

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZEKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

NYOLCZADIK KÖTET.

PEST, 1861.
KIADJA RÁTH MÓR.

Pest, 1861. Nyomatott Beimel J. és Kozma Vazulnál.

N.

Nadabori család. (Kihalt.) Nadabori J á n o s lefejeztetvén, Szilágyi Mihály kormányzó 1458-ban parancsot ád Szeben városának, hogy annak vérdijja Kolosvári János által tétessék le, és a lenyakazáskor elvett javaiért testvérének nemes Nadabori Miklósnak eleget tétessen. [1])

Nabráczky család. Közűlök Nabráczky A n t a l, a vallás és tanulmányi-alap javainak nagyváradi kerületében kir. ügyész, 1845-ben január 9-en $^{765}/_{12}$ szám alatt kelt udvari leirat szerint nemességi megujitást nyert.

Nábrády család. (Fülpösi.) Szatmár vármegyei ősrégi nemes család, nevét a Szatmár megyei N á b r á d, előnevét pedig F ü l p ö s helységről irja. Már 1323-ban Nábrádi J á n o s mint a váradi szent István hegyi konvent egyik bizonysága említetik. [2]) A család magát valami Boné L ő r i n c z t ő l származtatja; ennek utóda lett volna Fülpösi B o n é (Boné de Fülpös) 1342. körűl. [3])

Bónénak öt fia Ulászló királytól (tehát 1439—1444. közben) számos közi joszágaikra uj adományt nyernek. De ha ez igy van, úgy alig lehettek az 1342-ben élt Bonénak fiai?

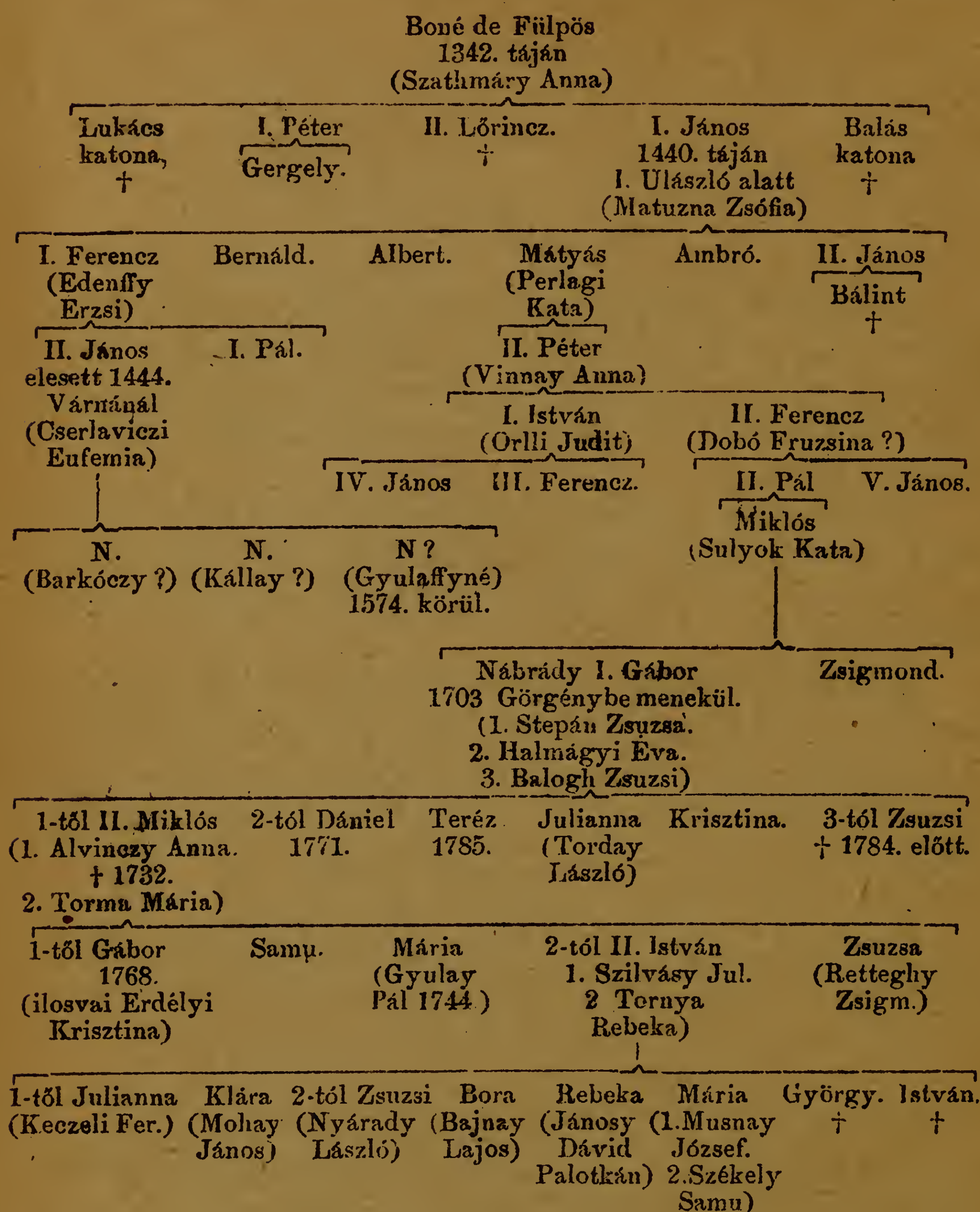
---

[1]) Teleki Hunyadiak kora X. 592.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 198.

[3]) A családnak egyik tagja által 1784. körül tett egyszerü jegyzéke családszármaztatási modorban 744. évben Scithiából valamely A k e n d és B o n é kapitányoktól eredezteti a családot, és pedig az előbbitől a K e n d y - eket, az utóbbitól a N á b r á d y-akat Az 800. 900-dik évi nemzedékről is szól, és 1000-dikben osztozkodásról beszél, 1060-ban leveleik elvesztéséről beszél; míg végre 1342. körül — úgy mond — B o n é magát d e F ü l p e s nevezettel is megerősítette, mivel Szathmári A n n a feleségétül öt fiai maradtak." —E jegyzék Bonétól kezdve adja a családfát is, melyet itt közölvén, valjon az eredeztetéssel hasonló hitelességi hiányban szenved-e? nem állíthatom. Minden esetre rajta az esztendők hiánya, érdekességét tetemesen csökkenti; neveli a gyanút az is, hogy az 1342-ben élt Bonénak fiai I Ulászló alatt (1439—1444. között) tehát száz év mulva iratnak élőknek.

Mint eredeztetik Bonétól a családfa, a következő táblázat mutatja:

Eddig az erdélyi ágnak családfája a családi jegyzés után, [2]) mely szerint I. Péter Szatmár megyében a Szamos és Kraszna vidékek igazgatója, I. János ugyan ott a Nyíri oldal igazgatójául iratik. Ezen hat testvér — mint a jegyzék szól — Abauj megyében 11 helységet nyert örökös adományban (?)

[1]) Hodor K. közléséből.

I. István Fülpösi, kezdé magát Nábrádi Fülpösi-nek neveztetni, lakását Nábrádra tévén át 1583. körül.

I. Gábor 1687-ben indigenáltatik Erdélyben. Tán erről irja Cserei, [1]) hogy 1703-ban feleségestől és fiastól Görgénybe menekült a kuruczok elől. Fiának II. Miklósnak első neje Alvinczy Anna. [2])

1744-ben élt Nábrády Mária.

I. Gábornak unokája II. Gábor 1768-ban élt, ennek nővére Zsuzsa, Rettegi Zsigmondné.

1772-ben Kolosvárt Kászonyi István özvegye Demén Katalin végrendeletében Nábrádi István következő czimmel irta alá nevét és czimeit: fülpösi Nábrádi István m. k. nemes Kolos vármegye törvényes táblájának actualis assessora, és ord. vice Ispánja.

1821-ben Nábrádi Dániel Küküllő megyében Abosfalván birtokos.

II. Gábornak leánya Rebeka, Jánosy Dávidné, Palotkán temettetett el.

A család czímere, — mint N. Dániel pecsétén használá — négyfelé osztott paizs, egy közép vérttel: az 1. osztályban félhold s fölötte csillag, a 2- és 3-ik osztályban férfi kar könyököl, kivont kardot tartva, a 4-ik osztályban nyilféle eszköz látszik. A közép vértben a családtag nevének első betűit metszeté.

Ennyit tudva a Nábrádi-akról az érintett közlés után, ehez adhatjuk kétségtelen adatok gyanánt a következőket:

Már 1423-ban Nábrádi János birt Szatmár vármegyében a karuli pusztán; [3]) és 1429-ben Nábrády János deák és más János birta azon megyei Nábrádot; [4]) szintén 1425-ben N. János birt Csahólczon is. 1436-ban élt N. Antal. [5])

1606-ban Nábrádi János birtokos Nábrádon. [6])

1715-ben Nábrádi Gábor kezességet vesz egyik nábrádi jobbágyától. [7])

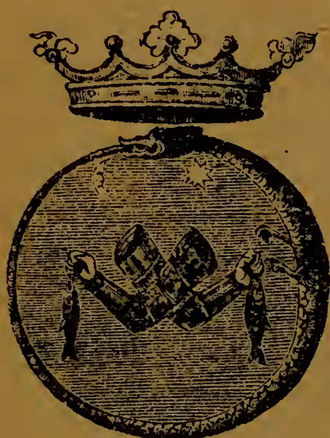
[1]) Cserey Mihály hist. 336.
[2]) Mike S. gyüjteménye szerint: Alvinczy Anna, Nábrády Gábor neje volt.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 12.
[4]) Ugyanott 231.
[5]) Ugyanott 110. 250.
[6]) Regestrum Gyulafianum Mss. Mus. fol. lat. nro 2340.
[7]) Ugyanott.

1723-ban fülpösi Nábrádi Gábor és Gyulaffy László közt szerződés kelt. [1])

E század elején Nábrádon meg birtokos Nábrádi Sámuel árvája Erzsébet. [2])

Nachot család. Nachot Ferdinand az 1655-ki országgyülésen nyert honfiusítást. [3])

Nadányi család. (Körös-Nadányi.) Ősrégi birtokos nemes család, mely a család nevét és előnevét adó Békes megyei Kőrös-Nadány helységet állitólag az első foglaláskor nyerte birtokúl; míg a XVI. században részint a török foglalások, részint utóbb a családból Nadányi Gergelynek szerencsétlen esete által az utódok a birtokból kimaradva, az ősi birtok több egyébbel az annyi ősi jogot kivetkeztető neo-aquistica utján idegen kezekbe jutott; és utóbbi időkben folytatott perrel a már hatalmasabbak kezeikben adományzás utján került s értékesebbé vált birtokokat nem sikerülhetett vissza szerezni.

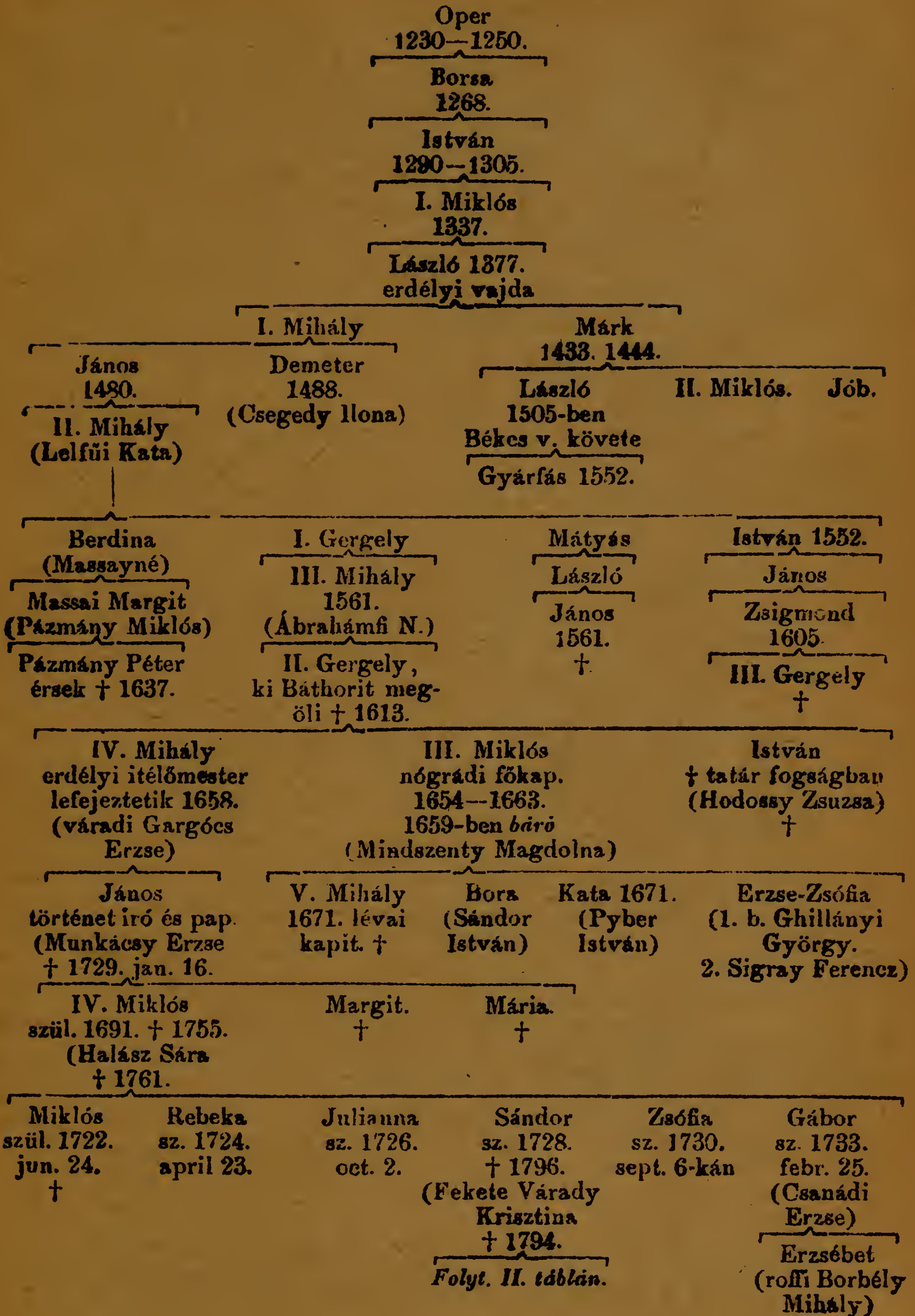
Békes megyén kivül már régenten — mint a XVI. századbeli adatok mutatják, — birtokolt a család a szomszéd Bihar, Arad, Zaránd megyékben is, mint alább látandjuk, sőt Erdélyben is, hol a családnak egy része a XVI. és XVII. században szerepelt. A Bihar megyei birtokokból nehány, mint a P.-kovácsi, Fekete-győrösi stb. mostanáig birtoka maradt a családnak.

Első tudható törzse a családnak Oper, ki II. András és IV. Béla király korában 1230—1250. körül élt. Tőle a család mai napig szakadatlan lánczolatban következőleg sarjadzott le:

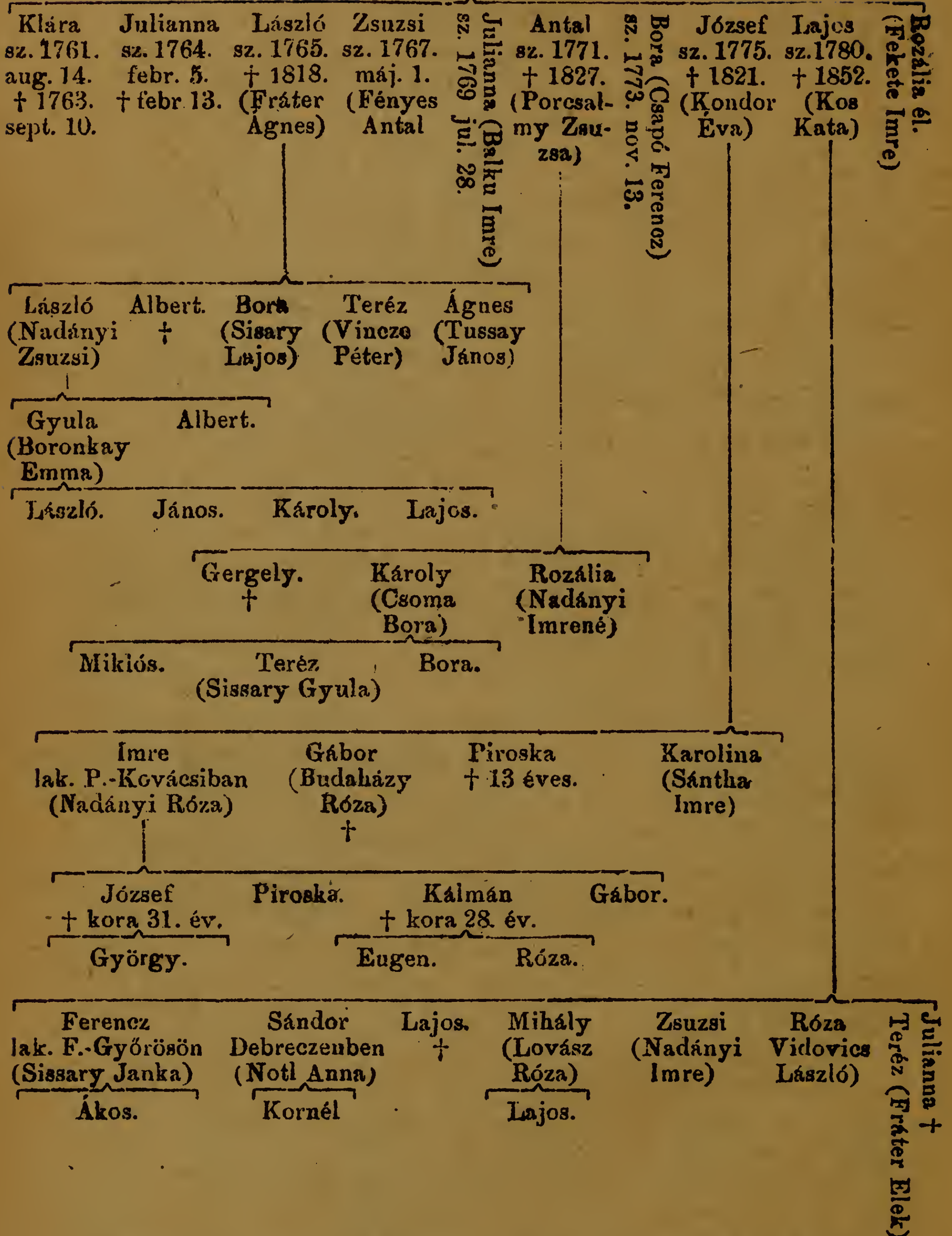
[1]) Regestrum Gyulafianum Mss. Mus. fol. lat. nro 2340.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 231.
[3]) 1655-ki 129. törv. cz.

I. t á b l a.

Oper
1230—1250.
Borsa
1268.
István
1290—1305.
I. Miklós
1337.
László 1377.
erdélyi vajda
I. Mihály
Márk
1433. 1444.
János
1480.
Demeter
1488.
(Csegedy Ilona)
László
1505-ben
Békes v. követe
II. Miklós.
Jób.
II. Mihály
(Lelfüi Kata)
Gyárfás 1552.
Berdina
(Massayné)
Massai Margit
(Pázmány Miklós)
Pázmány Péter
érsek † 1637.
I. Gergely
III. Mihály
1561.
(Ábrahámfi N.)
II. Gergely,
ki Báthorit megöli † 1613.
Mátyás
László
János
1561.
†
István 1552.
János
Zsigmond
1605
III. Gergely
†
IV. Mihály
erdélyi itélőmester
lefejeztetik 1658.
(váradi Gargócs
Erzse)
III. Miklós
nógrádi főkap.
1654—1663.
1659-ben báró
(Mindszenty Magdolna)
István
† tatár fogságban
(Hodossy Zsuzsa)
†
János
történet iró és pap.
(Munkácsy Erzse
† 1729. jan. 16.
V. Mihály
1671. lévai
kapit. †
Bora
(Sándor
István)
Kata 1671.
(Pyber
István)
Erzse-Zsófia
(1. b. Ghillányi
György.
2. Sigray Ferencz)
IV. Miklós
szül. 1691. † 1755.
(Halász Sára
† 1761.
Margit.
†
Mária.
†
Miklós
szül. 1722.
jun. 24.
†
Rebeka
sz. 1724.
april 23.
Julianna
sz. 1726.
oct. 2.
Sándor
sz. 1728.
† 1796.
(Fekete Várady
Krisztina
† 1794.
Folyt. II. táblán.
Zsófia
sz. 1730.
sept. 6-kán
Gábor
sz. 1733.
febr. 25.
(Csanádi
Erzse)
Erzsébet
(roffi Borbély
Mihály)

II. tábla.

Sándor, *ki az I. táblán.*
sz. 1728. † 1791.
(Várady Krisztina)

A családfán látható I. László, ki 1377-ben erdélyi vajda volt. [1]) Ennek egyik fia Márk Olaszországban harczolt és Olaszország Siena

[1]) V. ö. Éder.

városában érdemet szerzett, mint Zsigmond királynak 1433-ik évben kelt oklevele bizonyítja; ugyan ezen Márk 1444-ben aláirta az országgyülési végzeményt. [1] Ennek fia László az 1505-ki rákosi országgyülésre Békes vármegye követe. [2]

Lászlónak fia Gyárfás 1552-ben birt Bihar megyében Fekete-Győrösön 5 portát, vagyis az egész helységet, Kövesden 6½ portát[3], 1561-ben özvegye birt Békes megyei Méhes helységben 11 portát, [4] Póhalmon 9 portát; ugyan ott Nadányi János 10 portát. [5]

Nadányi István a reformatio buzgó terjesztője 1552-ben birt Biharban Kovácsiban két portát. [6] Ennek unokája Zsigmond, II. Gergelylyel együtt Bocskai idejében Barbiano császári tábornok ellen Henczidát védte. [7]

Nadányi Mihály és László 1561-ben birtak Békes vármegyében Pázmán helységben 15 portát. [8]

Arad megyében 1561-ben birtak a Nadányiak Keresztúrott, Nadányi Györgynek özvegye Gyula-Varsándon, és Lajosnak özvegye Keteziben. [9]

II. Mihálynak tóthi Lelfűy Katától született leányát Berdinát egy — Bihar és Békes megyében gazdag birtokú nemes Massay vevé nőül, és ettől született Massay Margit, a ki a hires bibornok Pázmány Péternek anyja volt.

III. Mihálynak fia volt II. Gergely, Báthori Gábor Erdély fejedelmének előbb egyik hive s vitéze. Miután a nevezett fejedelemnek zsarnoksága és vásott élete a kedélyeket ellene mindinkább felbőszíté, többen elhatározták láb alúl eltételét. A gyilkos merény szövői: Giczy András, Abaffy Miklós tokaji várnagy s többen voltak, kik Szilassy János lovas parancsnokot és társát Nadányi Gergelyt is a szövetségbe keríték. Nadányi Gergely részint a sokáig szenvedett számüzés, részint felesége javainak elkobzása miatt Báthorira boszús

---

[1]) Kovachich, Monumenta legislationis veteris Seg. I. monum. II. 30. Sylloge I. 74. Teleki, Hunyadiak kora I. 378.

[2]) Kovachich, Suppl. ad vestigia Comitior. 266—268.

[3]) Bielek Majores Hungarorum p. 153.

[4]) Tudományos gyüjtemény 1832. X. köt. 34.

[5]) Ugyanott 36.

[6]) Bielek id. h. 114.

[7]) Nadányi, Florus Hung. 339.

[8]) Tudományos gyüjtem. 1832. X. k. 37.

[9]) Fábián, Arad várm. 24. 29. 30.

lévén, [1]) a haza javát hitte az elkövetendő véres csiny által eszközölhetni. A vész napja 1613. oct. 27-ke volt, midőn Báthori Várad várából kikocsizván, a velenczei utczán megrohantatva, Szilassy János és Nadányi Gergely vezérlete alatt meggyilkoltatott. Némelyek szerint Nadányi a gyilkolásnak tétlen nézője volt, mások szerint ő is sujtott Báthori fejéhez. [2]) A következő évben Szilassy és Nadányi a medgyesi gyülésre idéztetvén, ott miután a felzúdult boszú elől a toronyba menekültek, onnan hosszas küzdés és ostrom után agyon verve, lehányattak. [3])

Ez esemény után Nadányi Gergely három fia Mihály, Miklós és István atyjokfiához Pázmán Péter utóbb esztergami érsekhez futottak. Szilassy Jánosnak jószágai elkoboztattak, az ártatlanabb Nadányi Gergelynek fiai kegyelmet nyertek. Mihály és István ősi vallásukhoz, a reformálthoz, hívek maradtak. [4]) Miklós jeles, tanult vitéz, Magyarországban II. Ferdinand alatt kereste szerencséjét, és már 1638-ban Nógrád várának alkapitánya lett; innen Szécsény-vár alkapitánya, majd nem sokára Bars megyében a Verebélyi erősség fő, és utóbb 1653 táján Nógrád várának főkapitánya lett; és időközben mint nem csak vitéz, de eszes férfiu is, többször követségben is járt, nevezetesen a budai török vezirhez két izben egyedül, és harmadszor Graifenklein Györgygyel együtt küldetett el Esterházy nádor által.

Midőn Nadányi Miklós 1644-ben verebélyi főkapitány volt, a török Nyitra vidéket pusztítá; és a fölszedett zsákmánynyal, és rabszijra fűzött foglyokkal már már elvonúl, midőn ennek N. Miklós hirét hallván, csekély őrségével és Érsekujvárból oda húzott alig 500 főből álló segély-csapattal a vezekényi nagy mezőn a török sereget megtámadja, megveri, és elszéleszti, a foglyokat megszabadítja, kétszáznál több törökfoglyot ejt. E kudarczért dühös lön a török Nadányira, és várta az alkalmat a kölcsönt vissza adhatni. Nyolcz év után 1652-ben ismét Vezekény mezején állott a harcz a török és magyar között; négy

---

[1]) Böjthi Gáspár Engelnél Monumenta Ung. 355. 357. 359. Kemény önéletirása 32. lap. — Sepsi Laczkó Máté Kronikájában (gróf Mikó Imre Erd. tört. adatok III. köt.) 141. lapon Nadányi Gergely neve hibásan Ladányinak van irva, valamint több helyen eléfordúl e hibás betü-csere.

[2]) Nadányi Joann. Florus Hung. 356.

[3]) Böjthi G. id. h. 394. Ez évben Nadányi Gergely, Fekete Péter századossal Borsod vármegyében Görömbölyt beiratképen nyerte. L. Fényes Geographiai szótár II. 57.

[4]) Nadányi Florus H. 357.

Esterházy lön áldozata; ott volt Nadányi Miklós is, s hősiesen harczolt, azonban karján sebet kap, lováról lehanyatlik, és már már az ellenség kezébe esik, egy török buzogány három fogát üti ki, de összeszedvén végső erejét, felugrik és szerencsésen kivágja magát. Ezen és több rendbeli vitéz tetteit és érdemeit I. Leopold király megjutalmazni kivánván, 1659-ben báróságra emelé maradékival egyetemben, és ősi nemesi czimerét, mely (mint följebb a metszvény mutatja) egy sárkánykigyó által körített paizs, és abban két könyöklő kar, két pontyot tartva, fölötte hold és csillaggal, — a bárósági diplómában [1]) megbővíté, három kiütött fogat, és két oroszlánt adva hozzá.

1663-ban Apaffy Mihály a törökkel jött Magyarországba, és Nógrád megyébe is Nógrád vára alá, és azt ostrom alá fogta, és kétfelől erősen lőtetvén, és rontatván falait, egy darabját fel is vetteté porral; a várkapitány Nadányi Miklós látván az őrség csüggedését, és a veszélyt, szabad menetre föladá a várat. [2]) E szerencsétlen védelmet N. Miklós nem sokáig élé túl, mert legalább többé nevével nem találkozunk. Nejétől Mindszenty Magdolnától négy gyermeke volt: Mihály, ki lévai kapitánynak iratik, [3]) fiatal korában halt meg, és három leánya, kik 1671-ben még—úgy látszik—hajadonok voltak, és következők: 1. Borbála Sándor Istvánné, 2. Katalin gyerkényi Pyber Istvánné, és 3. Erzsébet-Zsófia előbb báró Ghillányi Györgynek, utóbb Sigray Ferencznek hitvese.—Ezekben a bárói-ág kihalt.

II. Gergelynek másik fia István, ki tatár rabságban veszett el, nejének Hodossy Zsuzsannának Szinyér-várallyai curiája és Szatmár megyei egyéb jószágai végett Perényi Gábor elleni ügyét az 1649-ki országgyülés vette elintézés alá. [4])

II. Gergelynek harmadik fia IV. Mihály szintén szerencsétlen volt. 1659-ben lett itélő mester, mint ezt egy kortanú [5]) következőleg irja le: „Ugyan ezen gyűlés alatt Váradon lakó körös-nadányi Nadányi Mihály, Nadányi Gergelynek fia, ki felől ottfen Báthori fejedelem krónikájában emlékeztünk, itélőmesterré tétetett vala; ki, noha deáki

[1]) A gróf Sigray-ak levéltárában van a bárósági diploma, lásd Békásy Ferencz, „Secura quies“ czimű báró Sigray János altárnok felett mondott halotti beszédet. Nyomt. Pozsony. 1763. 13—16. lap.

[2]) Czeglédi István naplója Apaffi 1663-ki hadjáratáról. Új M. Muzeum. 1859. I. 61. — L. Ortelius redivivus Kriegs Emporungen Nürnberg 1665.

[3]) Lehoczky Stemmatogr. II.

[4]) 1649: 61. törv

[5]) Szalárdy János Siralmas m. krónikája. Pest 1853. 431.

tudományára nézve nem szintén elégségesnek itéltethetnék, de különben a haza törvényeit jól értvén, hogy eszes, okos, bátor, szókimondó ember is volna, abbéli hibája akadályúl nem állíttatott vala. Kinek hogy személye az atyja cselekedetiért is, az előttis főképen Rákóczi fejedelmek előtt majd kedvetlenségben lött volna; abbéli állapotjában valamint az országnak használhatott, szolgálhatott volna, de azon tiszti magának sokkal nagyobb ártalmára, veszedelmére lett vala; mind ide alább megértethetik." Ugyan is — mint Szalárdy folytatja [1]) N. Mihály Barcsay Ákos részén állván, miután Rákóczy György ez ellen indult vala, a Barcsay párt ezt megértvén, „Nadányi Mihályt, itélő mestert, azért segítség szorgalmaztatásáért nagy hamar a havasallyi Minnye vajdához küldötték vala". Minnye a választételt halogatá; [2]) de az alatt Barcsai Ákos ügye roszúl menvén, Rákóczi által a sept. 24-én Marosvásárhelyen tartott gyülésben Nadányi Mihály megnótáztatott; [3]) mely elől menekülni ohajtván, noha egy részről kegyelmezés végett nejét a fejedelemasszonynál S.-Patakon is járatá, midőn szabadulásán igyekeznék, elfogatott és Fogarason feje vétetett. [4]) Feleségétől váradi Gargócs Erzsébettől egy fia maradt:

János, ki szerencsétlen atyja halála után papi pályára adván magát, iskoláit nagybátyja Miklós segélyével külföldön végzé be, és 1663-ban Amsterdamban adta ki „Florus Hungaricus sive rerum hungaricarum compendium" czimű könyvecskéjét, melyet gróf Rhédei Ferencz bihari és máramarosi főispánnak és nagybátyjának báró Nadányi Miklós nógrádi kapitánynak ajánlott. [5]). Haza kerülvén, tanárságot vállalt a híres n.-enyedi reform. collegiumban, hol azonban — úgy látszik — idegzetes természete miatt nem maradhatván, Biharba N-Bajomba jött lelkészül. Élt még 1703-ban is, a midőn az ősi vagyonról a nagybátyja után maradt leányutódokkal osztályos egyességre lépett. Nejétől Munkácsy Erzsébettől, ki özvegységében 1729. jan. 16-kán kora 72. évében halt meg, Miklós, Margit és Mária nevű gyermekei maradtak.

---

[1]) Szalárdy id. h. 450.

[2]) Ugyanott 451.

[3]) Ugyanott 453.

[4]) Ugyanott 465.

[5]) Nagybátyjának ily czimzet mellett tevé az ajánlatot: „Spectabili ac Magnifico Baroni D. Nicolao Nadányi de Keres-Nadany: Equiti aurato, Sacrae Caesareae Regiaeque Majestatis arcis et praesidii Nogradiensis Gubernatori supremo; Patruo observando."

III. Miklós 1691-ben született; lakott Tordán. 1718. febr. 18-án nőülvette a 15 éves Halász Sárát, kitől következő gyermekei születtek, mint bibliájába bejegyzé:

1.) Miklós szül. Tordán 1722. jun. 24.; meghalt két éves korában.

2.) Rebeka sz. Tordán 1724. april. 23-án.

3.) Julianna sz. Tordán 1726. octob. 2-án, meghalt egy éves korában.

4.) Sándor sz. Tordán 1728. aug. 22-én.

5.) Zsófia sz. Tordán 1730. sept. 6-án.

6.) Gábor sz. ugyanott 1733. febr. 25-én.

Nadányi Miklós meghalt Tordán 1755. mart. 17-én kora 64. évében és ugyanott 19-én eltemettetett; neje pedig Halász Sára meghalt 1761. dec. 11-én kora 58. évében Tordán, hol férje mellett szintén két halotti beszéd tartása mellett eltemettetett. Sándor és Gábor nevű fiai közűl, noha ez utóbbi is megnősült, elvévén Csanády Erzsébetet, de csak leánya Erzsébet roffi Borbély Mihályné maradván, kihalt, és igy a most is virágzó családnak csak Sándor lön terjesztője.

Nevezett Sándor 1761. aug. 20-án jegyzé el feleségül Fekete-Várady Krisztinát, kivel lakadalmát sept. 22-én Telegden tartotta. Sándor meghalt 1796. jul. 21-én, neje pedig ugyanazon évi május 12-én kora 54. évében P.-Kovácsiban. Gyermekeik következők születtek:

1.) Klára szül. 1762. aug. 14-én. Meghalt 1763. sept. 10-én.

2.) Julianna szül. 1764. febr. 5-én; meghalt febr. 13-án.

3.) László szül. Tordán 1765. jan. 14-én.

4.) Zsuzsánna szül. ugyanott 1767. mart. 1-én.

5.) Julianna szül. Tordán 1769. jul. 28-án.

6.) Antal szül. Tordán 1771. nov. 18-án.

7.) Borbála sz Tordán 1773. nov. 13-án.

8.) József sz. Tordán 1775. octob. 16-án.

9.) Lajos sz. Tordán 1780. január 22-én.

10.) Rozália.

Ezen tiz gyermek közűl jelenleg (1861-ben) csak a legifjabb Rozália, Fekete Imrené van életben. A többinek hites társát láthatni a táblázaton; a négy fiú mindenik külön külön ágat terjesztett; s most mindegyiknek fiai, sőt kis-unokái élnek; közűlök:

László, meghalt 1818-ban kora 53. évében. Nejétől Fráter Ágnestől származott fiai közül László lön a családág terjesztő.

Antalnak, ki 1821-ben 56 éves korában halt meg, Porcsalmay Zsuzsannától fia Károly, három gyermeknek atyja.

Józsefnek, ki 1821-ben kora 46. évében halt meg, hitvesétől Kondor Évától fia Imre jelenleg a férfi ág seniora, P.-Kovácsiban birtokos, volt táblabiró, ötven éves jeles agarász. Nejétől Nadányi Rozaliától fiai: József kora 31. és Kálmán kora 28. évében haltak el, mindakettőnek gyermekei maradván.

Lajosnak, ki 1852-ben kora 72. évében halt meg, Kos Katalintól három élő fia terjeszti ágazatát.

A család Bihar megyében jelenleg nagy részben a sárréti járásban fekvő P.-Kovácsiban ősi birtokán lakozik; honnan csak az utóbbi időben nehány tagja telepedett a megye más helyére.

A család czimerét leirva s a metszvényben följebb láthatni; a czimer — ugy látszik — Zsigmond király által adatott, valószinüleg Márknak, ki a sárkány rend vitéze lehetett; a czimer belső tartalma, a két pontyot tartó kar régiebb eseményre vonatkozik, állitólag a család egyik őse sz. László királynak — midőn azon vidéken járt — a Körös vizéből kifogott két fris potykával kedveskedett.

A család reform. vallásu.

Nádasdy család. (Nádasdi gróf, Fogarasföld örökös ura.) Hazánk ősrégi, ma is virágzó mágnás családainak egyike. Eredetét — mint kétségtelenül tősgyökeres magyar származásu [1]) — azon Nádasd

---

[1]) Egy mult századi történet-iróknak határozatlan véleménye nyomán, a Nádasdy ős magyar család törzsét egy sereg genealogus a britt Edvard fiaival költöztetve honunkba, bizonyos Ospatin és Butiko horvátországi bánnal hozzák kapcsolatba; azonban nagy tévedéssel. T. i. a tudós Pray György (Annales II. p. 183) csak határozatlanul emliti azon véleményt, hogy Ospadinnak (vagy Ospetinnek) őse a britt Edvard fiaival jött volna a magyar földre, s hogy ettől származnának a Nádasdyak, továbbá, hogy Britannicusnak is irattak volna előbbi hazájukról, holott a bretannicus név elrontva a horvátországi Prodaniczi birtok nevéből keletkezett. Hasonló mese Kerchelich után Butiko tengermelléki bánnak is (ki 1250-ben élt) e család ősei közé számitása, mely állitás pusztán azon véletlen körülményen alapszik, hogy Butiko (v. Buteko) horvátul kacsát jelent, a Nádasdyaknak pedig czimerében szintén kacsa van, e véletlen találkozásból kész lett a következtetés a családi kapcsolat megalapitására; holott a nevezett tengermelléki bán Butiko, fia volt azon Cziriaknak, kitől a kihalt Corbaviai grófok családja származott, és a kik-

nevü nemzetségből (genus) veszi, mely a honfoglalás első korszakában a Dunántúl nyerte birtokait. A Nádasdy nemzetség [1]) sarjadékait már korán két ágon látjuk virágzani, az egyik ág C h u p o n (Csopon) nevet, a másik P e t e n e d i (vagy Petenyédi) nevet viselt; azonban e két ágazatot mindeddig elegendő oklevelek hiányában nem sikerült összekapcsolhatni. Itt csak mellékesen érintvén, hogy egy N á d a s d y P e r l u p nevű gróf (comes) már 1299-ben a vasvári káptalan előtt zálog-szerződést tesz; [2]) a tudós Wagner eléadását vesszük figyelembe, mely szerint a Nádasdy grófok a kihalt gersei Pethő családdal egy közös törzsből erednek. Nevezett iró kiadott nemzék-tani munkájában [3]) a Csopon törzsbűl jelöli ki a Nádasdyak kiágazását, és az tagadhatatlan, miszerint eme származtatásnak az első három, sőt négy ízig okleveles bizonyitására találunk. [4])

E származékrend következő:

---

nek családfáján a már följebb nevezett O s p e t i n t is megtaláljuk. (Lásd e munka III. köt. 46. lapján a Corbaviai családfát.) Igaz, hogy a Corbaviai családnak is kacsa van a czimerökben, de három viz (vagy csíkolat) fölött, a Nádasdyaknak pedig szintén kacsa a czimerök, de nevükre vonatkozólag n á d a s - ban áll. De a czimer-hasonlóság nem bizonyít semmit, sőt a tökéletes czimerazonság sem, mint ezt a czimertanban jártasok nagyon tudják, de a mit példákkal bizonyitgatni hosszas dolog lenne. — Már a legrégiebb időkben is a Nádasdy család mindég magyar eredetünek iratott, igy a hires nádor Nádasdy Tamásnak titkára Szent-Györgyi Gábor, urának életirásában azt határozottan a régi gróf Pethenedi magyar családból származtatja, midőn irja: „Thomas Nádasdy ex vetusta Comitum Pethenediorum prosapia, antea quidem clara, et illustri, sed injuria postea temporum, ut sunt res humanae perpetuis fortunae vicibus obnoxiae, attenuata, et ad ordinem equestrem redacta etc. *Lásd Kovachich, Scriptores minores I. 129.*

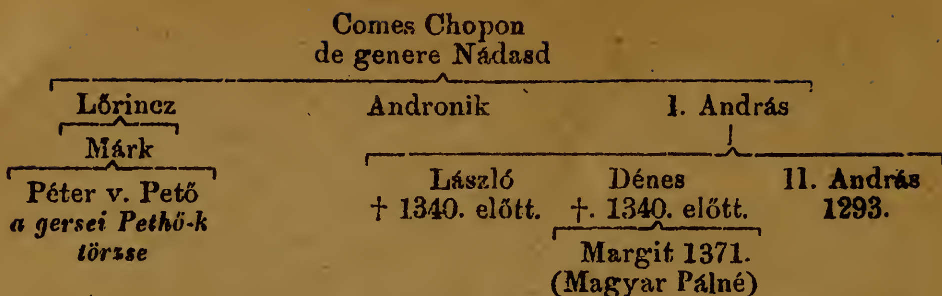
[1]) L. Horvát Istv. Magyarország gyökeres régi nemzetségeiről, 59. lapon, a Nádasd nemről csak két oklevélnek, egy 1340-iki és egy másik 1371-ik éviről van emlités. — L. Kéza Chronicon, edid. Podhraczhy p.

[2]) Nádasdy II. T a m á s, Kristófnak fia, II. Ferdiand király tanácsosa is mindég d e P e t h e n y e d praedicatummal iratott 1620-ban is. Lásd Sitzungsberichte der kais. Akademie der Wissensch. Phil.-hist. Classe XXVIII. Bd. 469 — 471. lap.

[3]) Fejér, Cod. diplom. tom. VI. vol. 2. p. 217.

[4]) Wagner C. Collectanea geneal. histor. dec. II. p. 95.

[5]) Fejér, Cod. dipl. tomo VIII. vol. 4. p. 438. és 457. E két — 1340. és 1371-ik évről oklevél az, melyeket Horváth Istv. id. helyen említett.

Az e táblán állók közűl I. Andrásnak fiai László és II. András Trencsényi Máté ellenében Robert Károly király hívei lévén, miután Trencsényi Máténak pártja győzött, László meggyilkoltatott, és egyetlen leánya Margit, [1]) Magyar Pálnak a gimesi várnagynak hitvese lön. — Dénes nejével együtt a reájok gyujtott házban fulladt meg. A harmadik testvérnek II. Andrásnak fia volt Tamás, [2]) a ki Wagner szerint törzse lett a Nádasdyaknak.

Azonban ugyancsak Wagner szerint [3]) a Nádasdy-ak a Petenedi [4]) grófoktól (comes) származnak; de ezen ágat — mint följebb mondók — a Csupon ággal eleddig összekapcsolni nem tudjuk. [5]) Ugyancsak a Petendi gróftól származott a Nádasdy grófok Darabos nevezetű nemesi ága is, egy a Dunántúl szélesen elterjedt, előkelő birtokos család, melynek tagjai nádasdi Darabos, s gyakran csupán Nádasdy nevezettel éltek, míg 1642-ben fiágon kihaltak.

---

[1]) Mások szerint e Margit, Dienesnek leánya volt.

[2]) Ellenben a Geneal. authent. tom. I. és II. kézirati gyüjtemény szerint Tamás nem II. Andrásnak, hanem Lászlónak fia volt.

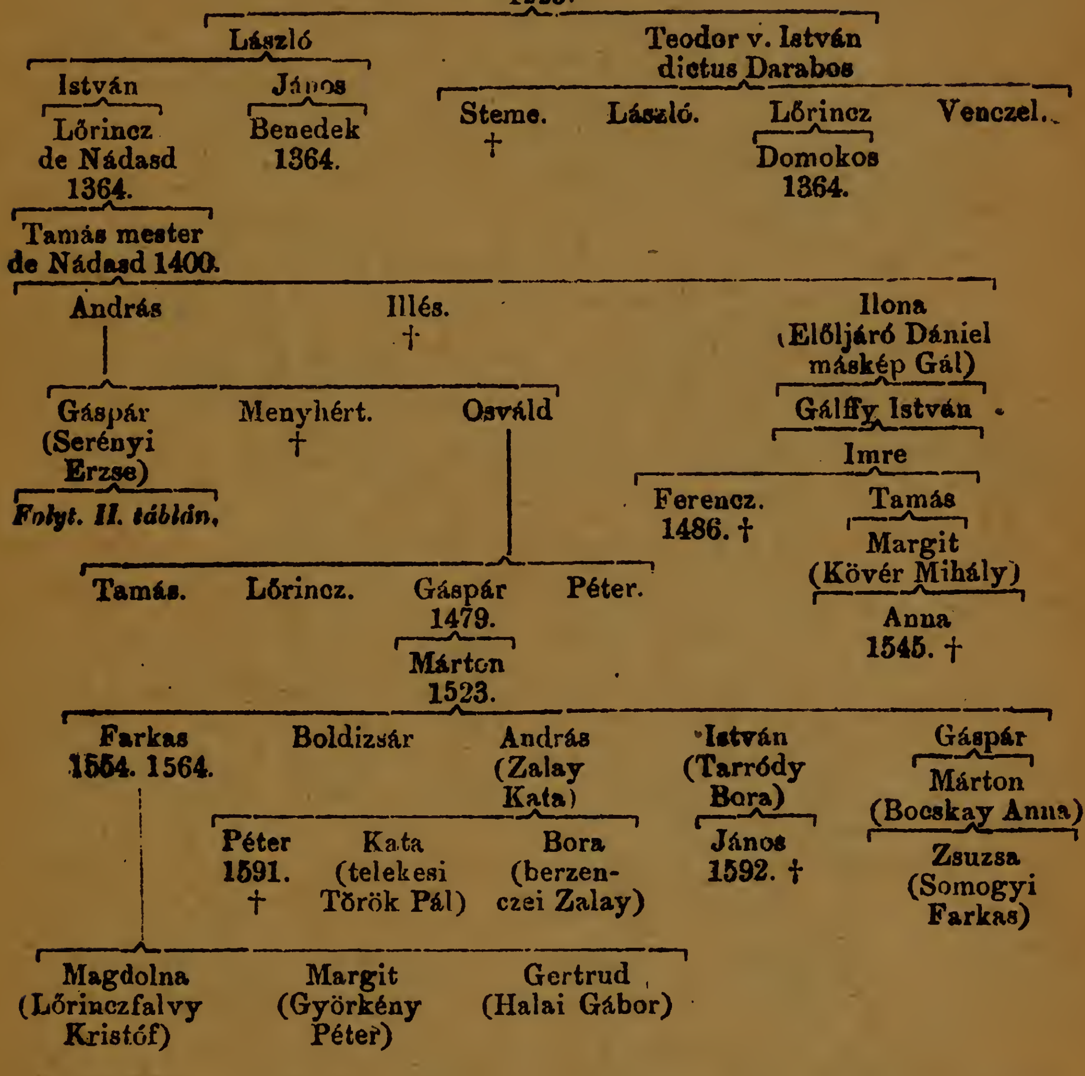
[3]) Tabulae genealogicae Mss. tab. XXI.

[4]) Dunántúl Pecsenéd nevü falu van Soprony vármegyében, Petend nevü falu van Somogy és Zala vármegyében, hasonló nevü puszta van Somogy, Zala, Veszprém és Fejér megyékben; de melyik ezek közűl az, melyről a Petenedi vagy Petenyedi grófok neveztettek, vagy egy sem közűlök, azt meg nem mondhatjuk. Legközelebb áll a valószinűség a Soprony megyei Pecsenédre nézve; mire nézve a családi levéltáron kivül talán az Esterházy család levéltára adhatna legtöbb felvilágositást. — De a Petenéd (vagy Petenegh) névből a paczinák szó gyártását, és e fonalon ismét a Bissenus vagy Besseنyő nemből i eredeztetést ráfogni a család eredetére ismét tévedésnek kell kijelentenem.

[5]) A Petendi ágnak a Csupon-okkal való kapcsolatát talán akkor lehetne némileg eszközölni, ha a Chopon név egy volna az oklevelekben előforduló Chepan (vagy is István) névvel, miután mint a következő táblázat mutatja, Tamásnak, a Nádasdyak bizonyos törzsének a Petenédi leágazás szerint István nevezetü volt a nagyatyja.

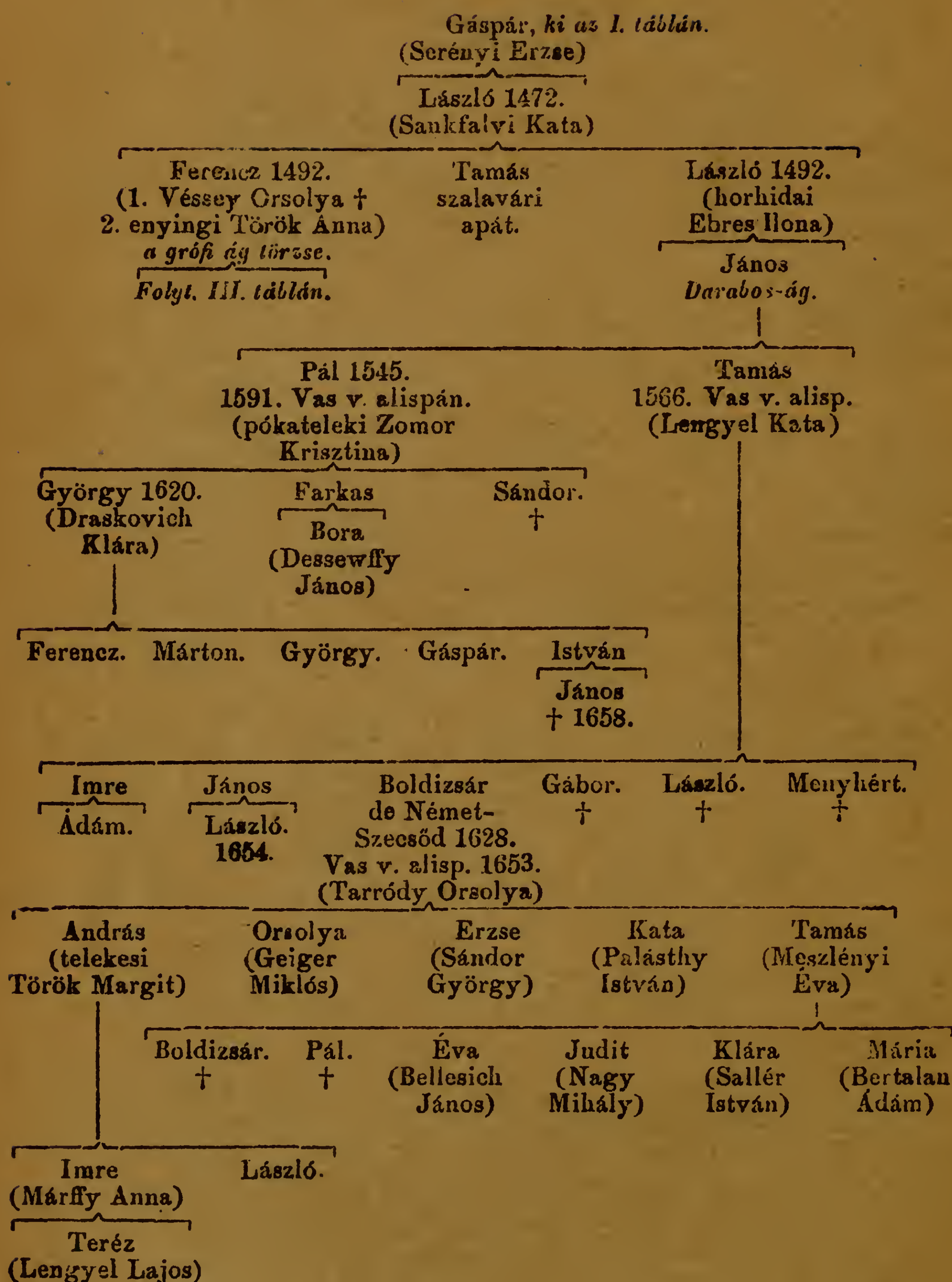
A nemzékrend, tehát az annyiszor említett P e t e n d i gróftól kezdve következőleg [1]) származott le:

I. t á b l a.

[1]) Wagner, Tabulae genealogicae Ms. tab. XXI. — Ezen kivül óvatossággal használtam itt mindazon ismertetéseket, melyek e családról eddig, több vagy kevesebb alapossággal (főleg eredetét tekintve) megjelentek, nevezetesen *1)* Nádasdy Tamásról, Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch, 1820. foly, 84—109. — 2) Nádasdy nemzetségről, Hormayr-Mednyánszky Taschenb. 1825. foly. 247—268. l. — *3)* Nádasdy családról Tudományos gyüjtem. 1829. XII. köt. — *4)* Fillértár 1835-ki foly. 25. 26. szám. — *5)* Horváth Mihály, Gróf Nádasdy Tamás élete, Budán 1838. — *6)* Extrait de l' Annuaire historique et biographique Souverains et Personages de diverses nations, Paris, 1844. — *7)* F. Magyarországi Minerva 1830. I. köt. — *8)* A gothai Almanachok stb.

II. t á b l a.

Gáspár, ki az I. táblán.
(Serényi Erzse)
László 1472.
(Sankfalvi Kata)
Ferencz 1492.
(1. Véssey Orsolya †
2. enyingi Török Anna)
a gróf i ág törzse.
Folyt. III. táblán.
Tamás
szalavári
apát.
László 1492.
(horhidai
Ebres Ilona)
János
Darabos-ág.
Pál 1545.
1591. Vas v. alispán.
(pókateleki Zomor
Krisztina)
Tamás
1566. Vas v. alisp.
(Lengyel Kata)
György 1620.
(Draskovich
Klára)
Farkas
Bora
(Dessewffy
János)
Sándor.
†
Ferencz.
Márton.
György.
Gáspár.
István
János
† 1658.
Imre
Ádám.
János
László.
1654.
Boldizsár
de Német-
Szecsőd 1628.
Vas v. alisp. 1653.
(Tarródy Orsolya)
Gábor.
†
László.
†
Menyhért.
†
András
(telekesi
Török Margit)
Orsolya
(Geiger
Miklós)
Erzse
(Sándor
György)
Kata
(Palásthy
István)
Tamás
(Meszlényi
Éva)
Boldizsár.
†
Pál.
†
Éva
(Bellesich
János)
Judit
(Nagy
Mihály)
Klára
(Sallér
István)
Mária
(Bertalan
Ádám)
Imre
(Márffy Anna)
László.
Teréz
(Lengyel Lajos)

III. tábla.

- I. Ferencz 1492, *ki a II. táblán.* (1. Véssey Orsolya † 2. enyingi Török Orsolya)
  - I. Tamás sz. 1498. † 1562. nádor (Kanisay Orsolya)
    - II. Ferencz sz. 1555. † 1604. Dunán inn. orsz. fő kapit. (Báthori Erzse)
      - András †
      - I. Pál 1613. 1650. tábornok kir. főkomornok (1. Forgách Judit, 2. Révay Judit)
        - III. Ferencz országbiró lefejezt. 1671. (gr. Esterházy Julia)
          - IV. Ferencz v. l. tit. tan. lovas táborn. (1. Széchy Erzse † 2. Herberstein Margit † 3. Schrattenbach Róza)
            - Leopold Flor. főkanczellár † 1785. máj. 31. (gr. Trautmansdorf Maria-Joz.)
              - *Folyt. IV. táblán.*
            - Boldizsár kanczellár (gr. Berényi Erzse)
              - Erzse (1. gr. Forgách Zsigmond 2. Végh Péter tárnok)
            - József Ker. ezredes.
            - Ferencz sz. 1708. † 1783. Horvát orsz. bán altábornagy (1. b. Rottal Mária 2. b. Malatinszky Mar.)
              - *Folyt. köv. lapon.*
          - István Vas v. főisp. 1669. (Tököly Mária)
            - Pál 1714. Bodrog v. főisp. (gr. Gilleis Anna) †
          - Florian helyt. tan. †
          - III. Tamás korona őr † 1734. (gr. Draskovich Kriszt.)
          - László csanádi püspök † 1730.
          - Erzsébet † 1682. (gr. Draskovich Miklós orszbiró)
          - M. Magdolna *) (gr. Draskovich János fő komor.)
        - Anna-Mária apácza.
      - Anna (Zrinyi Miklós)
      - Kata (homonnai Drugeth György)
    - László. †
    - Márton. †
  - Zsuzsa (Ghyczy Jósa)
  - Jakab elesett az Unnál 1556.
  - Kristóf 1554. (devecseri Choron Margit)
    - II. Tamás † 1620. febr. 29.
    - Orsolya (1. Czobor Márton, 2. Pethő Gásp.)
    - László (Zichy Zsuzsa)
      - László.
  - Krisztina (1. Dánielffy Gáspár, 2. Bezerédj Gerg.)
  - László 1594.
  - Anna (Majláth István)

*) Ezeknek testvéreik még: *Miklós* 1684-ben kácsi apátur, 1689-ben pécsi s pozsonyi majd sebenigói püspök.— *Katalin*, *Teréz* és *Zsófia*, összesen tizenegy.

Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1708. † 1783.
Horv. orsz. bán, altáborn.
(1. b. Rottal Mária
2. b. Malatinszky Mar.)

Ferencz
szül. 1745. † 1802.
Fejér v. főisp.
(1. Erdődy Cecil
2. gr. Aichpichl
M. Ter.)

Tamás
szül. 1749. † 1800.
altábornagy
(1. b. Kaldschmidt Mária
2. gr. Lichtenberg Józefa)

Borbála
sz. 1750. † 1811.
(gr. Erdődy Lajos)

Children of Tamás:

Tamás
sz. 1792. jun. 24.
cs. kir. kam.
(gr. Grovestin Jacobine)

M. Alojzia
sz. 1794. nov. 4.
(gr. Brigido Pál)

Children of Ferencz:

Ferencz József
sz. 1767. sept. 14.
(gr. Hoyos Mária)

Lajos
sz. 1768. † 1805.
cs. k. kam.

Teréz
sz. 1771.
(gr. Trautmansdorf
János)

Tamás
sz. 1778. † 1796.
huszár őrnagy.

Amália
sz. 1778.
(gr. Clary
Albert)

Child of Ferencz József:

Ferencz
szül. 1799. † 1800.

IV. tábla.

Leopold Flor., *ki a III. táblán.*
fő kanczellár
† 1758. máj. 31.
(gr. Trautmansdorf M. Joz.)

M. Rebeka
cs. ker. h.
sz. 1728. jul. 9.
(gr. Andrássy
Károly)

M. Julianna
cs. ker. h.
(gr. Szunyogh
Ferencz)

M. Terezia
cs. ker. h.
† 1798. jun. 19.
(gr. Lamberg
Ferencz)

M. Erzse
sz. 1742. jun. 7.
alapitványi
hölgy.

Mihály
sz. 1746. sept 19.
fő ajtónálló
(gr. Colloredo
M. Teréz.)

Children of Mihály:

M. Jozefa
sz. 1771.
†

Leopold
sz. 1772.
† 1836.
v. b. tit. tan.
komár főisp.
(gr. Pálffy
M. Teréz.)

Teréz sz. 1774. † 1795.

Mihály
sz. 1775.
† 1854.
bécsi kam.
elnök s ál-
lam-minis.
(gr. Zichy
Antonia)

Ferencz Xav.
sz. 1778.
kancz. titk.
(gr. Schmid-
egg Julia)
†

Lajos sz. 1779. †

Ferencz
paulai
sz. 1785.
† 1851.
kalocsai
érsek.

A. Mária (Kapy János)

László
(gr.
Ráday
Anna)

Erzse
(b Sen-
nyei
Károly)

Child of László:

Ágnes
(Lipthay Imre)

Children of Mihály (sz. 1775):

Ferencz
sz. 1801. apr. 1.
v. ausztr. minis.
(Trautt Amália)

Antonia
sz. 1803.
†

Leopoldina
sz. 1804.

Children of Leopold:

Ernesztina
(gr. Batthyány Károly)

Leopold
sz. 1802. jul. 8.
v. b. tit. tan.
komáromi főisp.
(gr. Forray Julia)

Karolina
sz. 1810. nov. 3.
(gr. Batthyány Károly)

Children of Leopold (sz. 1802):

Tamás
sz. 1837. † 1856.

Ferencz
sz. 1842. jun. 28.

E családfa I. és II. táblázatán a Nádasdi Darabos nemes ágazat leszármazását találjuk, sógorosodva a Dunántuli tekintélyesb birtokos családokkal. Tagjai a hadi pályán kivül nagyobbára megyei hivatalokat viseltek, és — mint látjuk — közűlök a XVI. és XVII. században Vas vármegyében többen az alispáni székben ültek, míg a fiágnak 1642. táján [1]) magva szakadt.

Megemlítve, hogy már Hunyady János kormányzó alatt Nádasdy László [2]) a Zala sz.-adorjáni apátság védelmezésében tüntette ki magát a Stajerországból gyakran beütő szerencse-lovagok s más háborgatók ellen; nemsokára utánna a grófi ág egyik egyenes ősét Nádasdy I. Ferenczet látjuk föltünni, ki legnagyobb királyunk Hunyady Mátyás alatt a pánczélos lovas ezred kapitánya volt (1492.) Ennek második nejétől enyingi Török Orsolyától több gyermekei közül való volt I. Tamás, ki a legmagasb polczra, a nádorságra emelkedve, családját a legragyogóbb fényre emelte.

I. Tamástól kezdve a család történelmi jelentőséget nyerve, folytonosan mutatott fel nevezetesb férfiakat, kiknek kimeritő élet- és korrajza kötetekre terjedhetne; azonban e munka megszabott köre a biographiai térre ki nem terjeszkedhetvén, itt genealogiai szempontból csupán az egyes családtagok nevezetesebb kitüntetéseik, előléptetéseik és jelesebb tetteikről szóló adatok jelölhetők meg.

I. Tamás, I. Ferencznek enyingi Török Orsolyától fia született 1498-ban. Budán tanulása után Olaszországban Bolognában és Romában mívelé magát, és itt szerzé azon ismereteket, melyek őt későbben annyira kitünteték. Már 1525-ben mint a király híve egy apátság jövedelmeivel ajándékoztatott meg, [3]) és tanácsnoki méltóságra

---

[1]) Mednyánszky szerint.

[2]) Ennek fia István 1460-ban éit. Lásd Kaprinai Dipl. II. 447.

[3]) Podhraczky Tudományos gyüjt. 1834. VII. köt. és Pray Epistolae Procerum II. 30.

emeltetett. 1526-ban jun. 25-én Speybe küldetett Ferdinand ausztriai főherczeghez követségben; nemsokára pedig a mohácsi vész után mint II. Lajos király özvegyének s pártjának híve járt Ferdinándhoz, hogy azt a koronára meghivja, és annak megválasztásában Tamás egyik fő tényező volt. [1] 1527-ben Bornemisza halála után Buda vár kapitányává lön; innen eszközlé Tata, Esztergom meghódoltatását Ferdinand részére. 1529-ben Szoliman török császár túlnyomó erejével minden vitéz ellentállás daczára elfoglalván a várat, Tamás is Szapolyai kezébe került, kitől azon föltétel alatt nyeré meg szabadságát, ha pártjára álland. Tamás őszintén megirá Ferdinandnak, hogy sorsa Szapolyaihoz esküdni kényteté, miért is Ferdinandtól a hűség esküjétől feloldozását kérte, mit az,—bár nem örömest—teljesített is. 1530-ban a Törökországba küldött Gritti helyébe kincstárnok lett, majd pedig Budának Rogendorf Ferdinand vezére ellen vitézül vitt védelmeért Szapolyai Jánostól Erdélyben Fogaras várát [2]) és uradalmát nyerte örökös úri czimmel, nem sokára pedig Huszt várat és uradalmát a hozzá tartozó sóaknákkal. Utóbb miután 1531—1532-ben Gritti folytonosan élete ellen fondorkodott, Tamás kénytelen lett Ferdinand pártjára visszamenni, hol örömmel fogadtatott; és jegyesének a gazdag örökségű Kanisay Orsolyának fiusitása által, ipa Kanisay László és ennek fia Ferencz minden javaiban örökössé tétetett, és egyszersmind a belső tanácsosok sorába igtattatott. Ez időtől folytonosan és szilárdul I. Ferdinand részén találjuk Tamást, ki 1537-ben horvátországi bánná, 1540-ben ország birájává, 1552-ben fő hadvezérré, [3]) végre 1554-ben pedig Magyarország nádorává tétetett. Meghalt 1562-ki junius 2-án nejének karjai közt Egervárott, honnan tetemei utóbb 1669-ben Lékára a családi sirboltba vitettek át. Nejétől Kanisay Orsolyától, kit 1535-ben vett nőül [4]), — korán elhalt László és Márton fiain kivül II. Ferencz fia maradt.

I. Tamásnak apúl testvére Jakab a hadi pályán szolgálta hazáját, elesett a babocsai harczban Aly basa ellenében Berzenczénél a

---

[1]) Horváth Mihály, Nádasdy Tamás élete 30. lap.

[2]) Fogaras várát — melynek birtokában I. Ferdinand által is megerősíttetett, — Nádasdy Tamás, nővérével Annával Majláth Istvánnak adta, utóbb Békes Gáspár vette meg.

[3]) Catalogus manuscriptorum Bibl. Széchenyiano regnicolaris Musei nationalis. I. 729.

[4]) Történelmi-tár. Kiadja a m. Akademia III. 97., hol olasz számitás szerint az év 1534-ket mutat. Kanisay Orsolyáról láss okleveleket Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. pag. 340—344.

Rinya folyónál Szigethez közel, 1556. jul. 23-án; [1]) mely harczon testvére Tamás is részt vett.

II. Ferencz Tamás nádornak fia, alig kilencz éves korában elvesztvén atyját, anyja felügyelete alatt növekedett, és idővel hadi pályára lépvén, mint hadvezér, vagyis a Dunán inneni Magyarország főhadnagya szintén fényes nevet vívott ki magának. Ehez járult rettenthetlensége és roppant testi ereje, melynél fogva két törököt egyszerre fölemelni, és a levegőbe dobni birt. Kortársai átalában „Fekete beg"nek nevezték. Vezérsége mellett Vas vármegye főispánja és 1587-től kir. fő lovász mester volt. Meghalt Sárvárott 1604. jan. 4-én kora 49. évében. [2]) Eltemettetett Lékán. Nejétől a hires Báthori családból eredt Báthori Erzsébettől († 1614.) kit a történet a csejtei vérfürdőkről ismer, három leánya maradt, kiknek egyike Zrinyi Miklóshoz, másika homonnai Drugeth Györgyhöz ment férjhez, ezeken kivül voltak fiai András, ki korán elhalt, és I. Pál.

I. Pál ősei nyomdokain szintén a hadi pályán szerepelt, és Kanisánál hősi hirt szerzett magának. 1604-ben Vas vármegye főispánja, 1622-ben a Dunántúli részek országos főkapitánya, kir. tanácsos, és kir. fő udvarmester lön. Miután már nagyatyja I. Tamás a nagyságosok rendében állott, és 1553-ban bárósági oklevelet nyert, I. Pál 1625-ben családjának a grófi rangot szerzé meg. [3]) Első neje Forgách Judit, a második Révay Judit volt, kitől két gyermeke maradt III. Ferencz és Anna M. apácza.

III. Ferencz ismét egyike a család legjelesb férfiainak, ki azonban a legszerencsétlenebb korszakban élve, végre a haza szeretetének és ellenségeinek áldozata lett. Mint roppant dúsgazdag, korában Magyarország Crösusának neveztetett. Pottendorf várában csupán készpénze és drágasága négy millio forintára volt. [4]) 1633-ban Vas vármegye főispánja, 1644-ben királyi tanácsos, 1646-ban kir. fő udvarmester, 1664-ben ország birája, Zala és Somogy vármegyék főispánja, v. belső titkos tanácsos, s utóbb a nádor halálával kir. helytartó lett. A tudományosság elémozdítására nézve müveltsége és pártolása emlékezetét fentartják az általa Pottendorfban 1658-ban kiadott Törvény gyüjtemény, valamint ugyanott 1664-ben nyomott Mauso-

---

[1]) Timon p. 186.
[2]) Pethö Gergely M. Krón. 156.
[3]) Histor. herald. Handbuch. Gotha 1855. 638. lap.
[4]) Hormayr-Mednyanszky Taschenb. 1825. 263.

leum pot. Regum Hung. czimű diszkiadás. Azonban belekeveredve, vagy bele vonatva a Wesselényiféle szövetségbe, noha megkegyelmeztetéseért a pápa is közbeveté magát, (lehet, hogy főleg vagyonára is áhitozó ellenségei ármánykodása miatt) 1671-ben april 30-án, miután minden méltóságaitól s javaitól megfosztatott, gyermekei pedig Domini de Cruce nevet kaptak, — hóhér-pallós által kivégeztetett. Nejétől gróf Esterházy Juliannától (szül. 1630. † 1669.) Esterházy Miklós nádor leányától, a táblázaton látható tizenegy gyermeke maradt. Ezek közűl István még 1669-ben Vas vármegye főispánja, nejétől gróf Tököly Máriától nemzé Pált, 1714-ben Bodrog vármegye főispánját, kinek hitvesétől Gilleis Anna-Mária grófnőtől gyermeke nem maradt.

Második fia volt III. Ferencznek IV. Ferencz, kiről alább lesz szó.

Harmadik fia volt László, 1710-ben csanádi püspök, 1713-ban győri nagy-prépost és fejérvári őr (Custos).

Negyedik fia volt Tamás, 1713-ban somogyi főispán, 1715-ben korona-őr, és val. belső titkos tanácsos, a váthi uradalom szerzője. Meghalt 1734. jul. 5-én. Nejétől gróf Draskovics Krisztinától gyermekei nem maradtak.

Ötödik fia volt Miklós, 1684-ben kácsi apátur, 1689 ben pécsi nagy-prépost, és sebenigói püspök.

A leányok közül Krisztina gróf Draskovics Miklóshoz, Magdolna gr. Draskovich Jánoshoz mentek férjhez.

IV. Ferencz hadi pályát választva, nemsokára atyja halála után egy hadsereggel mint őrnagy a Rajna mellékére rendeltetett, hol vitéz tettei és szolgálatai alapján 1714-ben lovas tábornokságig emelkedett. Ő alapitá családja számára a felső-lendvai, és lepcsényi uradalmi majoratust, és később ő öröklé testvérének Tamásnak fia Pál halála után ennek is jószágait. Neje három volt: 1. gróf Széchy Erzsébet, 2. gr. Herberstein Margit, kitől Teréz leánya, utóbb orsolya, apácza, született; 3-ik gróf Schrattenbach Róza Rebeka, kitől Leopold, Boldizsár, Ferencz, József, Júlia, Mária és Franciska gyermekei születtek. Ezek közűl

József ezredes volt, és magnélkül halt meg.

Boldizsár v. b. tit. tanácsos és kanczellár lett. Nejétől gróf Berényi Erzsébettől csak egy leánya Erzsébet előbb gróf Forgách Zsigmondné, utóbb Végh Péter tárnokmester neje volt.

Ferencz szül. 1708. oct. 27-én, katonai pályára lépvén, a

mult század legnevezetesebb hadvezéreinek egyike lön, ki M. Terézia királyasszony alatt az örökösödési háborúban felejthetetlen érdemeket szerzett magának, főleg az ausztriai uralkodóház irányában. Történetdús életpályáját hosszas lenne ide iktatni. [1]) Nagyszerü szolgálatiért a M. Terézia rend nagy keresztjével, v. b. titkos tanácsosi, Fejér megyei főispáni és altábornagyi ranggal jutalmaztatott, 1756-ban horvátországi bánná is kineveztetett, mely méltóságot haláláig 1783-ki mart. 22-kig viselte. Első nejétől gróf Rotthal Mária Maximilianától egy leánya Borbála és két fia Ferencz és Tamás maradtak. Amaz Fejér vármegye főispánja volt, és unokáiban fiágon már kihalt. Tamás (szül. 1749. † 1800.) a török háboru alatt tünteté ki magát, és altábornagy, Somogy megyei főispán, koronaőr, egy ezred tulajdonosa volt, két gyermekei közül fia Tamás (szül. 1792. jun. 24.) ez ág utolsója, cs. kir. kamarás szintén a hadi pályán szerepelt. Neje gróf Grovestin Jacobine.

IV. Ferencznek első fia, mint följebb említők, volt Leopold, a felső-lendvai uradalom birtokosa, ki a közhivatalos pályán szerzett érdemeket. 1730-ban helytartósági tanácsos, 1737-ben belső titk. tan. 1739-ben kir. kincstárnok, 1744-ben a tartományi biztosság elnöke; 1746-ban kir. fő lovászmester, sz. István rend nagy keresztese, és Magyarország kanczellára lett. 1751-ben nyerte családja részére is örökös czimül és családi méltóságúl a Komárom megyei örökös főispánságot. Meghalt 1758. máj. 31-én. Feleségétől gróf Trautmansdorf Mária Jozefától hat fia és hat leánya született; azonban fiai közűl csak I. Mihály élte túl.

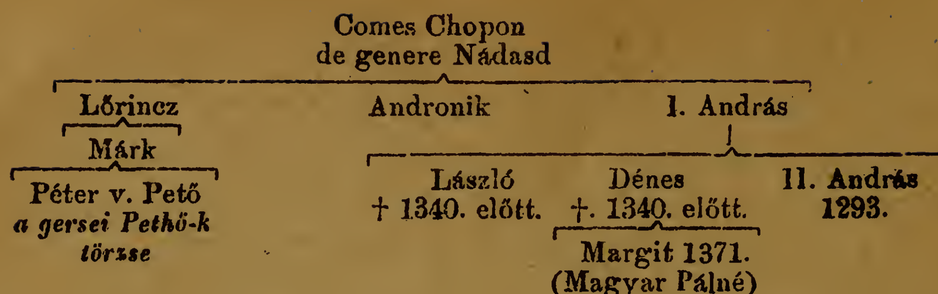
I. Mihály (szül. 1746. sept. 19.) cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, Komárom. várm. örökös és valóságos főispánja és kir. főajtónálló mester volt. Vagyonában tetemes károsodást szenvedett a franczia országi financzialis catastrofák következtében. Nejétől gr. Colloredo M. Terezia csillag ker. és palota hölgytől tizennégy gyermeke született, tiz fia, és négy leánya. Fiai közül:

László m. kir. kincstári tanácsos volt. Nejétől gróf Ráday Annától, leánya Ágnes kisfaludi Lipthay Imre neje lön.

Paulai-Ferencz (szül. 1785. mart. 3-án Bécsben) papi pályára lépvén, fokonként mind magasabbra emelkedett, drégely-palánki lelkész, és honti alesperesből 1816-ban esztergami kanonok, szegzárdi

---

[1]) Életrajzát és arczképét l. F.-Magyarországi Minerva 1830. I. köt. — Fillértár 1835-ki évfoly. stb.

Az e táblán állók közűl I. Andrásnak fiai László és II. András Trencsényi Máté ellenében Robert Károly király hívei lévén, miután Trencsényi Máténak pártja győzött, László meggyilkoltatott, és egyetlen leánya Margit, [1]) Magyar Pálnak a gimesi várnagynak hitvese lön. — Dénes nejével együtt a reájok gyujtott házban fulladt meg. A harmadik testvérnek II. Andrásnak fia volt Tamás, [2]) a ki Wagner szerint törzse lett a Nádasdyaknak.

Azonban ugyancsak Wagner szerint [3]) a Nádasdy-ak a Petenedi [4]) grófoktól (comes) származnak; de ezen ágat — mint följebb mondók — a Csupon ággal eleddig összekapcsolni nem tudjuk. [5]) Ugyancsak a Petendi gróftól származott a Nádasdy grófok Darabos nevezetű nemesi ága is, egy a Dunántúl szélesen elterjedt, előkelő birtokos család, melynek tagjai nádasdi Darabos, s gyakran csupán Nádasdy nevezettel éltek, míg 1642-ben fiágon kihaltak.

---

[1]) Mások szerint e Margit, Dienesnek leánya volt.

[2]) Ellenben a Geneal. authent. tom. I. és II. kézirati gyüjtemény szerint Tamás nem II. Andrásnak, hanem Lászlónak fia volt.

[3]) Tabulae genealogicae Mss. tab. XXI.

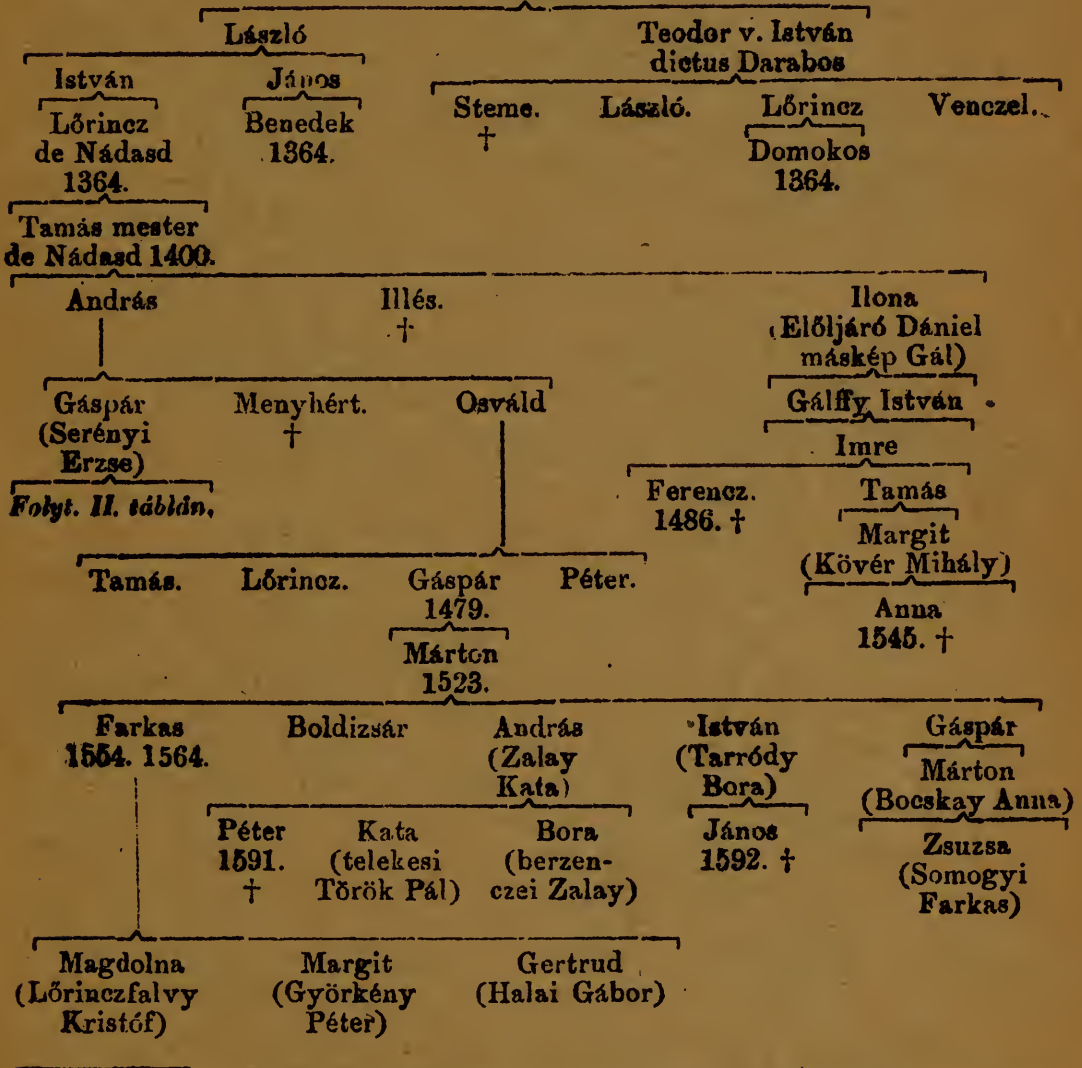
[4]) Dunántúl Pecsenéd nevü falu van Soprony vármegyében, Petend nevü falu van Somogy és Zala vármegyében, hasonló nevü puszta van Somogy, Zala, Veszprém és Fejér megyékben; de melyik ezek közűl az, melyről a Petenedi vagy Petenyedi grófok neveztettek, vagy egy sem közűlök, azt meg nem mondhatjuk. Legközelebb áll a valószinűség a Soprony megyei Pecsenédre nézve; mire nézve a családi levéltáron kivül talán az Esterházy család levéltára adhatna legtöbb felvilágositást. — De a Petenéd (vagy Petenegh) névből a paczinák szó gyártását, és e fonalon ismét a Bissenus vagy Bessenyő nemből i eredeztetést ráfogni a család eredetére ismét tévedésnek kell kijelentenem.

[5]) A Petendi ágnak a Csupon-okkal való kapcsolatát talán akkor lehetne némileg eszközölni, ha a Chopon név egy volna az oklevelekben előforduló Chepan (vagy is István) névvel, miután mint a következő táblázat mutatja, Tamásnak, a Nádasdyak bizonyos törzsének a Petenédi leágazás szerint István nevezetü volt a nagyatyja.

A nemzékrend, tehát az annyiszor említett Petendi gróftól kezdve következőleg [1]) származott le:

I. tábla.

Petend Comes
de gen. Nádasd.
1229.

[1]) Wagner, Tabulae genealogicae Ms. tab. XXI. — Ezen kivül óvatossággal használtam itt mindazon ismertetéseket, melyek e családról eddig, több vagy kevesebb alapossággal (főleg eredetét tekintve) megjelentek, nevezetesen *1)* Nádasdy Tamásról, Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch, 1820. foly, 84—109. — *2)* Nádasdy nemzetségről, Hormayr-Mednyánszky Taschenb. 1825. foly. 247—268. l. — *3)* Nádasdy családról Tudományos gyüjtem. 1829. XII. köt. — *4)* Fillértár 1835-ki foly. 25. 26. szám. — *5)* Horváth Mihály, Gróf Nádasdy Tamás élete, Budán 1838. — *6)* Extrait de l' Annuaire historique et biographique Souverains et Personages de diverses nations, Paris, 1844. — *7)* F. Magyarországi Minerva 1830. I. köt. — *8)* A gothai Almanachok stb.

Nádasdy család. (Leleszi †). Borsod vármegyei kihalt család, birtokos volt azon megyei Nádasdon, honnan nevét kapta, előnevét Leleszről irta.

Oklevelek szerint [1] a családról következő adatok szólnak:

1550-ben él Péter és fia szintén Péter.

1566-ban Bertalan.

1586-ban Bertalan és Mihály tanuvallatást eszközöltetnek: ők birták Nádasdot, és az Ományiak és Barius-ok via facti foglaltak el.

Mihálynak fiai:

Tamás 1588. már †	György	Albert
Erzse.	Farkas. Simon. László.	János

Egy másik Tamás visszabocsátja 1597-ben Tornallyay Lászlónak azon birtokrészt Nádasdon, mit tőle szerzett, s a pört leteszi, egy 100 frtot érő lóért, s 30 frt értékű buza- és egyéb holmiért. Ugyanez 1602-ben négy telket zálogba ád Tornallyay Györgynek 200 frtért.

1627-ben Péter (Tamás fia) azon birtokhozi jogát (mit Tornallyay György már Rácz Györgynek adott s megengedte, hogy ez viszont Ivánkai Gerőnek suboppignoralja) a praelatiot Barius Demeternek adja, azon feltét alatt, hogy ez az ő s mindkét nemü maradékai tudta nélkül senkivel sem egyezkedjék, s fölfizetést ne vegyen, máskülönben érvénytelen lesz a szerződés.

Ugy látszik, e Nádasdy családhoz tartozott azon Nádasdy György is, ki 1524-ben „Praefectus novarum monetarum Camerae Cassoviensis" czimű hivatalt viselt. [2]

Nádaskay család. Zemplin megyei czimerleveles nemes család. A czimeres nemeslevelet Nádaskay András kapta 1756-ban M. Teréz királyasszonytól. [3]

Czímere először vizirányosan kétfelé, és a felső rész ismét függőlegesen kétfelé oszlik; a felső jobb oldali kék udvarban egymás fölött három arany csíkolat látható, a baloldali ezüst udvarban három vörös csillag ragyog, kettő fölül, egy alattok. A paizs alsó kék udvarában zöld téren magas nádasból jobb felé egy arany szarvas szökik. A paizs fölötti sisak koronájából szerecsen emelkedik ki, homlokán arany szalaggal átkötve, mely hátra lebeg, meztelen testét derékig

[1]) Kazinczy Gábor kivonata szerint.

[2]) Lásd az oklevelet Kaprinai Mss. B. tomo XXVII. p. 210.

[3]) Collect. Herald. nro 140.

fehér mez födi, kinyujtott jobb kezében fölfelé egy vörös tollú nyilat tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból volt András, ki 1788-ban „II. Fridrik Elisiumban“ czimű németből fordított gúnyiratot bocsátott közre.

E családból volt Sámuel 1782-ben a s.-pataki collegiumban senior.

E század első felében András S.-Patakon nyomdász.

Nádaskay Lajos egykor 1843-tól 1848-ig a Honderü segédszerkesztője, 1849-től a Budapesti hirlap segéd-, és 1856. óta felelős szerkesztője, született Zemplin megyei Külsőbőcs helységben, hol atyja jegyző volt. Meghalt 1860-ban. Testvére

N. Mihály h. ügyvéd, a sáros-pataki helv. eklezsia főgondnoka, és Zemplin megyének volt hivatalnoka, meghalt 1859. febr. 13-án.

Nádasy család. (M.-nádosi.) Erdélyben már Zsigmond király korában találunk Nádasy családot, melyből Nádasy Salamonnak fia Mihály 1409-ben a székelyek grófja volt. [1]) Erdélyben a m.-nádosi család kihalt. [2])

A XVII. században e néven egy tudós jesuita tűnik föl: Nádasy János, ki 1614-ben N.-szombatban született. Meghalt 1679-ben. Irt és kiadott 44 munkát, melyek közül magyar nyelven is több történeti és hittaniak jelentek meg. [3])

Nádházy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike. [4])

Nádosy család. Pesten honos család; melyből István Pest város egyik előkelő vagyonosabb polgára. Sándor 1848-ban a magyar honvédelmi szervezetnél ezredesi ranggal működött, decemberben meghódolva Windischgrätznek.

Nádudvary család. (Surányi és kis-jenői.) A surányi Nádudvary családot Kővári Erdély kihalt családai közé sorozza. [5])

A kis-jenői Nádudvary családból már a XV. században találjuk Jánost, ki Szilágyi Erzsébet rokona volt, és 1459-ben Szebenben felkonczoltatott.

Hunyad vármegyében is virágzott a Nádudvary család, 1680.

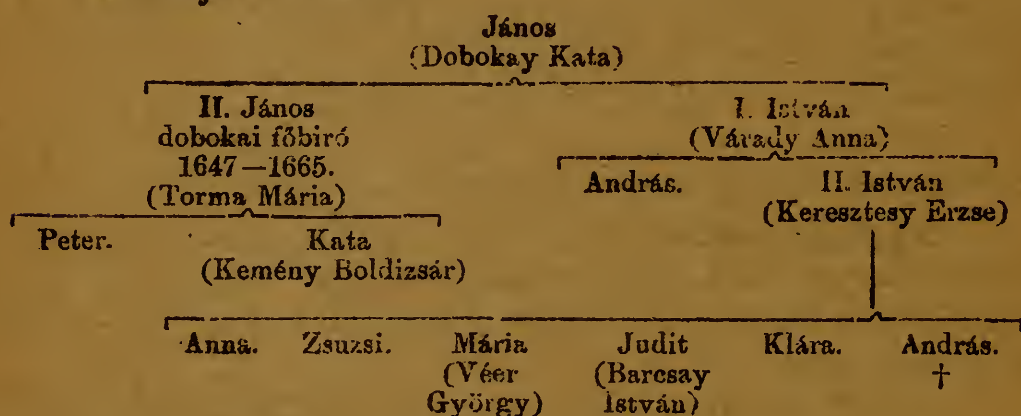
[1]) Kállay Székely nemzet 100. és 209.
[2]) Kővári Erdély nev. csal. 271.
[3]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. II. köt. 213.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 115.
[5]) Kővári Erdély nev. csal. 271.

táján egy Csáky egy Nádudvarynak birtokrészt inscribált, melyet utódai a Pánczéicsehi járásban több ágra oszolva birnak.

1730—1740. Oláh-Láposon is birt Nádudvary.

Mindezeknél ismeretesebb a kis-jenői Nádudvary család; Doboka vármegyében házasság által lett birtokos János, kinek nejétől Dobokay Katától fia János már 1647—48-ban azon megyében alispán, 1648—1665-ben pedig főbiró volt. [1])

Családfájok következő:

II. János ágán Katalinnak, Kemény Boldizsárnak leányát; Ágnest báró Bánffy Sándor vette nőül.

II. István Hunyad megyében sokat birt. Anna és Zsuzsa leányaitól az Almádyak származnak; Judit Barcsay Istvánné, Mária Veér Györgyné volt.

Ezen kivül e családból származtak Pál, kinek neje Gálffy Zsuzsa, Erzsébet Barcsay Gáspárné, Krisztina Kemény Jánosné. [2])

Annától származnak Dobokában az Inczédy és Kemény bárók s iklódi járásbeli birtokuk. Máriának maradékai Nagy-Iklódon és Kis-Jenőben a Veér nemesek; Klára jogán birnak Mara és Balog nemesek. Andrásnak, kiben a család fiágon kihalt, utódai K.-Jenőben és M.-Derzsen a Benedikti-ek. Az erdélyi kir. táblának 1804-ik évi itélete szerint Dobokában Nádudvary birtokjogok voltak F. és A. Kékesnyárlón, Tótfaluban, M.-Derzsen, Lozsárdon, és Kis-Jenőben. [3])

A följebb említett II. János Torma Máriával 1664—1671-ig több apró jószágot szerzett Balog Mihálytól és Ombozy Judittól Balog István nejétől, ugy Radák Lászlótól és másoktól Szóváton. 1698.

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 426. 437.

[2]) Ugyanott és Török Ant. közlése.

[3]) Hodor Doboka várm. 134

nov. 25-én Balog Mihály aranyi, piskinczi, kaláni, sz.-györgyi, s több birtokrészét lekötötte Nádudvary Jánosnak és leányának Katalinnak. [1]) Talán e családból vette származását Nádudvary Benjamin abrudbányai pap, és Péter tanár a XVII. század végén, kik több könyvet adtak ki. [2])

Nagovith család. (Humi.) Jelenleg ismeretlen; közűlök humi Nagovith István 1628-ban a magyar kir. udvari kamaránál titoknok volt. [3])

Nagy család. (Nyéki) Pozsony vármegyében a Csalló-közben fekvő Nyék helységből eredett. Ugyan is III. István király 1165-ben kelt oklevelében [4]) (melyet némelyek hibásan sz. István királynak tulajdonítottak) a következő négy családnak nevezetesen: a Nagy, Végh, Méhes és Kósa másképen Zeke családnak törzseit nemesité meg. A törzseknek, kiket III. István király a Pozsony vári szolgálattól fölmentve, azon várnak főbbjei (proceres = jobbágyok) közé emelt, következők: Ombuol, Colon, Euzen, Petu, Wokud, Juna, Kesnol, Mata, Ceka, Murolar, Scar, Munka, Petu, Juna, Fonsul, Nichuu, Aricholy. Ezen kiváltság-levelet 1284-ben László király Márton, Bala, Jakab, Marczel, Elek, Simon, Pál, Varov és Petus nyéki emberek, Pozsony vári jobbágyok és atyafiai részére megerősítette, az általok birt javakkal együtt.

Megerősítette e kiváltságos levelet 1298-ban III. András király is, azon tévedéssel már, mintha azt sz. István király adta volna. E megerősítés Jakónak fia rőt Péter, Mártonnak fia Márk, Vurlnak fia Marczell mindnyájan Nyékről valók részére adatott. Ismét átirá s megerősíté azt 1349-ben I. Lajos király is.

1609-ik évi aug. 14-én II. Mátyás király is átirá, és megerősíté a följebbi királyi kiváltságos leveleket; és ez időben már a négy külön család neve alatt, a mint is akkor közűlök a következők neveztettek meg: vitézlő és nemes Méhes Balás, Pozsony vármegye hites ülnöke, fia Istvánnal együtt, Kossa Gáspár és testvére Kossa György, nemkülönben másik Kossa másképׅ Zeke György; ismét Nagy Albert és György és ismét Végh Balás, Jakab, Gergely és Péter, mindnyájan Csallóközben fekvő nyéki osztályos atyafiak.

---

[1]) B. Bornemisza levéltárából közli Török Ant.
[2]) Benkő Transylv. gener. II. 490. 491.
[3]) Janual novi Anni stb.
[4]) Fejér Cod. diplom. tom. V. vol. 3. p. 253.

Végre 1715-ben a pozsonyi káptalan is átírá eme régiséget, Mébes Balásnak, Kósa máskép Zeke Gáspárnak, Vígh máskép Frölich [1]) Ferencznek és Nagy Mátyásnak részökre.

1805-ben ez eredeti III. István királytól nyert nemes levelet Csalló-közben Nyéken ns Nagy Ferencz mint közös nemzetségi levéles conservator őrizte, [2]) melynél fogva e négy család bir legrégiebb hiteles oklevelet hazánkban nemességéről.

Nagy család. (Szent-mártoni †.) Mátyás királynak szentmártoni Nagy Simon egyik hadvezére volt, kit 1459-ben Rozgonyi Sebestyénnel Fridrik császár ellen küldött. [3])

Nagy család. (Nádaslaki †.) Pozsony megyei Nádaslakról vette előnevét. Törzse Nagy Máté az esztergami várban a káptalan porkolábja volt, midőn a várkapitány Orbánczy Endre távollétében a várat a török ellen 1526-ban vitézül megótalmazta, [4]) ezért azon évi oct. 10—13-án kelt levélben Mária királynétól dicsérő elismeréssel tiszteltetett meg. [5]) Ez, vagy fia volt azon nádaslaki Nagy Máté, kit I. Ferdinand király 1564-ben czimeres nemeslevélben a megirt előnévvel megnemesitett, mely nemeslevél Pozsony vármegyében 1570-ben kihirdettetett. [6]) A család kihalt.

Nagy család. (Guthori †.) Pozsony vármegyei kihalt régi család, melyből guthori Nagy László 1451-ben sóvári Sóos Györgygyel Pozsonyvár várnagya, és azon vármegye alispánja volt, midőn őket Hunyady János a soproni és nezideri vám lefoglalására és szedésére rendelte ki. [7])

Nagy család. (Varjasi †.) Közűlök varjasi Nagy Imre 1526-ban királyi al-lovászmester és al-nádor volt. [8])

Varjasi Nagy Anna, néhai varjasi Nagy András leánya, Krakoványi Márton felesége, zálogba adta néhai öreg apja Salgay László kertje alatt és szomszédjában fekvő Barakonyi földjét nebojszai Balog Györgynek 1672. jan. 1-én. [9])

---

[1]) Holott másutt mindég Végh-nek iratott.

[2]) Fejér, Cod. Dipl. tom. V. vol. 3. p. 284.

[3]) Engel, Geschichte des ung. Reichs III. 232. —Fessler, Die Geschichten der Ungarn. V. 41. 51. – Teleki, Hunyadiak kora III. 139. 141. stb.

[4]) Istvánffy 1685-ki kiad.

[5]) Jászay, A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 92. lap.

[6]) Pozsony vármegye levéltárában van az eredeti.

[7]) Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 316.

[8]) Engel, Monumenta 187—209. többször eléfordul.

[9]) Eredeti oklevél szerint.

Nagy család. (Jókai vagy Ilkai.) Pozsony megyében Jóka vagy Ilka helységre a jókai nemesek 1455-ben uj királyi adományt vittek. Ezen nemes családok egyike N a g y nevezetű volt.

A család utóbb kihalt; már 1697. márt. 9-én a Nagy családnak ugy szintén Trombitás Andrásnak, és nejének Simonchich Katának magva szakadtán Vág-Zerdahelyen bizonyos curiákat, és Pozsony megyei Korompán birtokrészt Gállya András és Ujfalusy máskép Novomeczky Mihály nádori adományban kaptak. [1])

Nagy család. (Séllyei.) E családból a XVII. század végén élt séllyei Nagy J á n o s, kinek Márk Klárától leánya J u l i a n n a galanthai Fekete József neje volt. [2])

Séllyei Nagy I g n á c z 1767-ben Veszprém megyei éneklő kanonok, és kir. táblai ülnök, 1774-ben már egyszersmind kaposfői sz. Benedek prépostja, apostoli jegyző, és hittani tudor; a M. Terezia által fölállított székes-fejérvári püspökségnek 1777-ben első püspöke, majd cs. kir. val. belső titkos tanácsos és a budai egyetem főkanczellárja. Meghalt 1789-ben.

Séllyei Nagy J á n o s 1760—67-ben Veszprém vármegye jegyzője volt.

Nagy család. (Kisfaludi.) Pozsony vármegyei nemes család, birtokos jelenleg is Kisfaludon. Ismert törzse nemes kisfaludi Nagy D o m o k o s, ki a királyi kisebb kanczellariának hites jegyzője volt, mely hivatalban szerzett érdemeinek tekintetbe vételével fiai Nagy J á n o s, és I m r e nejével Léghy Erzsébettel, előbbi nemességükben Rudolf király által 1582. febr. 21-én Pozsony várában kelt czímeres nemes levélben megerősítettek. [3])

A család czímere következő, a paizs kék udvarában alúl víz, és abban egy gém látszik csőrében halat tartva, mellette a víz partján két liliom virít, az egyik oldalról fehér, a másik oldalról sárga. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló gém áll, szintén az előbbihez hasonló két liliom között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

A családnak egyik ága ily leszármazást mutat:

---

[1]) A Lipthay család levéltárában az eredeti Fasc. k. XVIII. nro 699.
[2]) Schönfeld, Adels Lexicon. I. 204.
[3]) Az eredeti armalis Nagy Franciska és férje Marczell József kezeik közt Csalló-közben Fel-Bakán, — Stummer Gy. közlése szerint.

Nagy Domokos
kir. kisebb kanczell. jegyző.

János 1582.

Imre 1582.
(Léghy Erzsébet)

Kristóf

István

János
szül. 1744.
Mosony vr tbiró s ügyvéd
(ásványi Balassa Erzse)

József Antal szül. 1779. jul. 21. † 1846. ügyvéd s tbiró (Sörös Julianna)	Franciska sz. 1781.	János sz. 1783.	Bora sz. 1785.	Alajos sz. 1787.	Márton sz. 1791.

Franciska
(Marczell Józsefné)
Fel-Bakán.

A családnak ezen ága János által, ki 1744-ben született, csallóközi Fel-Bakára származott, legalább nevezett János már ott birtokos volt, és 1777. sept. 24-én Böösön házassági szerződésre lépett ásványi Balassa János ügyvéd leányával Erzsébettel. Több gyermeke közül József Antal (szül. 1779. jul. 21.) ügyvéd s táblabiró, meghalt 1846-ban, és a Fel-bakai templom alatti sirboltba temettetett.

A család másik ágából kisfaludi Nagy Ignácz Pozsony vármegyei középponti főszolgabiró szül. Szent-Mihályfán 1784. aug. 20-án; birtokos Kisfaludon. Fia László ügyvéd, és jelenleg 1861. január 31. óta Pozsony vármegye főügyésze.

Nagy család. (Egyházfalvi.) Pozsony vármegyei eredetű nemes család, alapítója egyházfalvi Nagy István, ki nejével Thott Katalinnal, és Nagy János, István, Mihály, és Anna gyermekeivel, ugy szintén Nagy György, Jakab és Pál nagybátyjaival együtt III. Ferdinand király által 1648-ban előbbi nem nemes állapotjukból kiemelve megnemesíttettek; czímeres nemes levelük 1649. szent Pál fordulása előtti szombaton Pozsony vármegyének Szempcz mvárosában tartott közgyülésében kihirdettetett. [1])

E család alapitói közül (?) nevezett István és Albert (a ki talán György, Jakab és Pál atyja volt) már a megnemesítés előtt birtokosok voltak Pozsony megyében, ugyanis 1644. oct. 8-án nádori parancs kelt Nagy István és Albert részökre Pozsony vármegyéhez in-

[1]) Hiteles oklevél szerint.

tézve, hogy nevezetteket nagy-magyari, gombai, és egyházfalvi birtokaik békes birásában minden háborgatók, különösen Marsóvszky Adám ellen oltalmazza. [1]) Ezek valószinüleg más családbeliek voltak.

Nagy család. (Ürményi.) A mult században élt közülök ürményi Nagy János, ugyan ezzel egy időtájban Nagy András, kinek Pintér Katától gyermekei András, Éva Ruthényi Mátyásné 1790. táján. [2])

Nagy család. (Máskép Udvarnoki.) Pozsony megyei birtokos nemes család, mely jelenleg kis-jókai előnévvel Udvarnoky néven ismeretes.

Törzse Nagy máskép Udvarnoky János, fiával Istvánnal együtt I. Leopold király által Ebersdorf várában 1671. octob. 10-én kelt czimeres nemes levélben nemesitetett meg, és czimeres levele Pozsony vármegyének Samarján 1672-ik évben Sz.-háromság 17. vasárnapja után legközelebbi 2-ik ferián hirdettetett ki.

A családfa [3]) következő:

Nagy máskép Udvarnoki János 1671.
- István 1671. (neje Julianna)
  - János Kristóf 1680. nov. 18-án kereszteltetett Bécsben
    - József Kis-Jókán 1758 sept. 22. Pozsony v. tbiró (Csiba Teréz)
      - Imre sóházi pénztárn. Óvárott (Jung Teréz) † 1831. Pozsonyban)
        - Bora (Curry)
        - Kata szül. 1789. oct. 26. Pozsonyban † 1861. (Olgyay János)
        - Lajos udvari agens Bécsben † 1845. (Herder Anna)
          - Béla Gombán, Csallóköz. (Bacsák Ilka)
          - Kálmán.
          - Geiza † 1849.
          - Gyula
          - Atilla.
          - Hermina (Tóth Károly)
          - Arpadina †
          - Irén †
          - Etelka †
        - Albert volt testőr, most ezredes Bécsben.
      - János.
      - Antal.
    - István
      - István.
      - János.
    - Antal N.-Födémesen
      - Antal.
    - Ferencz Egyházfalván
      - János.
      - Antal.
    - János Kis-Jókán

[1]) Kisfaludi Liptay család levéltára Fasc. D. IX. nro 263.

[2]) Bossányi féle Esterházy elleni pör.

[3]) Ferber József közlése szerint.

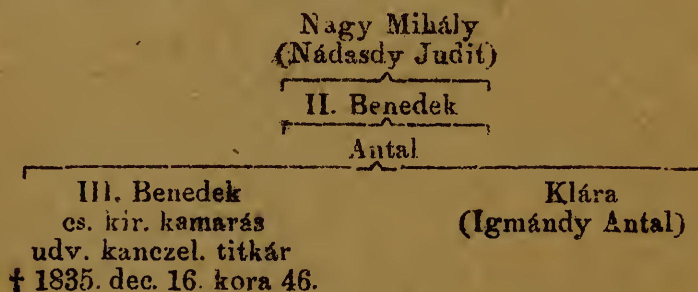
A családfán állók közűl Udvarnoky Lajos az erdélyi udvari kanczellariánál országos és hites ügyvéd, 1818-ban valóságos udvari magyar agenssé neveztetett. [1]) Meghalt 1845-ben kora 63. évében.

Nagy család. (Izbéki.) Közűlök izbéki Nagy Leopold Pozsony megyei volt esküdt szül. Nagy-Födémesen 1817. sept. 13-án.

Nagy család. (Bognádi.) Pozsony megyei Nagy és Kis-Jóka, és Hegyi helységbeli részbirtokokba 1565-ben adomány utján beiktattatik bognádi Nagy Ferencz, Bodics János, és Dalmady Andrással együtt; de az iktatásnál ellenmondás történik. [2])

Nagy család. (Felső-büki.) Soprony megyei eredetű adományos birtokos nemes család. Ismeretes törzse Nagy Benedek, ki 1616-ban nyert czimeres nemes levelet II. Mátyás királytól, mely nemes levél 1617-ben Soprony vármegyében kihirdettetett. E Benedek élt még 1631-ben is F.-Bükön, a család ősi fészkében, honnan előnevét irja. Ugyan ez időben élt N. Ferencz is, talán fia Benedeknek. Ezen Ferencznek neje 1631-ben Krempehicz Magdolna, ki előbb Sitkey Boldizsár hitves társa volt.

Ugyancsak a szerző I. Benedeknek fia lehetett azon Mihály, kinek ágát a következő nemzékrend mutatja:

Ez ág Veszprém vármegyébe Bánk-ra és onnét Somogyba is Kürtösre átszármazott. A kihalt Benedeknek javait most az Igmándiak birják. Egy másik ág I. Benedeknek István nevű unokájától jő le. Ezen István 1697—1698-ban Sopron vármegye alispánja egyszersmind kir. személynöki itélőmester, ezen felül pedig 1747-ben következő czimzetét olvassuk: „cs. kir. tanácsos, arany sarkantyús vitéz, Sopron vármegye alispánja, Vas vármegye jegyzője, és nádori itélő mester.“ 1698-ban april 9-én közte és neje Tompa Rebeka közt egy részről, gróf Esterházy Dániel közt más részről Kis-Martonban egyezség köttetett, mely szerint Esterházy a kis-sitkei jószágot s egyéb bir-

[1]) Tudományos gyüjtem. 1818. III. 120.

[2]) Lipthay levéltár Fasc. J. XVI. nro 588.

tokrészeket mint őket vérség és hagyományozás után illetőket, nekiek átbocsátá, viszont Nagy István s neje Esterházyt pénzzel elégíték ki. Nagy István 1744-ben tett végrendeleti codicillust, és ugylátszik 1747-ben meghalt. A tőle származott ivadék nehány ízen következőleg jött le:

István
1697—1747.
(1. Tompa Rebeka
2. Martonfalvay Erzse)

József	Ferencz 1742.	Zsigmond	Erzse	2-tól Lajos
1722. végrend.	1733. alszbíró (Niczky Bora) özvegy 1756.	1737.	1743.	aranysarkantyús 1722—1737.

Ferencz gyermekei:

Ágnes	György	Anna 1760.
(1. Fehérváry Pálné 1742. 2. Nedeczky Andrásné 1761-től)	1757—65. (Végh N.)	(1. Somogyi Miklós 2. Horváh József)

Ez ágon — úgy látszik — Györgynek maradékai azok, kik Vas vármegyében Sitkén és Felső-Pátyon birtokosak, közűlök Sándor Sitkén, István pedig emitt. Sándornak fia Sándor 1860-ban vette nőül hetyei Gotthard Rózát, szintén Vas és Somogy megyében nagy birtokosnőt.

A család közlése hiányában teljes családfát nem adhatva, csak chronologiai rendben említhetők fel a család ismertebb tagjai:

Vincze és Pál pálos szerzetesek 1748-ban kapták ki a családtól örökségi részeiket.

Pál 1751- és 1765-ben törvénykönyvünk szerint, mint kir. személynöki itélő mester a Stajerország felőli határokra nézve országos biztosúl neveztetik ki. Ugyan őt 1767—1778-ban cs. kir. tanácsos- és septemvir-ül találjuk.

Dániel 1767—1778-ban a dunántúli kerül. tábla jegyzője és az utóbbi évben már ülnöke is.

Sándor 1788—1792-ben cs. kir. tanácsos és Sopron vármegye alispánja.

Boldizsár 1788—1792-ben sz.-fejérvári éneklő kanonok, sőt még 1819-ben olvasó kanonok.

Imre 1788-ban a sopronyi társas káptalan olvasó kanonokja, csepreghi plébános, utóbb (1792. tájt) győri kanonok, 1819-ben győri olv. kanonok, boldogfalvi apát.

József 1788-ban már sz. István rend vitéze, s titoknoka, a m. kir. udvari kanczellaria referend. tanácsosa, 1795—1801-ig kir. személynök, 1796 tól egyszersmind Pest vármegye főispáni helyettese.

Meghalt 1801. dec. 25-én. Leánya Julianna Ürményi Miksa neje, meghalt 1826. octob. 17. kora 38. évében, eltemettetett Röjtökön Soprony vármegyében atyja mellé.

Ezután következett a híres Pál, Soprony vármegyének többször országgyülési követe, kinek életét és jellemét az ország eléggé ismeri. [1]) Született Fertő-szent-Miklóson 1777. sept. 7-én. Meghalt 1857. mart. 20-án kora 80. évében. Első nejétől elvált. Gyermekei legidősbike Pál, ki testvéreivel birja az ősi f.-büki jószágot, úgy az adományképen nyert Talliánféle csepregi jószágot.

A híres Pálnak nagybátyja volt az emlitett József personalis, testvérei voltak Péter és Sándor. Amannak fia Miklós, kinek Somogyi családbeli feleségétől fiai Pál, Miklós, Péter s két leány, birnak Fertő-szent-Miklóson.

Nevezett Sándornak nejétől szül. Vogel leánytól leánya Alexandra Soprony megyében Farádon.

István kir. tanácsos, és a fundat. jószágok királyi igazgatója, meghalt 1834 jun. 3-án kora 75. évében.

A család czimere négyfelé osztott paizs, melynek udvaraiban kivont kardot tartó oroszlán s egyebek vannak. A paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével három nyilat tartva.

Nagy család. (Alsó-szopori.) Soprony vármegyei régi adományos nemes család; hajdán Szopori (de Szopor, de Zupur,) nevet viselt. Szopor nevű helység, honnét e nevét vette, kettő van Sopron megyében, t. i. Alsó-Szopor, Felső-Szopor, cz a XIII. században az Osli család birtoka volt, Alsó-Szoport pedig a soproni vár jobbágyai lakták. [2])

A Szopori névvel élt családról, melyből az alsó-szopori Nagy család is származását vette, ugyancsak ezen családnál több okmány létezik, melyek a következő adatokat szolgáltatják:

1313-ban a vasvári káptalan bizonyítja, hogy Szopori Tamás özvegyének nő-bére kifizettetett.

Ugyan csak 1313-ban Miklós, András, és Jakab, Szopori Jakab fiai, úgy János, István és Mihály, Szopori Farkas fiai a szomszéd Hetyei családbeliekkel bizonyos versengések iránt kiegyezkednek a győri káptalan előtt.

1329-ben I. Károly király meghagyja a győri káptalannak, hogy

[1]) Csengery, M. Szónokok s statusférfiak.

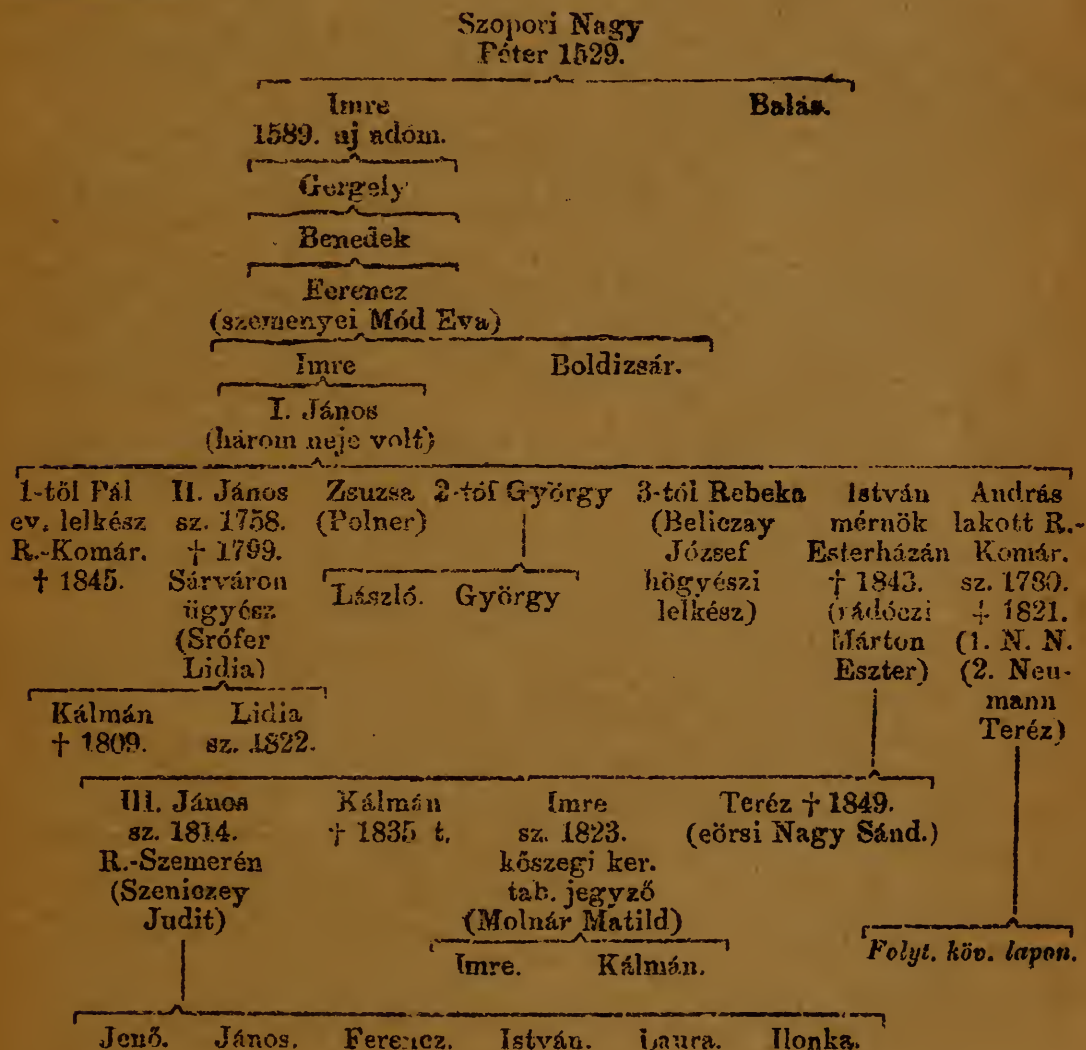
[2]) Uj magyar Muzeum 1855-ki évi I. köt. 399. lapon oklevél.

Szopori László, János, és Mihály Szopori birtokaikba beiktassanak, melynél fogva a beiktatás meg is történt.

1345-től még több okmány maradt fen, melyek mind a Szopori család birtokviszonyaikat tárgyazzák.

1529-ben kelt azon oklevél, melyben „Petrus Nagy de Szopor" eléfordul. E Péter vette fel tehát legelőször a Nagy nevet, Szoport pedig mint praedicatumot használta. Ezen Péternek Imre és Balás fiai voltak. Az előbbi 1589-ben Rudolf királytól nádori uj adományt vitt Alsó-Szoporra Fejérkövi akkori esztergami érsek és kir. helytartótól, miután ez okmány szerint előbbi adomány-levelük elveszett.

Nevezett szopori Nagy Pétertől a családfa következőleg jő le napjainkig : [1])

[1]) Családi közlés szerint.

András, *ki az előbbi lapon.*
lakott R.-Komáromban
sz. 1780. † 1821.
(1. N. N.
(2. Neumann Teréz)

1-től József
sz. 1807. † 1854.
orvos tudor
R. Komáromban
†

2-től Károly
sz. 1812.
tisztartó
Bács várm.
(Vogel Anna)

Sarolta sz. 1845. — Márta sz. 1852. — Regina sz. 1855.

Antal
sz. 1814.
ügyvéd
Komáromban
(Samarjay
Erzse sz. 1825.

Berta sz. 1846. — Vilmos sz. 1848. — Erzse sz. 1849. — Antonia sz. 1856. — Ákos sz. 1858.

Karolina
sz. 1816.

Elek
sz. 1820. jan. 9.
ügyvéd
Pozsonyban
(Boldizsár
Mária)

Elek. sz. 1849. — Miklós. 1850. — Anna. 1851. — Mária. 1853. — Ilka. 1855. — Gizella. 1858. — István. 1860.

I. Jánosnak három rendbéli házasságából hét nagykort élt gyermekei születtek. Első nejétől

P á l vallási szigoráról és egyenes tiszta jelleméről ismert evang. lelkész volt R.-Komáromban. Meghalt ugyanott magtalanúl 1845-ben, Testvére

J á n o s szül. Tápió-Bicskén (Pest várm.) 1758. octob. 19-én. A sárvári uradalomnak 13 évig ügyésze volt. Meghalt Sárvárott 1797-ben. Nejétől Srófer Lidiától gyermekei K á l m á n, ki 1809-ben, és L i d i a 1822-ben meghaltak.

I. Jánosnak második nejétől gyermeke G y ö r g y, kinek gyermekei L á s z l ó és G y ö r g y.

I. Jánosnak harmadik nejétől gyermekei R e b e k a Beliczay József högyészi evang. lelkész hitvese, és I s t v á n és A n d r á s.

I s t v á n, hzg Esterházy Pál kerületi mérnöke meghalt 1843-ban Eszterházán. 1809-ben a nemesi felkelő seregben mint kapitány szolgált, s a Győr alóli visszavonulás alkalmával a visszavonuló nemesi felkelő sereg egy részét az általa jól ismert Hanságon szerencsésen keresztül vezette, akkori időből Davidovics és Mesko tábornokoktól dicsérő okleveleket nyert, melyek a családi levéltárban vannak. Ő ásatta hzg Esterházy Pál költségén 1835-től fogva több évig a Hanságon végig Győr felé azon csatornát, melyen mai napig is a Fertőnek lefolyása van. Neje rádóczi Márton Eszter volt, kitől négy gyermeke maradt: J á n o s, K á l m á n, I m r e és T e r é z. Ezek közűl J á n o s jelenleg R.-Szemerén birtokos, több gyermek atyja. K á l m á n ifjan

elhalt. Imre a Dunántúli kerületi tábla jegyzője, Szoporon bir, szintén családos. Teréz meghalt 1849-ben, férjnél volt Fejér megyei származású eörsi Nagy Sándornál.

András (I. Jánosnak fia) Rév-Komáromban lakott, meghalt 1821-ben. Első nejétől fia József ugyanott orvos doctor volt; meghalt 1854-ben magnélkül. — Második nejétől gyermekei 1. Károly Bács vármegyében Sztanisicson b. Rédl tisztartója; több gyermek atyja. 2. Antal herczeg Pálffy uradalmi ügyésze, lakik R.-Komáromban. Nejétől Samarjay Erzsébettől öt gyermeke van. 3. Karolina hajadon. 4. Elek herczeg Pálffy uradalmi ügyésze lakik Pozsonyban. Nejétől Boldizsár Máriától szintén több gyermeke van.

A család nemessége kihirdetve van Soprony, Pozsony és Komárom vármegyében.

Vallásuk ágost. evang.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld halmon álló, és csőrében aranygyűrűt tartó bibicz madár; a paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva, a kard alatt csillag ragyog. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

Még a XVII. században elszakadt Soprony vármegyéből egy ág Czirákra, mely ágból származik a jelenlegi cs. kir. táborszernagy alsószopori báró Nagy László, 1859-ben Dalmatia helyettes kormányzója; [1]) ennek két élő testvére szintén katonai szolgálatban van; egyik unoka testvérük pedig Nagy Ferencz Kisfaludon Soprony vármegyében lakik, kinek nővére özvegy Füzy Lászlóné szintén Kisfaludon lakik; fennebbi báró Nagy Lászlónak szintén él még egy nővére: özvegy Guary Miklósné Sopronyban.

Nagy család. (Szent-Miklósi.) Moson vármegyei nemes család, közűlök szent-miklósi Nagy István Mosony vármegye másod alispánja volt, született Árakon (ugyan azon várm.) 1801. jun. 12-én.

Nagy család. (Felső-őri.) Vasvármegyei adományos birtokos család. A Pinkava patak mellett fekvő Felső- és Alsó-Őr helységet már 1327-ben több osztályos vérségü család birta. Az utódok számszerint hatvanöt család 1582. febr. 18-án Rudolf királytól uj kir. adományt vitt az ősi birtokra. Majd ismét 1610-ben II. Mátyás király is átirá és megerősité a fennebbi adományt, és a vasvári káptalan által az érdekleltek be is iktattattak. Ez utóbbi alkalommal az 1610-ki adományzot-

---

[1]) Pesti napló 1859. máj. 23-diki szám.

tak közt megneveztetnek Nagy Menyhért, Gergely, Nagy Miklós, János, Egyed, Mátyás.

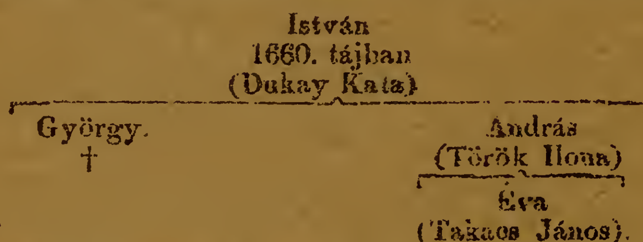
Nagy család. (Mesterházi.) Soprony megyei nemes család. 1752-ben élt közűlök Pál. 1781-ben élt Nagy Sándor, ennek neje Márffy Klára, kitől gyermekei 1. Anna Szelestey Istvánné, 2. Teréz előbb Bolla Zsigmondnak, utóbb Palkovics Zsigmondnak neje.

Nagy Erzsébet szintén a mult század vége felé, előbb Niczky Gáspár, utóbb Márffy Ignácz felesége volt.

Ugy látszik e család ivadéka volt Nagy János is, kinek neje alsó-mesteri Márthon idősb István leánya Márthon Erzsébet volt, és ettől leánya Nagy Katalin, élt 1700-ban.

Nagy család. (Vadosfai) Soprony megyei Vadosfa helységről irja előnevét, és ott birtokos.

Egyik ágának nemzékrende nehány izen következő:

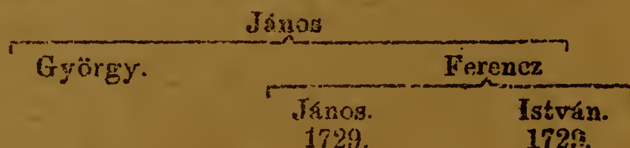
Több adattal e családról nem birok.

Nagy család. (Vasvári.) Vasvármegyei nemes család, előnevét Vasvárról irja.

Nagy máskép Vasvári János és általa neje Horváth Magdolna, fia György és anyáról testvére Mészáros Benedek Bécsben 1609. sept. 8-án kelt czímeres nemes levélben nemesítetett meg, mely czímeres nemes levél Pozsony vármegyének 1610. april 5. Szempcz mvárosban tartott közgyülésében kihirdettetett.

1729-ki oct. 1-én Pozsony megyében ismét kihirdettetett a család nemessége.

Nehány izen következő leszármazásuk ismeretes:

Vasvári Nagy Sámuel táblabiró szül. S.-Komáromban 1785. sept. 29-én.

---

¹) Geneal. auth. Mss. II.

Nagy család. (Pápai.) Pápai Nagy Péter 1635. január 29-én Sopronyban kelt czímeres nemes levelet nyert II. Ferdinand királytól. E czímeres nemes levél kihirdettetett Soprony megyében Ujkéren 1701. octob. 3-án.

Nagy család. (Táplánfai). Vasvármegyei Táplánfalva helységéről irja előnevét. Közülök táplánfalvai Nagy Mária 1735-ben Thulmon Mihály özvegye volt.

Nagy család, (máskép Vörös.) Nagy máskép Vörös János neje Takács Ilona 1696-ban Alsó-Mesteriben birtokolt.

Nagy család. (Peremartoni.) Veszprém vármegyében fekszik Peremarton helység, melylyel II Ferdinand király 1625. nov. 19. Sopronyban kir. adomány-levelével többeket megadományoz, a megadományozottak nevei következők: Török János, Molnár János, Veszprémi Péter, Eösy Balás, András és Mihály, Kovács Tamás, Bene András és János, Nagy György, Molnár Balás, Tóth Benedek, Kenessey László. Ez adományt 1697-ben febr. 14. Bécsben I. Leopold király is megerősíté.

A peremartoni Nagy családból Dániel a dunamelléki ref. superintendentia perceptora, és nagy-székeli lelkész volt. Meghalt 1829. dec. 24-én kora 54. évében.

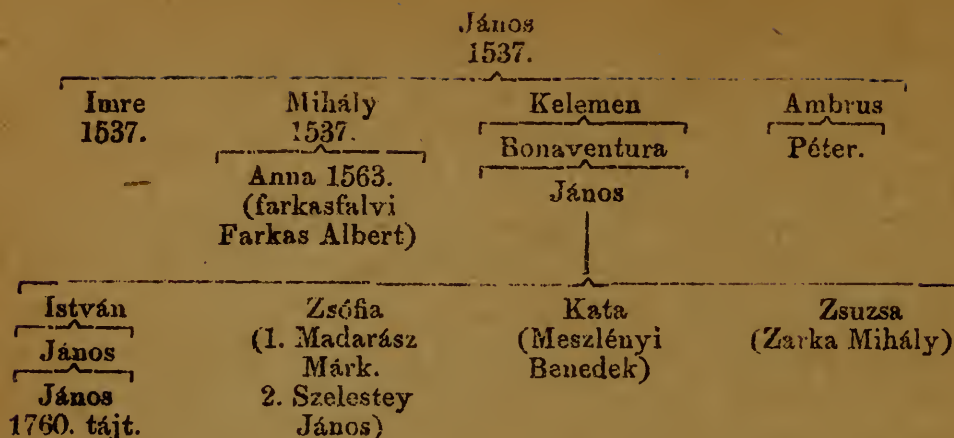
A család egy másik tagjának Boros Juliannától leányai Judit ifj. Báthori Gáborné, és Krisztina 1842-ben hajadon.

Nagy család. (Köves-káali.) Nagy János és unoka testvére szintén Nagy János 1721. jun. 12-én Luxemburgban III. Károly királytól Szala vármegyei Köves-Kál helységre Domokos Sámuel és több mással együtt kir. adományt nyervén, abba a vasvári káptalan által beiktattatott.

Nagy család. (Somogyi.) Közülök Ferencz ügyvéd, született Szala vármegyében Gyulakesziben 1812. aug. 2-án.

Nagy család. (Kerecséni.) Szala vármegyei Kerecsény helységről vette előnevét. Bornemisza János pozsonyi főispán Berzeneze várára nézve örökösévé tette kerecheni Zalaj Jánost, szintén pozsonyi főispánt, ki 1537-ben a pozsonyi káptalan előtt végrendeletet tett bábolnaki Károlyi Imre, ennek két fia György és János és atyafia kerecséni Nagy János részére. Ezen Nagy Jánosnak ivadékát [1]) mutatja e nemzékrend:

[1]) Wagner Tabulae geneal. tab. XLVIII.

Nagy család, (máskép Pogrányi.) Veszprém megyei eredetű armalista család. Törzse Nagy máskép Pogrányi Ferencz és testvére Jakab, kik 1665-ben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesíttettek meg; és nemes levelük 1666-ban Veszprém vármegyében Pápán hirdettetett ki.

Czímerük a paizs kék udvarában ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

1835-ben élt e családból Heves várm. Egerben Nagy Ferencz, kinél az eredeti czímeres nemes levél tartatott. Fia szintén volt.

Nagy család. Nagy János és neje Bajcsy Kata, és gyermekeik György, András, János, Erzse és Kata Linczben 1684. april. 21-én kelt czimeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítettek meg, és czímeres nemes levelük Győr vármegyében 1684. jun. 2-án kihirdettetett. [1])

Nagy család. (Rápolthi.) Szatmár vármegyei régi birtokos nemes család, eredetét Szatmár megyei Rápolt helységről veszi, melyet Rápolti nevezettel már a XV. században birtokolt, és melyet egy izben a Dománhidyak elfoglalván, 1430-ban Zsigmond király Rápolthi Andrásnak, László fiának vissza adott. [2]) Ugy látszik a következett XVI. században nyerte a család a Nagy nevezetet, megtartva ősnevét predikatumúl. Legalább 1590-ben már rápolthi Nagy

[1]) Az eredeti armalis Győr vármegye levéltárában van, hová egy czigány asszonytól elvétetve került; és 1800-ki sept. 2-án a helytartóság által hirdeltetett. — A megye jegyzőkönyvében a kihirdetés bejegyezésében Bajcsy neve helyett Bösze áll.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 123.

Mátyást találjuk, mint a ki Rápolt helységre királyi adományt vitt; és 1595-ben Szatmár vármegye szolgabirája, 1602—3-ban pedig alispánja volt. [1])

Nem birván családfával, még a következő adatok ismeretesek előttem a rápolthi Nagyokról.

1671-ben Gábor Szatmár várm. szolgabiró volt. [2])

1687-ben Pál Porcsalmán kir. adományt nyert.

Szatmár megyében még többen viseltek megyei hivatalt, ugymint: Pál 1687-ben szbiró, 1711-ben is sz.biró; — György 1706—1712-ben szolgabiró, János 1712-ben szbiró; Ferencz 1778-ban al-, 1784—90-, 96-ban főszolgabiró; György 1799-ben főjegyző; Zsigmond 1799-ben adórovó volt. [3])

Sándor és György 1750-ben kir. és nádori adományt nyertek Domahidán, Ököritón, Porcsalmán, birtok-részekre is, és egész Eke-Tyukod helységre, valamint többel együtt a Sámelyi pusztára is. [4])

A család e század elején birtokosul iratik Mánd, Homok, Mikola, Ököritó, Rápolth, Tyukod, Óvári helységben, s névszerint László birt Gyürén, Zsigmond Lázáriban és Paládon, Gábor P.-Daróczon, Mihály Fülpösön, Szegedy Mária Nagy Mihályné Csomaközön, Ferencznek özvegye Csengerben, és Császlón. [5])

Bihar vármegyében N.-Várad mellett Fugyi-Vásárhelyen és Szakadáton birt Lajos, utódai Dezső, Etelka, Gabriella. [6])

Talán e család elei közül voltak: Gáspár is, ki 1530-ban Ecsed vára kapitánya volt. [7]) Egy másik Gáspár 1590-ben Zsarolyánban és a Sámelyi pusztán többekkel kir. adományt nyert. [8])

Nagy István 1592-ben Borzován kapott részt királyi adományban. [9])

Nagy család. (Tamonyai) Szatmár vármegyében tamonyai Nagy Demeter 1560-ban Vitka helység felét kapja királyi ado-

---

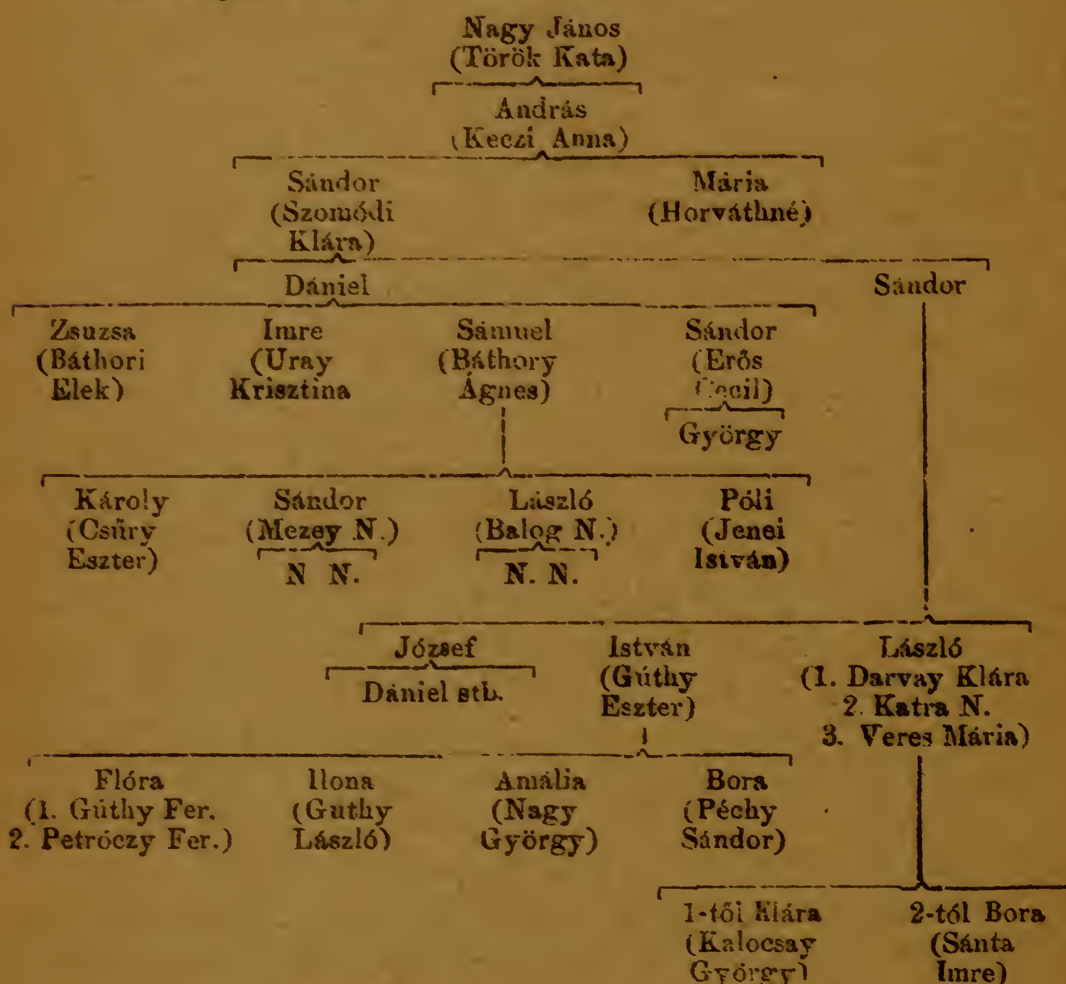
[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 128. 131.
[2]) Ugyanott I. 133.
[3]) Ugyanott I. 133—137.
[4]) Ugyanott II. 45. 122. 124. 128.
[5]) Ugyanott II. 95—287.
[6]) Fényes E. Magyarország részletes leirása I. 201.
[7]) Szirmay, Szatmár várm. II. 68. 218.
[8]) Ugyanott 244.
[9]) Ugyanott.

mányban. Ugyanott 1590-ben János, 1658-ban Nagy Tóbiás négy telket kap. [1])

Nagy család (Karánsebesi.) Közülök Nagy Mátyás 1561. Szatmár vármegyében Sályiban kap kir. adományt. [2])

Nagy család. Czimeı leveles nemes család az Érmelléken, elszármazva Érkőrös, Dengeleg, Endréd és Körtvélyes helységekbe. A család reform. vallású.

Családfájuk [3]) ez:

Nagy család. (Pelsőczi †.) Pelsőczi Nagy János és társa olnodi Zudar Jakab ellen 1421-ben a Károlyi nemzetség pöröl Apáthi helység felgyujtása miatt. [4])

Ugy látszik, — később e család más nevet váltott, vagy kihalt.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 97.

[2]) Ugyanott II. 124.

[3]) Tecsey Mik. közl.

[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 100.

Nagy család. (Böszörményi.) Szatmár vármegyében 1727-ben böszörményi Nagy F e r e n c z alszolgabiró volt. [1])

Nagy család. (Almási.) Ugocsa vármegyében is többféle Nagy család található, az a l m á s i előnevű Nagy családból J á n o s 1591-ben Ugocsa vármegye szolgabirája volt. [2])

Fertő-Almáson (Ugocsa várm.) e század elején is birtokosok I m r e, F e r e n c z, G y ö r g y, M i h á l y, P á l, Z s i g m o n d és I s t v á n, szintén I s t v á n Dabólczon.

1806-ban Nagy J á n o s azon megyében mezei biztos.

Nagy család. (Péterfalvi.) Ugocsa megyei birtokos nemes család 1514—1520-ban Albert alispán. [3])

1750-ben több családdal együtt Péterfalvára nádori uj adományt nyer. Ugyanott e század elején bir N. Á b r a h á m, G á b o r, J á n o s, P á l, I m r e, A n d r á s és L á s z l ó. Valamint Tivadarfalván id. és ifj. I s t v á n, S á m u e l, G y ö r g y, és id. és ifj. Z s i g m o n d. [4])

1652. Nagy F e r e n c z terebesi várnagy volt, [5]) — tán szintén e család ivadéka?

E család törzse péterfalvi Nagy A l b e r t, kit még mint nemtelent a főispán 1510-ben az alispáni székbe erőszakosan fölemelvén, ellene a megye panaszt emelt, melynek folytán utóbb, Ulászló király által nevezett Nagy Albert megnemesítetett, és még 1524-ben is alispánkodott.

Nagy család. (Chamafalvi †.) Ugocsa vármegyében 1428-ban élt csamafalvi Nagy G e r g e l y. [6])

Nagy család. (Fancsikai.) Ugyancsak Ugocsa vármegyében fancsikai Nagy János 1619-ben alispán volt. [9])

Nagy család. (Gacsályi.) Közűlök Ugocsa vármegyében 1716-ban gacsályi Nagy G y ö r g y nemes ember. [10])

Nagy család. (Gődényházi.) Ugocsa vármegyei régi adományos birtokú nemes család. 1466-ban gődényházi Nagy J a k a b nak

[1]) Szirmay, Szatmár várm. I. 134.
[2]) Szirmay, C. Ugocsa. 59.
[3]) Ugyanott 175.
[4]) Ugyanott 36. 144.
[5]) Ugyanott 124—126.
[6]) Ugyanott 156.
[7]) Ugyanott p. 51. 52.
[8]) Ugyanott 51.
[9]) Ugyanott 53.
[10]) Ugyanott 32.

fia Pál testvéreivel és több osztályos vér-rokonával Mátyás királytól Gődényházára uj megerősítő kir. adományt nyert.

1604-ben e birtokban az illető családok és ezek közt Nagy István testvéreivel együtt ismét megerősítettek Rudolf király által. [1])

Nagy család. (Luka-halmosi.) Ugocsa vármegyében e század elején luka-halmosi Nagy Sándor birtokos Hetényben. [2])

Nagy család. (Hatvani †.) Ugocsa vármégyében Michael Magnus de Hatvan 1478-ban alispán volt. [3])

Ezen kivül még az Ugocsa megyei alispánok névsorában előnév nélkül találjuk Lászlót 1442-ben, Pált 1462-ben, Benedek 1487-ben [4]), kiket mely családhoz számitsunk? nem tudjuk.

1452-ben Nagy Fábián ellen hatalmaskodás miatt vizsgálat rendeltetett Hunyadi János kormányzó által. [5])

Nagy család. (Tolcsvai.) Zemplin vármegyei eredetü nemes, Tolcsván szabad curia birtokosa. A család Borsod megyében is birtokos; közülök Gedeon 1839-ben Borsod vármegye fősz.-birája volt.

Zemplin vármegyében e század elején birtokosúl iratik Nagy nevű család a Zombor, Medgyászó, Kolbása, Lasztócz, és Lácza helységben. [6])

Nagy család. (Tokaji.) Szintén Zemplin vármegyei nemes család.

Nagy család. (Keresztúri.) Zemplin vármegyében keresztúri Nagy István 1627-ben szolgabiró volt. [7])

Nagy család. (Csécsi.) Zemplin vármegyei nemes család. [8])

Nagy család. (Csáklai.) Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. [9])

Nagy család. (Tárkányi †.) 1418-ban éltek tárkányi Nagy Márton fiai Miklós, Péter, János és György. E család kihalt. [10])

---

[1]) Szirmay, C. Ugocsa 150.
[2]) Ugyanott 135.
[3]) Ugyanott 51.
[4]) Ugyanott 13. 51.
[5]) Ugyanott 76.
[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 155—331.
[7]) Ugyanott 161.
[8]) Ugyanott not. top. 115.
[9]) Ugyanott.
[10]) Ugyanott 63.

Nagy család. (Kőrösi.) 1515-ben kőrösi Nagy Ferenczet Szapolyai János szepesi kanonokká nevezte. [1])

Nagy család. (Szepesi †.) Történeti iratainkban több helyen eléfordul a Nagy név csak melléknév-képen is, a nélkül, hogy az igy nevezett e nevet családi vezetéknevül ismerte volna; úgy látszik ama szepesi Nagy Gergelynek is, [2]) ki Báthori Gábor alatt csapatvezér volt, a Nagy nevezet inkább csak termetéről származott, különben Szepesi-nek iratík.

Egyébiránt Szepes vármegyében Nagy András nevezetü 1501-ben alispán volt. [3])

Nagy család (Szkárosi.) Gömör vármegyében találjuk 1676-ban szkárosi Nagy Ferenczet, kit a megye a kormányhoz és más helyekre követűl küldött. [4])

Nagy család. (Vályi.) Gömör vármegyében f-vályi eredetű. Ott született az ismeretes vályi Nagy Ferencz, iró és sárospataki tanár 1765. sept. 30-án. Meghalt 1820. jan. 15-én. [5]) Atyja szatmári lelkész volt.

Nagy család. (Miskolczi.) Nemes miskolczi Nagy János 1650-ben Gyöngyösön (Heves várm.) lakott. [6])

Nagy család (Kérchi †.) A XVI. században 1530. táján élt kérchi Nagy Ferencz, kinek neje a híres kihalt Butkay családból Butkay Katalin volt [7])

E család — úgy látszik — kihalt. Kércz nevü helyek vannak Borsod, Abauj, és Szabolcs megyékben

Nagy család (Dadai.) Közűlök Nagy Borbála 1650. táján Péchy Ferencz hitvese volt.

Nagy család. (Szödényi.) Szabolcs megyei nemes család, közbirtokos Nád-udvaron. [8])

Nagy család. (Tornyay.) Biharvármegyei n.-váradi család. Nagy-Tornyay János 1791-ben lett Nagy-Váradon biró, és a követ-

[1]) Szirmay, Com. Zemplin not. top. 177.
[2]) Engel, Monumenta 336. 371
[3]) Wagner, Analecta Scepus. III 242
[4]) Bartholomaeides, C. Gömör. p. 254.
[5]) L. életét Magyar Irok; életrajz gyüjt. II. 215.
[6]) Eredeti okirat.
[7]) Wagner, Collectanea geneal. hist. III. 15.
[8]) Fényes E. Geogr. szotár. III. 126.

kező 1792-ik évben II. Leopold király által nemességre emeltetett, de mag nélkül halt el. [1])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály zöld udvarában fehér ökörfej, és annak szarvai közt arany csillag látszik. A 2. és 3. osztály vörös udvarában fehér oszlop áll, és annak tetején arany méhkaptár van, mely körül kilencz méh repdes. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös mezű kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfej vérzik. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranyvörös. [2])

Nagy család. (Tasnádi.) Előnevét tekintve, Közép-Szolnok vármegyei eredetű, elszármazva Gömör vármegyébe is, hol tasnádi Nagy Károly azon megyének al- és főjegyzője huszonöt éven át, 1843-ban országgyülési követe, 1848—9-ben a magyar kormány tagja, és fő hivatalnoka. Meghalt 1860-ban Hazsinán Zemplén megyében.

Nagy család. Biharmegyei n.-váradi család, melyből Nagy László (szül. 1743-ban) a nevezett város magyar utczájában városi kapitányságot viselt 16 évig, és 1794-ben városi tanácsnokká lett, mely állomáson tizenkét évet töltött. Nejétől Nagy Juliannától gyermekei: János, gr. Batthyány Jánosnál irnok, utóbb 1807-ben Pesten kir. táblai jegyző, 2. István, 3. Julianna. [3])

Nagy család. (Leleszi †.) Kihalt család. Ismeretes közűlök Nagy Ambrús, ki 1476-ban temesi főispán és Temesvár kapitánya volt, midőn Nagy Albert kapitány-társával a törökön Szendrőnél diadalt nyertek [4])

Nagy család (máskép Zalay.) Nagy máskép Zalay Gergelyt 1611-ben II. Mátyás király czímeres levélben nemesíté meg, advån neki következő czimert: a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon természetes szinű oroszlán ágaskodik, első két lábával egy turbános levágott török fejet tartva. A paizs fölött koronás sisak áll. [5])

Nagy család. Nagy Márton és János 1619-ben nyertek czímeres nemes levelet.

Czímerük a paizs zöld udvarában koronából kiemelkedő természetes szinű, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tart,

[1]) Vay L. Német hivség, 878.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[3]) Vay László, Német hivség 885.
[4]) Bonfin, 1581-ki kiadás, 581. l.
[5]) Adami, Scuta gentil. tomo VIII.

és a kardra kigyó tekerődzik. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyökől, üstökénél fogva egy levágott, törökfejet tartva. [1]) Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. (Magochi.) Magochi Nagy Pált 1646-ban III. Ferdinand király czímeres levélben nemesítette meg következő czímerrel: a paizs kék udvarában zöld téren daru áll, egyik fölemelt lábával három szál arany kalászt tartva, és csőrével a középsőt tépve. Ugyanez alak látható a paizsfölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Nagy család. Nagy István, Tóth Mártonnal együtt 1669-ben I. Leopold király által nemesíttetett meg czímeres nemes levélben. — Czímere a paizs kék udvarában ágaskodó természetes színű, kettős farkú koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva, melynek hegyén levágott törökfej vérzik. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, kék öves magyar vitéz emelkedik ki, fejét rókaprémes vörös tetőjű kalpag fedi, kinyújtott jobb kezével kivont kardot, és annak hegyén vérző tarfejet tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Ugy látszik — ez ugyanazon czímeres nemes levél, melyet Bakay György, Tóth Márton, és Nagy Miklós és Márton kapott I. Leopold királytól, és a mely Zemplin vármegye levéltárában van. [4])

Nagy család. Nagy Lukács 1623-ki sept. 1-én II. Ferdinand király által emeltetett nemességre.

Talán a följebbi Nagy Lukács ugyan az, ki 1612-ben kétezer hajdúval a császár részéről az egri törökökre csapott. [5])

Nagy család. Nagy Mihály és általa neje Kinches Anna, és testvérei Nagy Lőrincz és György 1629-ben II. Ferdinand királytól nyertek czímeres nemes levelet. [6])

Nagy család. Nagy István 1694. april. 18 án kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítetett meg; az eredeti czímeres nemes levél Nagy Mihály, magnélkül kihalt szendrő-ládi la-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott.
[4]) 180?-ben 21620. sz. alatt hirlelé a helytartó tanács.
[5]) Tudomány-tár. 1835. IV. köt. 229. Kemény, Cap. Albens. II. 17.
[6]) Zemplin várm. levéltárában van az eredeti ármalis.

kos iratai közt találtatván, Esztergam megye levéltárába jutott őrizés végett, és a m. kir. helytartóság utján 1820-ban hirleltetett. [1])

Nagy család. (Fügedi f.) Ugy látszik — a Heves vármegyei Fügedről vette előnevét. Történetileg ismeretes a családból fügedi Nagy András, ki mint a Wesselényi-féle összeesküvés részese Bónis Ferenczczel együtt Pozsonyban 1671. april. 30-án pallós által végeztetett ki. [2])

Nagy család. (Halászi.) A Dunántúl találjuk a XVII. században halászi Nagy Istvánt, kinek Palonyai Máriától származott utódait mutatja a következő táblázat: [3])

Nagy István
(Palonyay Mária)

- Ferencz.
- István
  - János
    - József
  - István.
  - Ferencz
    - Sándor.
  - Mária (László Pál)
  - Kata (1. Boros András 2. Senye Mózses)
  - Erzse (Kis Péter)
  - Éva (Laky András)
- Erzse (Botka István)

Nagy család. Veszprém vármegyei eredetű czimerleveles nemes család. Nagy Gergely és neje Suj Margit s fiai István és András 1659. oct. 9. Pozsony várában I. Leopold királytól armalist kaptak, mely Veszprém vármegyében Pápán 1660. jan. 31-én kihirdettetett.

E családból N. József és Lőrincz 1806. junius 30-án Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt kaptak.

Nagy család. *Lásd Makay cs.*

Nagy család. (Abai.) Székes Fejér vármegyei nemes család, melyből 1785-ben Ladányban lakó Nagy János megmutatván az adományozott abai Nagy Jánostól és Györgytől származását, Fejérmegye által kétségtelen nemesül megismertetett.

Családfáját [4]) igy producálta:

János, és György
adomány nyerők

- Imre
  - György
    - János, Ladányban 1785
    - Benedek
    - Mátyás.

---

[1]) 14621. sz. alatt.

[2]) Engel, Geschichte des ungr. Reichs. V. 67.

[3]) Geneal. authent. tom. II.

[4]) Fejér várm. jegyzőkönyvéből

Tán e családból származott I s t v á n is, ki 1752-ben Kálozon lakott a nemesi összeírás szerint; 1780-ban pedig egy Nagy István Fejér vármegyében alszolgabiró volt.

Nagy család. (Csalomjai †.) Hont vármegye kihalt régi nemes családa, mely a Hunt-Pázmán nemzetségből eredt. (Lásd III. köt 93. lapon Csalomjai cs.) 1598-ban élt a családból csalomjai Nagy M i k l ó s, (Nicol. Nagy de Chalomia), ki ellen a följebbi évben Terbeléd helységbeli malom-jövedelem elfoglalás miatt többen tiltakoznak stb. [1]) Nejétől Luka Borbálától leánya Z s ó f i a Dienes Ambrus neje volt. [2]) Benne e család kihalt, legalább később nyomát nem leljük.

Nagy család. (Pilínyi †.) Nógrád megyei kihalt ősrégi család, mely azon megyei Pilíny (v. Pilény) helységről irta nevét, s utóbb előnevét. Már 1449-ben Pilényi P é t e r birta a hasonnevü helységet, [3]) a ki Nógrád vármegyének alispánja volt. [4])

1548-ban Pilényi B á l i n t volt Nógrád megyei alispán. [5])

1558-ban nevezett Pilínyi B á l i n t és vele Zerdahelyi István, Berényi András, és Muraközy Mátyás I. Ferdinand királytól Karancskeszi, Mihály-Gerege, Tarnócz helységekben és a nagy-aranyi pusztán reszjószágokat kaptak kir. adományban.

1487-ben Pellényi P á l mint lévai Chech János ügyvéde fordul elé, [6]) valószinűleg szintén e család ivadéka.

1597-ben Pilínyi B e n e d e k, ki már N a g y - nak is neveztetett, a vármegye által a számadások vizsgálatára megbizott választmány tagjává választatott. Ugyan akkor táblabiróvá választatott. [7]) Nevezett Pilínyben lakozó pilínyi Nagy Benedeket 1598-ban Belléný Zsigmond idézteté. [8]) Ugyan akkor még egy másik Benedek is élt a családból, és e két B e n e d e k 1597—1598-ban egymás ellen becstelenitési pert folytatott.

1629-ben pilínyi Nagy M a r g i t Táby Máté özvegye apr. 29-én Szécsényben kelt záloglevelében Pilínyben fekvő birtokrészét elzálogo-

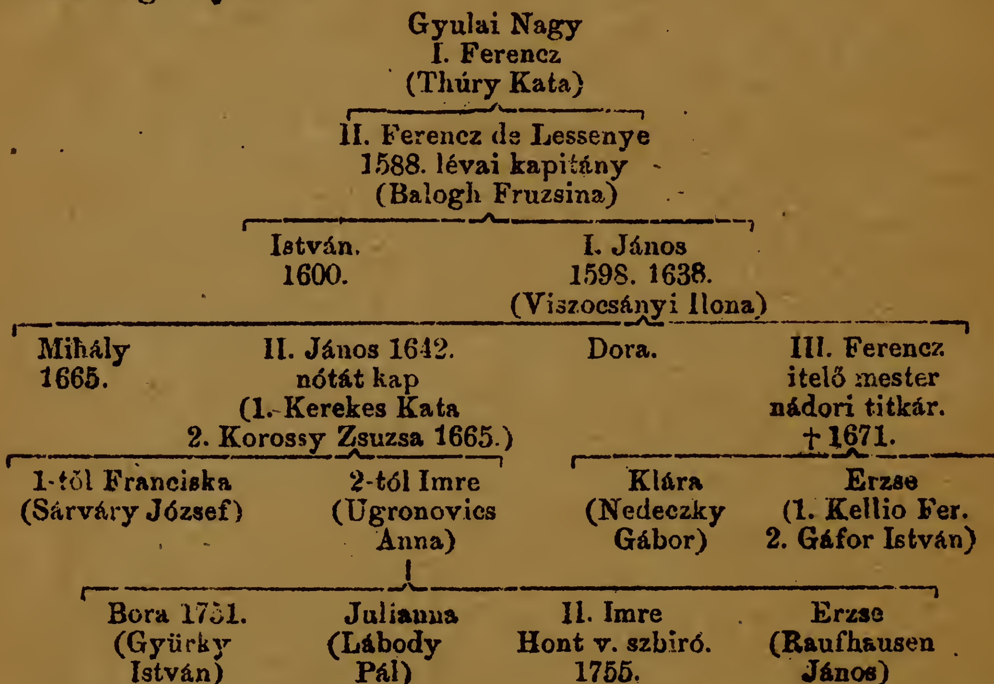
---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1598.
[2]) Sz.-benedeki Convent 1746. fasc 29. nro 2.
[3]) Mocsáry Nógrád v. esmertetése I, 275
[4]) Bel M. Notitia nova Hung. IV. p. 45.
[5]) Mocsáry id. h. IV. 232
[6]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 365. 368
[7]) Protocol. C Neograd. anni 1597. p. 15.
[8]) Ugyanott 28. 48.

sitá Szilassy Andrásnak Pilínyi Demeter tanu előtt. Benne — úgy látszik — a család kihalt.

Czímere, mint a följebbi zálogos levélre nyomott pecsét mutatja, egy sziv, annak átellenében egy nyillal kifeszített iv, a sziv fölött csillag.

Nagy család. (Gyulai és leszenyei †.) Kihalt régi nemes család, előbb Gyulai előnévvel éltek, s valószinűleg innen szakadtak Hont megyei Leszenye helységbe, honnan utóbbi előnevüket irták. A XVI. század végén élt gyulai Nagy Ferencz, ki nejével Thúry Katával lett Hont megyében F.- és A.-Túron birtokos; tőle a családfa következőleg terjedt le:

II. Ferencz 1588—1594-ben Léva vár kapitánya volt. [1]) Ennek fia I. János 1597-ben Nógrád megyében birt Kövesden, [2]) 1638-ban Hont megyében N.-Túron Ormándy Miklóstól 350 frtban hat telket zálog czímen szerez. Nejétől Viszocsányi Ilonától több gyermeke maradt. Ezek közűl Ferencz és Mihály 1665-ben Majthényi Gábornak (ex incestu eredt) bélyegén beiktattatnak a kesseleőkeői vár és mvárosbeli részjószágba, továbbá Nyitra megyében Novak, Podhragy, N.- és Kis-Lehota, Szebdrás helységekbe, Bars megyében a Cserenyei kastélyba, és helységbe, N.-Bisztricsén, Felfalu és Kis-Ugrócz, Trencsin megyében N.-Chocholna, Metasicz (?), Petyovka, Szlopna

---

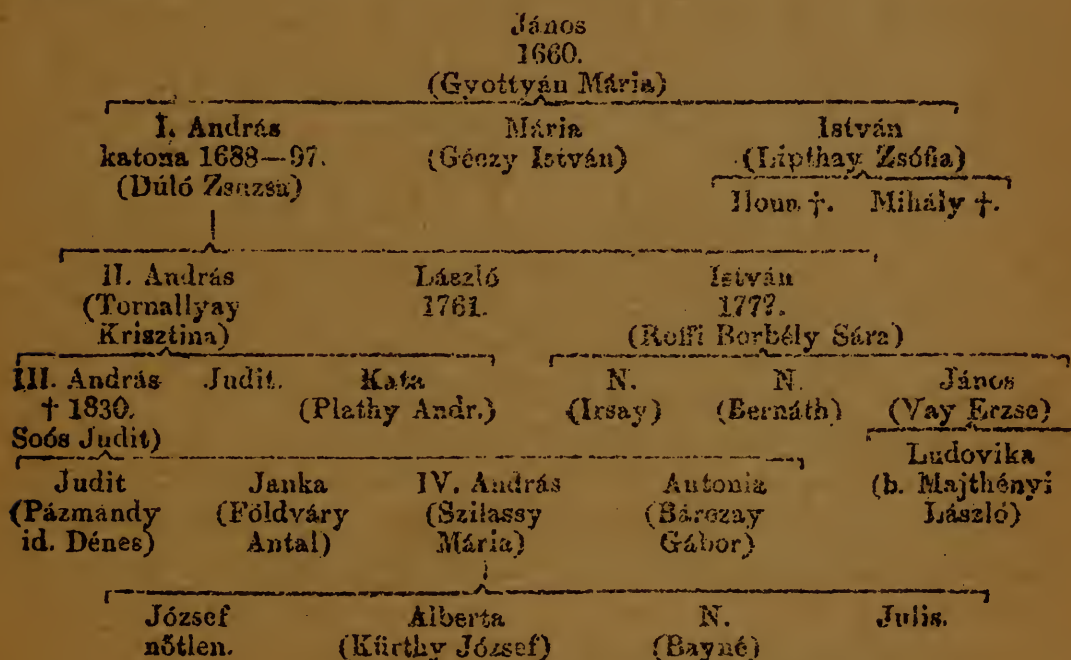
[1]) Istvánffy 1685. kiad. p. 379. „Franciscus Nagy e Lezenia."
[2]) Protocol. C. Neograd anni 1598.
[3]) Wagner Mss. LXX. p. 206.

helységekbe, és Nyitra megyei egész megyeri pusztába; ellent mondván a Majthényiak. [1])

Nevezett F e r e n c z 1664. itélő mester, és Wesselényi nádornak titkára volt. A Wesselényi féle összeesküvésben részes lévén, 1670-től tovább két évnél börtönben ült, de 1673. april. 19-én kegyelmet nyert. [2]) Házasságából csak leányai maradván, ága fiágra kihalt. Azonban testvére

J á n o s, ki egy genealogiai jegyzet szerint nótát kapott, fia I. I m r e által még fentartá a családot. Ezen I. Imrének több leányán kivül volt fia II. I m r e 1755-ben Hont vármegye szolgabirája, kinek csak leányai maradván, benne halt ki a leszenyei Nagy család.

Nagy család. (Péli.) Bars vármegyei eredetű, adományos nemes család. Ősi fészke ugyanott Alsó-P é l helység. 1626-ban élt a családból Pély Nagy M i h á l y, kinek nejétől Kálnay Anna Dorottyától gyermekei I s t v á n és K a t a Lipthay Imrené. 1660-ban N a g y máskép P é l y J á n o s ellen Bars vármegyében királyi meghagyó parancsal lépnek föl a Lipthayak. [3]) E J á n o s 1667-ben a lévai várban lakott, élt 1672-ben is. Nejével Gyottyán Máriával, (ki Gyottyán Benedeknek Vásárdy Katalíntól született leánya volt) következő családfát alkotott:

[1]) Szentbenedeki Convent Capsa B. fasc. 2. Nro 16.
[2]) Szalay L. Magyarország története V. 144.
[3]) Sz. benedeki Conv.

I. András 1682-ben katonáskodott. [1]) 1697-ben Lipthay Lászlóval a Kálnay-ak magvaszakadtán Bars vármegyében And pusztát, Pest megyében pedig (ex carentia legitimi possessoris) a Péteri pusztát nyerték adományba és azokba több ellenmondás mellett be is iktattattak. [2]) 1700-ban Felső- másképp Tóth-Pél egész helységre I. Leopold királytól adományt nyert. [3]) 1726-ban beiktatást nyert Kis-Sallóban és Felső-Váradon. [4]) Nejétől szúdi Duló Zsuzsannától II. András, László és István gyermekei maradtak.

II. András, ki Nógrád megyében is (többi közt Csécsén) birtokos volt, nejétől Tornallyay Krisztinától nemzé: III. Andrást, Juditot és Katalint Plathy Andrásnét.

László és István 1757-ben Bars vármegyében éltek.

III. András, ki 1779-ben vette feleségül sóvári Sóos Juditot, (1813-ban mhalt) több megye táblabirája, és a barsi helv. egyház kerület főcuratora volt. Meghalt Bajkán 1830. sept. 18-án kora 79. évében. Ennek három leánya és egy fia maradt IV. András, kinek gyermeke a most élő József, nővéreivel együtt. A másik ágon Istvánnak roffi Borbély Sárától fia volt János, ennek Vay Erzsébettől leánya b. Majthényi Lászlóné.

A családfán nem találjuk Pált, ki 1700-ban Komárom megyében Naszályon birt. [5]) Ugyan ez idő tájban egy Pély Nagynak neje Mocsáry Erzsébet volt.

1717-ben Pély Nagy István, kinek neje Lipthay Zsófia, ettől gyermekei Ilona és Mihály valának.

Simon, ki 1650. táján Léván Apponyi Györgytől házat vesz 598 frtért. — 1821-ben Pély Nagy Gábor a Hajdu ker. kapitánya.

Talán szintén e családhoz számitandók: István, kinek leánya Rozália 1772-ben Lehoczky Mihály özvegye. És egy Istvánnak 1772-ben feleségeül Nováky Katalint találom.

Czímere nyilat tartó oroszlán. — Vallásuk reform.

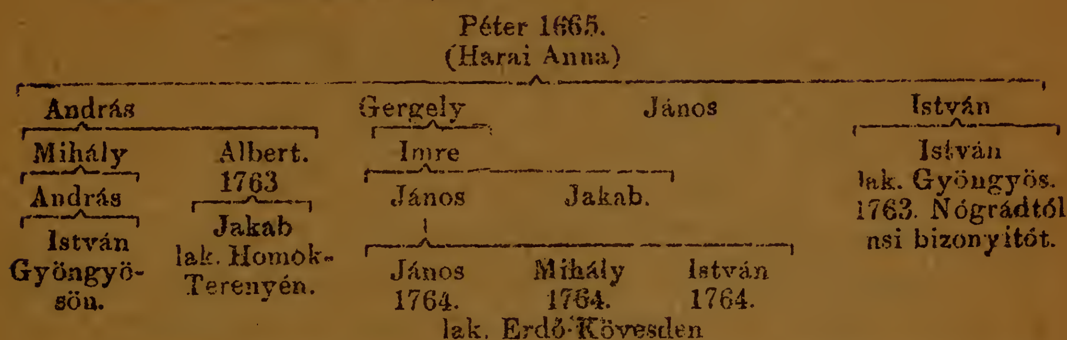
Nagy család. Nógrád megyei törzsökű czímerleveles nemes család. Törzse Nagy Péter, ki nejével Harai Annával együtt I. Leopold királytól 1665. január 24-én kelt armalis által nemesítetett meg, mely armalis levél Nógrád megyében Füleken 1666-ban kihirdettetett.

---

[1]) Katona, Hist. crit. XXXIV. p. 749.
[2]) Sz. benedeki Conv. Proth. U. p. 17.
[3]) Liber regius folio anni 1700. folio 528.
[4]) Sz. benedeki Convent, Protoc. EE. p. 243.
[5]) Fényes, Komárom várm.

A család a mult században Heves vármegyébe Gyöngyösre és Erdőkövesdre származott.

Ismert családfája következő:

Péternek a szerzőnek András nevü fiától unokája Albert 1763-ban kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt. Ennek fia Jakab Homok-Terenyén lakott.

Gergely ágán János, Mihály és István erdő-kövesdi lakosok, 1764-ben igazolták nemességüket ugyanazon megye előtt. 1839 ben Erdő-Kövesden éltek István, Antal, Pál.

Istvánnak fia István előbb Szécsényben utóbb Gyöngyösön lakott és 1763. junius 23-án Tarnóczon tartott közgyülésből vettek ki nemesi bizonyitványt Nógrád megyétől.

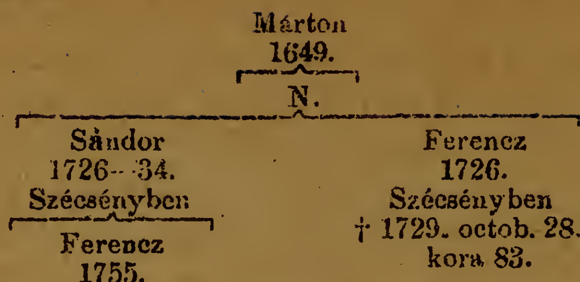
Úgy látszik—e családból s talán a Gyöngyösön lakott Istvántól eredt József, ki mint Gyöngyösön lakó 1803-ban kapott Nógrádtól nemesi elismervényt. Talán e József az, ki Hont megyébe Inám helységbe telepedett, kinek gyermekei 1. Bertalan lak. Szécsénkén, neje Kapy Konstanzia. 2. Anna, 3. Antal.

Ez utóbbiaknak czimerük a paizs kék udvarában zöld téren búzakéve, zöld koszorúval körítve; a paizs fölötti sisak koronáján galamb, csőrében zöld gallyat tartva.

Nagy család. Nógrád megyei czimerleveles nemes család. A nemesség szerző Nagy Márton volt, ki mint Fülekvári őrkatona négy vármegye ajánlatára III. Ferdinand királytól 1649. febr. 5-én kelt czímeres levél által emeltetett nemességre; ez ezen armalis Nógrád megyének A.-Sztregován 1649 junius 21-en tartott közgyülésében kihirdettetett.

A nemesség szerző N. Mártonnak unokái Sándor és Ferencz testvérek Szécsényben laktak, és az 1726-ki nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemeseknek megismertettek, 1734-ben nevezett Sándor szécsényi lakos ismét a nemesek sorába iratott

A családfa ez:

Talán e családból származtak: György 1791-ben Sajó-Szegeden B. Eötvösnél, utóbb Szöllősön (1793—1810.) Muslay Antalnál gazdatiszt, végre n.-bárkányi lakos 1818-ban. Testvére Antal előbb Pilínyben lakott, utóbb steinbachi póstamester Hont megyében. Ferencz 1815-ben Vizsláson ispán volt.

Nagy család. (Pösténýi v. ócsai.) Nógrád megyei czimerleveles család. Törzse Nagy I. Mihály katonai pályán Korpona várában szolgált, és 1678—1683. táján Tököly idejében a császár híve lévén, ezért Labancz melléknevet kapott, úgy hogy e név családján is rajta száradt, daczára, hogy fia II. Mihály, a Rákóczy forradalomban mint hadnagy Rákóczyt szolgálta, mégis inkább Labancz néven volt ismeretes, és úgy is iratott s neveztetett, és daczára annak, hogy 1724-ben a család a Labancz név ellen a vármegye előtt tiltakozott, miután e név nemes levelükben sem fordul elé, mégis ismertető melléknevül e név a család némely ágánál máig fenmaradt.

A nevezett családtörzs Nagy Mihály, és általa már akkor élt fiai Mihály és László, továbbá testvérei András, István, nemkülönben uncka-testvére János és ennek gyermekei Mihály és Anna 1687. november 10-én Pozsonyban kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által megnemesíttettek, és czímeres nemes levelük a család akkori lakhelyén Hont megyében Korponán 1688. jan. 10-én kihirdettetett.

I. Mihály, a szerző, elvévén Sóos Ambrús kékkői vár alkapitányának leányát Borbálát, kinek anyja Dienes Györgynek leánya, Dienes Zsuzsanna vòlt, ezzel Nógrád megyei Pöstény helységben nyert birtokrészt, és egyelőre a családnak e helység lett fészkévé, úgy, hogy méltán e helységről veheté ismertető melléknevét.

A családfa következő:

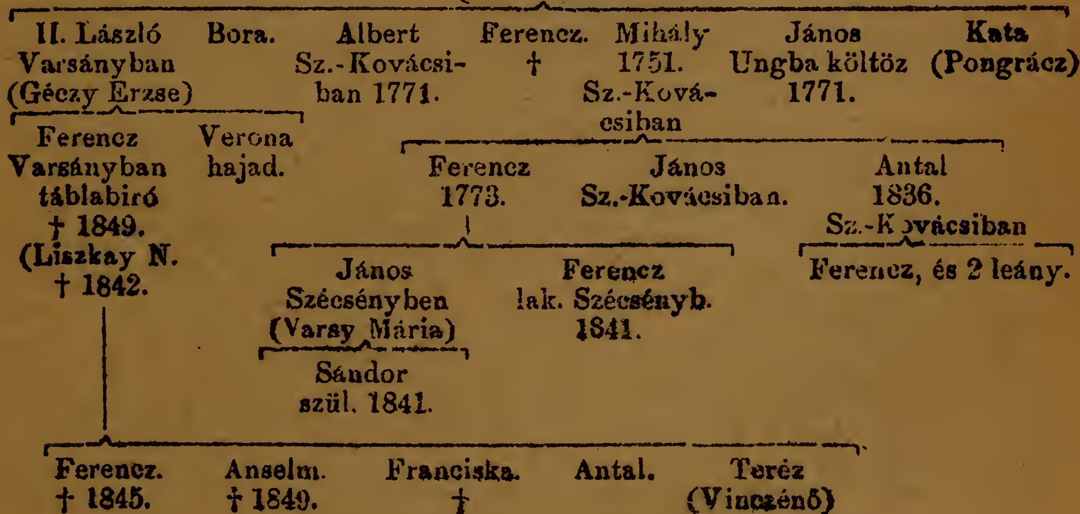
I. tábla.

Nagy N.

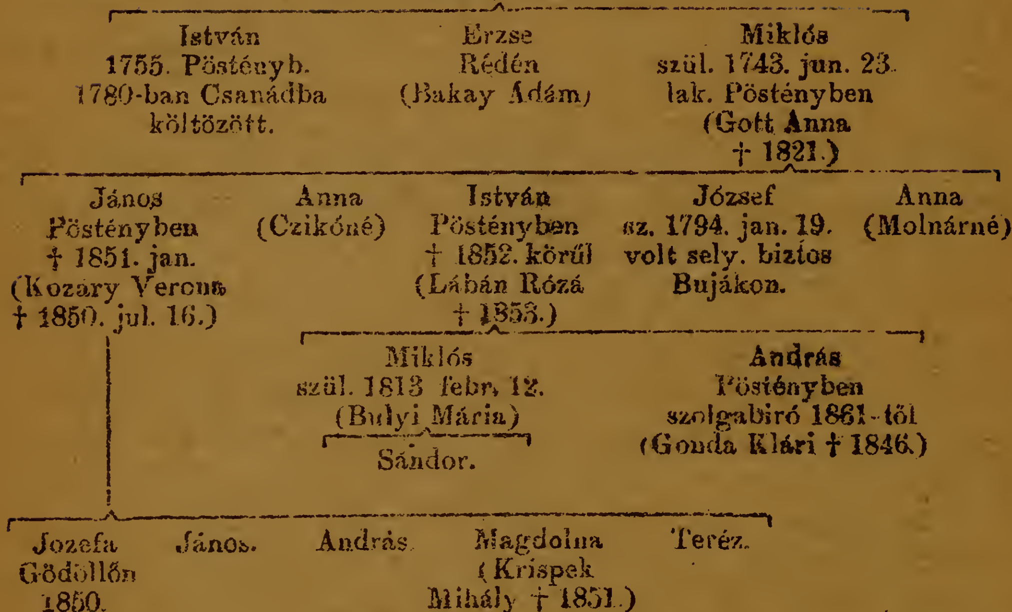
- Nagy N.
  - I. Mihály nség szerző 1686. (Sóos Bora)
    - II. Mihály 1686. 1717. Pösténybeu
      - III. Mihály sz. 1717. † 1770. tájt. lak. Pöstény (Baghy Bora)
        - Ambrús sz. 1761. — 1816. lak. Széesény.
          - József Endrefalván jegyző † 1849.
            - József stb.
        - Pál sz. 1764. jan. 16. 1793. Pestre költöz.
          - Pál lak. Pesten. † 1846. tájban.
      - Anna (Kornis Gábor)
    - I. László 1687. † 1739. Sz.-Kovácsiban (Fitos Erzse) — *Folyt. II. táblán.*
    - I. János † 1756. előtt (Baghy Bora) — *Folyt. III. táblán.*
    - I. Ferencz Szécsényben † 1748. — *Folyt. IV. táblán.*
    - Erzse (Czecze István)
    - Bora (Ladányi Jan.)
    - Anna (Gyükeresi Mihály)
    - Kata (Izold István)
  - András. 1686.
  - István. 1686.
  - Anna.
  - Erzse.
- Nagy N.
  - János 1686. közszerző
    - Mihály. 1686.
    - Anna.

II. tábla.

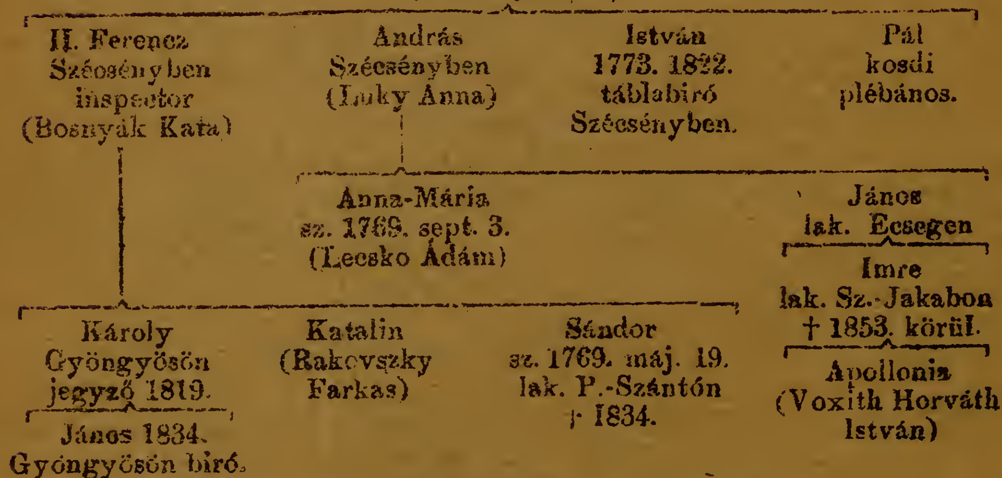
I. László, *ki az I. táblán.* 1687. † 1739. Sz.-Kovácsiban (Fitos Erzse.

III. Tábla.

IV. tábla.

Az első ágon (I. táblán) II. Mihály fiatal korában török fogságot is szenvedett, 1705—1709. a megyei nemesi fölkelésnél Rákóczy részére hadnagy volt. Ennek fia III. Mihály 1717-ben született, élt 1764 ben is. Egyik fia Ambrús szécsényi lakos volt, kinek ága

él, másik fia Pál (szül. 1764. jan. 16.) 1792-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki, és Pestre költözött, fia Pál Pesten 1846. táján halt meg magnélkül.

A másik ág (II. táblán) I. László 1714-ben megyei táblabiró lett, s testvérével Ferenczczel együtt 1722-ben nemességét a megyei vizsgáló szék előtt kimutatva, Pest megyében ócsai birtokos voltát is igazolta. Meghalt 1739. febr. 20-án. Felesége Fitos Erzsébet volt, kitől született gyermekei közűl Albert Szécsény-Kovácsiban lakott, 1771-ben nemesi bizonyitványt vett ki, 1778-ban a sz.-kovácsi puszta-szőlők végett tiltakozik a megye előtt. Testvére János szintén 1771-ben vett ki nemesi bizonyitványt; és Ung vármegyébe költözött. Mihály Szécsény-Kovácsiban lakott, kinek unokái közűl Ferencz, mint szécsényi lakos 1841-ben hirdetteté ki nemességét. II. László Varsányba telepedett, nejétől Géczy Erzsébettől fia Ferencz táblabiró volt, meghalt 1849-ben. Gyermekei a családfán állanak.

A harmadik ág leginkább mint közbirtokos Pösténybcn lakott. János 1756-ban már nem élt. Nejétől Baghy Borbálától egyik fia István 1780-ban Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt kérvén ki, Csanád megyébe tette lakását; másik fia Miklós (szül. 1743. jun. 23-án) e század elején halt meg. Ennek legidősb fia honn gazdálkodott, meghalt 1851-ben. Nejétől Kozáry Veronától több gyermeke maradt.

István előbb gazdatiszt, utóbb honn Pösténybcn birtokrészén gazdálkodott, meghalt 1852. táján. Gyermekei egyike Miklós, egy fiú atyja, másik fia András (v. Andor) 1848. előtt megyei tiszt. alügyész, 1861-től alszolgabiró; özvegy.

József (szül. 1794. jan. 19.) 1848. előtt volt megyei úti-, majd selyemtenyésztési biztos. Lak. Bujákon; nőtlen.

A negyedik ágon (IV. tábla) I. Ferencz Szécsényben lakott, meghalt 1748. jan. 7-én. Felesége Szerémy Anna volt. Négy fia maradt: II. Ferencz Szécsényben gróf Forgách Zsigmond inspektora, nejétől Bosnyák Katalintól, ki által P.-Szántón lett birtokos, fiai Károly mint gyöngyösi lakos 1780-ban Nógrádtól nemesi bizonyitványt vett, Gyöngyösön a város jegyzője volt, és Heves vármegye t. esküdtje: fia János ugyanott biró volt 1834-ben. Károlynak testvére Sándor P.-Szántón lakott, meghalt magnélkül 1834-ben.

I. Ferencznek másik fia András szintén Szécsényben lakott, nejétől Luki Annától leánya Anna-Maria, fia pedig János, Ecsegen

gazdatiszt, ennek fia Imre Sz.-Jakabon birtokos; ennek egyetlen leányát Apolloniát Voxith Horvát István vette eőül.

I. Ferencznek harmadik fia István 1773-ban lett rendszerinti megyei esküdt, utóbb táblabiró, meghalt 1822. táján. Géczy Juliannától fia József Zólyom vármegyébe költözött és 1796-ban Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vett ki.

I. Ferencznek negyedik fia Pál váczmegyei kosdi plébános volt. A nemesség szerző Mihály testvéreinek Andrásnak és Istvánnak utódai ismeretlenek. Valamint ezek unoka-testvérének Jánosnak, kinek 1687-ben már Mihály és Anna gyermekei voltak, ivadéka máig lehozva nincs. Tán e János az, ki mint özvegy ember 1737-ben nőül vette Géczy Borbálát, kitől leánya Erzse Percze Andrásné volt.

Még nehány családtag ismeretes, kinek a családfán helyét kijelölni nem tudjuk; ilyen István, ki 1759-ben Nógrád megyei alszolgabiró volt; ha csak nem egy személy a Csanádba költözött Istvánnal. Továbbá az 1755-ki nemesi lajstrom szerint Varsányban lakó Jánosnak fia István említetik; tán ez volt a följebbi szolgabiró.

1789-ben él Labancz N. Márton, kinek nejétől Balás Katalintól egyik leánya Teréz Trnovszkyné, másik leánya Rozália Majzikné volt; kiknek utódai Berkiben birtak. Ugy látszik, szintén ezen ágból való, mert Varsányból szakadt, N. Labancz névvel B.-Gyarmaton élő József is.

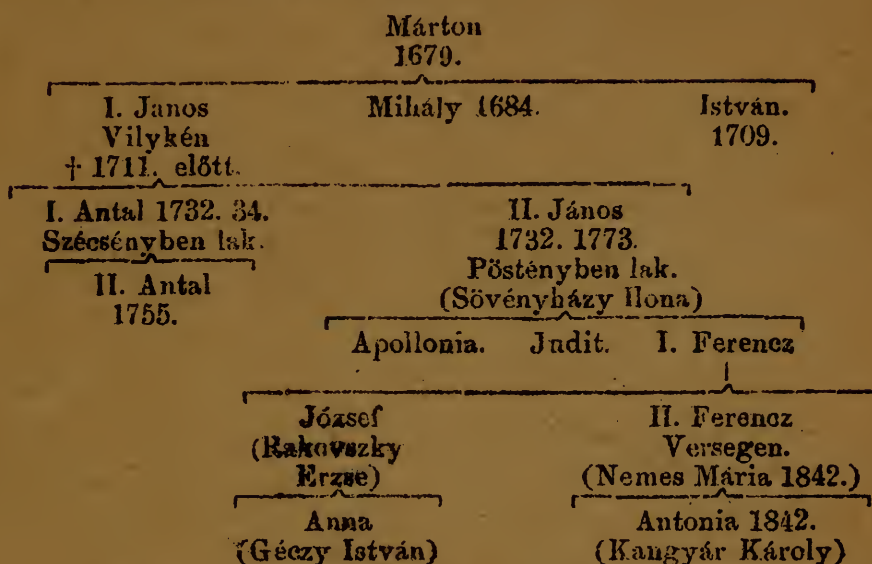
A család czimere a paizs kek udvarában zöld téren fehér ménen ülő magyar vitéz, nyereg-takarója, nadrágja, dolmánya vörös, csizmája sárga, fejét vörös tetejű prémes kalpag födi, jobb kezével kivont kardját feje fölött vágásra tartja. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, pisztolyt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. (Vilykei v. versegi.) Nógrád megyei czimerleveles nemes család. Törzse Nagy Márton, kit miután gróf Forgách Ádám mint Gács várához tartozó alattvalóját 1676. aug. 9-én manumissionalis levelében jobbágyságától fölmentett, 1679-ki august. 5-én kelt czimeres levélben I. Leopold király megnemesített, és ezen armalis levél 1680-ban junius 18-án Nógrád megyében Füleken kihirdettetett.

A nemesség szerző N. Márton, Nógrád megyei Vilykén lakván, innén családja megkülönböztetésül vilykei Nagy-nak neveztetett, sőt a család némely tagjánál a Nagy nevezet végképen is elmaradt.

Utóbb pedig a család egyik tagja Ferencz Pest megyei Versegen lakván, innen neveztetett.

A család leszármazása következő:

Mártonnak Mihály fia mint losonczi lakos 1684-ben a nemesi fölkelők közt vett részt; I. János 1711. előtt halt meg. Ennek fiai I. I. Antal és II. János Vilykéről Szécsénybe költöztek, és az 1732. és 1734-ki nemesi vizsgálatkor nemességüket bemutatták. I. Antalnak fia II. Antal az 1755-ki nemesi lajstromban mint kétségtelen nemes iratott be. II. János nejével Sövényházi Ilonával Pöstényben birtokrészt nyert, s azonfelül 1773-ban ugyanott zálogbirtokot is szerzett. Egyik fia József, másik Ferencz, ki Pest megyében Versegen lakván, innen versegi Nagynak neveztetett, meghalt 1842 előtt, a midőn özvegye Nemes Mária és leánya Antonia Kangyár Károlyné pöstényi és szécsény-kovácsi részbirtokát eladta.

Nagy család. (Sámboki.) Közűlök sámboki Nagy István 1690-ben élt Nógrád megyében, s úgy látszik primatialis tiszt volt. Czímere pecséte szerint a paizs kék udvarában koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján lovas vitéz nyargal. A paizst foszladék veszi körül.

Nagy család. (Tarjáni †.) Már 1362-ben találunk tarjáni Nagy családra. [1]) A XVI. század végén élt tarjáni Nagy Fábián, ki Zénássy Menyhérttől Nógrád megyében zálogczímen szerzett Bodony, Csalár, K.-Zellő, Dolyán, Pilis, Rétság, Szécsénke,

[1]) Fejér, Cod. dipl. tom. IX. tom. III. p. 303.

Becske és Rombány helységekben részbirtokokat, melyek utóbb Sambokréty Tamás kezeibe jutottak, ez utóbbitól 1597-ben Czudar Margit Zelessényi Lőrincz neje, néhai Zénássy Menyhértnek és Istvánnak huga, továbbá Zénássy Menyhért leányai Zsófia és Zsuzsanna pörlötték. [1])

Nagy család. (Bucsúi és gyarmati.) A XVI. században Hont és Nógrád megyében birtokolt, kihalt család, mely — ugy látszik — a győri Nagy család őseivel egy törzsű. Ismert tagja Nagy Gáspár, kinek Kozma máskép Horváth Judittól fia Nagy Sebestyén 1548-ban Bucsúról irja magát, és lefizetvén 150 frtot Dubraviczky Albertnek, attól ujlaki Rácz Miklóssal a zólyomi házat kezébe kapja. [2]) 1550-ben neje volt Hanyi Zsófia, Hanyi Mátyásnak Dubraviczky Borbálától leánya; [3]) kinek másik leánya Hanyi Anna, Rácz Miklósné volt. Utóbb azonban Nagy Sebestyénnek, ki 1557-ben gyarmati praedikatummal élt, neje Kürtősy Kata volt. Ettől született leánya Borbála előbb ifj. Siraky Jánosnak, utóbb Bory Mihálynak felesége.

E nehány íznyi nemzékrend ez:

Gáspár
(Kozma Judit)

Sebestyén
1548. 1557.
(1. Hanyi Zsófia.
2. Kürtőssy Bora)

Borbála
(1. Siraky Janos.
2. Bory Mihály)

Nagy család. (Máskép Benicz.) Nógrád megyei Kürtős helységbeli nemes család. 1734-ben Nagy máskép Benicz Ferencz, János, István, Pál és László a nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemeseknek megismertettek. [4])

Az 1755-ki nemesi lajstromban fölvétettek Sándor, László és Gáspár.

1776. jun. 10-én Benicz máskép Nagy István mestersége gyakorlata miatt utazásra szándékozván, Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt kapott.

1788-ban Kis-Kürtősön lakó Nagy László és Sándor mint

[1]) Protocol. C. Neogr. anni 1597.
[2]) Sz. benedeki Convent fasc. 48. nro 15.
[3]) Horvát Istv. Verbőczi Ist. emlékezete II. 298.
[4]) Megyei jegyző könyvek

kétséges nemesek adatnak fel; ugyan csak Kis-Kürtösön lakozó Nagy János, György, Mihály és István pedig nemesi bizonyitványt kérnek Nógrád megyétől.

E családból Zsófia mártonyi Nagy Pál neje volt.

Nagy család. (Ebeczki.) Nógrád megyei Ebeczk helységben lakó nemes család. Közülök 1706-ban Nagy Bálint a nemesi fölkelésben vett részt testvére által. Testvére Gergely hasonlóan a nemesi fölkelésekben vett részt, és 1744-ben nemességét Nógrád megye előtt igazolván, Lónya-Bányán octob. 20-án tartott közgyülésből fiával János, György, Mihállyal együtt, úgy emlitett testvérének Bálintnak fiával Istvánnal együtt nemesi bizonyitványt kaptak.

Az 1755-ki nemesi összeirásban azonban Ebeczken lakó Nagy János mint a megyében jövevény, jegyeztetett be, és igy ez alkalmasint különböző személy volt a följebb emlitett Gergely fiától Jánostól, kinek 1744-ben nemessége elismertetett.

1776-ban Ebeczken lakozó Nagy István, Sándor, és János nemességüket igazolni nem tudván, elmarasztaló itéletet kaptak, és 1792-ben a helytartó tanács által is a család, nemességére nézve bővebb bizonyitékok eléadására utaltatott. Ezek valósziuűleg a jövevénynek czimzett János ivadékai voltak.

Nagy család. (Runyai.) Gömör megyei Runya helységről vett előnévvel adományos nemes család, mely a XVII. században Nógrád megyében is birtokos volt; nevezetesen az 1663-ki nemesi összeirásban találjuk Mártont, Jakabot és Jánost, ez utóbbit mint szegényebbet az armalisták közé irva.

Nevezett Márton 1669-ben Karancs-Sághon volt birtokos, és részt vett az 1684-ki nemesi fölkelésben, a midőn két lovast állitott ki. Utóbb a családnak Nógrád megyében nyoma nincs.

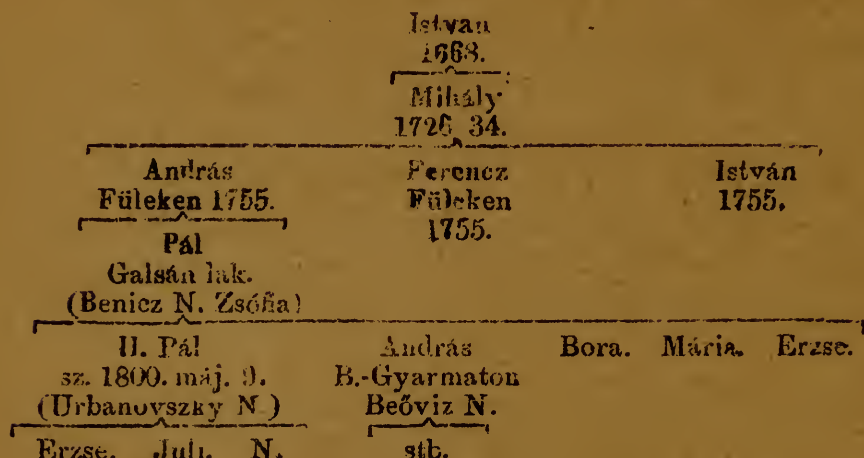
Nagy család. (Másképp Mártonyi) Nógrád megyei czimerleveles nemes család. Nagy másképp Mártonyi István Bécsben 1668. august. 8-án kelt armalisban I. Leopold király által nemesitetett meg; és a czimeres nemes levél Nógrád megyének 1669. april. 5-én Füleken tartott közgyülésen kihirdettetett.

A nemesség szerző Istvánnak fia volt Mihály, ki az 1726-ki és 1734-ki nemességi vizsgálatkor Nógrád megye előtt fölmutatván a följebbi armalist, kétségtelen nemesnek ismertetett.

A család nagyobbára Füleken és környékén lakozik, és czimeres

levelét a családnak egyik Füleken lakó tagja őrzi. — 1787-ben mártonyi Nagy Mihály ügyvéd volt.

A család egyik ágazatának leszármazása következő:

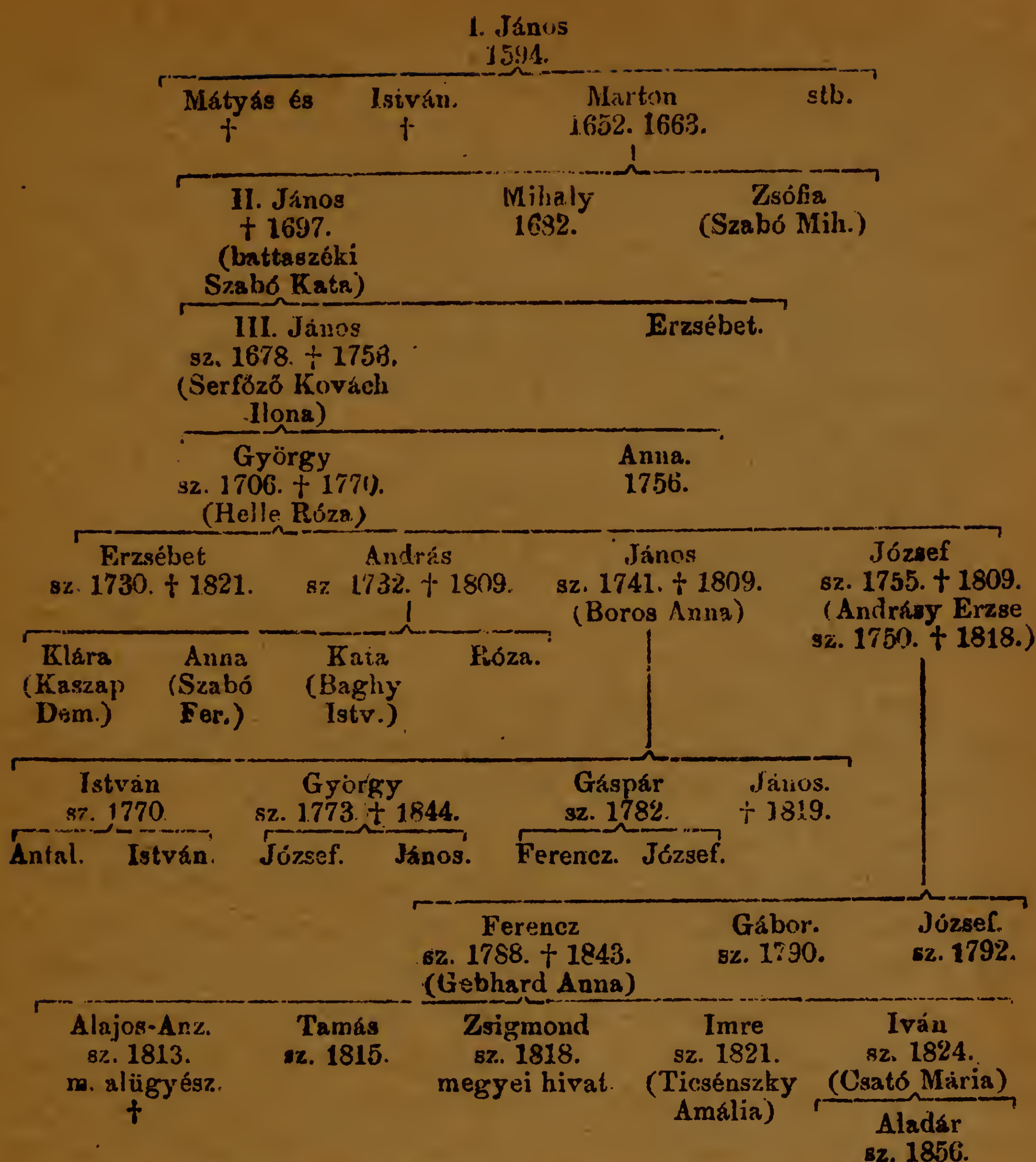
András és testvérei Ferencz és István Füleken lakozók az 1755-ki nemesi lajstromban találhatók.

II. Pál volt gazdatiszt, (lak. Szécsény) 1845-ben testvérével együtt Nógrád megye előtt nemességét kihirdetteté.

Nagy család. (F.-győri.) Borsod vármegyéből ered, hol a D.-Győrhez tartozó F.-Győrön régibb adományos jogon nemesi curiát birtokolt. A XVI. század végén egyik ága Nógrád megyébe szakadt, hol János mint katona Fülek ostromában és megvételében vett részt, és testvéreivel Egyed és Ferenczczel 1594. aug. 30-án Regenspurgban költ czímeres levélben nemességi megerősitést nyervén Rudolf királytól, nemes levelük 1595-ben Exaudi vasárnap utáni második feriján Nógrád megyében kihirdettetett.

Nevezett Jánosnak unokája II. János 1682-ben hirdetteté ki ujra nemességét, sőt őt, 1677-ben ipa battaszéki Szabó Lukács saját nemes levelébe is beiktattatá. II. Jánosnak fia III. János 1705—10-ben kurucz ezredes, szécsényi ősi lakhelyéből a forradalom után, miután 1716-ban nemesi bizonyitványt nyert, fiával Györgyel Heves megyébe, majd a jász kerületbe költözött. Györgynek fia József okleveles ügyvéd, majd városi jegyző, fiatal korában 1776-ban Nógrád megyei tiszt. esküdt, ennek egyik fia Ferencz, több várm. tbiró, ismét Nógrád megyébe tért, és e megyénél 33 évig viselt hivatalt; meghalt 1843-ban. Fiai közűl 1848-ban kettő volt honvéd.

A családfa következő:

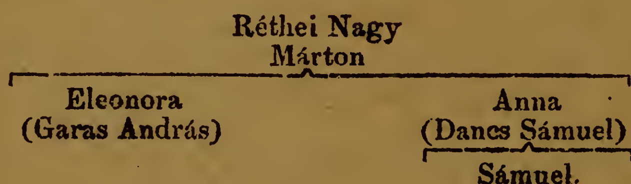
A család czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban zöld mezőn, fehér ménen sisakos vitéz ül, jobb kezével zászlót tartva, fölötte jobbról csillag ragyog; az alsó kék udvarban vizből kiemelkedő szarvas szökik, nyaka nyillal átlőve. A paizs fölötti sisak koronáján nyil látszik, oldalából kétfelé két sasszárny terjed szét. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. (Réthei.) Pozsony vármegyei adományos nemes család. 1543-ban réthei N a g y F e r e n c z és rudnyáki Bosnyák Mária beiktattatnak Réthén két nemesi curiába, melyeket az előtt Apay Ambrus birt, de Beeli Udalriknak eladott, a beiktatottakat pedig Wárdai Pál érsekhezi vérség nyomán illetett. Ellentmondtak Nagy B a l á s, O r s o l y a és A n n a.

1552-ben Beely Simon egyrészről, Nagy Balás és Beely Orsolya más részről Réthe, Gomba, Magyar, és Bústelek iránti jogaikra nézve egyességre lépnek.

1556-ban Réthei Nagy Balás és neje Orsolya a pozsonyi káptalan által gombai Bély Simont idézteti bizonyos köztök fenforgó nehézségek elintézése miatt. [1])

A legujabb időből a réthei Nagy családból ismeretes Márton, kinek leánya Eleonora Garas Andrásné Gömör vármegyében lakik, birtokolt Nógrádban Pöstényben a legutóbbi időkig. Anna kövecsesi Dancs Sámuelnő.

Nagy család. (Inarcsi.) Inarcs nevű helység v. puszta Pest megyében fekszik, honnan e család előnevét irta. Már 1493-ban inarcsi Nagy Mihály Krakkóban tanult. [2])

1666-ban inarcsi Nagy Borbála, uza-panniti Dósa Ádám hitvese volt, midőn férjével Nógrád megyei Tosoncza, Buda-Lehota, és Szinó-Bánya helységbeli részjavaikat, Kántor Szabó Istvánnak zálogítá el. 1677-ben mint özvegy asszony egyezkedett a Kántor családdal.

Nagy család. (Kis-kéri.) Hont megyei Kis-Kérben laktak a mult században, és innen más családoktóli megkülönböztetés végett kis-kéri Nagyoknak nevezhetők. 1680. táján élt Nagy István, kinek Peszeky Erzsébettől fiai János, Albert, József.

Ugyancsak 1680. táján élt Nagy János, kinek Nesith Horváth Katalintól gyermekei Mihály és Jakab, Kis-Kérben, ez utóbbiaknak maradékaik Nagy Mihály és András 1770. táján.

Nagy család. (Dálnoky.) Erdélyi székely eredetü család, ősi fészke Dálnok, honnan Nagy-Dálnoky nevük származott, utóbb Dálnoky-Nagy sőt csupán Dálnoky nevén is neveztettek, és neveztetnek máig. Egyik ág a XVIII. század elején Magyarországba költözött — úgy látszik — dálnoky Nagy Márton személyében, kinek fia volt Mihály, kinek fiai Mihály, József, Sámuel,

---

[1]) Pozsonyi kápt.

[2]) Regestrum Bursae Cracoviensis.

Gábor, Dávid, Pál Kézdi és Háromszéktől nemesi bizonyságot kapván, azt 1761. mart. 17-én Nógrád vármegyében hirdetteték ki. Pál a legifjabb 1762. febr. 3-án nemességét Abauj vármegyében, s végre Miskolczra telepedvén, 1773. január 21-én Borsod vármegyében is kihirdetteté.

Pálnak fiai II. Pál és II. József; annak fiai 1. Dániel atyja Pálnak, ki honvéd volt, és 1849-ben halt meg; 2. Gábor volt m. kir. helyt. hivatalnok, meghalt 1850-ben; 3. Sámuel volt tüzér, utóbb honvéd hadnagy; 4. Károly volt megyei esküdt, meghalt 1849-ben.

II. Józsefnek, (sz. 1779. jul. 1. † 1861. jun. 20.) ki Borsod megyei táblabiró volt, és 1847. máj. 14-én Borsod megyében nemességét újolag kihirdetteté, két neje volt: 1. Szalatnay Erzse, 2. Rácz Zsuzsánna (mh. 1858. jan. 18.) kitől gyermekei III. József (szül. 1809. sept. 29. m. kir. testőr, utóbb honvéd százados. Imre (sz. 1828.) Borsod megyei aljegyző, volt honvéd kapitány; neje Kovács Lina. Barnabás (szül. 1832. julius 24.) előbb Miskolcz városi főjegyző, most m kir. helytartósági fogalmazó Budán. Neje Soltész Nagy Mária.

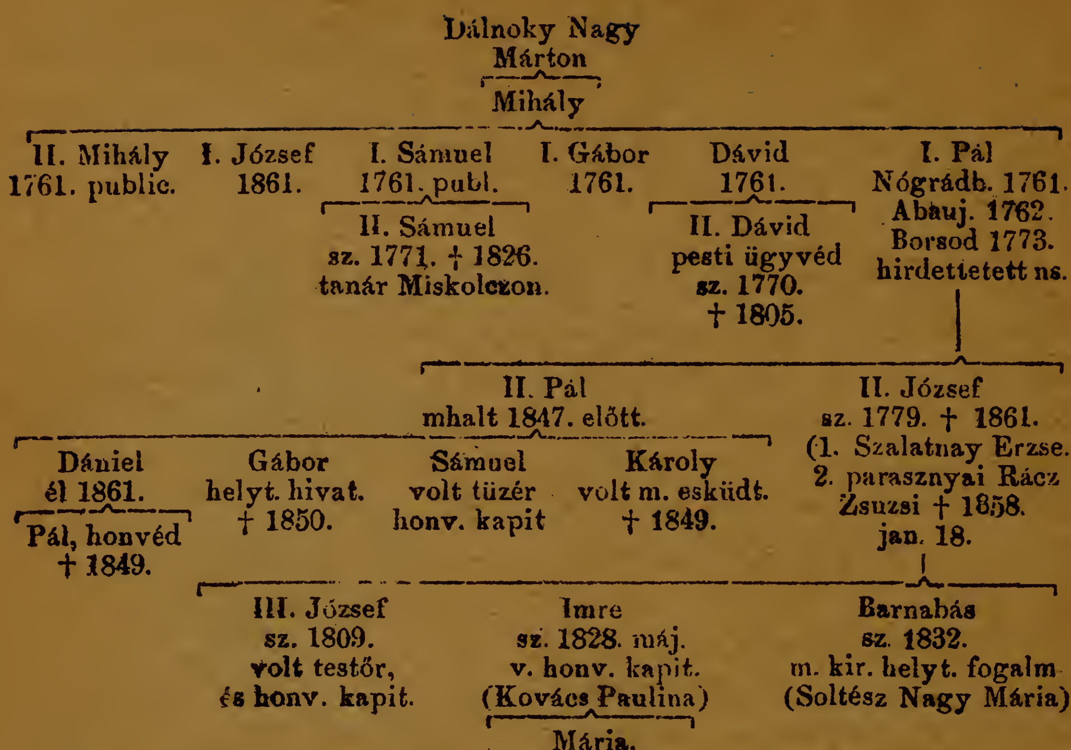
A családfán láthatók közűl:

I. Sámuelnak fia II. Sámuel (szül. 1771. † 1826.) költészeti tanár volt a miskolczi ref. lyceumban. Emlékezetes igen jól sikerült alkalmi halotti verseiről, melyek később két önálló kötetben megjelentek.

Dávidnak fia Dávid (szül. 1770. † 1805.) Pesten ügyvéd; és Pest megyei táblabiró, egyike volt azon buzgó reformátusoknak, kik a pesti reform. egyház alakitását eszközölték.

A családnak egyik ága, Borsod megyében Nyéken települt le, ebből László volt szolgabiró. Ez ág a családfáról hiányzik.

A családfa következő:

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas halom közepsőjén koronából kiemelkedő, vörös mezű magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva; fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan magyar vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Nagy család. (Csatari.) Békes megyében már 1461-ben találjuk csatári Nagy Jánost; [1]) azonban ennek ivadéka volt-e azon csatari Nagy család? melynek itt néhány ízen nemzékrende közetkezik, adatok hiányában nem tudjuk.

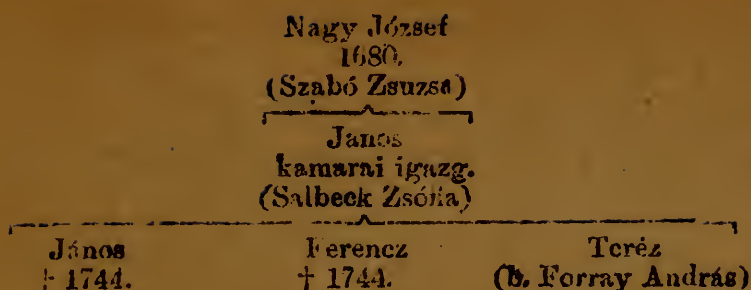
A XVII. század végén élt csatari Nagy József, kinek fia János erdélyi kamarai igazgató és tanácsos, és az Apaffy fiscale dominium administratora volt. Nejétől Salbeck Zsófiától született két fia János és Ferencz, mindkettő mint tanuló 1744-ben kora halál áldozata lett. [2])

A családfa következő:

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 16.

[2]) Fölöttük mondott halotti beszédek „Cineres praeciosi stb. czimmel Szebenben 1744-ben nyomattak ki.

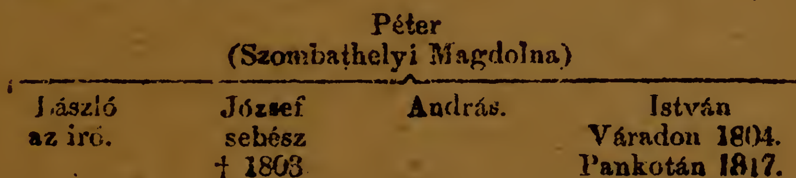
A család czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. osztály vörös udvarában oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A 2. és 3. osztály kék udvarában repülő galamb, csőrében zöld gallyat tart. Ugyan ily galamb látható a paizs fölötti sisak koronáján is. A paizst foszladék veszi körül.

Nagy család. (Perecsényi.) Kraszna vármegyei Perecseny helységtől veszi előnevét, és eldődei ott, s azonkivül Szőllősön és Zilahon adományos czímen birtokoltak.

Ismeretes a családból főleg László, az iró, ki Arad vármegyei szolgabiró volt 1818-ban; alkalmi verseken fölül több önálló verses művet adott ki.

Testvérei: József sebész-orvos, meghalt Várad-Olasziban 1803. jan. 7-én kora 33. évében; András és István, előbb káptalani város inspektor Váradon, utóbb Pankotán kamarai tiszt.

Családfai kimutatásuk ez:

Nagy család. (Sarkadi.) Közűlök Mihály 1817-ben Szatmár vármegyei lajstromzó, utóbb Szatmár várm. levéltárnok.

Nagy család. (Tordatsi.) Közűlök 1818-ban Ignácz arany sarkantyús vitéz és több megyei táblabiró.

Nagy család. (Beregszászi.) Diszesíté e családot Pál, ki 1772-ben „Keserves sirással zokogó historiát" adott ki. Másik Pál — tán a fönnebbinek fia Debreczenben szül. 1790-ben; a mérnökségre adván magát, az épitészeti tudomány téren irodalmi működései által nagy érdemeket szerzett.

Nagy család. (Vásárhelyi.) Ismertebb tagjai Márton 1818-ban, és Benedek 1821-ben sz. kir. Buda város tanácsnoka.

Nagy család. (Szala-pataki.) Közűlök a mult század végén Erzsébet Rostyné.

Pál Zala vármegye aljegyzője 1832-ben.

Nagy család. (Soltész.) Soltész Nagy családból János Torna vármegye főjegyzője 1843-ban. *L. Soltész cs.*

Nagy család. Pest vármegyei nemes család, melyből Nagy István (szül. 1802. jan. 8-án; előbb Pest megye főjegyzője, utóbb cs. kir. törvényszéki elnök stb., jelenleg a hétszemélyes tábla ülnöke.

Nagy család. Csongrád megyében élt közűlök Ferencz táblabiró, ki Szegeden 1836. jan. 20-án kora 75. évében halt meg. Neje Radványi Teréz, kitől gyermekeit e táblázat mutatja:

Ferencz
† 1836.
(Radványi Teréz

János sóházi ellenőr.	Imre huszár kapit.	Róza (Kárász Benjamin alispán)	Teréz (Cseresznyés Sándor orvos)	Ágnes 1836. hajad.

Nagy család. (Vámosi.) Közűlök József sebész Krassó vármegyében Oraviczán, Bihar megyétől 1836. sept. 22-én kivévén nemesi bizonyítványát, azt 1841. január 7-én Krassó vármegyében kihirdetteté.

Nagy család. Nagy Ferencz, Pál és István 1686-ban kaptak I. Leopold királytól czímeres nemes levelet.

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával katonai sceptrumot tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Nagy család. Nagy Ádám 1712-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. [2])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban hármas magas szikla közepsőjén fehér kos áll; a baloldali kék udvarban viz fölött dereglyében fehér galamb áll, kiterjesztett szárnyakkal. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

---

[1]) Collect. herald. nro 821.

[2]) Ugyanott nro 696.

Nagy család. Nagy János 1714-ben III. Károly király által emeltetett nemességre. [1]

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy fehér juh után futó farkas, a juh hátát megragadva és megvérezve. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között kettős farkú oroszlány emelkedik ki, jobb lábával kivont kardot tartva, előtte arany nap ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nagy család. Nagy András ujjító czímeres nemes levelet nyert 1716-ban III. Károly királytól. [2]

Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren álló gólya, csőrében kigyót tartva; fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából vörös mezű magyar vitéz nyúlik ki, derekán fehér övvel, fején vörös tetejű prémes föveggel; balkezét osipőjére helyezve, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Nagy család. Nagy György 1716-ban III. Károly királytól nyerte czímeres nemesítő levelét. [3]

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó tigris, első jobb lábával három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé; ugyan ilyen tigris emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nagy család. Nagy András, Ferencz és János 1719-ben III. Károly király által nemesítettek meg. [4]

Czímerök vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar kék, az alsó vörös, a paizs-alyján hármas zöld halmon leopárd ágaskodik, első jobb lábával két nyilat hegyeikkel fölfelé tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz mindenben hasonló leopárd emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nagy család. Nagy László 1719-ben III. Károly király által emeltetett czimeres nemességre. [5]

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobbfelé ugró szarvas; a paizs fölötti sisak koronájából három ágon liliom virúl. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

---

[1] Collect. herald. nro 650.
[2] Ugyanott nro 474.
[3] Ugyanott nro 470.
[4] Ugyanott nro 382.
[5] Ugyanott nro 401.

Nagy család. Nemességét Nagy Albert szerzé 1748-ban M. Teréz királyasszonytól. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobb felől egy vörös ruhás, fehér csalmás török, derékig látszik, kinek mellébe a paizs bal óldalából benyuló vörös mezű kar lándzsát szúr. A paizs fölötti sisak koronáján három strucztoll (kék, fehér, vörös) leng. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nagy család. Alapítója Nagy Mátyás, ki 1751-ben M. Teréz királyasszonytól czimeres nemes levelet kapott. [2])

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban arany zsinórral, megaranyozott ezüst kürt függ, fölötte jobbról és balról két arany csillag ragyog; az alsó vörös udvarban egy ragadozásra készült arany oroszlán ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

Nagy család. Nagy István 1758-ban M. Teréz királyasszony által emeltetett nemességre; [3]) és ily czímert kapott: a paizs vízirányosan kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban két oldalról rézsutosan fölmenő, és a középen szögletet képző arany csikolát (cantheris) látszik, alatta egy, oldalvást pedig két arany gömbölyü golyó ragyog; az alsó kék udvarban fehér hattyú áll, csőrében egy szál nádat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén egy nádszál emelkedik föl, két elefánt ormány közt, melyek közűl a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig vörös, a másik félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Nagy család. Nagy Pál [4]) 1795-ben I. Ferencz királytól czímeres nemes levelet nyert.

Czímere négy részre osztott paizs, egy közép paizszsal, melynek kék udvarában zöld téren daru áll, fölemelt egyik lábával kövecset tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs 1. és 4-ik osztálya kék udvarában három ágú rózsafa zölddel, és azon három kinyilt piros rózsa virít. A 2. és 3-ik osztály arany udva-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tom. VIII.

[2]) Ugyanott.

[3]) Collect. Herald. nro. 67.

[4]) Nagy Pál bujáki tisztartót Nógrád megye 1792-ben ajánlotta megnemesítés végett a királynak, ki tán egy személy az 1795-ben megnemesitett N. Pállal.

rában vörös grif ágaskodik A paizs fölötti sisak koronáján egyik lábával követ tartó daru áll. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Nagy család. (Gerlathi.) Arad megyei czímerleveles nemes család. A czímeres levelet Nagy Zsigmond és Benedek nyerték Bethlen Gábor erdélyi fejedelemtől. Az eredeti armalis 1820-ban Arad megye levéltárába tétetett. [2])

Nagy család. Trencsin és Nyitra megyei nemes családok egyike. Trencsin vármegye nemesi összeirásaiban 1613-ban találjuk Benedeket. 1666-ban Bobrovnikon és Püspökiben Báan mellett Istvánt.

1768-ban Nyitra megyéből Trencsinbe Ivanóczra telepedett János; 1770-ben ugyanott találjuk Jánost, Ádámot és Györgyöt; 1803-ban ismét Jánost és ennek fiait Jánost és Györgyöt. Végre 1837-ben előbb nevezett Györgynek hason nevü fiát találjuk.

Nagy család. (Hasznosi s pásztói.) A Rátold nemzetségből eredt, és kihalt. Nagy nevet viselt Domokos a nádor 1193-ban; azonban utóbb e név elmaradt; és a család egyéb ágakon virágzott *Lásd Pászthóy cs.*

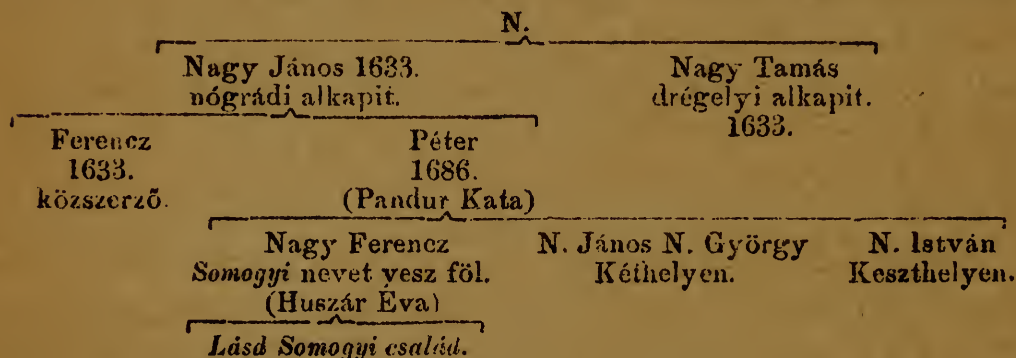
Nagy család. (Gyöngyösi.) Ugy látszik Heves megyei Gyöngyösről származott, és innen kaphatta nevét. 1594-ben Nagy Egyed már Drégely vár alkapitánya volt, 1596-ban Eger felé portyázott. [3]) 1602-ben is Drégely vár kapitánya volt, midőn Nógrád megyei Kalondán és Tarnóczon volt birtokrészei miatt tiltakozott Nógrád megye előtt. [4]) 1603-ban a füleki alkapitányságban, [5]) 1617-ben pedig váczi kapitányságban találjuk. [6])

Tán Egyednek fiai voltak gyöngyösi Nagy János Nógrád vára, testvére Tamás Drégely vár-alkapitánya, kik mint előbb is nemesek, és pedig nevezett Jánosnak Ferencz nevü fiával együtt Bécsben 1633. január 10-én kelt czímeres nemes levélben II. Ferdinand király által újjolag megnemesíttettek, és nemes levelük Nógrád megyében 1637. máj. 25-én Losonczon kihirdettetett.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tom. VIII.
[2]) Szontagh D. közlése szerint.
[3]) Istvánffy histor. 1685. kiad. 453.
[4]) Protocol. C. Neogr. anni 1602. p. 127. 133.
[5]) Ugyanott.
[6]) Hevenesy Mss. tom. VII. p. 217.

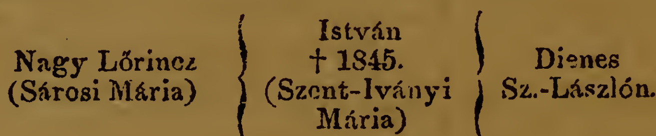
Nevezett Nagy Jánosnak Ferencz fián kivül született még egy Péter nevü fia is, kit már Dunántúl találunk, Somogyban, Marczaliban, ki 1686-ban Kaposban török rab lévén, magát sarczon kiváltá. Ezen Péternek Pandur Katától négy fia volt, u. m. 1. Ferencz, ki somogyi lakhelyéről Somogyi nevet vett föl, s a gyöngyösi Somogyi család alapítója lett, 2, Nagy János és 3. György Somogyban Kéthelyen, 4. István Keszthelyen lakott. — Családfájuk következő:

E családtól — talán Tamástól — eredt gyöngyösi Nagy Ferencz, ki I. Leopold király alatt a törökök elleni harczokban mutatá ki vitézségét, és a Dunán inneni részek alkapitánya lett, 1681-ben julius 17-én pedig Zsigmond fiával együtt I. Leopold királytól báróságra emeltetett. [1]) Neje Széchenyi Erzsébet volt, kitől leánya Sára b Sennyey Sándor felesége lett. E család élt még e század elején, 1825-ben még egyik ivadékát báró Nagy Ferenczet az országgyülésen jelenvolt bárók sorában találjuk. Benne a bárói ág kihalt.

Nagy család. (Káali.) Erdélyi székely nemes család, elágazva az egész országban, míg egyik része Maros-székben Káal-ban az ősi fészekben székel. [2]) Tagjai közűl Maros-székben hivatalokat viseltek: József 1791-ben Maros-szék országgyülési követe; Mózses 1815-ben dulló, József és Simon aljegyzők, Miklós pénztárnok; — Károly 1837-ben árvaszéki ülnök, István dulló, Zsigmond, Gergely, és ifj. István törvényszéki ülnökök voltak.

Marosvásárhely mellett Sz.-Lászlón lakik Dénes, kinek leszármazása következő:

---

[1]) Adami Mss. Mus. 4-rét. lat. nro 182.

[2]) Schönfeld Adels lexicon. II. 200.

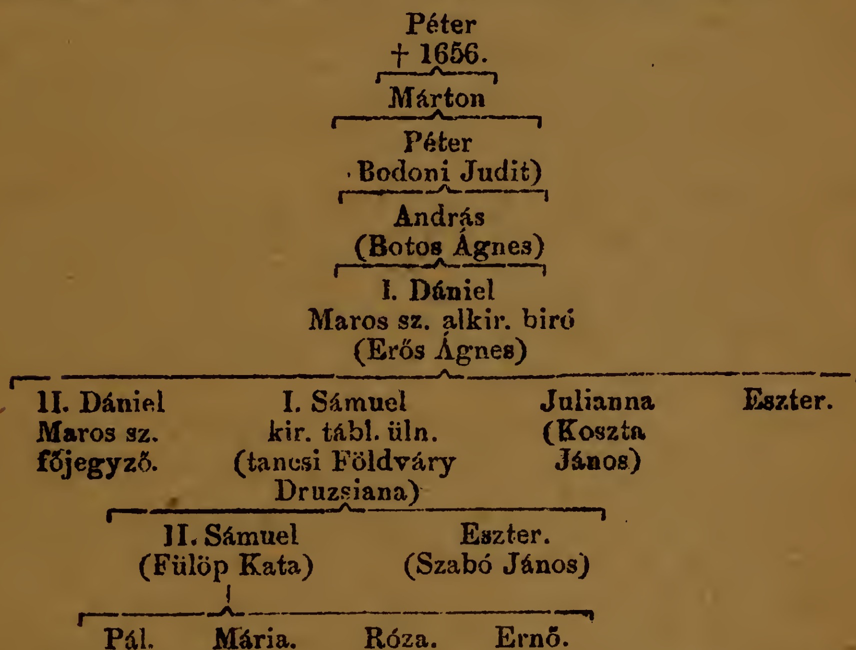
[3]) L. Kővári Erdély nev. cs. 191. és Erdélyi tiszti névtárak.

Ifj. Károly aljegyző, Sándor dulló 1845-ben, ifj. Gergely aljegyző 1848-ban.

A kolosmegyei ág végsarjai között állt Lázár Kolos megye főbirája. A kolosvári nemzeti szinház épitő biztosául neveztetvén ki az 1811-ki országgyülés által, az épités bevégzésével, valamint 1824-ben mint a szinház bérlője és az énekes népszinművek létrehozója szép érdemeket szerze. Meghalt 1837. jul. 30-án. Egy fia Elek 1848-ig Kolos megye főjegyzője, az 1846- és 1848-ki országgyüléseken követ, 1849. után Kolos kerületi cs. k. főnök, utóbb törvényszéki tanácsos, miről lemondva, szép birtokai kezelése mellett az irodalomnak élt. Nejétől Gedő Teréztől csak leányai vannak.

Kolos megyében találjuk még 1843-ban Lászlót, mint adóiró biztost.

Nagy család. (Kebelei.) Szintén székely család; fészke a Marosvásárhely mellett fekvő Kebele helység, honnan előnevét veszi. Törzse Péter 1651-ben kap adomány-levelet, és 1656-ban a lengyelországi hadjáratban esik el. Ettől leszármazásuk következő:

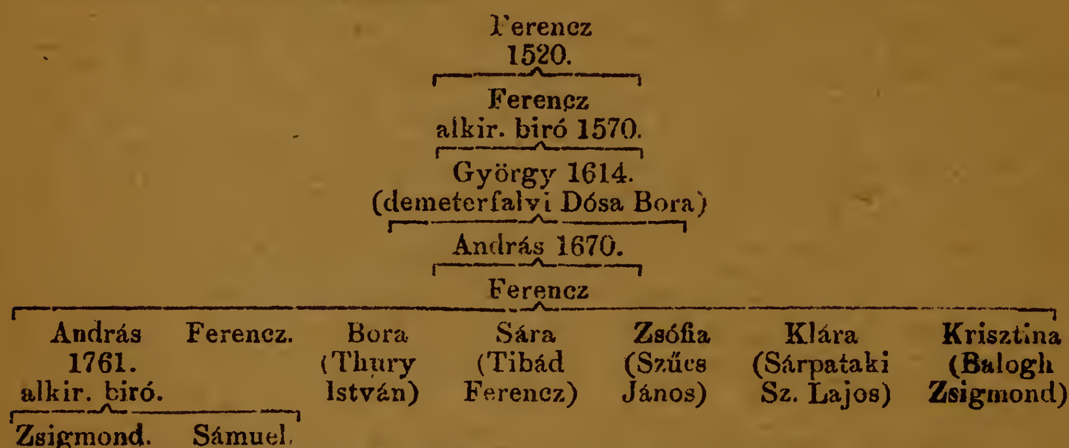

I. Dániel egyszersmind czimzetes kir. tanácsos. Fia I. Sámuel előbb szintén ott marosszéki alkir. biró, utóbb kir. táblai ülnök. Ennek fia II. Sámuel az 1849-ki forradalomban mint honvéd dérékon golyó-sebet kapott.

Pál (más ágból) 1815. körül marosszéki levéltárnok és alszéki biró.

Czimerük a paizs udvarában könyöklő kar, kivont kardot tartva.

Nagy család. (Demeterfalvi.) Fészke Marosszék és Küküllő vármegye. Törzse demeterfalvi Nagy F e r e n c z 1520-ban élt, tőle a következő családfa származik:

A családból E l e k 1815. körül Marosszékben dulló, S á n d o r aljegyző, utóbb számvevő biztos 1848-ig.

Nagy család. (Radnotfái.) Ma már inkább Radnótfái néven ismeretes. *Lásd Radnotfái cs.*

Nagy család. (Branyicskai.) Ismert törzse Nagy P é t e r, kit mint udvari hadnagyát Bethlen Gábor Magyarországról viszen Erdélybe, és ott őt 1626-ban mint branyicskai Nagy Pétert czímeres nemes levéllel megadományozza.

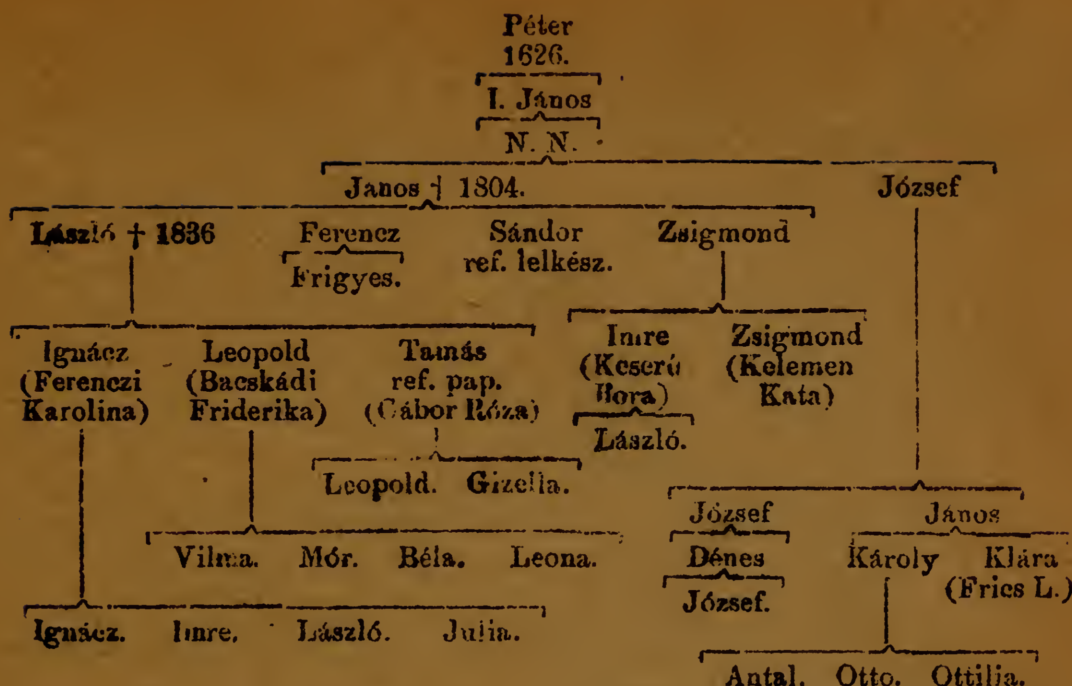
Czímere a paizs kék udvarában arany korona, melyen férfi kar nyugszik, kivont kardot, és annak hegyén turbános, vérző török fejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl, kivont karddal, és levágott törökfejjel, ezek fölött félkörben 6—6 csillag ragyog.

Péternek fia I. J á n o s Apaffy Mihály fejedelemtől magyar nyelven Gyulafehérváron egy kertre és abban levő halastóra adománylevelet kap, oly kikötéssel, hogy a fejedelmet, midőn azon városban szállásol, hallal lássa el.

I. Jánosnak unokája J á n o s szászváros-széki királybiró, atyja L á s z l ó ügyvédnek, ki a szászvárosi ref. gymnasiumban a hazai történelmet és jogot 24 évig ingyen tanította, sőt az ezért utólagosan megajánlott tiszteletdijt sem fogadta el. „J u s T r a n s y l v. S a x o n i c u m" czim alatt egy jogi munkát irt, melyet fia L e o p o l d 1845-ben adott ki.

Családfájuk [1]) következő:

[1]) Török Ant. közl.

Nagy család. (Abrudbányai.) E család tagjai közül M i h á l y főkormányszéki ügyvéd Kolosvárott 1815. körűl. P á l ugyan akkor kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen. Másik P á l királyi s házi pénztárnok Torda városánál 1815-ben. M i k l ó s Torda megyei aljegyző 1848-ig, utóbb Torda város polgármestere. S á n d o r Torda városi igtató 1848-ban

Talán e család tagja azon M i h á l y is, ki az 1810-ki országgyülésen Torda vármegye követe volt.

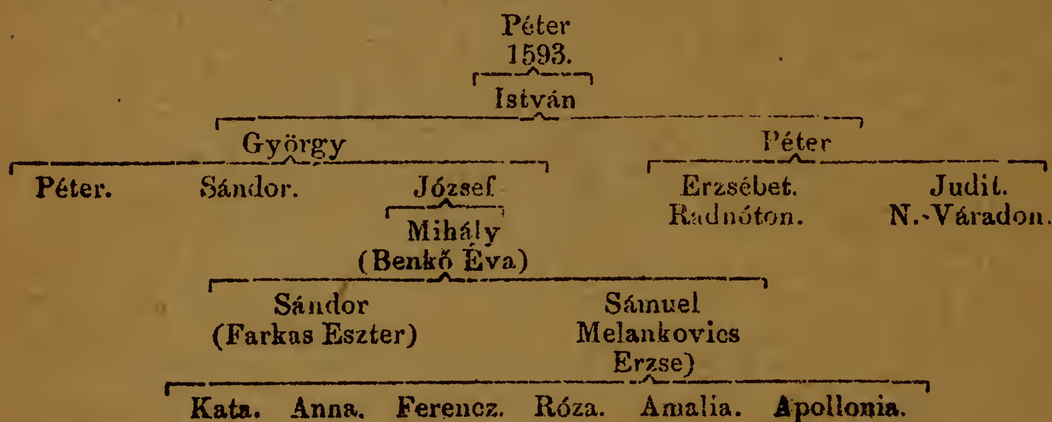
Egyébiránt Torda vármegyében N a g y néven többeket birtokosokúl találunk, igy Nagy R ó z a, Varró Györgyné M.-Dellőn. N. M i h á l y Lomperden; N. R ó z a özvegy Gámán Györgyné Idecspatakon, N. F e r e n c z n é Váradi Julia Egresen. De ezek az abrudbányai Nagy családból valók-e? — nem tudjuk.

Nagy család. (Bábahalmi.) Közűlök P é t e r az 1794-ki erdélyi országgyülésen Aranyos szék követe.

Nagy család. (Szent-gerliczei.) Székely nemes család Maros székben, hol most is többen élnek közűlök. Egy ágazata Hunyad megyébe származott, hol J ó z s e f szolgabiró volt 1837. körül. Özvegye Janky Karolina, gyermekei S á n d o r megyei igtató s aljegyző 1848-ban, utóbb catastralis hivatalnok, A n t a l, ki 1861. végrendeletében a dévai népiskolának tizenhat ezer forintot hagyományozott, [1]) A l b e r t, L a j o s és R ó z a birtokosok Maros-Bretyén.

[1]) Pesti Hirnök 1861. junius 5-iki szám.

Nagy másként **Kádár család**. (Thordai.) Czímeres nemes levelét Nagy máskép Kádár János szerzé 1593. táján. Jánosnak fia István Küküllő vármegyébe költözött Ádámosra, és következő családfát alkotott: [1]

Mihálynak fia Sándor földbirtokos, Küküllő megyei táblabiró volt, jelenleg lakik Kolosvárott.

Nagy család. (Aranyos-rákosi.) Aranyosszéki nemes család. Közűlök János szolgabiró, Károly irnok Alsó-Fejérben 1820. körűl. Károly szolgabiró Kolos megyében 1848-ban, János Abrudbányán városi tanácsos, és bánya-törvényszéki ülnök 1848-ig. Fiai István és Lajos ugyanott városi hivatalnokok Abrudbányán, hol 1849-ben a család több tagja az oláhok által legyilkoltatott.

Valószinűleg e családdal egy a nagy-rákosi család is, mely Nyárad-gálfalvinak irja magát, s melyből Lajos 1846-ban abrudbányai városi gyakornok volt.

Nagy család. (Nagy-ajtai.) Közűlök József abrudbányai hivatalnok s onnan az 1791. és 1794-ki országgyüléseken követ, kit 1791-ben az ország rendei bányai hivatalra ajánlottak. György 1775-ben német nyelvtani munkát irt.

Nagy család. (Dévai.) Ez előnévvel Nagy Pált 1633-ban mint a lugasi és karansebesi kerület bánját találjuk. [2] E Nagy Pálnak ir levelet 1635-ben Sebessy Boldizsár konstantinápolyi követ. [3]

Ujabb időben dévai Nagy család birtokos Hunyad megyében, közűlök Máté, Ignácz és Sándor testvérek megyei hivatalt viseltek, még pedig Máté 1848-ig Hunyad megyei szolgabiró, neje

---

[1]) Török Ant. közl. szerint.

[2]) Kaprinai Mss. A. tomo L. p. 123.

[3]) Kemény, Cap. Albens. II. 257.

Kenderessi Jozefa, gyermekei: László, ennek neje Horvát Leontina; Zsófia Veres Lalosné, Bora és Jozéfa.

Ignácz Hunyad megyei törvényszéki ülnök volt, maradt leánya Eszter Lugosi Ferenczné.

Sándor, Felső fejérmegyei törvényszéki ülnök, 1849-ben egy ideig alispánnak is helyettesitetett. Meghalt maradék nélkül.

Nagy család. (Altorjai és felső-torjai.) Amabból István kolosvári városi tanácsos 1848-ig, és 1834-ben országgyülési követ.

A felső-torjai Nagyok-ból Demeter ügyvéd Udvarhely széken 1837. körül.

Nagy család. (Csik-mindszenti.) Közülök István Kolosvár városi levéltárnok volt; Mihály városi polgár, Antal nyugalmazott főkormányszéki irnok.

Nagy család. (Baczka-madarasi.) Marosszéki székely család; János ott törvényszéki ülnök 1815-ben, Sámuel ugyanakkor dullo, József akkor irnok, 1848-ban dullóbiztos.

Nagy család. (Bethlenfalvi.) Udvarhely széki család, melyből János dulló 1815. körül, András főkormányszéki fogalmazó 1837. körül.

Nagy család. (Bélteki.) Közülök Zsigmond orvos és m.-vásárhely ev. ref. tanodai gondnok.

Nagy család. (Szőkefalvi.) Küküllő vármegyei nemes család, 1815-ben András törvényszéki ülnök, Károly főjegyző, idősb József számvevő, ifj. József 1837-ben, Gábor 1848. körül. kir. ügy igazgatósági irnokok; Sándor Kolos megyei iktató és tűzifa biztos 1848. körül.

Küküllő megyében birtokosokúl fordulnak elé: Miklós N.-Csergeden,. N. Sámuelné és mostoha gyermekei Kati, Nina, Róza, Amália, Ferencz mikészászi birtokosok, Erzsébet bir Lodormányon Sándor Laczkodon, Ó-Kocsárdon. [1]) Ezek is tán a szőkefalvi Nagycsalád ivadékai?

A szőkefalvi Nagy család egy ága kiszármazott Magyarországra, hol Gyöngyösön 1788. april. 18-án szül Nagy Pál, nagyváradi utóbb Pesten egyetemi tanár, és böleszészeti tudor. 1840-ben a „Nemzeti ujságot" szerkeszté. Munkái 1. B. Simonyi József élete. 2. Historia pragmatica R. Hung. 3. Hist universalis. Meghalt 1859. dec. 18-án Pozsony varmegyében Eperjesen fiánál, ki ott plébános.

[1]) Török A. közl.

Nagy család. (Csidfalvai.) Marosszéki székely nemes család, az armalist csidfalvai Nagy Márton kapta 1609. nov. 4-én Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől. [1]

Nagy család. (Gyergyó-alfalvi.) Gyergyó széki székely család, melyből Nagy Istvánt, és testvéreit Pétert, Mátét, és Mihályt az előtt is daraboņti rendüeket Lázár István csiki fő királybiró erőszakkal jobbágyságra szorította, de 1623-ban Bethlen Gábor felszabadította, és a darabontok közé visszahelyezte, és 1635-ben e minőségben lustráltak is, 1656-ban máj. 28-án kelt pixidárius levélben Rákóczy György a daraboņti rendben ismét megerősítette. [2]

Nagy család. (Szotyori.) Három széki székely család, közűlök 1789-ben élt szotyori Nagy Barnabás, kinek neje Veress Borbála volt. Tamás 1815., János 1848. körűl ügyvédek.

Nagy család. (Kibédi.) Maros széki székely család, melyből kibédi Nagy Ambrús élt 1579-ben, [3] ki az Ábrám nemből, Nagy-Ághból eredt. Ujabb időben József Alsó-Fejér megyei szolgabiró, 1848. körűl Enyed városi községi szónok. András táblabiró és állomási biztos 1848-ban.

Nagy család. (Sepsi-sz.-györgyi.) Birtokos Sz.-György városában, hol időnként hivatalokat viseltek tagjai. Ádám dulló 1815-ben; Imre senator 1836-ban, István ugyanaz, és 1834-ben országgyülési követ. Dániel jegyző 1843. körűl.

Nagy család. (Vadadi.) Maros széki székely család, hol Dániel 1815-ben törvényszéki ülnök, Benedek ugyanaz 1837-ben, Lajos dulló 1848-ban.

Nagy család (Kézdi-vásárhelyi.) Lakhelyük Kézdi-Vásárhely, hol József, Mózses senatorok, Zacharias szintén városi hivatalnok, Dániel ref. consistoriumi jegyző 1815. körűl. Sámuel aljegyző 1846-ban

Nagy család. (Farczádi.) Közűlök Gábor Torda megyei, 1840-ben Kolos megyei irnok. József számvevőségi számjegyző az erdélyi főkormányszéknél 1848-ban.

Nagy család (Diósi.) Ez előnévvel István Kolos megyében adó-iró biztos 1815 körűl.

---

[1]) Kemény Jos. Not. Cap. Albens. 238.
[2]) Ns székely nemz. Constitutiói. 93—94 lap.
[3]) Ugyanott 271

Nagy család. (Haraszt-keréki.) Közűlök József ügyvéd Kolosvárott 1843-ban.

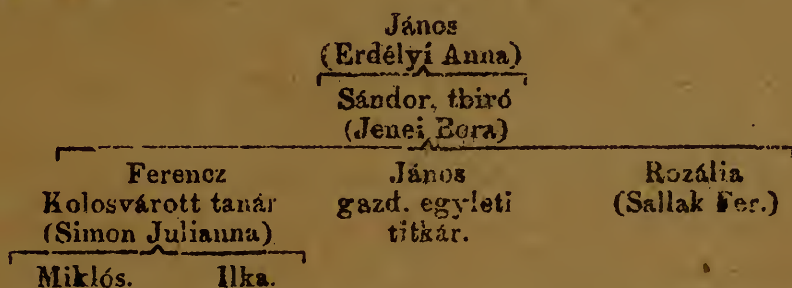
Nagy család. (Gőczi.) Kolos megyében Sándor adó-iró biztos 1840. körűl.

Mint az eddig elésoroltakból látjuk, magában Kolos megyében többféle Nagy családok vannak, és ugyanott még birtokosok József Faragón, Gábor örökösei M. Sz.-Mártonban, Sándorné Hatfaludi Róza Aranykúton, Istvánné Szentmáriay MáriaN.-Nyúlason s több helyen, mind ezek az elésorolt családok közűl melyik előnevű Nagy családnak ivadékai? — nem tudjuk.

Nagy család. (Köpeczi.) Három széki székely eredetű nemes család. Közűlök József az erdélyi kir. kincstárnál jegyzőkönyvi lajstromozó 1815. körűl. Ugyan akkor Pál Torda városának tanácsosa, Sándor ugyanott irnok 1844-ben, György főkormányszéki fogalmazó 1848-ig, Mózses Kolos megyei sebész 1848-ig.

Talán e család eldődei közűl volt azon köpeczi Nagy Tamás, ki Martinuzzi György kincstartó korában a kir. jövedelmeket bérlette, és Kolosvárott a sz. György és sz. király utczai szeglet házat építteté; leánya Kata Borsos Sebestyén neje 1550-től, meghalt 1554-ben. Tamás fia János volt, ennek fia János és Mihály. [1])

Nagy család. (Ürögdi.) Bihar vármegyéből mint Bocskai hajduinak hadnagya 1604-ben Nagy János (vagy tán András, kiről Bethlen Farkas is emlékezik), ment Erdélybe. Fia János Sajó-sz.-Andrásra telepedett, s ott és Vizszilváson s Bádokon jószágot szerzett. ennek fia volt ismét János, ki Erdélyi Annával következő leszármazást alkotott:

Ferencz a kolosvári ref. tanodában bölcsészeti tanár. Neve az irodalmi pályán is ösmeretes. Az erdélyi gazdasági egyesületnél titkár lévén több évig, ezen intézet gyarapodását nagyban elősegítette.

Jelenleg 1860-ban a gazd egyesület titkára testvére János.

[1]) Borsos S. Krónika, Gr. Mikó Imre Erdélyi tört. adatok I 16.

Nagy család. (Kövendi.) Közűlök Zsigmond ügyvéd M. Vásárhelyen, Mózses Aranyos székben árvaszéki biró, Tamás törvényszéki ülnök Torda vármegyében, Lajos ugyanott aljegyző, mindnyájan 1848. körűl. Károly gróf Kornis Elekné jószág-igazgatója, meghalt 1860. oct. 1-én.

Nagy család. (H.-oklandi.) Udvarhely széki család, közűlök János ugyanott dulló 1837. körül.

Nagy család. (Tissinai.) Közűlök György Torda városi levéltárnok, Jozsef abrudbányai seborvos volt 1848-ban.

Nagy család. (Szőnyi.) Ferencz Küküllő megyében állomási biztos 1848-ban, János zilahi senator 1843. körűl, egy másik János az 1810-ki országgyülésen zilahi követ.

Nagy család. (Laborfalvi.) Székely eredetü. Közűlök Károly Abrudbányán főbiró 1848-ban és b.-birósági ülnök, fia Károly.

Nagy család. (Ravai.) Ravai Nagy Sámuel Torda városi aljegyző 1845-ben.

Nagy család. (Rákosdi.) István Gyula-fejervár városi irnok 1837-ben.

Nagy család. (N.-nyujtodi.) Antal birtokos lakik Kolosvárott, testvére József.

Nagy család. (Szilágyi.) Dániel maros-vásárhelyi tanácsos 1848-ban.

Nagy család. (Szőllősi.) Péter m.-vásárhelyi városi hivatalnok 1836. körűl.

Nagy család. (Fogarasi.) Közűlök Imre m.-vásáhelyi városi pénztárnok, Pál kir. táblai ügyvéd ugyanott 1848-ig, fia Albert mint a Noszlopiféle forradalmias merénylet részese Pesten kivégeztetett, testvérei Miklós festő, Laura stb. Dénes volt honvédtiszt meghalt 1861. oct. 26.

Nagy család. (M.-vásárhelyi.) Közűlök Sándor aljegyző, utóbb törvényszéki ülnök Felső-Fejér megyében; István ugyanott irnok 1837. körűl.

Úgy látszik — e közelebb elésorolt családokhoz tartoznak István, Mihály, Ferencz 1815. körűl m.-vásárhelyi városi hivatalnokok, és János ugyanott esküdt 1837. körűl.

Nagy család. (Sárpataki.) E családból Ferencz kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1845. körűl. János ugyanaz 1848-ig.

Nagy család. (N.-paniti.) Közűlök József előbb ügyvéd, s az 1841-ki országgyülésen Maros szék követe, utóbb kir. táblai igtató

s az 1846. és 1848-ki erdélyi országgyüléseken kir. hivatalos. Sándor Kolos megyében számvevő biztos 1848-ban.

Nagy család. (M.-bándi.) István M.-Vásárhelyen ügyvéd 1848-ig.

Nagy család. (Sóváradi.) József árvaszéki ülnök Maros székben 1848-ban.

Nagy család. (Másképp Boros Nagy). Előneve Tordai. Közülök János Torda megyénél igtató 1848-ban.

Nagy család. (Sáros-berkeszi.) János kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen 1848-ig.

Valószinűleg e család ivadékai Nagy István, kinek özvegye Dénes Rebeka, és Nagy Antal, kinek örökösei berkeszi birtokosokúl iratnak.

Nagy család. (Száraz-ajtai.) István ügyvéd Doboka megyében 1848. előtt, Miklós Dées városi szolgabiró, Farkas aljegyző Belső-Szolnok vármegyében 1847. körül.

Doboka megyében birtokosokúl iratnak még Nagy Sándor Bádokon, Ferencz N.-Devecseren s több helyen. Belső-Szolnok vármegyében hasonlólag birtokosokúl iratnak N. Eszter Horváth Antalné, N. Zsigmond és N. Péterné Csomán, Pelerityén, Kosztafalván, stb. N. Máté Felső-Orbón; N. Kata és részesei Virágos-Berek, Tóhát, stb. helységekben.

Azonban ezek a száraz-ajtai vagy más (Doboka és Belső-Szolnok megyei) családokhoz tartoznak-e? — adatok hiányában meg nem mondhatjuk.

Nagy család. (Somlyai.) Szilágysági család; közülök Sámuel tizedbér-tárnok, s törvényszéki ülnök Krasznában 1815. körül Zsigmond főszolgabiró, és törvényszéki ülnök 1815. és 1840. közti években. Lajos főszolgabiró 1840. Lajos ügyvéd 1846-ban Valószinűleg e család tagja Lázár is, Kraszna megyei birtokos

Nagy család. (Hosszu-aszói.) Lajos, ügyvéd Krasznában 1848. előtt.

Nagy család. (Kőrösi.) Tán e család ősei közül való azon János, kiről a 49. lapon van emlités, s igy tán ez ugyan egy család amazzal.

Kőrösi Nagy István szolgabiró Közép-Szolnok vármegyében, Sámuel ugyanott adóiró biztos 1840. körül.

Nagy család. (Ér-szodorói.) Dániel M.-Vásárhely városi igtató 1837 körül

Nagy István érszodoroi birtokosúl iratik. Ezen kivül Közép-Szolnok vármegyében birtokosok még Lajos Dablyonban; özvegy N. Mihályné Sámsonban. N. Dániel Ó-Nádasdon, kik valószinűleg ez utóbb elésorolt családok ivadékai.

Nagy család. (Héjasfalvi.) Felső fejérmegyei család, közűlök Pál szolgabiró, Károly adóiró biztos 1848-ban.

Talán e családbeliek Felső-Fejérben a következő birtokosok is: Sándor n.-selyki postamester 1845-ig, utánna Tamás ugyanaz, és Mihályfalván birtokos, N. Tamásné Vajna Teréz Hidvégen birtokos. N. József vecserdi birtokos stb.

Nagy család. (Kobátfalvi.) Közűlök László Kolosvár városi hivatalnok 1836-ban, másik László Alsó-Fejérben seborvos.

Nagy család. (Álpestesi.) Közűlök Jakab 1830-ban birtokos Felpestesen.

Nagy család. (Keresztúri.) Székely eredetű, melyből Balás és Pál 1579-ben éltek, [1])

Nagy család. (Borsai.) Közűlök borsai Nagy Tamásnak 1667-ben az országrendei Wladháza, és Nyirmező birtokait a fiskalis birtoklás alól fölszabaditják. Ezen Tamás pogány rabságban is volt. Tán fia azon Tamás, kit Básta 1603-ban öletett meg.

Nagy család. (Lugosi.) Közűlök Istvánnak neje Bódis Erzse, kinek Hunyadi István ellen ingóságok miatt 1678-ban volt pöre. [2])

Nagy család. (Bánkai.) Ebből származott Nagy Mátyás, ki 1560-ban Hunyadi János tetteiről irt verses krónikát. [3]) Előnevét Sándor Könyvesháza bátzai-nak is irja.

Nagy család. Azon Nagy családból, melynek czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, és annak hegyén levágott török fejet tartva; a paizs fölötti sisak koronáján pedig pánczélos kar könyököl, szintén kivont karddal; — ezen családból volt Nagy István 1767-től esztergami kanonok, vicarius generalis, czimzetes püspök, meghalt 1804-ben.

Nagy család. (Bátorszívi.) Nagy Ferencz huszár ezredbeli főhadnagy 1834-ben „bátor szívi" praedicatummal I. Ferencz király által erdélyországi nemességre emeltetett.

---

[1]) Ns. székely nemz. Const. 272.

[2]) Kemeny, Not. Cap. Albens. 251.

[3]) Toldy Fer. A magyar költ. tort. Zrínyiig 151.

Nagy család. Nagy F e r e n c z Reuskösztricz ezredbeli huszár kapitányt V. Ferdinand m. király magyar nemes levéllel ajándékozta meg.

Nagy család. (Kőrösbányai.) Közűlök kőrösbányai Nagy M i k l ó s Báthori Gábor által számkivettetvén, Bethlen Gábortól többekkel együtt kegyelmet nyert. [1])

Nagy család. (Ardai.) Ardai Nagy A n t a l egyike azon Nagyoknak, kik 1552 ben Dobóval Eger várát védték, és segédcsapat hadnagya volt. [2])

Nagy család. (Siklósi.) Siklósi Nagy A l b e r t szintén Eger vára védői közt volt 1552-ben, és 200 főnyi tartalék csapatnak hadnagya volt. [3])

Nagy család. (Hortobágyfalvi,) Közűlök M i k l ó s 1590-ben pörlekedik Litterati Dániel neje Margit ellen, és ügyét föllebbezi. [4])

Nagy családbeliek. Elésoroltuk eddig a N a g y nevezetű családok egy részét, azonban valószinűleg még igen sok maradt el, melyekről adataim nincsenek; és ezen kivül — mint minden egynevű többféle családnál, ha tagjaik előnév nélkül fordulnak elő, úgy itt is megtörtént, hogy még sok nevezetesb egyént, származásukat nem ismerve, a család czikkek alá nem foglalhattam; ezeket tehát tájékozás végett e külön czikk alatt következőkben emlithetjük fel:

1391-ben Nagy M á r t o n esztergami prépost volt. [5])

1450-ben Nagy T a m á s koppáncsi birtokos. [6])

1470-ben Nagy M i h á l y Debreczen birája. [7])

1481. Nagy P é t e r királyi ember (homo regius) a sasváriak részére. [8])

1479. N. B á l i n t rónaszéki várnagy. [9]) Ez tán egy azon N. B á l i n t tal, ki P e s t h i előnévvel fordúl elé. [10])

1481-ben Nagy A l b e r t belgrádi kapitány volt. [11])

---

[1]) Engel, Monumenta 399.
[2]) Reusner Rer. mem Pannon.
[3]) Ugyanott.
[4]) Kemény, Not. Cap. Albens. II. 257.
[5]) Budai F. Hist. lexic. II. 737.
[6]) Teleki Hunyadiak kora X. 261.
[7]) Budai id. h. II. 737.
[8]) Teleki XII. 361.
[9]) Ugyanott XII. 110.
[10]) Wagner, Collect. gen. dec. III. 17.
[11]) Kaprinai Mss. B. tom. Ii. p. 108.

1481. Nagy János katona. [1]

1465. 1466. Nagy András Pest városi esküdt [2]

1514-ben N. Péter Pest ujhegyi biró, 1524. budai polgármester, 1526-ban budai biró. [3]

1537-ben Nagy János litteratus Pest városi esküdt polgár. [4]

1528. N. László Szapolyai híve, Lőcse táján pusztít. Birta Makoviczát és Tályát, miután előbb már Ferdinand részére állt, 1536-ban attól ismét elpártolt. Ez évben elfogatott. [5]

1530. Nagy Imrét Szapolyai hivét Török Bálint megölette. [6]

1530. Nagy Gáspár Ecsed vár őtalmára rendeltetett egy zászlóaljjal. [7]

1551. N. Péter Csanád vár kapitánya. [8]

1552. N. Balás Leveldről ir Bánffy Istvánnak, 1555-ben zenyeri vajda. [9]

1557-ben N. Fábián Szigetvárott tizedes. [10]

1553-ban N. Antal Sárvárott tisztartó. [11]

1553—54. N. Benedek Csábrágon érseki várnagy. [12]

1554. N. Gáborhoz és társaihoz törökök irnak. [13]

1549. N. Máté Kanisa vár helytartója, 1556-ban is emlitetik. [14] Valószinűleg egy személy nádaslaki N. Mátéval.

1559-ben tapolcsai Nagy József, kinek palonai Magyar Bálinttal pöre volt. [15]

1551-ben N. Ambrús Tóth Mihállyal ötezer hajdu élén Szeged ostromára megy.

---

[1]) Budai Hist. lex.

[2]) Tudománytár 1840. VII. köt. 307.

[3]) Ugyanott 309.

[4]) Ugyanott 316.

[5]) Sperfogel Wagnernél Analecta Scep. II. 153. 184.

[6]) Budai Hist. lex. III. 438.

[7]) Horváth Mih. Nádasdy Fer. élete, és Szirmay Szatmár várm. II. 68. Levelestár I. 319. 324.

[8]) M. Leveles tár, kiadja a m. tud. Ak. I. 32.

[9]) Ugyanott 98. 172.

[10]) Ugyanott 253

[11]) Ugyanott 105.

[12]) Ugyanott 107. 112. 135.

[13]) Ugyanott 140.

[14]) Ugyanott 63. 183. 271.

[15]) Ugyanott 336.

1552-ben Dobó alatt Eger vára védelmében részt vettek ardai N. Antalon, és siklosi Nagy Alberten kivül még Nagy Barabás, Bálint, Imre, István, János, Lukács és Pál. [1])

1552-ben Nagy András Busa várat (Nógrád várm.) védte. [2])

1552-ben Márton a Báthoriak által birt Buják vár kapitánya. [3])

1554-ben N. Imre Korponán hadak kapitánya. [4])

1556-ban N. György katona Bánffy István alatt. [5])

1607-ben N. András a Hajdúk kapitánya, előbb Báthori Gábor kedves embere és czimborája, utóbb 1613-ban Báthori agyon veré. [6])

1615. N. Benedek Zvonarits Imrével a Pázmány Péter elleni polemiákban vesz részt.

1608-ban Kristóf az országgyülésen aláirja a slavoniai KK. és Rendekhez irt levelet.

1607-ben Nagy András Putnokon. [7])

1619. tájban Imre mezei kapitány Bethlen alatt. [8])

1603-ban Feketelakon Erdélyben birt N. Albert fő-ember. [9])

1666-ban N. Tamás Erdélyben tanács ur. [10])

1672-ben N. Lőrincz özvegye Komáromi Kata Marmarosban Huszton curiáját eladja Gyulaffynak.

1685. oct. 31. Nyitrán született N. János jesuita, mhalt 1713

1690. aug. 23. Győr várában lovas hadnagy N. János, czímere a paizsban könyöklő kar, kivont karddal, fölötte két oldalról csillag ragyog.

1770. nov. 29. Debreczenben született N. Gábor, a jeles oklevél gyüjtő, és a Tudományos gyüjteményben több czikk szerzője.

1816-ban N. János kihirdetteté nemességét Arad vármegyében

1807-ben N. Ignácz Fejér vármegyétől nyervén nemesi bizonyitványt, kihirdetteté 1814-ben Krassóban.

1815-ben N. Ádám Veszprém vármegyétől kapott nemesi bizonyitványát kihirdetteté 1816-ban Krassó megyében.

---

[1]) Reusner id. h.

[2]) Mocsáry Nógrád várm. Ismert. III. köt.

[3]) M. Levelestár I. 99. és Tinódi Budainál II. 739

[4]) Levelestár I. 133.

[5]) Ugyanott 200.

[6]) Engel Monumenta 276 stb.

[7]) Kazy Hist. I. 70.

[8]) Kemény önéletirása, kiadta Szalay László. 395. lap.

[9]) Mikó, Erdély tört. adatok I. 33 stb.

[10]) Bethlen Miklós önéletirása, kiadta Szalay L. I. 363.

1825. jun. 22-én N. Áron Sepsi, Kézdi és Orbai széktől nyert székely nemességi bizonyitványát Krassó vármegyében, hol esküdt volt, 1825. aug. 23-án kihirdetteté stb.

Nagy család. *Lásd Benók.*

Nagy család. (Máskép Bositz.) 1726-ban Nógrád megyében Nagy máskép Bositz Ferencz, István, János, László nemességük kimutatásában bővebb bizonyitékok eléadására utaltattak.

Nagy-bányai család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike.[1]

Nagy-Borbély család. Szintén Zemplin vármegyében lakozó armalista nemes család.[2]

Nagy-fejeő család. Heves és Kűlső-Szolnok vármegyében szélesen kiterjedt nemes család. Törzse Nagyfejeő Mihály III. Ferdinand m. királytól 1637. octob. 22-én kapta czimeres nemes levelét.

Czímere—mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló kettős farkú oroszlán, kinyujtott első jobb lábával egy hosszú szárú zöld leveles kinyílt fehér liliomot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A törzsnek jelenleg tizedik sarjadéka él, részint Nagy-Iván nevü helységben, részint Eger városában stb.

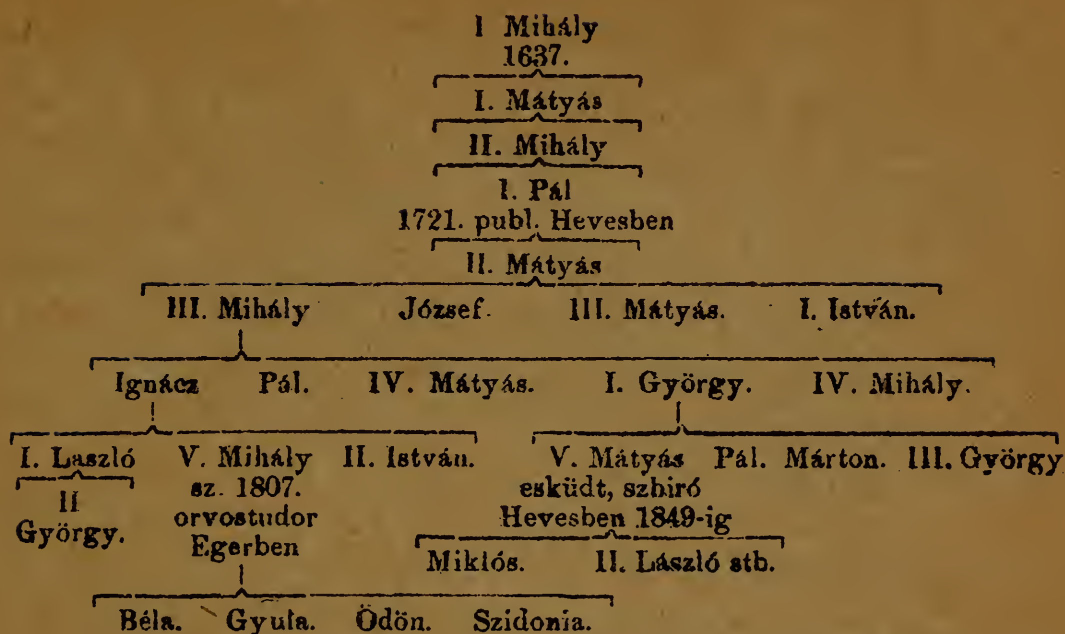
Családfájuk[3] — ámbár nem teljes, — következőleg jő le napjainkig

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.

[2]) Ugyanott.

[3]) Családi közl

V. Mihály 1807. sept. 6-án szül. Nagy-Iván helységben. 1833-ban orvosdoctor lett, 1835-ben Heves megye tisztb., 1849-ben rendes orvosává neveztetett. 1850-ben a cs. kormány Heves megyei főorvossá nevezte, de e hivatalt el nem fogadta, hanem mint a Foglárféle intézet, és angol kisasszonyok leánynöveldéjének orvosa sikerrel működik. Tett kisérletet az irodalmi pályán is, és 1839-ben az egri fürdőket irta. [1])

Nagy-Gergely család. Törzse Nagy-Gergely Gáspár fiaival együtt I. Leopold által 1688-ban kelt czímeres nemes levélben nemesíttetett meg.

1726-ban Nógrád megyében Nagy-Gergely Sámuel a följebbi armalis nyomán kétségtelen nemességét igazolta. [2])

Nagy-Iday család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike. [3])

Egyik ága Erdélybe szakadt, hol Ferencz jelenleg Közép-Szolnok vármegyében Uj-Németiben és Alsó-Szoporban birtokos.

Nagy-Jánosy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [4])

Nagy-Laky család. Szintén Zemplin vármegye armalista nemes családai közt foglal helyet [5])

---

[1]) Magyar irók, életrajz. gyüjt. I. 332.
[2]) Protocol. C. Neograd.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top 115
[4]) Ugyanott.
[5]) Ugyanott

Nagy-Mártonyi család. Sopron megyei ősrégi kihalt család, melynek törzse I. Simon testvérével Bertrammal Aragoniából Imre király nejével Konstancziával szakadt hazánkba, miután Spanyolországban e nemzetség folytonos viszályban állott bizonyos Magno gróffal, a kit megis öltek. Magyarországba jövén, itt a Dunántúl Nizsider táján telepedtek meg, mivel pedig spanyolországi nemzetségi fővaruk Bojot nevet viselt, itt is első megszállásukat Bojotnak nevezték; [1]) czímerül is a még Spanyolországban a tunisi szultánon vett győzelem miatt nyert egyfejű sast viselték, és megtartották paizsukon, mely az előtt üres vörös tért mutatott. [2]) Utóbb Nagy-Mártonyiaknak vagy Martinsdorfiaknak is neveztettek.

A bejött I. Simon 1223-ban II. András király által az ország egyéb nemeseivel hasonló rangot nyerve, a Sárviz mellett Ruhtukeur földet nyeré maradékról maradékra királyi adományban, [3]) és abban 1228-ban is megerősítetett. [4])

1284-ben IV. László király a följebbi kir adományt Ruhtukeur földről megerősiti I. Simon fiainak II. Simonnak és Mihálynak részükre. [5])

II. Simonnak fiai voltak I. Pál mester és I. Lőrincz, kik a németek és András gróf elleni hadjáratban szerzett érdemeikért 1319-ben Károly királytól Kabold várát nyerték. [6])

I. Mihálynak fiai voltak Endurl kir. udvari apród és Miklós (vagy Niklinus) kik unoka-testvéreikkel nevezett I. Pállal és Lőrinczczel együtt 1320-ban a kövesdi vámot, melyet addig Soprony megye szedett, nyerték Károly királytól, [7]) és ugyan abban 1323-ban megerősítettek. [8])

1332-ben nevezett I. Pál már országbiró, testvérével Lőrincz mester zarándi főispánnal egyességre lép, és e levélben már Nagy-

---

[1]) Kézai Simon Chronic. edit. Horányi p. 138. 139.

[2]) Ugyanott; Turóczi Chron. II. cap. 21. lásd Batthyán Leges Eccl. kiadva Pál országbiró pecsétén is hasonlóan.

[3]) Fejér Cod. dipl tomo III. vol. I. p. 393.

[4]) Ugyanott tomo III. vol. II. p. 140

[5]) Ugyanott tomo V. vol. III. p. 238.

[6]) Ugyanott tom. VIII. vol. III. p. 199.

[7]) Ugyanott tom VIII. vol II. 241.

[8]) Ugyanott 428.

Mártonyiaknak neveztetnek. [1] Ugyancsak ők a Bazarád elleni hadjáratban is megkülönböztették magokat. [2]

1335-ben Pál és Lőrincz a zakali nemesektől szereztek birtokokat és erre királyi beleegyezést. [3]

1338-ban ugyanazok némely jószágot elzálogították Bideskuthi Miklósnak; [4] ellenben guthkeledi Ivánkának fiától Jánostól Kőhid-Pordánt vették zálogba. [5]

1343-ban Pál országbiró I. Lajos királytól engedélyt kap, hogy Puchmayr Erzsébettel menyekzőt ülhessen. [6] Utóbb Pálnak nyoma sincs, valószinűleg röviddel utóbb elhalt.

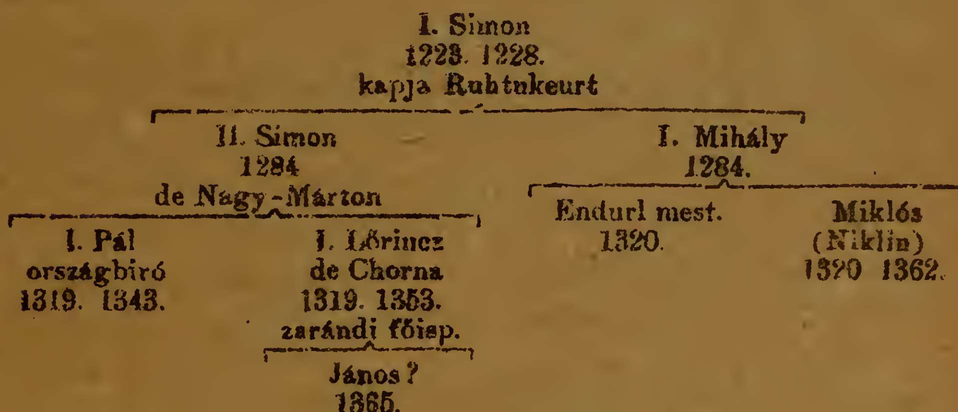
1359-ben említetnek Nagy-Martonyi Lőrincznek és Miklósnak gyermekeik. [7]

1353-ban Nagy-Mártoni Miklós (Niklinus) és Lőrincz már Chornai névvel. [8]

1354-ben Niklin vásárjogot nyer; [9] él 1362-ben is, nővérével együtt. [10]

Lőrincznek fia volt tán János, ki 1365-ben élt. [11]

A családfa igy alakult:

[1]) Fejér Cod. dipl. tom. VIII. 3. p. 601 és 623.
[2]) Ugyanott VIII. 3. p. 623.
[3]) Ugyanott VIII. 4. p. 89.
[4]) Ugyanott VIII. 4. p. 306.
[5]) Ugyanott 314. 316.
[6]) Ugyanott IX : 1. p. 92.
[7]) Ugyanott IX : 2. p. 138
[8]) Ugyanott 216.
[9]) Ugyanott 311.
[10]) Ugyanott IX : 3. p. 315.
[11]) Ugyanott IX : vol. 3. p. 504

A család ezekben valószinűleg kihalt, legalább utódaikat nem ismerjük. A Kanisay-aknak a Nagy-Mártonyiakkal véleményem szerint legföljebb leányági összeköttetésük lehetett.

I. Pál országbiró is pecsétczimerén a Kézai által említett egyfejű sast viselé, mint azt egy 1341-ki oklevélről Batthyány Ignácz Leges Eccl. munkájában kiadá.

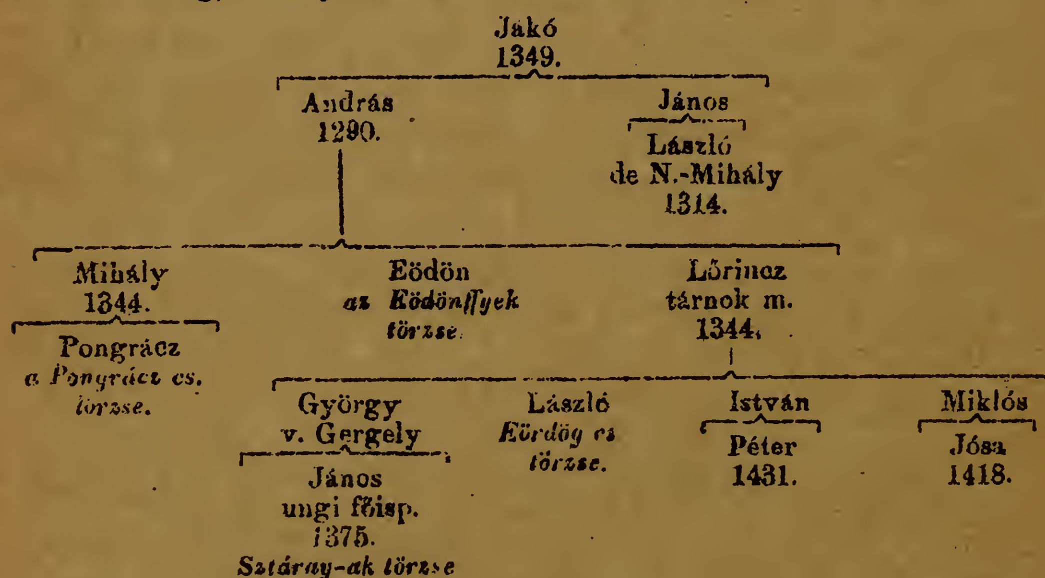
Nagy-megyeri család. (Vasmegyeri.) Közűlök Ferencznek neje Borbála 1659-ben a Kún családból származván, Kún Istvánnak fiágon magvaszakadtával örökségét országgyülési végzés folytán megkapja. [1])

Nagyfalvy család. Közűlök Nagyfalvy György 1625-ben szerémi, utóbb váczi püspök 1635—1644-ig.

Nagy-mihályi család. Mint az Eödönffy családnál (e munka IV. köt. 42. lapján) olvasható, az 1249-ben élő Jakótól [2]) a most is virágzó gróf Sztáray, és kihalt nagy-mihályi Bánffy, nagy-mihályi Pongrácz, Eördögh, Eödönffy, Tibay, Vinnay stb. családok származnak.

Jákónak ivadéka a Zemplin megyei ősi birtokról Nagy-Mihalyról sokáig Nagy-mihályi nevet viselt, míg idővel az egyes ágak külön nevet vettek föl, sőt egy ág — úgy látszik — a XVII. században történt kihaltásáig megtartá a Nagy-mihályi nevezetet.

Jákótól mikép kezdett szétágazni, s különféle családokra osztani a közös vérség, mutatja a következő leszármazás:

---

[1]) 1659: 117. törv. cz.

[2]) Fejér Cod. dipl. IX vol. I. 279. és e családról oklevél, még több pedig Kaprinai Mss. B. tom. 29.

A Nagy-Mihály-ak is ezen családfán állók egyikétől jőnek le, de származási fájukat elegendő adat hiányában biztosan össze nem állíthatom.

Nagyszájú család. Gömör vármegye egyik régi nemes családa. Már 1479-ben élt a család, [1]) és a Hanvai, runyai Soldos, Szkárosy (lásd ezt) családokkal egy törzsből eredt.

Nagyszabó. Ugocsa megyei nemes család.

Nagyszeghy család. Erdélyi család, melyből Apaffy Mihály korában Gábor élt, ki mint Cserei irja emberséges oláh nemes ember volt. [2])

Nagy-váthy család. Vas, Komárom megyei nemes család 1549-ben N. Márton Fűrön részt vesz Palásthy Jánostól. [3])

1599-ben Nagyváthy Menyhért és Boldizsár baromlaki részjószágaikat elzálogosítják. [4])

1607-ben ugyanott Nagyváthy Pál bizonyos telkeket Moron Jánosnak elzálogít.

1749-ben Nagyváthy János neje Takács Judit ellen a királyi fiskus perel almási kuriája végett. [5])

Nagyváthy Vendel 1848-ik előtt Komárom vármegye levéltárnoka szül. Ekecsen 1791. mart. 20-án.

A Nagyváthy család egyik ága már a XVI. században Szatmár vármegyében is birtokolt. Nagyváthy János 1544-ben többel együtt Szamos-Kórogyon, Kis-Szekeresen, Csekében, Fülesden, Csecsén, Milotán, és Szárazberek helységben birtokrészt nyert kir. adományban. [6])

Nagyváthy Ferencz 1597-ben tábori élelmezési igazgató. [7]) 1549-ben N. Antal kir. biztos Gyöngyösre a törökkeli ügyek elintézésére.

N. Pál 1646. Beczkón lakos Trencsin megyében a nemesek sorában állt. — A családi czímer nyillal átlőtt szarvas.

Nagyvépy család. Közülök Nagyvépy János 1611-ben Bars vármegye jegyzője volt.

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 104. l.
[2]) Cserey Mih. Hist. 290. 392.
[3]) Fényes, Komárom várm. 122.
[4]) Ugyanott 122. l.
[5]) Ugyanott 176.
[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 192. 239. 245. 253. 259. 260. 282.
[7]) 1597 : 25. törv. cz.

Nagyvölgyi család. Nagyvölgyi László (Lad. de Naghwelgh) 1456-ban kir. fölovász, 1457-ben kir. főpohárnok mester. [1])

Najmajer család. Najmajer Ferencz 1761-ben M. Terezia király-asszonytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs; a felső rész ismét kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban arany koronás fej, nyakából nőlt szétterjesztett ezüst szárnyakkal látszik, a baloldali vörös udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Az alsó ezüst udvarban szarvas nyargal, szájában olajfa agat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. [2])

A család Heves megyében székel.

Najcsics család. Horvátországi család, melyből Ádám 1751-ben Dalm., Horv és Slavonia itélő mestere volt. [3])

Nákó család. (Nagy-szent-miklósi.) A góthai Almanach szerint macedoniai eredetű, és 1780-ban származott Magyarországba, 1813-ban grófságot, és a temesi báuságban fekvő n.-szent-miklósi uradalomra kir. adományt nyert.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1-ső arany udvarban egy balról kinyúló, fél testével látható kétfejü fekete sas, a 2-ik vörös udvarban bőség-szaru, és három kék rózsa látszik; a 3-ik vörös udvarban arany mén nyargal, a 4-ik aranyudvarban egy fekete bika áll. A középső paizs kék udvarában három ezüst rózsa látszik.

Családfájuk következő:

János
† 1848. sept. 12.
(gr. Festetich Teréz)

Kálmán
szül. 1822. febr. 22.
cs. kir. kamarás
(Gyertyánffy Berta)

Malvina	Sándor
sz 1843. oct. 11.	sz. 1846. dec. 9.

Nákó János Torontál megyétől 1840. april 8-án vett ki nemesi bizonyitványt, melyet Krassó vármegyében azon évi junius 22-én hirdettetett ki. Krassó megyében birta ekkor Kricsova egy részét.

[1]) Teleki, Hunyadiak kora X 509. 553.
[2]) Collect. herald. nro 100.
[3]) 1751 : 26. törv. cz.

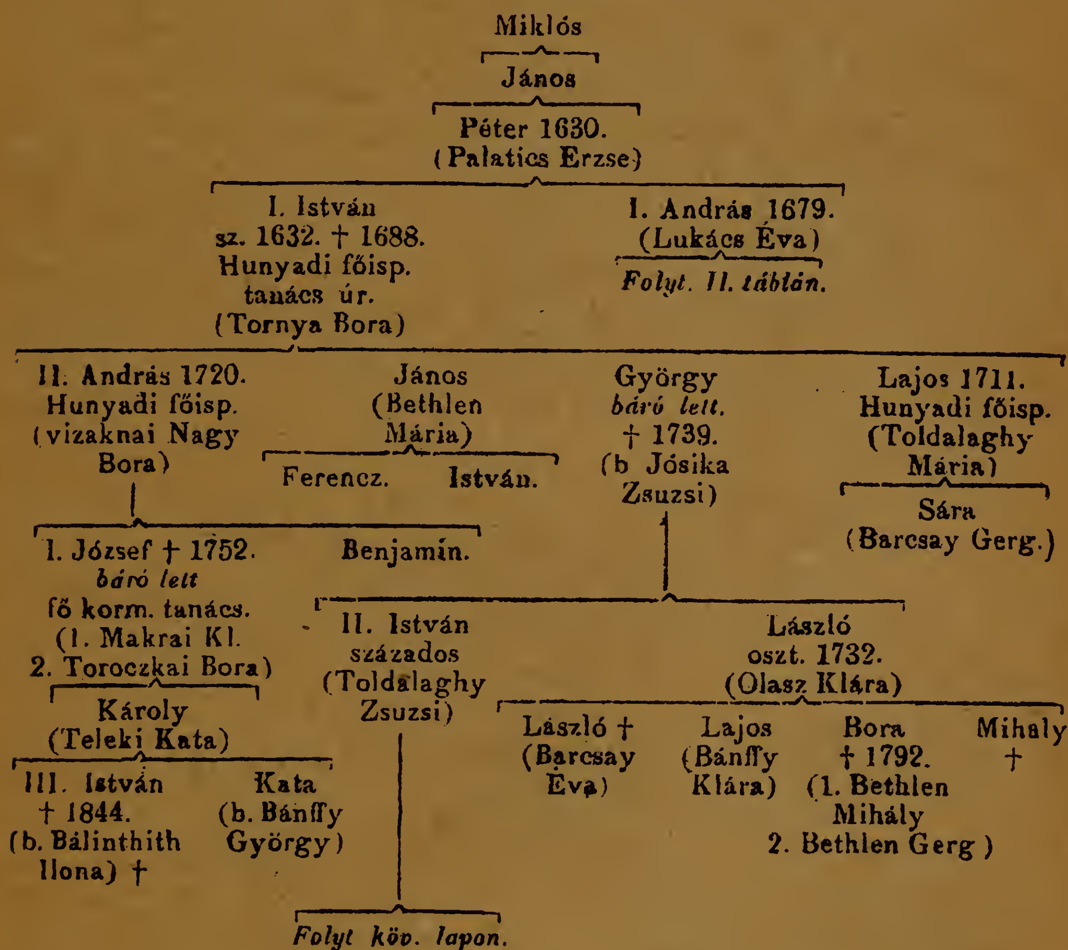
Naláczy család. (Naláczi, nemes, báró.) Erdélyi család, úgy latszik, — Hunyad megyei származás, legalább ott Hunyad megyében van Naláczvad helysége. [1])

Emelkedését a család I. Apaffy Mihály korában kezdé, midőn István mint tanácsos és udvarmester szerepelt, és Teleki híve lévén, jószagokat kap, mint Bábolnát, Zámot stb., melyek később más kézre kerültek

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren, koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar, meztelen karddal látható.

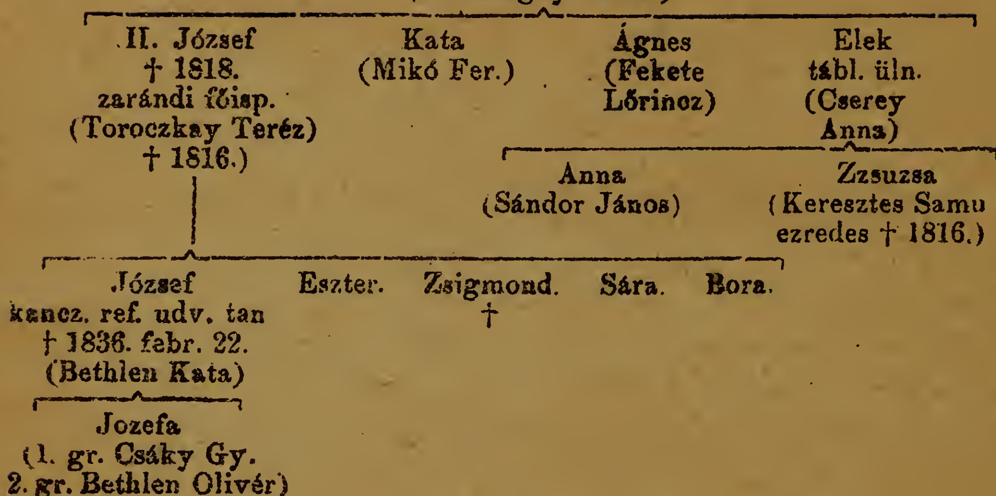
Leszármazási tábláját a XVI. század elején élt Miklóstól kezdve ismerjük, és következő:

I. tábla.

[1]) Kővári szerint Magyarországból szakadtak Erdélybe, Kővári erre nézve Mikolára utal, de Mikola e beszármazásról mélyen hallgat.

II. István † 1760, *ki az előbbi lapon.*
százados
(Toldalaghy Zsuzsi)

II. József
† 1818.
zarándi főisp.
(Toroczkay Teréz)
† 1816.)

Kata
(Mikó Fer.)

Ágnes
(Fekete
Lőrincz)

Elek
tábl. üln.
(Cserey
Anna)

- Anna (Sándor János)
- Zzsuzsa (Keresztes Samu ezredes † 1816.)

Children of II. József:

- József kancz. ref. udv. tan † 1836. febr. 22. (Bethlen Kata)
  - Jozefa (1. gr. Csáky Gy. 2. gr. Bethlen Olivér)
- Eszter.
- Zsigmond. †
- Sára.
- Bora.

II. t á b l a.

András 1679., *ki az I. táblán.*
(Lukács Éva)

- Farkas (1. Csáky Jul. 2. Barcsay Kl.)
  - László.
  - András.
    - László.
      - László 1800.
      - Sámuel.
    - Lajos 1794.
  - Zsigmond.
- Gábor
  - Lajos.
- István (Kopasz Judit)
  - Gábor (Szilvási Bora)
    - József (Somborу Ágnes)
      - Lajos (Kenderesy Krisztina)
        - Bora (Pálfy Domokos)
      - Dániel (Mósa Krisztina)
        - József.
        - Farkas (Szőcs Mathild)
          - Kazmér.
        - Károly.
        - Julia (Dessewffy Ferdinand)
        - Borbála.
        - Karolina.
    - Boldizár (Csongrádi Anna)
      - Gábor †
    - János (Hortobágyi Kl.)
      - Borbála (Noptsa Elek)
  - Dániel † 1770. (Szilvási Zsuzsa)
    - Bora (Zeyk János)
  - János (Zeyk Bora)
    - András
      - András.
    - István (Kendeffy Zsuzsa)
      - János (Bot Julia)
      - Ráki (Lukács Fer.)
    - Dániel.
    - Mihály.
  - Judit (Kendeffy Miklós)

A család Péternek Palatics Erzsébettől származott két fia I. István és András által két fővonalra oszlott; amannak ágát az I. táblázat, András ágát a II. tábla mutatja.

I. Istvánról, ki családját legelső emelé föl, már szólottam, neki egy fia és egy unokája báróságot nyert, és igy az egész ág báróvá lön; András ága megmaradt a nemesi renden.

I. Istvánnak Tornya Borbálától fiai János és Lajos hamar kihaltak. Ez utóbbi Rákóczy ellen van, és 1711-ben lön Hunyad vármegye főispánja. [1])

I. Istvánnak harmadik fia II. András 1720-ban Hunyad vármegyei főispán, 1723-ban Zsibót és Felkenyér tizedét száz évre nyerte Ennek fia József főkorm. tanácsos, báró lett, meghalt 1752-ben, második neje Toroczkai Bora majd 60 éven át élt öregségben. Józsefnek Károly fiától unokája III. István szül. 1777-ben † 1844-ben. Kővári következőleg adja jellemzését: „egy nagy ész, végletekig űzött cynismussal, és kéjvágygyal. Rendesen ágyában élt, hol olvasott. Ha útról jött s olvasmánya végzetlen, szekerével együtt magát is kocsiszinbe taszíttatá stb. Többnyire epigrammokat és gúnyverseket irt: alig volt valaki az országban, kit ki ne gúnyolt volna. Versei kéziratban most is szerte láthatók Meghalt 1844-ben. Utolsó volt a bárói ágban" stb.

I. Istvánnak negyedik fia György 1733-ban báró lesz, [2]) meghalt 1739-ben. Nejétől b. Jósika Zsuzsannától egyik fia László gyermekeiben kihal, másik fia

II. István tiz évig katona, mint százados nyugalomra megy. és elveszi gyönyörü szép nejét Toldalaghy Zsuzsannát. Meghalt vizkórságban 1760. febr. 24-én. Egyik fia II. József saját emlékirata szerint szül. 1748-ban 1755-ben Enyeden tanúl, innen kir. tábl. jegyző, 1766-ban gr. Hadik meghivására m. kir. testőr. Katonasága után hosszú ideig Zaránd vármegye főispánja; végre nyugalomba lép; meghalt 1818. [3]) aprilban kora 73. évében. Végnapjaiban egy emlékiratot kezdett meg, melynek töredéke az 1853 évi Hetilap folyamában jelent meg. Leforditá Young éjszakáit is francziából. Fia József cs. k kam. 1827-ben Torda megye főispáni helyettes, utóbb az erdélyi kanczelláriánál referendarius udv. tanácsos; meghalt Bécsben 1836. febr.

---

[1]) Cserei Mih. Hist. 465.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 169.

[3]) Másutt halála éveül 1822-dikét olvasom.

12-én kora 47. évében, és egy leánya Jozéfa maradván, ekép fiágon benne a Naláczìak másik bárói ága is elenyészett.

A nemesi ág — mely a II. táblán látható -- máig több tagokban él; közűlök Farkas, [1]) 1847-ben Hunyad megyei alszolgabiró.

Naményi család. (Naményi †.) Bereg megyei eredetű régi kihalt család. 1467-ben a Keszy családdal együtt Ugocsa megyei T.-Ujhely, Karátfalva, Szőlős-Végh-Ardó és Rákólcz helységben anyai jogon nyert birtokaikba béülnek, de az Ujhelyiek által kitúratnak. [2])

1505-ben a rákosi országgyülésre Naményi Balás Bereg vármegye követe volt. [3])

Nánássy család. (Kis-kárándi és n.-váradi.) Valószinűleg e Nánássy család ősei közűl való azon Nánássy István, ki 1607-ben Homonnainak Törökországban járt követe volt. [4])

Továbbá N. Gábor, ki 1682-ben Sátor-A.-Ujhelyben ref. lelkész volt. [5])

Ugocsa megyében e század elején Fertő-Almáson birtokos N. József. [6])

Kis-kárándi Nánássy Mihály 1816-ban Egerben árvák gyámja.

Erdélyben F.-Fejér megyében birtokos a k.-kárándi és n.-váradi Nánássy család, hol is N. Elek 1815-ben számvevő, Sándor és Sámuel ügyvédek, Ferencz megyei aljegyző, Károly megyei irnok 1848-ban, Imre, Ferencz, András, Boldizsár O.-Ujfaluban birtokosok.

Doboka vármegyében Kékes-Nyárlón és K.-Jenőben a Nádudvariak után örökösödtek; szintén Nánássy birtok van Kidében és M.-Derzsén. [7]) Ezenkivül

Nánásy családot találunk m.-bándi előnévvel szintén Erdélyben, és e családból György 1848-ban m.-vásárhelyi irnok volt.

Nándory család. Nógrád megyei czímerleveles nemes család, azon megyei Nándor helységtől, mint származási helyüktől veszik nevüket s jelenleg is az ott közel fekvő Bakó nevű pusztán szé-

---

[1]) Tán az, kit Kövári „kereskedőnek“ ir.
[2]) Szirmay Cott. Ugocsa p. 73. 74. 76. 88.
[3]) Jászay Pál A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 158.
[4]) Kazy Hist. I. 70.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 254.
[6]) Ugyanattól C. Ugocsa p. 175.
[7]) Ilodor, Doboka várm.

kelnek. Törzsük Nándory István 1610. máj. 9-én II. Mátyás király által nemesítetett meg. [1])

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva.

1680-ban éltek Nándory Pál, és András.

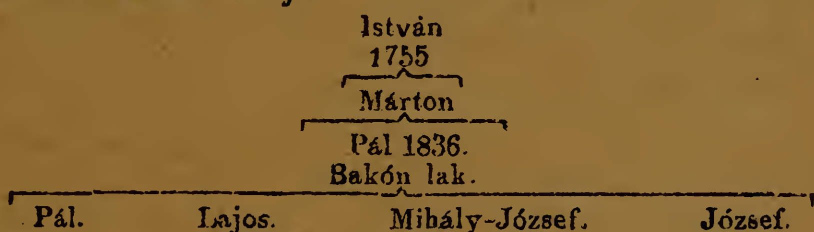
1726-ban Nógrád megye előtt N. Pál és György kétségtelen nemesekűl ismertettek.

1728-ban Nándory László Berczely Pállal Kis-Berczel helység kétrészére, ugy Vanyarcz felere uj adománylevelet nyernek, de a beiktatásnál az Egry család s többen ellentmondtak. [2])

Az 1755-ki nemesi összeirásban Nógrád megyében találjuk a családból Jánost Pöstényben, Györgyöt, Istvánt, és ifjabb Jánost Bakón.

Az 1726-ban produkált N. Pálnak Bodonyi Ilonától gyermekei: Pál, Kata, Erzsébet, Borbála, kik 1756-ban éltek.

Az 1755 ben a nemesi összeirásban fölvett Istvánnak utódait a következő táblázat mutatja

E táblázaton álló Pál, ki Bakón lakott, 1836. máj. 10-en vett ki fiai nevére is Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt.

Arad vármegyében 1803-ben N. József számvevő volt.

Nyitra megyében is találunk Nándory családnévre, mely garanveszelei előnévvel él, ebből János tbiró és a holicsi és sasvári cs. k. uradalom ügyvéde szül. Onoron (Nyitra vm.) 1801 máj. 26-án. Tán ez ez azon Nándory, ki 1860-ban Nyitra vármegye cs. kir. főnöke volt.

Nándra család. Hunyad megyében birtokos család, közűlök Antalné, Ábrahám stb. Rekettyefalván, Brázován s több helyen Mária özvegy Naláczy Antalné.

Nankenreiter család. Ismeretes e családból Nankenreiter Nabuchodonosor,[3]) kinek 1452-ben neje sztrazsai Skola Veronika volt, kivel 1453-ban az Éleskői várát vették, mi ellen Hunyadi János

[1]) Protocol. C. Neograd, anni 1726.

[2]) Sz.-benedeki Convent Capsa H. nro 3.

[3]) Fejér, Cod. diplom. VII. 3. 139

a törvényszék előtt pörlött, de Cilley Ulrich a várat Nankenreiternek ítélé. Ez itéletet 1457-ben László, 1466-ban Mátyás király is megerősíté. Azonban nem sokáig birta Nankenreiter sem e várat, mert 1468-ban már sárcsfalvi Nehéz Péternek és Györgynek adta el.

Nápoly család. Nápoly Márk 1622. jun. 23-án Sopronban kelt czímeres nemes levélben II. Ferdinand király által nemesíttetett meg, de a család — úgy látszik — kihalt; az eredeti czímeres nemes levél mint gazdátlan a Jász-kún kerületek levéltárába került és ott őriztetik. [1])

Erdélyben a fel-őri Nápoly család a kihalt családok sorában áll. [2])

Náprádi család. (Fülpösi.) Doboka vármegyében birtoka volt Nagy-Iklódon, ma ez az Orbok jogok között van. [3]) Egyébiránt a Náprádi családnév egy a Nábrádi-val, mely család Szatmár megyei eredetü. *Lásd Nábrádi cs.*

Naprágyi család. (Naprágyi.) Gömör vármegye régi nemes családa, vezeték és előnevét azon megyei Naprágy helységtől vette.

Már 1381-ben Gömör vármegye nemesei közt olvassuk Naprágyi Jánost, [4]) (Joannes dictus Zamar de Naprad).

Naprágyi Demeter előbb egri prépost, és szerémi majd erdélyi, utóbb veszprémi püspök, és 1605-től kalocsai érsek, meghalt 1612-ben.

A család egyik tagja a XVII. században Naprágyi István, kinek Fegyverneky Fruzsinától leánya Zsuzsánna Lenkey Zsigmondné volt.

A család most is él Gömör vármegyében.

Czímere — ha a Troph. Estorasianumnak hitelt adhatni, — a paizs udvarában koronából kiemelkedő meztelen férfi, királyi pálczát tartva; ugyan ily alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is.

Naquard család. Naquard Károly 1791-ben I. Leopold király által czímeres nemes levélben nemesítetett meg.

Czímere következő: a paizs kék udvarának közepén viziranyosan egy arany csíkolat vonúl végig, alatt s fölötte fehér vadász eb fut;

---

[1]) 1792-ben a m. kir. helytartóság által hirdeltetett

[2]) Kővári L. Erdély nev. cs. 271

[3]) Hodor, Doboka várm. 185.

[4]) Fejér. Cod. diplom tom. IX. vol. VII p. 429.

a paizs fölötti sisak koronájából szintén fehér vadász eb emelkedik ki, kiöltött piros nyelvvel. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [1])

Náray család. (Náraji.) Náray Antal 1829-ben h. ügyvéd, nemességét 1824-ben Arad vármegyében kihirdetteté.

Nász család. 1689-ben Nász János Nógrád vármegye előtt fölmutatván czímeres nemes levelét, kétségtelen nemesnek ismertetett. [2])

Naszpal család. Mások szerint Naczpál. Közűlök László 1435-ben Trencsin vár várnagya, 1437-ben kapitánya, végre a megye főispánja. [3]) Tán a Justh család ősei közűl való?

Naszvady család. A kürthi Naszvady család Sáros megyében egy eredetű a Tivador, Kohányi, és Trocsányi családokkal [4])

Naszvady nevű család jelenleg a Fejér, Komárom, Mosony és Pozsony vármegyei nemesek közé számítatik.— 1732-ben élt Naszvady Mátyás Győr vármegye táblabirája.

Nathafalussy család. (Natafalusi.) Zemplin vármegye ősrégi törzsökös nemes családa, mely Natafalut — úgy látszik — az első foglalás óta birja. [5]) 1219-ben Natán lakott Ádám. 1254 előtt élt Nata, kitől a családnév származott, és kinek fia Gergely a megirt 1254-ben Gyken, Poya, Holoszeg és Egerpataka nevű birtokaiért, melyek Tubul vár birtokaihoz csatoltattak, IV. Béla királytól csere-adományképen Zemplin vármegyében Lezna és Csemernya 30 ekényi birtokot kapta.

1321-ben élt Gergelynek fia Márk, és Zemplin vármegye alispánja volt.

1473-ban a Natafalussy család ősi birtokaira Mátyás királytól megerősítő uj adományt nyert.

1526-ban a mohácsi csatában a Zemplin megyei huszárok hadnagya volt Natafalussy Benedek.

1787-ben élt N. Ferencz.

A család jelenleg is birtokos Natafalun. [6])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Protocol. C. Neográd. anni 1689. p. 8.

[3]) Starek Collectio memorab. Cottus Trencsin. közl. Szontagh Dán.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 253.

[5]) és [6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 142. 364. 365. not. hist. 22. 41. 152. 162. 278.

Nátkay család. (Nátkai.) Régi család; nevét Pest megyében fekvő Nátka pusztától vette. A XV. és XVII. században Hont és Zólyom megyében is kiterjedt a család. Egyik ágának leszármazása következő:

Nátkay Balás
(Seu Erzse)
László
(Géczy Éva)
László
(Szegesdy Zsuzsa)
Mária † 1779.
(Tihanyi István).

Ez ág Máriában Tihanyi István nejében 1779-ben kihalt.

Azonban egy másikból származott István, kinek fia György 1680. Veszprém megyei Pápán katona. 1683. april. 27-én Komárom vármegyétől nemesi bizonyitványt nyert. Neje Bita Zsuzsanna volt. Tőle következő családfa eredt:

György
1683. ns.
(Bita Zsuzsi)
István
sz. 1680.
(Póka Erzse)
István sz. 1723. oct. 24.
(Kajdocsi Zsuzsa)
István sz. 1766. jul. 18.
(Zsoldos Julia)

István szül. 1797. nov. 18. — József. István. Zsigmond.

János szül. 1800. april. — Pál. János.

Ez utóbbiak — úgy látszik — nemességük kimutatásában fáradozva, készíték e leszármaztatást.

Vallásuk protest.

Nathly család. Hont és Trencsin vármegye nemes családai sorában áll. Hont megyében Natli Ferencz 1766-ban esküdt volt.

Trencsin vármegyében 1775-ben hirdettetett ki a család nemes levele. 1803-ban a megyei nemesi összeirás szerint Bolcsón birtak s laktak Leopold s fia Pál 1837-ben ugyanott Pál és fiá Imre. [1])

Czimerük a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján

[1]) Szontagh Dán. közl.

két kiterjesztett sasszárny között szintén a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki.

Natorf család. Erdélyben 1794-ben honfiusítást nyert.

Natulay család. Trencsin vármegyében a nemesi összeirások szerint László 1697-ben Tepliczen székelt. [1])

Návay család. (Föl-deáki.) Csanád vármegyének előkelő birtokos nemes családa.

A czímeres nemes levelet Návay Pál 1711-ben III. Károly királytól kapta. Czímere ez: a paizs kék udvarának alyján hullámzó víz fölött egy sajka úszik jobb felé, benne rózsaszínű talárban szárnyas angyal áll, és evez. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első lábaival borostyánnal körülfolyt meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Családfájuk töredékesen következő:

Návay N.)
- György (Kárász N.)
  - Tamás Csanádi főisp. 1848. (Almásy N.)
- János Csanádi alisp. 1806. (Szentiványi Rozália)
  - László Csanádi főszbiró (Kornis N.)
    - stb.
  - Mihály Pesten.
  - Pál † Budán hivatalnok.
  - János
    - stb.

Tamás Csanád vármegyének főszolgabirája és $183^{5}/_{6}$-ban országgyülési követe, 1848-ban pedig főispánja volt.

Návay Péternek neje ondódi Laky Krisztina volt.

Navroczky család. A czímeres nemes levelet Navroczky Tamás nyerte 1686-ban I. Leopold királytól. Utódai ismeretlenek [3])

Czimere a paizs kék udvarában a baloldalból benyúló vörös mezű kar, három arany kalászt tartya, fölötte balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Naypar család. Naypar József 1756-ban M. Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban egy fehér márvány oszlop áll, és a fölött arany csillag ragyog; a baloldali ezüst mezőben két oldalról két kar (egyik kék, má-

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Collect. herald. nro 722.

[3]) Ugyanott nro 822.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. VIII

sik vörös mezű) nyúlik be és három nyilat tart. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

E család nevét különféleképen találjuk irva. Najpauer család van Bereg és Szabolcs vármegyében is.

Nebesz család. Gömör vármegye nemes családa, melyből Nebesz György 1718-ban Gömör vármegye alispánja, 1719. sept. 12. a pozsonyi tanácskozmányra követűl küldetett, és 1722-ben az alispánságtól búcsút vesz, de megmarasztatik, és ujra megerősíttetik. [2])

Nebling család. Nebling Mátyás 1719-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló daru, fölemelt jobb lábával golyót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nebojszay család. Trencsin megye kihalt családai sorában áll. Péter adomány-levelet nyert Zsigmond királytól Trencsin megyei Liborcsa helységre. Jelenleg e birtok a szkalkai urodalomhoz tartozó, és a vallási alapitvány birja. [4])

Nesovics család Mások szerint Neozovicz, Trencsin megyei czímerleveles nemes család. 1678-ban hirdetteté ki armalisát Trencsin vármegyében, még 1690-ben Beczkón lakozott, azóta azon megyében nyoma sincs. [5])

Nedeczky család. (Nedeczei.) Trencsin vármegye legrégiebb adományos családainak egyike, és azon megyében fekvő Nedecze helységbeli ősi birtokának ma is birtokában van. Törzse Domokos, ki 1223-ban nyerte Nedeczét. [6]) Domokosnak két, három ízen utódait nem ismerve, csak az 1335. tájban élt Nedeczei Jánostól terjed több ágon le máig a családfa. Jánosnak fiai László, Péter és János 1384-ben uj kir. adományt nyertek Nedeczére; de közűlök csak Péter ága terjeszté le jelenkorig a családfát. Idővel, főleg a

---

[1]) Collect. Herald. es Adami Scuta gentil. VIII.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 760.

[3]) Collect. Herald. nro 393.

[4]) és [5]) Szontagh Dán. közlése.

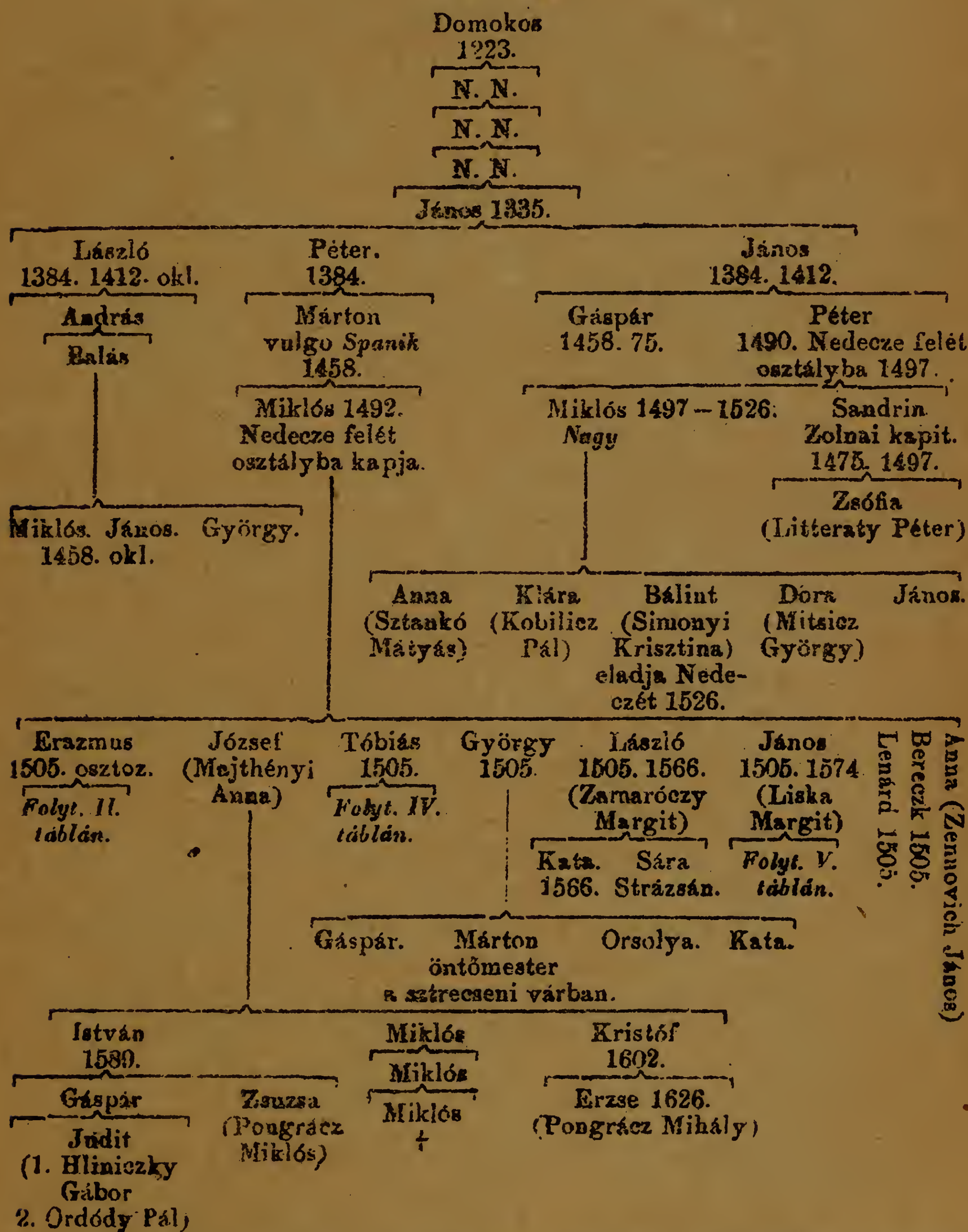
[6]) Lehoczky Stemm. II. 253. lap szerint Domokosnak László, Péter és János nevü fiai 1304-ben Mária királynő adománya szerint iktattattak be Nedeczén, Trencséni Máté ellen Zolna védelmében szerzett érdemeikért; – itt bizonyosan hiba van az évszámban, mind Tr. Mátéra, mind Mária királynéra nézve.

XVII. század végével, és a XVIII. elején a család Komárom, Tolna, Zemplin stb megyékbe is elterjedt, és birtokot szerze.

Czímerük a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló medve, nyakán nyillal átlőve; ugyan ily alak emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

A családfa következő: [1])

I. t á b l a.

[1]) Wagner Geneal. tab. XL., item Mss. tomo LXX. – Szontagh D. közl. stb.

II. tábla.

Erazmus, *ki az I. táblán*,
1505. osztoz

Ráfael
1580. 1600.
(1. Stansíth Horváth Anna.
2. Okolicsányi Ilona)

András. 1609. Drietomát cseréli. — Dániel 1625. — Mihály (sz.-mihály-péterházi Ormándy Erzse) — Gábor 1625. osztoz — Bora. †

Gábor fiai:
György 1651. — István 1665. (Bozon Ilona) — Gáspár. — Imre 1651. (Borsiczky A. Mária)
Folyt. III. táblán.

István fiai:
Sándor Komárom v. alisp. † 1719. aug. 9. (Huszár Ilona) — Ferencz esztergami kanonok 1702. † 1720. — Mihály Komárom v. alisp. 1732. 44. (Huszár Zsuzsa) — Kata (Elevenkúty Ferencz) — Éva. †

Mihály gyermekei:
István — Magdolna. — Kata. — Ilona — Ferencz Komár. v. alisp. kir. tábl. ülnök 1727. 1757.

István fiai:
István Komárom v. sz. biró Virthen — Imre szül. 1748. eszt. kanonok — Ferencz lak. Karván

Ferencz gyermekei:
János. — József n.-szombati kanonok. — Bora (Nedeczky Fer.) — Anna.

István gyermekei:
Anna. — Zsófia — Ignácz. — Lajos

Anna: Emilia (Buócz) — Ignácz: Ignácz (Nedeczky Póli) — N. N.
Lajos: Alojzia (Hanitz) — Apollonia. — István.

Ferencz (Komár. v. alisp.) fiai:
András kancell. referend. 1770. — Kristóf (Fejérváry Kata) — Pál. † — Ferencz lak. Virthen (Pyber Zsófia)

Kristóf leányai:
Kata (Tersztyánszky János) — Anna (Majer József) — Erzsi (Nedeczky Ferencz Görbőn)

Ferencz (lak. Virthen) fiai:
Ferencz szül. 1773. dec. 10. (1. Nedeczky Bora. 2. Tomanek Anna) — Gáspár Komárom v. főjegyző 1819.–1823. (Reinprecht Jozefa) — Benedek Komárom v. esk. és insurg. hadn. 1810. — Zsigmond Esztergom v. esk. insurg. kapit. 1810.

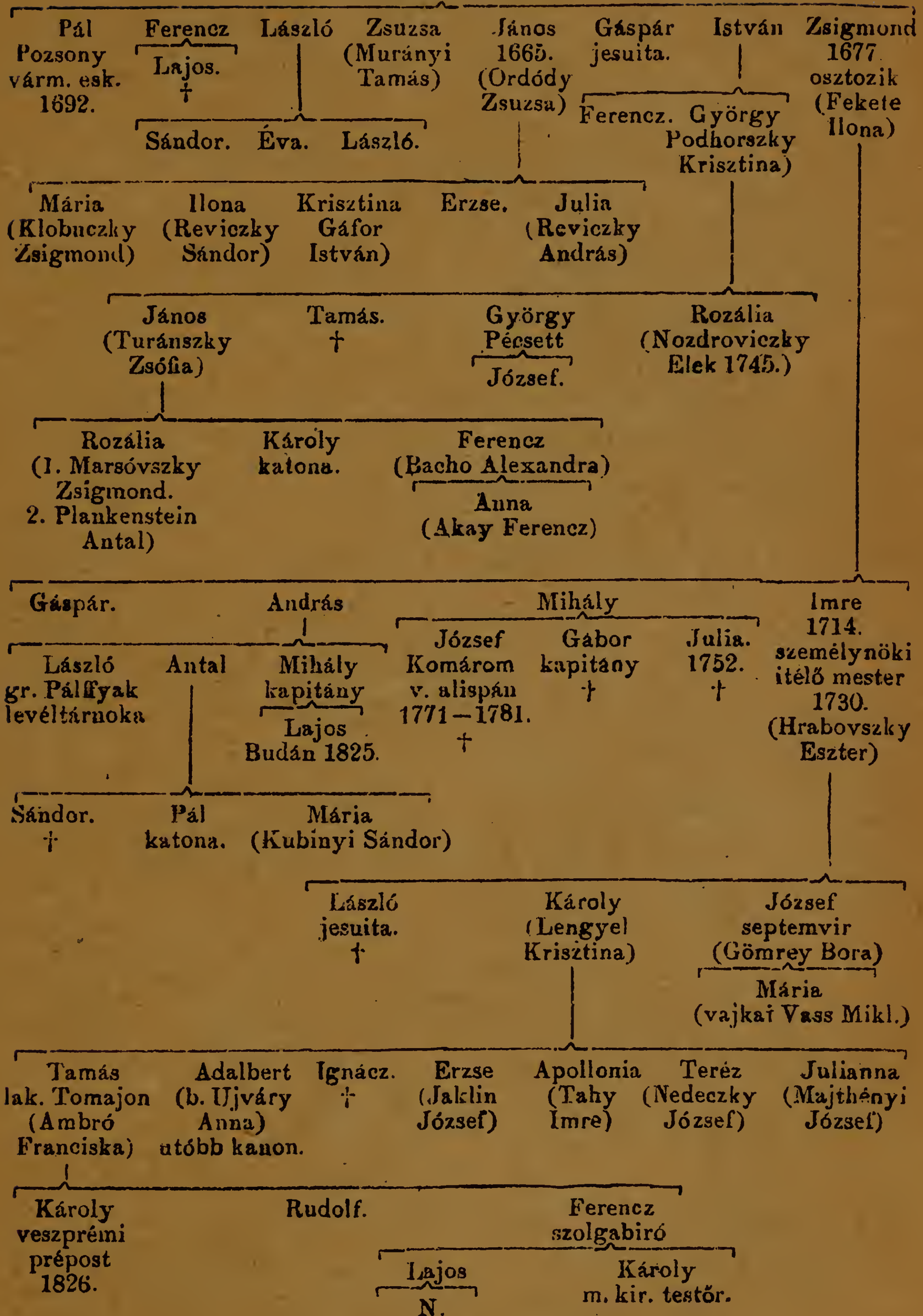
Gáspár gyermekei:
Kálmán Komárom v. főjegyző 1844–1848. (Fülöp Ágnes) — Flóris ügyvéd v. honvéd százados 1849. — Károly primatialis ügyész (Pyber Janka) — Sándor törv. széki ülnök Győrben 1860. — Gáspár plebános Dömösön. — Matild. †

Kálmán: Tiborcz. — Ödön — Ágnes.
Károly: Vincze. — Izora.

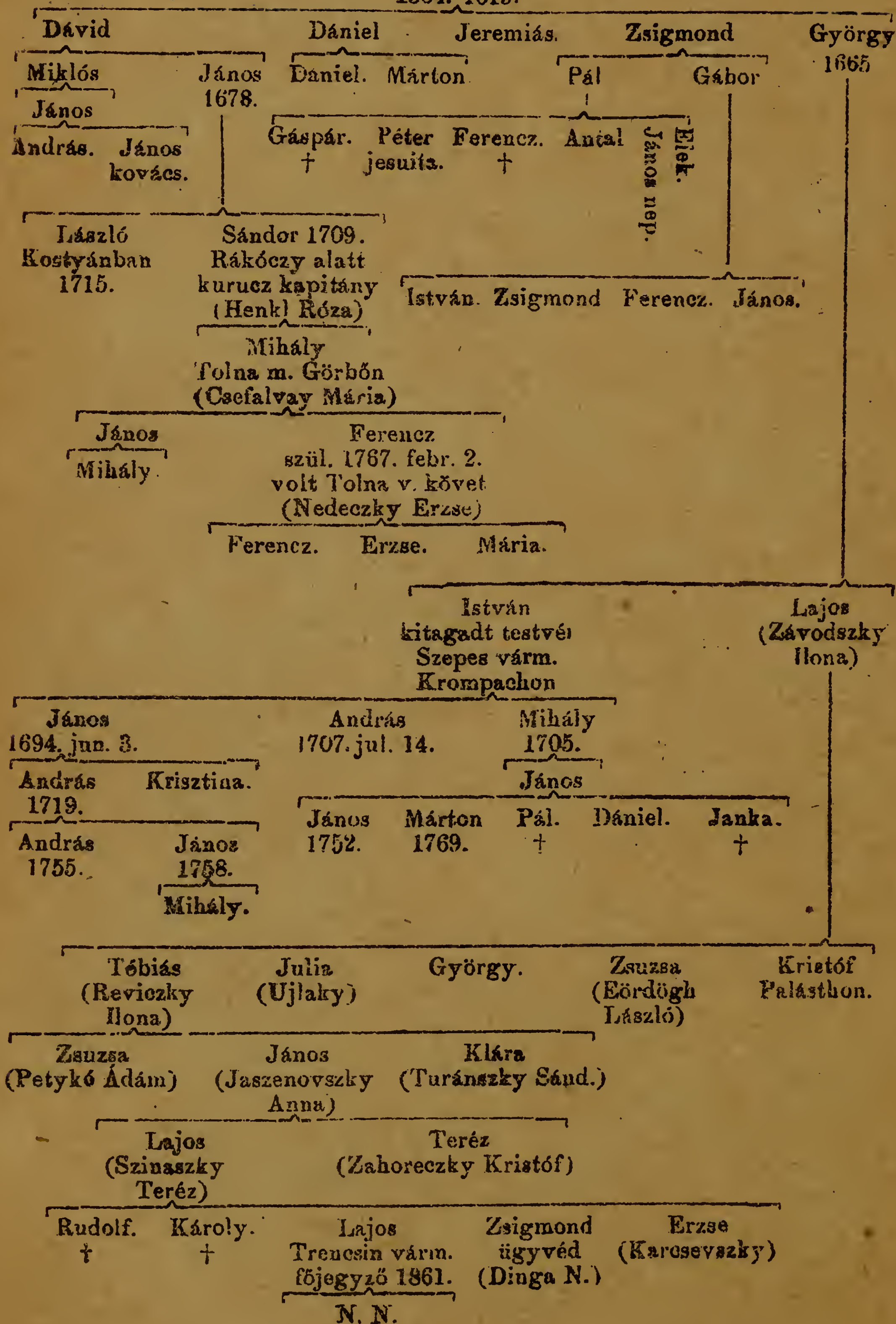
Ferencz (szül. 1773.) gyermekei:
1-től Imre — 2-tól János — Ferencz — Eleonora (Palkovics K.)

Imre: József. — Miklós. — Ida. — Jolán. — Pál. — N.
János: N. N.
Ferencz: N. N.

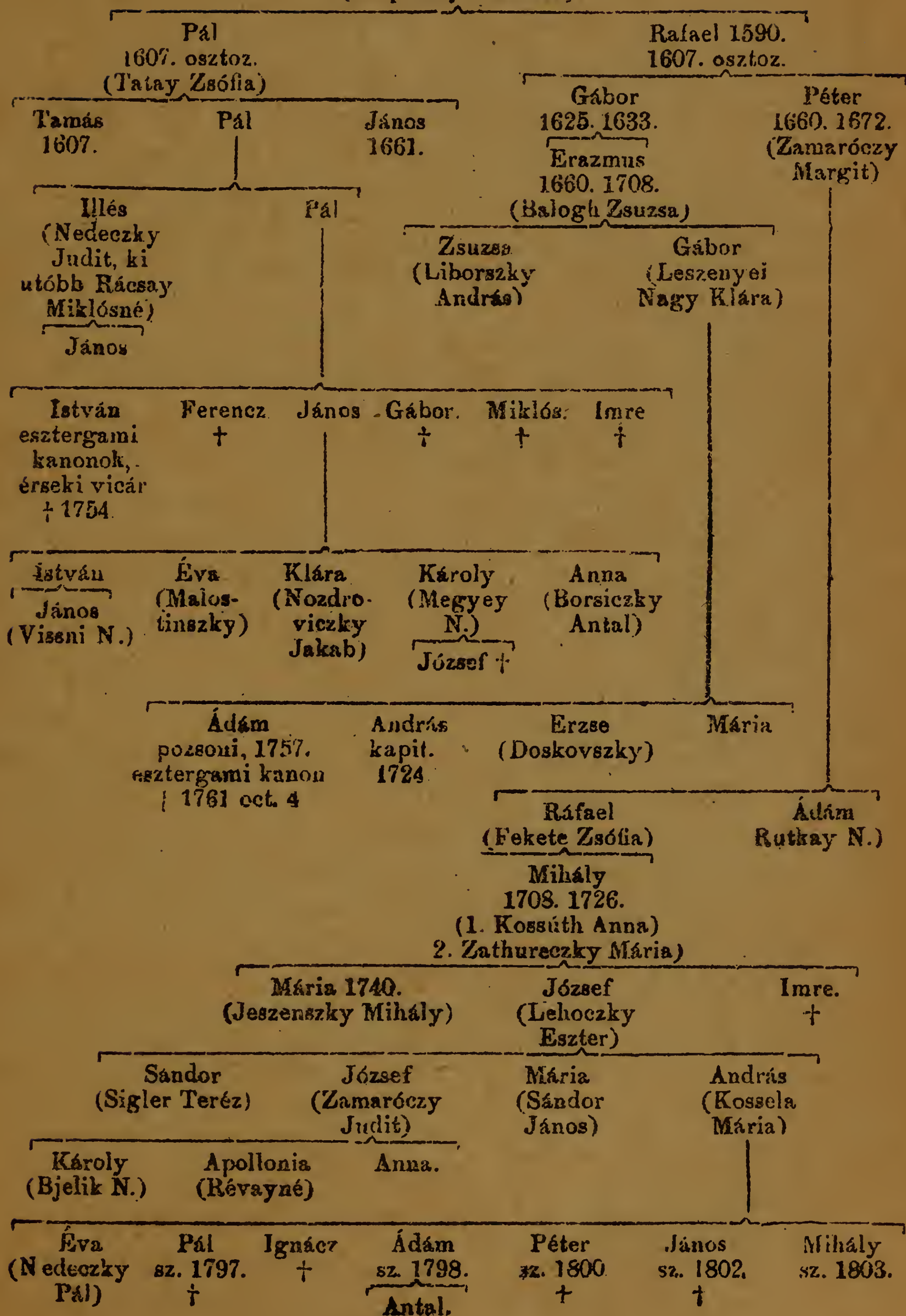
III. tábla.

Imre, ki a II. táblán.
1651. osztoz.
(Borsiczky A.-Mária)
Pál Pozsony várm. esk. 1692.
Ferencz
Lajos. †
László
Sándor.
Éva.
László.
Zsuzsa (Murányi Tamás)
János 1665. (Ordódy Zsuzsa)
Gáspár jesuita.
István
Ferencz.
György Podhorszky Krisztina)
Zsigmond 1677 osztozik (Fekete Ilona)
Mária (Klobuczky Zsigmond)
Ilona (Reviczky Sándor)
Krisztina Gáfor István)
Erzse.
Julia (Reviczky András)
János (Turánszky Zsófia)
Tamás. †
György Pécsett
József.
Rozália (Nozdroviczky Elek 1745.)
Rozália (1. Marsóvszky Zsigmond. 2. Plankenstein Antal)
Károly katona.
Ferencz (Bacho Alexandra)
Anna (Akay Ferencz)
Gáspár.
András
Mihály
Imre 1714. személynöki itélő mester 1730. (Hrabovszky Eszter)
László gr. Pálffyak levéltárnoka
Antal
Mihály kapitány
Lajos Budán 1825.
József Komárom v. alispán 1771–1781. †
Gábor kapitány †
Julia. 1752. †
Sándor. †
Pál katona.
Mária (Kubinyi Sándor)
László jesuita. †
Károly (Lengyel Krisztina)
József septemvir (Gömrey Bora)
Mária (vajkai Vass Mikl.)
Tamás lak. Tomajon (Ambró Franciska)
Adalbert (b. Ujváry Anna) utóbb kanon.
Ignácz. †
Erzse (Jaklin József)
Apollonia (Tahy Imre)
Teréz (Nedeczky József)
Julianna (Majthényi József)
Károly veszprémi prépost 1826.
Rudolf.
Ferencz szolgabiró
Lajos
N.
Károly m. kir. testőr.

IV. tábla.

Tóbiás, 1505. ki a I. táblán.
Tóbiás
1584. 1619.
Dávid
Dániel
Jeremiás.
Zsigmond
György
1665
Miklós
János
1678.
Dániel.
Márton
Pál
Gábor
János
András.
János
kovács.
Gáspár.
†
Péter
jesuita.
Ferencz.
†
Antal
János nep.
Elek.
László
Kostyánban
1715.
Sándor 1709.
Rákóczy alatt
kurucz kapitány
(Henkl Róza)
István.
Zsigmond
Ferencz.
János.
Mihály
Tolna m. Görbőn
(Csefalvay Mária)
János
Mihály.
Ferencz
szül. 1767. febr. 2.
volt Tolna v. követ
(Nedeczky Erzse)
Ferencz.
Erzse.
Mária.
István
kitagadt testvéi
Szepes várm.
Krompachon
Lajos
(Závodszky
Ilona)
János
1694. jun. 3.
András
1707. jul. 14.
Mihály
1705.
András
1719.
Krisztina.
János
András
1755.
János
1758.
János
1752.
Márton
1769.
Pál.
†
Dániel.
Janka.
†
Mihály.
Tóbiás
(Reviczky
Ilona)
Julia
(Ujlaky)
György.
Zsuzsa
(Eördögh
László)
Kristóf
Palásthon.
Zsuzsa
(Petykó Ádám)
János
(Jaszenovszky
Anna)
Klára
(Turánszky Sánd.)
Lajos
(Szinaszky
Teréz)
Teréz
(Zahoreczky Kristóf)
Rudolf.
†
Károly.
†
Lajos
Trencsin várm.
főjegyző 1861.
Zsigmond
ügyvéd
(Dinga N.)
Erzse
(Karcsevszky)
N. N.

V. Tábla.

János, ki az I. táblán.
1505. 1574.
(Liska Margit)
Péter
(Stupiczky Charitas)
Pál
1607. osztoz.
(Tatay Zsófia)
Rafael 1590.
1607. osztoz.
Tamás
1607.
Pál
János
1661.
Gábor
1625. 1633.
Péter
1660. 1672.
(Zamaróczy
Margit)
Erazmus
1660. 1708.
(Balogh Zsuzsa)
Illés
(Nedeczky
Judit, ki
utóbb Rácsay
Miklósné)
János
Pál
Zsuzsa
(Liborszky
András)
Gábor
(Leszenyei
Nagy Klára)
István
esztergami
kanonok,
érseki vicár
† 1754
Ferencz
†
János
Gábor
†
Miklós
†
Imre
†
István
János
(Vissni N.)
Éva
(Malos-
tinszky)
Klára
(Nozdro-
viczky
Jakab)
Károly
(Megyey
N.)
József †
Anna
(Borsiczky
Antal)
Ádám
pozsoni, 1757,
esztergami kanon
† 1761 oct. 4
András
kapit.
1724
Erzse
(Doskovszky)
Mária
Ráfael
(Fekete Zsófia)
Ádám
Rutkay N.)
Mihály
1708. 1726.
(1. Kossúth Anna)
2. Zathureczky Mária)
Mária 1740.
(Jeszenszky Mihály)
József
(Lehoczky
Eszter)
Imre.
†
Sándor
(Sigler Teréz)
József
(Zamaróczy
Judit)
Mária
(Sándor
János)
András
(Kossela
Mária)
Károly
(Bjelik N.)
Apollonia
(Révayné)
Anna.
Éva
(Nedeczky
Pál)
Pál
sz. 1797.
†
Ignácz
†
Ádám
sz. 1798.
Antal.
Péter
sz. 1800
†
János
sz. 1802.
†
Mihály
sz. 1803.

Mint a családfákról látjuk, — a család az 1458—1492-ki időközben élt és Spanik-nak is nevezett Mártontól szakad le mostanáig. Ezzel egy időben Sandrinus (vagyis Sándor) zolnai kapitány volt.

Nevezett Mártonnak fia Miklós, ki osztályban a nedeczei birtok felét kapta osztályrészben, számos gyermek atyja lön, ezek közűl Erasmus (Rázmány) (II. III. tábla), Tóbiás (IV. tábla) és János (V. tábla) három fővonal alapítói lőnek.

Erasmusnak fia volt Rafael, kinek első neje Stansith Horváth Anna, a második Okolicsányi Ilona. Ettől gyermekei: András, ki 1609-ben a drietomai birtokot cseréli; Dániel, Mihály (kinek — némely táblázatok szerint — szentmihály-péterházi Ormándy Erzsébettől fiaúl iratik azon Imre, ki itt testvérének Gábornak fiaúl van téve) s végre Gábor, ki testvéreivel 1625-ben osztozott. Ezen utóbb nevezett Gábornak négy fia volt: György, István, Gáspár és Imre, kik közűl kettő magtalanúl halván meg, István és Imre által az Erazmusi ág is két ágra oszlott.

István Komárom vármegyében telepedett, és ott részint ő, részint fiai a XVIII. század elején a virthi, radványi, piszkei, lábatlani, bikali, és Esztergam megyében a karvai jószágokat, és azokra adományt szerzettek. Istvánnak Bozon Ilonától született gyermekei: Sándor, Ferencz, Mihály, Kata és Éva, kik 1689-ben oszteztak meg. Ezek közűl Sándor, ki már Duna-nedeczei és Lábatlani praedikatummal élt, 1713. febr. 6-án Komárom vármegye alispánja lett. Végrendeletet tett 1718-ban, melyben örököseiül Mihálynak gyermekeit Ferenczet, és Ilonát Ujlaky Ferencznet nevezte. Meghalt mag nélkül 1719-ki aug. 9-én. [1]) Halála után az örökösödő testvérek Sándornak özvegye Huszár Ilona ellen itélet letiltó kir. parancsot eszközöltek a radványi, lábatlani stb. jószágot illetőleg. [2])

Ferencz Pest városi plebános, 1702-ben esztergami kanonok, meghalt 1720-ban. [3])

Mihály 1719. mart. 16. Komárom vármegye főjegyzője, 1732. mart. 16-án másod-alispánja 1744-ig. Huszár Zsuzsannától három leánya és két fia István és Ferencz maradt. Ezek közűl Istvánnak egyik fia István szolgabiró volt, kinek unokái és kisunokái élnek;

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 59.

[2]) Ugyanott 129. 182.

[3]) Memoria Basilicae Strigon. 164.

másik fia Imre szül. Virthen 1748. nov. 28-án. 1775—1796-ig bátorkeszi, majd esztergami, végre mocsi plébános és alesperes, 1796-ban pozsonyi, 1801-től esztergami kanonok, komáromi főesperes, káptalani követ az országgyülésre. Meghalt 1808. sept. 18-án Pozsonyban. Több ajtatos alapitványok közűl rokonai gyermekei növelésére is alapitványt tett. [1])

Ferencz, kit 1727-ben a radványi és lábatlani jószág végett uj osztályra idéznek Huszár Julia és Kata. [2]) 1753-ban Komárom vármegye alispánja, 1757. aug. 11-én pedig kir. táblai ülnök lett. [3]) Négy fia maradt: András, Kristóf, Pál és Ferencz.

András Komárom vármegyének 1757-ben főjegyzője, 1762. sept. 13-án másod-alispánja, 1764-ben kir. táblai ülnök, [4]) utóbb (1770. előtt) kanczelláriai referendárius tanácsos lett. Meghalt magnélkül.

Kristófnak csak leányai maradtak; Pál magtalanul múlt ki.

Ferencz Virthen lakott. Pyber Zsófiától Ferencz, Gáspár, Benedek és Zsigmond fiai maradtak; a két utóbbi Komárom és Esztergom megyei esküdtséget viselt, és az 1809-ki nemesi fölkelésben vett részt.

Ferencz szül. Acson 1773 dec. 10-én Táblabiró volt. Gyermekeit és unokáit a táblázat mutatja.

Gáspár Komárom megyének 1819. aug. 2-től — 1823. aug. 10-ig főjegyzője, [5]) azután 1839-ig a váczi püspöki uradalom igazgatója volt. Gyermekei közűl Kálmán (szül. Keszegfalván 1810. jul. 21-én) 1844-től 1848-ig Komárom vármegye főjegyzője. Flóris volt honvédszázados. Károly primatialis ügyész Kemenczén. Sándor cs. k. törv. széki ülnök Győrött. Gáspár dömösi plébános.

Következik Imrének Borsiczky A.-Máriától származott ága a III. táblán. Ez ágon Imrének unokája Imre 1730-ban személynöki itélő mester volt. Ennek fia József a hétszemélyes tábla ülnöke.

Imre testvérének Mihálynak fia József 1771. május 20-án Komárom vármegye másod-, 1772. aug. 27-én első-alispánja, 1775. octob. 2-án ismét első alispán 1781-ig.

---

[1]) Memoria Basilicae Strigon. 178.
[2]) Fényes, Komárom várm. 129 182.
[3]) Ugyanott 60.
[4]) Ugyanott 60.
[5]) Ugyanott 60.

Ez ág két jesuitát is mutat föl, ugymint Gáspárt és Lászlót, és két veszprémi kanonokot Adalbertet és Károlyt. Azonban Adalbertnek némely genealogiákon feleségeül találjuk báró Ujváry Annát, és igy talán csak megözvegyülése után lett pappá.

A IV. tábla Tóbiás ágazatát mutatja. Ezen áll Sándor, ki Rákóczy híve és seregében kapitány volt 1709-ben. Fia Mihály Görbőre Tolna megyébe származott, hol Csefalvay Máriától született 1767. febr. 2-án fia Ferencz, ki Tolna vármegyének országgyülési követe volt.

Ugyan ez ágon Györgynek egy fia István mint kitagadott testvér Szepes megyei Krompachon székelt. Tán ennek utódai közül való N. Elek 1803-ban podolki plébános. S tán szintén ez ágból való azon János is, ki Gölniczbányán szül. 1819. mart. 24-én, és M.-Óvár városa főjegyzője volt.

Györgynek másik fiától származó ágon Lajos 1861-ben Trencsin vármegye főjegyzője lett. Ugyan e Györgytől származott Kristóf a Palásthon (Hont vármegyében) lakozó, kiknek valószinüleg utódai a most is Palásthon lakó Nedeczkyek.

Az V. tábla Jánostól szakadt le. Ez ágon István és Ádám esztergami kanonokok voltak.

A Nedeczky család e század elején Zemplin vármegyében is a főbirtokos családok közé iratik. Igy birtokos e század elején Zemplinben Szürnyegh, Egres, Kis-Domása, Kis-Ráska, Gyapalócz helységekben. Ugyan csak Zemplin vármegyében találjuk már 1711-ben bort mint Tolcsván plébánost, Jánost, ki Mihályinak felét birta, 1766-ban Zemplin varm. főjegyzője, 1777-ben alispánja volt, neje Beöthy Franciska. Azonban ezek melyik ágból származtak, ki nem jelölhetem.

Neffczer család. Hazafiusitott család; a magyarországi indigenatust Neffczer Jakab nyerte az 1715-ki országgyülés 136. törv. czikkénél fogva. 1749 ben N. János-Jakab báróságot kapott.

A család bárói czímere négy részre osztott paizs, egy középpaizszsal, melynek arany udvarában egyfejü fekete sas látszik, kiterjesztett testtel. Az 1. és 4. osztály arany udvarában természetes szinű, kettős farkú, koronás oroszlán ágaskodik. A 2. és 4. osztály függőlegesen kék és arany udvarokra oszlik, amabban arany, emebben kék kinyilt liliom látható. A paizst bárói korona födi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldalin egyfejű fekete sas áll, a baloldaliból két elefánt-

ormány között, melyek közűl a jobboldali arany, a baloldali kék, koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany liliomot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról aranykék.

Négyessy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [1])

Nehéz család. (Sárosfalvai.) Ismeretes közűlök P é t e r és G y ö r g y, kik 1468-ban sztrazsai Skola Veronikától és férjétől Nankenreyter Nabuchodonozortól az éleskői várat megvették, és arra I. Mátyás királytól kir. jóváhagyást nyertek. De az é l e s k ő i vár 1475-ben már Csernevszky, 1496-ban pedig Czobor Imre és Márton birtokába jutott. [2])

Nemák család. (Kis-Chlivényi.) Trencsin vármegye legrégiebb birtokos nemes családainak egyike. Törzse Halácsi M i k l ó s 1380-ban élt, és H l e n n á ról másként Chlivényről is irta magát, és e helységben birtokos volt. Két fia maradt M á r t o n a ki Halácsról, és J a n o s, ki Kis-Chlivényről neveztetett; amaz magnélkül halt meg; Kis Chlivényi J á n o s pedig 1407-ben Zsigmond királytól nyert parancs folytán halacsi és kis-chlivényi jószágának határait a nyitrai káptalan által megjáratta. Ezen Jánosnak fia Kis-Chlivényi S i m o n, ki 1488. táján nemzé G e r g e l y t.

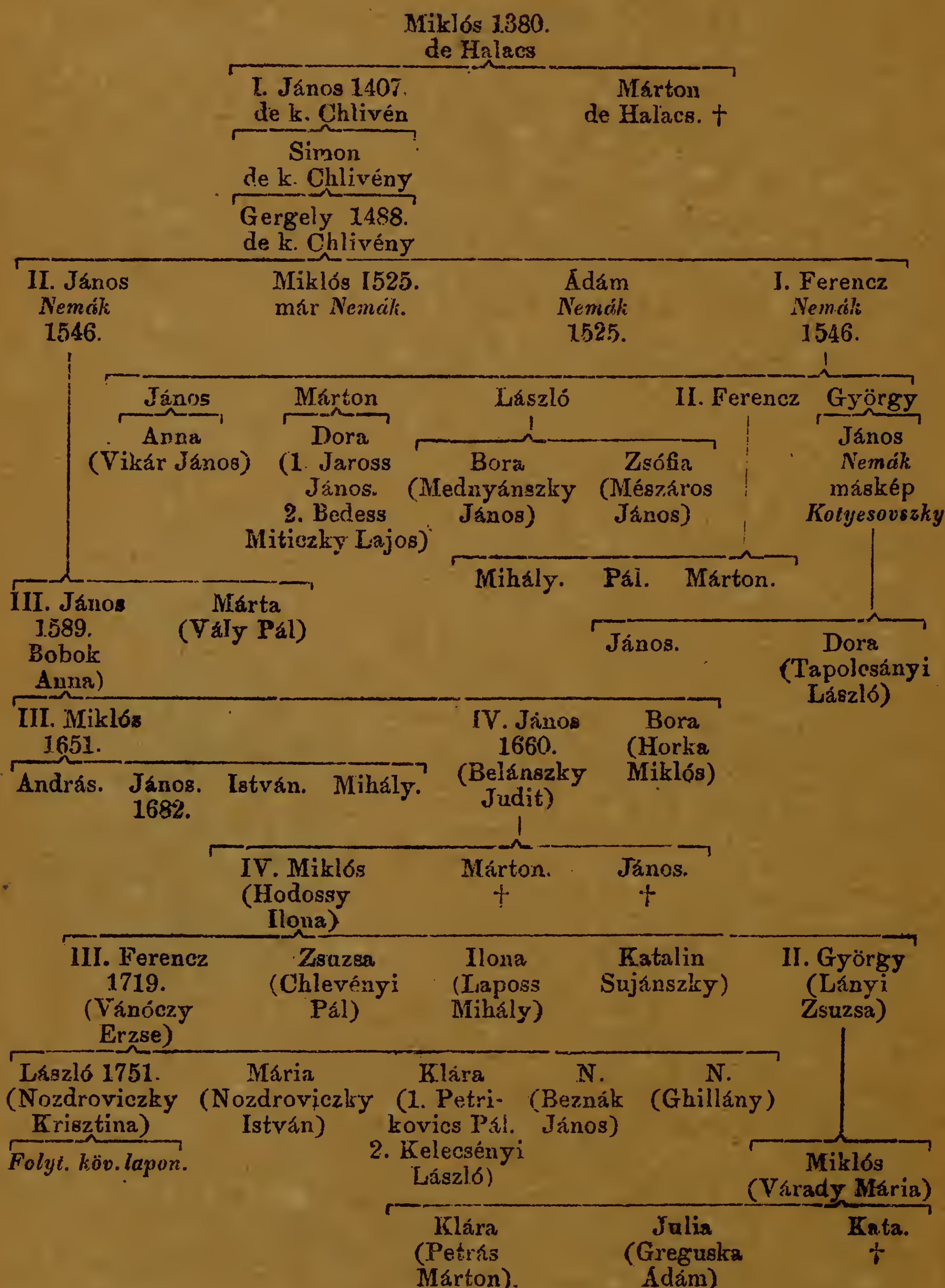
Nevezett Gergely 1500-ban bevezettetett Kis-Helveni Márton birtokrészébe, valamint a Kis-Helveni jószág egész felébe, mely őt ősi jogon illeté. Négy fia maradt ugymint Kis-Helveni M i k l ó s, Á d á m, J á n o s és F e r e n c z, kik a „N e m á k" nevet fölvevén, tulajdonképen a Nemák család alapítói lőnek, nevezetesen J á n o s és F e r e n c z testvérek, miután a másik két testvér M i k l ó s és Á d á m 1525-ben vizkereszti törvényszak alatt Baran Szaniszló hitestársa ellen hozott octavalis itélet alapján birtokaikba visszahelyeztettek, de mindkettő mag nélkül múlt ki.

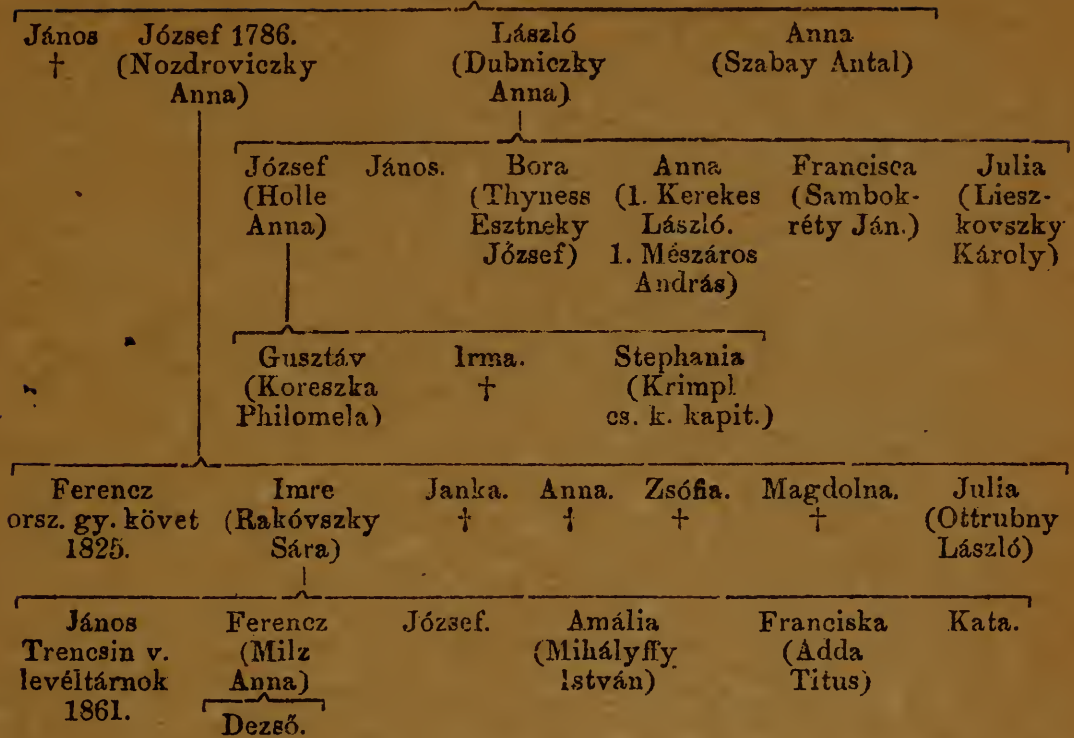
[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[2]) Szontagh Dán. közl.

A családfa a törzstől Halacsi Miklóstól kezdve a mai napig következőleg sarjadzott le: [1])

[1]) A család közlese szerint Szontagh D. által.

A Nemák nevet fölvett I. Ferencznek több fia közt II. Ferencz, ki nemzé Mihályt, Pál és Mártont, 1585-ben eladván jószágát László és Márton testvérének, Trencsin vármegyéből kiköltözködött. Ez ágat tovább a családfa nem mutatja.

A másik ág alapitója II. János, kinek fia III. János 1589-ben per-alkura lépett testvérével Mártával Vály Pál hitvesével a halácsi jószág iránt, melyet nevezett testvérének örök birtokába bocsátotta Ugyan ezen János Bobok Annával nemzé Miklóst, Jánost és Borbálát Horka Miklós hitvesét.

Nevezett Miklos (III. Jánosnak fia) 1651-ben unoka-testvérével Nemák vagy Kotesovszky Jánossal együtt a Mednyánszky-akkal peralkura lépett, s a kis-chlivényi anyai birtokrészüket átengedte. E Miklósnak négy fia maradt, kik azonban kihaltak.

Miklósnak testvérei IV. János nejével Belánszky Judittal a bellai jószágot kapván, azt 1660-ban örökösen eladta Szilvay Györgynek. Nevezett nejével három gyermeket nemzett: Mártont és Jánost, kik magnélkül haltak el; és Miklóst, ki Hodossy Jánosnak Rohody Judittól született leányát Hodossy Ilonát vette nőül, és az által a mállási és emökei jószágokhoz jogokat nyeré. Két fián Fe-

renczen és Györgyön kivül még négy leánya maradt, kik férjeikkel együtt a táblázaton láthatók.

III. Ferencz (Miklósnak fia) kétszer nősült, első neje Pongrácz Katalin volt, kitől semmi gyermeke sem maradt, a 2-ik neje Vánoczy Erzsébettől fia László és négy leánya maradt, mint a táblázat mutatja.

II. György (Ferencznek testvére) nejétől Lányi Zsuzsannától, ki utóbb Parduszhoz ment nőül nemzé Miklóst, a kinek feleségétől Várady Máriától csak leányai: Klára Petrás Mártonné, Julia Greguska Ádámné, és Katalin hajadon maradván, ága férfivonalon megszakadt.

László (Ferencznek Vánoczy Erésébettől fia) Nozdroviczky Krisztinát vette nőűl, és ettől János, József, László és Anna gyermekei maradtak. Ezekből János mag nélkül halt meg

József, gróf Apponyi korlátkői uradalmának tisztartója, szintén Nozdroviczky családból nősült, N. Annát vévén házastársul. Gyermekei közűl Ferencz előbb több család ügyesze, utóbb gr. Illésházy István javainak és jogainak kormányzója, az 1825-ki országgyülésen Trencsin vármegye követe, több megye táblabirája meghalt magtalanúl. Testvére

Imre élete nagyobb részét herczeg Esterházy Pál szolgálatában mint a biesei uradalom tisztartója töltötte. Nejétől Rakóvszky Karolinától gyermekei János 1861-ben Trencsin vármegye levéltárnoka, Ferencz (kinek Milz Annától fia Dezső) — József, Amália Mihályfy Istvánné, Franciska Adda Titusné, és Katalin.

Lászlónak Nozdroviczky Krisztinától másik fia László, Trencsin vármegyének szolgabirája, utóbb pedig gr. Illésházy István urodalmainak igazgatója volt. Dubniczky Annától két fia József és János, és négy leánya Borbála, Anna, Franciska és Julia maradtak. A fiak közűl János magnélkül halt meg. József pedig Trencsin vármegyének szolgabirája, utóbb pedig házi főpénztárnoka volt. Feleségétől Holle Annától gyermekei Gusztáv, kinek neje Koreska Philomela, Irma, (ki meghalt) és Stefania, Krimpl cs k. kapitány neje.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában három zöld domb közepsőjén álló fehér galamb, szétterjesztett szárnyakkal, piros csőrében kivirított piros rózsát tartva. A

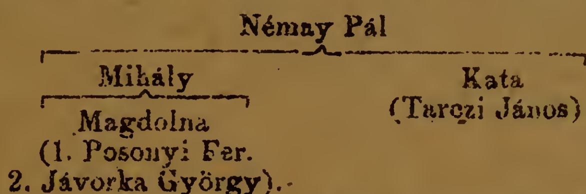
paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Némay család. (Csák-némai.) Győr vármegye régi kihalt nemes családa, mely azon megyei Csák-Néma helységről irta előnevét, valamint valószinűleg az azon megyei másik két Néma nevü helységben is birtokolt; s különbözött e család a Komárom megyei némai Kolos családtól, melyről e munka VI. kötetében Kolos név alatt olvashatni.

A Győr megyei Némay családból György 1505-ben Győr vármegye követe volt a rákosi országgyülésre. [1])

1582-ben Némay Gáspárt és Istvánt Győr megye előtt Hagymásy Tamás özvegye Katalin, Hagymásy András, Enessey Simon, Fodor Mihály és Szapáry István tiltják csák-némai birtokrészök eladásától. [2])

A Némay családfának egy töredéke [3]) következő:

E családfáról látjuk, hogy Pálnak Kata leányától Tarcsi (v. Tarczi) Jánostól jönek le a Tarczi örökösök is, kik a Némay családdal közös örökségi joggal birtak. Egy genealogiai jegyzék szerint Mindszent, Néma és Perváta pusztákat, a Tarczi puszta negyedrészét az enesei birtokrészszel Némay Magdolna Jávorka Györgyné birta.

Némay Kata Tarczy Jánosné leánymaradéki birtak és részint jogot nyertek A.- és F.-Vasdinyén, Ivánkán, Bettyánon, a Nádasdi és Hali pusztákban, Fölpeczén és Gyömörőn.

Némay család. (Iklódi.) 1530. táján iklódi Némay Menyhért birtokos volt Iklódon Doboka vármegyében, hol 1540—1566. főbiró volt. [4])

A Némay család Erdélyben a mult századig ily családfát alkotott: [5])

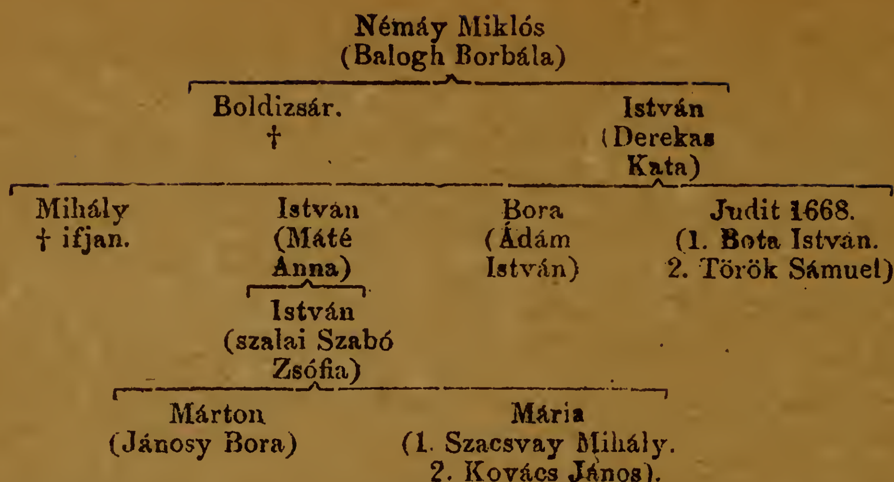
[1]) Jászay Pál, A m. nemzet napjai 157. lap.

[2]) Győr megye jegyzőkönyvéből Ráth K.

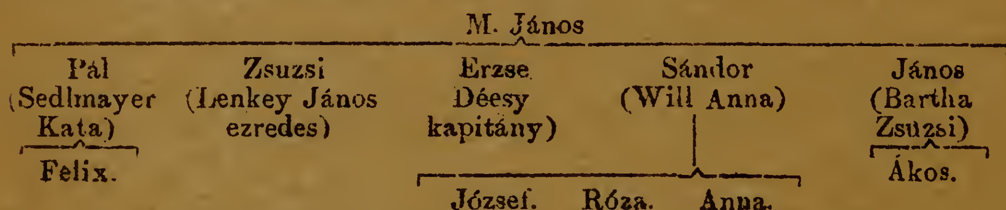
[3]) Ráth K. közl.

[4]) Hodor, Doboka várm. 185. 425.

[5]) Török Ant. közl.

Nemegyey másképp **Miklós család.** (Nemegyei.) Előbb Magyarországban Miklós néven birtokos, utóbb a Szapolyay párt híve lévén, jószágait veszté, és egy ága Erdélybe szakadt, hol szegény sorsban élt. A mult század közepén Miklós János szorgalmatos tanulása után a n.-enyedi collegiumban tanár lön s 1792-ben Ferencz király által Nemegyei előnévvel ujjított nemesi levélre érdemesíttetett, s következő családfát [1]) alkotott:

A táblázaton állók közűl Pál nyugalmazott mérnökkari őrnagy fia Felix mérnök Amerikában. Sándor kohónagy Hondolon. János bánya-tanácsos és zalathnai olvasztó- s uradalmi tisztségi főnök, kit 1848-ban a zalathnai magyar lakosok és bányász tisztviselők nagy részével az oláhok legyilkoltak.

Nemes család (Beharfalvi.) Liptó vármegyei eredetű ősrégi nemes család. 1394-ben Ivánkának fia István, Beharnak fia Mihály és Nemesnek nevezett János elémutatták Biharfalván fekvő birtokjogukra nézve IV. László királytól 1283-ban nyert uj kir. adomány-levelüket. [2])

A családból Lőrincz Ung vármegyei alispán 1828-ban, meghalt Vajnatinán 1831. januarban. István 1848-ik év előtt a m. kir. udv. kanczellarianál fogalmazó.

---

[1]) Török Ant. közl.

[2]) M. Történelmi tár, kiadja a m. Akad. IV. köt. 21. lap.

Ugyan e családból József volt ügyvéd, s testvére Imre Nógrád megyében laknak.

A család egyik ága Korcsek néven is ösmeretes volt. Igy biharfalvi Nemes Mártonnak ajtics Horváth Évától Nógrád megyében Kövesden 1752-ben született fia Gábor, Korcsek máskép Nemesnek neveztetett, és 1777-ben a jenai egyetemen tanulván, 1783-ban Libercsén evang. lelkész lett.[1]

Valószinűleg e család ivadéka volt azon Nemes Pál is, ki 1623-ban Nógrád megyei K.-Berczel, Becske, Uzsa, Ujlak, Vanyarcz helységbeli részeit 125 frtban Egry Istvánnak elzálogitá.[2] Fia pedig Nemes István ugyan azon birtokokat Egry István özvegyének Almásy[3] Zsuzsannának és fiainak 202. frt. 60 denárban örökösen bevallá 1649-ben.[4]

Nemes család. (Bálintfalvai.) Turócz vármegyei birtokos nemes család. Ismeretes közűlök Simon 1849-ig királyi kincstári ügyész, Turócz és Árva megyében, 1855-ig a prividzi társas biróság közbirája, 1858-tól a liptó-sz.-miklósi cs. kir. urbéri törvényszék ülnöke; György táblabiró.[5]

Nemes család. 1690-ben Nemes András Tepliczén és Beszterczén Trencsin vármegyében székelt.[6]

Nemes nevű család Zemplin vármegyében is a czímeres nemesek sorában áll.[7]

Ugocsa megyében e század elején Nemes György birtokos Szirma helységben.[8]

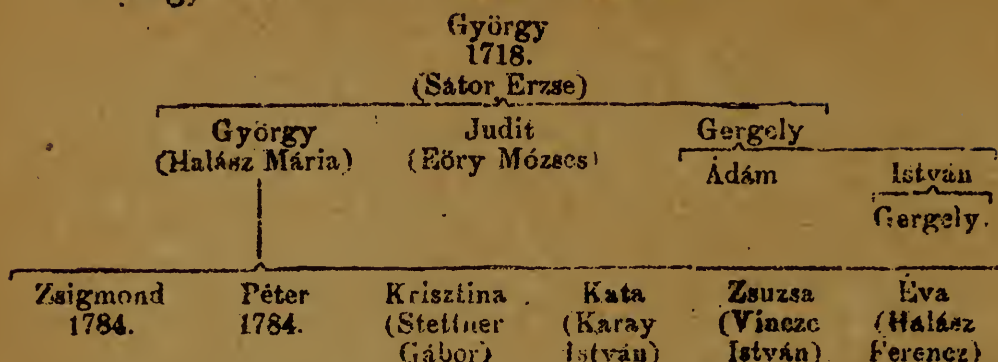
Nemes János már 1465-ben Marmaros vármegye szolgabirája volt.[9]

Nemes család. Veszprem vármegyében birtokos nemes család. Nemes György 1718. octob. 30-án III. Károly királytól Vámos helységbeli birtokára adományt nyert.[10]

---

[1]) Haan L. Jena Hung. 86.
[2]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 45. nro 20.
[3]) Az Almásy Pomoty családból!
[4]) Sz.-benedeki Convent Fasc. 44. nro 9.
[5]) Szontagh Dán. közl.
[6]) Ugyan attól.
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[8]) Ugyanattól C. Ugocsa 113.
[9]) Teleki, Hunyadiak kora XI köt. 146.
[10]) Veszprem megyei levéltár.

E Györgytől a következő családfa származott.

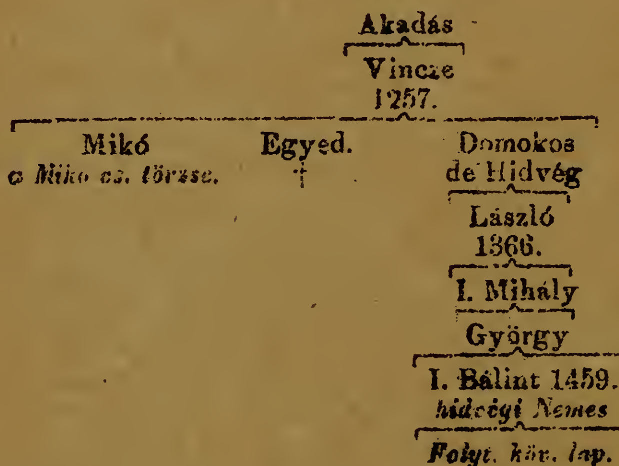
1784. máj. 18-án Zsigmond és Péter Veszprém vármegyétől nemesi bizonyitványt nyertek.

Komárom megyében Nemes János birt a vösthei pusztán, és magvaszakadtán a kir. ügyész örökösödött. [1])

Nemes család. (Hidvégi, gróf.) Erdély legrégiebb családainak egyike; a gróf Mikó családdal egy közös törzsből ered, s igy szintén székely származású. Közös törzsük Akadás, kinek fia Vincze 1257-ben IV. Béla királytól Zék földet kapta. [2]) Vinczének Domokos nevű fiától származik a Nemes család, mint a Mikó családnál (e munka VII. kötet 431. lapján) látható.

A családfa [3]) következőleg sarjadzik le:

I. tábla.

[1]) Fényes Komárom várm. 118.

[2]) Benkő J. Transylv. gen tom. I. p. 446.

[3]) Hidvégi Nemes Judit, gr. Földváry István hitves társa fölött mondott halotti beszéd. Nyom. Kolosv. 1774. Innen vehette át Benkő a Transylv. specialisba; és onnan ismét Kővári — E halotti beszédben foglalt családfától elüt a kolosmonostori Conventben található 1745-ben kelt genealogia, a mennyiben benne III. Mihálynak egyenesen I. Tamás iratik fiául, és igy két iz hiányzik benne, de a kortan igényli e két izt is; s azért itt teljesen adatik a családfa.

I. Bálint 1459., *ki az előbbi lapon hidvégi Nemes*

- II. Mihály 1461. 1479.
  - III. Mihaly 1506. Agyagfalvan
    - II. Bálint 1555.
      - Balás 1579.
        - I. Tamás 1638. Háromszéki főkap. (Mikó Zsuzsi)
          - György (Kassai Anna)
            - Mária (gr. Lázár Imre)
          - I. János Háromsz. főkapit. † 1679. (1. Pápai Anna. 2. Huszár Bora)
            - *Folyt. II. táblán.*
          - Sára (Kendeffy Miklós)
          - Anna (Bánffy Zsigm.)
          - Ilona (Lázár György)
          - Zsuzsa (Barcsay Péter)
          - II. Tamás (Keresztesi Judit)
            - III. Tamás (Keresztesi Judit)
              - IV. Tamás (László Sára)
                - Ferencz 1707. (Bethlen Druzsina)
                  - Ferencz 1727. kir. táb. ülnök (Horányi Franciska)
                    - Anna (Gyulay Elek)
                    - József százados.
                    - János.
                    - Antal.
                  - Gábor (Vass Erzse)
                    - Károly (gr. Mikó Anna)
                      - Gábor (gr. Vass Erzse)
                        - György
                        - Károly
                          - Ferencz (Csiszár Amália)
                          - Anna (Huszár Károly)
                          - Mária (b. Kemény Károly)
                    - György.
                  - József † 1809. (1. Orbán Klára) 2. Béldi Mária)
                  - György tábornok. (1. Bánffy Zsuzsi. 2. Maurer Anna) 3. Bornemisza Krisztina)
                    - Druzsa (b. Szentkereszti István)
                    - György.
                  - Mária (Henter István)
                  - Judit sz. 1737. † 1774. (gr. Földváry István)
                - Elek. †
                - Tamás. †
                - Éva (Székely Mihály)
                - Judit (Torma György)
                - Sára (Gyarfás Pál)
          - Erzse (Daczó János)
- Miklós
  - András *a Kálnoky cs. törzse.*

II. t á b l a.

I. János, *ki az I. táblán.*
Három sz. főkap.
† 1679.
(1. Pápay Anna)
2. Huszár Bora)

1-től János. †	Gábor. (Cserey Zsuzsa)	György. †	2-tól Mátyás egyházi fölügy. 1698. 1727. (Ugron Bora)	Domokos. †

Gábor gyermekei:

Krisztina (Macskási Fer.)	Druzsa (Pekri Fer.)

Mátyás gyermekei:

Ádám táblai elnök gróf lett 1755. (Tordai Zsuzsi)	Julia (gr. Korda Zsigm.)	Zsuzsa (b. Bánffy Gábor)	Klára (Bethlen Sámuel)	Teréz.	Elek őrnagy.

Ádám gyermekei:

János titk. tan. tart. főbizt. (b. Miske Teréz)	László százados (Kemény Karolina)	Zsuzsi (Teleki Imre)

János gyermekei:

Ádám sz. 1769. † 1834. erdélyi kincstárnok (b. Bornemisza Jozefa)	Zsuzsi † 1820. (Haller János)	Anna (gr. Vass Miklós)

Ádám gyermekei:

János sz. 1792. cs. k. kam. titk. tan. (1. Bánffy Józefa † 2. gr. Berchtold Karolina)	Zsuzsana sz. 1800. (Kopp János altábornagy)

János gyermekei:

2-tól Mária sz. 1823. (b. Mauriczy)	Róza sz. 1825. (Béldi Gergely)	Karolina sz. 1827. (gr. Logothety Wladim.)	Vincze sz. 1830. százados.	Ilona sz. 1832. (gr. Schweinicz János)	János nep. sz. 1834. főhadn.	Ferdinand sz. 1835. főhadn

A családfán (az I. táblán álló) I. B á l i n t, ki először neveztetett h i d v é g i N e m e s névvel, 1459-ben Szepsi szék követe volt a medgyesi gyülésre. [1]) Fia II. M i h á l y 1479-ben Kendi Antal a vajda helyetteseül neveztetik ki. [2]) Ennek fia III. M i h á l y 1505-ben jelenvolt az agyagfalvi gyülésen, [3]) 1532-ben követ Szapolyay Jánoshoz a Miklósvár és egy másik szék közt folyt perben. [4]) Ennek fia II. B á-

[1]) Kállay, Székely nemz. 272.
[2]) Ugyanott.
[3]) Kővári Erdély nev. cs. 196.
[4]) Kállay id. h.

lint nemzé Balást, ki a táblán nem látható, s Elek és Gábor atyafiaival Székely Mózses alatt esik el a Bárczán 1603-ban. [1])

Balásnak fia I. Tamás Sepsi, Kézdi, Orbai és Miklósvár szék főkapitánya 1615-ben, ki 1638-ban jul. 7-én a déesi gyülés végzéseit aláirta. Feleségétől Mikó Zsuzsannától több gyermeke névszerint leányai: 1. Sára Kendeffy Miklósné. 2. Anna Bánffy Zsigmondné. 3. Ilona Lázár Györgyné. 4. Zsuzsanna Barcsay Péterné. 5. Erzsébet Daczó Jánosné, [2]) maradtak, fiai pedig György, ki leányában Máriában Lázár Imre hitvesében kihalt, és János és II. Tamás, kik által a család két vonalra szakadt; amannak ágát az II. tábla, II. Tamásnak ivadékát pedig a I. tábla mutatja.

János (II. táblán) Háromszék főkapitánya (1667. 1679.) kir. táblai ülnök, és fejedelmi belső tanácsos volt. Hívataloskodása fölötti bujában szélhűdés éri és meghal 1679-ben. [3]) Első felesége Pápay Anna volt, kitől lettek fiai János szintén kir. táblai ülnök, Gábor eleintén Rákóczy ellenese, utóbb híve, miért börtönt is szenvedett, [4]) és György, mindhárman fimagzat nélkül multak ki. Második nejétől brenhidai Huszár Borbálától lön többi közt fia Mátyás az udvarhelyi tractusbeli reform. egyházak, és ottani gymnasium buzgó lelkü inspector curatora, kinek nejétől Ugron Borbálától [5]) született gyermekei közűl 1. volt Ádám, 2. Julianna l. b. borosjenői Korda Zsigmond neje; 3. Zsuzsánna l. báró Bánffy Gábor életpárja; 4. Klára gubernial. tanácsos bethleni Bethlen Sámuel özvegye; 5. Terésia; 6. Elek volt őrnagy (fő strázsa mester) Ezek közűl

Nevezett Ádám cs. kir. val. belső titk. és gubernialis tanácsos, és az erdélyi kir. tábla elnöke volt, 1755-ben febr. 18-án grófságot kapott; mire rokonai Ferencz, Gábor, József és György ugyan azon évi aug. 26-án szintén grófságra emeltettek. [6]) Ádámnak

---

[1]) Kővári id. h.

[2]) Igy az id. halotti beszéd szerint. Kővárinál — nem tudom, mily alapon? — Erzsébetnek második férjéül Barcsay Péter áll, azon Barcsay Péter, ki Zsuzsanna férje volt; Kővárinál Zsuzsanna férjeül Vas László iratik.

[3]) Cserey Mihály Hist. 64. 79. 152. 153. — Kállay szerint (273. lapon) még 1680-ban is háromszéki főkapitány.

[4]) Cserey id. h. 325. 368. 387. 439.

[5]) Mátyásnak nejéül „Homorod szent-mártonyi Bora" iratik Schönfeld Adels Lexicon. I. 215. és a Góthai Hist. herald. Handbuch 641. lapja szerint.

[6]) Kővári id. h. 196.

neje Thordai Zsuzsanna volt. [1]) Ettől gyermekei János, László a Gyulay ezredbeli százados, ki magnélkül halt el, és Zsuzsánna Telcki Imrené maradtak. Ezek közűl

Gr. Nemes János cs. kir. val. b. titk. és kormányszéki tanácsos és tartományi főbiztos, utóbb Háromszéki fő királybiró, mint fő korm. széki tanácsos (1771.) az akkor fennállt s később feloszlatott kereskedelmi bizottmány elnöke volt. Nejétől báró Miske Teréztől két leányán kivül fia II. Ádám szül. 1769-ben, cs. kir. kamarás, v. b. titk. tanácsos és kir. kincstárnok volt. Meghalt 1834. nov. 22. kora 62. évében. [2]) Nejétől báró Bornemisza Jozefától egy leánya Zsuzsánna (szül. 1808.) muthenbergi Kopp János altábornagy (✝ 1837.) özvegye, és egy fiu János maradt.

János szül. 1792-ben, cs. kir. kam. v. b. titk. tanácsos és Felső-Fejér megyei főispán 1847-ig, midőn a főkormányszékhez főszámvevőségi elnökké neveztetett. Első nejétől Bánffy grófnőtől gyermekei nem maradván, másodszor vevé nőül 1821-ben gróf Berchtold Karolina cs. k. palota-hölgyet, kitől a táblán látható hét gyermeke született.

Az I. táblán álló I. Tamásnak fia II. Tamás volt, kinek Keresztesi Judittól fia ismét Tamás született. Ennek nejétől László Sárától Elek és Tamás ifjan elhalt fiain és három leányán kivül Ferencz fia is volt, ki — mint följebb emlitők — 1755-ki aug. 26-án Ferencz, Gábor, József, és György fiaival együtt szintén grófságot nyert. Nevezett Ferencznek feleségétől gr. Bethlen Druzsiannától következő gyermekei születtek: 1. Ferencz, 2. Gábor, 3. József, 4. György, 5. Mária Henter Istvánne, 6. Judit (a legöregebb) gr. tancsi Földváry Istvánné, ki 1737-ben decemberben Judit napján született, és 1774. mart. 29-én Kozárvárott meghalt. Ezen fiuk közűl

József szül. 1739-ben, kir. táblai ülnök volt; halála előtt Aranyosszéknek 19 évig fő királybirája, meghalt 1809-ben; két nejétől sem maradván gyermekei, ága kihalt.

György szül. 1748-ban; 1774-ben már kapitány, utóbb tábornok, a mult század végén a török háborúban tevékeny részt vett. Meghalt 1808. febr. 27-én. Három nejétől csak két leánygyermeke, és mag nélkül elhalt fia György maradt.

---

[1]) Az idézett Schönfeld Adels Lex. és Herald Handbuch-ban nejéül galaczi Buda Zsuzsánna iratik.

[2]) Kővárinál hibásan áll a halálozási év egy helyen 1835. másutt 1831.

Ferencz, kir. táblai ülnök, több gyermeket nemzett, kik közül József volt századosnak gr. Tholdy Zsuzsannától fia Ábrahám cs. kir. kamarás, szül. 1817. nov. 25-én.

Gábornak Vass Erzsébettől fia Károly és György. Károlynak gr. Mikó Annától ismét Gábor, kinek unokái közül Ferencz cs. k. kapitány.

A család leszármazási fája nem levén teljes, még némely családtagokat kell pótlólag megemlítenünk: ilyen

Kilyéni Nemes János, fejedelem embere 1586-ban a Jankó Tamás perében. [1])

Ádámosi Nemes János ifjabb (minor) 1612. máj. 15-én a szebeni gyülésben nótáztatott; Mikó Ferencz szerint pedig [2]) ő kapta el a Hidvégi nemeseknek birtokát Bethlen Gábortól 1611-ben, minthogy ellene fölkeltek Brassóval, és hogy Nemes Balás fiával Tamással, úgy Nemes János 1612-ben Brassóba vették magokat, Nemes Balás Géczy András részén volt a Brassóiakkal való csatában. Utóbb megbékélt [3]) Bethlen Gáborral, sőt a Portánál követje is volt. Böjthi Gáspár szerint: „senex multarum rerum usu clarus."

Nemes János és Balás szintén Báthory alatt nótát, Bethlen alatt kegyelmet nyertek. [4])

Nemes Leonard elvesztė Maros-Németit, melyet helyette 1607-ben Gyulay Ferencz nyert adományban.

Nemes Péter 1704-ben aláírta Rákóczy Ferencz számüzetését. [5])

Hidvégi Nemes Bálintnak (melyiknek?) felesége Kemény Zsófia, Kemény Péter leánya volt II. Rákóczy György idejében.

A család grófi czímere négyfelé osztott kék paizs, az 1. és 2. udvarban arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, melyre zöld növény kúszik, hegyén pedig levágott török fej vérzik. (Az ősi czímer). A 3-ik udvarban szintén koronán könyöklő pánczélos kar nyugszik, kivont kardot tartva, a kard alatt csillag ragyog. A 4-ik udvarban zöld téren oszlop áll, melyet jobb oldalról ágaskodó oroszlán, balról egyszarvú első lábaival fog. A paizsot grófi korona födi.

---

[1]) Kállay Székely nemz. 272.

[2]) Tán jobban mondva, többel együtt a Báthori Gábor által kapott nóta alól föloldoztatott Bethlen idejében. Engel Monumenta 399.

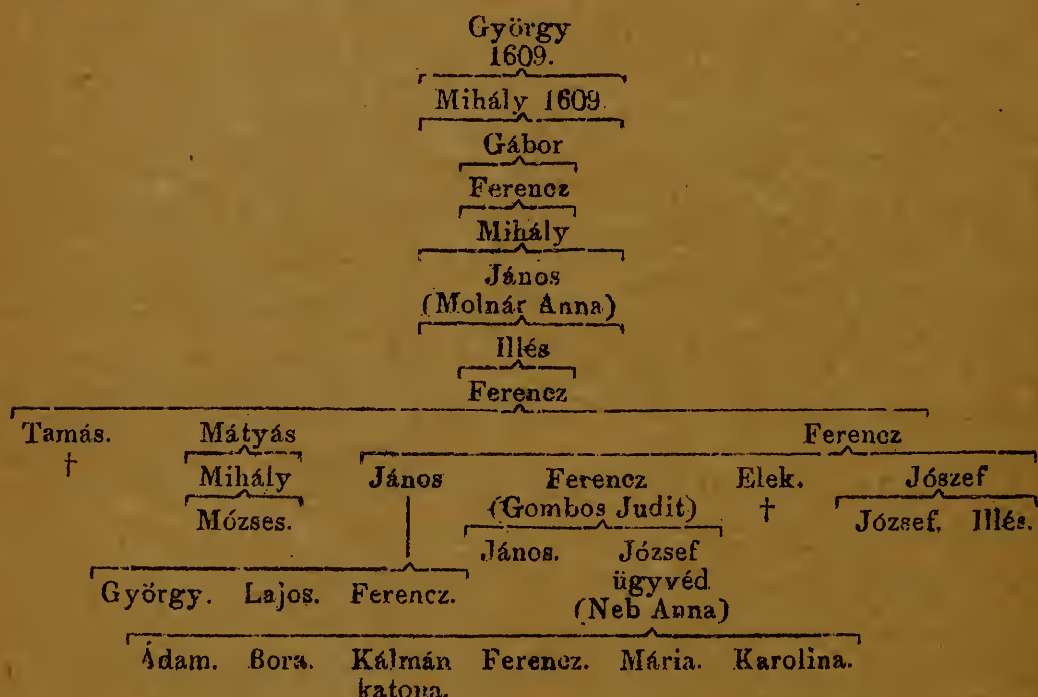
[3]) Engel id. h.

[4]) Engel id. h. és Kállay.

[5]) Kállay, Székely nemz. 273. l.

Nemes család. (Sárpataki és tordátfalvi.) Erdélyi nemes család. Törzse Nemes György, Báthori Gábor fejedelem ajtonálló mestere, kit a nevezett fejedelem 1609. jul. 25-én Gyulafejérvárott fiával Nemes Mihálylyal együtt jószággal és nemes levéllel ajándékozott meg. A család egyik ága Fejér megyébe Sárpatakra származván, és ott is birtokosokká lévén, sárpataki előnévvel lettek ösmeretesek; ez ágból él Gábor, most Küküllő megyében birtokos, valamint Karolina, Mária, Ottilia Waldorfon birtokosok.

A családnak egy másik ága Tordátfalvára költözött, hol máig él ez ágazat, és nemzékrende következő:

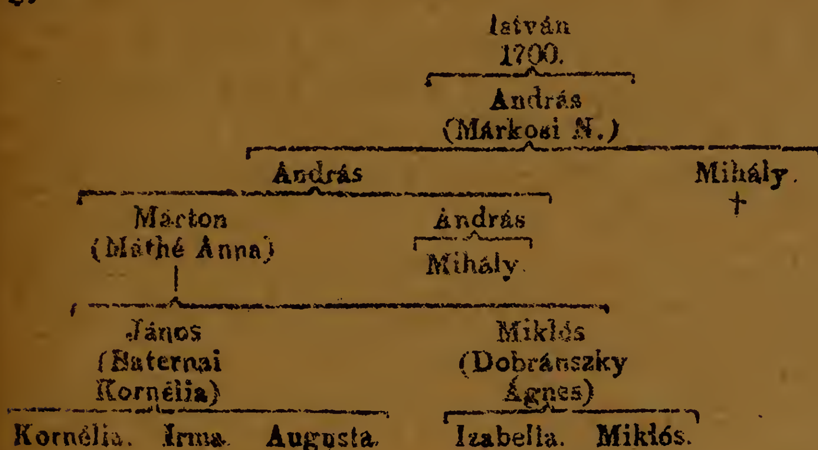
A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló kék ruhás magyar vitéz, jobb kezében kardot, a balban égő fáklyát tartva — mint a közlés mondja — mintegy valamely erősség fölgyujtására. A paizs fölött koronás sisak áll.

Nemes család. (Szent-Istváni.) Székely eredetű nemes család. Szent-Istváni Nemes András 1602-ben Báthori Zsigmond fejedelemtől hű szolgálataiért primipilaris levelet kap, és örök időkre minden javai minden nemű terhektől fölmentetnek. 1611-ben B. Gábor fejedelem Tergovistban kelt oklevélben a tergovistai kerületben Gröpén nevű falut adományozza neki, de a melyet a körülmények változ-

---

[1]) Török Ant. közl.

tával rövid ideig használhatott. A család tagjai közt kitünő katonák voltak, ilyen István, ki a mult század elején csatában esett el, özvegye Zámbó Dánielhez ment férjhez, és fiát Andrást is magával vitte. Ez András Márkosi leányt vett nőül. Istvántól a családfa [1]) igy áll:

János 1829-ben a selmeczi bányász-akademiában végezve iskoláit; bányász tiszt lett, s egyik fő eszközlője volt Nagy-Ágon a bányász iskola letesitésének, hol egyik első tanár is lön. 1834-ben udvari tanácsos, és kitünő geognosta és érczbuvár. Mohs Frigyessel álladalmi költségen a Cseh és Szász országi bányászatok tanulmányozásából gazdag ismeretekkel térvén haza, 1838-ban a nagy-bányai kerületbe, onnan az erdélyi bányákhoz tétetett mérnöknek. 1849-ben az akkori kormány a bánya-ügyek vezetésével bizván meg, e miatt sorsa függövé lön, míg 1850. végén Szebenbe a bányászati ügyek idéiglenes rendezéséhez meghivattatott, utóbb fizetése egy harmadával nyugalmaztatván, jelenleg magán-bányák és érczkutatások vezetésével foglalkozik. Testvére Miklós 1850-ig Torda város pénztárnoka.

Nemes család. (Ribiczei.) Zaránd vármegyei nemes család, közülök Tamás ugyanott törvényszéki ülnök 1815. körül. Dániel állomási biztos 1843-ban. István, Sombor és László Zaránd vármegyében Brádon és Ribiczén birtokosok; ugy szintén Lajos és Karolina is.

Nemes család. (Csicsó-Mihályfalvi.) Belső-Szolnok vármegyében birtokos egyik ágazata, melyből József azon megyében főbiró, és követ és az utóbbi erdélyi országgyülésen királyi hivatalos volt; 1857 april. 13. Dézsen meghalván, végrendeletében a Muzeumnak es más közintézeteknek is hagyomanyozott. Benne ez ág kihalt.

[1]) Török Ant. közl.

Ezen kivül előnév nélkül még több Nemes nevezetűt lelünk Erdélyben a közpályán, de kiknek családi összeköttetéseik előttem ismeretlenek, ilyenek:

György 1815-ben M. Vásárhelyen másodbiró.

János Dobrán póstamester 1815-ben.

Sámuel a fő pósta igazgatóságnál gyakornok 1815-ben.

Másik Sámuel ugyan azon évben k. tizedbér tárnok Fogarasban.

Elek kolosvárosi irnok 1846-ban

Nemes család. (Pataki, báró.) Ez előnévvel élt Nemes János báró. [1])

Nemeshegyi család. Pesti család, nevét németből magyarosítá. Birnak Piricsen és Pilisen. Nemeshegyi N.-nek özvegye Drechsler Julia. Fiok 1856-ban párbaj folytán halt meg.

Nemeskéry család. E néven Trencsin vármegyében az Orbán családnak egyik ága ismeretes.

Nemesnépy család. Közülök Nemesnépy Márton 1640. körül élt, nejétől nádasdi Darabos Erzsébettől fia István Perneszy Juditot vette feleségül.

1717-ben Nemesnépy Mihály Pápay Mihálylyal III. Károly királytól czímeres nemes levelet nyert, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás magyar vitéz, balját csipőire helyezve, jobb kezében pedig kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb áll, csőrében borostyán koszorút tartva. Foszladék jobbról ezüsvörös, balról aranykék. [2])

Ezen nevezett Nemesnépy Mihály a följebb említett N. Mártontól származott-e? — nem tudjuk; valamint most ily nevű családot nem is ösmerünk

Nemessányi család. (Nemessányi és réthei.) Szepes megyei birtokos nemes család, és azon megyei Nemesány helységnek most is birtokában van. Őseik 1300-ban nyertek nemességet. [3]) A család egyik ága Réthei előnévvel is élt. Réthei Nemessányi Bálint, ki Tökölyi híve és annak Török és Francziaországba követe volt, meghalt lakó helyén Sáros megyében Asgúthon 1706-ban. Özvegy anyját született Draveczky leanyt Komáromy János vette másodszor nőül. [4])

---

[1]) L. életét Kaprinai Mss. A. tom. XLIII. p. 150.

[2]) Collect. herald. nro 553.

[3]) Fejér, Cod, dipl. tom. VI. vol. 2. p. 245.

[4]) Komáromy János Török országi Diariumja. Közli Nagy Iván. 89. lap. Cserey Mih. Hist. 206. lap.

A család egyik ága még a XVII. században Zemplin vármegyébe is elszármazott, hol Nemessányi Boldizsár 1685-ben Rad helységet nyerte zálog-adományban Forgách András nótáján. [1])

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Horbok-Csebinyén és Izbugya-Zbojnán. [2])

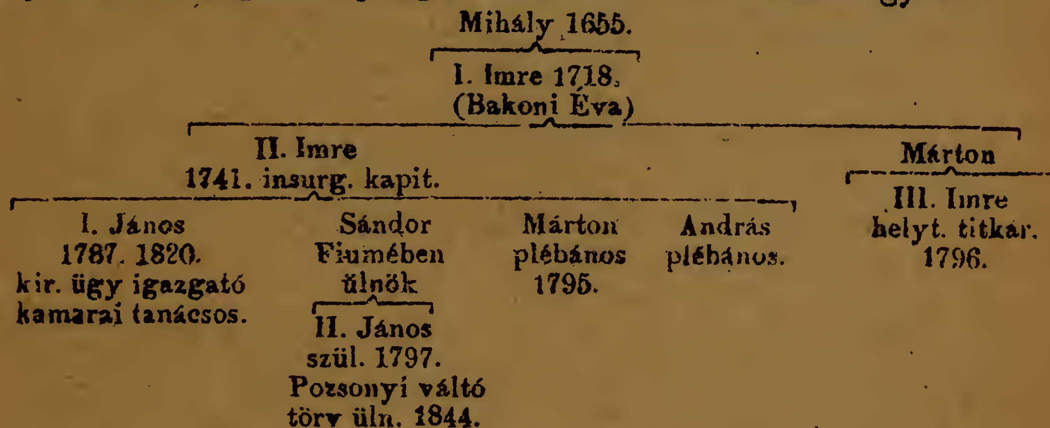
Nemessányi nevű czímerleveles nemes családot találunk Liptó vármegyében; ezek közől János 1744-ben Árva vármegye előtt fölmutatá és átiratá eredeti czimeres nemes levelét. [3])

Nemessy család. Trencsin vármegyében a Brestyenszky család egyik ága, – mely 1728-ban Moyson székelt, — ezen néven ismeretes.

Németh család. (Nyéki.) Pozsony vármegyei Csallóközben fekvő Nyék helységbeli eredetű régi nemes család; mely valószinűleg az ott törzsökös Méhes, Nagy stb. családból (lásd ezeket) származott ki.

Már 1655-ben III. Ferdinand m. király Takács Istvánnak, Szécheny Tamásnak, Csaplár Lőrincznek, Németh Mihálynak, Szabó Istvánnak, Semlye Jakabnak, Takács máskép Kranich Péternek, Fülöp Balásnak, Ego Györgynek Nyék helységben fekvő részbirtokaikra, melyeket már őseik rég óta háborítatlanul birtak, új királyi adománylevelet adott. [4])

1718-ban mart. 31-én Németh Imre N. Mihálynak fia, Pozsony vármegyétől Szencz városában tartott közgyülésből nemesi bizonyitványt vett ki; melyet unokája János a volt kir. ügy igazgató 1790. april. 29-én magának újolag kiadattatott. — A családfa igy áll:

[1]) Szirmay C. Zemplin. not top. 285.
[2]) Ugyanott 289. 294. és 108. l.
[3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) Lehoczky Stemmat. I. 254. stb.

A család nagyobbára kormányszéki hivatalt viselt. Mártonnak fia III. Imre 1760—1770. körűl m. kir. helytartósági irnok, jegyző, protocolista, végre titkár.

II. Imrének fiai közűl János már 1787-ben kir. táblai ülnök, utóbb kir. ügy igazgató, 1794-ben a Martinovicsféle vádlottak ellen roppant szigorusága és vádfeszegetései miatt elhirhedt, és nem sokára meghalt.

Testvére Sándor Fiuméban ülnök 1795-ben, tán ő később 1815—25. körűl az ó-budai kamarai uradalom praefectusa, ennek fia János született Fiuméban 1797. aug. 10-én Pozsony vármegyének volt követe, 1844-ben a pozsonyi első biróságú váltó törv. szék ülnöke.

Tán szintén Sándornak fia Imre, ki 1775. dec. 10-én Pozsonyban született, 1810—1820. körűl kir. ügy igazgatósági ügyész, 1825-ben már kamarai tanácsos, és kir. ügyek igazgatója (Causarum regal. Director).

A család czímere a paizs kék udvarában lovas vitéz, feje fölött kivont kardot villogtatva; a paizs fölötti sisak koronájából koronás oroszlán emelkedik ki.

Németh család. (Dömötöri.) Vas vármegyében a Sorok vize mellett fekszik Dömötöri helység, honnan e család előnevét s talán eredetét is veszi.

E század elején közűlök János, ki 1820-ban királyi táblai ülnök, kamarai tanácsos és kir. ügy igazgató, 1825-ben már kir. tanácsos és a hétszemélyes tábla ülnöke volt; született Vas vármegyében Kis-Unyomban 1750. jun. 24-én. Meghalt Pesten 1829. decemberben kora 80. évében. Gyermekei e következő táblázaton állanak:

János
septemvir † 1829.

János nyug. cs. k. kapit. 1829.	György esztergami kanonok czimz. püsp.	Péter budai ker. tartományi biztos 1825. 44.	Anna (Meszlényi Ferencz)	Katalin (Piukovics Józsefné)

Jánosnak tán fia Lajos sz. 1822. dec. 14. Cremonában, Esztergam vármegye aljegyzője volt. József 1846-ban huszár alezredes.

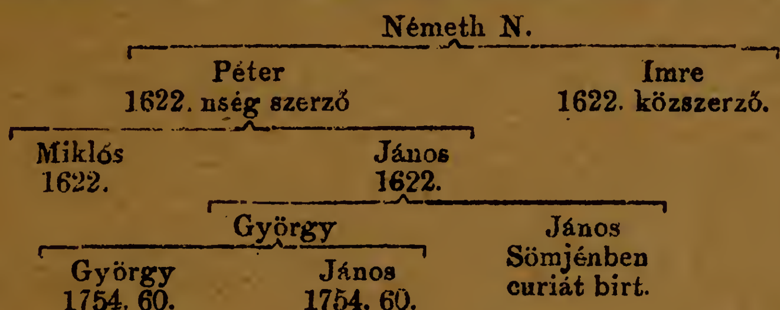
Tán ugyan e család ivadéka János 1844-ben szombathelyi kanonok.

Németh család. (Noszlopi.) Németh Péter és fiai Miklós és János, és testvére Németh Imre 1622. jun. 23-án Soprony-ban kelt czimeres nemes levélben nemesítettek meg; és czímeres ne-

mes levelük ugyan azon évi sz. Egyed nap utáni 2-ik ferián Vas vármegyében Szombathelyen kihirdettetett.

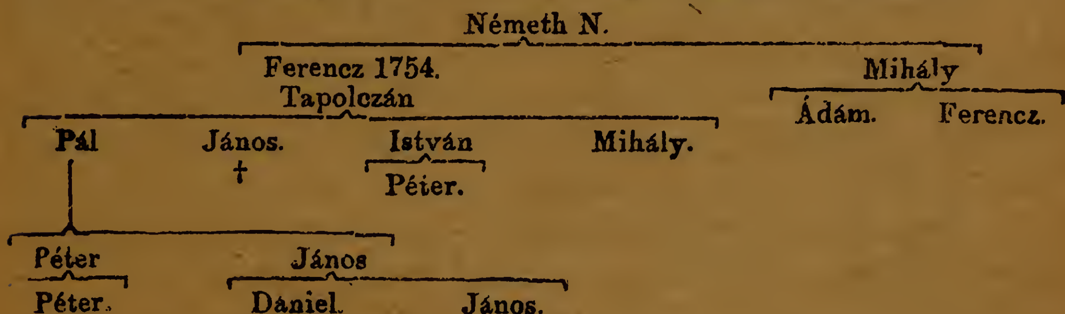
Czímerük következő: a paizs alyján zöld dombon szétterjesztett szárnyakkal gerlicze (turtur) áll; fölötte ivbe menő hajlás által a paizs fölső része vörös udvarra oszlik, melyben két kivirított fehér rózsafej látszik; a paizs fölötti sisak koronáján két szarvas-szarv között szintén gerlicze látható. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék. [1])

A család egyes ágai több megyébe elszármaztak, igy Győr vármegyébe a múlt században költöztek György és János, kik 1754. aug. 14. Győr vármegyétől nyervén nemességükről bizonyitványt, azt 1760. jun. 24-én Veszprém vármegyében is publicaltatták, és magokat a nemesség szerzőtől következőleg származtatták:

Ez ágból származik Németh Sándor 1860-ban Győrött ügyvéd. Egy másik ágból Ferencz Veszprém megyében Noszlopon lakott, és Vas vármegyétől 1753. febr. 13-án nyert nemesi bizonyitványát Veszprém megyében febr. 28-án publicáltatta. Atyafia Németh János 1764-ben a Ferdinand főhczg gyalog ezredben őrmester volt.

Szintén Ferencz 1754. január 22-én is kihirdetteté nemességét Veszprém vármegyében, s tőle következő ágazat származott:

E családból látszik származottnak Németh László is, ki 1770. dec. 2-án Jobbaházán Soprony megyében született, és ott atyja mint középsorsú, de szép birtokú nemes ember művelé földjeit. Nevezett

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

László 1790-ben Soprony megye banderiumában vett részt. Tanult Göttingában is, s végre 1796-ban Győrött lett tanár. Meghalt 1806. máj. 15-én. Több magyar könyvet irt, és kiadott. [1])

E családból eredhetett Németh István, kinek leánya Katalin 1683-ban Alsó-Mesteriben fekvő bizonyos részét Takács Györgynek zálogította el, utóbb pedig 1685-ben ifjabb Németh István idősb Istvánnak fia Bödör Péternek fölfizetés mellett örökösen bevallott.

Ugyan e családból lehetett Németh Mihály, kinek neje Somogyváry Éva 1721-ben a Bottyáni pusztabeli részét elzálogítá Bokány Ádámnak.

Németh nevüek több vármegyében találhatók, azonban ezek a följebbi, vagy pedig a következő családok valamelyikéhez tartoznak-e? — nem tudjuk

Zemplin vármegyében a Német család a czimerleveles nemesek sorában áll. [2])

Ugocsa vármegyében e század elején Németh Mihálynak özvegye közbirtokos volt Forgolányban. [3])

Németh Antal 1844-ben Békes vármegye alispánja volt stb.

Németh család. Németh György 1717-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [4])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó grif, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján egy arany búzakéve áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Németh család. Törzsei Németh István, András és Ferencz 1719-ben kapták czímeres nemes levelüket. [5])

Czímerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban emberi lábakra való bilincset (vaslánczot) tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös mezű kar nyúlik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Németh család. Németh György és Péter 1720-ban szintén III. Károly király által nemesíttettek meg. [6])

---

[1]) Magyar Irók I. köt. 339.
[2]) Szirmay, C. Zemplin. not. top. 115.
[3]) Ugyan attól C. Ugocsa p. 129.
[4]) Collect. herald. nro 588.
[5]) Ugyanott, nro 409.
[6]) Ugyanott, nro 427.

Czímerük: a paizs kék udvarában zöld téren két magas fa zöldel, köztök egy fejsze a jobb oldalon álló fának alsó derekába vágva. A paizs fölötti sisak koronáján daru áll, fölemelt jobb labával kövecset tartva Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Németh család. Németh J a b a b 1801-ben I. Ferencz király által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre.

Czímere négy részre osztott paizs, de a paizs alyjáról fölfelé egy 5-dik, gula alakú kék udvar ékeli be magát, melyben hármas zöld halom fölött vörös lábú és csőrű fehér daru áll, egyik fölemelt lábával kövecset tartva. A paizs többi udvaraiban, úgymint az 1- és 4-ik osztály arany udvarában zöld tér fölött fehér lovon kék magyar ruhás, vörös kalpagos magyar vitéz vágtat, jobb kezével kivont kardot tartva. A 2- és 3-ik osztály vörös udvarában egymás fölött két kinyílt fehér rózsa látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirt fehér daru áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Németh család. (Kőhalmi.) Közűlök L a j o s 1844-ben h. ügyvéd, Szatmár vármegyei táblabiró, és a m. kir. udv. kanczel. agense.

Németh család. I. Leopold királytól 1659. aug. 17-én nyerte czímeres nemes levelét, mely 1660-ban Hont vármegyében hirdettetett ki.

Németh családbeliek. E rovat alatt megemlítendők Német J á n o s és M i k l ó s testvérek, kik 1339—1350. körűl éltek Amaz egy királyi herczeg-leánynak Margitnak gondviselője, egyszersmind vitéz katona, Nápolyban is harczolt I. Lajos király alatt, és 1350-ben Vas vármegyében a Rábcza vizét királyi adományban kapta. Testvére M i k l ó s elesett 1340-ben az ausztriai herczeg elleni hadban. [2]) Atyjok Duruzló Gergely volt. Lásd *Rumy család.*

Némethfalvai család. Némethfalvai Tamásnak fiai M i k l ó s és G y ö r g y 1403-ban éltek, a midőn a csehek elleni hadjáratban szerzett érdemeikért Zemplin vármegyei Pazdics helységben többekkel együtt Zsigmond királytól adományt nyertek. [3])

Némethy család. (Zéthényi †.) Zemplin vármegyei kihalt nemes család, mely ott Z é t h é n y helységet birta. [4]) 1529-ben élt a

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII
[2]) Budai Fer. Lexic. II. 742.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 378.
[4]) Ugyanott, not. top. 286. Budai Fer. tehát hibásan írja őt S z é c s é n y i előnevvel – Z é t h é n y i helyett.

családbol Némethy György, ki Zétheni várából Tárkányi Albert ellen menve, azon nagyobb hatalmaskodást követett el. [1]) Valószinűleg ennek fia volt zéthényi Némethy Ferencz, ki mint Seredy István tutora és tokaji kapitány 1556-ban Ferdinand részéről Szapolyai pártjára átmenve, mind végig annak hive, és hadi kapitánya volt, miért Zétbényt I. Ferdinand Telekessynek adományozá. [2]) Több ütközetben vett részt, kivált Dersffy ellenében, míg 1565-ben Tokaj védelmében puska golyó által fején sebet kapva, ennek következtében életét bevégzé febr. 10-én. [3]) Özvegye Balassa Zsófiától gyermekeit nem ismerve; benne családfája kihalt. Némethy Ferencz, korában a tudományok és irodalom egyik buzgó pártolója volt. Neki ajánlotta Somogy Péter mester „*Keresztyén tudományának sommáját*"; [4]) az ő buzditására, és az ő pénzbeli segélye mellett forditá le Veres Balás Bihar megyei jegyző, és nagyváradi biró Verböczy István hármas könyvét is, és benne czímerét is közölvén, kétség kivül néki is ajánlotta volna e munkáját, ha épen sajtó alá adása közben N. Ferencz meg nem hal vala. [5])

Némethy Ferencz czimere, — mint az idézett könyvben található 1565-ki fametszvény után metszett ábra itt mutatja — a paizs udvarában könyöklő pánczélos kar, kivont pallost tartva; a karon oroszlán ágaskodik, első lábaival a pallóst élénél fogva.

Némethy család. E családból volt Némethy Ferencz, egykor Koháry Istvánnak uradalmi igazgatója, utóbb 1669—1678-ban Nógrád megye alispánja; [6]) született 1627-dik év táján. [7]) Első neje

[1]) Szirmay C. Zemplin not hist. 54.

[2]) Ugyanott 74—79. és Istvánffy libro XIX. XX.

[3]) Kovachich, Scriptores minores I. 122. szerint febr. 11-én.

[4]) Budai Fer. lex. II. 745.

[5]) E munka czime következő: „*Magyar Decretum, kyt Weres Balás a deakból tudni illyk a Werbewczy Istwan decretomaból . . . . magyarra fordított. Debreczen 1565.*

[6]) Megyei jegyző könyvek, és oklevelek.

[7]) Egy okirat szerint 1677-ben 50. éves volt, és igy 1627-ben születhetett.

Madács Judit, a második Libercsey Erzsébet, Ráday András özvegye volt. Gyermekei nem maradtak.

Czimere a paizs udvarában, egy 1677-dik évi pecséte szerint, melyen neve is kivésve van, ágaskodó egyszarvú; a paizs fölötti sisak koronájából kalpagos magyar férfiú emelkedik ki; jobb kezében kivont kardot tartva. A paizsot foszladék veszi körül.

Nem e családból voltak-e a következők? nem tudjuk. Ugymint:

Némethy Balázs Bocskai hive és a hajduság kapitánya 1604-ben. [1])

Némethy Gergely szintén Bocskai hive és annak egyik hadvezére, ki főleg 1605-ben Dunántúli hadjáratáról ismeretes. [2])

Szatmár vármegyében pedig Nemethy János 1632-ben Nagy-Zsadányban, Vámos-Orosziban és Kölcsén kir. adományban rész-birtokot nyert. [3])

Ugyanosak Szathmár vármegyében Kis-Naményban Némethy Pál 1640-ben harom telket kapott kir. adományban. [4])

Zemplin megyében e század elején M.-Isépen birtokos volt Némethy nevü család; [5]) valamint jelenleg is Szabolcs vármegyében birtokosúl iratik.

Trencsin vármegyében az 1781-ki nemesi összeirás mutat föl Némethy nevü családot.

Ezeken kivül Némethy Gergelyt 1632-ben a sárospataki, Némethy Istvánt pedig 1647-ben s. a. ujhelyi reform lelkészek sorában találjuk. [6])

Némethy család. Ennek nemességét Nemethy Andras szerezte, kit 1751-ben M.-Teréz királyasszony czímeres nemes levél által nemesitett meg. [7])

Czímere következő: a paizs vizirányosan ketfelé oszlik, a felső rész kék, az alsó rész arany, a paizs alyján hármas zöld dombból vörös mezű magyar vitéz emelkedik ki, fején vörös tetőjű prémes kalpag, derekán ezüst öv van, jobb kezével kivont kardot tart, bal kezét csípőire helyezi, a kard fölött oldalasan két, alatta egy, arany csillag

[1]) Pethő G. M. Krónika 160. 161.
[2]) Ugyanott 165—171.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 142. 249. 256.
[4]) Ugyanott II. 248.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 247.
[6]) Ugyanott 219. 254.
[7]) Collect. herald. és Adami Scuta gentil. VIII.

ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából negy strucztoll nyúlik ki, ugymint arany, kék, ezüst és vörös. Foszladék jobbról kékarany, balról vörösarany.

Némethszeghy család (Almási) Bács vármegyei nemes család, melyből Benedek 1844-ben helytartósági titkár volt. — István, kir. udv. tanácsos, Mosony várm. első alispánja meghalt 1832. febr. 1. kora 78. évében M.-Óvárott.

Némethszokolai család. Némethszokolai István 1716-ban III. Károly király által nemesíttetett meg czímeres nemes levélben.[1])

Czimere a paizs kék udvarában könyökben meghajlott vörös rubás kar, kezével kivont kardot tartva, melyre borostyán foly Ugyan ily kar látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nempti család. Zemplin vármegyében e század elején birtokos Márk helységben. [2])

Nemsoviczky család. Trencsin vármegyében Nemsoviczky nevű nemes család élt az 1728-ki nemes-összeirás szerint Szkala-Ujfaluban. [3])

Tán e nevű nemes családdal összeköttetésben állt azon nemsovai Krsko István és Pál, kik mint nemesek 1591-ben az esztergami káptalan előtt ügyvédet vallottak. [4])

Nenadovics család. Nenadovics Pál görög vallásu metropolita 1758-ban M. Teréz királyasszony által magyar nemességre emeltetett. [5])

Czimere először vizirányosan kétfelé oszlik, a felső kek udvarban jobbról kétfarkú arany oroszlan ágaskodik, balról tigris, mindkettő első jobb lábával kivont kardot tart, a ballal pedig egy közöttök álló arany koronát fognak. Az alsó paizs-osztály függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a jobboldali ezüst udvarnak baloldalából egy kétfejü koronás sasnak fele teste látszik, a baloldali vörös udvarban pedig három kinyilt ezüst liliom szemlélhető, és pedig egyik alúl. kettő följebb virágjával lefelé. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a leirt oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot, a ballal kir. koronát tartva; a baloldali sisakból szintén a leirt tigris nyúlik föl,

---

[1]) Coll. herald. nro 431.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 371.
[3]) Szoniagh Dan. közl.
[4]) Stummer György közl.
[5]) Collect. herald. nro 68.

szintén kardot és koronát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Néni család. De Néni Cornelius belgiumi állam-, és cs. kir. valóságos udvari tanácsos és belső titkár 1764-ben magyar honfiusitást nyert. [1])

Nenkey család. Egykor Gömör, Torna, Borsod megyében virágzó nemes család. 1381-ben a Garai Miklós nádor által Gömör mellett tartott közgyülésben Nenkey Makounak fia István táblabiróképen vett részt. [2])

1444-ben Nenkey Jakab Borsod vármegye alispánja volt. [3])

1641-ben Nenkey Mátyás zádorfalvi Csomós János záloglevelét tanuképen irta alá. [4])

Neománvi vagy Neumányi család, sőt magyarosan irva Najmányi is. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család, a nevezett vármegyei nemesi összeirások szerint 1646-ban Kis-Utcza-Ujhelyben, s Beszterczén, 1658-ban Bicsén, 1666-ban Beszterczén és Kamencsánban laktak a család tagjai. [5])

1768-ban Alsó-Vadicson András és ennek három fia u. m. János, András és Mihály, Budetinben pedig Dániel fiával Jánossal lakoztak.

1803-ban Varin városában laktak Andrásnak örökösei, u. m. József, János és Imre, Hliniken pedig Jánosnak János fia.

Végre 1837-ben a nemesi összeirás ismét megnevezi Jánost, Pált, Józsefet és Tamást; ugyan ekkor Zolnán lakoztak Andrásnak örököse Imre, és ennek fiai István és Flórián; — Varinban pedig Andrásnak örököse József; Hliniken végre id. János és örököse János.

Neppel család Trencsin vármegye czímerleveles nemes családa. A nemességet Neppel György szerzé, és nyert armalisát 1647-ben kihirdetteté. 1658-ban a család Zolnán székelt. [6])

A Trencsin vármegyei nemesi összeirások szerint 1748-ban András Rajeczen lakott. 1768-ban ugyanott találjuk nevezett Andrást

---

[1]) 1764-ki törv. czikk.

[2]) Fejér, Cod. dipl. tom IX vol. VII. p. 429

[3]) Eredeti okmány Kazinczy Gábor által közölve

[4]) Eredeti okmany nálam.

[5]) Szontagh Dániel közl.

[6]) Ugyanott.

három fiával József fel, János- és Andrással. Ugyan ekkor Budetinben lakott Sámuel és fiai István és János.

1803-ban Zolnán székelt Istvánnak fia József, — Rajeczen pedig András.

Úgy látszik — e családból származott azon Neppel Antal, ki 1830. jul. 30-án kelt adomány-levél mellett nemességét akkori lakóhelyén Krassó vármegyében 1832. octob. 2-án kihirdetteté. Jelenleg Krassó vármegyében ily nevű család nem létezik.

Nesco család. Nesco János 1746-ban mint Joannovits Sakabent András görög nem egy. érsek rokona ugyanazon armalisban nemesítetett meg. *Lásd Joannovits Sakabent cs.*

Nessel család. Nessel János-Antal 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában arany csillag; a 2- és 3-ik osztály vörös udvarában arany oroszlán ágaskodik kivont kardot tartva, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös. [1])

Nesselrode család. Gróf Nesselrode János-Herman-Ferencz 1729-ben magyarországi indigenatust nyert. [2])

Neszkenyey család. Komárom vármegyében Kömlődön a XVII. században birt Neszkenyey Bertalan, kinek egyik leánya Erzsébet előbb Enyeghy, utóbb 1671-ben Molnár István özvegye, másik leánya Dorottya néhai nemes Szabó Tamásnak volt neje, kinek leánya Szabó Margit szintén 1671-ben több atyafival együtt kömlődi részüket eladták Pázmándy Györgynek. [3])

Nethusy csalad. (Nethusi.) Alsó-Fejér vármegyében János táblabiró, kit N.-Enyed dúlásakor 1849 ben az oláhok meggyilkoltak.

Neuburg család. Indigenált család. *Lásd Salm cs.*

Neudegg család. Neudegg Honorius-Ferdinand 1659-ben magyar honfiusítást nyert. [4])

Neuhold család. Győr vármegyében székel. A nemességet

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.
[2]) 1729-ki 46. törv. czikk.
[3]) Fényes, Komárom várm. 155. l.
[4]) 1659-ki 133. törv. czikk.

Neuhold Antal szerzé, ki 1753-ban Juliusban M. Teréz királyasszonytól czímeres nemes levelet nyert. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld dombon fészkén ülő ezüst pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról és balról ezüstkék.

Neumayer család. *Lásd Najmajer cs.*

Neupauer család. Zemplin vármegyei czímerleveles nemes család. Alapítója Neupauer Mihály Tokajból származott, és a bécsi utolsó török ostrom alkalmával, valamint Buda és Belgrád ostrománál, a franczia háborúban, valamint a belháborúk alkalmával hajózati szolgálatokat tett, és a Száván, Dunán és egyéb folyókon hidak építésénél hasznos és hűséges szolgálatokat tett; miért 1712-ben III. Károly király által czímeres nemes levélben nemességre emeltetett. [2])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. vörös udvarban balfelé fordult arany grif ágaskodik, első lábaival arany horgonyt tartva; a 2-ik kék udvarban térdig egy vörös mezű magyar vitéz látszik, fején prémes vörös kalpaggal, jobb kezével levágott vérző törökfejet tart; a 3-ik kék udvar közepén fehér folyó hullámzik át, az udvar alyján zöld térről kettős kereszt emelkedik föl; a 4-ik vörös udvarban jobbról balra rézsutosan lezuhanó folyó hullámzik, az előtérben arany horgony áll. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Győr vármegyében Neupauer Tóbiás 1757-ben főszolgabiró, 1765-ben táblabiró volt.

Neustätter család. Neustätter Antal 1753-ban M. Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld dombon fészkén ülő ezüst pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Ennek tán rokona volt azon Neustätter János, ki 1756-ban M. Terézia királyasszonytól szintén czímeres nemes levelet nyert. [4])

---

[1]) Collect Herald. nro 249.
[2]) Ugyanott nro 695. — Szirmay C. Zemplin. not. top. 115
[3]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[4]) Collect herald. nro 141.

Ennek czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó ezüst farkas nyakán hátulról arany markolatú pallóssal átütve, fölötte jobbról arany félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirt ezüst farkas szintén nyakán pallóssal átszúrva, látható. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Névedy család. (Beczkói.) Trencsin vármegyei nemes család. A Trencsin megyei nemesi összeirások szerint. [1]) nevezett vármegyében 1747-ben említetik Gáspár és László.

1748-ban Ivanóczon N. Mihály.

1768-ban Beczkón Gábor, kinek Prileszky Annától gyermekei József, Károly, Judit Farkasné, és Anna-Mária Porubszky Józsefné. — Ugyan ekkor Beczkón lakott Antal és ennek fiai József, Antal, Flórián és Zsigmond; Egresden székeltek Gáspárnak fiai Károly és József.

1808-ban Rongyos-Sztriczén lakott József, Beczkón pedig a följebb említett Antalnak fiai József, Antal, Flórián, és Zsigmond.

1837-ben R.-Sztriczén székelt József.

Nevelős család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [2])

Névery család (Néveri.) A Bars megyei Néver helységtől veszi nevét e régi család. [3]) A család származásáról és történetéről adataink nem lévén, róla csak a következőket közölhetjük:

A XVI. században éltek Névery György és Mátyás, testvéreik, kiknek néhány utódaik igy származtak:

Névery N.
- György
  - Zsófia (Kövér Fer.)
  - Julianna 1623. (Csurhay János)
- Mátyás 1577. (Soós Dora)
  - Erzse (Sooran György)
  - Ilona 1623. (Radvánszky Ferencz)

Egy Névery Györgynek Apponyi Katalintól leánya Vályi Pálné volt.

---

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Szirmay C. Zempliu. not. top 115.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tom. IV. vol. 1. p. 295. Egy 1243-ki oklevélben előfordul egy Newer nevezetű mint Trencsin várához tartozó; de hogy ez törzse vagy őse volt légyen-e a Névery családnak? — nem tudjuk.

Névery Pál-Ignácz 1723—30-ban makári czimzetes püspök, nagyváradi kanonok.

Névery Miksa 1839-ben Bars vármegye al-, 1845-ben főszolgabirája volt.

Ugyan e családból Klára Kubinyi Zsigmondnak, 1861-ben Nyitra megyei főügyésznek neje.

Névery család. Arad vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres nemes levelet Névery Elek, 1787-ben a m. királyi udvari kanczellariánál titkár, kapta Névery Józseffel 1791-ben II. Leopold királytól.

Czímere a paizs ezüst udvarában hármas zöld halom közepsőjén arany korona nyugszik, melyből szarvas emelkedik ki, szarvai között vörös kék kereszt lévén látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a paizsbéli leirt szarvas emelkedik ki, a baloldaliból a szarvassal szemközt grif nyúlik ki, első jobb lábával kinyílt piros rózsát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [1])

Nevezett Névery Eleknek özvegye s fiai József és Sándor Arad vármegyében birtokosok, hol nevezett József 1805-ben nemességét kihirdetteté.

Nézay család. Zemplin vármegyében e század elején Zombor mezővárosban közbirtokos. [2])

Nezbud család. Trencsin vármegyei czimerleveles nemes család. Nezbud György azon megyében 1655-ben hirdetteté ki nemességét. 1741-ben az országgyülés intézkedett hogy Zsolnán lakó idősb és ifj. Nezbud Györgynek a külső tartományokban lévő adósságaik kifizettessenek. [3]) 1748-ban Nezbud Dániel Zolnán székelt. [4]) Utóbb a családnak Trencsin megyében nyoma sincs.

Nezdey család. (Nezdei. Találjuk nevét „Merenyey"nek is irva. Közűlök ismeretes Nezdey Ambrús, kinek 1560-ban neje Maraczkó Katalin volt. [5])

Nicoletics család. Nicoletics Jánost 1753-ban M. Teréz királyasszony érdemesítette czímerleveles nemességre.

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban víz irányosan három arany csíkolat látszik, a baloldali kék

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 158.
[3]) 1741-ki országgyülés végz.
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Ugyan attól.

udvarban egy, szarvaival fölfelé álló félholdon kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbéli leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék. [1])

Niczky család. (Niczki, gróf és nemes.) Magyarország egyik legrégiebb ős családja, mely a Dunántúl szétterjedt és 1221-ig oklevelesen kimutatható J a a k nemzetségből (genus) eredt. A J a a k nemzetségnek törzse, mint hazai krónikáink emlékezetben hagyták [2]) azon szent István korában hazánkba bejött Wasserburgi V e n c z e l lovag volt, ki Koppány (Kupa) somogyi vezér legyőzésében tetemes részt vett, és azt megölé. Nemzetségi ivadéka Vas vármegyei J a a k nevü földön telepedvén meg, innen J a a k genus-nak neveztetett; és idővel a Jáki nemzetségből több külön-külön nevű, mint a N i c z k y, a kihalt S i t k e y stb. család [3]) sarjadzott.

A J á k i nemzetségből 1221-ben éltek J á k, T o p o z, E b e d (Ebad), T h u n a (tán Tamás), G r e g u r (Gergely), A r e n k a (másutt Aranti) és P o u s a, mindnyájan a Jáki pusztáról (de villa Jaku), kik személyes érdemeikért és anyagi áldozataikért, főleg pedig azért, mivel atyjokfia B e l s e i a királyival a szentföldön járt, és valószinűleg ott el is veszett, másik két atyjokfia nevezett G e r g e l y és P o u s a a szent földről visszatért király elébe mentek, a följebb kitett 1221. évben II. András királytól a vasvári vártól fölmentett U r a j földet nyerték adományban. [4])

Ezen adomány-nyerők közül E b e d törzse lett a később N i c z k y nevet fölvett ágazatnak. Azonban mielőtt E b e d től a leszármazási táblát fölmutatnók, lássuk röviden a Jáki nemzetségnek XIII. századbeli okmányainak nyomán története fő mozzanatait.

1270-ben V. István király eligazítá E b e d nek fiai K e m e n, R e j n o l d és J a k, [5]) Isepnek fia Isép, Sukurodi Urbánnak fia Kenes, Ondi Gergelynek fia G e r g e l y és Ondi Márton között egy rész-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[2]) Simonis de Keza Chronicon Hung. Budae 1782. p. 136. „*Postmodum intrat Wasurburc Comes Wecelinus; hic Kupam Ducem in Simigio interfecit. Istius generatio de J a k i dicti sunt.*" — V. ö. Turóczi Chronicon Part. II cap XII.

[3]) A Sztáray család törzse J á k ó nevű ember volt ugyan, de a Sztárayak azért mégsem eredtek a J á a k i nemzetségből, sem a Báthoriak

[4]) Fejér, Cod. dipl. tom. III. vol. 2. p. 329. — 332.

[5]) Némely oklevélben Fejérnél hibás olvasással: C h a k.

és Buzád nemzetségbeli Ponich Ispán és fia Jakab között más részről fenforgó peres viszályt, mely szerint miután Ebednek fiai Gergely és Ond, és ezeknek rokona János meggyilkolása miatt a két fél között párbaj volt volna vívandó; ennek végbemenetele előtt a felek kiegyeztettek, úgy, hogy azon Sukurod és Buziagh (másutt Buzag és Oschiag) földek fele, mely Ponych comestől elvétetett, és Ebed comes fiának Kemennek adatott, vissza adassék, azonban Ponych a három megölöttnek váltságául, ugy a párbaj büntetéseül Ebed fiainak és rokonainak három határidő alatt 170 márkát fizessen. [1])

Ugyancsak 1270-ben a Jáki nemzetségbeliek, nevezetesen pedig comes Kemen, Renold és Jaák, Ebednek fiai, Dienes és Mike, Benedeknek fiai, saját és atyjokfia Loránd képében is, valamint Histrix Istvánnak fia egy részről; Tamás Tamásnak fia, maga és Christianus (Kerestély) comes, és Mihály atyjafiai (fratres) helyett is, nemkülönben Ivanért Chane fiáért; Sandur Gergelynek fia maga Mike Jáknak fia, Márton Rajnának fia helyett és István Pousának fia helyett más részről, a vasvári káptalan előtt megjelenvén minden földjeiket, melyek Sebes nevű pusztától a Kures (Körös) folyó között fekszenek, egymás között két részre osztották; úgyhogy a déli részt Ebed fiai és érdektársai, az éjszaki részt Tamás, Sándur és társai kapták [2]).

Úgy látszik — mindjárt ezután, — mint egy másik évnélküli okmány beszéli: Comes Christianus, és testvérei Tamás és Mihály, Mike Jáknak fiai, Márton Artunának fia, Sándur Gergelynek fia, Dániel és Miklós Bertalannak fiai, Iván Chanának fia, mindnyájan a Jáki nemzetségből, és a nevezett Kerestély még Pousának fia István helyett is megjelenvén (a vasvári káptalan) előtt, a Repcze és Körös folyó között fekvő földjüknek egy heted részét Ebed fiainak comes Kemennek, Rajnoldnak és Jáknak örökösben bevallották, miután azon földet ők különben is Ivánnak fiától Mártontól per utján nyerték, noha különben azon földnek csak kilenczed része Ebed fiainak jutott; másrészről pedig azért is, mivel azon föld szerzésében néhai Ebed legtöbbet fáradozott. [3])

1278-ban Ebednek egyik fia Ják Ispán (comes) V. István korában, úgy IV. László korában is főleg a cseh háborúban szerzett ér-

---

[1]) Fejér Codex diplom. tom VII. vol. 2. p. 212. 217.
[2]) Ugyanott 218.
[3]) Ugyanott 219—221.

demei tekintetéből a Jákkal határos Teszár földre, mely előbb a vasvári őrségé volt, s melyet IV. Béla király óta Ják ispán már békével birt, IV. László királytól uj adományt nyert. [1])

1279-ben Pousanak fia István a vasvári káptalan előtt mind azon birtokrészeit, melyeket Jákon a Raba és Dobra patak mellett a malmokkal együtt birt, valamint azon földet is, melyet a Mike részében birtokolt, Jánosnak a Márton fiának, Artuna unokájának és Floris azszonynak, Márton özvegyének, Istvánnak és Jakabnak János testvéreinek örökösen átadta, azon okból is, mivel e földet Márton haláláért, János anyjával együtt követelé. [2])

Ugyancsak László király Ebed fiainak Rajnoldnak és Jáknak Ják helységet, melyre akaratjuk ellenére Henrik bánnak fia Miklós Ujfalu név alatt egy pusztát állitott, mint ősjogú birtokukat vissza adja. [3])

1290-ben a Jáki nemzetségből Sebének fia Miklós a vasvári káptalan előtt megjelenvén, kötelezte magát, hogy ha Jákon fekvő Sz. Mihály arkangyal egyháza melletti és Kerencsellen nevű földjeit eladni fogná, azt csak Ják ispán és Renoldnak Ebed fiainak, Istvánnak Ják fiának, Jánosnak Sebestyén fiának, Kemennek Kemen fiának, Jánosnak Márton fiának, Mihálynak Tamás fiának, Gergelynek Sandur fiának és Mikének Benedek fiának ugyan azon (Jáki) nemzetségbelieknek adhassa el; ha pedig az egyháznak akarná hagyományozni, akkor is csak azok pénzbéli értékét hagyományozhassa; mely szerződésbe Sitkey, Chepan és Lőrincz, Sebe, Pál és Beke, Zuochnak fia Miklós saját, ugy testvérei Pál, Beke, Dienes és Zuoch neveikben is, Márton, Lászlónak fia László, Dienesnek fia László mint a szerződő Miklósnak közel rokonai szintén bele egyeztek; kötelezvén magokat hogy Miklós és a nevezettek a Raba melletti erdőnek azon részébe, hol Ják ispán és testvérei laknak, soha át ne mehessenek; ellenben Ják és Renold és ezek atyjokfiai a rábai erdő azon részét, hol Chepan és Lőrincz lakoznak, birtokúl ne igényelhessék. Ha pedig nevezett Miklós birtokait Ebed fiainak Jáknak és Renoldnak és társaiknak kegyből vagy kedvéből adományozni óhajtaná, azt szabadon tehesse. [4])

---

[1]) Fejér Codex dipl. tom. VII. vol. 2. p. 224.
[2]) Ugyanott 226.
[3]) Ugyanott 223. Ez oklevél közlésében is Ják helyett hibásan Chák áll
[4]) Ugyanott 236.

Ugyancsak 1290-ben Sebének fia Miklós, Sitkei István [1] és Lőrincz, Zobolchnak fia Sebe, Pálnak fia Pál, Jáki nemzetségbeli nemesek saját, és Zochnak fiai Miklós, Pál, Beke, Dienes, és Zoch, Lászlónak fiai Márton és Pál, Dienesnek fia László atyjokfiai neveikben is egy részről; Jaak Ispán Ebednek fia, saját és testvére Renold, és az ő fia István, továbbá Tristannak [2] fia János, Kemennek fia Kemen, Tamásnak fia Mihály, Sandurnak fia Gergely saját, és Mártonnak fia János, Benedeknek fia Mike ugyan azon Ják nemzetségbeli nemesek neveikben is más részről, a győri káptalan előtt megjelenvén, előnevezett Sebének fia Miklós mellette állván István és Lőrincz is, és ezeknek atyjokfiai és mindnyájan beleegyezvén, a jószága elidegenitése, vagy elhagyományozása esetében a följebbi kötelezettséget Ebed fiainak részére ismételte. [3]

1291-ben III. András király Ebednek fiait Renoldot és Jákot, különösen ausztriai Albert elleni hadban szerzett érdemeikért a még IV. László király által nekiek adományozott Cheuz földnek birtokában uj adomány czímen megerősíti. [4]

Szintén 1291-ben János, Christiánnak fia a vasvári káptalan előtt megjelenvén, azon földekből, melyeket neki Sebének fia Miklós ispán (comes) adott, tudniillik a Jákon fekvő részből, mely a sz. Mihály ark. egyháza mellett fekszik, és azon másik részből, melyet a keöreöselleöi földekben birt éjszak felől, öt részt Ják Ispánnak és fiának Istvánnak, és Renold Ispánnak örökösen átadott és örökösen adományozott, hozzá tévén, hogy ezen öt részből két részt az Ebed comes vonalán leszármazók kellő öszvegért magokhoz válthassák. [5]

A XIV. század elején Ebed unokái birták Niczk helységet, noha még egy ideig csak a Jáki nemzetségi névvel éltek. [6]

1335-ben országbirói itélet folytán II. Kemen és fia Miklós és Mihály oda utasítattak, hogy Niczk helységbeli részeiket, me-

---

[1]) Ki előbb Chepan-nak van irva, tehát Chepanus annyi, mint Stephanus.

[2]) Tristanus helyett Christianus-nak (kiről már szó volt), kellene állani; mint az okievelek összevetése mutatja, tehát itt ismét olvasási hiba.

[3]) Ugyanott 237.

[4]) Ugyanott 239.

[5]) Ugyanott 242.

[6]) Állítólag 1329-ben András Borostyánért kapta Niczket; erről okmányt Fejérnél nem találok, és én úgy hiszem — valamivel előbb szerzé Ebed ivadéka Niczket.

lyeket még Kemen elzálogosított volt Renold fiainak A n d r á s nak és J a k a b nak és J á k [1]) fiának M i h á l y nak, azokat visszaváltja. [2])

Miután a följebbi országbirói itélet szerint Rénold és Ják fiai az érintett harmadrészt N i c z k helységből Kemen fiainak egy negyed rész hiával adták át, ugyan csak 1335-ben ismét azon P á l országbiró végzése folytán ezen negyed részt is átadni tartoztak. [3])

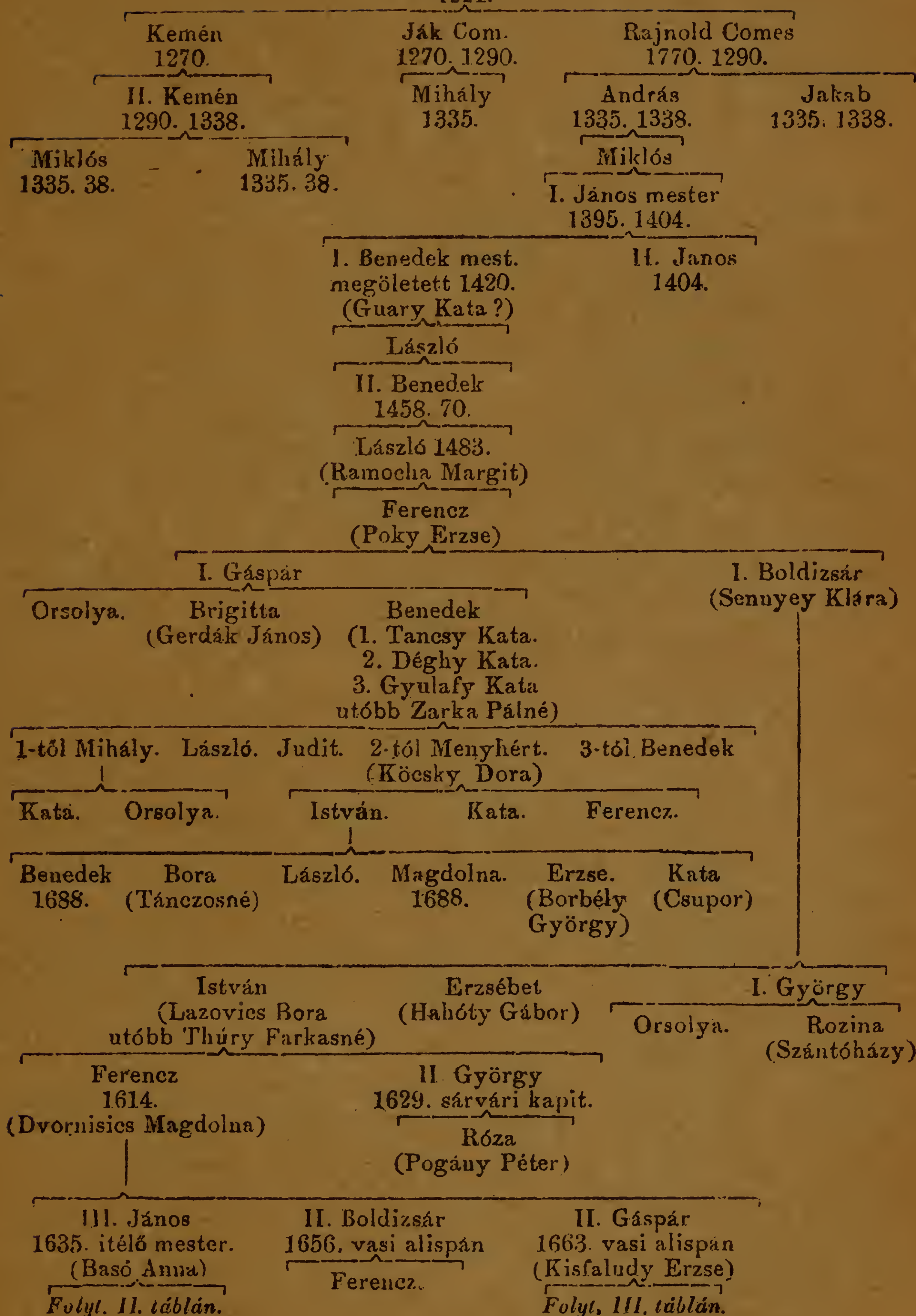
1338-ban A n d r á s és J a k a b Renoldnak fiai, Jáki nemzetségbeli nemesek egyrészről, M i k l ó s Kemennek fia saját, és atyja K e m e n, és testvére M i h á l y képében is, ugyan azon Jáki nemzetségből más részről megjelenvén a vasvári káptalan előtt, Niczki, Kovácsi, Kövesdi, Egerszegi és Thazari jószágaikban úgy osztoztak meg, hogy N i c z k, K o v á c s i, K ö v e s d Renold fiainak, T h a z a r és E g e r s z e g pedig Kemennek és fiainak ment birtokába. [4])

Ezen osztálynál fogva E b e d vonalán Renold fiának Andrásnak unokája J á n o s mester, ki 1395-ben Lippárti jószágát örökös misealapítványúl adományozá, már N i c z k y családnévvel élt, és azóta e név ivadékról ivadékra a család nevévé vált. Ezek után — mint származott le a Niczky család a 1221-ben élt Jáki nemzetségbeli Ebedtől, mutatják a következő [5]) táblázatok:

---

[1]) Fejérnél ismét C h á k áll Ják helyett.
[2]) Fejér Cod. dipl. tom. VIII. vol. 4. p. 143.
[3]) Ugyan ott 145.
[4]) Ugyanott 345.
[5]) Geneal. authent. tom. I. és egyéb források.

I. tábla.

Comes Ebed
de genere Ják
1221.
Kemén
1270.
Ják Com.
1270. 1290.
Rajnold Comes
1770. 1290.
II. Kemén
1290. 1338.
Mihály
1335.
András
1335. 1338.
Jakab
1335. 1338.
Miklós
1335. 38.
Mihály
1335. 38.
Miklós
I. János mester
1395. 1404.
I. Benedek mest.
megöletett 1420.
(Guary Kata ?)
II. Janos
1404.
László
II. Benedek
1458. 70.
László 1483.
(Ramocha Margit)
Ferencz
(Poky Erzse)
I. Gáspár
I. Boldizsár
(Sennyey Klára)
Orsolya.
Brigitta
(Gerdák János)
Benedek
(1. Tancsy Kata.
2. Déghy Kata.
3. Gyulafy Kata
utóbb Zarka Pálné)
1-től Mihály.
László.
Judit.
2-tól Menyhért.
(Köcsky Dora)
3-tól Benedek
Kata.
Orsolya.
István.
Kata.
Ferencz.
Benedek
1688.
Bora
(Tánczosné)
László.
Magdolna.
1688.
Erzse.
(Borbély
György)
Kata
(Csupor)
István
(Lazovics Bora
utóbb Thúry Farkasné)
Erzsébet
(Hahóty Gábor)
I. György
Orsolya.
Rozina
(Szántóházy)
Ferencz
1614.
(Dvornisics Magdolna)
II. György
1629. sárvári kapit.
Róza
(Pogány Péter)
III. János
1635. itélő mester.
(Basó Anna)
Folyt. II. táblán.
II. Boldizsár
1656. vasi alispán
Ferencz.
II. Gáspár
1663. vasi alispán
(Kisfaludy Erzse)
Folyt. III. táblán.

II. t á b l a.

III. János, *ki az I. táblán.*
1635. itélő mester
(Bazsó Anna)

Magdolna (1. Bakács Sándor 2. Jókay Miklós)
- Bakács Farkas

IV. János (Pály Mária)

Julia (Pászthory Ferencz)

Klára (Szabó János)

László
- Mózses.

Boldizsár (Barabás Orsolya)
- Zsigmond. László. Mária (Bajáky) Krisztina. Klára.

IV. János children:
Rebeka. Krisztina. V. János (Skerlecz Julia) Ádám. † Tamás. † Dániel. †

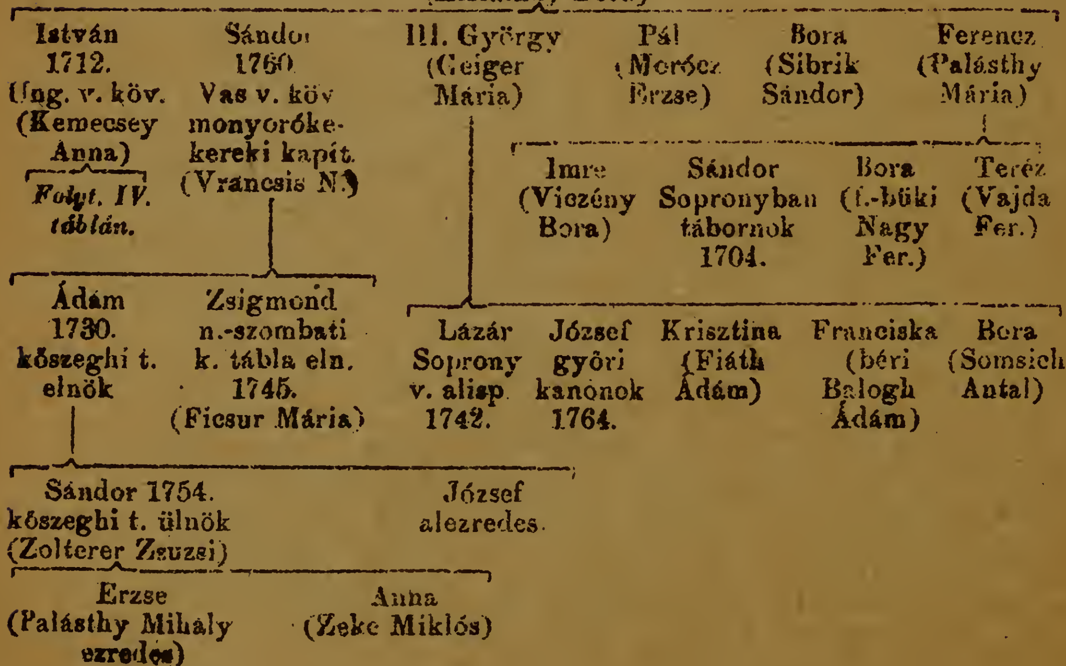
V. János children:

Zsigmond
1781.
(Vajda Rozina)
- József
  1820 – 1836.
  Sopronyi alispán
  és orsz. gy. követ
  (Nagy Anna)
  - Sándor
    (Jankovich Mária)
    - Gyula. Kálmán

István
1780.
kőszegi ker. táb. üln.
(Kemény Eszter)
- VI. János
  cs. k. udvari tanácsos
  volt septemvir
  † 1860. oct. 22.
  (Hegedűs Franciska)
  - Pál Nógrádban (1. Fejér N. 2. Fejér N.)
    - N. N.
  - Mária.
  - Mathild (Kisfaludy Sándor)

III. t á b l a.

II. Gáspár, *ki az I. táblán.*
1663. vasi alispán
(Kisfaludy Bora)

István
1712.
Ung. v. köv.
(Kemecsey Anna)
- *Folyt. IV. táblán.*

Sándor
1760
Vas v. köv
monyoróke-
kereki kapit.
(Vrancsis N.)
- Ádám
  1730.
  kőszeghi t.
  elnök
  - Sándor 1754.
    kőszeghi t. ülnök
    (Zolterer Zsuzsi)
    - Erzse (Palásthy Mihály ezredes)
    - Anna (Zeke Miklós)
  - József
    alezredes.
- Zsigmond
  n.-szombati
  k. tábla eln.
  1745.
  (Ficsur Mária)

III. György (Geiger Mária)
- Lázár Soprony v. alisp. 1742.
- József győri kanonok 1764.
- Krisztina (Fiáth Ádám)
- Franciska (béri Balogh Ádám)
- Bora (Somsich Antal)

Pál (Morócz Erzse)

Bora (Sibrik Sándor)

Ferencz (Palásthy Mária)
- Imre (Viczény Bora)
- Sándor Sopronyban tábornok 1704.
- Bora (f.-büki Nagy Fer.)
- Teréz (Vajda Fer.)

IV. t á b l a.

István, *ki a III. táblán.*
1712. ungi követ
(Kemecsey Anna)

IV. György
Zala v. követ
1755 septemvir.
(Svastics Julia)

Ferencz
Szabolcsi köv. 1722.
kir. táb. üln. 1751.

József 1790.
szabolcsi alispán.

Anna
(Fekete György
országbiróné)

Kristóf
septemvir † 1787.
1765 *gróf* lett.
(Jankovich Julia)

Kata
(Schmidegg
László)

István
1777. Kőrös v. főisp.
(gr. Esterházy
Mária)

György
1777 Verőcze v. főisp.
1804. v. bel. t. tan.
(gr. Batthyány
Xaveria)

Lajos cs. k. kam.
sz. 1776. † 1840.
(gr. Hodicz Mária)

János-György
cs k. kam. † 1829.
(gr. Schmidegg Mária)

Kristóf
sz. 1814.
jan. 28

Emánuel.

Krisztina
apácza.

Lajos.

György
sz. 1829.
(Klacsányi N.)

Nep. János
szül. 1810.
(Bersiczky
Franciska)

István
sz. 1833.
(Tarnóczy Malvina)

Philomene
1861.

1404-ben Niczky I. J á n o s fiaival I. Benedekkel és II. Jánossal együtt Zsigmond királytól kegyelmet nyert.

1420-ban nevezett I. B e n e d e k a soproni polgárok által, a tőlük nyert salvus conductus megsértésével megöletett.

1458-ban II. B e n e d e k pallós-jogot (jus gladii) nyert Mátyás királytól, 1465-ben pedig maga, örökösei és minden jószágai a machói bán hatósága alól fölmentetnek. Ugyan ez időtájban Kőszegh városát Fridrik császár birván, a német őrsereg Benedeknek nagy-baromi jószágát elfoglalta; 1470-ben Mátyás király megengedi, hogy Niczky Benedek a Fridrik császár embereitől elfoglalt hadi s egyéb készleteket s árukat megtarthassa; 1471-ben pedig Fridrik császár Niczky Benedekhez intézett levelében ennek kárpótlást igér.

II. Benedeknek fia L á s z l ó 1483-ban Mátyás király udvarnoka volt. Ennek fia F e r e n c z, kinek nejétől Poky Erzsébettől két fia maradt I. G á s p á r és I. B o l d i z s á r, kik két ágra terjeszték a családot, azonban a XVII. század végén és a XVIII. század elején I. G á s p á r ága kihalván, mostanáig csak I. Boldizsár ága virágzik.

I. Boldizsárnak három gyermeke maradt, ezek közűl csak István terjeszte családját, ennek nejétől Lazovics Borbalától fiai Ferencz és II. György, a ki 1629-ben sárvari kapitány volt, de csak egy leánya Rózina Pogány Péterné maradván, benne ága kihalt.

Ferencz (1614.) Dvornisics Magdolnával három fiút nemzett, ezek közűl II. Boldizsár 1656-ban Vas vármegye alispánja, Ferencz fiában kihalt; a másik két testvér által a család két ágra szakadt. III. János, ki 1635-ben itélőmester volt, a nemesi — II. Gáspár 1663-ban Vas vármegyei alispán, — a grófi ág törzse lön.

Lássuk előbb III. János ágát a II. táblán. III. Jánosnak Basó Máriától több gyermekei közül IV. János, valamint ennek is Pály Máriától ismét V. János lett család alapító. Ennek Skerlecz Julianától két fia maradt: Zsigmond és István.

Zsigmondnak fia József 1820—1836-ig Soprony vármegye alispánja, az 1825. 30. és 36. évi országgyüléseken pedig követe volt. Fia Sándor, ennek fia Gyula és Kálmán.

István, ki 1780-ban a kőszeghi ker. tábla ülnöke volt, Kemény Esztertől nemzé Jánost 1825—34-ig Vas vármegyei alispánt, az 1825. 30. 36. évi országgyülésen követét, utóbb cs. kir. udv. tanácsost, és septemvirt, mely méltóságból nyugalomba lépve meghalt 1860. oct. 22-én, kora 80. évében, eltemettetett Niczken a családi sirboltba. Gyermekei közűl Pál Nógrád megyei Erdő-Tarcsan lakos, az ott birtokos Fejér nevű családba házasodott.

II. Gáspár, kinek ágát a III. és IV. táblán láthatjuk, 1663-ban Vas vármegye alispánja, és buzgó katholikus volt, [1]) nejével Kisfaludy Borbálával hat gyermeket nemzett. Ezek közűl, mint a családfa mutatja, egyik Ferencz, kinek egyik fia Sándor Rákóczy egyik főtisztje volt 1704-ben.

Györgynek Geiger Máriától származott fiai közűl Lázár Soprony vármegyének 1742 ben alispánja, [2]) nőtlen maradt. Testvére József 1764. győri kanonok és czimzetes püspök.

Sándornak, ki 1706-ban Vas vármegye követe, és Monyorókerék várkapitánya volt, [3]) nejétől Vrancsics leánytól egyik fia Zsigmond 1745-ben a nagyszombathi ker. tábla elnöke, gyermeket nem

[1]) Kazy Hist. R. H. III. 108.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 208. a többiek alispánságára és hivatalaira nézve is. 169. 182. 183. 191. 210. 216.

[3]) Lehoczky id. h. 191.

hagyott; másik fia Ádám 1715-ben Vas,- 1722. és 29-ben Zala vármegye országgyülési követé, 1730—1732-ben a kőszeghi ker. tábla elnöke volt. Ennek fiai közűl József alezredes, Sándor 1754-ben a kőszeghi ker. táblá ülnöke, csak két leányt hagyott maga után. Erzsébetet Palásthy Mihály, és Annát Zeke Miklós feleségét.

István 1712-ben Ung vármegye országgyülési követe, Kemecsey Annától nemzette IV. Györgyöt és Ferenczet. Ez 1722-ben Szabolcs vármegye követe, 1751. 1787-ben királyi táblai ülnök volt, fia pedig József 1790-ben Szabolcs vármegye alispánja.

IV. György 1715. 1722. 1729-ben Zala vármegye országgyülési követe, 1755-ben septemvir volt. Nejétől Svastics Juliától fia Kristóf, 1765. aug. 19 én minden maradékaival együtt grófi rangra emeltetett. Kristóf fokonként a legmagasabb polczra emelkedett, s végre 1787-ben midőn meghalt, M. ország birája, sz. István kir. rend közép keresztese, temesi gróf és temesi főispán, valós. belső titk. tanácsos, a kir. helytartó tanács elnöke, és (József császár alatt) a közoktatási ügy fő felügyelője volt. Az ő elnöklete alatt szedettek legelőször össze a kir. Curia döntvényei, és ő keblezte bé 1780-ban az országba vissza a temesi bánságot. Fiai közűl István 1777-ben Kőrös vármegye főispánja, magnélkül halt el. György 1777-ben Verőcze főispánja, utóbb (1804.) val. b. titk. tanácsos. gr. Batthyány Xaveriától két fiat hagyott Lajost és János-Györgyöt, kik közűl ez utóbbinak ága Trencsin vármegyében Driethomán székel.

A család ősi nemesi czimere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki.

Az 1765-ben nyert grófi czimer pedig — mint a metszvény mutatja — következő: a paizs négy részre oszlik, úgy hogy a közepét egy kisebb vért foglalja el, melynek fekete udvarában oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a grófi paizs 1. és 4-ik osztálya vízirányosan kétrészre oszlik, a felső vörös udvarban arany csillag ragyog; az alsó kék udvarban három fehér folyam hullámzik; a 3. és 4. osztály szintén vízirányosan kétfelé oszlik, a felső arany udvarban egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal felső test részével látható, alatta ezüst udvarban zöld téren vörös grif madár ágaskodik. A paizst grófi korona födi, és azon három koronás sisak áll; a jobb oldaliból koronás egyfejű fekete sas, a másodikból koronás oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva; a harmadik sisak koronájából strucztollas két elefánt-ormány nyúlik ki, (ezüst vörös szinü) közte

arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyvörös, középről aranyfekete, és ezüstfekete, balról kék-ezüst. A paizst két oldalról két arany sárkány veszi körül, a paizs alatt farkukkal egymásba fonvák. [1])

Niesner család (Graefenbergi.) Közülök József az 1836-ki országgyülésen a 47. törv. czikkben honfiusitást nyert.

Nigrini család. Nigrini György és fia János, és leánya Mária I. Leopold király által nemesítetvén meg, armalis levelük 1682-ben Gömör vármegyében hirdettetett ki. [2]) 1705-ben Nigrini György bizonyos hatalmaskodási esetben báró Andrássy Mátyás részére vizsgálatot tévén, arról jelentést ad [3])

1718-ban Nigrini Zsuzsanna Latányi János neje volt. [4])

A családnak egy másik ágából Nigrini János mint pani Barta Mihály lelkésznek nénjétől származott rokona, azon ujjító czimeres nemes levélben, melyet nevezett tiszteletes páni Barta Mihály 1687. octob. 5-én Bécsben I. Leopold királytól nyert, szintén megnemesíttetett. Ugyan is az érdeklett czímeres levélben nevezett Barta Mihály által testvérei János és Ádám, továbbá páni Barta István és ennek fiai Ferencz és Pál, továbbá ezeknek nénjök által rokonaik Czarada Mihály [5]) és Nigrini János lettek nemesekké.

Ezen czímeres nemes levél 1687-ben sz. háromság 17. vasárnapja utáni második ferián Nyitra vármegye gyülésén Uj-Galgóczon hirdettetett ki [6])

Czimerük e szerint — mint a Csarada családnál metszvényben is látható — a paizs kék udvarában zöld mezőn pánczélos kar könyököl, három szeggel átütve, és kivont kardot markolva, melynek hegyére levágott vérző törökfej van szúrva, fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján az előbbihez hasonló kar könyököl, kivont kard hegyén vérző törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Talán a följebb említett Nigrini Györgynek fia volt azon Nigrini János, ki Hont megyei Semberen született, és fia volt Nigrini

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII. Hist. herald. Handb. 647.

[2]) Protocol. C. Gömör. folio 317.

[3]) Ugyanott fol. 106.

[4]) Ugyanott fol. 201.

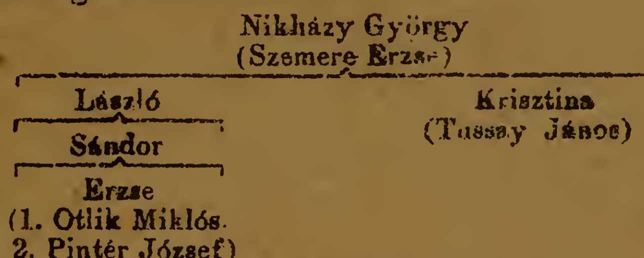
[5]) Ezen Czarada Mihály a törzse azon Csarada családnak, melyről e munka III. köt. 103. lapján említés van; világos tehát, hogy a mostani Csarada család nem származik a Charnavoday kihalt családból.

[6]) Az eredeti czímeres nemes levél Esztergam vármegye levéltárában van.

Györgynek Kirschner Judittól, és 1730-ban Vittebergában tanult, és végre nagybányai evang. lelkész lett 1743-ban. [1])

Ugyan e családból származott Nigrini Sámuel dülnei születésű, ki 1704-ben Vittebergában tanult, 1707-ben Zsolnán evang. rector volt, 1708-ban evang. pappá lett. [2]) Tán ennek fia Sámuel, ki nemzé ismét Sámuelt, kinek fia István jelenleg Pesten él.

Nikházy család. A XVII. században élt Nikházy György, kitől következő ágazat származott:

A mult század közepén élt Nikházy Mária, ki bárónak iratik, és neje volt jobbaházi Dőri Andrásnak. Meghalt 1758. kora 72. évében Miskolczon. Előbbi reform. vallásáról a kath. vallásra tért, mint a fölötte mondott halotti beszéd irja. [3]) E Nikházy Mária után örökösödtek a Dőryek Zemplin megyében Girincsen [4])

A család egyik tagja 1707-ben Rákóczy ezredese volt. — 1662-ben István Torna várm. követe. — E család kihalt.

Nikléczy család. (Zughi.) A Nikléczy család e század elején birtokos Zemplin vármegyében A.-Hrabóczon, és Lasztoméren [5])

Zughi Nikléczy György 1815. körül Erdélyben Gyula-Fejérvár városi tanácsosa.

Nikolits család. Nikolits Siván 1751-ben M.-Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere következő: a paizs kék udvara jobbról balra rézsutosan két fehér csíkolat által három udvarra oszlik, a baloldal felső szögletében arany csillag, a jobb oldali alsó szögletben ezüst félhold ragyog, a két fehér csíkolat között fölfelé menő helyzetben arany oroszlán látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két keresztbe tett vas lándzsa áll. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [6])

---

[1]) Bartholomaeides Memoria Ungaror. 230.

[2]) Ugyanott 201.

[3]) Engelmayer Sámuel egri prenost halotti beszéde.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 224

[5]) Ugyanott 376. 391.

[6]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

Nikolich család. Nikolich Emánuel 1791-ben II. Leopold király által nemesitetett meg.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4 arany udvarban zöld téren magas fenyőfa nyúlik fel, a fölött fekete madár ül, csőrében nyilat tartva. A 2. és 3. osztály kék udvarában jobbról balra rézsútosan három fehér folyam hullamzik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén fenyőfa tetején a leirt madár látható, csőrében ezüst nyillal. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [1]

Jelenleg Nikolits nevű család Temes, Torontál, Arad megyében van; de leszármazásukat nem ismerem. 1792-ben Nikolics János Torontál megyéből országgyülési követ.

Arad megyében Nikolits Czirus 1821-ben hirdetteté ki nemességét.

Temes megyében Nikolits Sándor 1845-ben vármegyei aladószedő.

Nikolics János 1840-ben 100 frtot adott a m. Akademiára.

Nikolits család. Nikolits Vazul (Basilius) a görög nem egyesült oskolák igazgatója 1797. május 21-én Bécsben kelt czímeres nemes levél által I. Ferencz király által emeltetett nemességre. [3]

Czímere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. osztály kék udvarában víz irányosan négy fehér folyam hullámzik, az előtérben ágaskodó oroszlán első két lábával arany koronát tart. A 2. és 3. vörös udvarban hármas zöld halmon piros lábú gólya áll, szétterjesztett szárnyakkal; piros csőrében zöld kigyót tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz egészen hasonló gólya áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A följebbi armalis 1798. május 30-én Krassó vármegyében hirdettetett ki. Jelenleg e család Krassó megyében nem létez.

Nikos család. (Endreödi.) Endreödi Nikos Ferencz és fia György 1609. dec. 13-án II. Mátyás királytól kapott czímeres nemes levelet, mely 1610. máj. 14-én Ung vármegyében N.-Kaposon hirdettetett ki. [4]

Nimniczai család. *Lásd Nimniczky cs.*

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Trencsin vármegyében 1838-ban Nikolics család nemesi bizonyitványának kihirdetése kérdés alá jött.

[3]) Ugyanott.

[4]) Ung vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Nimniczky család. (Nimniczi.) Trencsin vármegye kihalt régi nemes családainak egyike, mely hajdan azon megyei Nimnicze helységet birta.

Nimniczai Miklósnak fia László 1412-ben Zsigmond királytól Trencsin vármegyei Nimnicz helységre új adományt nyert, mivel Stibor erdélyi vajda banderiumában több vár ostromában vett részt. [1])

Nincsicsevics család. 1751-ben nyert czímeres nemes levelet. Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a baloldali vörös udvarban jobbról balra rézsutosan két ezüst csíkolat vonúl le. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Nisnyánszky család. Árva vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres levél szerzője Nisnyánszky Mátyás volt, ki armalisát 1699-ben Árva vármegyében kihirdetteté. E nemesség megnyerésére érdemekül tekintettek azon szolgálatok, melyeket a szerző Mátyás mint (1690.) Árva urodalmi vajda, úgy atyja Nisnyánszky Mihály és ennek atyja Nisnyánszky Simon szintén mint Árva urodalmi tisztartók 1607—9. 1619—1628. években szereztek. [3])

Nisnyánszky István 1706-ban Árva vármegyei szolgabiró, midőn mint a Rákóczyféle fölkelésnek ellenese a késmárki várba hurczoltatott, honnan megszabadulván, 1712—1715-ben szintén az árvai urodalom vojvodája volt. Ezen Istvánnak fia volt

János, a kinek fia ismét János Nyitra vármegyébe származott, és 1782-ben Árva vármegyétől, — bémutatván, hogy nagyatyja István a volt szolgabiró, atyja János volt legyen, nemesi bizonyitványt kapott.

György 1818-ban Pesten ügyvéd, és kir. kamarai és helytartósági, valamint az árvai urodalomnak is ügynöke volt.

Ferencz Nógrád megyétől 1825. aug. 30-án nyert nemesi bizonyitványt, melyet lakja helyén Krassó vármegyében 1825. april. 10-én kihirdettetett. Jelenleg a család sem Árva, sem Krassó vármegyében nem létez.

---

[1]) Kelt az oklevél Posonii in festo S. Thomae ap. 1412. Az eredeti Trencsin várm. Felső-Nádason Tersztyánszky Alajos tulajdona.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[3]) Szontagh Dán. közl.

Nisnyay család. Árva vármegye kihalt nemes családa. A Nisnyay (vagy mai helyes írással Nizsnyay) család eredeti nemes levele a m. kir. helytartó tanács által 1782-ben visszaküldetett Árva vármegye levéltárába. [1])

Vannak Nizsnyay-ak Pest és Heves vármegyében is, ezekből G u s z t á v 1861-ben.

Nith család. Nith J á n o s - G y ö r g y 1715-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött két szarvas-szarv áll, hegyeik fölött arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két fekete sasszárny között szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [3])

Nittray család. (Máskép T a j n a y.) Nittray máskép Tajnay G y ö r g y agilis, és másik G y ö r g y atyai nagybátyja Béosben 1615. aug. 11-én kelt czímeres nemes levélben előbbi nem nemesi állapotjukból (de statu et conditione ignobili) II. Mátyás király által nemességre emeltettek. [4])

Czímerük egy vízirányosan fehér csíkolat által közepén kétfelé osztott paizs, a felső rész vörös, az alsó udvar kék, a paizs alyján hármas zöld halmon egyszarvú áll felnyúlva a felső vörös udvarba is. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló egyszarvú nyúlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból származott Nittray M á t y á s, ki 1758. febr. 23-án Nagyszombatban született, és 1829-ben a m. kir. helytartó tanács tanácsosa és a nyugalmi intézet elnöke volt.

Továbbá Nittray J á n o s, kinek Gelle Annától leánya I l o n a Keller Jánosné volt.

Nizith család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa. [5])

Nobis család. Szatmár vármegye Gencs helységbeli nemes család. Eldőde Nobis M i h á l y 1587-ben több társával kapott Gencs helységbeli birtokrészére adományt. [6])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Collect. herald. nro 165.
[3]) Adami, Scuta gentil. tom. VIII.
[4]) Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 205.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.
[6]) Szirmay Szatmar várm. II. 40.

Nogel család. Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren jobbfelé fordúlva, ágaskodó szarvas, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján fekete sasszárny kiterjesztve látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

Nógrády család. Nógrády Miklós és általa Motka Tamás, Motka máskép Jeney Lőrincz s többen III. Ferdinand király által 1655. máj. 19-én Pozsonyban kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg; és nemes levelük Nógrád vármegyében 1656. febr. 11-én hirdettetett ki. [2])

Jelenleg Nógrády nevű család Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik Fényes Geographiájában.

Nolanus család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [3])

Nolten család. Nolten János az 1715-ki országgyülés által honfiusíttatott. [4])

Nominyi család E néven a Trencsin megyei nemesi összeirások szerint 1666-an Slavniczán találunk nemes családot, azonban — úgy látszik — a Nominyi név elferdített irása a Neominyi névnek, és valószinűleg mind a két név ugyan egy családot nevez. [5])

Noptsa család. (Felső-szilvási, báró) Hunyad vármegye egyik legrégibb ősi törzsökös nemes családa, mely a nevezett megyei Szilvás helységekben az első foglaláskor megtelepült Szilvásy magyar nemzetségből veszi származását. Legrégiebb oklevelei a családnak nagyobb részint 1848-ban Zámi kastélyuknak földúlásakor elpusztulván, okleveles bizonyítékokkal ma már a család származása izről izre csak a XIV. század közepeig vihető föl, a midőn Szilvásy Iván (Iwan de Zylwas), ki 1367—68-ban a Hunyad vármegyében hátszegi kerületben (in districtu de Haohak és Hatzak) fekvő (Felső) Szilvás, Középszilvás, és Alsó-Szilvás helységekre, és Szabadfalva fele részére mint ősi birtokaira két, Miklós nevű erdélyi vajdától uj adományt vitt.

Ivánnak fiai Dienes, Mihály és László, és vérrokonuk Vakzan, miután Zsigmond király alatt többféle érdemeket szereztek, a nevezett birtokokra ujra Stibor vajdától, és 1404-ben vizkereszt után nyolczad napra Déván kelt oklevélben Thamásy Henrik fia Já-

[1]) Burgstaller, Collectio Insignium.
[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1656.
[3]) Szirmay C. Zempliu. not. top. 115.
[4]) 1715. évi 136. törv. cz.
[5]) Szontagh Dán. közl

nos, és zanthói Laczkfi Jakab erdélyi vajdák és szólnoki főispánoktól megerősítő adomány-levelet nyertek, melyet ugyan azon 1404-ben sz. Bertalan ünnepe utáni 2-ik ferián Zsigmond király is megerősítvén, nevezetteket az erdélyi káptalan által beiktattatni rendelé, a mint ezt minden ellentmondás nélkül a nevezett káptalan végrehajtván, arról azon évi sz. Mihály napján az iktatási bizonyitványt ki is adá. [1]) 1405-ben pedig nevezett káptalan az adományleveleket is hitelesen ujra átirá.

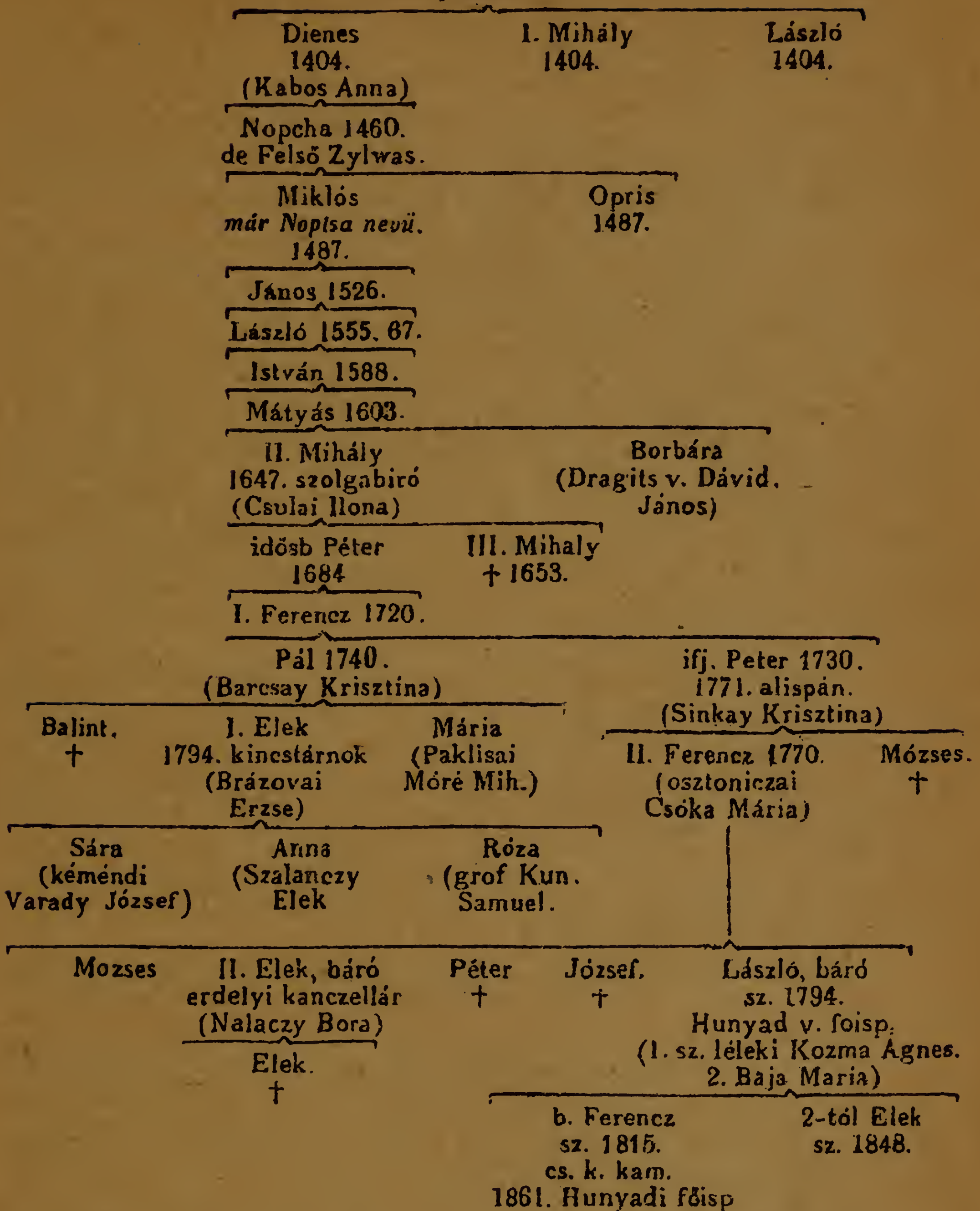
Nevezett Szilvásy Dienesnek fia Noptsa (Nwpsa és Nopchia) keresztnevet kapván, felső-szilvási Noptsának neveztetett, fiai pedig már atyjok Noptsa nevéről Noptsá-knak irattak, az előbbi vezetéknév előnévvé (praedicatum) változván. Noptsa 1460-ban a Hunyadyak korában élt, és a Marsinay család által azokkal némi vérségben állott, miután anyai ágon a Noptsa család a Marsinay családdal volt rokonságban, sőt azon jogon Hunyad megyében valamint a bánságban is több jószágot birtokolt, sőt valószinűleg a vérségi összeköttetésnél fogva jutott a család a gyűrűs holló czímerhez is. Azonban ama bánsági jószágait, valamint az ugyanott Bokosnyiczai jogon örökölt egyéb birtokait is a család a török uralom alatt elvesztvén, azokhoz többé nem juthatott.

Nopcsának két fia Miklós és Opris (tán Opor) eredeti meglévő okirat szerint Báthori István erdélyi vajdától 1487-ben megkereső parancsot visznek a fejérvári káptalanhoz, némely okirataiknak ujból kiadatása és megerősitése végett. Ezek közűl Miklósnak fia volt János, ki a gyászos mohácsi ütközet korában élt, kitől mily renddel származott le a család mostanig, a következő táblázat [2]) mutatja:

---

[1]) A hártyára irt, és velem közlött eredeti oklevelek után.

[2]) 1771-ben a kir. Tábla előtt proclamatio utján transumalt 8 db okirat, valamint Hunyad vármegye bizonyitványa szerint Bécsben a fő udvarmesteri hivatal előtti himutatás szerint is.

A család tagjai az előbbi századokban többnyire Hunyad megyei hivatalt viseltek Igy II. Mihály 1647-ben ott szolgabiró volt. Ennek unokája I. Ferencz két fia Pál és Péter által két vonalra terjeszté családját.

Pálnak Barcsay Krisztinától egyik fia I. Elek mégyei hivatalos-kodása után, mely közben 1790-ben Hunyad v. követe lévén, az országgyülés reá és Cserei, Balia és Türire bizá, hogy Erdélynek bün-

tető törvénykönyvet készitsenek. A mult század végén (1794.) kir táblai ülnök, kincstári tanácsos, majd fő fiscalis director, és Erdély kincstartója volt. Azonban nejétől Brázovai Erzsébettől csak leányai maradván, ága kihalt.

Ifj Péternek, ki Hunyad vármegye alispánja volt, nejétől Sinkay Erzsébettől egyik fia II. Ferencz, ki hitves társával osztonyiczai Csóka Máriával több fiat nemzett. Ezek közül

II. Elek előbb Hunyad vármegyénél kezdé hivataloskodását, hol szép esze és széles ismerete folytán mind följebb és följebb lépett, 1816-ban főispán, 1819-ben kormányszéki, 1822-ben udvari tanácsos, 1831. szent István rend keresztese, 1832-ben kir. táblai elnök, 1834-ben az országos Rendek elnöke, 1837-ben erdélyi udvari fő kanczellár s val. b. titkos tan. lett, 1844-ben Leopold rend nagy keresztjét kapva, nyugalomba lépett. Végre 1855. dec. 31-kén a sz. István és Leopold rendek szabályainál fogva ausztriai birodalmi báróságra emeltetett, mely rang testvérére Lászlóra és ennek utódaira is kiterjesztetett. Nejétől Naláczy Borbálától fia Elek korán elhalt.

II. Eleknek testvére László szül. Alsó-Farkadinán 1794. jul. 6-án; a vármegyénél kezdvén hivatalos pályáját, utóbb 1848-ig Hunyad megye főispánja volt. 1856-ban sept. 18-án szintén báró lett. Első nejétől szentléleki Kozma Ágnestől fia Ferencz báró, szép műveltségű férfiu, ifju korában huszár kapitány, cs. kir. kamarás és a sz. Móricz és Lázár rend lovagja, jelenleg 1861. Hunyad vármegye főispáni székében atyjának utóda.

Lászlónak második nejétől borbátvizi Bája Máriától fia Elek szül. 1848-ban.

Megemlitendő még a családból, ámbár a származási táblán nem található, N. Lajos, ki 1794-ben Hunyad vármegye alispánja volt, és Sámuel, valószinűleg Bálintnak utóda, ki 1847-ben az erdélyi kanczellariánál hivataloskodott Meghalt 1857-ben.

Jelenleg a család csak a bárói ágon Elek nyugalm. kanczellár, és testvére László és ennek nevezett fiaiból áll.

A család ősi nemesi czímere a paizs ezüst mezejében hármas zöld halmon könyöklő pánczélos kar, mely kivont kardot tart és arra levágott törökfej van szúrva, a kar könyök-hajlásában csőrében gyűrűt tartó holló áll. Ugyan ezen alakzat ismétlődött a paizs fölötti sisak koronáján is.

Jelenleg a család czímere a bárói diploma szerint megbővítve — mint följebb a metszvény ábrázolja — következő: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban a család ősi czímere, a pánczélos kar, kivont karddal, és a csőrében gyűrűt tartó hollóval látható; a baloldali kék udvarban szintén hármas halmon arany grif hátulsó lábaira ágaskodik, jobbfelé fordúlva, és első lábait ragadozásra készen tartva. A paizst bárói korona födi, mely fölött koronás sisak áll, és azon ismét pánczélos kar, kivont karddal és levágott törökfejjel, a kar hajlásában pedig a gyűrűt tartó hollóval. A sisak foszladéka jobbról ezüstvörös, balról aranykék. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két arany grif tartja.

Noska család. Zemplin vármegyei czímerleveles nemes család, birtokos e század elején Kazsú helységben. [1])

Noszlopy család. (Noszlopi.) Veszprém vármegyének egyik legrégiebb birtokos nemes családa. Fészke és ősi birtoka a nevezett megyében fekvő N o s z l o p helység, hol azonban már 1239-ben IV. Béla király adománya folytán a Benczések béli apátsága is öt ekényi jószágot birván; [2]) már 1258-ban Jakab apátur a Noszlopi pusztán Illés, Bodon stb. jobbágyait nemes jobbágyokká tevé, oly föltétellel, hogy az apátur banderiumába szükség esetén egy lovast állitsanak. [3]) Ez oklevelet később is nevezetesen 1342-ben az akkori apátur Miklós, a nevezettek utódainak, mint nevezi egyházi nemeseiknek, átirá. [4])

Azonban a Noszlopy nevű család — úgy látszik — nem a nevezettektől származik, mert midőn Zsigmond király korában, 1409-ben Márton a béli apátur a noszlopi nemesek, nevezetesen pedig I l l é s és G e r g e l y ellen noszlopi jószágának négyekényi része miatt pert inditott, azon alkalommal nevezett I l l é s és G e r g e l y, kiktől a mai Noszlopy család származik, azt vitaták, hogy ők régi nemesek legyenek, és birtokaik egy részét atyjok Pokának fia M i k l ó s 1346-ban Noszlopi Chep fiának Jánosnak fia Máté özvegyétől törvény utján szerezték. [5]) Mind a mellett is a béli apát megmutatván, hogy néki illetőségéből majd négy ekényi földje hiányzik, és az, az említett I l l é s és G e r g e l y és ezek vérségének kezeikben legyen, az itélet folytán

---

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 115. 237.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol 4. p. 727
[3]) Ugyanott tomo IV. vol. 2. p. 479.
[4]) Ugyanott tomo VIII. vol. 4. p. 606.
[5]) Ugyanott tomo IX. vol. 7. pag. 57.

uj határigazítást nyert. [1]) Azonban a per még ezután is elhúzódott egész 1425-ik évig, a midőn az már Palóczy Máté országbiró előtt folyt. [2])

Az eddig érintett okmányok alapján látjuk, hogy a családnak ősei közül a többi között 1346-ban élt Pókának fia Miklós, kinek fia volt Gergely 1409-ben; ismét 1409—1423-ban éltek Illés és Gergely testvérek, kik közűl Illésnek 1425-ben fia Mihály deák (litteratus.)

A XVI. század első felében, a gyászos mohácsi vész után éltek Noszlopy Benedek és Gáspár testvérek, és noszlopi Trombitás Kristófnak fia Antal, kik Noszlopon fekvő rétjük és ehez tartozó haszonvételeikre Szapolyay György szepesi gróftól adományt nyervén, abban 1528-ban I. Ferdinand király által is megerősítettek. [3])

Nevezett Noszlopy Gáspárnak fia (vagy unokája) volt egy másik Noszlopy Gáspár, ki nejétől Söjtöri Magdolnától nemzé Györgyöt [4]), ki 1619-ben nevezett édes anyjával már mint özvegygyel, a vasvári káptalan előtt jószág-cserét tett, oda adván tótfalusi egy jobbágy-telkét anyjának Nemes-Dömölkön fekvő szintén egy jobbágy-telekért. [5]) Ezen Györgynek Gál Erzsébettől gyermekei Kata Kéry Györgyné (kinek leánya Kéry Ilona Kigyós Pálné lett) III. Gáspár és János voltak, kik 1648-ban osztoztak meg a nemes-dömölki birtokban hugukkal Kéry Ilona, Kigyós Pálnéval. [6])

Nevezett III. Gáspár és János által a család két főágra oszlott, mint a következő táblázat mutatja:

---

[1]) Ugyan ott tomo X. vol. 4. p. 725—741. az itélet-levél közölve, mely az egész pert tárgyalja.

[2]) Katona Hist. critica tomo XII. p. 449. — Lehoczky Stemmat. II. p. 255. szintén említi Katonára utalva e pert, de nála sajtó-hibából 1125. év áll 1425. helyett, a mi az avatatlant könnyen tévedésbe viheti. — Egyébiránt Katona csak kivonatot közől, de olvastam családi közlés után az egész okmányt egyszerű másolatból, melyben szintén az évszámokban hibák vannak; tudniillik az 1239. okmány 1139-ik évinek iratik. V. ö. Fejér X: 4. p. 725.

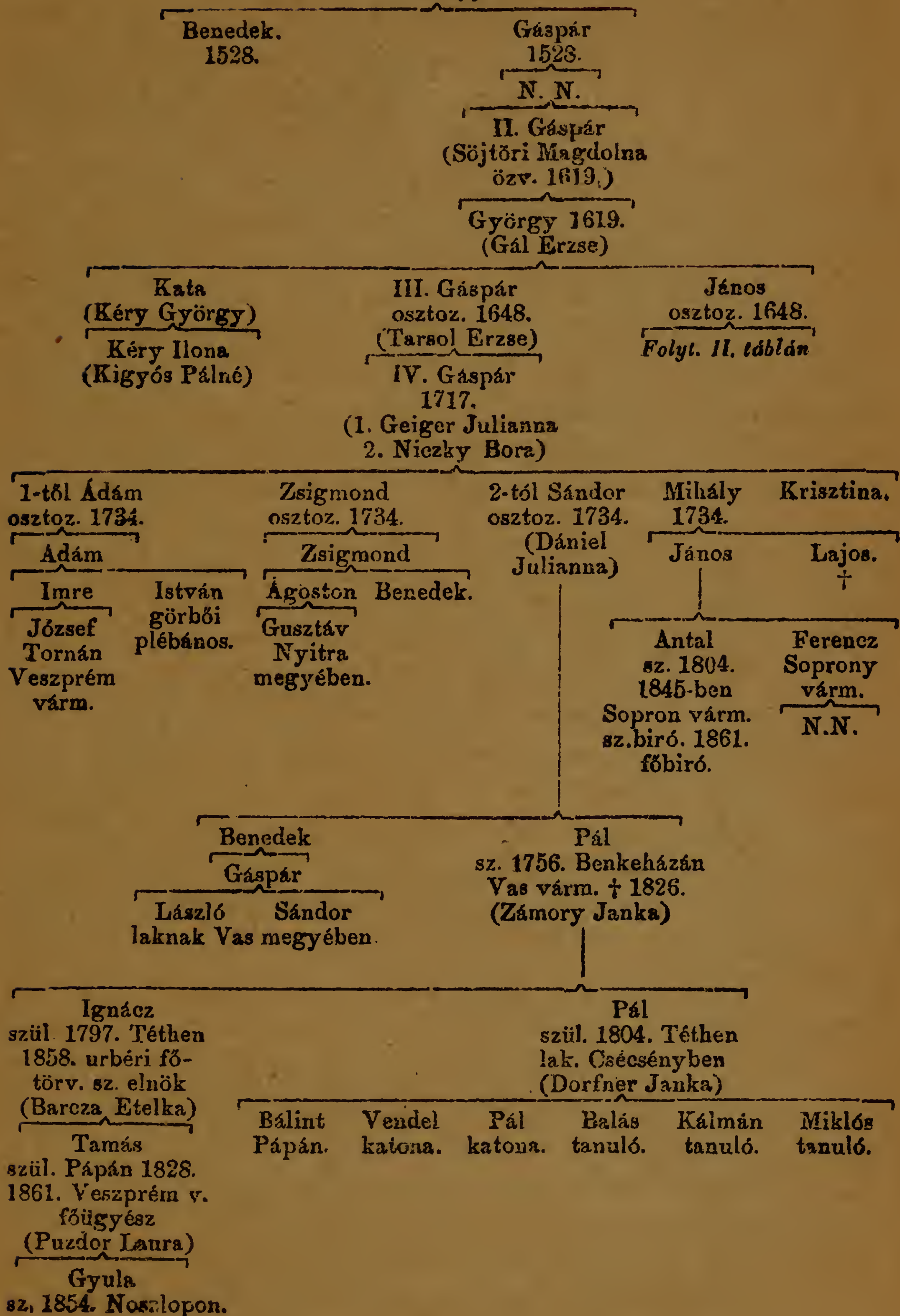
[3]) Oklevél családi közlés szerint.

[4]) Ezen György, ki 1619-ben élt, nem lehetett fia az 1528-ban élt Gáspárnak.

[5]) Családi oklevél.

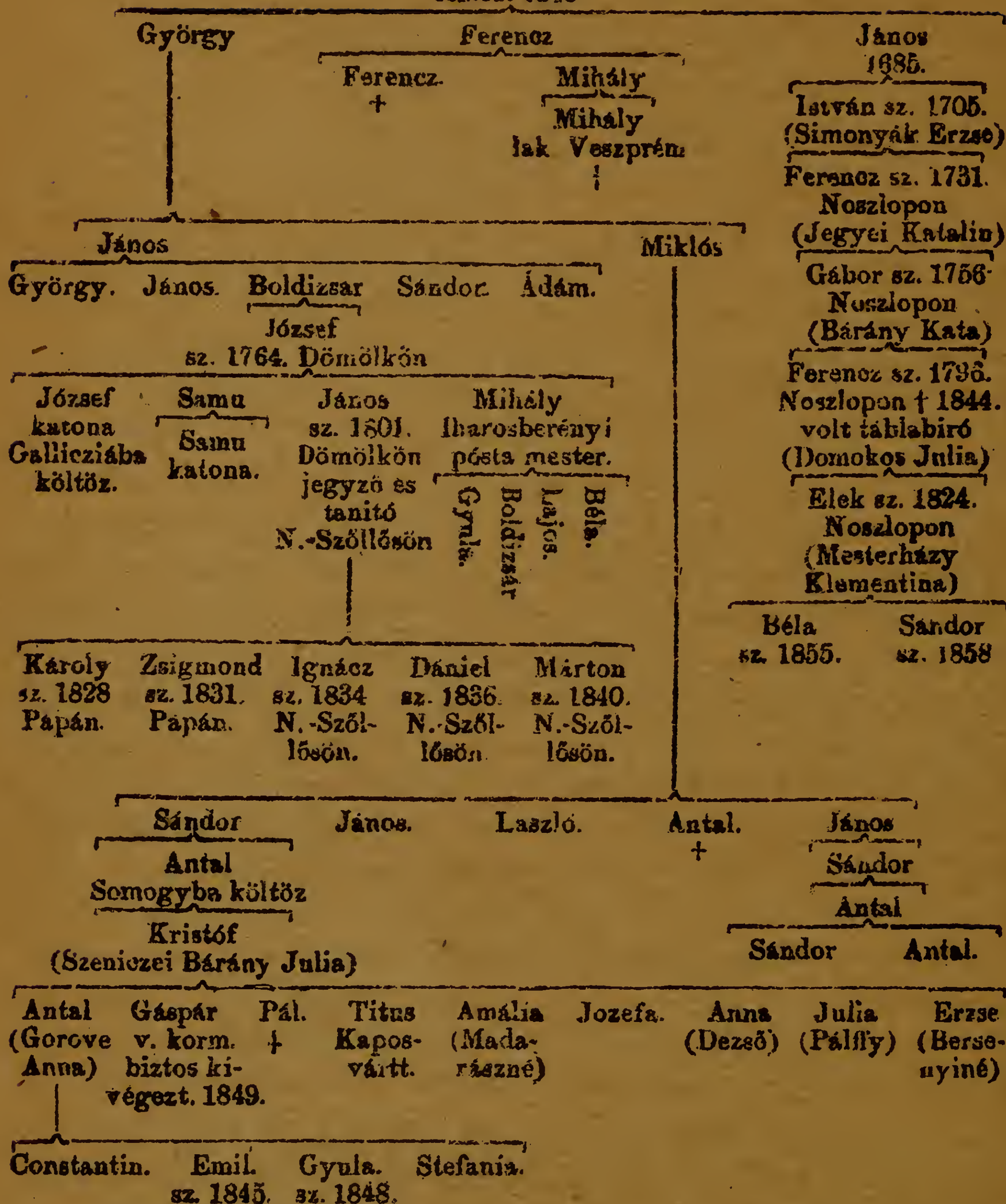
[6]) Ugyan az.

I. tábla.

Noszlopy N.
Benedek. 1528.
Gáspár 1528.
N. N.
II. Gáspár (Söjtöri Magdolna özv. 1619.)
György 1619. (Gál Erzse)
Kata (Kéry György)
Kéry Ilona (Kigyós Pálné)
III. Gáspár osztoz. 1648. (Tarsol Erzse)
IV. Gáspár 1717. (1. Geiger Julianna 2. Niczky Bora)
János osztoz. 1648.
Folyt. II. táblán
1-től Ádám osztoz. 1734.
Ádám
Imre
József Tornán Veszprém várm.
István görbői plébános.
Zsigmond osztoz. 1734.
Zsigmond
Ágoston
Gusztáv Nyitra megyében.
Benedek.
2-tól Sándor osztoz. 1734. (Dániel Julianna)
Mihály 1734.
János
Antal sz. 1804. 1845-ben Sopron várm. sz.biró. 1861. főbiró.
Lajos. †
Ferencz Soprony várm.
N.N.
Krisztina.
Benedek
Gáspár
László Sándor laknak Vas megyében.
Pál sz. 1756. Benkeházán Vas várm. † 1826. (Zámory Janka)
Ignácz szül. 1797. Téthen 1858. urbéri főtörv. sz. elnök (Barcza Etelka)
Tamás szül. Pápán 1828. 1861. Veszprém v. főügyész (Puzdor Laura)
Gyula sz. 1854. Noszlopon.
Pál szül. 1804. Téthen lak. Csécsényben (Dorfner Janka)
Bálint Pápán.
Vendel katona.
Pál katona.
Balás tanuló.
Kálmán tanuló.
Miklós tanuló.

II. tábla.

János, ki az I. táblán.
osztoz. 1648

Mint a táblázatról láthatjuk, Györgynek Gaal Erzsébettől született két fia III. Gáspár és János által a család két fő ágazatra vált. Amannak ága az I. táblán, Jánosnak ága a II. táblán látható.

III. Gáspárnak fia ismét Gáspár két házasságból hagyott utódokat. Első nejétől jobbágyi Geiger Juliannától származott utódai közül József Tornán Veszprém vármegyében, Gusztáv pedig Nyitra megyében laknak, s mindkettőnek gyermekeik vannak.

Sándornak Dániel Juliannától egyik fia Benedek, kinek utó-

dai László és Sándor laknak Vas vármegyében; másik fia Pál szül. 1756. Benkeházán Vas vármegyében; meghalt 1826-ban. Nejétől Zámory Jankától Ignácz és Pál, mindkettő Győr megyében Téthen született, amaz 1797-ben, Pál az ifjabb 1804-ben. Pál táblabiró volt, lakik Győr megyében Csécsényben. Feleségétől Dorfner Jankától gyermekei a táblázaton láthatók.

Ignácz $183^{2}/_{6}$. országgyülésen követ, 1838-ban kir. táblai ülnök, 1841-ben váltó törvényszéki elnök, és udvari tanácsos, 1848-ban hétszemélyes táblai ülnök, 1857-ben sz. István rend lovagja, 1858-ban a budai cs. kir. úrbéri főtörvényszék elnöke. Jelenleg lakik Sopronyban. Fia Tamás (szül. 1828. Pápán) 1861-ben Veszprém vármegye alkotm. főügyészévé választatott. Nejétől Puzdor Laurától egy fia van.

Sándor testvérének Mihálynak utódai közűl Antal (szül. 1804.) lakik Soprony vármegyében. 1839—1845-ben ugyanott szolgabiró; 1848-ban nemzetőri lovas kapitány, 1861-ben főbiró. Özvegy és gyermektelen. Testvére Ferencz lakik szintén Soprony megyében, s gyermekei vannak.

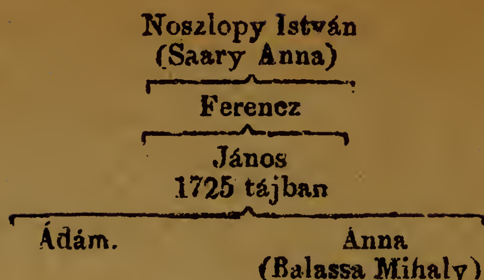
A II. táblázaton, mely Jánostól kezdődik, annak három fia György, Ferencz és János által a család három ágra oszlott, azonban Ferencz ága már kihalt. Jánosnak ágából él Elek Noszlopon, ki 1848-ban nemzetőri hadnagy, 1861-ben árva választmányi felügyelő. Nejétől Mesterházi Klementintől a táblázaton látható két fia van.

Györgynek két fia János és Miklós által ismét két ágazat képződött, János ágán Józsefnek fia János Nagyszöllősön Veszprémben tanitó és jegyző, több gyermek atyja, testvére Mihály Iharos-Berényben Somogy vármegyében pósta mester, szintén családapa.

Miklós ágán áll Antal, ki Gorove Annától négy gyermek atyja, Gáspár, ki a forradalombani részvéte miatt 1849-ben kivégeztetett; Titus s a többi, mint a táblázat mutatja.

A család czimere a paizs kék udvarában arany korona, mellyen férfi kar könyököl, kivont kardot villogtatva; ugyan ez ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Még egy töredék ágazat a mult század végeig lehozva, melyet a családfára illeszteni adatok hiányában nem lehetett, következő:

Nosticius család Trencsin vármegyei czimerleveles nemes család. Az armalist Nosticius Jakab nyerte III. Ferdinand királytól 1655. máj. 6-án Pozsonyban. [1])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren terepélyes pálmafa, melynek tetején piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén ugyan olyan galamb áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

A család neve Noszticzius (sőt Noszko alakban) is iratott Trencsin vármegye jegyző könyveiben. Ugyan ezen megyének nemesi öszszeirása szerint; [3]) 1748-ban Zolnán lakott Jakab, György és Jeremiás, Klobusiczon pedig Gáspár.

1768-ban Zolnán József, György és András, Ivanóczon pedig Gáspár és fia János.

1803-ban Felső-Vadicson György és ennek fiai János és József, Zolnán pedig idősb András, valamint ifj. András fiával Ignáczczal; Driethomán id. János.

Végre 1837-ben F.-Vadicson György, kinek fiai János és József akkor mint már elhaltak említetnek; — Zolnán éltek öregebb és ifj. András; — Driethomán pedig János már mint meghalt említetik.

Nováczky család. (Bürkösi.) Közülök Zsigmond 1815. körűl Felső-Fejér vármegye számvevője.

Novák család. 1677-ben dec. 19-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben nemesíttetett meg. Ezen családból Novák Ferencznek fia Imre 1754. junius 17-én Vas vármegyétől Szombathelyen kelt nemesi bizonyitványt nyert.

Novák Farkas 1753-ban Zala vármegye esküdtje volt.

---

[1]) Collect. herald. pag 186. Lásd Bartholomaeides Memoria ung. 154.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII
[3]) Szontagh D. közlése.

Novák család. Novák F e r e n c z 1790-ben II. Leopold király által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre.

Czímere következő, a paizs először vízirányosan kétfelé, és a felső rész ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali vörös udvarban fehér ló ágaskodik, balfelé fordúlva, a baloldali kék udvarban vörös mezű kar könyököl, irótollat tartva. A paizs alsó felét fehér udvar képezi, és abban felforditott V alaku kék csíkolaton öt arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján egymás mellett két fehér sasszárny emelkedik ki, rajta jobbról balra rézsutosan kék csíkolaton három arany csillag látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Novák P é t e r Arad vármegyében 1821-ben hirdetteté ki nemességét

Novák nevű nemes család Bihar és Szabolcs vármegye nemessége sorában is említetik.

Novák család. (Mátra-Nováki †.) Nógrád megyei kihalt régi nemes család, mely hajdan azon megyében M.-Novák helységet birta, és egy régi curiája is volt a faluban, a mellett halastava és malma De az utolsó ezen családból, ki által a családnak magva szakadt, Egerben török fogságot szenvedvén, hogy abból magát kiválthassa ama régi curiáját 500 magyar forintért eladta. [2])

E családból lehetett azon Novák J á n o s is, ki mint Zrinyi Miklós hadnagya 1566-ban Szigetvár védelmében esett el. [3])

Novakovics család. Novakovics I s t v á n, P á l és P é t e r 1791-ben II. Leopold király által nemesítetett meg. Czímerük kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban jobbra balra négy rézsutos csíkolat vonúl le; a baloldali vörös udvarban hármas zöld halom fölött nyugvó koronán arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával három nyilat tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett sasszárny között; melyek közűl a jobboldali félig arany, félig kék, a másik félig vörös, félig arany. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös. [4])

Nováky család. Trencsin vármegye törvénykezési lajstromában 1810—1834. év közt említetik Nováky J á n o s. Egyik 1781-ben Podluzsánban székelt, de a nemesi összeirásból kihagyatott. [5])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[2]) Mocsáry Ant. Nógrád várm. esmertetése I. köt. 182.
[3]) Reusner Rerum memorab. in Pannonia gestar. Narrationes.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[5]) Szontagh Dan. közl.

Novelly család. (Máskép Okruttay.) Novelly máskép Okruttay János a török háborukban szerzett hadi érdemekért mindkét nemű utódaival együtt I. Leopold király által 1686. nov. 28-án kelt czímeres nemes levélben megnemesítetett. A czímeres nemes levél Szatmár vármegyében 1733. febr. 3-án, Abauj megyében pedig 1801 január 10-én hirdettetett ki. [1])

Czímere szokásos fenálló hadi paizs, melynek kék udvarában zöld téren sárga csizmás, vörös dolmányos és nadrágos, fején fekete prémes, sastollas süveget viselő magyar vitéz látható, balkeze csipejére van támasztva, jobb kezével kivont kardját feje fölött villogtatja, a kard hegyén egy fehér turbános törökfej vérzik. A paizs fölött sisak és azon királyi korona van. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

E családból való Novelly József Kassán 1860-ban.

Novoszád,

Novoszedy és

Novoszedly család. E három név alatt egy nemes család élt Trencsin vármegyében. Az armalist Márton 1603-ban hirdetteté ki a nevezett megyében. Utódai közül a nemesi lajstromok szerint 1747-ben Latkóczon laktak László, István és Ferencz. 1748-ban Latkóczon János.

1768-ban Dezséren Pálnak fia Pál, kinek gyermekei Mihály és Antal már ekkor szintén összeirattak.

Egyébiránt a Novoszedlyek Trombitás név alatt is előfordúlnak Trencsin vármegyében. [2])

Novoszel család. Novoszel Lukács 1744. sept. 12-én Mária Terezia királyasszony által nemesítetett meg czímeres nemes levélben. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábain álló koronás farkas, első jobb lábával meztelen kardot, bal lábával pedig üstökénél fogva levágott törökfejet tart. Ugyan ilyen farkas emelkedik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék.

Novotha család (Beczkói.) Trencsin vármegyei eredetű nemes család. Törzse beczkói Novotha I. János, ki III. Ferdinand ki-

---

[1]) Családi közlés szerint.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Collect. herald. nro 195.

rálytól 1655-ki május 25-én Pozsony várában kelt czímeres nemes levelet nyert, mely armalis levél 1656. (feria 3-tia proxima post Dominicam Palmarum septvagesimam.) Nyitra vármegyének Nyitra városában tartott közgyülésén kihirdettetett.

Ezen Jánostól a család a mai napig következőleg származott le: [1])

I. János
sz. 1655. † 1694.
(barnóczi Lovcsányi Kata)

I. István 1684. 1708. Nyitra várm. követ vegrendel 1722 (sóvári Kellió Mária) | I. Mihály 1710 Nyitra várm. főadószedő | Anna (Kelecsényi Ádám)

I. Mihály gyermekei: II. Mihály őrnagy elesett. (Kalinovszky N.) † | Anna (Ocskay György) | Teréz (Vranovich (György) | Julianna (Szunyogh) | Krisztina (Buzinkay)

I. István gyermekei: II János táblabiró (F.-vásárdi Czingell Zsuzsa) | I. László Kis-Kotessón 1748. 1768. (Hrabovszky Erzse) | Angelika (Jankovich Ferencz)

I. László gyermekei: I. József Kis-Kotessón 1768. 1803. Trencsin várm szolgabiró (Hegyessy Mária) | II. István Kis-Kotessón 1803. 37. birt Rasován is. | Bora (Reviczky József Árva v. alisp.)

I. József gyermekei: Anna (Keller József) | II. László † 1860. Trencsin várm. levéltárnok (Detrich Janka) | IV. József 1803. 37. † | Lajos Csehországban 1837. | Bora † | Erzse (Hodossy János)

II. László leánya: Mária (Turcsanyi György)

II. János gyermekei: Gáspár 1777. táblabiró (Vay Borbála) | Franciska (báró Audriczky Mihály alezredes) | Mária 1773. (Ambró Mihály Pozsony v. alisp.) | Jozefa (Turcsányi László) | Anna (Pauliny)

Gáspár fia: II. József 1800 insurgens kapit (Okolicsányi Mária)

II. József gyermekei: III. József turai plébán. † | III. János cs. k. kapitány | Péter † 1861. oct. 29 Heves v. fő szbiro (1. Fedor Franciska 2. Erdélyi Anna)

Péter fia: I-től Gyula szül. 1828. jun. 23

[1]) Családi közlés szerint.

I. János; a nemességszerző, gróf Nádasdy Ferencz csejtei uradalmának igazgatója volt, és ura által Csejthén több házhelylyel ajándékoztatott meg. Gyermeke három maradt, u. m. I. István, I. Mihály és Anna puszta-kelecsényi Kelecsényi Ádám neje, ki atyjok halála után anyjokkal barnóczi Lovcsányi Katával Csejthén 1695. jan. 3-án megosztoztak.

I. Mihálynak, ki 1710-ben Nyitra vármegye adószedője volt, egyetlen fia II. Mihály mint őrnagy elesvén, benne ez ág fiágon kihalt.

I. István tetemes jószágokat szerzett Trencsin megyében ősi helyén Beczkón Révay Klára Cziráky Mózses özvegyétől tizenötezer forintért, melyek egy részére — mint iratik — királyi jóváhagyást is nyert. Ezen Istvánnak javai névszerint Miskén négy kerekű malma lakóházzal, Horváth-Zsidányon öt jobbágy, két darab rét, egyik Alsó-Pulyán, továbbá minden ingóságai u. m. két ládában arany, ezüst szerei, kész pénzben 724 forintja és minden irományai herczeg Esterházy Pál nádor által lefoglaltatván, azokat amnestia következtében királyi parancsnál fogva, mely Maholányi János aláirása alatt 1684. máj. 17-én kelt, visszakapta. Ezen István Nyitra vármegyének szolgabirája, és 1708-ban országgyülési követe volt. — 1722. aug. 22-én tett végrendeletet, s röviddel utóbb meghalt, nejétől sóvári Kellio Máriától egy leánya Angelika Jankovich Ferencz kerül. táblai ülnök neje, és két fia II. János és I. László maradtak; kik által a család két ágra oszlott; az előbbinek ága előbb Pozsony, majd Nógrád s végre Heves vármegyébe, I. Lászlónak ágazata pedig Trencsin vármegyébe telepedvén.

I. László Trencsin vármegyében Kis-Kotessón lakott, és az 1748. 1768-ki nemesi összeirásokba fölvétetett, 1777. máj. 7-én pedig unoka-öcscsével Gáspárral együtt Nemességét Nyitra vármegyétől, hol armalisok először publicálva volt, nemesi bizonyitványt vett ki. Nejétől Hrabovszky Erzsébettől leánya Borbála Reviczky József Árva várm. alispán neje, és I. József s II. István születtek. Ezek közül II. István 1803. 1837. Kis-Kotessón lakozó, birt Rasován is

egy telket; elhalt mag nélkül. Testvére I. József 1768. 1803-ban Kis-Kotessón lakos, Trencsin vármegye szolgabirája volt. Nejétől Hegyessy Borbálától fia József, ki 1837-ben mag nélkül meghalt, Lajos 1837-ben a nemesi esszeirás szerint Csehországban tartózkodott, és végre

II. László, ki sok ideig Trencsin vármegyének levéltárnoka volt; meghalt 1860ban. Hitves társától Dettrich Jankától egyetlen leánya Mária Turcsányi Györgyné maradván, benne a trencsini ág férfi ágon elenyészett.

II. János (I. Istvánnak fia) testvérével a följebb említett I. Lászlóval 1745. jul. 15-én megosztozván, és egymásnak magva szakadta esetére egymásnak kölcsönös örökösödésűl 10,300 frtot kötvén ki, ősi örökségén kivül kivált neje f.-vásárdi Czingell Zsuzsa után szép kiterjedésű birtokkal birt. Végrendeletében számos hagyományozást tett, főleg misékre, kórházakra és a szakolczai Carmelitákra, kiknél 1743. jul. 23-án örök időkre alapitványul 200 frtot olyképen tett le, hogy családjaért évenként tizenkét mise szolgáltassék. Halála után Czingell Zsuzsannától származott gyermekei Nagyszombatban 1773. dec. 21-én és következő napokon megosztozván, a nyitrai jószágok Ambró Mihálynénak Novotha Máriának, a Heves vármegyei jószágok pedig átalában Gáspárnak jutottak, ez utóbbi mint fiu az atyai végrendeletbnen a többi testvéreknél 4432 frtal különböztetvén meg.

Gáspár nejével vajai Vay Borbálával kapott Nógrád megyei Mihály-geregei jószágába költözvén, 1777-ben Nyitra vármegyétől nemesi bizonyitványt vett ki Egyetlen fia II. József. 1800-ban Nógrád megyei insurgens kapitány, 1809. január 11-én nemességét Nógrád megyében ismét kihirdettetvén, Heves vármegyébe Sirokra tette lakását. Nejétől Okolicsányi Máriától három fia maradt: III. Józef mint turai plébános, III. János mint a Lichtenstein huszároknál volt kapitány magnélkül halt el. Péter sok ideig Heves vármegyének főszolgabirája, 1861-ben ismét törvényszéki ülnöke; meghalt 1861. oct. 29-én. Első nejétől sankfalvi Fodor Franciskától egyetlen fia Gyula, kiben jelenleg a család fiágon él

A család czimere — mint följebb a metszény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld hegyen ágaskodó kettős farkú oroszlán, melynek derekára és nyakára kigyó tekerődzött, fejét az oroszlán feje fölött tartva; az oroszlán első lábaival meztelen pallóst villogtat. Ugyan ilyen oroszlán látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezütvörös, balról aranykék

Nozdrokóczy család. (Nozdrokóczi †.) Trencsin vármegye kihalt, régi, birtokos családa. Közülök Nozdrokóczy Miklós 1480-ben Trencsin vármegye alispánja és a hasonnevű várnak várnagya volt. [1]) A XVI. század végén 1598-ban élt Nozdrokóczy László, kinek Svehla Katalintól gyermekei voltak László, János és Flórián.

Nozdroviczky család (Nozdroviczki.) Trencsin vármegyei Nozdrovicz helységtől veszi nevét és előnevét, és azon vármegyének egyik legrégibb törzsökös családa, elterjedve Nyitra, Mosony, Szatmár, Szabolcs és egyéb vármegyékbe is. A regényes Vágvölgyben fekvő és egyedül fiágra adomanyozott nozdroviczi ősi birtokfészeknek jelenleg is kizárólagos birtokosa és abban hatszáz év folytán hatalmas szomszédai főleg egykor Petróczynak háborgatásai daczára máig fentartá magát.

Nozdrovicz első szerzőjét hitelesen megnevezni nem tudjuk; hagyományos eléadás szerint első alapitója a XII. században Buda városából jött és oda telepedett és Óbuday-nak neveztetett.

A XIII. században már, nevezetesen 1250-ben a Nozdroviczky család birta Nozdroviczot; és a XIV. század második felében Nozdroviczky Péter már uj adományt vitt ősi birtokára.

1411-ben Nozdroviczky Péternek fia Sebestyén egy részről kis-szlavniczai Jakabnak fia Péter más részről a budai káptalan előtt ősi apai kis-slavniczai és szkalkai jószágaikra nézve egymás között birói egyességre léptek, mely szerint nevezett Slavniczai Péter fiának Sándornak (Sandrinus) és testvéreinek Fülöp és Jakabnak terheiket is magára vállalván a közös nemzetségi birtokból és pedig a kis-slavniczaiból egy harmadrészt, a szkalkaiból pedig egy negyedrészt Nozdroviczky Sebestyénnek mint fia Benedek jogai fentartójának is átengedett. Ezen egyezkedmény tartalmából kitűnik, hogy az egyezkedők közös törzsből származva, vér- és jog-közösségben éltek, és ezt a nevezett helységekre emlékezeten túli idő óta gyakorolták, és eképen az ősi nozdroviczi, kis-szlavniczai és szkalkai jószágokban az örökösök felosztozvan, azokban örökségi jogaik megerősitésére többször királyi adományokat szereztek; idővel pedig, midőn a nemzetségi ágak külön családokra oszlottak, neveiket is részben az osztályban jutott birtoktól vették. igy Nozdroviczról a Nozdroviczky, Szkalka utóbb Zamard helységtől a Zamaróczy család kölcsönzé nevét, míg a harmadik nemzetségi ág az említett Sándortól (Sandrinus) Sándor

[1]) Szontagh Dániel közl.

nevezetet vett fel. Megjegyzendő azonban az is, hogy idővel Szkala és Szkalka helység a Zamaróczy családtól elesvén, a szkalkai apátsághoz jutott. [1])

Már 1463-ban Nozdroviczky Zsigmond, Péternek Ferencz fiától unokája uj királyi adomány-levelet vitt Nozdrovicz helységre.

Zsigmond fiának Pálnak özvegyét, Sztankóczy András feleségül vévén, 1507-ben mostoha fia Nozdroviczky László részére (miután neki örökösei nem voltak, Nozdrovicz helységre és Kis-Stankócz fele részére II Ulászló királytól uj királyi adományt vitt.

Nozdroviczky György I. Ferdinand király alatt nagybátyjával Miklóssal, ki másképp nagyszombathi Horváth sőt Pribégh névvel is élt, a család ősi birtokára ismét uj kir. adományt vitt.

Végre miután a nevezett Pribégh Miklósnak fia Gábor mag nélkül elhalt vala, Györgynek (a László fiának) fiai László, János és György 1599-ben Rudolf királytól már az ötödik rendbeli királyi adománylevelét vitték Nozdroviczi birtokaikra.

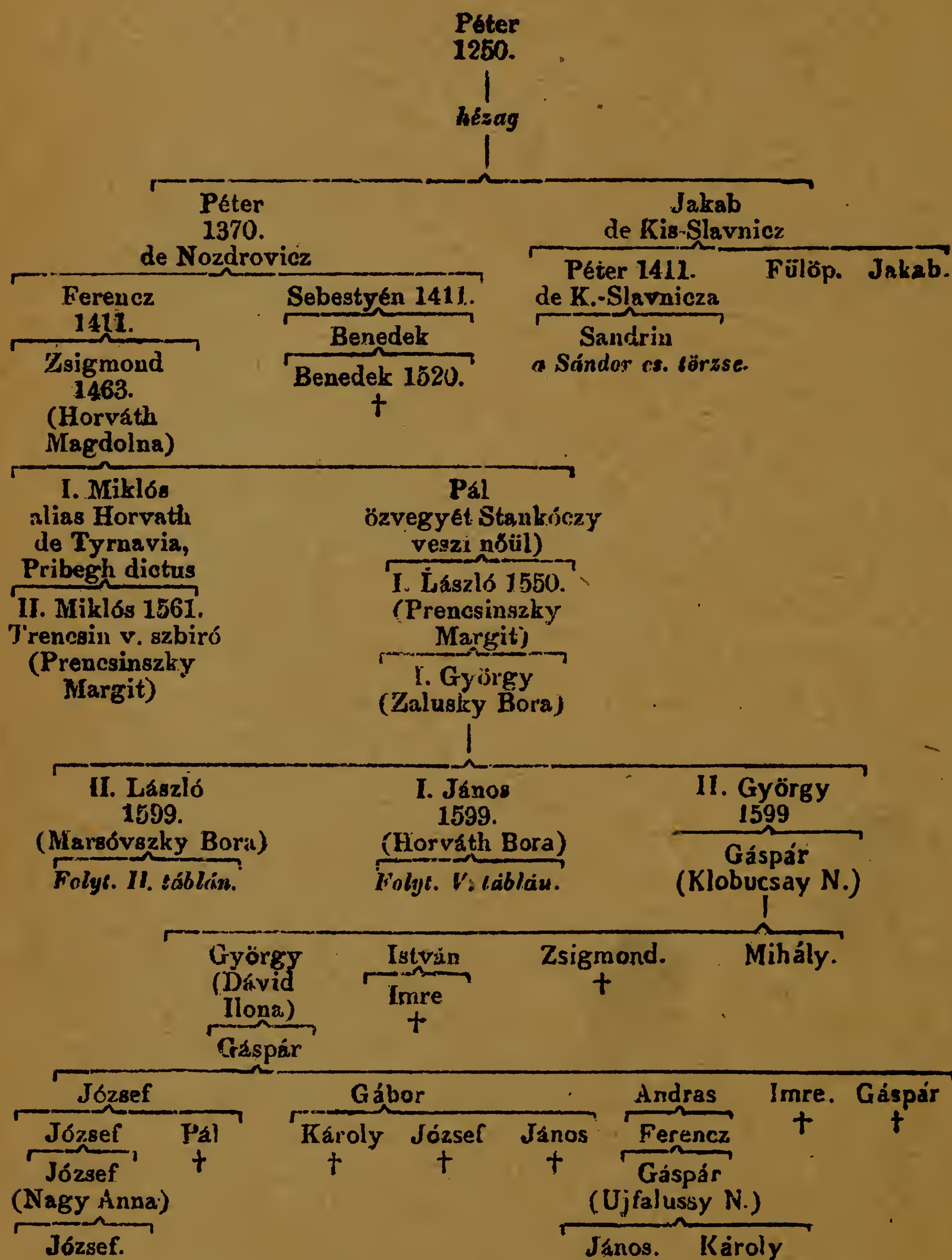
Györgynek Zalusky Borbálától említett három fiai által három fővonalra szakadt a család, és e három vonal három külön nevezet alatt lett a családnál ismeretes, László vonala felső- (hornyovszka), János vonala alsó- (dolnovszka), Györgynek vonala annak Gáspár fia után gáspári ágazatnak (Gasparovszka) neveztetett.

Mint sarjadzott szét a család a XV. század elejétől a mai napig, a következő családfa mutatja.

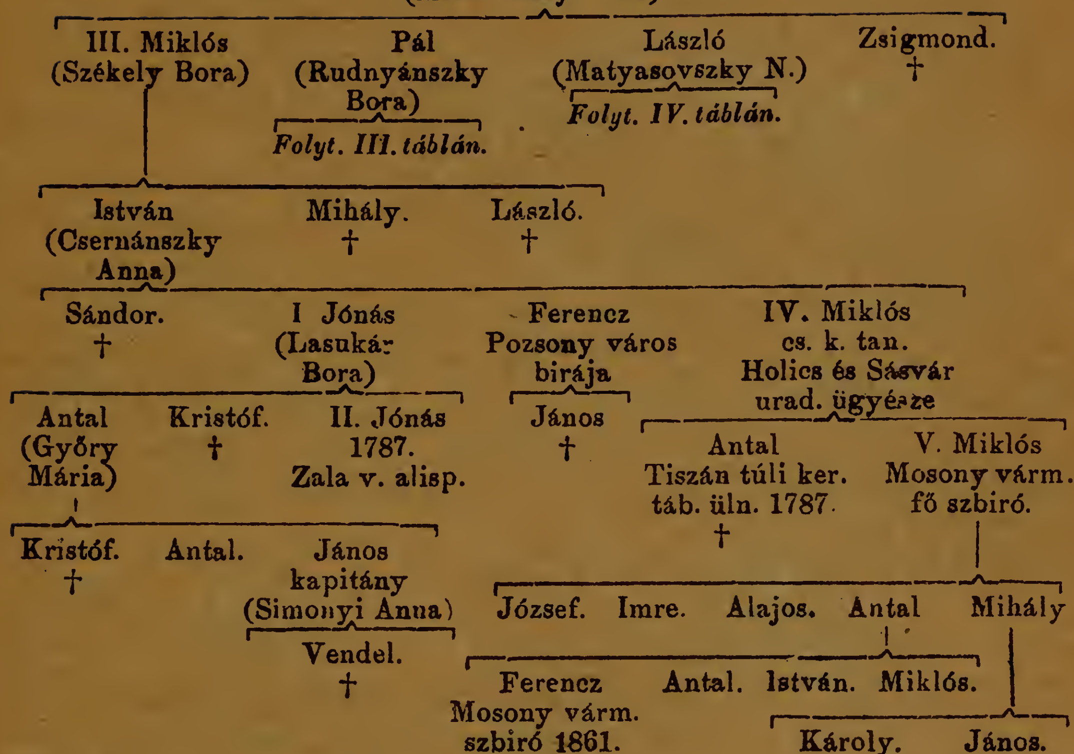
[1]) A Nozdroviczky, Sándor és Zamaróczy családok közti vérség- és jogközösséget mutatja egy 1338-ki oklevél is a gróf Sándor-ok levéltárában, ugymond a családi közlés.

I. tábla.

Péter
1250.
hézag
Péter
1370.
de Nozdrovicz
Jakab
de Kis-Slavnicz
Ferencz
1411.
Sebestyén 1411.
Péter 1411.
de K.-Slavnicza
Fülöp.
Jakab.
Zsigmond
1463.
(Horváth
Magdolna)
Benedek
Benedek 1520.
†
Sandrin
a Sándor cs. törzse.
I. Miklós
alias Horvath
de Tyrnavia,
Pribegh dictus
Pál
özvegyét Stankóczy
veszi nőül)
II. Miklós 1561.
Trencsin v. szbiró
(Prencsinszky
Margit)
I. László 1550.
(Prencsinszky
Margit)
I. György
(Zalusky Bora)
II. László
1599.
(Marsóvszky Bora)
Folyt. II. táblán.
I. János
1599.
(Horváth Bora)
Folyt. V. táblán.
II. György
1599
Gáspár
(Klobucsay N.)
György
(Dávid
Ilona)
Gáspár
István
Imre
†
Zsigmond.
†
Mihály.
József
József
József
(Nagy Anna)
József.
Pál
†
Gábor
Károly
†
József
†
János
†
Andras
Ferencz
Gáspár
(Ujfalussy N.)
János.
Károly
Imre.
†
Gáspár
†

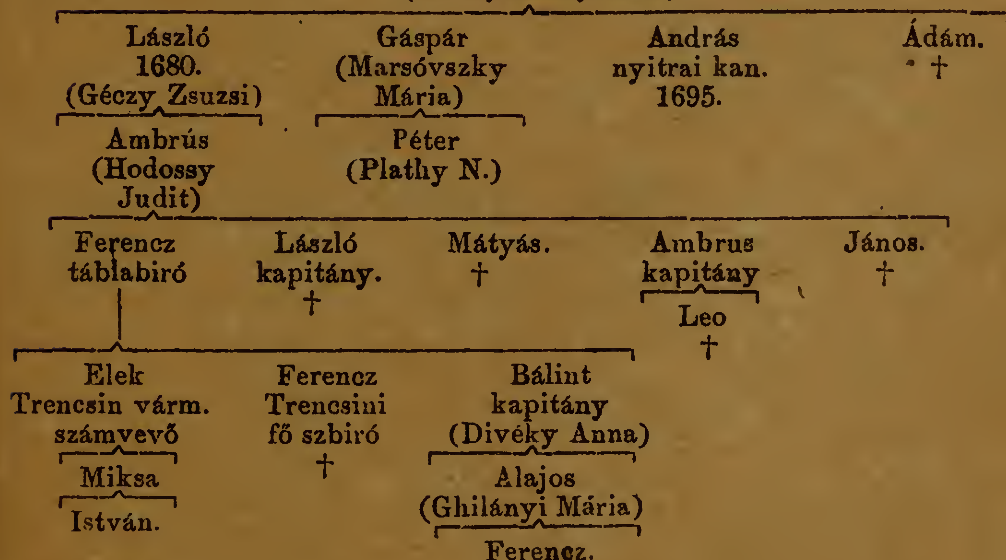
II. t á b l a.

László, *ki az I. táblán.*
1599.
(Marsovszky Bora)

III. t á b l a.

Pál, *ki a II. táblán.*
(Rudnyánszky Bora)

IV tábla.

László, *ki a II. táblán.*
(Matyasovszky N.)

Gábor. †

Menyhért
(Bellevár y Erzse)
László
(Borcsiczky N.)

Antal
Trencsin v. perceptor
(Majthényi Mária)

András 1758.
szerzetes
†

Imre
(Marsovszky Erzse)

István
cathari püspök
septemvir
1719–1748.

Ferencz
(Bornemisza
Anna)

Ferencz. †

János

György
16 szepesi
vár. grófja
†

Antal

Péter. †

Pál

György
(Abranszky)
Szabolcsban.

Ádám
(Plathy N.)

János. †

József

Ferencz. Sándor József. † István. Mihály.

Sándor: József.

Zsigmond
(Petrikovich N.)
Trencsin v. szbiró

Miklós. †

Imre. †

Pál
ezredes
(Szabó Anna)

Károly. †

József
őrnagy
†

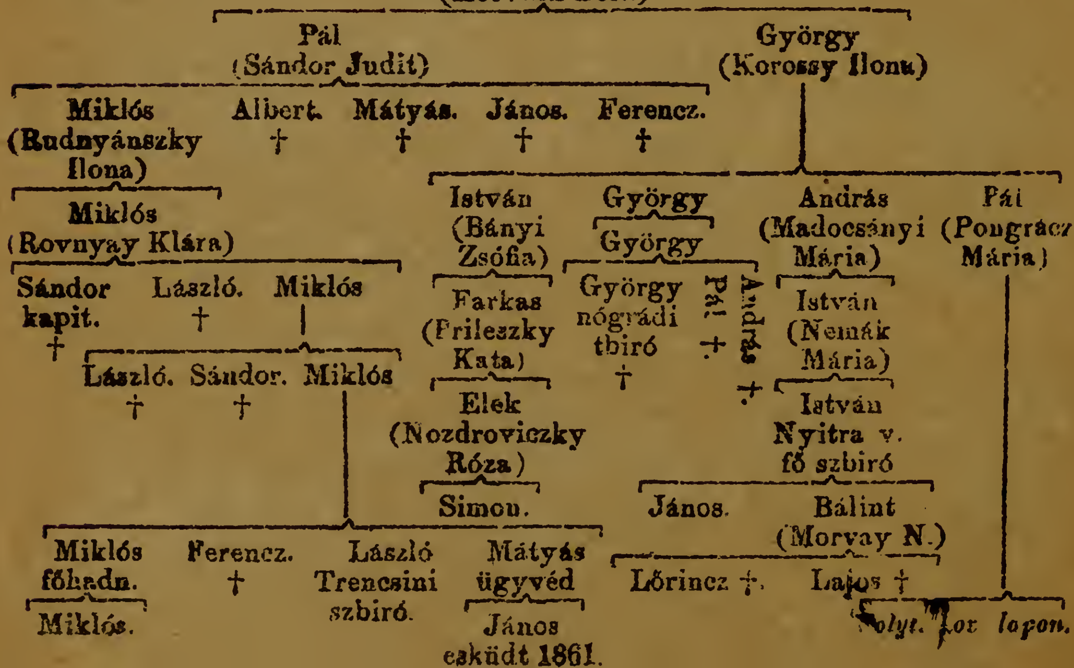
János
kapit.
†

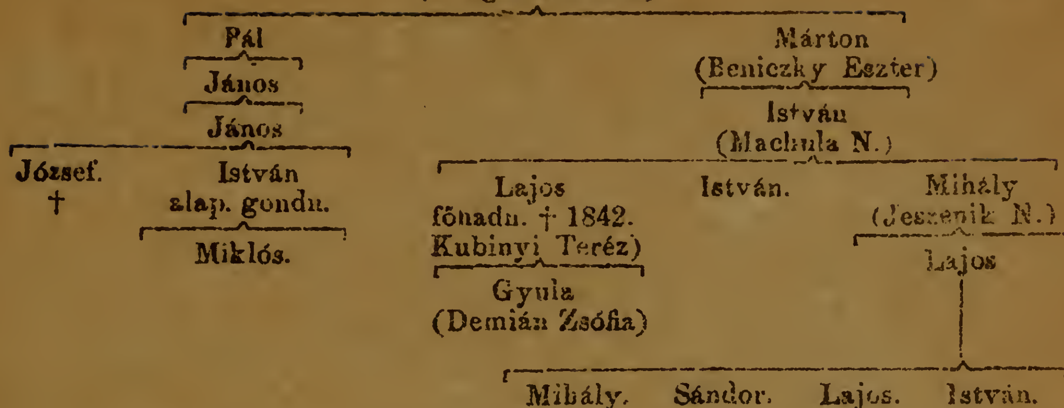
János
Trencsini
szbiró

István
ker. táblán
ülnök 1787.
alapító.

János.

V. tábla.

Az I. táblázaton látjuk a családnak I. Gyorgynek fiai II. László, I. János és II. György által három fő ágazatra oszlását. Ugyan e táblán szemlélhető II. Györgynek fiától Gáspártól származott ivadéka, mely Gáspár ágazatának neveztetik.

A II., III. es IV táblázat az úgy nevezett felső ágazat származási rendjét tartalmazza

A II. táblán látjuk Ferenczet, ki Pozsony sz. kir. város birája volt.

I. Jónásnak fia II. Jónás 1787-ben a Józsefi rendszer alatt Zala vármegye alispánságát viselte.

IV. Miklós szintén a mult században a holicsi és sasvári cs. k. urodalomnak főügyésze. Egyik fia Antal Szatmár vármegyének 1778. 1784-ben al- és főjegyzője; [1] 1787-ben a Tiszán túli ker. tábla titkára, utóbb ülnöke volt. Testvére

V. Miklós Mosony vármegyénél mint fő szolgabiró hivataloskodott, hol unokája Ferencz 1861-ben lön alkotmányos szolgabiró.

A III. táblán állók közűl András 1695-ben nyitrai kanonok. Ferencz e században Trencsin vármegye szolgabirája, és a családi alapitvány megalapitója. Testvére Elek ugyan azon megye számvevője volt.

A IV. táblán állók közűl András szerzetes, testvére Antal Trencsin vármegye fő adószedője volt.

Imrének fia István nyitrai kanonok 1719—1748-ig, egyszersmind cathari czimzetes püspök és a hétszemélyes tábla birája, ki családja részére hat fiu tanitására tett alapitványt.

---

[1] Szirmay, Szatmár várm. I. 136.

János Trencsin vármegyei szolgabiró, ennek fia István 1770-ben a Dunán innen kerületi tábla jegyzője, utóbb ülnöke.

Az V. táblán Miklós magyar nemzetőrségi hadnagy; ennek bátyja László 1815—1848-ig Trencsin vármegyei tisztviselő, utóbb cs. kir. járási biró, és Ferencz-József arany érdemkereszt tulajdonosa 1853-ban.

Andrásnak utóda István Nyitra vármegyei szolgabiró és alapitványi gondnok.

Pál utódai közűl István Nyitra megyében neves ügyvéd, fia Lajos a legutóbbi török és franczia háborúkban vitézül viselte magá., 1842-ben mint cs. k. főhadnagy halt meg. Ennek egyetlen fia Gyula Trencsin vármegyei főügyész, szép tehetségei által a megyei élet terén jó nevet vívott ki magának, 1848-ban országgyülési képviselő volt. 1856-ban Árva-Túrócz megyei cs. kir. törvényszéki elnök volt, egyszersmind több hazai egylet tagja.

A családfát teljesnek nem mondhatni, róla a leányok egészen lehagyvák; azonkivül a férfi tagok közűl is többen hiányzanak; igy nem látjuk rajta azon Bálintot sem, kinek most is élő özvegyétől Misicz Franciskától leánya Klementina Pauliny Gusztávné Selmeczen. Istvánnak testvére Teréz Czigler Károlnyné 1803-ban.

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs vörös udvarában könyöklő pánczélos kar, kivont kardot villogtatva, a kard hajlása alatt félhold fénylik; a kar alatt kék udvarban három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között pánczélos kar könyököl, a kard fölött egy arany csillag, alatta pedig két csillag és félhold ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]) A család némely tagjai ezen czímert azon különbséggel viselik, hogy a paizs udvarában könyöklő kar alatt is arany korona van.

Nugent család. Hazánkban gróf Nugent (olvasd Nüzsán) Laval (szül. 1777. Irlandban), az 1827. évi országgyülésen a 41. törvényczikknél fogva honfiusitást nyert. 1848—49-ben a császári seregek élén az ország alsó részében harczolt a magyar forradalom ellen. Jelenleg cs. kir. kamarás, római herczeg, val. belső titkos tanácsos, arany gyapjas vitéz, altábornagy és ezred tulajdonos. Horvátországban a stelniki jószágot birja. Nejétől Sforza Riaro Janka herczegnőtől († 1855. mart. 25-én Párizsban) következő családot alapított:

---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium nob. H.

		Laval altábornagy (Sforza-Riaro Janka		
Albert sz. 1816. cs. k. ezredes.	Gilbert cs. k. kam.	Artúr cs. k. kam. alezredes.	Beatrix csill. ker. h. (Strozzi Sagrati marquisnő)	Janka csill. ker. h. (gr. Pallavicini)

A család Irlandból származtatja magát, az öregebb ág, mely nálunk honfiusítást nyert, 1621-ben nyerte a „Westmeathi" grófságot.[1]) Czímere a paizs hermelines udvarában két vörös rézsútos csíkolat.

Nunkovics család. Baranya és Sopron vármegyében honos. Közűlök György a mult század végén (1787-ben) pécsi nagyprépost és serbii czimzetes püspök volt. A Nemességet Nunkovics Ferencz nyerte 1793-ban I. Ferencz királytól.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon sz. Mikály arkangyal, keresztvégű lándzsáját a lova alatt hanyat fekvő sárkány torkába ütve. A paizs fölötti sisak koronáján piros lábú galamb áll, szétterjesztett szárnyakkal, csőrében olajfa galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Nyágoi család. Közűlök János bányatörvényszéki titkár Zalatnán 1815. körűl. Ugyanakkor János adóiró biztos Alsó-Fejér vármegyében.

Nyakas család. Szabolcs megyében György 1646-ban országgyülési követ. [3]) Talán más György az, ki 1662—1681-ben alispán volt, és az utóbb említett évben országgyülési követ, a midőn az Erdély felőli határokra biztosúl neveztetett. [4]) Ezen utóbbi Györgynek Paksy Sárától származott gyermekeit mutatja a következő táblázat:

	György (Paksy Sára)	
Judit (Bogdányi István)	Péter 1662.	Miklós 1662. aug. 8.

Nyakazó család. Közűlök Nyakazó Antal 1557-ben váradi kapitány, midőn Váradról a barátokat kihajtva, ott a reformatiot terjeszté. Némelyek e Nyakazó Antalt Kendi Antallal egy személynek tartják. [5])

---

[1]) Hist. herald. Handb. 657. és gothaisches geneal. Taschenb. der gräflich H. 1859. 21. 585.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[3]) Lehoczky Stemmat I. 210.

[4]) Ugyanott I. 209. 210. és 1681. évi 23. törv. cz.

[5]) Budai Fer. Polg. Lex. II. 745.

Nyakazó Ferencz Hont vármegyében Csalomia kelységet bírla, melyet 1558 ban Balassa András Nyakazó Ferencz hűtlenségi bélyegén kért föl királyi adományban, hanem a beiktatáskor ellentmondtak Papócsy István, és Palojtay Anna, Dubraviczky Miklós özvegye. [1])

Nyaktalan család Közűlök Nyaktalun Miklós 1447-ben Baranya vármegye követe a budai országgyülésre. [2])

Nyalabicz család (vagy Nyalabér) Komárom vármegyében 1540-ben Almás helység és Fűzitői puszta birtokába többed magával beiktattatott Nyalabicz vagy Nyalabér András. [3])

Nyárady család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik Fényes Geographiájában.

Nyárady család „Toldalagi" praedicatummal birtokos Torda vármegyében, közűlök Elek szolgabiró 1815-ben, Izsák ugyan az 1837-ben, Imre állomási — Domokos adó-iró biztosok 1848 ban. Sámuel birtokos. Másik ágazatból Lajos Krasznában 1837-ben aljegyző.

Nyáray család. 1722-ben élt közűlök Nyáray Ferencz Váczon.

Nyáry család. (Bedeghi, gróf.) Régiebb mágnás családaink egyike. Ősi székhelye volt Tolna vármegyében Bedegh helység, honnan előnevét irja. A XVI. századtól székhelye főleg Nyitra vármegye, hol a második ősi fészek: Berencs fekszik. A család eredete a XV. századon túl homályban vész el [4]). Történeti hitelességgel a csa-

---

[1]) Sz. benedeki Conv. 1558. Capsa E. Fasc. 2. nro 7.

[2]) Kovachich G. M. Vestigia Comitiorum. 266—268.

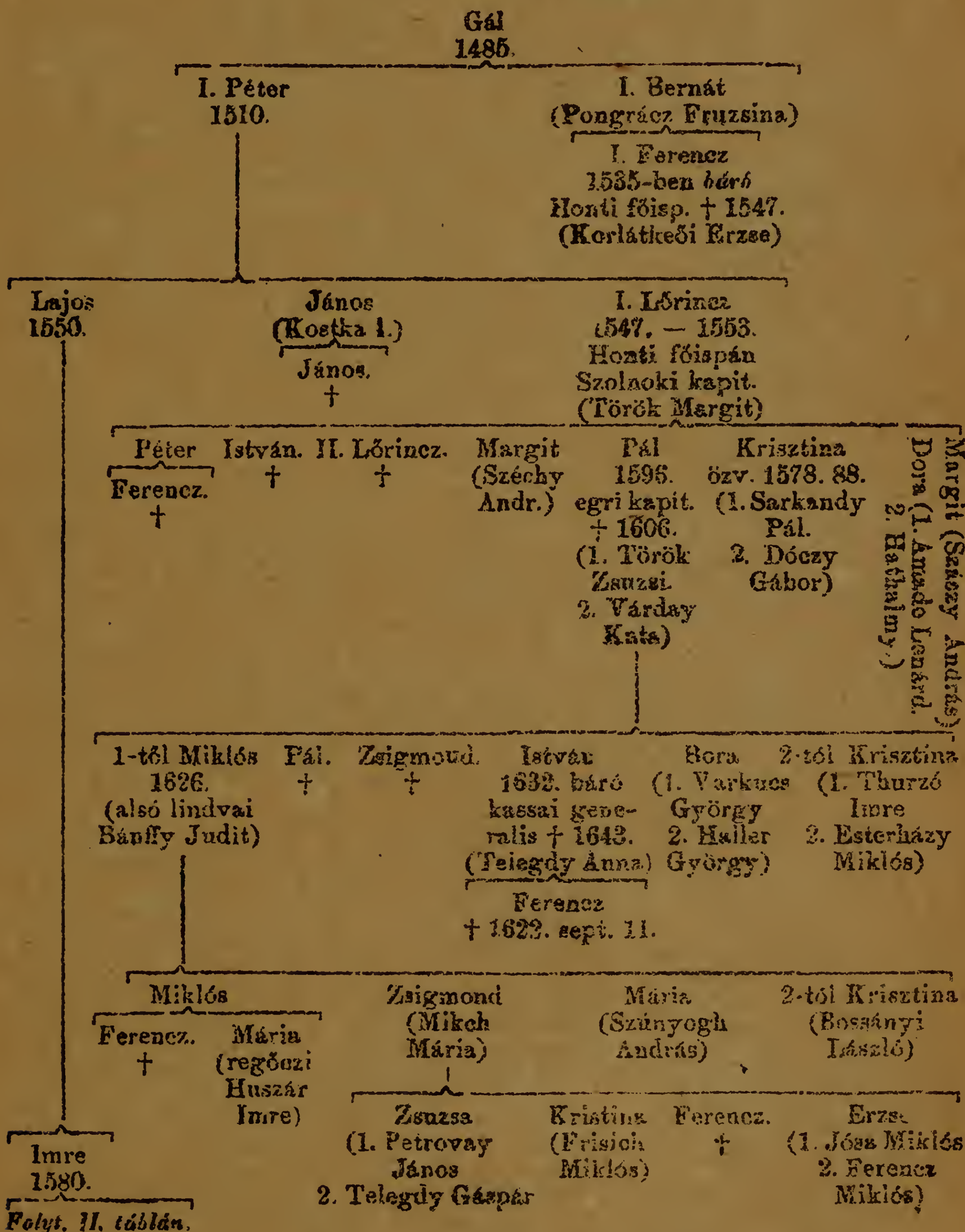
[3]) Fényes Komárom várm. 162. 176.

[4]) Ismerem azon, V. László király nevében 1457-ben keltezett okmányt, melyben a nevezett király által bedeghi Nyáry Jánosnak régi nemessége, sarmata fejedelmektől eredeztetése, és állítólag III. István korában élt Bedeghy Istvántól izről izre (genealogice) leszármazása megerősítetik. Ez oklevél előfordúl Kaprinai kézirati másolat gyűjteményében Mss B. tomo XLII. p. 18. a honnan azt nevezett Kaprinai egyik munkájában Diplomat. I. 216. ki is adta; de ez oklevél, — mely teljes rokonságban áll a „Trophaeum Estorasianum" féle diplomákkal, és azokkal valószinűleg egy műhelyben született édes testvér, a történelmi itészet előtt meg nem állhat; és oly avatlan, s vakmerő móddal férczeltetett össze, hogy azt ha Kaprinai gyüjteményében nem figyelmeztetné is reá egy későbbi marginalis jegyzet, (tán Schwartner által oda vetve) e szavakkal: „Machwerk späterer Zeit", a kevésbé jártas diploma-ismerő is csupán szövege után hiteltelen koholmánynak bélyegezné. Ismeré ez okleveleket a tudós Budai Ferencz, és megemlité Lex. II. 746. lapján, de óvakodott annak hitelt adni.

lád nemzék rendet Nyáry G á l-ig vihetni, ki I. Mátyás király korában élt, és ki Mátyás király zászlótartója (vexillifer) és Somogy vármegye (1485) főispánjául iratik. [1])

Miképen sarjadzik le a család Nyáry G á l t ó l kezdve a mai napig, a következő családfa mutatja:

I. t á b l a.

[1]) Lehoczky Stemm. I. 146

II. tábla.

Imre 1580., *ki az I. táblán.*

Sara (1. Pálffy Tamás 2. Tardy István)
Lajos 1616. *báró* 1655. (Vizkelety Anna)
Bernát. 1630.
János. †

Imre (Slav. Sándor Mária)

Anna (b. Zay Lőrincz)
Ferencz (Tököly Zsófia)

Zsigmond 1723. *gróf lett.* (Sztáray Krisztina)

József. †
Károly. †
János (b. Révay Ilona)
Anna.
Szidonia.

József 1786–1806.
János
Ferencz
István

József sz. 1801. őrnagy.
Ferencz sz. 1802. † 1843. cs. k. kapit. (Almásy Konstanczia)
Lajos sz 1804. † 1856. bányai tanácsos.
György sz. 1806. bánya tanácsos (Veszely Luiza)

Szerafina sz. 1837.
Clementina sz. 1840.

Rudolf sz. 1803. † 1850. cs. k. kam. (Bossányi Anna)
Károly sz. 1799. † 1856. (gr. Pongrácz Franciska) †
Emánuel sz. 1804. cs. k. kam. (gr. Pongrácz Vincentia)
Eleonora sz. 1806. † 1833. (gr. Nyáry Antal)

Rudolf szül. 1828. Esztergam megyei pap.
Adel sz. 1829.
Gyula sz 1831. (Szentiványi Matild)
Simon sz. 1834.
Adalbert sz. 1836.
Janka sz. 1840.
Caritas sz. 1843.

Gyula sz. 1855. † 1856.
Gejza sz. 1857.

Mária sz. 1803.
Lajos sz. 1804. plébános.
János sz. 1805.
Bora sz. 1809.

Antal sz 1793. cs. kir. kam. v. ker. t. ülnö. (1. gr. Nyáry Eleonóra 2. b Révay Fáni)
István sz. 1794. törvszéki üln. (Szirmay Mária)
Károly-Laj. sz. 1800. (Theuerkauf Emma)
Amalia sz. 1803. † 1850. (Szentiványi János)
Imre sz. 1805. kapitány (gr. Szirmay Ludmilla)
Kata sz. 1808. † 1846. (Beőthy Izidor)

Luiza sz. 1838.
Kálmán sz. 1844.
Manó sz. 1850.
Melania sz. 1836.
Tamás sz. 1838.

1-től Lőrincz sz. 1824.
Krisstina sz. 1827
Zsigmond sz. 1832.
2-tól Mária A. sz. 1849.

A családfa élén (az I. táblán) álló Nyáry Gálnak két fia volt, I. Péter és I. Bernát. Ez utóbbinak szentmiklósi Pongrácz Fruzsinától fia a történelmi hirű Nyáry Ferencz, ki 1521-ben Belgrád várában vitézkedett. Részt vett a mohácsi ütközetben, honnan megszabadulván, I. Ferdinand hive lett. 1532-ben Bécs védelmében mint kapitány szerzett érdemeket. 1535-ben a vörös viaszszal élhető bárók sorába emelte őt [1]) I. Ferdinand király, és egyszersmind ősi czímerét, mely eddig a paizs kék udvarában egy zöld ágon három kinyílt rózsából állott, megtoldotta, hozzá adván a paizs alyjára egy királyi koronát, melyből félig egy oroszlán emelkedik ki, és első jobb lábával az előbb említett három rózsa-ágat tartja. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki a hármas rózsa-ággal. 1535-ben vizkereszt napján neveztetett ki Hont vármegye főispánjának. 1538-ban a Tiszántúl Erdély felé táborozott, 1541-ben pedig Pestnél a törökökön győzelmet vívott, valamint 1544. Szalkánál is. Résztvett 1546-ban a smalkaldi táborozásban is, melyből hazatérve nem sokára meghalt. [2]) Nejével Korláthkeői Erzsébettel nyerte Korláthkeő várát, valamint — úgy látszik — anyja Pongrácz Frúzsina után jutott Berencs birtokához. Korlátkőt nejének hagyta szabad rendelkezés alá, Berencsnek felét a Vasmegyei jószágokkal együtt pedig, — miután arra 1551-ben I. Ferdinandtól kir. beleegyezést is nyert, — unoka-testvérének Nyáry Jánosnak hagyta, a másik felét pedig a berencsi uradalomnak nővéreinek Porkoláb Dienesnének és Széchy Bernát deáknénak hagyta, nemkülönben anyai rokonának Tardy Gáspárnak. A női-ág azután Jánosnak átengedte a morvaországi birtokokat, melyekért ő viszont a leány-ágnak a Pozsony megyei Czifferi jószágokat u. m. Cziffer, Bahon, Path, F.-Zela, és Karkocz helységeket engedte át cserében.

Nyáry János, I. Péternek fia miután nejétől sztrecsenyi Kostka Miklós leányától fia János a jobb életre költözött, a pozsonyi országgyülés alatt mag nélkül kihalván, birtokaiban még halála előtt királyi beleegyezéssel testvérei Lajos és Lőrincz örökösödtek; és igy a berencsi uradalom fele, és a morva jószágok ezek maradékaira szált.

Nyáry Lőrincz [3]) nagybátyjának I. Ferenczнek nem csak birtokaiban, hanem méltóságában is örökösödött. Már 1547-ben honti fő-

[1]) Lásd Kaprinai Mss. B. tom. XXVIII. p. 50.
[2]) Ugy látszik — 1551. év után.
[3]) Ezt Budai Lex. II. 751. lapján I. Ferencznek testvéreül irja.

ispán volt; 1551. tájban pedig Szólnok vára kapitánya lön, azonban a következő évben őrségének gyávasága miatt Szolnok vára a török kezébe esvén, maga is török fogollyá lön, honnan — úgy látszik — a szintén török fogságot szenvedő regóczi Huszár István közbenjárásával szabadult meg, kinek szolgálatát azzal jutalmazta meg, hogy neki Krepellán és Konszko falut, és Szucsányban néhány telket ajándékozott. Nejétől enyingi Török Margittól [1] (ki 1540-ben született, és 1570-ben Király-Helmeczen halt meg) több gyermeke maradt. Ezek közül legnevezetesebb lön Pál, 1596-ban Eger vára kapitánya, ki utóbb a reformatióra tért, és Bocskai híve lett. 1601-ben már váradi kapitány, Kraszna, Bihar, Közép-Szolnok vármegye főispánja. Harczolt Bocskai alatt. [2] 1606-ban aláírta a békekötést, és nem sokára meghalt. Első neje enyingi Török Zsuzsanna volt, ki által gyermekei, Pápa, Gesztes, és a Diós-Győri uradalomban örökösödtek. Második neje kis-várdai Várday Katalin volt. Gyermekei közül Pál és Zsigmond utódok nélkül korán elhaltak, István előbb Bethlen híve, s kállói kapitány. Egykor 1620. tájban portyázó törökök közül őt f.-győri Nagy János menté ki; utóbb III. Ferdinand híve lévén, már 1635-ben kamarás, tanácsos, Szabolcs vármegye főispánja, fő ajtónálló mester, 1632-ben báróságot nyert, utóbb pedig felső magyarországi főkapitány (= kassai generalis) lett. Nejétől Thelegdy Annától egyetlen fia Ferencz 1622. sept. 1. napján kora 11. évében Varanón Zemplin vármegyében halt meg. [3] Ezt 1635. oct. 17-én felesége követé; [4] maga pedig István meghalt 1643-ban. [5]

Istvánnak testvére Miklós Pápa, Gesztes és Diós-Győr ura, 1626-ban élt. Neje alsó-lindvai Bánffy Judit volt, kitől gyermekei: Miklós, Zsigmond, Mária Szúnyogh Andrásné, és Krisztina Bossányi Lászlóné volt. Ezek közül Miklósnak Ferencz fia magnélkül halt, leánya Mária regóczi Huszár Imre neje lett. Zsigmondnak Mikeh Máriától fiai férfi ágon szintén utód nélkül szálltak sírba. És igy Nyáry Lőrincznek ága elenyészett.

I. Péternek harmadik fiától I. Lajostól jő le a mostani nemze-

---

[1] Wagner, Collect. geneal. dec III. 127. — Másutt nejéül Turóczy Mariát olvassuk.

[2] Lehoczky Stemmat. I. 128. 151. II. 258. Pethő Gergely Krónika 142. 146. 164 173. 174.

[3] Nyáry István saját jegyzése Mss. Mus. fol. lat. nro 213.

[4] Wagner Dec. III. 123.

[5] Pethő Gergely, krón. IV. rész 9 lap.

dék Ennek fia Imre nemzé Sárát, II. Lajost, Bernátot és Jánost. Ezek közűl János magnélkül halt meg; Bernát Szabolcsi főispán, a ki 1646ban a részek (partiumok) részéről országos biztos volt, [1]) szintén nem hagya utódot.

II. Lajos 1635. és 1649-ben az országgyülés által a határok megvizsgálására kiküldött biztos volt. [2]) 1655-ben báróságra emeltetett. [3]) Nejétől Vizkelety Annától egyetlen fia maradt Imre, kinek slavniczai Sándor Máriától gyermekei Anna b. Zay Lőrinczné, és Ferencz. Ez utóbbi Tökölyi Zsófiától nemzé Zsigmondot.

Zsigmond az anyja Tökölyi Zsófia után reá néző scsavniki urodalom végett, mely anyai nagyatyja Tököly Zsigmond hűtlenségi bélyegén a kir. fiscus kezébe került, az országgyüléshez folyamodott, melyre nézve az 1715. és 1723-ki országgyülés kéré is a királyt eme birtok visszaadására. Zsigmond 1723-ban III. Károly király által magának és utódainak számára grófi rangot nyert. [4]) Feleségétől gr. Sztáray Krisztinától [5]) három fia közűl csak János nejétől báró Révay Ilonától hagyott maradékot, és igy a most is élő grófi család négy ágának ő lön közös atyjává. Négy fia József, [6]) János, Ferencz és István négy külön ágat terjesztett, mely ágak a mai napig lehozva a II. táblán láthatók. Ezek közűl kettőt a papi pályán, kettőt a bányászati kormányszéknél, másokat ismét a katonai pályán találunk.

A család 1723-ban nyert grófi czimere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4. osztály kék udvarában fehér ménen vörös ruhás, arany zsinóros magyar vitéz vágtat; a 2. és 3-ik vörös udvarban koronából kiemelkedő oroszlán, első jobb lábával arany királyi pálczát ballábával egy zöld ágat tart, melyen három fehér rózsa virít. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt oroszlán (az ősi czímer) emelkedik ki, szintén sceptrumot és hármas rózsa-ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék; balról aranyvörös.

---

[1]) Kemény János önéletirása Kiadta Szalay L. 463. l. Lehoczky Stemm. I. 148. Lásd 1647-ki 91. törv. czikk.

[2]) 1655 : 55. és 1649 : 27. törv. cz. (Lajosnak néhol nejéül Szúnyogh Erzse iratik, ez tán második nejo volt).

[3]) Lehoczky Stemm. I. 169.

[4]) Ugyan ott.

[5]) Némely nemzékrendi táblákon nejéül Majláth Angelika iratik.

[6]) 1751-ben és 1765-ben az országgyülés által határvizsgálati biztosnak kiküldetett.

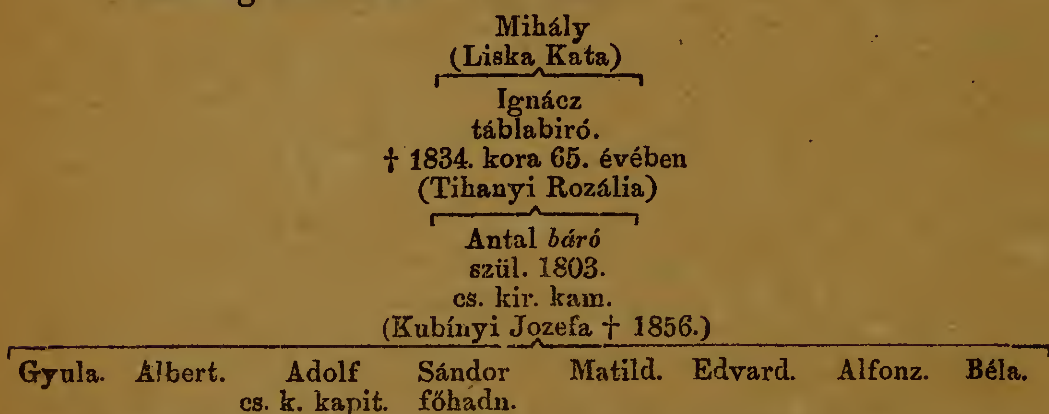
Ugyan e családból volt Nyáry Borbála, kinek férje Alaghy Menyhért 1631-ben halt meg. [1])

Nyáry család. (Nyár-egyházi, báró és nemes). Hont és Pest megyei birtokos család, előnevét a Pest-Pilis megyében fekvő Nyáregyháza pusztáról viseli.

A család jelenleg két ágon virágzik, az egyik a bárói, a másik a nemes rendű ágazat.

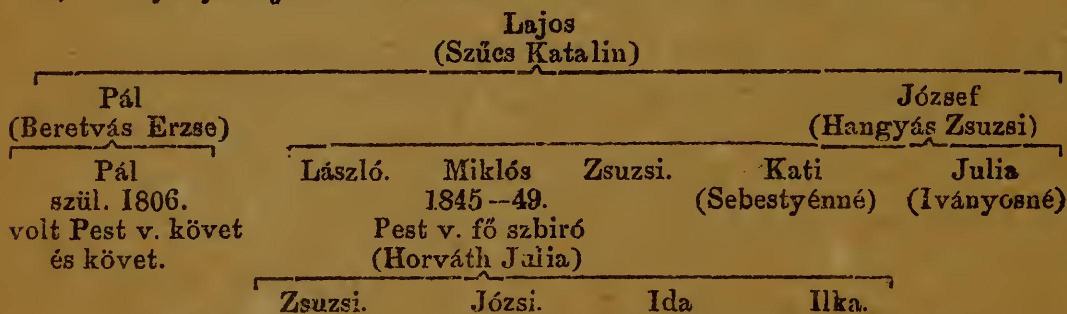
A bárói ágból Ignácznak (mh. Pesten 1834. febr. 1. kora 65. évében) fia Antal cs. kir. kamarás (szül. Hont megyében Bagonyán 1803. jan. 15-én) Hont vármegyénél viselt megyei alispánságot, utóbb (1830—1836. körül) báróságot nyert.

A bárói ág nemzékrende következő:

Antal bárónak fiai közűl Albert az irodalom terén is föltünteté nevét.

A nemesi-ág, — mely főleg Pest megyében Nyáregyházán birtokos, — Nyáry Lajostól származik le a következő táblázat szerint:

Pálnak Pál fia szül. 1806. dec. 12-én Nyáregyházán, Pest vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, 1836-ban már főjegyző, 1845-ben másod-, 1848-ban első alispán, és országgyülési képviselő, valamint 1861-ben szintén első alispán, és képviselő; az alkotmányos ellenzék-

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 165. Olvashatni e családból: Hormayr u. Mednyánszky Taschenbuch 1827. és 1841. évfoly. is.

nek jeles és szervező tehetségéről és szilárd erélyéről egyik ismeretesb tagja.

Józsefnek fia Miklós Pest vármegyénél előbb al-, 1845-től 1849-ig főszolgabirája volt.

A család elődödei közűl Nyáry Imre 1672-ben ügyvéd volt. [1])

A család prot. vallású.

Nyásy család. Közűlök Nyásy Demeter 1545-ben püspök volt. [2])

Nyékey család. Virágzott Szatmár vármegyében, hol 1543-ban Nyékey (egy helyen Nyikay) Andrásnak felesége Zsófia Danyád és Penyige helységben részbirtokot nyer királyi adományban. [3])

Nyéky család. (Nyéki.) Pozsony megyei csallóközi régi nemes család, közűlök Nyéky László és neje Lucza, és fia Gergely magok és Nyéki Dénes fiai Jakab és János nevökben a pozsonyi káptalan előtt megegyeznek borsai Vizközi Pállal, ki Nyéki Dénes fiát Andrást megölte. [4])

A Hont megyei Nyék helységről szintén egy Nyéky család viselé nevét. Legalább Nyéky Gábor 1722-ben pap, innen származott.

Nyeregjártó család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. [5])

Nyeregjártó András 1647-ben Kassán városbirája volt, a midőn vádügye a vele vádolt tanácsosokkal együtt az országgyülés által elintézés végett a nádorra bizatott. [6])

Nyers család. Nyers János 1717-ben III. Károly király által emeltetett czímerleveles nemességre. [7])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon könyöklő vörös mezű kar, kivont kardot tartva A paizs fölötti sisak koronáján ugyan olyan kar látható, hasonlóan kivont karddal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szatmár vármegyében laknak Nyers családbeliek.

---

[1]) Protocol. C. Neográd anni 1672.
[2]) Wagner Dipt. Sáros 266.
[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 222. 254.
[4]) Teleki Hunyadiak kora XII. 349.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.
[6]) 1647 : 82. törv. cz
[7]) Collect herald. nro 574.

Nyetcsh család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. A czímeres nemes levelet Miklós 1678-ban hirdetteté ki a nevezett megyében. [1]) Jelenleg ott semmi utódai nincsenek.

Nyeviczkey család. Ung vármegyei nemes család, kiterjedve Szatmár, Ugocsa, Zemplin vármegyébe is.

Zemplin megyében e század elején birtokos Szilvás-Ujfaluban, Kolbásán, Lasztoméren. [2])

Ugocsa megyében Antal Nevetlenfaluban. [3])

Szatmár vármegyében László Tisza-Kórodon [4])

Jelenleg élnek a családból József királyi táblai ülnök, és testvére Kristóf Zemplin vármegyében ügyvéd ; s többen.

Nyika család. (Belényesi.) Közűlök Lajos Küküllő vármegyében pénztárnok, Zsigmond derékszéki ülnök, Elek szolgabiró 1815. körűl.

Nyikos család. (Nagy-Gyimóthi.) Veszprém vármegyei nemes család. Gyimóthi Nyikos Mihály 1618-ban II. Mátyás királytól kapta czímeres nemes levelét.

Nyikos Anna a XVII. században Sándor György neje volt. [5])

Nyikos Sándor Duna-Radványban ref. lelkész, szül. Hetényben Komárom vármegyében 1775. sept. 5-én.

Nyikos Benjamin 1832-ben Komárom vármegye alszbirája.

Nyilas család. Zemplin vármegye czímeres nemes családainak egyike. [6])

Nyireő család. Borsod, Szabolcs, Zemplin vármegyei nemes család; birtokos jelenleg Borsod megyében Nemes-Bikk helységben, Szabolcs vármegyében pedig Földesen.

Borsod vármegyében Miskolczon már 1554-ben (Nyro) Benedek a város birája volt. [7])

1616-ban Ományi Máténak neje Nyirő Erzse, ki 1627-ben Borsod vármegye törvényszéke előtt egyezkedik férje közvetlen rokonaival.

A XVII. század közepén 1660-ban élt Borsod vármegyében

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115. 247. 248. 375.

[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 171.

[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 258.

[5]) Geneal. authent. II.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

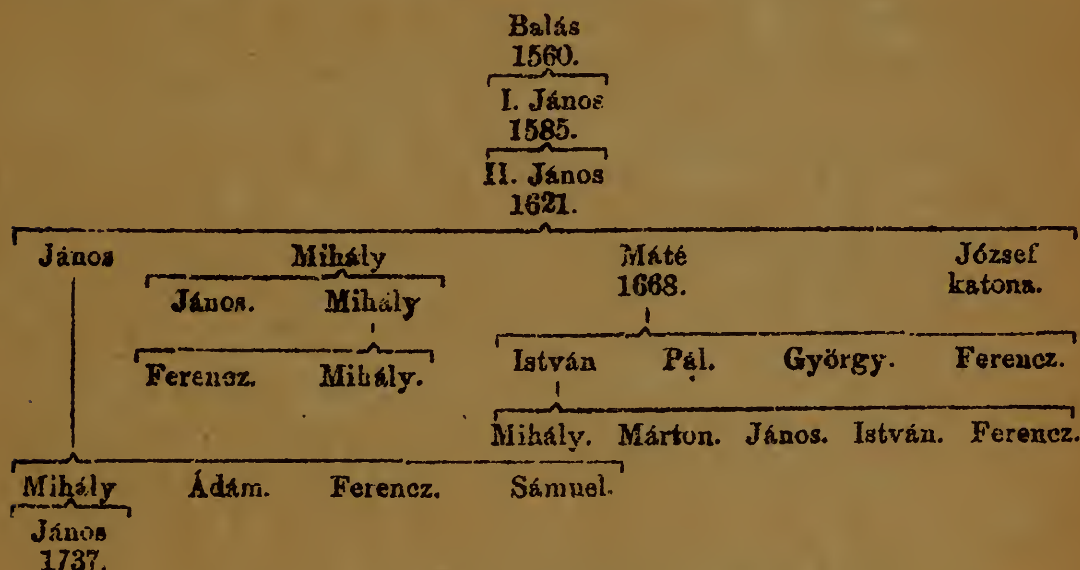
[7]) M. tud. társ. Évkönyve III. 112. lap.

György, kinek gyermekei Erzsébet, Helle István neje, 1714-ben özvegye, József és Mihály, a hires jogtudós, és ügyvéd, kinek kéziratban [1]) maradt: *Jurisprudentia e Iure Hungarico conscripta, ... atque in IV. Libros distributa* etc. czimű munkáját több jogtudós használta, és dicsérettel említi. [2])

1773. máj. 10 én Nyireő István és fiai István és András Borsod vármegyétől nemesi bizonyitványt nyervén, azt Nógrád vármegyében azon évi sept. 20-án kihirdettették, és a birtokos nemesek sorába beirattak. [3])

1794-ben aug. 22. Nyireő Kata Kenisz András házas társa ügyvédet vallott. [4])

A Nyirő család egyik őse Nyirő Balás 1560-ban nyert armalis levelet, és tőle a mult század végeig ivadéka igy terjedt:

Mihálynak fia János 1737-ben dec. 10-én Zala vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt.

E családból — és úgy látszik I. Jánosnak leánya — volt Nyireő Katalin, rődi és m-bándi Bihary István bujáki várnagynak neje, kinek nevezett férje 1618-ban nemesíttetett meg.

A Nyireő családból a XVII. század elején még egy szerzetesre is

---

[1]) Meg van a kir. m. egyetem könyvtárában is.

[2]) Jóny Joan. Commentaria Historico Juridica. Leutschoviae 1727. pag. 46. 47.

[3]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1773. p. 24. item 1766. 338.

[4]) Ugyan ott jegyzőkönyv.

találunk: Nyireö János 1616-ban a füleki szent-ferenczes kissebb rendű klastrom gvardiánja volt. [1])

Nyirő család. Nyirő István 1722-ben III. Károly királytól nyert czímeres nemes levelet [2]), és azt még azon évben lakta helyén Nógrád vármegyében kihirdetteté, de a kihirdetésnek ellene mondott gróf Forgách Ádám főispán, [3]) utóbb azonban kiegyeztek.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú, koronás oroszlán, első jobb lábával zöld ágat tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Nyirő család. (Bátsai.) Erdélyben többféle Nyirő család létez; ilyen a bácsai előnevű, melyből Mihály, az erdélyi udv. kanczellarián fogalmazó.

Az alvinczi Nyirő családból Ferencz 1836. körűl Alsó-Fejér megyében adóiró biztos.

A bányai Nyirő-k közűl János Küküllőben megyei börtön felügyelő.

Nyirő Ádám (mily előnevű?) Erzsébetvárosi harminczados 1815. körűl.

Magyarországban előfordúl czeglédi Nyirő család is. [4])

Nyiry család. Szabolcs és Zemplin vármegyében honos. Egyik tagja a mult században Heves megyében Átányban ref. predikátor, ennek fia István született 1776. máj. 9-én. 1806. óta a sárospataki collegium rendes tanára majd haláláig. 1831-től a m. akademia tagja, meghalt 1838. aug. 22-én. Az irodalom terén is érdemeket szerzett. [5])

Nyitray család. Lásd *Nittray cs.*

Nyitó család. (Somostelki.) Erdélyben Küküllő vármegyében János 1815-ben irnok, ifj. Farkas ugyanott adórovó biztos.

Nyomárkay család. (Nyomárkai.) Zemplin vármegye birtokos nemes családa, birtokos azon megyének Kozma, Mihályi és Lasztócz helységeiben [6])

---

[1]) Urbani Fridrik: Historia Provinciae Hungariae ordinis minoris Prov. S. Francisci pag. 165.

[2]) Collect. herald. nro 362

[3]) Protocol. C. Neograd. anni 1722. pag 135.

[4]) Palugyay Imre M. orsz. leirása III 19.

[5]) Magyar Irók. I. 343.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 248. 268. 269.

Nyujtody család. (Rugonfalvai.) A XVI. században Erdélyben Kövesd helységet birtak több családdal közösen; 1509-ben sz. Bertalan napján Szent-Györgyi Péter országbiró és erdélyi vajdától az egész Kövesdre osztoztató parancsot nyert a többi osztályos családokkal együtt rugonfalvi Nyujtódy Pál és szent-demeteri Nyujtódy György is. [1])

Nyujtódy Péter 1426-ban Kézdi szék követe Zsigmond királyhoz Bereczk város ügyében.

János a vajda személyes képviselője 1459-ben Pálfalva és Varhelye közt folyó perben. — Pál 1505-ben székbiró Udvarhelyen.

Demeter 1524-ben jelen volt a székely vásárhelyi gyülésen.

Pál 1571-ben Maros székben biró.

Gergely 1594-ben a maros-vásárhelyi gyülés által választott bizottsági tag. [2])

Nyúl család. Nyúl Mihály 1623. sept. 1-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben emeltetett nemességre II. Ferdinand m. király által társával Ferenczy Györgyel együtt. [3])

Czímere, — mint már a Ferenczy családnál IV. köt. 156 lapon hiányosan érintetett, — a paizs kék udvarában zöld téren futó farkas, szájában nyúlat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén farkas emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Nyúl Mihály érintett nemes levelét 1623. (feria 2-da prox. post festum beati Lucae) Zala vármegyében hirdetteté ki. Ugyan azon armális 1717. mart. 18-án Veszprém vármegye közgyülésén Pápán is hirleltetett.

Nyúl György 1742. máj. 28-án Vas vármegyétől Körmöndön tartott közgyülésből nyert nemesi bizonyitványt; és azt 1743. január 17-én Pápán hirlelteté.

1768. dec. 16-án Nyúl Miklós és György Veszprém vármegyétől vettek ki nemesi bizonyitványt. [4])

Nyúzó család. Alapítója Nyúzó Mihály, ki 1709-ben Rákóczy híve és egyik ezredese volt; [5]) az 1711-ki szatmári béke után,

---

[1]) Kemény Jos. Notitia Cap. Albens. 225.

[2]) Kállay székely nemz. 273. 274.

[3]) Collect. herald. p. 126. és Adami Scuta gentil. tom. VIII.

[4]) Veszprém várm. levéltár.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist 292. Kovács János, Kronika 98. lap, hol azonban János áll.

melynek nevét ő is aláírta; 1712-ben III. Károly király által czímeres nemeslevél által a nemesek sorába emeltetett. [1])

Czímere a paizs kék udvarában arany halmon, fehér lovon vágtató pánczélos vitéz, kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén pánczélos vitéz emelkedik ki; jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

O.

Obenaus család. Németországi származású. Liebensfeldi Obenaus János 1732-ben III. Károly királytól czímeres nemességre emeltetett. [2])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. fekete udvarban ezüst szarvú arany szarvas ágaskodik; a 3. és 4. vörös udvarban kiterjesztett fehér sasszárny látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobboldali vízirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik pedig épen ellenkezőleg felül vörös, alól ezüst, — arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Obeszló család. (Kis-Ledniczi.) Trencsin vármegye czimerleveles családai közé tartozik. Székhelye Kis-Lednicz. Hajdán a Rákóczy család hívei voltak. Eldődei Bartonis Dániel, máskép *Obeszló* vulgo *Holko* nevezetű, és ennek testvére Bartonis Mihály máskép *Pohánka* 1696. febr. 5-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemességre emeltettek. Az előbbi az Obeszló, és Holko,—az utóbbi a Pohánka nevezetű család törzse lett. Utóbb a család némely tagjai Ledniczky név alatt fordúlnak elé, sőt egyes ágazatok jelenleg is élnek a Ledniczky névvel. Különben az Obeszló családot már az 1696-ki armalis előtt is nemesi jogok gyakorlatában lelhetni, miután Trencsin vármegye 1647-ki jegyzőkönyve szerint a Balassák és Szapáry Péter özvegye mint földes urak az Obeszlók nemességének ellentmondtak; melynek folytán ezen uradalmi nyomás a Rákóczyak birtoklása alatt mindaddig tartott, mig 1696. aug. 7-én I. Leopold király által külön oltalom-levél által végképen föl nem

[1]) Coll. herald. nro 699.
[2]) Ugyanott nro 342.

szabadíttattak. Ezen mindkét rendbéli kiváltságos levél Trencsin vármegyében annak rendje szerint ki is hirdettetett. [1])

A nevezett vármegye nemesi összeirásai szerint az Obeszló családból

1748-ban Ledniczen lakott id. és ifj. János, Ádám és András.

1768-ban a följebb említett helységben laktak János és fia András; — idősb András és fia András; — György és két fia János és György; továbbá idősb János, és ennek fiai János, György, András; ismét középső György három fiával Jánossal, Györgygyel, és Andrással — végre középső János, és ennek fiai József és Miklós. Utóbb a családnév nyomára nem találhatni.

Megjegyzendő, hogy Obeszló nevet a Lchottay család is viselt *Lásd VII. köt. 85. lap.*

Obicz család. Obicz Ferdinand az 1687-ki országgyülésen a 28. törv. cz. fogva honfiusitást nyert.

Oblacsics család. Oblacsics Radoszáv 1751-ben M. Terézia királyasszony által czímeres nemes levélben emeltetett nemességre.

Czímere a paizs kék udvarában jobbról balra rézsutosan az udvar felső jobb szögletéből az alsó bal szögletig hullámzó fehér folyam; fölötte balról piros csőrű és lábú fehér galamb repűl; alúl egy arany rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két pávatoll emelkedik ki, közte arany rózsafej látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [2])

Oblazovszky család. Trencsin vármegyében 1646-ban a nemesi összeirás szerint Kis-Sztankóczon lakott ily nevű nemes család; nevét azon megyei Oblazov helységtől mint eredete helyéről vette. Utóbb elé nem fordúl, s jelenleg ismeretlen.

Obuchovszky család. Az 1659. évi országgyülésen Obuchovszky János indigenatust nyert a 133. törv. czikknél fogva.

Och család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik. [3])

Ochs család. Nemesi czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú, koronás oroszlán, első jobb lábával három

[1]) Szontagh Dán: közlése.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. VIII
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

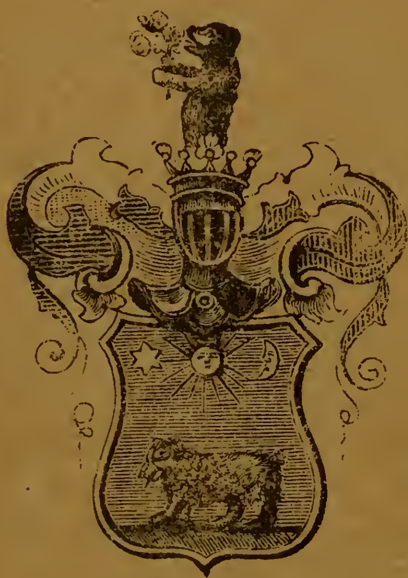
virágú liliom-ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nől ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös. [1])

Ócsay család. Ócsay Mihály 1622-ben Hont vármegyében Disznóson egy földjét elzálogítja Lipthay Imrének. [2])

Ócsay Istvánnak leánya Judit először Szilassy Jánosnak, másodszor Sárkány Farkasnak, harmadszor Deseő Jánosnak felesége szintén Hont vármegyében Fēlső-Szúdon fekvő curiáját nyolcz telekkel 1634-ben Lipthay Györgynek és Istvánnak elzálogítja. [3])

Nevök „Ochay"nak irva is eléfordúl. A család valószinűleg kihalt.

Ocskay család. (Ocskai.) Nyitra vármegye egyik legrégiebb adományos birtokos nemes családa; nevét a most is birtokában levő Ocsko helységtől vette.

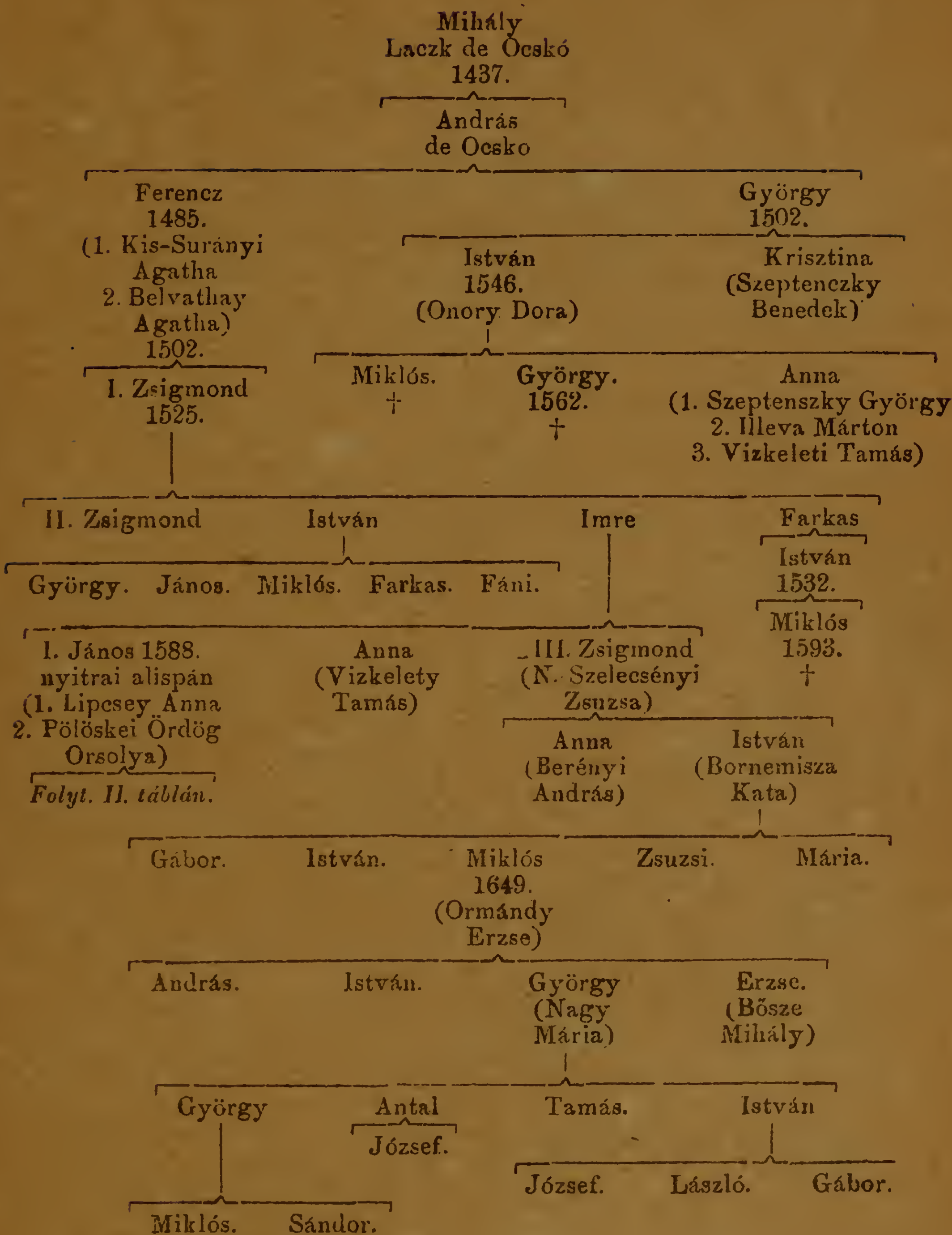
A család czímeze — a följebbi ábra szerint — a paizs kék udvarában zöld téren menő medve, fölötte csillag és félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén medve emelkedik ki, első jobb lábával egy hármas rózsa-ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az előttem fekvő táblázaton, mely a XV. század első feléig 1437. évig terjed föl, a család törzse Ocskay Laczk Mihály volt; tőle a családfa a múlt század végéig a következőleg terjedt szét:

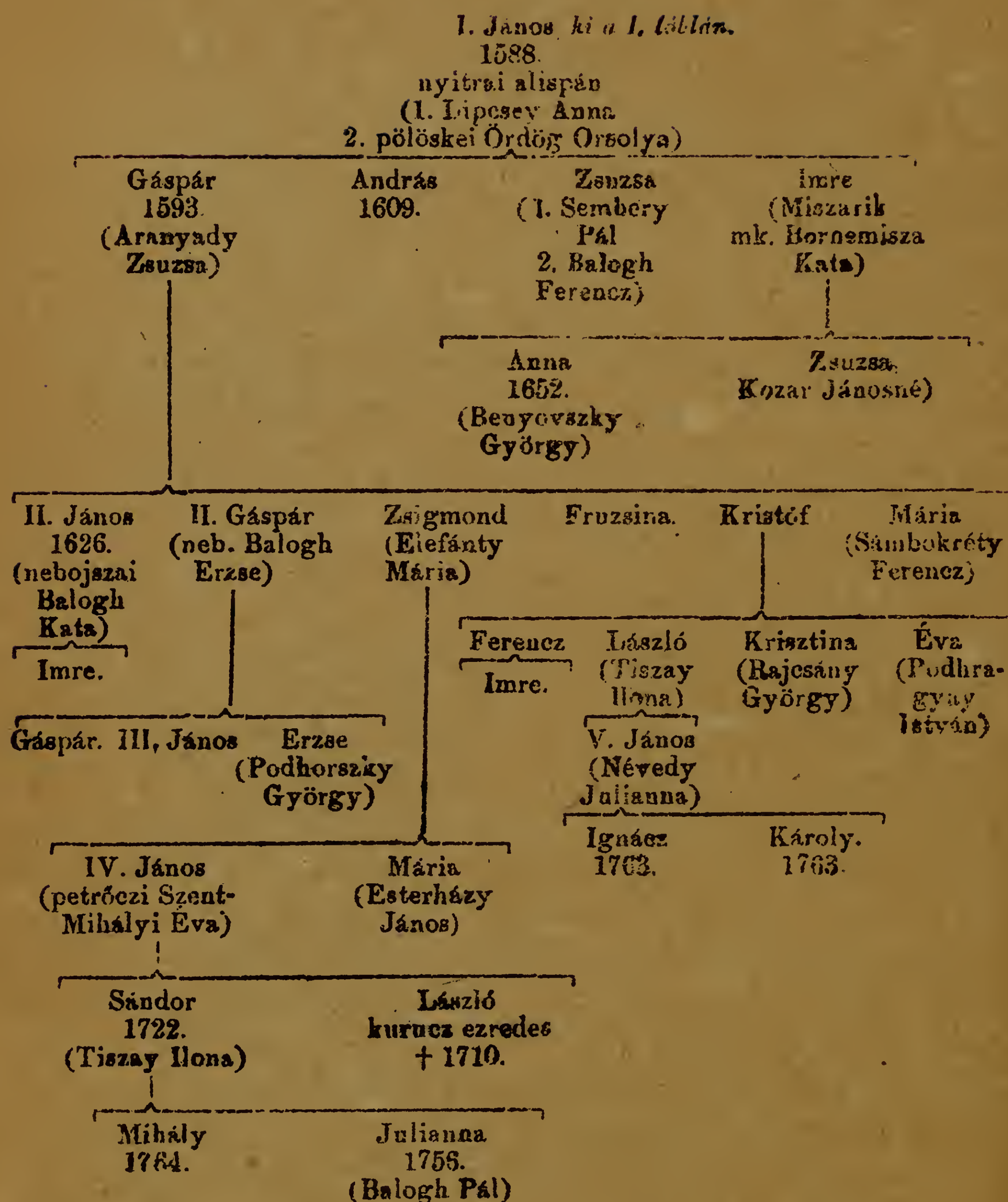
[1]) Burgstaller Collectio Insignium.
[2]) Eredeti okmány.
[3]) Sz.-benedeki Convent Prot. L. p. 210.

I. t á b l a.

Mihály
Laczk de Ocskó
1437.
András
de Ocsko
Ferencz
1485.
(1. Kis-Surányi Agatha
2. Belvathay Agatha)
1502.
György
1502.
I. Zsigmond
1525.
István
1546.
(Onory Dora)
Krisztina
(Szeptenczky Benedek)
Miklós. †
György. 1562. †
Anna
(1. Szeptenszky György
2. Illeva Márton
3. Vizkeleti Tamás)
II. Zsigmond
István
Imre
Farkas
György. János. Miklós. Farkas. Fáni.
István
1532.
Miklós
1593. †
I. János 1588.
nyitrai alispán
(1. Lipcsey Anna
2. Pölöskei Ördög Orsolya)
Folyt. II. táblán.
Anna
(Vizkelety Tamás)
III. Zsigmond
(N. Szelecsényi Zsuzsa)
Anna
(Berényi András)
István
(Bornemisza Kata)
Gábor. István. Miklós 1649. (Ormándy Erzse) Zsuzsi. Mária.
András. István. György (Nagy Mária) Erzse. (Bősze Mihály)
György Antal Tamás. István
József.
Miklós. Sándor.
József. László. Gábor.

II. tábla.

I. János *ki a I. táblán.*
1588.
nyitrai alispán
(1. Lipcsey Anna
2. pölöskei Ördög Orsolya)
Gáspár
1593.
(Aranyady
Zsuzsa)
András
1609.
Zsuzsa
(1. Sembery
Pál
2. Balogh
Ferencz)
Imre
(Miszarik
mk. Bornemisza
Kata)
Anna
1652.
(Benyovszky
György)
Zsuzsa
Kozar Jánosné)
II. János
1626.
(nebojszai
Balogh
Kata)
Imre.
II. Gáspár
(neb. Balogh
Erzse)
Zsigmond
(Elefánty
Mária)
Fruzsina.
Kristóf
Mária
(Sámbokréty
Ferencz)
Ferencz
Imre.
László
(Tiszay
Ilona)
Krisztina
(Rajcsány
György)
Éva
(Podhra-
gyay
István)
Gáspár.
III, János
Erzse
(Podhorszky
György)
V. János
(Névedy
Julianna)
Ignácz
1763.
Károly.
1763.
IV. János
(petrőczi Szent-
Mihályi Éva)
Mária
(Esterházy
János)
Sándor
1722.
(Tiszay Ilona)
László
kurucz ezredes
† 1710.
Mihály
1764.
Julianna
1756.
(Balogh Pál)

A családfán álló Ocskói Andrásnak fiai Frank vagy Ferencz és István (ki a családfán nincs) ellen Ocskói Mihálynak özvegye Margit 1465-ben Simon antibári érsek és esztergomi helytartó előtt a jegy- és nász-ajándok iránt perelvén, az alperesek kérelmére az ügy békes elintézése végett egy utóbbi határnapra halasztást enged.[1]) Ezen emlitett Mihály is külömböző személy lehetett a családfán álló Mihálytól.

Nevezett Ferencznek első neje Kis-Surányi Agatha, leánya volt Kis-Surányi Lászlónak feleségétől Nagy-Récsényi Anasztaziától, kinek atyja Miklós, nagyatyja Nagy-Récsényi Péter volt. Második felesége 1502-ben Belvatai Agatha, előbb 1491-ben Csepéni László hitves társa. Ezek egyikétől maradt fia Zsigmond.

Ferencznek testvére György két gyermeket nemzett, Istvánt, és Krisztinát, Szepteuczky Benedek nejét. Istvánnak gyermekei magnélkül multak ki, egy leánya Anna előbb Szepteuczky Györgynek, utóbb (1583) Illeva Mártonnak, végre Vizkelety Tamásnak lön nejévé. Benne ez ág kihalt.

Ferencznek fia I. Zsigmond élt 1525-ben, s négy gyermeket nemzett, ezek: Zsigmond, István, Imre, és Farkas. Az elsőnek semmi gyermeke nem maradt; Istvánnak fiai utódok nélkül haltak meg, Farkas unokájában Miklósban zárta be ágazatát, és ennek magva szakadtán a családi javakat a mindjárt emlitendő Gáspár örökölte 1593. táján. Ekép csak a negyedik fiú Imre lett az Ocskay ház fentartója.

Imrének kétfia I. János és III. Zsigmond, és egy leánya Anna Vizkelety Tamásné maradt. A két fiú két ágat alapitott; ezekből III. Zsigmondnak ágát ízről ízre még az I. táblán látjuk folytatva.

I. János a családnak egyik nevezetesebb tagja, és 1588-ban Nyitra vármegyének alispánja volt.[2]) Első neje a Dóczyakkal törzsrokon nagy-lucsei Lipcsey családból származott Anna volt, ki által a család Bars megyében is birtokossá lön; második feleségül Kozár Mihály özvegyét pölöskei Ördög Orsolyát vette el. Ezektől három fia, egy leánya ért emberi kort. Zsuzsánna előbb semberi Sembery Pálné, utóbb (1609.) nebojszai Balogh Ferenczné lett. Imrének Miszarik máskép Bornemisza Katalintól (ki utóbb Kozár Mihályhoz férjezett) csak két leánya maradt: Anna, és Zsuzsánna Kozár János

[1]) Kaprinai Mss. B tom. L. p. 76.
[2]) Leboczky Stemmat. I. p. 201.

hitvese. Amaz Benyovszky Györgynek nyujtá kezét, azonban halála után férje Benyovszky György másodszor is nősült, elvévén Miszarik Zsófiát; és 1652—1654. években a Vásárdy család javaiban Felső-Vásárdon, Mártonfalván és Dékiben iktattatá be magát a nyitrai káptalan által.

I. Jánosnak másik fia idősb Gáspár 1593-ban élt. Felesége Aranyady Péter itélőmesternek leánya Zsuzsánna volt. Ettől hat gyermeke maradt; köztök Fruzsina és Mária Sámbokréthy Ferenczné, leányok. A fiúk II. János, II. Gáspár, Zsigmond, és Kristóf szintén mind család-apákká lőnek.

II. János, mint leányágon nagyanyja Lipcsey Anna után Dóczy örökös, 1626-ban a Dóczyak ellen tiltakozik, [1]) ugyanakkor nénje Zsuzsanna, nebojszai Balogh Ferenczné több társával együtt tiltakozik a Dóczyaknak Saskeő várára vonatkozó egyesség kötése ellen. [2]) János élt még 1665-ben is. [3]) Egyetlen fia maradt: Imre.

Zsigmondnak elefánti Elefánty Máriától gyermekei: Mária gróf Esterházy Jánosné, és IV. János, ki petrőczi Szent-Mihályi Évától nemzé Lászlót a Rákóczy részén lévő ezredest, ki utóbb a császáriak részére ment át, de a kuruczoktól elfogatván, 1710-ben Érsekujvár alatt kivégeztetett, és Sándort, ki Tiszay Ilonával nemzé Mihályt és Juliannát Balogh Pálnét, ki 1756-ban Komárom megyei kamocsai részjószágát elcseréli Mihály testvérével Gátha. Tétény és Gálos, Mosony megyében birt részjószágokért; [4]) előbb pedig 1754-ben a Kava pusztai, vizvári, csúzi birtok iránt Hunyady János gondnoka s többek ellen zálogpert inditott, mely utóbb peralkuval végződött. [5])

Az Ocskay család Nyitra vármegyén kivül Abauj, Heves, Szabolcs és Zemplin vármegyékben is birtokosúl iratik, és ez utóbbi megyében e század elején Pelejtén, Nagy- és Kis-Azaron. [6])

E században a család nevezetesebb tagjai Ferencz báró 1832-ben.

Antal előbb báczi czimzetes püspök, nagyváradi kanonok, m.–

---

[1]) Sz.-benedeki Convent, fasc. 16. nro 14.
[2]) Ugyanott fasc. 9. nro 74. és 1627. évről fasc. 134. nro 20.
[3]) Pray Mss. tomo IV. p. 308. 311.
[4]) Fényes E Komárom várm. 103.
[5]) Ugyanott 113. 117. 121.
[6]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 78. 271.

kir. helytartósági tanácsos, bölcsészeti tudor, 1838. óta kassai megyés püspök, a tudományok pártfogója; meghalt Budán 1848. sept. 13-án.

Ignácz előbb (1833.) Nyitra vármegye alispánja, 1836-ban követ, utóbb (1841—47) kir. táblai ülnök.

Rudolf előbb Nyitra vármegyei főszolgabiró, 1844-ben másod alispán.

Antal 1839-ben házi főpénztárnok, kinek neje baráthi Huszár Klára.

Edvárd 1839-ben alszolgabiró.

Elek ugyan akkor főszolgabiró. Vendel rendszerinti esküdt.

Mihály 1844-ben úti főigazgató. Vilmos rendszerinti esküdt.

Ocsvai család. (Ocsvai.) Szatmár vármegyében hajdán, nevezetesen 1363-ban Olcsvát, mely most Apáti helységgel együtt Olcsva-Apáti helységét képezi, Olchvay Simonnak fia László birta, azonban ez 1408-ban már a Károlyi család birtokába jött. [1]

Innen származhatott az Erdélyben élő ocsvai Ocsvai család, melyből Ocsvai Zsigmondnak özvegye kiskorú fiával Andrással a Rákóczy-féle mozgalmak korában Erdélybe vonúlt, és András 1730—60. között Kraszna vármegyei tisztviselő, perecsenyi és varsolczi birtokos volt. Családfájuk [2] következő:

Zsigmond
András 1736—60.
I. György. ref. lélkész † 1825.

Róza.	II. György 1809. – 1848. (cs. sz.-györgyi Győrffy Teréz)	Ferencz † 1810.

II. György gyermekei:

Ferencz ügyvéd, és szerk. 1861. Doboka várm. főjegyző (Szatmári Bora)	Kata.	Polixena.

Ferencz gyermekei:

Berta.	Árpád.	Leontina.

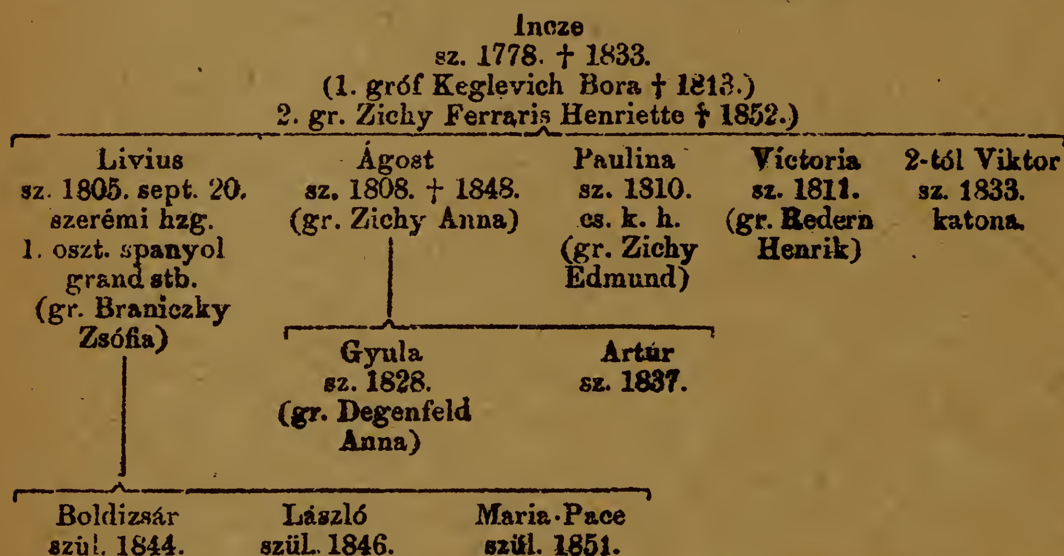
II. György Kolos, Doboka és Belső-Szolnok vármegyékben táblabiró és birtokos, Doboka megyében erélyes állomási és élelmezési biztos a franczia háború alatt. Fia Ferencz ügyvéd, 1848/9-ben Kolosvárott hirlapszerkesztő, és honvéd, a forradalombani részvéteért várfogságot szenvedett. 1861-ben Doboka vármegye főjegyzője lett.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 99.

[2]) Török Ant. közl.

Odeschalchi család. (Szerémi és ceri, herczeg-) Olasz eredetű ház, melyből többi között Benedek római pápa volt XI. Incze név alatt. Hazánkban herczeg Odeschalchi Livius az 1751-ki országgyülésen a 40. törvényczikk folytán honfiusitást nyert. Utóda Incze (Inocentius) cs. k. kamarás, a Krisztus-rend vitéze, és a királyné fő udvarmestere, szül. Romában 1778. jul. 22-én, mint magyar hazafi a Ludoviceára 1808-ban 5000 forintot alapitványozott. Meghalt 1833. sept. 24-én. Családját a következő családfa mutatja:

Gyula az 1861. országgyülésen Nyitra vármegyéből képviselő volt.

Odor család Dunántúli nemes család, ma már talán a kihaltak közé tartozva. Már 1630-ban Zala vármegye nemessége sorában leljük Odor Istvánt és Balást, kik Medgyesen laktak.

1655-ben Odor Péter Komárom vármegye szolgabirája volt. [1])

1719-ben január 20-án Odor Ferencz Vas vármegyétől nyert nemesi bizonyitványt.

1751. nov. 29-én Odor Pál és László Vas vármegyétől Szombathelyen kelt nemesi bizonyitványt nyertek.

1753. sept. 3-án Odor Ferencz Zala vármegyében hirdetteté ki nemességét.

Odrik család. Trencsin vármegyei czímeres nemes család. A nemességet Odrik Pál szerzé, és azt 1647-ben a nevezett vármegyében kihirdetteté. 1666-ban Trencsin városában lakott a család. Utóbb ott nyomai nincsenek. [2])

[1]) 1655 evi 116. törv. cz.

[2]) Szontagh D. közl.

Odry család. Hont vármegyei czimerleveles nemes család. A nemességet Odry Miklós nyerte 1716-ban III. Károly királytól.[1]) Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon arany koronán könyöklő, vörös mezű kar, markában tizenegy szál arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar látható, hasonlóan búza kalászokat tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék.

A családból Imre volt Hont megyei esküdt, Kőkesziben birtokos, neje Petróczy családbeli.

Odry család. (Pacséri) Bács vármegyében birtokos, melyből András 1812-ben a m. akademiára 200 frtot alapitványozott. Fia pacséri Odry József szül. 1792. jan. 21-én. Bács vármegyének 1838-ban alispánja és volt országgyülési követe, utóbb cs. kir. tanácsos.

Éva, Palimperger György özvegye 1836-ban a Ludoviceára 5860 frtot alapitványozott.

Pacséri Odry András 1845-ben Bács vármegye fősz.birája volt.

Gergely 1842-ben ugyanott táblabiró.

Áll-e összeköttetésben a pacséri Odry család a följebbi hasonló nevezetűvel, nem tudjuk; legalább ez utóbbinak czímere egy pecsét-lenyomat szerint a följebbi családétól különbözik, t. i. e czímer következő: a paizs kék udvarában zöld téren medve ágaskodik, egy zöldellő fenyőfát tartva; ugyan ilyen medve emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is.

Oetl család. Oetl Antal-József, továbbá János, Miklós és Antal az 1715. országgyülésen a 136. törv. czikkben magyar honfiusitást nyertek.

Oexel család. Torontál vármegye birtokos nemes osaláda, melynek eldőde Oexel Jakab 1714-ben III. Károly király által czímeres nemességre emeltetett.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán; a paizs fölötti sisak koronáján piros lábú fehér galamb áll, kiterjesztett szárnyakkal, piros csőrében három szál arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A család tagjai többnyire megyéjükben hivatalokat viseltek Jánosnak fia ifj. János 1835-ben Torontál vármegye főszolgabirája volt. 1847-ben Csanád varmegye országgyülési követe. Neje Karácsonyi családbeli

---

[1]) Collect. herald. nro 473.

Jánosnak unoka-testvérei József meghalt 1857-ben. neje Kárász leány; Mihály nőtlen, Lajos neje szintén Kárász családbeli.

A család 1847. előtt vezeték nevét Rónay-rá változtatá, és birtokáról Kis-Zombor-ról irja előnevét.

A család tagjai közűl 1827-ben a Ludoviceára Alajos 1000 frtot, János 400 frtot, és Mátyás 200 frtot alapítványozott.

Óhídy család. (Óhídi.) Zala vármegye régiebb nemesi családainak egyike. 1499. évben (feria 4-ta post festum decollationis S. Joannis bapt.) Budán kelt királyi adományt nyert a család.

1751. nov. 9-én Vas megyében Buban (Bubendorf?) lakozó Óhídy János, továbbá fiai Gábor és Ferencz, kik Veszprém megyében Kámon laktak, Vas vármegyétől Szómbathelyen tartott közgyülésben kelt nemesi bizonyitványt kaptak, melyet 1756. jan. 14-én Veszprém vármegyében Pápán kihirdettettek.

Okolicsányi család. (Okolicsányi.) Liptó vármegye tős gyökeres ősrégi családa, ősi fészke és birtoka Liptó vármegyében Okolicsna helység, melytől nevét és előnevét vette. Első tudható törzse I. Szerefil, ki IV. Béla király korában élt, 1245. 1282. évben. Ennek fia volt Péter, kinek fiai I. János, I. Márk, Lőrincz, és II. Szerefil, ezek már ősi örökség jogán birták Akalicsna (most Okolicsna,) Poruba, Zenthstefan (Szent István), Chemerna (Csermno) és Harankfiaháza (jelenleg ismeretlen) azonban Robert-Károly király korában a birtokjog kimutatási vizsgálatkor jogaikat oklevelekkel kimutatni nem birván, már a királyra voltak szállandók e jószágok, [1]) midőn nevezett I. János mint katona I. Lajos király alatt Nápolyban harczolván, és ott vére ontásával és egyik szemének elvesztésével [2]) is érdemeket szerezvén, 1379-ben I. Lajos királytól a neve-

---

[1]) Regestrum de Lypto. Magyar történelmi tár IV. 8.

[2]) A család egyik tagja Okolicsányi Márton a mult század végén eme szem elvesztésből (tótul oko szem, ljae arcz) igyekezett a családnevet fejtegetni, de ez fonák csavarása a szavaknak, és különben is anachronismus, mert Akalicsna helység, melyről a család nevét vette, már Okolicsányi Jánosnak 1342-ben a nápolyi hadjáratban történt szeme elvesztése előtt úgy neveztetett, sőt 1291-ben már a család némely tagja de Akalicsna iratott, tehát jóval előbb a szem (oko) kiszúrás előtt. Lásd Tört. tár IV. 23. — Némelyek — mint Bel M. és utánna Budai Ferencz is e család ősei közé számitják Oklics Dienest 1274. évi nádori is; a családi genealogiák ezt nem emlitik. Az allitmany minden esetre még teljes bizonyitast várna.

zett javakra testvérei részére is uj királyi adományt nyert; és a királyi könyvből a nevezett javak elleni igény kitörűltetett és megsemmisítetett. Ugyan ez okból 1391-ben a Bebek Imre országbiró alatti birtokjog vizsgálatkor noha I. Márknak fiai és II. Serefil fia János fölmutattak IV. László, III. András és I. Károlytól is a nevezett jószágokra szóló leveleket, mindezeket mint érvénytelenülteket mellőzve, birtokjoguk csupán az I. Lajos király 1379. évi adománya folytán ismertetett el.

I. Márk és II. Serefil 1355-ben beleegyeztek azon ajandokszerződésbe, mely szerint Akalicsnai Mikének fia Pál 1291-ben Verbeche és Akalicsna között fekvő három ekényi földét nénjének Katának adá át. [1])

1366-ban Akalichnai Péternek fiai I. Márk, és II. Serefil között egyrészről, Mikónak fiai János és Mochk, továbbá Jánosnak fiai Miklós, Gergely, Tamás, Niklin és Mihály között más részről egyesség költ, mely szerint I. Márk és II. Serefil Cheremnai egy udvartelküket egy királyi ekényi földdel együtt Mikó és János fiainak örökösen átadják. [2])

I. Márk 1379-ben I. Lajos királytól érdemei jutalmaúl Basafölde, máskép Kovachfölde nevű földet vagy telket kapta. [3])

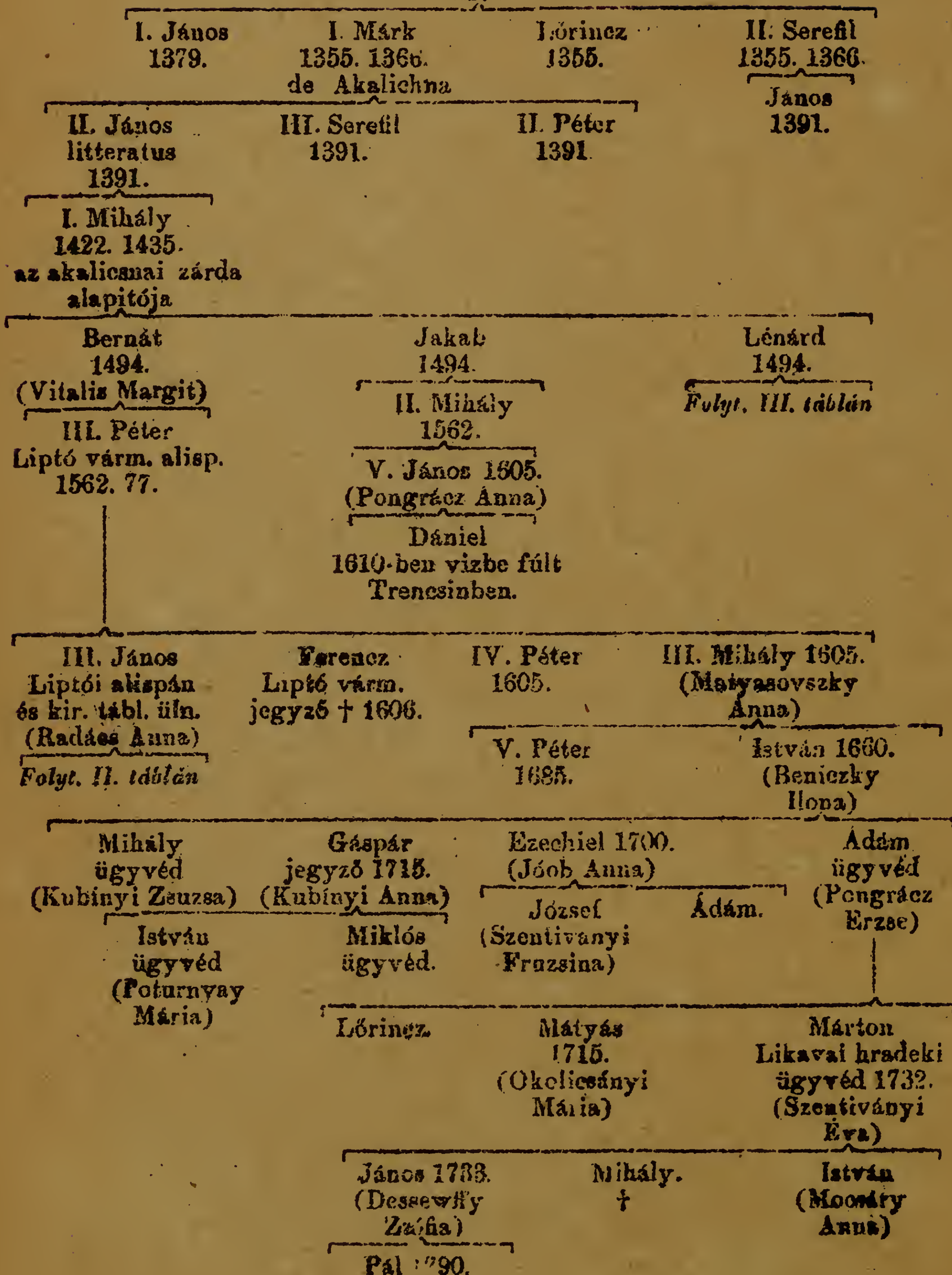
Péternek négy fia közűl II. Serefilnek csak János fia maradt, kinek ága elenyészett, I. Márknak azonban három fiát ismerjük: II. János deákot (litteratus), III. Serefilt, és II. Pétert, kik 1391-ben Bebek országbiró birtokjogi vizsgáló széke előtt Liptó megyei ősi javaiknak jogos birtoklását oklevelileg igazolták. Ezen három fiú közűl II. János lön a családalapító, kitől a család nemzékrende szakadatlan folyamként sarjadzott le napjainkig.

A családfa [4]) következő:

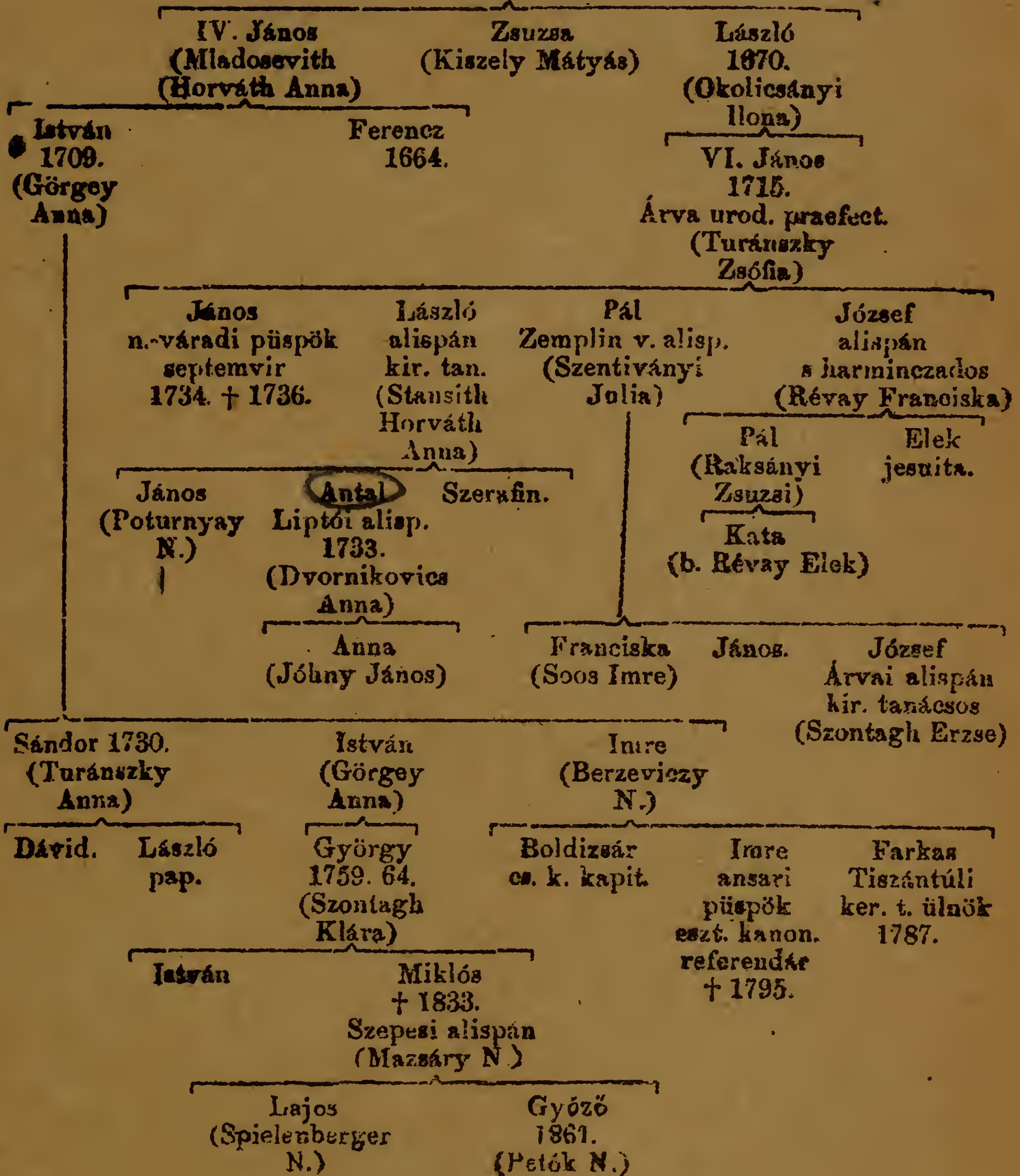
[1]) Regestrum de Liptó, ugyan ott 23.
[2]) Ugyan ott 29.
[3]) Ugyan ott 9.
[4]) Wagner Tabellae geneal tab. XLII. Bel, Notit. nova tomo II. és Szontagh Dán. közlése stb.

I. tábla.

Serefil
1245. 1282.
I. Péter mest.
de Akalíchna
1295.
I. János
1379.
I. Márk
1355. 1366.
de Akalichna
Lőrincz
1355.
II. Serefil
1355. 1366.
János
1391.
II. János
litteratus
1391.
III. Serefil
1391.
II. Péter
1391.
I. Mihály
1422. 1435.
az akalicsnai zárda
alapitója
Bernát
1494.
(Vitalis Margit)
Jakab
1494.
Lénárd
1494.
Folyt. III. táblán
III. Péter
Liptó várm. alisp.
1562. 77.
II. Mihály
1562.
V. János 1605.
(Pongrácz Anna)
Dániel
1610-ben vizbe fúlt
Trencsinben.
III. János
Liptói alispán
és kir. tábl. üln.
(Radács Anna)
Folyt. II. táblán
Ferencz
Liptó várm.
jegyző † 1606.
IV. Péter
1605.
III. Mihály 1605.
(Matyasovszky
Anna)
V. Péter
1685.
István 1660.
(Beniczky
Ilona)
Mihály
ügyvéd
(Kubinyi Zsuzsa)
Gáspár
jegyző 1715.
(Kubinyi Anna)
Ezechiel 1700.
(Jóob Anna)
Ádám
ügyvéd
(Pongrácz
Erzse)
István
ügyvéd
(Poturnyay
Mária)
Miklós
ügyvéd.
József
(Szentiványi
Fruzsina)
Ádám.
Lőrincz.
Mátyás
1715.
(Okolicsányi
Mária)
Márton
Likavai hradeki
ügyvéd 1732.
(Szentiványi
Éva)
János 1733.
(Dessewffy
Zsófia)
Mihály.
†
István
(Moosáry
Anna)
Pál 1790.

II. tábla.

III. János, ki az I. táblán.
Liptói alispán
és kir. tábl. ülnök
(Radács Anna)
IV. János
(Mladosevith
(Horváth Anna)
Zsuzsa
(Kiszely Mátyás)
László
1670.
(Okolicsányi
Ilona)
István
1709.
(Görgey
Anna)
Ferencz
1664.
VI. János
1715.
Árva urod. praefect.
(Turánszky
Zsófia)
János
n.-váradi püspök
septemvir
1734. † 1736.
László
alispán
kir. tan.
(Stansith
Horváth
Anna)
Pál
Zemplin v. alisp.
(Szentiványi
Julia)
József
alispán
s harminczados
(Révay Franciska)
Pál
(Raksányi
Zsuzsi)
Elek
jesuita.
Kata
(b. Révay Elek)
János
(Poturnyay
N.)
Antal
Liptói alisp.
1733.
(Dvornikovics
Anna)
Szerafin.
Anna
(Jóhny János)
Franciska
(Soos Imre)
János.
József
Árvai alispán
kir. tanácsos
(Szontagh Erzse)
Sándor 1730.
(Turánszky
Anna)
István
(Görgey
Anna)
Imre
(Berzeviczy
N.)
Dávid.
László
pap.
György
1759. 64.
(Szontagh
Klára)
Boldizsár
cs. k. kapit.
Imre
ansari
püspök
eszt. kanon.
referendár
† 1795.
Farkas
Tiszántúli
ker. t. ülnök
1787.
István
Miklós
† 1833.
Szepesi alispán
(Mazsáry N.)
Lajos
(Spielenberger
N.)
Győző
1861.
(Petók N.)

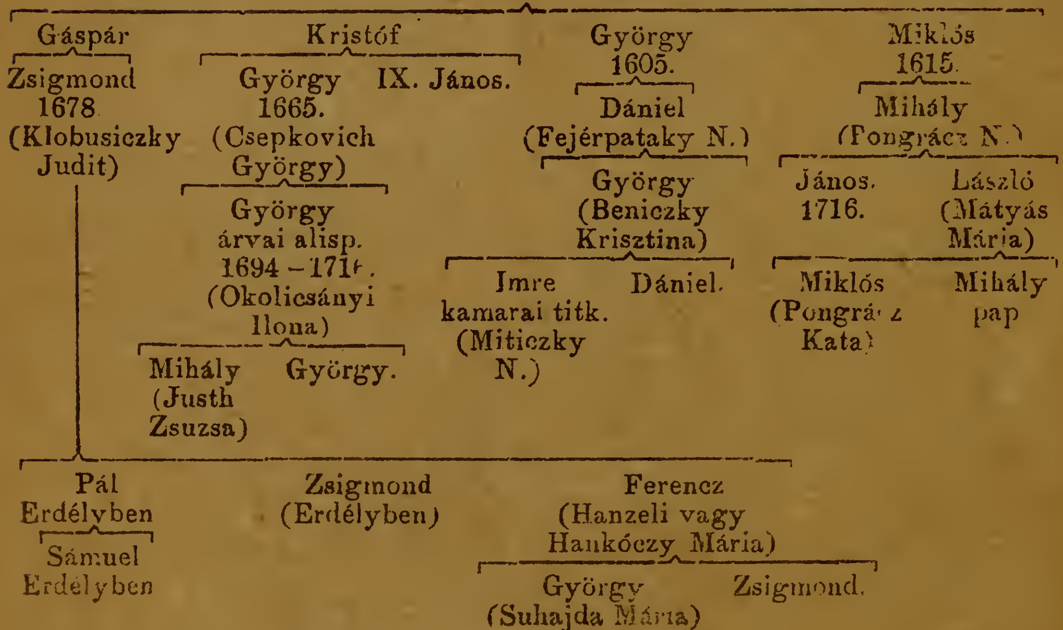
III. t á b l a.

Lénárd 1494., *ki az I. táblán.*

- Sebestyén alispán 1582. (Soger Bora)
  - VII. János 1605. árvai alispán (Abaffy Anna)
    - Boldizsár.
    - Sebestyén 1653. 72. (Okolicsanyi Magdolna)
      - Pál 1715. ügyvéd (Rakovszky Zsuzsanna)
        - Kristóf Túróczi alispán követ † 1707. Onodon.
      - Peter (Palugyay Magdolna)
        - Pál. †
        - Mátyás (Vattay Bora 1772)
          - Pál. †
          - Mátyás (Tiszányi Ágnes)
            - Julia.
            - Anna.
            - Pál.
            - Teréz.
            - Margit.
            - János
            - Antal.
          - Terez (Beniczky Tamás)
          - Bora (Gedey Ádám)
        - János (Pongrácz Erzse)
        - György.
  - András 1605. (Kiszely Anna)
    - VIII. János 1653.
    - István 1686. (Plathy Mária)
      - György 1710. (Turánszky Eva)
        - Mihály.
        - Zsuzsa (Joób Elek)
        - A.-Mária (Mesko János)
        - János (Okolicsányi Magdolna)
          - Péter.
          - Zsófia.
          - Teréz (Joób József)
- Miklós 1582.
  - *Folyt. IV. táblán.*

IV. t á b l a.

Miklós 1582.,*ki a III. táblán.*

E családfai táblák, — mint láthatjuk — csak is a szétágazást mutatják, de róla a legutóbbi ivadékok többnyire hiányzanak; mit csak a családi adatok pótolhatnának.

Az I. táblán álló Mihály volt alapítója Okolicsnán a Ferencz rendiek zárdájának s egyházának, mely jelenleg is áll, s az egyházi sirbolt a család temetkező helyéül szolgál. I. Mihálynak három fia által a család három fő ágra oszlott.

Az ősi székhelyen Liptó vármegyén kivül szétágazott a család, és elterjedt Árva, Szepes, Turócz, Bihar s Nógrád megyékbe, sőt Erdélybe is.

A Liptó vármegyei ágazat mily főbb hivatalokat viselt, nagyára a táblázat elutasít; az Árva megyei ágra nézve különösen a következőket tüntethetjük föl

Ferencz 1632—1647-ben Árva vármegye jegyzője.

János 1655-ben Árva vármegye alispánja volt.

Id. György 1694—1716-ban ugyanott alispán.

János 1702—1703. Árva uradalmi praefectus.

Mihály 1706-ban ugyan ott, Ádám 1706. ugyanott uradalmi jogigazgató.

József 1727—1750. Árva várm. alispán, neje Erzsébet a gazdag Szontagh Gáspár leánya, kinek kegyes és tapintatteljes működésének köszönhetik az Árva s Liptó vármegyei evangelicusok, hogy 1686-ban Caraffa kegyetlenségét, az eperjesi mészárlást kikerülhették; minthogy azon, evangelica vallásához hőn ragaszkodó hősies nő, akkor még első házasságában élvén Kubínyi Gáspár Liptó vármegyei alispánnal, Caraffához hozzá férvén, annak kezébe tizezer forint lefizetése mellett az Árva és Liptó megyei protestánsokat üldözése alúl fölmentette.

László 1754-ben hadi-, Mihály pedig házi pénztárnoka Árva vármegyének.

Ifj. György 1754-ben sz.-biró, József 1786. tiszti főügyész.

Jónás 1790—1812-ben Árva vármegye alispánja.

Mihály 1806. ugyan ott fő-szolgabiró.

Talán a most említett Jónásnak fia Imre, ki Tornyos Juliávali házassága folytán Nógrád vármegyébe szakadt. Meghalt Horpácson 1859-ben nejével együtt. Gyermekei: 1. Luiza Szigyártó Mihály özvegye, 2. Erzse meghalt mint hajadon, és 3. József szintén meghalt 1859-ben. Ennek nejétől Vladár Szidoniától gyermekei: József, Gyula, Lajos.

A II. táblán László ágából Mihály és Pál jeles ügyvédek és jogtudósok a mult században. [1])

Árva vármegyében fő székhelyeik voltak a családnak Mokragy, Zaszkál, Zabrezs, és Lestine.

Zemplin vármegyében Pál 1723-ban első alispán, 1729-ben követ; lakott Homonnán és Körtvélyesen.

János 1730-ban Zemplin várm. másod alispán. [2]) 1741-ben követ. Másik János 1792-ben a Tiszán innen kerületi tábla ülnöke.

1797-ben János kir. tanácsos és kamarás, szintén Zemplin vármegye alispánja. [3]) Tán ez azon János, kinek neje Van Dernáth Anna volt, s ki 1750-ben Rakóczy András magvaszakadtán Rakócz helységet impetrálta, melyhez utóbb a nagy-ujlaki és őrmezei jószág is járult. Az evang. vallás ellensége lévén, a garanyi egyházat ezektől elvéve, kath. hitsorsosainak adá át.

Zemplin vármegyében birtokolt e század elején a család Szeghi, Kolcs-hosszúmező, Krivicsány, és Leszna helységekben. [4])

A szepesi ágazatnak nagyobb része szintén főbb hívatalt viselt. Igy György 1764-ben a Szepes megyei törvényszék birája volt, és Hozeleczen székelt. Neje Szontagh Klára volt. Fia Miklós szintén Szepes vármegyében alispán, neje Mazsáry leány, lakhelye Hunfalva. Meghalt 1833. jun. 18-án.

Győző (Victor) 1832-ben a m. k. udv. kanczellariánál tiszt, 1848 ban a Szepes megyei ellenzéki tag, és másod alispán. Lakhelye Hunfalva, részint Pozsony. Neje Petók leány. Testvére

Lajos, kinek neje hanusfalvi Spielenberger családbeli. Ezen ág evang. vallású, és a késmárki lyceum buzgó pártolója.

A nógrádi ág szintén megyei hívatalokat viselt, közűlök Péter 1808-ban Nógrád megyei szolgabiró volt. Tán ennek fia Miksa (lakik Kisfaludon) 1836-ba esküdt szbirói czimmel, 1842-ben alszolgabiró, utóbb főszolgabiró, valamint 1861-ben ismét. Testvére Péter.

József 1836-ban szintén Nógrád megyénél katonai biztos, 1842-ben alszolgabiró volt. Ez az árvai ágból származott Imrének fia volt, mint följebb említetett.

Pálfalván laknak Pál, János, kiknek nővérük Balás Márk neje.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 259.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 311. 312.

[3]) Ugyan annál 328.

[4]) Ugyan annál not. top. 178. 334. 364. 390.

Megemlítendők még a III. táblán Kristóf, ki Turócz vármegye alispánja és követe volt, midőn 1707-ben az ónodi gyülésen Rakovszky Menyhért követ társával, mint a forradalom folytatásának ellenzője, a Rákóczy hívek által szétkonczoltatott, és atyja is Pál lánczra veretett; a forradalom megszüntével az 1715-ki országgyülés végezése szerint czímere a Rakovszkyéval együtt Turócz vármegye czímerébe emlékül betétetett.

A papi pályán is többen szerepeltek; igy János (a II. táblán) előbb pozsonyi olv. kanonok, utóbb sz. István m. prépostja, 1734-től haláláig, 1736-ig nváradi püspök. A nagyszombati sz. háromság egyháza neki köszöni létét, valamint a pozsonyi papnövelde egy részben alapitványa bővitését. [1])

Mihály szepesi kanonokból 1757-ben esztergami kanonok, gömöri főesperes, és nagyszombati plebános; meghalt 1771-ben. [2])

Imre (a II. táblán) szepesi kanonokból 1773-ban esztergami kanonok, majd sz. István prépostja, kapornaki apátur, és ansari czímzetes püspök, 1779-ben helytartósági, 1782—1786-ig és ismét 1790—1795-ig kanczellariai tanácsos és referendarius, meghalt Bécsben 1795-ben. [3])

Továbbá megemlítendők még, — ámbár helyöket a táblázaton kimutatni nem tudjuk, — mint e családbeliek Imre, Bihar vármegye táblabirája, 1805-ben debreczeni lakos.

János, kinek Szentiványi Judittól leánya Judit Prusinszky László neje volt.

Ismét másik János, ki 1854. aug. 7-én kora 76. évében halt meg Okolicsnán, és ott a szent Ferencziek temploma keritése közé temettetett. Nejétől Okolicsányi Annától fiai Károly, Luczián, és Antal.

[1]) Memoria Basilicae Strigon. 164

[2]) Ugyan ott 170

[3]) Ugyan ott 173.

Jelenleg az Okolicsnai ős jószágon élők közűl A l b e r t, és ennek atyja M á r k 1848. előtt Liptó vármegyei alispán, A n t a l tól az eperjesi kerületi tábla ülnökétől származnak.

A II. táblán VI. Jánosnak leányai voltak: Anna Matyasovszky Györgyné, és Klára Abaffy Györgyné. VI. János fiának Lászlónak gyermekei: Klára Szent-Iványi Mihályné, Mária Rakovszky Jánosné, Rozália Sz.-Iványi Ferenczné, és A n t a l alispán, ennek gyermekei: Teréz Sz'Iványi Farkasné, Zsuzsa Palugyai Mihályné, Judit ifj. Sz.-Iványi Pálné; Róza Rakovszky Istvánné, és Antal liptói volt aljegyző, kinek neje Sz.-Iványi Judit.

Nem tudjuk: kinek leánya A n n a-M á r i a, ki 1796-ban Szontagh Mihály Esterházy herczeg jószág igazgatójának neje volt. Valamint azon Okolicsányi sem áll a családfán, kinek jelenleg neje ráhói Szontagh Anna. Nincs a családfán azon Okolicsányi J á n o s cs. k. udvarnok sem, ki 1859. dec. 29-én Heves megyében Bátorban megöletett. Ennek veje L a j o s. Végre hiányzik a családfáról G á s p á r és L á s z l ó, kiknek anyjuk Szontagh Julia.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld halmon nyugvó királyi korona, azon pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, melynek hegyén levágott törökfej vérzik, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján a leirthoz egészen hasonló kar látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös, mint az egészet a mellékelt ábra is mutatja. E czímert a család állitólag 1364-ben I. Lajos királytól kapta volna.

Okruczay vagy

Okruttay család. Szabolcs megyében honos, lásd *Novelly cs.*

Okruczky család. Szepes és Sáros vármegyében székel, közűlök A n t a l Sáros vármegyének volt tisztb. aljegyzője, szül. Eperjesen 1824. máj. 22-én.

Oláh család. (Kihalt.) Eredetét a havasalföldi, vagy oláhországi Dán vajdai nemzetségből veszi; azonban a belső villongások által — legalább egyik ág — leszorítatván a vajdai székből, Erdélybe vonúl, és ott második hazát lelve, nemzeti neve családi nevévé változik.[1])

Oláhországban már 1333-ban D á n volt a fejedelem, ki 23 évig, és testvére M i r c s e ki 28 évig hoszpodárkodott. Zsigmond király korában szintén egy D á n ült a fejedelmi székben, kit azonban Zsigmond király támogatása ellenére is a török által pártolt

[1]) E családot leirta Wagner, Collect. geneal. dec. I. 112–123.

Radul a vajdaságból kiszorított. E Dánnak — ha az időkort tekintjük, — fia lehetett, bizonyosan pedig vérségéből származott Manzilla ab Argyes, ki Hunyadi János kormányzónk nővérét Máriát vévén nőül, családja egyik ágát egészen a magyar földre plántálta. Ennek két fia maradt: Stanczul (tán Szaniszló) és Stojan (István).

Stanczult, miután Dragula Oláhország kormányára jutva, a Dán nemzetség üldözését tervbe vette, megfogatván, lefejeztette. Két fia maradt Dan, és Péter. Ez utóbbi a török pártfogás mellett ismét ült a hoszpodári székben, de csak hamar ismét török pártfogás mellett egy másik ellentársa támadván, elüzetett.

Manzillának másik fia Stojan kikerülvén Dragula üldözéseit, Mátyás király védelme alá futott, Magyarországra; tulajdonképen ő lett a magyarföldi ágnak megalapítója; és lemondván a fejedelemségi igényekről, Erdélyben megtelepült, nőül vévén Hunzár (máskép Császár) Borbálát; kitől négy gyermeke maradt: 1. Oláh Máté, 2. Oláh Miklós a hires esztergami érsek, 3. Orsolya előbb lanzséri Császár Kristóf, másodszor Bona György neje, és 4. Ilona Oloz Miklós hitvese.

A család fényének délpontjára Miklós (szül. 1493.) primás által jutott, ki papságra adván magát, már II. Ulászló és II. Lajos király alatt a királyi udvarnál a titkárok sorába jutva, és II. Lajos eleste után határozottan ennek özvegyéhez, (kivel Belgiumban is tartózkodott) és I. Ferdinand királyhoz ragaszkodva, utóbb sz.-fejérvári custos, kincstárnok és kir. tanácsos lett; 1543-ban zágrábi, 1548-ban egri püspökké, 1553-ban esztergami érsekké és Magyarország primásává, Esztergam vármegye főispánjává neveztetett, 1543-ban egyszersmind kanczellárrá, 1562-ben egy időre kir. helytartóvá, valamint tán 1560-ban lett Hont vármegyének is főispánjává; az egyháznak érdekében szerzett számtalan érdemei mellett, családja részére is fáradhatlan gondosságot fordított; nagy terjedelmű jószágo-

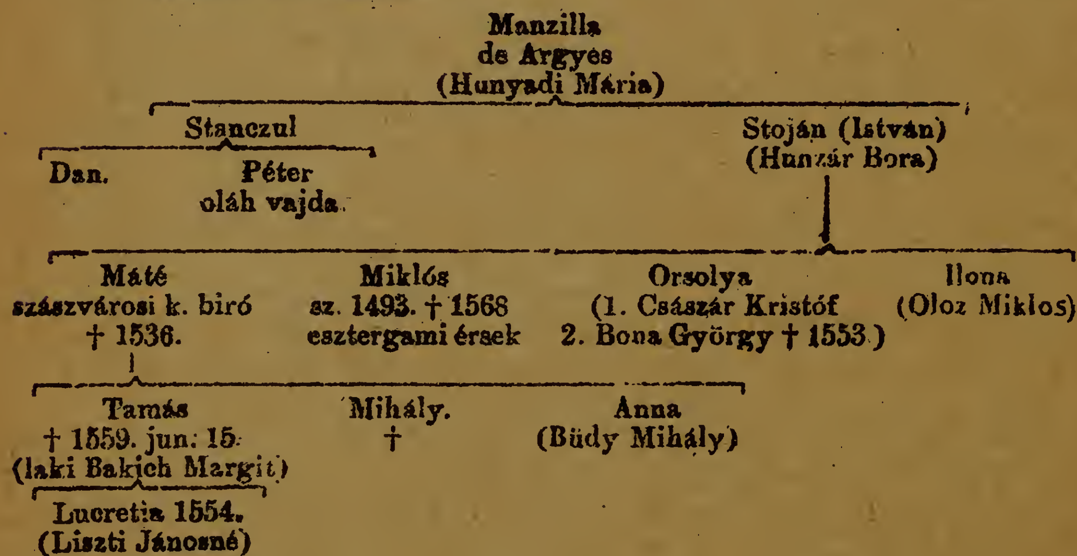
kat szerzett, 1553-ban vette Lansért, és 1548-ban I. Ferdinand királytól régi nemességére megerősitést és uj czímer-levelet nyert. Czímere, mint ő papi jelvényekkel diszítve használta, följebb a rajzban látható, s benne a családi czímer lényegét az egyszarvú képezi. [1]) I. Ferdinand leányának Jankának keresztapja is ő volt. Meghalt 1568. jan. 14-én, miután 77 évet és 5 napot élt vala. Testvére

Máté Erdélyben szászvárosi kir. biró és az erdélyi soaknák fő felügyelője volt I. Ferdinand alatt. Meghalt 1536. jun. 4-én fiatal korában. Gyermekei Tamás, Mihály, ki korán és magnélkül halt el, és Anna Büdy Mihályné, kitől leány-ágon több most is élő család származik.

Tamás szintén nagybátyja előtt 1559. jun. 15-én halt meg fiatal korában, és nagybátyjától örökölt gazdag hagyománya hitvesétől laki Bakich Margittól nemzett egyetlen leányára Oláh Lucretiára, 1554. óta Liszti Jánosnéra és ennek utódaira maradt, benne az Oláh család végképen elenyészvén.

Miklós primásnak egyik leány-testvére Ilona Oloz Miklóshoz, másik nővére Orsolya előbb lanzséri Császár Kristófhoz, utóbb Bona Györgyhez ment férjhez, az első házasságból született Császár Miklós, kitől a Dersffyak által leány-ágon az Esterházyak származtak; a második házasságból született Bona György, ki 1559. sept. 3-án Lanzséron halt meg, és Sopronban temettetett; atyja pedig még 1553. dec. 24-én Bécsben végzé életét. [2])

A családfa következő:

[1]) Wagner, Collect. geneal. dec. I. az első táblaa.
[2]) Kovachich, Scriptores minores. I. 92—97.

Azon Oláh Balás, ki 1521-ben Belgrád ostromakor fogságba esett, és megöletett, — nem e családból származott.

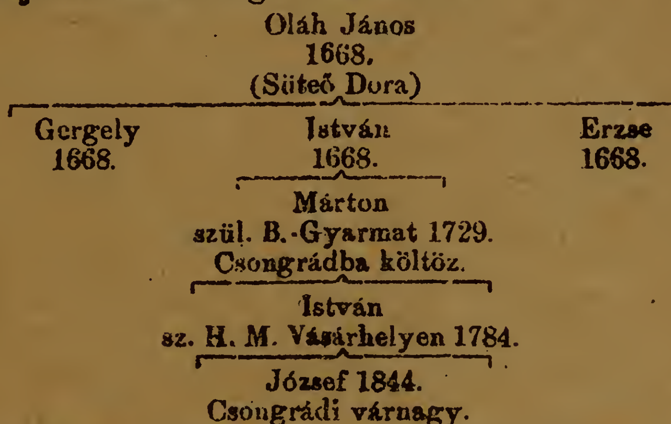
Oláh család. Oláh János azon érdemeinél fogva, melyeket több várban mint katona, és legutóbb Fülek várában mint lovas hadnagy tett, és több alkalommal vére ontásával is bizonyított, [1]) I. Leopold királytól 1668. nov. 24-én Bécsben kelt czímeres nemes levelet nyert, neje Sütteő Dorottya, fia Gergely és István, leánya Erzsébet. Testvérei Mihály és Ferencz, továbbá Kis Lukács és Kis Gergely részére is; a nemes levél Nógrád vármegyében Gácson tartott tisztválasztási gyüléskor 1669. junius 9-én kihirdettetett. [2])

1682-ben april. 24-én Oláh János zálogba veszi Madách Jánostól ennek p.-daróczi részbirtokát. [3])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó tigris, első jobb lábával kivont kardot, a ballábával levágott törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból származtatá magát Oláh János Csongrád megyei várnagy, szegvári lakos, ki 1844-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt nyert.

Családfáját következőleg mutatta föl:

Oláh család. (Borsovai.) Úgy látszik—kihalt. 1558-ban borsovai Oláh András Szatmár vármegyében Domahidán és Danyádon részbirtokot kap adományban. [4])

---

[1]) Mint eredeti folyamodványában irva van.

[2]) A kihirdetésről a nemesi bizonyitvány Nógrád vármegyétől kiadatott 1669. feria 2-da proxima post Dominicam 3. SS. Trinitatis a Törvényszéktől Bezzegh György jegyző aláirása alatt.

[3]) Eredeti Madách cs. levéltár XXIV. 3.

[4]) Szirmay, Szatmár vármegye II. 45. 222.

Oláh család. (Nánási.) A Hajdú kerületben Nánáson székel. Közűlök Jakab a mult században Hajdú kerületi főkapitány volt, valamint Mihály is, ki H.-Nánáson született 1760. nov. 15-én.

Oláh család. Oláh János 1667-ben I. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. [1])

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló daru, mely egyik fölemelt jobb lábával kövecset tart. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fehér daru áll, fölemelt jobb lábával ércz mellvasat tartva. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Oláh család. Oláh Mihály 1718-ban II. Károly király által emeltetett az armalista nemesek közé. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő pánczélos vitéz, jobb kezével feje fölött kivont kardját villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Oláh család. Oláh András szerzé a nemességet. Czímer-levele 1720-ban kelt. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló pánczélos, sisakos vitéz, oldalán kardja függ, jobb kezében buzogányt, a balban fehér-vörös zászlót tart. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot markolva; a kard éle előtt arany nap és csillag, a hegye alatt pedig arany félhold ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Oláh család. Czímere, melyet 1742-ben Oláh István nemessége megerősitésével M. Terézia királyasszonytól nyert, következő: a paizs kék udvarában zöld téren kettős farku oroszlán ágaskodik, első jobb lábával meztelen kardot, a balban három piros rózsát tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Oláh nevű család él Bars, Bihar, Heves, Szabolcs és Zemplin vármegyékben, ez utóbbiban Megyászón és Varanó-Hosszúmezőn birtokos e század elején. [5])

---

[1]) Collect. herald. nro 126.
[2]) Ugyanott nro 530.
[3]) Ugyanott nro 437.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo VIII. és Coll. herald. nro 196.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115. 250. 335.

Oláh család 1678. junius 27-én I. Leopold királytól Oláh János nyerte a czímeres nemes levelet. [1])

Oláh család. (Tordai.) Erdélyben Torda városában székel. Van Oláh nevű család Közép-Szolnok vármegyében is, melyből János és neje Török Róza Dabjon és több helyen birtokos.

Olasz család. Ily nevű család Abauj, Bihar, Gömör, Szabolcs és Zemplin megyékben székel; sőt a Dunán túl Veszprém vármegyében is lakik, vagy legalább lakozott.

Egyik Olasz nevű család 1643. jun. 7-én Bécsben III. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét. Ebből Olasz Péternek fia Imre 1753. april 9-én Veszprém vármegyétől kapott nemesi bizonyitványt.

Másik Olasz család az, melyből Olasz Miklós és érdektársai 1663. jan. 13-án Laxenburgban kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg. [2])

Harmadik Olasz nevű család az, melyből Olasz István és Ferencz 1721-ben nyerte czímeres nemes levelét. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó, kettős farkú, koronás oroszlán; első lábait kinyujtva, és a ballal három nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Úgy látszik, — az 1663-ban megnemesített Olasz családból volt Pál, győri születésü, 1710-től esztergami kanonok, sz.-györgyi prépost, és almisi püspök. Meghalt 1739-ben. [4])

Ismeretesebb még e néven Olasz László 1730-ban a Tiszán inneni ker. tábla ülnöke.

Olasz Gábor, kinek nejétől Megyeri Dorottyától leánya Mária Répássy Józsefnő.

Olasz János 1838-ban Abauj vármegye főügyésze.

Erdélyben a Bialis család másképp Olasz-nak is neveztetett, ehez pótlólag megjegyezhetjük, hogy közűlök Ferencz 1693-ban halt meg. [5]) *L. Bialis cs.*

Végre Oláh Máténak leánya Ilona (*lásd Oláh cs.*) Olasz Miklósnak neje volt 1550. táján, de másutt e Miklós Oloz-nak iratik.

---

[1]) Az eredeti Borsod vármegye levéltárában őriztetik.
[2]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis
[3]) Collect. herald. nro. 415.
[4]) Memoria Basilicae Strigoniensis. 164.
[5]) Baranyi halotti beszedei.

Zemplin vármegyében 1680-ban Tarczal községe az egri török alá jutván, Kara Hassan Aly-Bégnek 200 tallér sarczot fizetett, az Olasz Jakab kassai polgártól vévén föl, a kinek egy tarczali szőlőt adtak zálogba. [1]

Olcsárdi család. Ismeretes közűlök Miklós 1575-ben Békes Gáspár híve. [2]

Olcsváry család. (Olcsvári.) Abauj vármegyei régi adományos birtokos család, azon megyében Olcsvár helységben jelenleg is birtokos; kiterjedve Zemplin, Ung, Szabolcs és Szatmár vármegyébe is. (*Ez utóbbiban egy ág nemzékfaját lásd e kötet végén*).

1530. táján élt közűlök Olcsváry István, kinek neje Katalin, a híres kihalt Buthkay családból szarmazott. [3]

Már 1459-ben Szatmár vármegyében birt egy ág, midőn Olcsváry (vagy mint akkor irták: Olchváry) Tamásnak neje Piroska Hodasz helységben birtokrészére kir. adományt vitt. [4] E század elején Szatmár vármegyében Nábrádon birtokos Olcsváry Pál. [5]

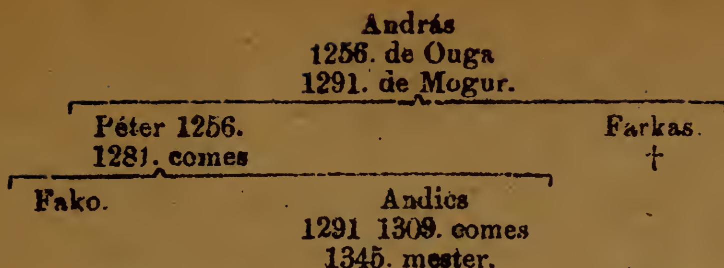
Zemplin vármegyében már 1558-ban a táblabirók sorában találjuk Györgyöt, ki 1579-ben a török által levágatott, [6] és 1668-ban Istvánt. [7]

Ugyan e megyében e század elején az Olesváry család Szeghi, A.- és F.-Bereczk, Szilvás-Ujfalu, Nagy- és Kis-Czigánd, és Lasztomér helységekben birtokos. [8]

Olgyay család. (Olgyai.) Pozsony vármegyében a Csallóközben fekszik Olgya (hajdán Ouga) helység, melyben az Olgyay nemzetség egész a XV. századig több ágon virágzott, a midőn azután az egykorban élt Farkas, András, Much, Saul valamint Budugh férfiaknak, mindnyájan ougai nemeseknek ágaikból csupán Ougai Farkasnak ágazata maradt fel; és máig Olgyay néven virágzik, a többi pedig Andics, Felzázi stb. nevek alatt is eléfordulván, a XV. században mind kimúltak. Ez okból ez ágat utóbbra hagyva, lássuk az előbb elenyészett ágak származási rendjét egymás után:

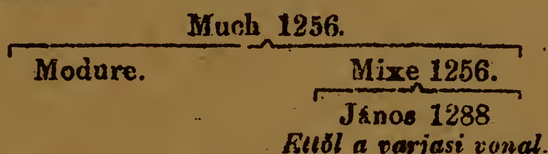
---

[1] Babocsay Fata Tarczaliensia Rumy-nál.
[2] Bethlen Wolph. Hist. II. 378.
[3] Wagner, Collect. Geneal. dec. III. 15.
[4] Szirmay, Szatmár várm. II. 86.
[5] Ugyan ott 231.
[6] Szirmay, C. Zemplin. not. hist. 72. 88.
[7] Ugyan ott, 214.
[8] Ugyan ott, 108. 178, 247. 296. 330. 376.

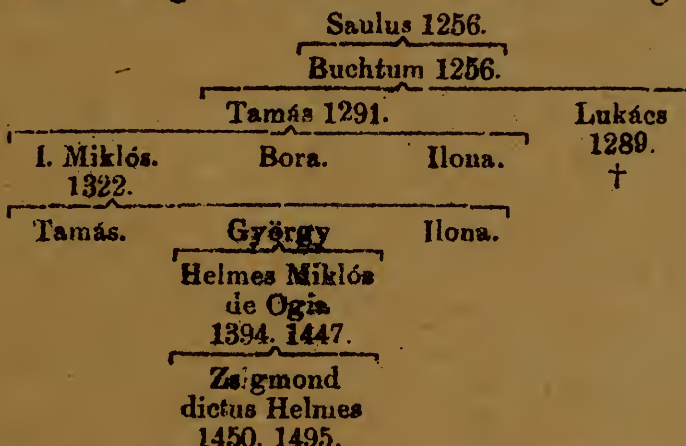

Ez ágnak Olgyán és Csunán részbirtokaik az Olgyaiakra szálltak, más jószágaik másoknak adományoztattak, míg a budai apáczák kezére jutottak, ezeknek 1786-ban eltörlése után pedig a kincstár kezére kerültek.

A másik ágazat ez:

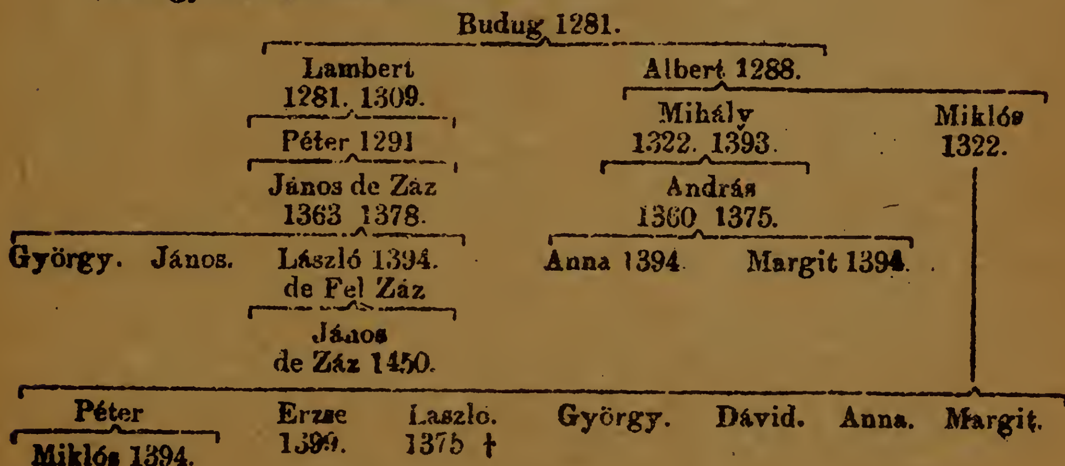

A harmadik ág Saulustól ered következőleg:

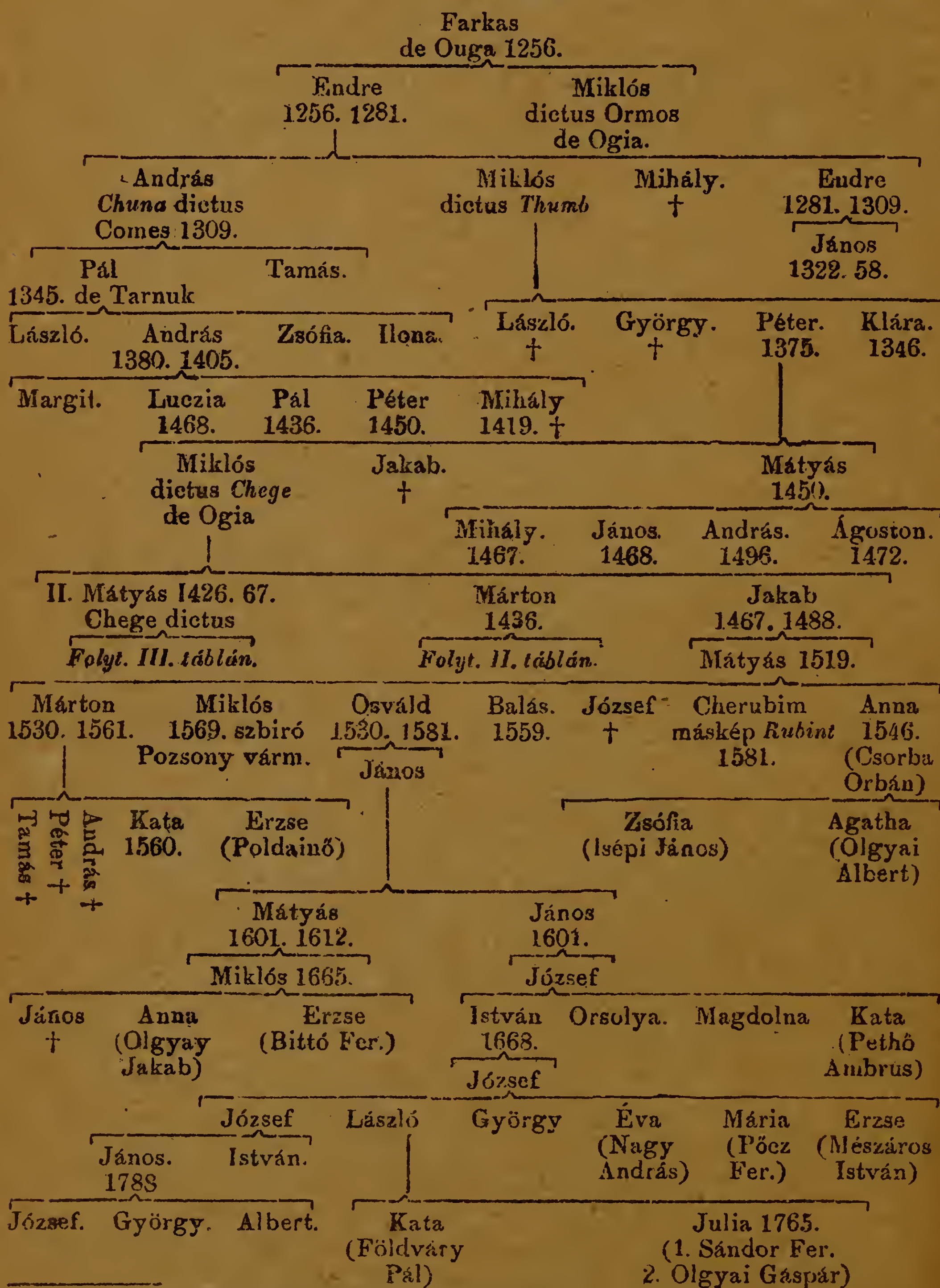
E vonalon I. Miklósnak fiai a másik négy ággal Magyaron osztozott. Az utolsó Zsigmond után Farkas vonala örökösödött.

A negyedik törzsnek ivadéka imez:

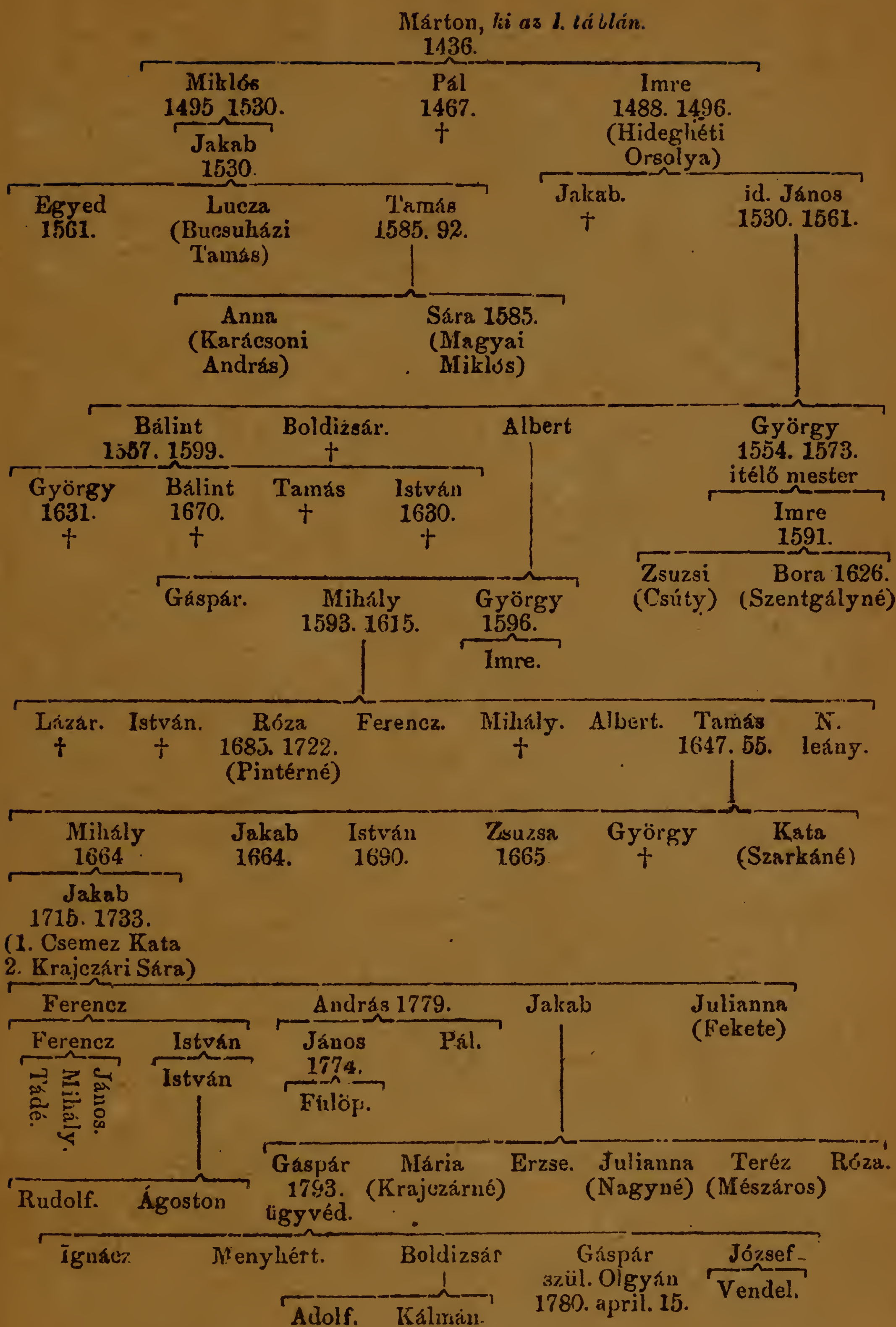
Következik az ötödik törzs, melynek élén Ougai Farkas úr áll, (mint a Comes szót egyik jeles tudósunk [1]) értelmezé). Mind az öt törzs 1256-ban IV. Béla királytól kapott Ougára (a mostani Olgyára donatiót. Farkastól a következő nemzedék vette származását:[2])

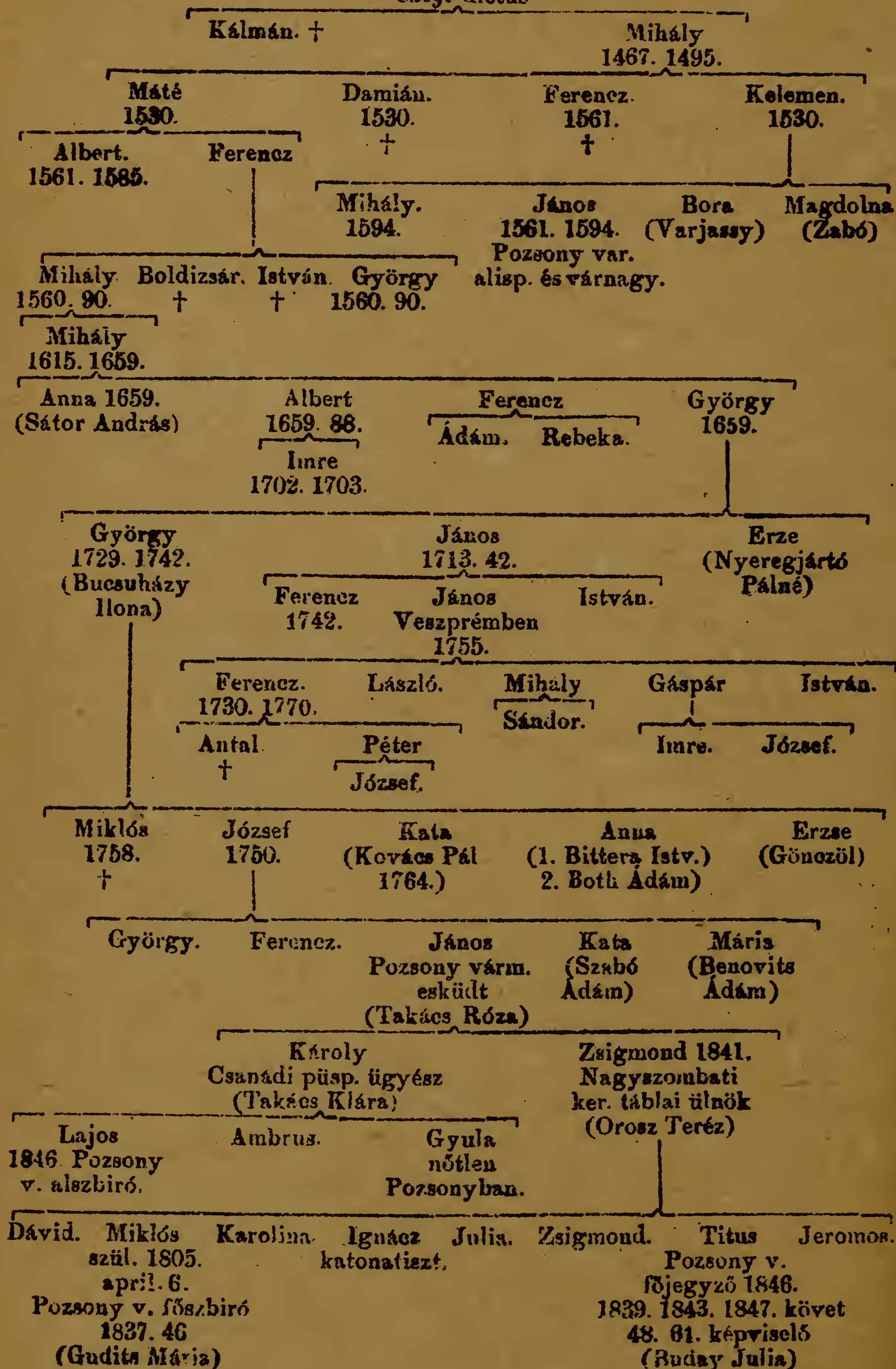
I. tábla.

[1]) Bartal, Csallóköz történeti vázlata, 43.
[2]) Wagner Mss. LXX. 166. és Ferber József közlése.

II. tábla.

Márton, ki az I. táblán.
1436.
Miklós
1495 1530.
Pál
1467.
†
Imre
1488. 1496.
(Hideghéti
Orsolya)
Jakab
1530.
Egyed
1561.
Lucza
(Bucsuházi
Tamás)
Tamás
1585. 92.
Jakab.
†
id. János
1530. 1561.
Anna
(Karácsoni
András)
Sára 1585.
(Magyai
Miklós)
Bálint
1567. 1599.
Boldizsár.
†
Albert
György
1554. 1573.
ítélő mester
György
1631.
†
Bálint
1670.
†
Tamás
†
István
1630.
†
Imre
1591.
Gáspár.
Mihály
1593. 1615.
György
1596.
Imre.
Zsuzsi
(Csúty)
Bora 1626.
(Szentgályné)
Lázár.
†
István.
†
Róza
1685. 1722.
(Pintérné)
Ferencz.
Mihály.
†
Albert.
Tamás
1647. 55.
N.
leány.
Mihály
1664
Jakab
1664.
István
1690.
Zsuzsa
1665
György
†
Kata
(Szarkáné)
Jakab
1715. 1733.
(1. Csemez Kata
2. Krajczári Sára)
Ferencz
András 1779.
Jakab
Julianna
(Fekete)
Ferencz
István
János
1774.
Pál.
Tádé.
Mihály.
János.
István
Fülöp.
Gáspár
1793.
ügyvéd.
Mária
(Krajczárné)
Erzse.
Julianna
(Nagyné)
Teréz
(Mészáros)
Róza.
Rudolf.
Ágoston
Ignácz
Menyhért.
Boldizsár
Gáspár
szül. Olgyán
1780. april. 15.
József
Vendel.
Adolf.
Kálmán.

III. t á b l a.
II. Mátyás, ki az I. táblán
1426. 1467.
Chege dictus
Kálmán. †
Mihály
1467. 1495.
Máté
1530.
Damián.
1530.
†
Ferencz.
1561.
†
Kelemen.
1530.
Albert.
1561. 1585.
Ferencz
Mihály.
1594.
János
1561. 1594.
Pozsony var.
alisp. és várnagy.
Bora
(Varjassy)
Magdolna
(Zabó)
Mihály
1560. 90.
Boldizsár.
†
István.
†
György
1560. 90.
Mihály
1615. 1659.
Anna 1659.
(Sátor András)
Albert
1659. 88.
Imre
1702. 1703.
Ferencz
Ádám.
Rebeka.
György
1659.
György
1729. 1742.
(Bucsuházy
Ilona)
János
1713. 42.
Erze
(Nyeregjártó
Pálné)
Ferencz
1742.
János
Veszprémben
1755.
István.
Ferencz.
1730. 1770.
László.
Mihály
Sándor.
Gáspár
István.
Antal
†
Péter
József.
Imre.
József.
Miklós
1758.
†
József
1750.
Kata
(Kovács Pál
1764.)
Anna
(1. Bittera Istv.)
2. Both Ádám)
Erzse
(Gönczöl)
György.
Ferencz.
János
Pozsony várm.
esküdt
(Takács Róza)
Kata
(Szabó
Ádám)
Mária
(Benovits
Ádám)
Károly
Csanádi püsp. ügyész
(Takács Klára)
Zsigmond 1841.
Nagyszombati
ker. táblai ülnök
(Orosz Teréz)
Lajos
1846. Pozsony
v. alszbiró.
Ambrus.
Gyula
nőtlen
Pozsonyban.
Dávid.
Miklós
szül. 1805.
april. 6.
Pozsony v. főszbiró
1837. 46
(Gudits Mária)
Karolina.
Ignácz
katonatiszt.
Julia.
Zsigmond.
Titus
Pozsony v.
főjegyző 1846.
1839. 1843. 1847. követ
48. 61. képviselő
(Buday Julia)
Jeromos.

Mint említők, — az Ougai-ak (Olgyai nemesek) névszerint F a r k a s, A n d r á s, M u c h, és B u d u g 1256-ban IV. Béla királytól adománylevelet nyertek Olgya helységre. 1271-ben nevezett Andrásnak fiai P é t e r és F a r k a s IV. László királytól ismét királyi adományt kaptak a nevezett helységre, és 1281-ben ugyan azon Andrásnak (Ondurnak) fiai kir. megerősitésben részesültek a följebbi adománylevelet illetőleg.

1288-ban az Olgyai-ak a Bankvatai-akkal a pozsonyi káptalan előtt viszont örökösödési szerződésre léptek. [1]) Ebben emlitetnek úri (comes) F a r k a s, és P é t e r, mindketten Andrásnak fiai, — Chunának nevezett A n d r á s, Thumbnak nevezett M i k l ó s és E n d r e, mind hárman Endrének fiai, L a m p e r t és A l b e r t, Buduguak fiai, mindnyájan Ougai nemesek (nobiles de Ouga), kik a Bankvataiakkal egymásnak lekötik magukat, hogy mivel ők származásukra nézve egymáshoz közelebbek (cum ipsi in linea generationis sibi invicem proximiores essent) ha egyiknek vagy másiknak magva szakadna, viszonyos legyen köztök az örökösödés, és jószágaikból a többi szerződő felek tudta nélkül, valamit eladni senkinek szabad ne legyen. [2])

Az Olgyaiak közül amaz első törzság, mely Andrástól ered, kinek Péter fia által unokája A n d i c s volt, és ez után A n d i c snak is neveztetett, a XIII. század végén nem csak Ógyán, hanem azonkivül volt birtokára is megelőzte a többi ágakat, mert ez ág 1354-ben I. Lajos királytól Olgya, Tárnok, Kisasztal, Ujfalu, Abany, Rény, Ujvásár, Egyházos-Magyar, Németfalu, Ilka, Vata, Félka, és Sorus nevű jószágokról adománylevelet nyert, de még ez esztendőben eme ág kihalván, Lajos király a nevezett birtokokat Konth fivéreknek adományozta. Ennek következtében 1355-ben az adományosok közt egy részről, és az Olgyai, ugynevezett Csuna András fia P á l (lásd I. táblán) és Olgyai E n d r e fia J á n o s közt más részről Zéchy Pál előtt olyan egyezség keletkezett; mely szerint mind az, a mit a magvaszakadtak bármi czím alatt Olgyán birtak, az Ógyai családnak maradt; a többi jószág pedig, úgy mint előszámláltatott, az adományosokra szállt; kik azonban azokat sokáig nem birták. [3])

1533-ban Olgyai M á t y á s (Jakabnak fia a I. táblán) a vajkai alispányi szék elé idézteti azokat, kik Szentgyörgy megyei berkében

[1]) Bartal Gy. id. h. 44. 45.
[2]) Ugyan ott, 46.
[3]) Ugyan ott, 61. 62

kárt tettek; valamint 1534-ben illésházi Illés Tamást idézteti, hogy azon embereit a törvényszék elé állitsa, kik Olgyai Mátyásnak adósak. [1]) Ez ugyan azon Olgyai Mátyás, ki 1511-ben sz. Mihály napkor tartott nádori törvényszék előtt Balás-Ethey Móré János képében (mint ügyvéde) megjelent. [2])

1551-ben Olgyai György, ki utóbb 1569-ben országbirói itélőmester volt, [3]) I. Ferdinand királynak Pozsony vármegyéhez intézett parancsa szerint a Hideghéti, Bajcsi, Sági és Bartal másképp Bele (most beleházi Bartal) család közt a hideghéti határnak felosztására kiküldetett. [4])

1569-ben Olgyai Miklós Pozsony vármegye szolgabirája volt, ki 1580-ban mint királyi ember uj kir. adomány czimen iktatá be Beleházi birtokába Bartal Mihályt és Tamást. [5])

Olgyai János (Kelemennek fia) 1593. 1611-ben Pozsony vára várnagya, és azon megye alispánja volt.

Márton ágán a mult században élt Jakabnak fia Gáspár, hires ügyvéd, ki a család genealogiáját is úgy, mint itt közöltetik, szerkeszté. [6])

Mátyás ágán Zsigmond Pozsonyban ügyvéd, utóbb 1841-ben is még a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke volt. Ennek Orosz Teréztől származott fiai közül Miklós (született Olgyán 1805. apr. 6.) Pozsony vármegyének 1837-ben al-, 1846-ban főszolgabirája. Testvére Titus 1846-ban Pozsony vármegyei főjegyző, majd alispán, az 1839. 1844. 1847-ki országgyülésen követe, és 1848-ban valamint 1861-ben országgyülési képviselő.

Zsigmond testvérének Károlynak fiai közül Lajos 1846-ban Pozsony vármegyei alszolgabiró, 1861-ben országgyülési képviselő.

Megemlítendő még, hogy az Olgyai család egyik tagja, (keresztnevét nem tudjuk) 1809-ben a Pozsony vármegyei insurgens lovas seregnél szolgálván, miután a győri ütközet napján 50 emberével el-

---

[1]) Bartal id. h. 65. 64.

[2]) Ugyanott 118.

[3]) Lehoczky Stemmat. 1. 276. és 1569 : 48. törv. cz.

[4]) Bartal id. h. 119. jegyzetben.

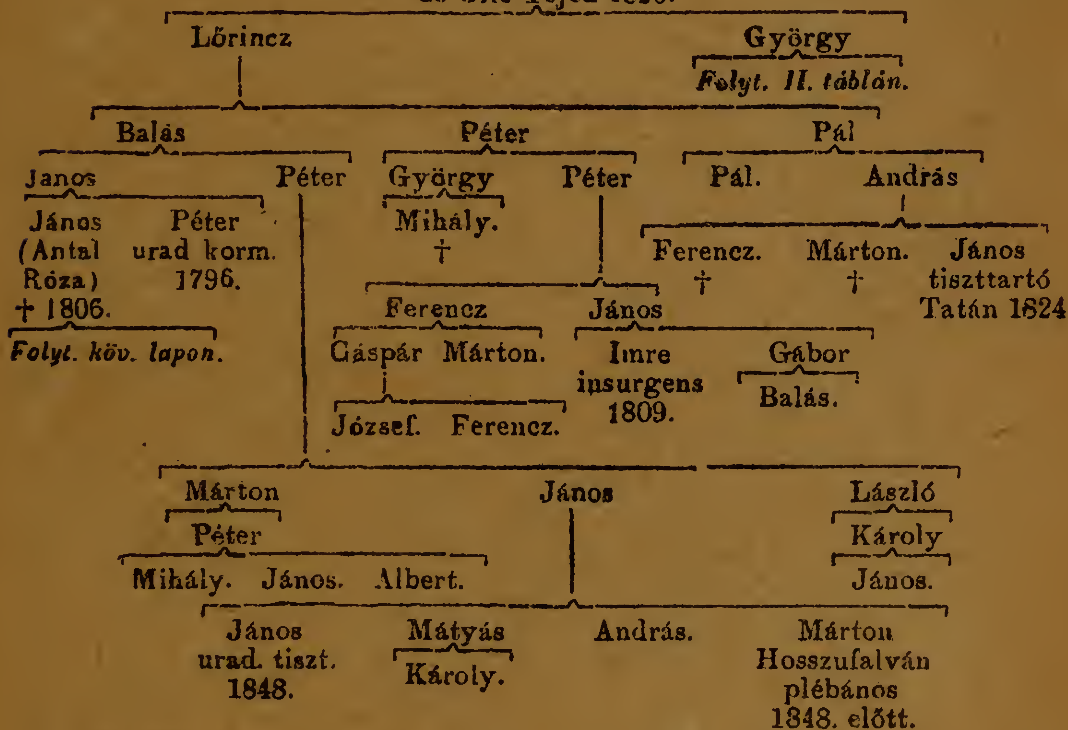
[5]) Ugyan ott 120. jegyz.

[6]) Megjegyzendő, hogy Wagner Mss. LXX. p. 166. szerint Márton vonalán (II. táblán) Ferencznek a Mihály fiának és Tamás testvérének szintén voltak utódai, nevezetesen fiai voltak Jakab, és Mihály, és leánya Zsuzsa; ezek közül Jakabnak fiai ismét Jakab 1715. ennek fiai István (1740.), ennek Gáspár mint fölperes megjegyezve.

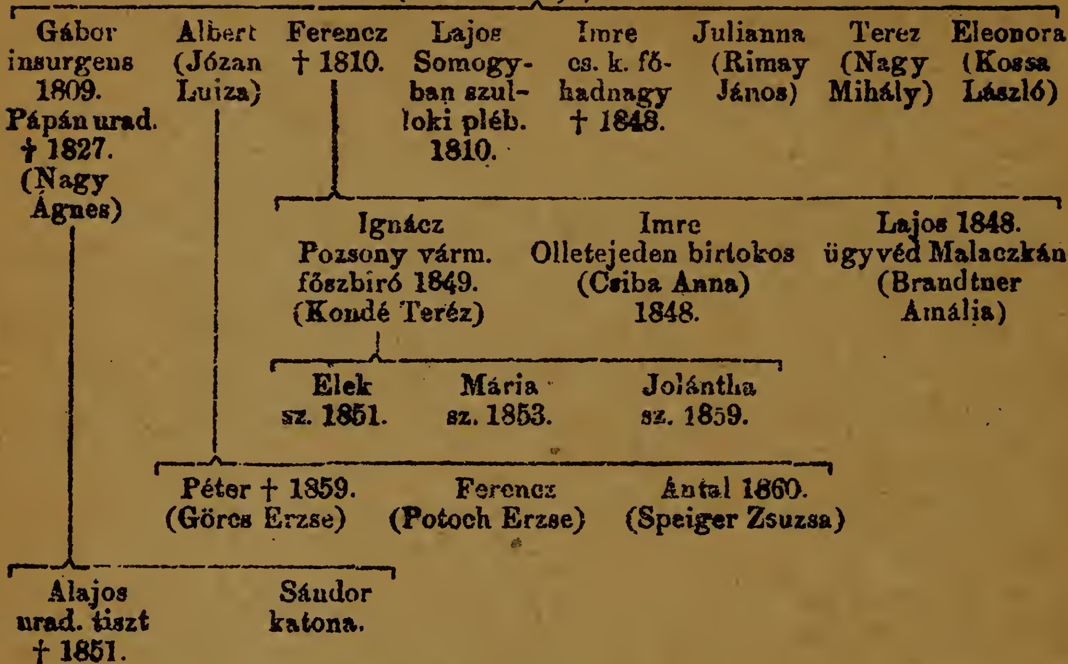
vagatott, a Rábcza hidján át nem mehetett, miért is Rába-Patonának kerülvén, ott ment által, egy negyed órányira négyszáz franczia támadta meg, de az ötven insurgens huszár diadalt aratott, hatvan francziát levágtak, harmincz embert, és negyven lovat elfogtak.

Ollé család. (Ollé-tejedi.) Pozsony vármegyei régi nemes család, Csallóközben Ollé-Tejed helységben már a XIII. században 1273-ban birtokos. Nevezett helység hajdán—még a XV. században is Csat-Tejednek iratott, innen irták előnevüket 1422-ben Bálint Jánosnak fia, Ulrik Peternek fia, György Adorjánnak fia, és Illés Péternek fia, mindnyájan nobiles de Csat-Tejed, kik úgy látszik — az irt évben csat-tejedi birtokukat négy részre osztották föl. [1]) Ezen ősöknek ivadékai a XVII. század elején már Ollé-tejedi előnévvel éltek; igy élt 1620-ban névszerint Ollé Péter, kitől a származás [2]) következő renddel történt:

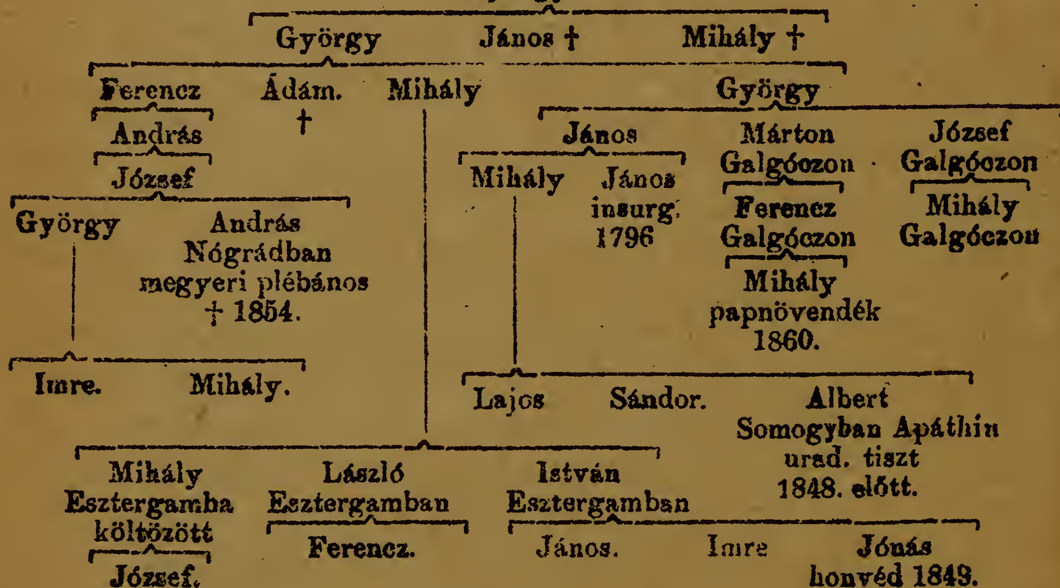
I. tábla.

[1]) A velem töredékben közlött oklevél szavai ezek: Nos Capitulum Ecclesiae Posoniensis memoriae commendamus per praesentes, quod Valentinus filius Joannis, Ulricus filius Petri, Georgius Adriani, et Elias filius Petri de Csattejed ad nostram personaliter venientes praesentiam ministerio vivae vocis confessi sunt, quod ipsi portiones eorum possessionarias in eadem possessione Csattejed habitas, videlicet quod unam ipsarum quator partium a parte portionis Possessio-

II. tábla.

---

nariae Joannis filii Antonii seu filiorum quondam Csath existentium Valentino filio Joannis praenotato et ejus haeredibus etc. quartam partem Eliae filio Petri et ejus haeredibus etc. prout quadam divisione inter nobiles de dicta Csattejed praedecessores scilicet eorum facta dispositum et ordinatum etc. ad quas praemissa saepefati Valentinus, Ulricus, Georgius, et Elias spontanea se obligarunt coram nobis voluntate, Testimonio praesencium mediante etc. Datum Sabbatho proximo post festum visitationis Mariae virginis gloriosae Anno Dni 1422.

[2]) Családi közlés Stummer Gy. által.

Az I. táblán állók közűl Ignácz 1849-ben Pozsony vármegye főszolgabirája, a forradalombani tevékeny részvéte miatt Kufsteinba négy évi várfogságra itéltetett, egy után kegyelem utján haza bocsáttatott. 1861-ben Pozsony várm. árva főgyám. Lakik ollétejedi birtokán. Nejétől pókateleki Kondé Teréztől a táblán látható három gyermeke van. Lajos 1861-ben fő sz. biró.

A II. táblán állók egy része Nyitra megyébe Galgóczra, más része Esztergamba telepedett.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két agancsos szarv között galamb áll, csőrében zöld ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Olnaky család. (Olnaki.) Erdély kihalt családai közé tartozik. [1]

Olosz család. (Papolczi.) Szintén erdélyi nemes család. Közűlök Benjamin 1840. körűl főkormányszéki hivatalnok. Fia Károly ugyanott fogalmazó gyakornok 1848-ban.

Olsavszky család. Székhelye Zemplin vármegye, hol Olsavszky Simon 1734-ben munkácsi gör. kath. püspök lett, meghalt 1738-ban; utánna 1743-tól ismét Olcsavszky Mihály-Mánuel lett munkácsi püspök, egész 1766-ig. [2]

A czímeres nemes levelet Olsovszky János kapta 1754-ben [3] Mária Terézia királyasszonytól, következő czímerrel: a paizs kék udvarában arany koronából három buza-kalász emelkedik föl, mindenik fölött egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany és zaphir szinű két szárny terjed szét, úgy hogy a jobb oldali szárny alól zaphir szinű, felül arany, a baloldali pedig ellenkezőleg alól arany, felől zaphir szinű; a két szárny között az isteni gondviselés jelvénye terjeszti szét sugárait. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

Omachel család. (Szkala-ujfalusi.) Trencsin vármegye curialis nemes családa. [4] 1736-ban Trencsin vármegye nemesi összeirása szerint Szkala-Ujfalván laktak András, idősb és ifj. János.

1748-ban szintén ott találjuk Andrást, idősb és ifjabb Jánost és Imrét.

1768-ban ugyan ott laktak János, továbbá Márton, ennek

---

[1]) Kővári L. Erdély nev. családai, 271.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 60.
[3]) Collect. herald. nro 161.
[4]) Szentagh Dán. közl.

fia István és unokái György és János; nem különben Imre és három fia János, József és Imre; végre András s ennek fia András.

1803-ban ugyan ott György és ennek négy fia János, József, György, és István, azután János és fiai Pál és János, nemkülönben József fiával Jánossal.

Végre 1837-ben ott éltek János és fiai Lajos, Orbán és Elek; azután József, és ennek fiai József és Mihály, majd György, meg István, azután Pálnak fia Pál, úgy szintén János, s végre József és ennek fiai János és Lajos.

Omànyi család. (Kihalt.) Borsod vármegyei kihalt régi birtokos nemes család; nevét azon megyei Omány helységtől vette.

1590-ben élt közűlök Omànyi György, Omànyi Borbála, Rácz Miklósné, és 1616-ban Máté, kinek neje Nyirő Erzse 1627-ben egyezkedik a megyei törvényszék előtt férjének közvetlen örököseivel.

Omazta család. Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. Czímerlevelük a nevezett vármegyében 1602-ben hirdettetett ki. Közűlök 1646-ban Rozváczon székelt István.

A Trencsin vármegyei nemesi összeirás szerint Szedlicsnán lakott 1748-ban Omazta Ádám és András. Ugyan ott 1768-ban Ádám és fia János.

Trencsin vármegyétől 1754. és 1796-ban vett ki nemesi bizonyitványt a család.

Jelenleg a családnak egyes tagjai Liptó s Nógrád megyében is laknak, de a család nagyobb része Békes vármegyében Csabán telepedett meg. Ez ágból többen Békes megyei hivatalt viseltek, igy Lajos 1837-ben főadószedő volt, Zsigmond táblabiró hosszú ideig, nemességét Békes megyében 1831-ben publicáltatta. Élnek közűlök ugyanott Zsigmond, Szilárd, József stb.

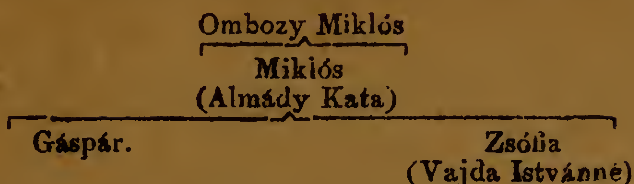
Vallásuk ágost. evang.

Ombozy család. (Ombozi és kis-devecseri †). Nevét Doboka vármegyei Omboz helységtől vette, ugyan azon vármegyében fekszik Kis-Devecser is, hol 1585—88-ban birtokos volt és előnevét onnan is irta Ombozy János Doboka vármegye jegyzője. Ennek nejétől Erdélyi Borbálától leánya Margit, Kemény Jánosné lett, és tőle származnak leány-ágon a Kemény bárók. [1])

---

[1]) Hodor Károly, Doboka várm. 185. és 454.

Az Ombozyak másik ágazatából ily származási kimutatást ismerünk :

Gáspárnak nővérét Ombozy Zsófiát Csehi Bad, vagy Vajda István, Csehi Panczél Péternek ötöd ízi ivadéka vette nőül, Vajda Istvánnak leányától Mártától pedig a Keresztúri, Széky, és Bánffy leányágakon ismét a gróf és báró Kemény család lön örököse Ombozon.

Ismeretes még a családból Ombozy Miklós, kinek nejétől Tárnok Macskási Sárától gyermekei O. Kata Dobokai Istvánné, Judit Balogh Istvánné, és Miklós 1650—1660. körűl éltek. Utóbb a család kihalt.

Omode család. Az Aba nemzetségből (genus) eredt, mint ezt Dávidnak fia Omode 1390. 1304-ben nádor, pecsétén és oklevelei bevezetésében megnevezé. [1])

Omode nádor és szepesi főispán I. Károly királynak egyik leghívebb pártvezére volt, mint a történelemből tudjuk, 1311-ben megöletett. Azonban négy fia János, Miklós, Dávid és László atyjok elveivel ellenkezőleg Trencséni Csák Mátéhoz szítottak, ennek pártján a rozgonyi döntő ütközetben esett el közűlök János és László 1312-ben; miért is javaik elkoboztatva, másoknak adományoztattak. [2]) Ősi váruk pedig Göncz mellett, mely Omodevárnak neveztetett, földig lerontatott. Az életben maradt másik két fiu közűl Miklós, némelyek szerint bán, Soprony és Komárom megye főispánja volt 1323-ban.

Omode nádornak egy leánya Csáky Móricznak lön eljegyezve, ki miután férje a szerzetes életbe lépett, többek véleménye szerint szintén zárdába vonúlt.

Az Omode család a megnevezett négy fiúban kihalt. Czímerökben pecsétjök szerint a paizs udvarában egy keresztben (vizirányosan) menő csíkolat volt.

Ondrejicska család. Trencsin vármegye curialis nemes családa. Azon vármegye nemesi összeírásában 1747-ben találjuk közűlök O. Istvánt. [3])

---

[1]) Tudományos gyüjtemény 1833. IX. 78. stb.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tomo VIII. vol. 1. pag. 440. 450. stb
[3]) Szontagh Dán. közl

1748-ban Ivanóczon lakott András, ugyan ott 1768-ban Mártonn két fiával Mártonnal és Andrással, István pedig négy fiával u. m. Jánossal, Andrással, Imrével és Istvánnal.

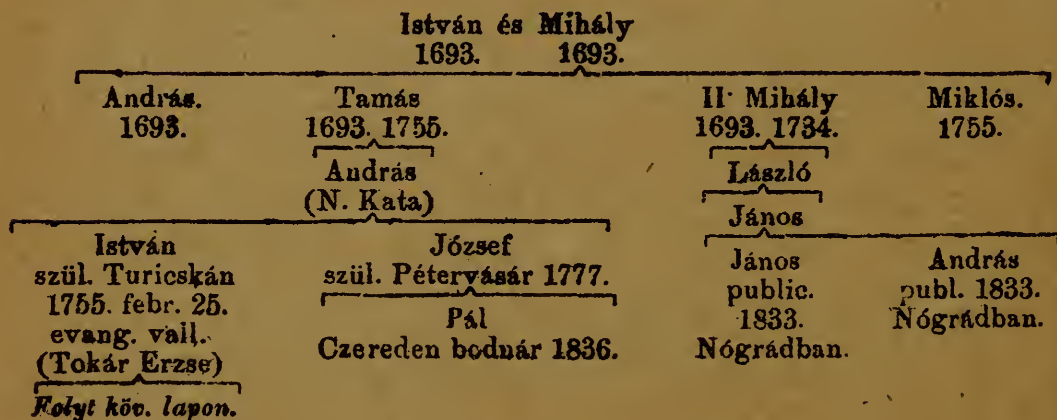
1803-ban Ivanóczon laknak György és két fia János és András, azután János és fiai János és György; ugyan akkor Kis-Zsámbokréten András és fiai István és János; Melcsiczen pedig Ádám és fia Ádám.

1837-ben Adamóczon lakik Ádámnak fia János és ennek két fia János és István. Ivanóczon János és fia György mint Györgynek örökösei. András egyedül; idősb Jánosnak örökösei György és János és ez utóbbinak fia István; továbbá Andrásnak örökösei u. m. István és ennek fia János, középső János és ennek három fia János, József és András; végre Ádámnak örökösei Ádám és István és ennek fia Mihály. Ugyan ekkor Kis-Zsámbokréten született András, Melcsiczen pedig Ádám.

E család Ondrejovich névvel is élt; és igy valószinűleg e családnak törzse volt azon Ondrejovits János, ki 1622-ben II. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét. [1])

Ondrejovits család. Eldődei Nógrád megyében I. Leopold király által nemesítettek meg. Ugyan is Vasas Mátyás és Miklós, *Ondrejovits* István és Mihály, továbbá Vasas András és Márton, és végre *Ondrejovits* Mihálynak fiai András, Tamás és Mihály együtt nyertek 1692-ben kelt czímeres nemes levelet, mely Nógrád megyében 1692-ben hirdettetett ki.

Az Ondrejovits családnak származási fája ez:

[1]) Pray, Hierarchia I. 257. d) alatti jegyzetben.

István, *ki az előbbi lapon.*
sz. Turicskán 1755. febr. 25.
evang. vall.
(Tokár Erzse)

I. Pál
sz. Pétervásár 1778-ban
lakott Pogonyba.
elkölt. Borsodba
Disznósdra 1808.
(Ns Németh Julianna)

Pál
sz. Disznósdon 1809.
1837. Szabadkán lak.
(Czekmeister Margit).

József
szül. 1782.

A táblázaton állók közűl András, Tamás, Mihály és Miklós a Nógrád megyei 1755-ki nemesi összeirásban állanak mint Mlágyó helységben lakozók. II. Mihálynak utódai János és András 1833. aug. 27-én ujolag azon megye által nemesekül ismertettek [1])

Tamásnak fia András már Turicskán lakott, ott született fia István 1755. febr. 25-én az evang. vallásban, másik fia József már 1777-ben Szederkényben, s már a kath. vallás szerint kereszteltetett meg Pétervásárott. [2])

Istvánnak fia I. Pál is Szederkényben született 1778-ban és Pétervásárott kereszteltetett. [3]) Ezen Pál Nógrád megyei Pogony helységben lakott, honnan 1808-ban felesége birtokrészébe Borsod megyei Disznósd helységbe költözött. Ott nemes Németh Juliannával nemzé fiát Pált, ki Disznósdon születvén, 1809-ben az arlói egyházban kereszteltetett meg, és mint Csizmadia mester 1837-ben Szabadkára telepedett.

Temes vármegyében Ondrejkovits József esküdt 1845-ben.

Ondrus család Ondrus Mihály 1716-ban III. Károly király által érdemesítetett czímeres nemes levélre. [4])

Czímere következő: a paizs kék udvarában zöld téren magas zöldfa emelkedik, mely mellett jobbról aranycsillag alatt medve áll hátulsó lábaira ágaskodva, bal oldalról pedig félhold alatt vörös ruhás,

---

[1]) Megyei jegyzőkönyv 1307. szám alatt.

[2]) Neve azonban az 1777-ki matricában Andreovits alakban van irva; mi némi ellenvetést szül az ugyanazonosság iránt.

[3]) A matricában ennek atyja már épen Oravecznek van irva, mint azt a keresztlevelét kiadó plébános egyszerüen per errorem Ondrejovits név helyett hibából történtnek követeli.

[4]) Collect herald. nro 487.

sárga csizmás, kalpagos magyar vitéz áll, oldalán kardja függ, jobb kezével a fa ágát fogva. A paizs fölötti sisak, és annak koronájából három arany búzakalász nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Onghy család. A Fejér családdal (IV. köt. 135. l.) együtt nemesítetett meg 1648-ban. *Lásd Unghy cs.*

Onicza család. Marmaros vármegye nemes családa. Közűlök Tivadar 1836-ban megyéjében alszolgabiró volt.

Ónody család. (Szent-Mártoni.) Heves, Pest és Szabolcs vármegyében birtokos nemes család.

Gáspár 1681-ben Borsod vármegye követe volt. [1])

Mária 1813-ban Gombay István neje.

Zsigmond élt 1813-ban, nejétől Plathy Katalintól gyermekei Zsigmond, kinek neje Szabó Erzsébet, és Teréz, Otlik Sándorné.

Onory család. (Onori.) Nyitra vármegyei Onoron birtokolt, kihalt család. 1546-ban Onory Borbála Ocskay István neje volt.

Onory Anna disznósi Horváthy Pálné 1580. táján.

Onory Péter élt 1620-ban.

A család — úgy látszik — a XVII. században kihalt.

Onossy család. Közűlök Máté Temes vármegyében 1845-ben esküdt.

Orbai család. (Orbai és viskolczi †.) Székely eredetű kihalt régi nemes család. Előnevét Viskolczról, majd Vingárdról is irá. Orbai Miklós 1566-ban őrnagy Szapolyai János Zsigmond híve, kit elkisért a török szultán sátorába, 1568-ban az erdélyi török adót ő viszi Stambulba. [2]) Neje Keserű Kata.

O. Margit 1577. táján előbb Török Bálintné, utóbb Apaffy Miklósné.

1615. körűl O. Miklósnak neje Zólyomi Kata, majd Makrai Bora; — Orbai Péter özvegye Veres Anna, Orbai László özvegye Horváth Kata.

Orbay Miklós 1685-ben incorporáltatott Erdélyben Verebélyi Mátyással stb.

Úgy látszik — röviddel utóbb — a család kihalt.

Orbai család. (K.-szentléleki.) Szintén székely eredetű, közűlök János mvásárhelyi tanácsos 1840-ben, Imre ugyan ott s ak-

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 190.

[2]) Kállay, Székely nemz. 274.

kor városi levéltárnok, József Alsó-Fejérben Csucs és Havi helységben birtokos.

Orbán család. (Felső Őri.) Egyike Vas vármegye azon nemes családainak, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre Rudolf királytól uj adományt nyertek. *Lásd Zámbó család.*

Talán e családból származtak a következők is: Orbán Pál 1681-ben személynöki itélő mester; [1]) kinek neje Martonfalvay Julianna, Amade Lenárd özvegye; kitől leánya Orbán Erzsébet báró Maholányi Tamásné volt. [2])

Orbán István előbb udv. titkar, 1679. april 6-tól kir. személynök 1693-ig, meghalt julius előtt. 1679-ki april. 6-án egyszersmind bároságot nyert.

Orbán Gergely 1686-ban panaszt emel Pacsay Péter jánosházi lakos ellen ökrei behajtása miatt Martonfalvay György szolgabiró előtt, és perét megnyerte.

Orbán Ferencz 1730-ban kir. táblai ülnök.

Orbán Pál 1730-ban Dunán inneni ker. táblai ülnök.

Orbán Márton 1795. dec. 9-én nyert Veszprém vármegyétől nemességéről bizonyitványt, mely szerint az 1686-ban élt Gergelytől vette származását.

Orbán János 1790. nov. 3-án Sopron vármegyétől vett ki nemesi bizonyitványt, és azt 1794. május 26-án Krassó vármegyében akkori lakta helyén kihirdettete.

Orbán Andrásnak Sirchich Magdolnától leánya Francisca Bubla Mihály neje.

Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint 1748-ban Orbán Péter Ivanóczon székelt, 1754-ben a Lietavai várban; 1768-ban Ivanóczon lakott Pál; utóbb Trencsin vármegyében nyoma nincs az Orbánoknak.

Orbán nemes család Bereg, Gömör és Zemplin vármegyékben is a nemesek közé számitatik.

Megemlitendő még a rosz hirű Orbán Endre is, ki 1526-ban Esztergam vár várnagya volt. [3])

Orbán család. (Lengyelfalvi, báró és nemes.) Székely eredetű, főfészke Udvarhely székben Lengyelfalva, a honnan elő-

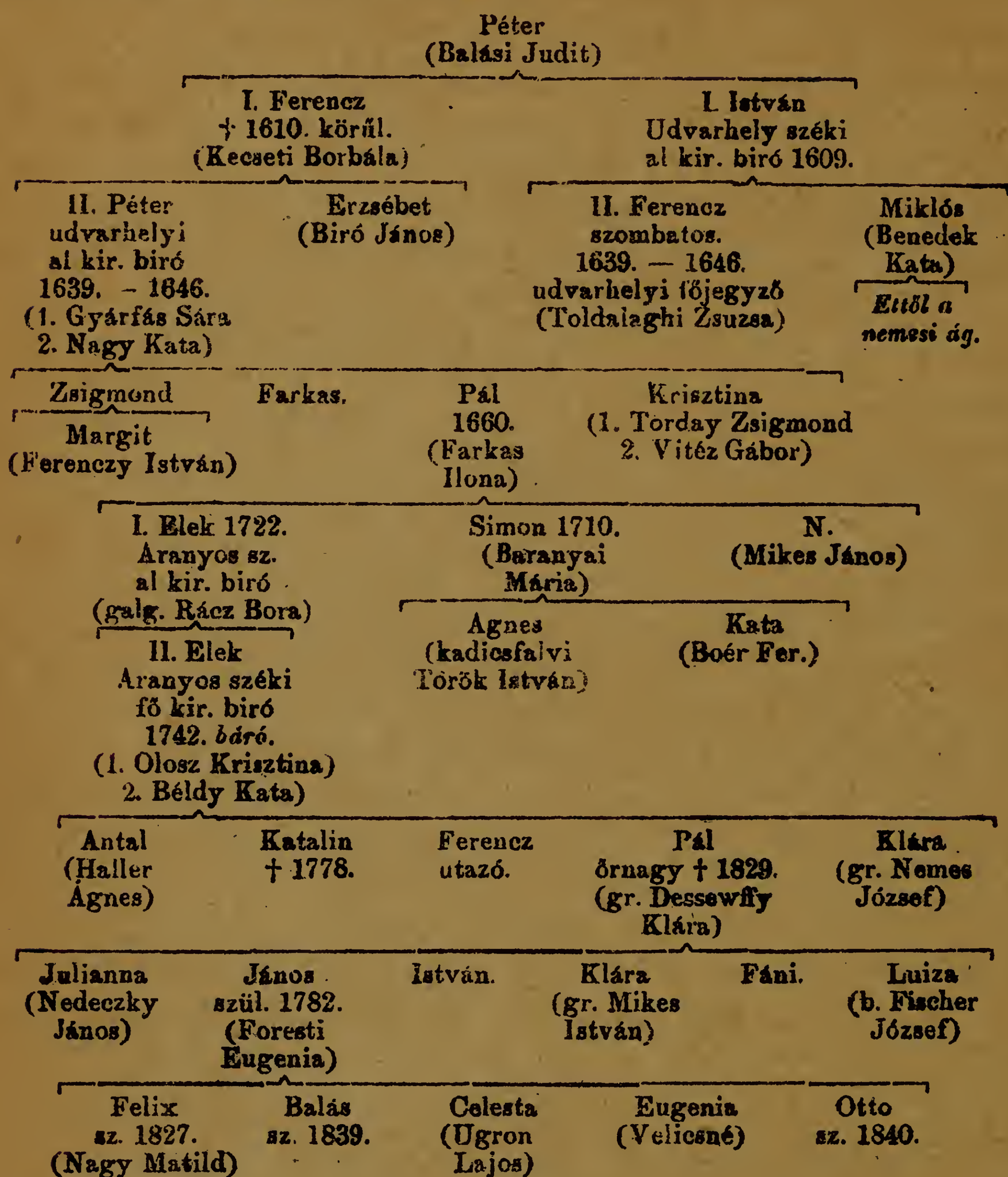
---

[1]) 1681. 11. törv. cz.

[2]) Geneal. auth. I. Martonfalvay gen.

[3]) Horváth Mihály Magyarok tört. III. 377. jegyzetben

nevét is irja. Ismert törzse Orbán Péter, ki nejével Balási Judittal a következő nemzékrend alkotója lön: [1])

A család tagjai nagyobbára a törvénytudománybani jártasságuk által tünteték ki magukat. Ezen kezdte mindjárt I. Ferencz; ennek fia II. Péter hasonlóan híres ügyvéd, 1639—1646-ban Udvarhely szék alkirálybirája. [1]) Ennek egyik fia Pál Pécsi Simon kanczellár unokáját Farkas Ilonát veszi el, ki hasonlóan törvénytudománya által emelkedett ki. Ennek fia I. Elek Alvinczi kanczellariáján végzi törvénytudományát s később Aranyos szék fő királybirája lesz, úgy lát-

[1]) Kállay, Szekely nemzet, 274.

szik e családban a legnagyobb szerző volt. Fia II. Elek szintén Aranyos széki királybiró, 1742-ben báróságot nyert, és az 1746. febr. 18-án hirdettetett ki. Ennek egyik fia Antal — mint Kővári irja — Czimertanon dolgozott, és a kézirat meg van gróf Mikó Imre könyvtárában. Másik fia Ferencz 1766-ban Nagyszombatban a sz. m. és bölcsészet mestere, az esztergami érseki megye növendék papja, [1]) ki — utóbb Kővári szerint — Europát Amerikával cserélé fel. „A báróság kapásától — irja Kővári — többire katonák voltak, de föl nem igen vihették, s addig honn vagyonuk összement.“

Az utolsó nemzedékből Balás és Otto élő szülőikkel 1847-ben huzamosb időre elútaztak Konstantinápolyba, a hová atyjok Orbán János neje örökségét ment átvenni, ki odavaló leány. Balás most adá ki (1861.) keleti utazását hat kötetben.

A nemesi ág I. István ágán jő le. Ez 1609-ben Udvarhely szék alkirálybirája volt. [2]) Egyik fia Ferencz Kemény János kisérője volt moldvai utjában, [3]) Mint szombatos jószágát veszté, de neje Toldalaghy Zsuzsanna visszakapá. Testvére Miklós Benedek Katalinnal terjeszté le a nemesi ágat. Unokái közűl Zsigmond és Miklós 1771-ben kir. táblai ülnökök.

Szintén a nemesi ágból Antal kincstári számvevőségi hivatalnok N.-Szebenben 1815-ben. János Közép-Szolnok megyei törvényszéki ülnök 1837. körűl; s valószinűleg ezzel rokon Orbán László is zálnoki birtokos, kinek neje Érsekujvári Amália.

Orbán család. (Kibédi.) Közülök József állomási biztos Kükülló vármegyében 1848-ban.

Orbán család. (Gyöngyösi.) Erdélyben közűlök Sámuel fő kormányszéki irnok 1815-ben.

Orbán család. (Kémeri.) Melyből Péter Kraszna vármegyében főszolgabiró, 1848-ban pedig főjegyző volt.

Orbán család. (Márkusfalvi.) Miklós kir. táblai ügyvéd volt 1848-ban Maros-Vásárhelyen.

Ezen kivül még Erdélyben Csikszékben is találunk Orbánokat, igy Antal Csikszeredában városi hivatalnok 1815. körűl; Mihály ugyan az és ott 1837-ben, István csik-mindszenti lelkész. János kamarai hivatalnok Gyergyó-Remetén 1815. körűl.

---

[1]) Pálma Heraldikája czímlapján.

[2]) Kállay, Székely nemzet. 274.

[3]) Kemény János önéletirása 423.

Oláhfalu taxalis helységben pedig Márton tanácsi ülnök 1843. körül.

Sz.-Udvarhely városban honos székely nemes Orbánok közül Antal hívatalnok és az 1790-ki erdélyi diétán követ. Dániel igtató 1815-ben, Sámuel adógyüjtő 1836-ban. Ignácz városi tanácsos 1848-bán.

Orbán család. (Homoród-almási.) Ezek közül József ügyvéd és dézs-aknai kincstári hívatalnok 1848-ban, testvére Elek kolosmonostori k. alapítványi uradalmi hívatalnok 1848-ban, özvegye Gombás Karolina. Atyjok István az erdélyi kath. püspöki jószágban igazgató volt.

Orbók család. (Kökösi.) Székely származású; eredeti helyük Kökös helység Háromszéken, honnan előnevüket irják. Elszármaztak Erdélyben több megyébe, sőt Magyarországon is Krassó vármegyébe.

Ismertebb tagjai a következők.

György 1790-ben Torda vármegye országgyülési követe.

Károly Torda vármegyében törv. széki ülnök és számvevő

Elek Doboka vármegyében alispán volt 1848-ig; ennek fia Sámuel 1846-ban adó-iró biztos, nehány év előtt elhalt. Özvegye Miksa Katalin, most Szalánczi Lőrinczné.

László és Erzsébet szintén Doboka megyében birtokosok.

István Küküllő vármegyében törv. széki ülnök és számvevő 1837. körül.

László és neje Vajna Ágnes Küküllő megyében birtokosok.

Mózses Felső-Fejérben Héjásfalván bir.

Orbok János Csik székből a Bánságban Krassó vármegyébe telepszik, ott a múlt század végén esküdt, utóbb főszolgabiró volt. Csik széktől 1796. oct. 4-én nemességéről kiadott bizonyitványát Krassó vármegyében 1797. május 8-án tartott közgyülésben hirdeté ki. Fiai közül Erneszt 1836-ban főszolgabiró, 1845-ben fő adószedő, birt Kricsován, 1855-ben vadászat alkalmával véletlenül agyon lövetett. Ennek fiai Hugo a gazdaságnál, István katona.

Ernesztnek testvérei János 1845-ben alszolgabiró, Károly ugyan akkor és ott esküdt.

Orbonás család. (Szügyi †.) Nógrád vármegyei kihalt régi család. Régibb előnevüket Koplányról (szintén Nógrád megyében fekvő pusztáról) irták. Koplányi Orbonás András 1421-ben Zsigmond királytól Lukocza helységért cserébe kapja Zywgh (most Szügy) Nógrád

megyei helységet. [1]) Fia Miklós már Felső-Szűgyről irta előnevét. Leányai 1512-ben uj királyi adományt nyertek. Fai György, II. András és János, a ki magnélkül múlt ki.

György 1532-ben Nógrád vármegye alispánja volt. [2]) Ennek két fia, két leánya maradt; névszerint Ferencz, ki 1570-ben élt, csak egy leánya maradt Anna előbb Zellőben lakos Nagy Ádámné, utóbb Jákóffy Györgyné.

III. Andrásnak is csak leánya Ilona Sambokréty Tamásné élt nagy kort. Eképen ezen vonal fi-ágon megszakadt.

A leányok egyike Anna Barius Péterné, a másik Ilona Rajky Györgyné lett.

Miklósnak másik fia II. András Abauj vármegyei birtokát elcseréli Alaghy András és Benedekkel, kiktől Hont és Nógrád megyei Szelestény, Kürt, Bágyon, és mikófalvi jószágokat kap; hasonlóan pilisi birtokát cserébe adta Dorchányi Györgynek Kis-Dorcsányi, Peszerényi, és Rendvényi birtokáért, és ezekre 1516-ban II. Lajos királytól megegyezést nyert. Első neje mohorai Widffy Zsófia (vagy Orsolya) volt, a második Kalonday Péter leánya Ilona. Melynél fogva Widffy Lőrincz, valamint Kalonday István 1518-ban felső-kalondai birtokát szintén sógoruknak Orbonás Andrásnak bevallják. Első feleségétől három leánya volt: 1. Erzsébet előbb Tarnóczy Jánosnak, utóbb Ragyolczy Vincze hitves társa; 2. Zsófia Tamaskó Tamásné; 3. Margit Kéry Zsigmondné, utóbb Belkóczi Máténé. — Második nejétől Fruzsina előbb 1568-ban Gutta Lőrincz neje redvényi, palojtai, peszerényi birtokrészét Kovács Bálintnak örökösen eladja.

1590-ben Kovács Bálint, ki Orbonás Erzsébetnek leányát tartá nőül, szűgyi birtokát Tamaskó Tamásnak zálogította el.

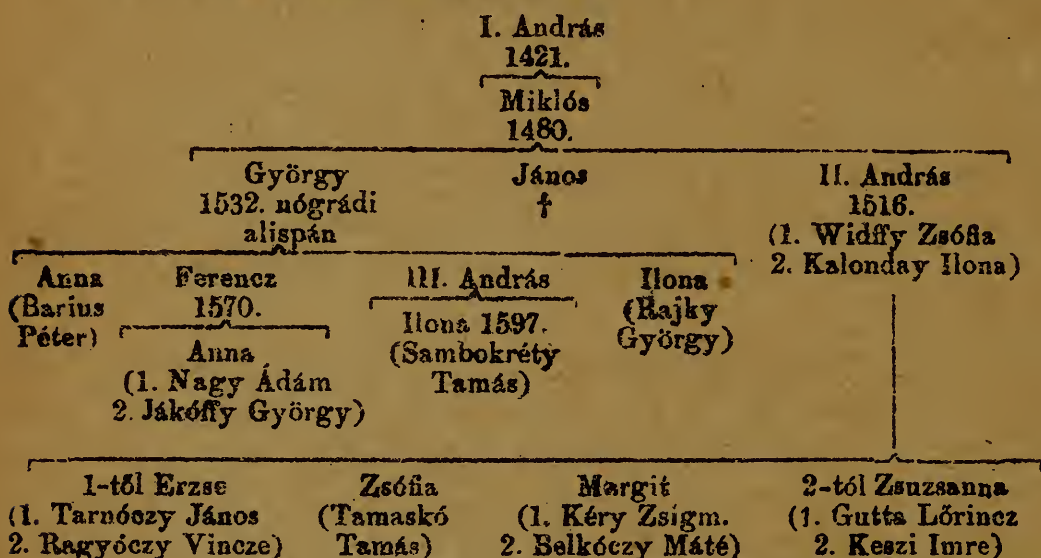
Az Orbonás család, — mint az eléadottakból látjuk, — fiágon kihalván, birtokai leány-ágra szállottak. Nevezetesen Györgynek ágán, ennek unokájától Orbonás Annától Jákóffy Györgynétől a Jánoky, Koháry stb. családok származnak; III. András leányától Ilonától Sambokréty Tamásnétól nagyobbára a Nógrád megyei Szűgy helységnek mostani közbirtokossága: a Paczolay, Várkonyi, Korodinyi, Golenits, Ficsúr stb. családbeliek, valamint másrészről Desericzky, Mesko voonalon a Bencsik ág is onnan veszi származását.

---

[1]) Oklevél perben.
[2]) Bel Math. Notitia nova Hung. tomo IV.

Végre II. Andrásnak Erzsébet leányától Ragyolczy Vinczenétől a Bene család és ennek leány-ági örökösei veszik eredetüket.

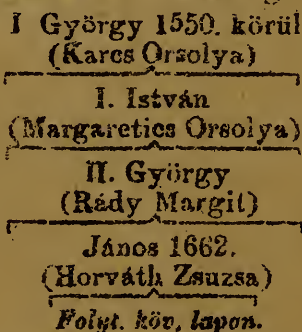
Az Orbonás család nemzékrende ez:

Ezeken kivül más Orbonás nevű család is vagy legalább ágazat élt Magyarországban, igy találjuk krassófői Orbonás Györgyöt 1505-ben Baranya vármegye követéül a rákosi országgyülésen. [1])

Orbonás család. Erdélyben Hunyad megyében honos; közűlök Károly azon megye táblabirája volt; 1848-ban az oláhok által több bokaji magyarral együtt legyilkoltatott. Sámuel kamarai sóhivatalnok, Franciska Fogarasi Istvánné volt, Hunyad megyei birtokosnő stb.

Orczy család. (Orczi, báró és nemes.) Nevük és előnevük után következtetve, miutan Orczi helység Somogy vármegyében fekszik; a család eredetét is biztosan ott keresbetni; mi annál valószínűbb, mivel a család eldődei közűl többen a Dunán túli kerületben tünnek fel legelőször. Legelső tudható őse a családnak Orczy György I. Ferdinand korában 1550. táján élt. Tőle szakadatlan kapcsolatban jő le az Orczyak bárói ágazata következőleg:

---

[1]) Jászay A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után 157. lap.

János 1662., *ki az előbbi lapon.*
(Horváth Zsuzsa)

III György 1686.
Vas megyei insurg.
(Boda Julianna)

II. István
Jász kún kapit. kir. táb. üln.
1736. *báró* lett.
(Petrovay Zsuzsa)

Lőrincz sz. 1718. † 1789. Abauji főispán, tábornok (1. b. Podmaniczky Judit 2. b. Ostroluzzi Judit † 1758. 3. b. Laffert Anna † 1790.)	Kristóf aranysarkantyús vitéz 1741.

Anna sz. 1741. † 1835. csill.ker.h. (gr. Haller Péter)	Zsuzsa sz. 1744. cs. ker. h. (b. Splényi Gábor)	József sz. 1746. † 1804. Zemplini főispán (gr. Berényi Bora)	I. László sz. 1750. † 1807. b. tit. tan. Abauji főisp. (gr. Traun Teréz)	Mária cs. ker. h. (b. Vécsey Miklós)	Teréz cs. ker. h. (gr. Keglevich Ádám)

Anna sz. 1776. † 1830. (gr. Draskovich György)	József sz. 1779. † 1811. gr. Pejachevich Fáni)	II. Lőrincz sz. 1784. † 1847. Aradi főisp. (gr. Batthyány Teréz)	II. László sz. 1787. jun. 22. cs. k. kapit. (Müller Magd.)	György sz. 1788. aug. 28. cs. k.kam. (gr. Berényi Erzse)	Teréz sz. 1790. dec. 4. (gr. Wenckheim József † 1830.)

II. Lőrincz gyermeke:

Anna
sz. 1810. jun. 10.
(gr. Szapáry József)

József gyermekei:

Lajos szül. 1804. mart. 12. cs. k. kam. †	István sz. 1806. dec. 6. † 1848. dec. 19. (b. Lipthay Augusta)	Paulina sz. 1808. oct. 3. (Horváth Antal)	Eleonora sz. 1811. máj. 16. (gr. Sternberg Jaroszláv)

István gyermekei:

Sarolta szül. 1837. (Gyürky Ábrahám)	Leontin sz. 1839. (b. Piret Béla)	Irma sz. 1841	Elek sz. 1843.

II. László gyermekei:

Hortensia sz. 1830. (b. Bocksberg Imre)	Felix sz. 1831.	Emil sz. 1832. cs. kir. hadnagy)	Kamelia sz. 1834.	Cherubin sz. 1851.	Seraphin sz. 1851.

György gyermekei:

M. Teréz sz. 1816. aug. 30. brünni alapit. hölgy.	Ferencz sz. 1820. nov. 21. cs. k. kam. huszár őrnagy.	Erzse sz. 1822. april. 23. (gr. Esterházy László)	Béla sz. 1823. febr. 16. cs. k. kam.	Andor sz. 1825. jan. 14.	Ágnes sz. 1826 (gr. Berényi Fer.)	Georgina Thekla. sz. 1828. (gr. Keglevich Gyula)

A család elődei közűl, kik a táblázaton nincsenek, Orczy Péter a XVII. században a koppányi sánczot elakarván venni a töröktől hatvan hajduval átmegy a Balaton jegén, és a híres portyázó Ibrahimot ágyban leli és elfogja. Egy másik Orczy a megfutott török lovasságot igyekezvén visszaterelni, a pesti kapuban agyon tapodtatott.

Orczy II. György (vagy Gergely) 1686-ban a Vas vármegyei banderium egyik kapitánya Buda ostromakor, hol 1686-ban a fejérvári kapu alatt lábára oly sebet kapott, hogy örökre sántított miatta.

II. István Eugen herczeg alatt Temesvár és Pétervárad ostrománál száz katonával az egész tábor élelmezését vitte, később Pero hatezernyi lázadó csapatát csillapitá le. Ezért III. Károly arany láncczal és érdempénzzel tünteté ki. Ezenkivül jászkunok kapitányává leve

már 1719. körül, és az volt 22 évig; egyszersmind cs. k. tanácsos, és a kir. táblának érseki táblabirája; 1736-ban jul. 5-én pedig utódaival együtt báróságra emeltetett. Meghalt 1741. táján. Alakjára nézve II. Rákóczy Ferenczhez annyira hasonlított fiatal korában, hogy a helyett tévedésből 1701-ben elfogatott. Nejétől Petrovay Zsuzsannától két fia maradt Kristóf és Lőrincz, mindketten 1741-ben aranysarkantyús vitézekké lettek.

I. Lőrincz szül. 1718. aug. 9-én. [1] Ifju korában katonai pályára lépvén, a hét éves háborúban mint alvezér vett részt, és 1756-ban jász kún és hajdu ifjakból egy lovas ezredet állitván, a béke megkötése után tábornoki ranggal kilépett, s 1764. óta polgári pályán szolgálta hazáját, előbb Abauj megyének főispányi helytartója, majd mint főispánja 1784-ig, mely időközben 1782-ben sz. István rend középkeresztjét is nyeré. Ez évben ő iktatta be az ugocsai főispánságba gróf Teleki Józsefet. [2] Nagyobbára Heves vármegyében Tarna-Örsön lakott, hol tetemei is nyugosznak, miután Pesten jul. 28-án [3] 1789-ben hasznos életét bevégezé. Ő mint költő is irodalmi nevet vívott ki magának. [4] Verseit többnyire Révay Miklós adta ki, egy részét *Költeményes Holmi egy nagyságos elmétől*, más részét Barcsay versei mellett *Két nagyságos elmének költeményes szüleményei* (Pozsony 1789.) czím alatt. Három rendbeli házasságából két fia, és négy leánya maradt. Legidősb fia

József szül. 1746. sept. 20-án, fiatal korában szintén a katonai pályán szolgált, de mint kapitány haza vonult, és a polgári pályára lépett, s nem sokára Békes vármegye főispáni helytartója, cs. k. kamarás, 1792-ben pedig Zemplin vármegye főispánja lett; [5] és az volt 1798-ig. Atyjához hasonlóan ő is gyakorlá magát a költészetben, de munkái napfényre nem adattak. [6] Meghalt 1804. dec. 14-én; [7] és emléke Pesten az általa alkotott Orczy kertben, melyben most a Ludovicaea áll, látható. Nejétől gróf Berényi Borbála csillag keresztes hölgytől (szül. 1755. † 1819.) hat nagyra nőlt gyermekei közűl II.

[1] Egy helyen születési napjául aug. 8-át találtam.

[2] Lásd ezen ünnepélyes iktatáskor mondott beszédeket nyomva Pesten 1782.

[3] Masutt jul. 21-ét olvasom. Lásd Alexovits Vazul fölötte mondott halotti beszédét Pest. 1789.

[4] L. életét Toldy Fer. A magyar költészet kézi könyve I. köt. 334. l.

[5] Szirmay C. Zemplin. not. historica p. 325.

[6] Toldy id. h. 335.

[7] Toldynál halálozási éve ,1810'

László (szül. 1784. febr. 1.) cs. kir. kamarás, Arad vármegye főispánja volt. [1]) Meghalt 1847. sept. 15-én. Ennek valamint testvéreinek utódait, kikben az Orczy ház mostanig virágzik, a táblázaton láthatni.

I. Lőrinczoek másik fia I. László (szül. 1750. april. 14.) cs. k. kamarás, val. belső titkos tanácsos, alkincstárnok és Abauj vármegyei főispán volt. Meghalt 1807. april. 15-én. [2]) Utódai nem maradtak.

Az Orczyak bárói czímere — mint följebb a metszvény is ábrázolja, — négyfelé osztott paizs, egy ötödik osztálylyal, mely az alsó két udvar közé piramis alakban ékeli be magát, s melynek kék udvarában arany trombita látható; az 1. és 4. osztály arany udvart mutat, amabban vörös ruhás, prémkalpagos magyar vitéz látszik térdig, bal kezét csipőjére helyezve, jobb kezében kivont kardja hegyén levágott török fejet tartva; a 4-ik osztály arany udvarában szétterjesztett szárnyakkal egyfejű fekete sas látszik. A 2. és 4. osztály vörös udvarában kettős farkú oroszlán ágaskodik, az előbbiben első jobb lábával fehér rózsát tartva, az utóbbiban kivont kardot villogtatva. A paizsot bárói korona födi, és fölötte három koronás sisak áll; a középsőből a paizsbeli vörös ruhás magyar vitéz emelkedik ki, két kiterjesztett fekete sasszárny között; a jobb oldaliból balra nézőleg arany grif nyúlik föl, első jobb lábával három zászlót, kéket, fehéret és vöröset lobogtatva, ballábával három nyilat markolva; a baloldali sisak koronájából pánczélos sisakos vitéz nől ki, jobb kezével arany buzogányt tartva. Foszladék mindkét oldalról arany.vörös. [3])

Az Orczyak nemesi ágából Mihálynak feleségétől Lenkey Katalintól, kit mint Lovassy András özvegyét vette nőül; gyermekei Mihály és Mária Szívos Andrásné.

Orczy Istvánnak neje Sréter Luiza; meghaltak magnélkül.

Heves vármegyében Orczy Antal birtokos Fegyverneken, János P.-Sülyön; mindkettő — úgy látszik — Kristóf ágából, és valószinűleg Petrovay jogon örökösödtek.

Vas vármegyében Orczy Imre 1832-ben esküdt, 1838—1848-ban levéltárnok volt. (*A később nyert adatokat lásd e kötet végén*).

Ordódy család. (Ordidi, Rozsou Miticzi és alsó Lieszkói.) Régi magyar nemes család. Őseit már a XV. században Bodrog vár-

---

[1]) Arczképét az Emlény vagy Aurora egyik kötete, és Fábiantól Arad vármegye leirása czimű munka előtt láthatni.

[2]) L. Hazai tudositások 1807. 33. számában.

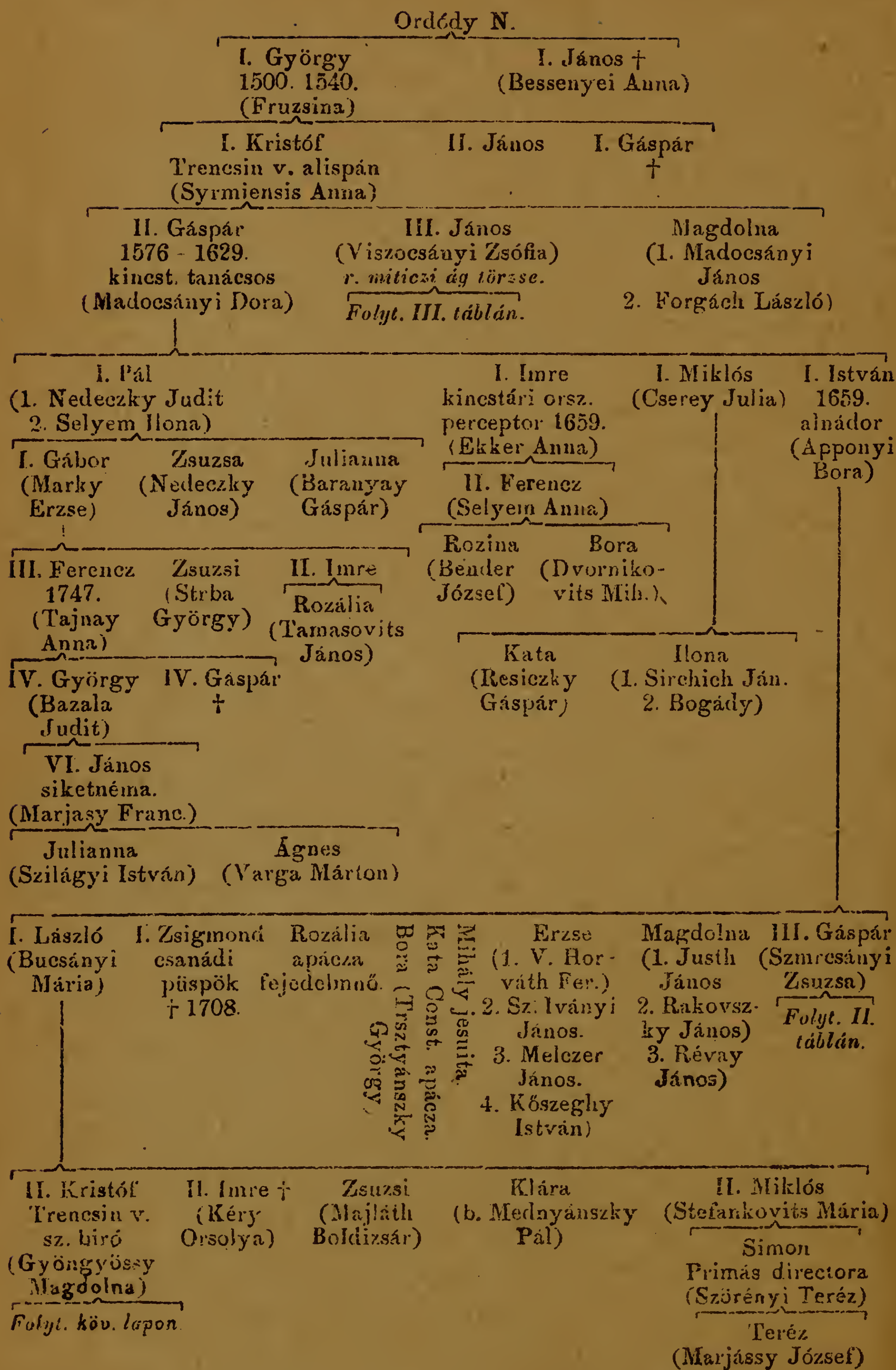
[3]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

megyében kétségtelen nemesekűl találjuk; s a család már akkor számosabb egyénből állott, és „de Ordód" névvel élt. Igy I. Mátyás királynak 1482-ik évi szűz Mária fogantatása utáni negyedik napon a bácsi káptalanhoz intézett s tanúvallatást rendelő parancsában e családból többen említetnek, jeleşűl ad instantiam nobilis Benedicti de Ordód Bodrog vármegyében a bácsi káptalan küldöttjével tanúvallatás tételni rendeltetik, és ennek eszközlésére királyi emberül (homo regius) a többi között nobiles Joannes Tewreuk de Ordód, et Gregorius de eadem Ordód neveztetnek. Innen kitűnik, kogy mivel királyi parancs mellett egymás irányába tanúvallatásokat eszközölhettek, már akkor a család tagjai távolabbra is elágozva voltak, és egy ág „Tewreuk de Ordód" nevet is viselt. Igy 1477-ben a Czobor családnak Bodrog vármegyei jánusi helységbe nádori adomány mellett tolt beigtató parancsában a nádori beigtató személyek között Ordódy Kelemen és István említetnek, úgy a családi régiebb iratok nyomán nevezett Ordódy Gergely, mint 1504-ben Bodrog vármegye alispánja fordúl elé.

Ezen Bodrog vármegyei Ordódyak a Komárom megyei Bagota helység egy részéhez némi jogot igényeltek, és azt a mohácsi vész előtt 24 évvel, (tehát 1502. év táján) Nagy Ferencz megbizottjuk által vissza foglalni akarták, azonban a Posár nemzetségbeliek által, kik Déesházy István Komárom vármegyei főispánnak, Bagota helység akkori birtokosának leány ágon utódai voltak, meggátoltattak. Mind ezek kitűnnek a családnál hiteles alakban meglevő, Bagotta iránti perbül, melyet — midőn 1534-ben az Ordódy-ak Déesházy István magvaszakadásából adományilag megszerezték, — a Posár család ellen 1545—1628 végig folytattak. Azonban miféle jogot formáltak ezen Bodrog vármegyei Ordódyak Bagotához, az idézett perből ki nem derűl.

Minthogy pedig a mohácsi gyászos vész után Bodrog vármegye a törökök által elpusztíttatott, népe és nemessége nagy részben kiirtatott, a bácsi káptalan pedig mint azon vidéki nemesség okmányainak rejthelye, földulatott, innen ered, hogy e család is régiebb leszármazásának s régi jogai bebizonyitására kellő okiratainak akkor történt elveszitése és hiánya miatt nemzékrendjét csak a mohácsi vész után Bodrog vármegyéből menekült György és János testvérektől képes kellő bizonyitékokkal lehozni, mint az a következő táblázatokon látható.

I. t á b l a.

Ordódy N.
I. György
1500. 1540.
(Fruzsina)
I. János †
(Bessenyei Anna)
I. Kristóf
Trencsin v. alispán
(Syrmiensis Anna)
II. János
I. Gáspár
†
II. Gáspár
1576 - 1629.
kincst. tanácsos
(Madocsányi Dora)
III. János
(Viszocsányi Zsófia)
r. miticzi ág törzse.
Folyt. III. táblán.
Magdolna
(1. Madocsányi
János
2. Forgách László)
I. Pál
(1. Nedeczky Judit
2. Selyem Ilona)
I. Imre
kincstári orsz.
perceptor 1659.
(Ekker Anna)
I. Miklós
(Cserey Julia)
I. István
1659.
alnádor
(Apponyi
Bora)
I. Gábor
(Marky
Erzse)
Zsuzsa
(Nedeczky
János)
Julianna
(Baranyay
Gáspár)
II. Ferencz
(Selyem Anna)
Rozina
(Bender
József)
Bora
(Dvorniko-
vits Mih.)
III. Ferencz
1747.
(Tajnay
Anna)
Zsuzsi
(Strba
György)
II. Imre
Rozália
(Tamasovits
János)
Kata
(Resiczky
Gáspár)
Ilona
(1. Sirchich Ján.
2. Bogády)
IV. György
(Bazala
Judit)
IV. Gáspár
†
VI. János
siketnéma.
(Marjasy Franc.)
Julianna
(Szilágyi István)
Ágnes
(Varga Márton)
I. László
(Bucsányi
Mária)
I. Zsigmond
csanádi
püspök
† 1708.
Rozália
apácza
fejedelmnő.
Bora (Trsztyánszky György)
Kata Const. apácza.
Mihály jesuita.
Erzse
(1. V. Hor-
váth Fer.)
2. Sz. Iványi
János.
3. Melczer
János.
4. Kőszeghy
István)
Magdolna
(1. Justh
János
2. Rakovsz-
ky János)
3. Révay
János)
III. Gáspár
(Szmrcsányi
Zsuzsa)
Folyt. II.
táblán.
II. Kristóf
Trencsin v.
sz. biró
(Gyöngyössy
Magdolna)
Folyt. köv. lapon
II. Imre †
(Kéry
Orsolya)
Zsuzsi
(Majláth
Boldizsár)
Klára
(b. Mednyánszky
Pál)
II. Miklós
(Stefankovits Mária)
Simon
Primás directora
(Szörényi Teréz)
Teréz
(Marjássy József)

II. Kristóf, *ki az előbbi lapon.*
Trencsin v. sz. biró
(Gyöngyössy Magdolna)

Children:
- IV. István pálosok főnöke.
- II. Pál szepesi kanonok.
- I. Lajos k. helytart. tanácsos
- II. Gábor esztergami kanon. † 1776.
- III. Kristóf Trencsin v. alisp. 1758. (Majthényi Bora)
- IV. Imre kir. táb. üln. (Kazy A. Mari)
  - Róza (Ordódy III. András)
- I. Károly paulinusok generálisa.
- Bora (Trsztyánszky László)
- Kata (Beöthy István)
- Anna M. (Jankovits Istv.)
- Magdolna †

Children of III. Kristóf:
- II. Tamás nyitrai kanon. † 1784.
- Magdolna (Marsovszky Miklós)
- IV. Ferencz Trencsin v. fő perceptor. (Bacskády Franciska)
- Julianna (Majthényi Ignácz)
- Franciska (Herdovics Mihály kir. tan.)

Children of IV. Ferencz:
- IV. József (Cseh Teréz)
- VIII. János †
- VII. István (Cseh Julia)
- Anna (Bartakovits Márton)
- Bora (Bacskády János)
- I. Bálint (Bacskády Anna)

Children of I. Bálint:
- Herman Komárom v. aljegyző †
- Emilia.
- Mária.
- Kálmán Bagotán (Praznovszky Jolán)
- VIII. István Komárom v. főügyész Bagotán (Bartakovits Vilma)
  - Béla szül. 1856.

Children of IV. József:
- Anna.
- I. Antal Bagotán.
- II. Flórián Körös-kényben (1. Kazy Julia 2. Vaucsay N.)
  - VIII. Imre.
- Franciska (Hrankay)
- Julia (Majthényi Flóris)
- II. Móricz lak. Krencsen (Simonyi Róza)
  - Ilona. Hedvig. Eleonora. József.
- Maria (Endrődy)

II. t á b l a.

III. Gáspár, *ki az I. táblán.*
(Szmrecsányi Zsuzsi)

IV. János (Tajnay Kata) — Teréz (Borsiczky András) — II. Mihály (Benyovszky Julia) — II. Zsigmond (Benyovszky Kata)

Folyt. köv. lapon.

I. Antal Zemplin v. főjegyző 1736. (Sváby Kata) — IV. Gáspár helytart. hivataln. (Czingel Judit) — Mária (Gersich Pál) — Róza (Salix János)

I. András (Korossy Erzsébet) — Éva (Reichord Andr.)

II. Antal (Kuharik Kata) — V. Ferencz. † — VII. János. — V. Imre † — Kata (Orosz Gáspár)

III. Mihály Komárom v. alisp. 1781. (Zafiry Anna) — Ignácz. † — II. Károly Trencsin v. sz. biró (Pongrácz Bora)

VIII Imre. † — János-Jakab Trencsin v. fő adószedő (Ambrózy Julia)

Julianna. — Ludmilla. — IX. István-Károly Markófalván

Boldizsár.

Kata r. miticzi (Ordódy János) — IV. Mihály † — Lőrincz (Marsóvszky Mária) — Erzse (Tarnóczy János) — IV. Kristóf. †

Elek Bagotán. — Adolf. † — Lipót Komárom v. szbiró Bagotán (Horváthy Emilia) — Bora. — Paulina (Litassy Bálint) — Magdolna (Szenczy)

Matild. — Anna. — V. Mihály

Erzse (Turcsányi László) — V. József Trencsin v. fő szbiró (Nozdroviczky Franciska) — IV. András Trencsin v. aladószedő (Hodossy Teréz) — III. Károly (Petényi Zsófi)

II. János lak. Fűrón.

II. Sándor (1. Sándor Amália 2. Velesz Janka) — Móricz külföldön. — Jozefa (Tarnóczy Antal) — Franciska (Kehriné) — VII. József Angliában.

1-től Gizella (Mikovényi Jenő) — Ludmilla. — Cornelia. — Alexandrina.

Alajos lak. Moyson (Szunyogh N.) — II. Bálint 1861. Nyitra v. szbiró Krestyánfalván (Tresztyánszky N.) — VI. András Hidegkuton (Szunyog N.) — Valburga (Baumanne) — Amália.

II. Zsigmond, *ki az előbbi lapon.*
(Benyovszky Kata)

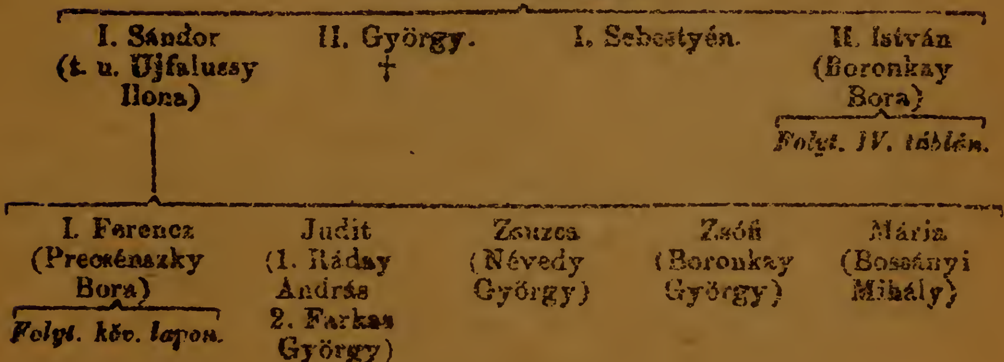
I. József (Ordódy Teréz)
- III. Antal † (Halus Kata)
- Kata (Banovits János)
- Teréz (Czabaji Balogh Ferencz)
- Mátyás.

V. János (Póngrácz Veronika)
- IV. Antal Komárom v. adószedő (Hanzély Teréz)
  - X. János Komárom v. főjegyző (Rainprecht Mária)
    - Tivadar sz. 1801. esztergami kanonok.
    - Jozefa.
    - Pius Komárom várm. aljegyző †
  - II. József Komárom v. sz. biró (Jankovich Jozefa)
- Luczia (Tajnay András)
- VIII. György †
- III. András gárdista, Esztergam v. főjegyző (Ordódy Róza)
  - III. Zsigmond Bars v. sz. biró
    - Gusztáv
      - Hermina.
    - Antonia.
    - Eugen lak. Málászon.
  - Nepomuka (Sándor János)
  - Róza (Fába Simon)
  - V. András Bars v. adószedő v. lak. Málászon (Tóth Antonia)
    - IV. Sándor Bars várm. fő szbiró lak. Pesten. (Ivanits Julianna)
      - Vilmos.
      - Emma.
      - Lajos.
      - András.
      - Antonia.
- Zsófia (Hammerschmidt Károlyné)
- Julianna (Csernota)
- Bora.
- Verona.

V. György cs. kir. kapitány (Konkoly Thege Julianna)
- VII. Ferencz Komárom v. fő szbiró (Ordódy Veronica)
  - II. Lajos. †
  - Donát. †
  - Amália (Laczkóné)
  - Teréz (Várady József)
- Mária (Várady Fer.)

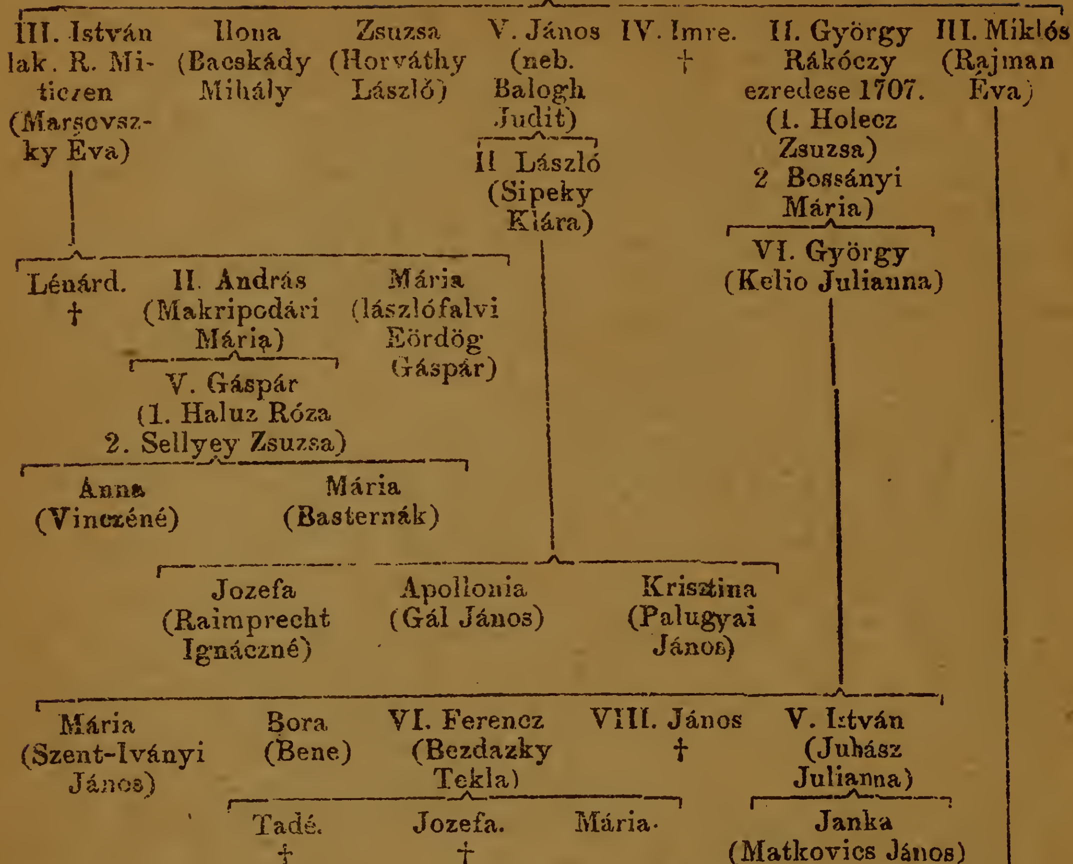
III. tábla.

III. János, *ki az I. táblán.*
(Viszocsányi Zsófia)
Rosson milicsi ágazat

- I. Sándor (t. u. Ujfalussy Ilona)
  - I. Ferencz (Preczénszky Bora)
    - *Folyt. köv. lapon.*
  - Judit (1. Ráday András 2. Farkas György)
  - Zsuzsa (Névedy György)
  - Zsófi (Boronkay György)
  - Mária (Bossányi Mihály)
- II. György. †
- I. Sebestyén.
- II. István (Boronkay Bora)
  - *Folyt. IV. táblán.*

I. Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
(Precsényszky Bora)

II. József kir. táblai biró. 1748. † | I. Péter Komár v. 1. alispán kir. tan. (Szörényi Teréz) | Bora (Bachó János) | Anna (Ghyczy Gáspár) | Julianna (Horecsni Mihály | Erzse (Battyány Ferencz) | Teréz (Csúzy János) | Franciska (Sóky József)

V. Antal (n. abonyi Csiba Anna) | I. Tamás (Ordódy Róza) | II. Péter. † | Petronella (Zichy György) | Zsuzsi (Kazy János)

Mária (1. Turcsányi Gábor 2. Sándor József †)

VII. Imre cs. kir. őrnagy (Helbich Anna) | VI. Antal szül. 1775. lak. Bagotán (Ordódy Apollónia)

III. Lajos pénzügyi hivataln. Pesten. (Perczel Leopoldina) | X. István cs. k. főhadn.

III. Sándor lak. Ivánkán Nyitra vm. (Buzásy Apollonia) | Janka † (1. Hladek Miklós 2. Kulifay József) | Ágoston sz. 1815. uj-barsi plébános. | Dienes sz. 1818. lak. Bagotán.

IV. tábla.

II. István, *ki a III. táblán.*
lak. Nyitra-Apátiban
(Boronkay Bora)

Katalin (1 Hodossy György 2. Jeszenszky Imre)

Erzsébet (Hidvégi György)

Ádám lak. Apátiban Nyitra v. perceptor (Ferary Julia)

Anna (Bartakovits András)

Judit (Szokolóczy Skarbala István)

Mihály. †

Ádám gyermekei:

Teréz (Ordódy József)

Bora (Battyányne) †

III. Ferencz paulinus.

III. György lak. Apátiban (d. u. Ujfalussy Bora)

Mária (Dávid János)

III. Pál 1728. lakott Bagotán (Gosztonyi Verona)

III. György gyermekei:

VII. György szül. 1727. lak. Apátiban (Kosztolányi Anna)

Bora (Kecskés András gr. Erdődyek direct.)

III. Pál gyermekei:

IV. Pál. †

Franciska (Ferenczy Mihály)

Verona (Ordódy Ferencz)

VII. György gyermekei:

IX. János sz. 1763. † 1819. lak. Bagotán (Ordódy Kata)

Mária (Litassy Tádé)

VI. István szül. 1765. Komárom v. szbiró utóbb számvevő (Mednyánszky Bora)

IX. János gyermekei:

Nepomuka (Bende Janos)

Apollonia (Ordódy Antal)

Julianna (Konez József kapit.)

Vendel. †

Vincze szül. 1797. Komárom v. fő-jegyző volt. (Ghyczy Mária)

Eleonóra †.

Kata (Palugyay Fer.)

Mártha.

Vincze fia:

V. Pál szül. 1822. 1861. Komárom v. főjegyző (Ghyczy Teréz)

V. Pál gyermekei:

VI Pál szül. 1852.

Gabriella szül. 1853.

VI. István gyermekei:

I. Flórián sz. 1796. kir. tan. lak. Beczkón.

Antonia (1. Nozdroviczky 2. Paskayné)

III. Gábor Pécsi megyében plebános.

III. László † (Uhl Klára)

IX. György cs. kir. nyug. kapitány

Anna.

Karolina.

Bora (Jó János ügyv.)

VI. József ügyvéd lak. Ráczkevén (Korpásy Julianna)

A családnak tehát közös törzse Ordódy György volt, kinek hitvese Fruzsina (vezeték neve ismeretlen) hogy tehetősb családból vette eredetét, onnan sejthető, mivel ezen Fruzsina, mint már Ordódy Györgynek özvegye testvérének Dorottyának, Sellendorfi Burján hitvesének magszakadásából ennek készpénzbeli és drága ékességekből álló hozományát örökösödési per utján kereste. [1])

I György — mint tettei mutatják — erélyes szerző férfiu volt. Ugyan is 1527-ben Gergelyi Ensceleky János társával sz. Mária fogantatása előtti napon I. Ferdinand királytól Csery Ferencznek és más rendű Csery Ferencz esztergami vár al-gondviselőjének (vice provisor) hűtlenségi bélyegen Dolyán Nógrád megyei, és Cseri Hont megyei helységekbe királyi adományt nyert és azon adományos levélben „Georgius de Ordód" neveztetik, sőt a liber regiusban is azonképen áll. [2]) Utóbb 1534-ben Déesházy Istvánnak magszakadásából a Komárom megyei bagotai, és Bars megyei sallai és vezekényi jószágokat, úgy Dezseri Bereczk deák (Briccius litteratus de Dezser) magvaszakadtán Trencsin megyei dezseri, Nyitra megyei jókuti és kelecsényi részjószágokat, végre Trencsin megyei Prirejte helységet részint nádori, részint kir. adományok mellett szerezte, és ezen adományos levelekben is de Ordód előnévvel neveztetik. [3])

I. János magnélkül kihalt, neje Bessenyey Anna férjének halála után ennek javait I. György fiainak I. Kristóf és I. Gáspárnak vissza adta. [4])

---

[1]) Esztergami kápt. 1552. évi Capsa 40. fol. 2. nro 24.

[2]) L. a kir. Curia levéltárában Ordódy Simon fölperessége alatt 1727-ben ben ezen jószágok iránt inditott pert, melyben az 1527. évi kir. adomány-iktató levél, sőt a későbbi restatutio és a liber regiusbóli kivonat is előfordúl.

[3]) Ezen adományok és statutiók részint az esztergami, részint a nyitrai káptalanban találhatók, a bagotai és Bars megyei jószágok erántiak Ordódy Zsuzsannának ad aequalitatem juris 1747-ben inditott perében a kir. kuria levéltárában találhatók.

[4]) A család okmányai szerint.

I. Györgynek három fia maradt, u. m. I. Kristóf, II. János és I. Gáspár, a két utóbbi magnélkül kihalt.

I. Kristóf a török világ nyugtalanságai miatt, s mivel bagotai jószága ránt a Posár családdal perlekednie kellett, elhagyván az alsóbb megyéket, melyekben édes atyja adományilag jószágokat szerzett; Trencsin vármegyébe vonúlt, hol édes atyja szerzeménye után szintén jószágokat birt, és ott Viszolaj helységben lakott. [1] 1576-ban Trencsin vármegyének alispánja volt; és nőül elvévén Syrmiensis Sebestyénnek, Szulov, Markófalva, Hradna és Luki helységek adományos hirtokosának Anna nevű leányát, ez által birtokait tetemesen szaporítá, mert Syrmiensis Sebestyén fi-utód nélkül maradván, három leányát u. m. Annát Ordódy Kristófnét, Katalint Akay Pálnét, és Ilonát turócz sz.-miklósi Dávid Jánosnét a pozsonyi káptalan előtt tett végrendeletében azon adományos jószágaiban királyi megegyezés mellett fiusította, később Theodosius nevű posthumus fia születvén, kitől a most is élő Szulovszky család származik, gyermekei között ezen praefectio (fiusítás) végett hoszas per keletkezett, és noha az Ordódy-ak ezen részjószágokra 1640-ben is III. Ferdinand királytól uj kir. adományt nyertek, ezen kérdéses hoszas per mindazáltal csak 1668. évben a megnevezett családok utódai között a turóczi convent előtt tett osztályos egyesség, és erre I. Leopold király által adott consensus mellett szüntetett meg; és ez által az Ordódy család ama jószágoknak őket illető részében megerősítetett.

Ezen I. Kristóf öcscsével Gáspárral együtt szerezte nádori adomány mellett 1537. és 1554-ben a Bars megyei nagy-málási jószágot, melyre később 1601-ben fiai Gáspár és János uj királyi adományt nyertek, és a szent benedeki Convent által beiktattattak.

I. Kristófnak két fia volt, u. m. említett II. Gáspár és III. János.

II. Gáspár 1604-től Trencsin vármegyének hoszabb ideig alispánja volt. [2]) 1611-ben azon nádori biróságban, mely Báthori Erzsébetet gróf Nádasdy Fereneznek özvegyét vérszomja miatt örök fogságra itélte, mint közbiró vett részt. [3]) utóbb kir. személynöki

---

[1]) Kitűnik az esztergami káptalannak 1575. évi tanuvallatásából, melyet Ordódy Kristóf királyi parancs mellett midőn Szunyogh Ráfael, és Mózses viszolai nemes curiáját hatalmaskodásképen megtámadta, véghez vitetett.

[2]) Trencsin vármegye jegyzőkönyve.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Tudományos gyüitemény 1836. II köt. 30. l

mester, [1]) Bagotának pedig 1629-ben a Posár családtól vissza vétele vagy is restitutioja alkalmával, miután az atyja által kezdett pert a nádori legfelsőbb biróság előtt is az Ordódy család javára befejeztette, már mint kincstári tanácsos fordúl elő. [2]) Hitvese horóczi Madocsányi Dorottya volt. Ezen Gáspártól az idősb, vagy is úgynevezett alsó-Leszkói ág ered az I. és II. táblán.

I. Kristófnak ifjabb fia III. János Viszocsányi Sándornak Roson Annától született leányát Viszocsányi Zsófiát vévén nőül, törzse lett az ifjabb vagy is rozson-miticzi ágazatnak, mely a III. és IV. táblázaton látható.

Minthogy említett Gáspárnak és Jánosnak nejeik leány-ágon a Roson családból származtak, mely család Trencsin megyében nevezetes jószágokat birván, a XVI. század végén kihalt; ennek leány-ági utódai u. m. az Ordódyak, Madocsányiak, Varsányiak, Dubraviczkyak, Bossányiak és Hrabovszkyak részint még 1581-ben, az utóbb fiágon kihalt Roson Lászlóval, részint ennek halála után 1601-ben magok között egy némely családi jószágok iránt a nyitrai és esztergami káptalanok előtt osztályos egyezségre léptek, melyek Rudolf király által kir. beleegyezéssel megerősítettek. Igy jöttek az Ordódyak az alsó-lieszkói és rozson-miticzi jószágoknak birtokába, a rozson-miticzi jószágra 1600. évben keletkezett egyezség és kir. consensus egyedül fi-ágra szorítkozván.

II. Gáspárnak négy fia maradt, u. m. *a)* I. Pál, ki az 1642. évi osztályba a markofalvai jószágokat kapta, és innen ága markofalvainak is neveztetett; első nejétől Nedeczky Judittól fia Gábor, második nejétől Selyem Ilonától pedig két leánya volt, u. m. Zsuzsanna Nedeczky Jánosné, kitől származik a Komárom vármegyei Nedeczky család; második leánya Julianna, Baranyay Gáspárné volt, és ettől származik a Komárom vármegyei Baranyay család. Ezen ágazat a mult század vége felé V. Jánosban (ki siketnéma volt) fi-ágon kihalt; jószágait I. István utódai hoszas örökösödési per utján nyerték vissza. Ez ág sok mostoha viszonyokon ment keresztül, már a fönemlített I. Gábor jószágainak nagy részét elpazarolta; ennek fiai pedig u. m. III. Ferencz és II. Imre vérengzési bűn miatt hűtlenséggel bélyegeztetvén, javaikat Jeszenszky Mihály hg Esterházy Pál nádor-

[1]) 1625 : 23. törv. cz.

[2]) Esztergami káptalan 1629. libr. 13. folio 526 Az volt már 1628. jan. 1-én is. Lásd Janual novi anni etc. a Joan. Ign. Vezteniczy.

nak titoknoka nádori adomány mellett megszerezte, utóbb ennek átengedése (cessio) mellett II. Kristóf és III. Imre oldalagos rokonai nádori adomány mellett fölkérték, miután a megnevezett notoriusok utóbb kegyelmet kapván, öszves jószágaikat említett rokonaiknak elzálogították, és igy nyomasztó vagyontalanságra jutottak.

III. Ferencznek fiai IV. György és IV. Gáspár gyermek korukban eltünvén, csak korosabb napjaikban jelentek meg, ez utóbbi mag nélkül kihalván, IV. Gyögy a mult század közepén említett rokonainak utódaitól jusait kiváltotta, és örök hálául a bagotai családi kápolnára (mely jelenleg is fenn áll) bizonyos pénzöszveget hagyományozott. A följebb említett III. Ferencznek nővére volt Ordódy Zsuzsanna Strba György özvegye, ki 1747-ben az Ordódy család ellen ad aequalitatem juris pert indított, azonban e perben a család öszves jószágai a kir. kuria által fi-ágra szabályozva itélet által is megerősítettek. [1])

b) II. Gáspárnak második fia I. Imre kir. kincstári tanácsos és ország perceptora volt. [2]) Osztályba a pozsonyi atyai házat, és a bagotai és részben barsi jószágokat kapta, ezen felül pedig mint szerző, örökségét még szerzeményekkel is szaporította, ugyanis testvéreitől Pál, és Istvántól, sőt a rozson-miticzi ágon levőktől is a bagotai és Bars megyei jószágokat zálogképen megszerezte, és ez által fiát I. Ferenczet vagyonossá tette; kinek azonban csak leányai maradván, miután özvegységében pap, és rövid idő alatt pozsonyi kanonok leve, öszves jószágait, mint különben is *fi*-ágra szólókat, jelesűl Bagotát Gyárfás családnak, a barsiakat pedig Bottyán Jánosnak elzálogítván, egyéb vagyonát a táblázaton látható leányainak hagyományozta. [3]) Később a fiágon álló rokonai u. m. II. Kristóf és a rozson-miticzi vonalból Ádám 1697-ben azon javakat a Gyárfás és Bottyán családtól pör utján vissza szerezték [4]) Akkor I. Ferencz leánya Rozina olmuczi doctor Bender neje, a fenemlített zálogos birtokosok által szavatosúl idéztetvén, a család elleni boszúból a családi okiratokat, melyeknek édes atyja conservatora volt, magával Olmuczba elvivén, nagy részben elsikkasztotta, úgy hogy a család azoknak meglévő részét is pör utján volt kénytelen vissza szerezni.

---

[1]) L. a kir. kuria levéltárában a pert.

[2]) 1654: 66. és 123. törv. cz.

[3]) Végrendelete a pozsonyi káptalanban van.

[4]) Ezen pör a kir. kuria levéltárában az octavalis perek közt.

c) II. Gáspárnak harmadik fia I. Miklós fi-ágon kihalt.

d) Ugyan annak negyedik fia I. István volt, ki neje Apponyi Borbála által nevezétesebb családokkal rokoni összeköttetésbe jött; édes atyjának nyomdokit követvén, fiatal korától Trencsin megyében hivataloskodott, 1622-ben alispán, majd több országgyülésen követ, végre alnádor lett. [1]) Osztályba a leszkói jószágokat kapta és egy részét a barsiaknak, ezeket azonban Imre testvérjének elzálogitván, helyettök más jelesebb jószágot Nyitra, Pozsony és Trencsin megyékben szerzett. 1659. évi végrendeletében öszves jószágait fiainak hagyományozta, és innen eredt, hogy a táblázaton látható leányai utóbb fiai ellen osztályos pert indítottak. [2])

Ezen I. Istvánnak négy fia és négy leánya volt, és ettől származik a most életben lévő alsó-leszkói vonal, és pedig első fiától I. Lászlótól az alsó-lieszkói vonalnak idősbik ágazata (*l. I. táblán*); második fiától III. Gáspártól a fiatalabb ág (*l. II táblán*) I. Istvánnak harmadik fia I. Zsigmond volt, ki mint kispap Romába növeltetvén, fölszenteltetése után esztergami érseki titoknok, szempczi plébános, 1676-ban esztergami kanonok, 1691-ben kir. táblai főpap, mint ilyen Szécsényi György primás halála alkalmával szónokolt. 1704-ben esztergami nagyprépost, és czímzetes püspök, utóbb 1708. jan. 25-én csanádi püspöknek neveztetvén, ugyan azon évi sept. 21-én meghalt. [3])

I Istvánnak negyedik fia Mihály jesuita volt, 1675-ben Liptóban missionarius. [4])

A fenemlített I. Lászlónak hitvese Bucsányi Mária volt, Bucsányi Juditnak gr. Esterházy Imre primás édes anyjának nővére. Ettől született fia II. Kristóf, ki eréiyes és szerencsés atya volt, mert Bagotát és a Bars megyei jószágokat pör utján a rozson-miticzi ágon lévő

---

[1]) 1647 : 70; 1655. évi 30. törv. cz és Lehoczky Stemmat.

[2]) L. a kir. kuria levéltárában az octavalis perek között Tresztyánszky Györgyné perét.

[3]) A Csanádi egyház megyei Schematismus, és Lehoczky Stemmatographiája szerint is. De lásd főképen Spángár Magyar krónika Kassán 1734. 35. lap. Hibáz tehát a Memoria Basilicae Strigoniensis irója, midőn ezen Ordódy Zsigmondot az idézett munka 150. lapján mint nagyprépostot 1707-ben kora 57. évében meghaltnak irja.

[4]) Ez a Mihály lehetett azon szerzetes néven János jesuita, ki 1632-ben Pozsonyban született, és 1649-ben lett Bécsben jesuitává, és végre Rakóczynak udvari papja volt. Meghalt Munkácson. Irt egy magyar imakönyvet, mely Lőcsén nyomatott. Sőt neki tulajdonitatik az „*Officium Rákóczyanum*" czimű imakönyv is. *L. Fejér Historia Universitatis. Budae 1835.*"

Ádámmal 1697-ben a Gyárfás és Bottyán családtól kiváltotta; számos fiait ősi hagyomány szerint szigoruan növelvén, azokat öregebb napjaiban díszes hívatalokba emelkedve láthatta; ezek közűl IV. István a Paulinusok generalisa, II. Pál 1772—1786. szepesi kanonok, I. Lajos helyt. tanácsos, II. Gábor mint növ. pap Romában az apollinare collegiumban tanulván, csak hamar vicarialis titoknok, 1733-ban esztergami kanonok, dulmi czimz. püspök, kir. tanácsos, és hétszemélynök lett, meghalt 1776-ban. [1] III. Kristóf 1758-ban Trencsín megye első alispánja és 1764-ben országgyülési követe. — IV. Imre előbb primatialis director, utóbb a kir. tábla érseki birája 1760-ban. Végre I. Károly, bátyja István után szintén a Paulinusok (utolsó) generalisa. Ezek fiágon kihaltak.

III. Kristófnak Majthényi Borbálától két fia volt, u. m. Tamás majki prépost, 1771—1784-ig nyitrai kanonok, és IV. Ferencz Trencsin vármegyének főpénztárnoka; ennek Bacskády Erzsétől három fia maradt, u. m.

IV. József előbb cs. kir. kapitány, 1809. évben Nyitra megye insurrectionalis seregének al-ezredese, végre Nyitra megyének főszolgabirája; kinek hitvesétől Cseh Tereziától Ürményi József országbiró unoka-hugától életben lévő gyermekei az I. táblán láthatók.

IV. Ferencznek második fia VII. István kihalt; harmadik fia I. Bálint, ki ősei által elzálogolt bagotai részjavait fentebbi bátyjaival visszaváltván, Bagotára tette át lakását, életben levő gyermekei az I. táblán láthatók.

Az alsó-lieszkói vonalnak ifjabb ága III. Gáspártól származik és a II. táblát képezi. Ezek közűl megemlítendő I. Antal a fölebb említett III. Gáspárnak János fiától született unokája, ki fiatal korában Zemplin vármegyébe házasodván, ott csak hamar főjegyző, és a mult század közepén első alispány lett. [2]

I. Andrásnak Korossy Erzsébettől fia II. Mihály Komárom vármegyében 1773-ban főjegyző, 1781-ben másod alispán 1790-ig; [3] ki törvénytudománya és munkás fáradtsága miatt köztiszteletben állott és noha gazdagon házasodott, elvévén Zaffiry János kir. tanácsosnak báró Révay Krisztinától született leányát Annát, kinek nevezetes hozománya által Komárom, Nyitra és Trencsin vármegyékben részint

[1]) Memoria Basilicae Strigoniensis pag. 168.

[2]) Szirmay C. Zemplin munkájában azonban nevét nem találhatni.

[3]) Fényes Elek. Komárom várm 60. lap.

a családi jogú birtokokat kiváltotta, részint tetemes szerzeményeket tett, azonban utóbb nejének rendetlen gazdálkodása miatt korosabb napjaiban adósságokkal terheltetvén, gyermekeit vagyoni hagyományozással nem boldogíthatta. Ez ágon lévők miféle hivatalokat viseltek, és azoknak életben lévő maradékaik a II. táblázaton olvashatók.

V. Jánosnak fia III. András az 1765-ben fölállított testőrseregnél szolgált, és IV. Imre kir. táblai ülnöknek leányát Rozáliát nőül vévén, ennek hozományával vagyonát tetemesen gyarapítá, egy ideig Esztergam vármegye főjegyzője volt. Életben lévő utódai a II. táblán állanak.

IV. Antalnak fia X. János, ki ifjabbnak is neveztetett, 1810-től Komárom vármegye főjegyzője és 1811-ben országgyülési követe volt. Nagy szorgalmú férfiú, és a megyei életben a magyar nyelvnek buzgó elémozdítója, meghalt 1819. aug. 2-án. [1]) Fia Tivadar jelenleg esztergami kanonok.

A rozson-miticzi vagy is ifjabb vonal III. Jánostól veszi származását, ennek Viszocsányi Zsófiától négy fia maradt, u. m. I. Sándor, II. György (kihalt) I. Sebestyén, II. István.

I. Sándornak és II. Istvánnak utódai jelenleg is életben vannak, innen ezen vonal két ágazatra terjed, az idősbik ág a III. táblán, az ifjabb ág a IV. táblán van föltüntetve.

I. Sándor nejétől tőkés-ujfalusi Ujfalussy Ilonától nemzette I. Ferenczet, kinek Dresinszky Borbálától hat fia volt, u. m.

a) III. István Rozson-Miticzen lakott, utódjában V. Gáspárban fiágon kihalt.

b) Sebestyén, mint növendékpap Rómában tanult, utóbb 1701-ben egri kanonok lett.

c) II. György katona, utóbb II. Rákóczy Ferencz ezredese Tetemes szerzeményeit fia IV. György örökölte, azokat azonban utóda elidegenité Ágazata Tadé nevű unokájában kihalt.

d) III. Miklós Vicsapon Nyitra vármegyében lakott, nejétől Rajmannus Évától származott nemzedéke máig is él, s róla alább lesz szó

e) VI. János, ága fiában II. Lászlóban fiágon elenyészett.

f) IV Imre nőtlen korában halt meg.

Emhlett III. Miklósnak két fia maradt, u. m. II. József előbb primatialis director, és 1741-ben Esztergam vármegye országgyülési követe; utóbb kir. táblai ülnök, nőtlen állapotban halt meg Testvére

[1]) Fényes id. h. 60.

I. Péter fiatal korában Komarom vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, al- és fő szolgabiró, 1757-ben surrogált (helyettesített) alispán, 1758-ban ujra választva és megerősítve, valamint 1762-ben is már mint udvari tanácsos is szintén még első alispánnak megválasztatott.[1]) 1764-ben egyszersmind országgyülési követ. Nejétől Szörényi Tereziától nemzette V. Antalt, kinek nagy-abonyi Csiba Annától két fia volt, u. m. VII. Imre cs. kir. őrnagy és VI. Antal, ki jelenleg (1862. jan.) 86 éves korában Bagotán él és lakik. Ezeknek életben lévő utódaik a III. táblán állanak.

A családnak legifjabb ága a fölebb említett III. Jánosnak legifiabbik fiától II. Istvántól veszi származását. Ez nőtlen korában testvér bátyjaival I. Sándorral és II Györgygyel, és I. Sebestyénnel Rozson-Miticzen Trencsin vármegyében lakott, utóbb Nyitra megyéből Boronkay Jánosnak Berényi Zsófiától született Borbála leányát nőül vévén, Apáti Nyitra megyei anyai-jószágába vonult, és mivel utódai száz éven túl ottan laktak, innen ágozata apátinak is neveztetett. Ezen II. Istvánnak fia volt

Ádám Nyitra vármegyének pénztárnoka, ki a lészkói ágon álló II. Kristóffal 1697-ben Bagotát és a Bars megyei jószágokat pör utján a Gyárfás és Bottyán családoktól vissza váltván, azokban rokonaival ágazatosan megosztozott. Ádámnak Ferrary Julianna nejétől három fia volt, u. m. III. Ferencz paulinus szerzetes, osztályos javait 1721-ben testvéreinek örökösen eladta; úgy III. György és III. Pál. Ez azonban fiában IV. Pálban fiágon magba szakadt.

III. Györgynek neje dévék-ujfalusi Ujfalussy Borbála krencsi Gosztonyi Ádám özvegye volt, kitől született gyermekeit, ugymint VII. Györgyöt, és leányát Borbálát kora halála által neveletlen árvaságra hagyta. — Emlitett VII. György feleségül vévén Kosztolányi Annát, Kosztolányi Andrásnak leányát, ettől nemzette IX. Jánost és VI. Istvánt, de azokat szintén kora halála miatt árvaságra hagyta; azonban özvegye Kosztolányi Anna gyermekeinek Nyitra megyei apáti, és Bars megyei jószágait elidegenítvén, lakását Komárom megyei jószágára Bagotára tette át.

IX. János Komárom vármegyének fő szolgabirája, miután a magtalanúl elhalt néhai Ordódy Pálnak bagotai jószágát vissza váltotta volna, 1806-ban István öcscsével megosztozott. Nejétől Ordódy Katalintól lészkói Ordódy Mihály Komárom megyei alispán leányától

[1]) Fényes, Komárom várm. 60. l.

Vincze fiát nemzette, ki 1797-ben született, 1817-ben Komárom vármegye alügyésze, 1824-ben főszolgabirája, 1832-ben főjegyzője, utóbb 1839-től egész 1851-ig a váczi püspöki és kalocsai érseki javak kormányzója volt; és ki linealis bagotai és Bars megyei jószágait, melyeket egy részben öreg anyja és részleg magtalanul kihalt IV. Pál nagybátyja elzálogították, részint per utján vissza váltván, részint oldalagos rokonaitól megszerezvén, ősi vagyonát rendbe szedte és jó karba helyezte. Jelenleg korosabb napjaira nyugalmasb lakásul Pestet választá. Hitvesétől assakürthi Ghyczy Máriától 1822-ben született fia V. Pál, 1861-ben Komárom vármegyének alkotmányos főjegyzője volt; lakik Bagotán. Nejétől Ghyczy Teréztől gyermekei a táblán megneveczvék.

VII. Györgynek ifjabb fia VI. István fiatalabb korában Komarom vármegyének szolgabirája és számvevője volt. Trencsin megyéből Mednyánszky Borbálát nőül vévén, öregebb korában Trencsin vármegyébe tette át lakását, s utóbb Trencsin városának birája volt; végre hoszú ideig szélütésben szenvedvén, hitvesének Trencsin megyei jószágán halt meg. Gyermekei a IV. táblán láthatók; ezek közűl kiemelendő Ordódy Flórián, ki fiatal korában ama híres utolsó gróf Illyésházy István Trencsin vármegyei örökös főispán titoknoka, utóbb azon megye főjegyzője, később a pesti váltó alsó és felső törvényszék közbirája, és kir. tanácsos lett, öregebb korában szeme világát elvesztvén, jelenleg nyugalmazottan Beczkón Trencsin megyei jószágán lakik.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja, a paizs ezüst udvarában egy zöld domb fölött arany koronán kiterjesztett szárnyakkal álló, egy fejű, arany koronás fekete sas, nyakán nyillal átlőve. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló egyfejű, koronás fekete sas látszik, szintén nyillal átlőve. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös. [1])

Orehóczy család. (Kusaroveczi.) Horvátországi Körös megyei magyar nemes család.

1621-ben három testvér Orehóczy Ferencz, Gáspár és Zsigmond csatázik Collalto vezérlete alatt az ifju Zrinyi György dandárságában Bethlen hívei ellen, és julius 5-én mind hárman Batthyány foglyai lőnek. Később 1626-ban Zrinyi György bán alatt Orehóczy Ferencz ötszáz lovassal, köztök öcscse Gáspár a német birodalomban tesz hadi szolgálatot. [2])

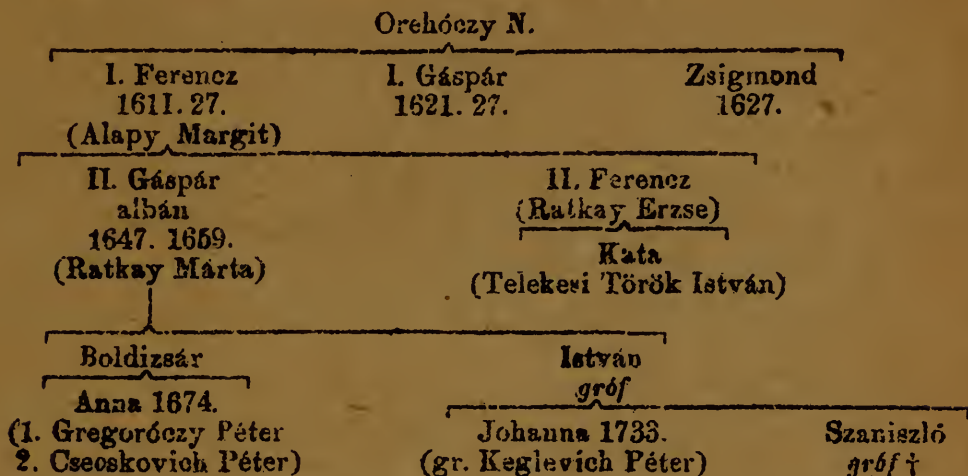
---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium nob. fam. Hung.

[2]) Pethő Gergely M. Krónika 194. 205.

Gáspár 1647—1659. évben Horvát országi albán volt, s több országos bizottságokban vett részt. [1]) Arczképét közli Ortelius.

Családfájukból e nemzékrend ismeretes:

II. Gáspárnak fia István gróf lett, azonban ága Szaniszlóban, kinek neje Keglevich Anna volt, kihalván, utána 1733-ban az Orehóczy javakban gr. Keglevichék örökösödtek.

Orehóczy Brigitta 1727-ben a budai nyulak szigetbeli sz. Klára rendű apáczák fejedelem-asszonya volt.

1690-ben Trencsin vármegye nemesi lajstroma szerint azon megyében Beczkón is székeltek az Orehóczy család tagjai.

A nemesi ág Körös megyében most is él.

Oremus család. Ugocsa vármegye nemes családainak egyike.

Oresky család. Horvátországi család, melyből Oresky Ádám Posega és Zágráb vármegye alispánja volt, és az 1732-ki országgyülés által határigazítási választmány tagjául neveztetett ki. [2])

Orgován család. Közülök Orgován István 1621-ben Zrinyi György alatt hadakozott. [3])

Orjeska család, (vagy Orjsek.) Trencsin vármegyében a nemesi összeirás szerint 1714-ben Beczkón lakik. 1826-ban György nemessége kihirdetésében fáradozik.

Orlandini család. 1790-ben II. Leopold királytól nyertek Orlandini Antal és Tamás czímeres nemes levelet. Nevezett Antal 1787-ben már a m. kir. helytartóságnál titoknok volt.

---

[1]) 1647. évi 46. 71. — 1649. évi 32. 1655. évi 31. 71. 1659. évi 103. törv cz. és lásd Ratkay Memoria Regum et Banorum 227. 261. stb.

[2]) 1723 : 17. törv. cz

[3]) Pethő Gergely M. krón. 194.

Czímerök következő: a paizs felső részében vörös udvarban három fehér kinyílt liliom látszik; a paizs alsó része függőlegesen két részre oszlik, a jobb oldali kék udvarban hármas zöld halmon fehér egyszarvú ágaskodik; a baloldali udvar vizirányosan arany és fekete szinekre van festve, benne kardos grif ágaskodik, az udvar szineivel ellenkezőleg felső testrésze fekete, alsó része arany. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett, és félig arany, félig fekete sasszárny között a paizsbelihez egészen hasonló grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete.

Orlay család. A Trencsin vármegyei nemesi lajstromok szerint azon vármegyében az Orlay család 1660.—1670. évi időközben Beczkón székelt. [1])

Van hazánkban Orlay Petrics nevű család is, melyből származott Samu, jelenleg élő jelesebb ifju festészeink egyike.

Erdélyben is ismeretes az Orlay családnév: 1702-ben sófalvi nemes birtokos volt Doboka vármegyében. [2])

Orlay György-Emánuel (szül. Verseczen 1775.) 1797-ben Oroszországba szakadt, és ott mint katona szolgált Arzenievits nev alatt.

Orlé család. (Karvai †.) Gömör vármegye kihalt családa. Nevét — úgy látszik — a Sáros megyei Orló helységtől, előnevét pedig Esztergam megyei Karva helységtől veheté. Iratott neve Orlay-nak is. Virágzását a XVI. század végén kezdé, midőn karvai Orlé Miklós 1595—1613-ban szepesi kamarai tanácsos volt. [3]) Meghalt 1616-ban. [4]) Fiai István és János. Ez megyei táblabiró 1617-ben; amaz Putnok vár kapitánya, és a putnoki uradalom birtokosa, és Gömör vármegye főispánja 1639—1642-ben. [5]) Ennek fia András Putnok várát, mely lőpor által szétvettetett, 1653-ban fölépíteté. [6]) Sziléziában kün levő adósságainak behajtására nézve az országgyülés is közbe veté magát 1655-ben. [7]) 1649-ben vette nőül Révay Anna-Máriát, kitől két gyermeke maradt: Anna-Mária, Serényi Andrásné 1697-ben, és Miklós, ki Rákóczy híve s hadi tisztje lévén, jószágait Gömörben elveszté. [8]) Benne a család fiágon kihalt.

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.
[2]) Hodor, Doboka várm. 188.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör 192. — 1613. évi 8. törv. czikk.
[4]) Kazy Historia I. 124.
[5]) Bartholomaeides id. h. 474.
[6]) Ugyan ott 192.
[7]) 1655. évi 33. törv. cz.
[8]) Bartholomaeides id. h. 253. és Cserei Mih. Historiája 261.

Úgy látszik — a följebb említett Orlay családból a Trencsin vármegyében Beczkón lakott vagy birtokolt Orlay-ak is ezen Orlé családhoz tartoztak.

Orlik család. Orlik Sámuel 1757-ben M. Terézia magyar király-asszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [1])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három arany buzakalászt tartva; a paizs baloldali kék udvarában alúl fölűl arany csillag, középen ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz mindenekben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Orlovchich család. Horvátországi család. Orlovcsics Gergely 1525-ben Jajczánál küzdött, János 1526-ban Mohácsnál esett el. [2])

Ormándy család. Kihalt. Nevét Hont vagy Zala vármegyében fekvő Ormánd pusztától vette, valószinűbben az utóbbitól.

Ormándi Péter Palota vár kapitánya volt, midőn tőle 1593. oct. 13-án a törökök a várat megvevék. [3])

1658-ban Trencsin vármegyében Nagy-Csernán székelt Ormándy család azon megyei nemesi lajstrom szerint. [4])

1658 tájban Ormándy Erzsébet Ocskay Miklósné volt.

1660-ban Ormándi János prokátor Erdélybe megy. [5])

Ormánközy család. Egyik tagja Bethlen Gábor fejedelem titoknoka volt. [6])

Ormós család. (Csicseri.) Ung vármegye egyik legrégiebb nemes családa; mely a Csicseri és Orosz családokkal egy törzsből ered. Közös törzsük Zubuzlov, más versio szerint a család törzse magister Fridrik János, ki 1107-ben Kálmán királytól nyerte Csicser helységet; ettől mint származtatik izről izre a család, az alább következő Orosz családnál láthatjuk; valamint azt is, hogy az 1216. táján élt Joob de Csicsér fiának Miklósnak fiaitól Páltól és Istvántól vált külön a közös törzsből az Ormós család, melynek azonban szakadatlan nemzékrendét ama közös törzsből lehozni az okmányok s adatok hiánya miatt jelenleg nem tudjuk.

[1]) Collect. herald. nro 69.
[2]) Pethő Gergely M. Krónika 99.
[3]) Ugyan ott, 135. lap.
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Bethlen Miklós önéletirása I. 268. lap.
[6]) Kemény János önéletirása 176.

Az Ormós családnak az Ung megyei ősi Csicser helységen kivül régiebb lakhelye Zemplin, Ugocsa, Szabolcs vármegye, az ujabb korban azonban egyik ága Zemplin vármegyétől Arad és Temes vármegyébe is leszármazott, mint erről alább lesz emlités.

Egyik ágából, mely jó korán Szabolcs vármegyébe származott, a XV. század közepén élt Ormós Farkas, ki Nagy-Tárkányi Zsófiát vévén nőül, evvel következő nemzékrendet alkotott:

Farkas
(Nagytárkányi Zsófi)

Ferencz

Pál

Ferencz

Borbála 1620.
(Szúnyogh Istvánné)

Ugocsa vármegyében Halmiban már 1510-ben birtokoltak a csicseri Ormósok. [1]) Valamint e század elején Zemplin vármegyében Magyar-Isép, Kolbása, Lasztócz, Kelecsény, Szólnocska, Nagy- és Kis-Czigánd helységben birtokosúl iratnak.

Az Arad és Temes vármegyébe ágazott vonalnak ősatyja csicseri Ormós István Zemplin vármegyei esküdtnek fia Antal ugyan ott táblabiró és főpénztárnok volt. Ez agárdi birtokából lakását az alföldre tévén át, 1774. august. 8-án Zemplin vármegyétől nemesi bizonyitványt vett ki; és mielőtt buzgóan vallásos nejével Almásy Krisztinával házasságra lépett, a reform. vallásról a kathol. vallásra tért át. Az ország alsó vidékére költözvén, Arad vármegyében 1796. évről szóló okirat szerint a magvaszakadt galanthai gróf Fekete család birtokait, Edelspacher Zsigmond kir. tanácsossal közös haszonbérben tartotta. Tőle a csicseri Ormósok kath. ágazata következő nemzékrend szerint veszi származását:

István
Zemplinben

Antal 1774.
Zemplin v. főpénztárnok
Aradba költöz.
(Almásy Krisztina)

József † 1848. Arad v. szbiró (váradi Török Anna)	Antal. †	András Temes v. szbiró 1798. 1816 †	Dániel. †	Teréz (Kállay Emánuel)	Klára (Oros József)

József gyermekei:

Zsigmond szül. 1813. Temes v. volt főszbiró.	Péter sz. 1814.	Sándor sz. 1815.	János sz. 1820.

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 159.

Antalnak fiai közűl András egykor Temes vármegye szolgabirája, 1816. martius 16-án Zemplin vármegyétől vett ki nemességéről bizonyitványt, és ennek szövegében köztudomású régi nemessége a következő szavakkal is elismertetik: „Caeteroquin publica constaret notorietate, et acta Comitatus huius nobilitaria manifeste perhiberent, a compluribus hinc saeculis in gremio residentem et donatario complurium bonorum possessorio provisam familiam nobilium Ormós de Csicser, vetustam esse et donatariam;" valamint egyébiránt ez regiebb levelekből is világosan kitűnik. Ezen nemesi bizonyságlevelet Ormós András Arad vármegyében 1820. mart. 16-án, ugyan azon évi julius 11én pedig Krassó vármegyében is kihirdetteté. András magnélkül halt meg, valamint Antal és Dániel testvérei is, azonban negyedik testvére

József, ki nemességét Arad megyében még 1798-ban publicáltatta, [2]) és ki 1829-ben Arad vármegye szolgabirája volt, nejétől váradi Török annától négy fiút és egy leányt nemzett. Meghalt 1848. elején. Fiai a táblázaton láthatók, ezek közűl a legifjabb 1860-ban a Békes-Csanád megyei törvényszék tanácsosa volt. A legidősb Zsigmond (szül. 1813. Pécskán) Temes vármegyének 1838-ban aljegyzője, 1845-ben al-, utóbb főszolgabirája, és 1848-ban országgyülési egyik képviselője. 1861-től m. akademiai l. tag, jelenleg az irodalommal, és a képző müvészet elméleti tanulmányozásával foglalkodik, ez utóbbi végett utazásokat is téve. Önálló munkái közűl említhetők 1. A banya sziklája, korrajz. 2. Adatok a müvészet történetéhez, és 3. Utazási emlékek, több kötetben.

A család másik ágából Ormós József, ki e század elején (1813. előtt) Szabolcs vármegyének alispánja volt, és kinek nejétől sóvári Soós Annától gyermekei József, Mária, Anna, Teréz, és Ludovika 1813-ban már éltek.

A család czímere — mint a rajz is ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot, bal kezével üstökénél fogva egy levágott emberfőt tart.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 247. 248. 269. 280. 326. 330. 333.

[2]) Arad várm. jegyzőkönyv 580. sz. a.

Ormosdy család. Ormosdy István 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett nemesi rangra.

Czímere ez: a paizs, felső részének közepéről két vonal által lefelé dómboruan három udvarra oszlik, úgy, hogy az alsó vagyis középső udvar gúla gyanánt ékeli magát a két oldalas udvar közé; a jobb oldali ezüst udvarban zöld térről három búzakalász emelkedik föl; a bal oldali arany udvarban vörös grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a középső kék udvarban alyján fehér sziklatatőn fészkében ülő, s három fiát melle vérével tápláló ezüst pellikán látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös ruhás, arany zsinóros, kócságtollal diszített prémkalpagos magyar vitéz emelkedik ki, fölemelt jobb kezével kivont kardot tartva, balkezét csipőire helyezve. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Ornay család. Trencsin vármegye nemesi lajstromában 1835-ben eléfordúl e család neve. [2])

Oroghványi család. Zemplin vármegye kihalt családa, birta a Kazsui jószágokat; valamint leány-ágon a kihalt Barancsy család után Barancs helységben is örökösödött. [3])

Orossy család. Ismeretes belőle Orossy György, a XVII. században cancellariai eléadó tanácsos, 1650-ki mart. 21-től királyi személynök, nyugalmaztatott 1665. jan. 12-én.

Tán e családból volt nevének hasonló módon irása miatt Orossy András, kinek Kállay Klárától leánya Eufemia Eödönffy Lászlóné.

Megjegyzendő, hogy az Orossy és Orosz meg Oroszy családokat több helyen nagy tévedéssel összezavarni szokták.

Orosz család. (Csícseri.) Ung vármegye egyik legrégiebb törzsökös családa, mely — mint már az Ormós családnál említve volt — ezzel, és a Csicsery családdal együtt egy közös törzsből ered. Családi közlemény szerint törzse Fridrik János mester, állitólag 1107-ben Kálmán királytól nyerte Ung vármegyében fekvő Csicser falut; és e helységben mai napig is birtokos. Ama közlemény szerint a nevezett törzs Kálmán király neje Predzlava kiséretében jött volna Oroszországból és telepedett le Magyarországban.

A Csícsery ágazatnak egy, perben fölmutatott genealogiája Joob

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 91. 236.

de Csicsértől, 1316. táján élőtől hozza le mind a három közös törzsű családot, a megnevezettet egészen; a mit teljesen hitelesnek mondhatni, azonban az érdeklett közlemény egészen az 1107-ben élt Fridrik Jánostól igényli a szakadatlan leszármazási kimutatást, mely eképen adatik elé:

I. tábla.

Fridrich János mester 1107.

Franka András

Belye János de Berkesz 1189.

János — Simon 1239. — Zubuzló. † — Mixe. †

János: Lóránd. † — Lőrincz. †

Simon 1239.: Jób 1262.

Jób 1262.: Miklós 1287.

Miklós 1287.: Jakab 1316. — Joob 1316

Jakab 1316.: Mihály de Cseb. 1367. — Orosz János de Gesztely. (Sutha Ilona)

Mihály de Cseb. 1367.: Orosz Jakab. † — László. † — Miklós alkanczellár †

Orosz János de Gesztely: Anasztazia (daróczi Thibold Lászlóné 1411.)

Anasztazia: Hedvig.

Joob 1316: Miklós mester — Domokos 1342. a *Csicseryek törzse*

Domokos: *Folyt. V. táblán.*

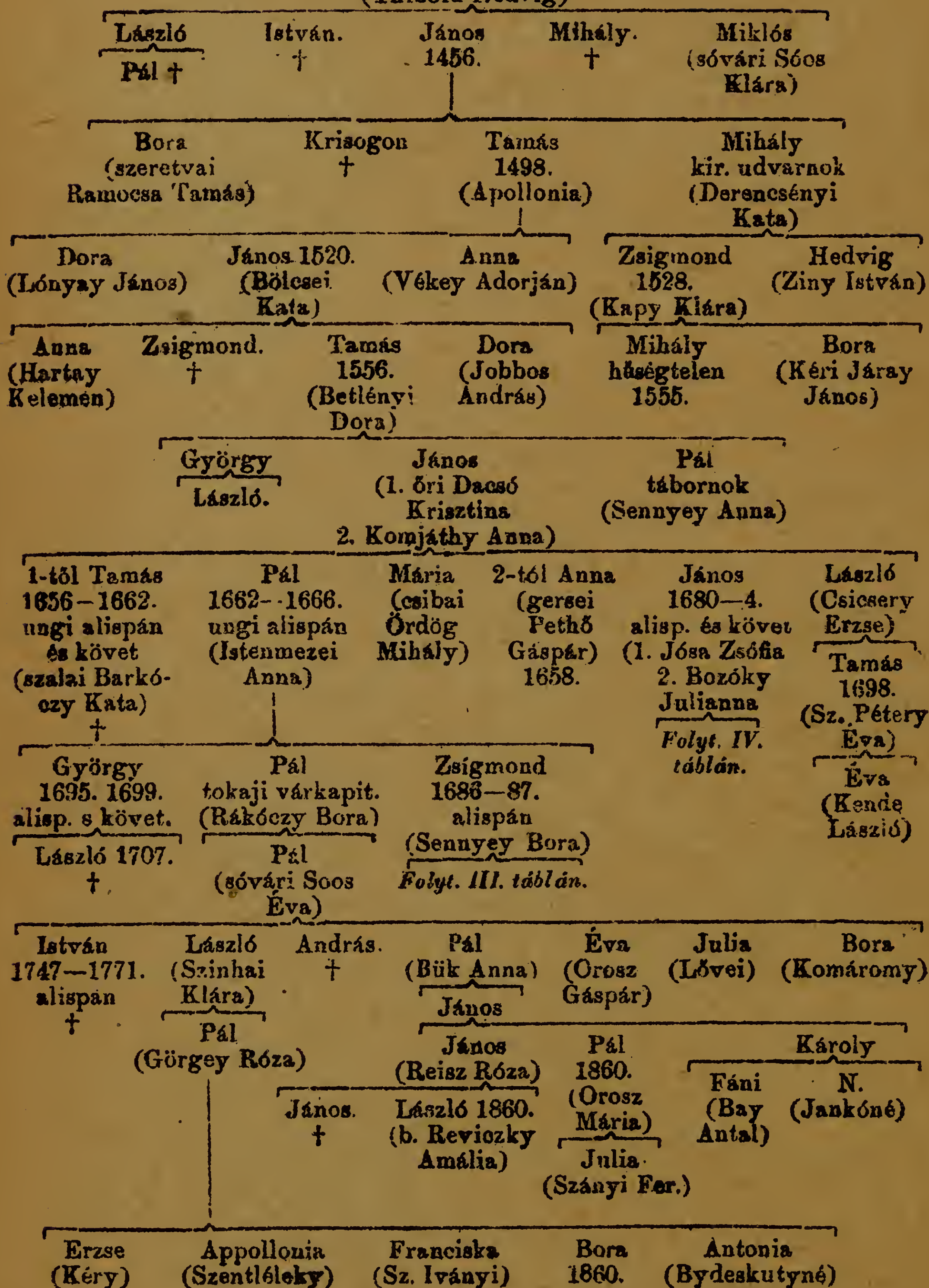
Miklós mester: Pál — István — János *az Orosz cs. törzse.*

Pál, István: *Ezek az Ormós cs. törzsei.*

János: Jakab. † — Tamás 1434. (Thibold Hedvig) — Péter (Hangácsy Klára) †

Tamás 1434.: *Folyt. II. táblán.*

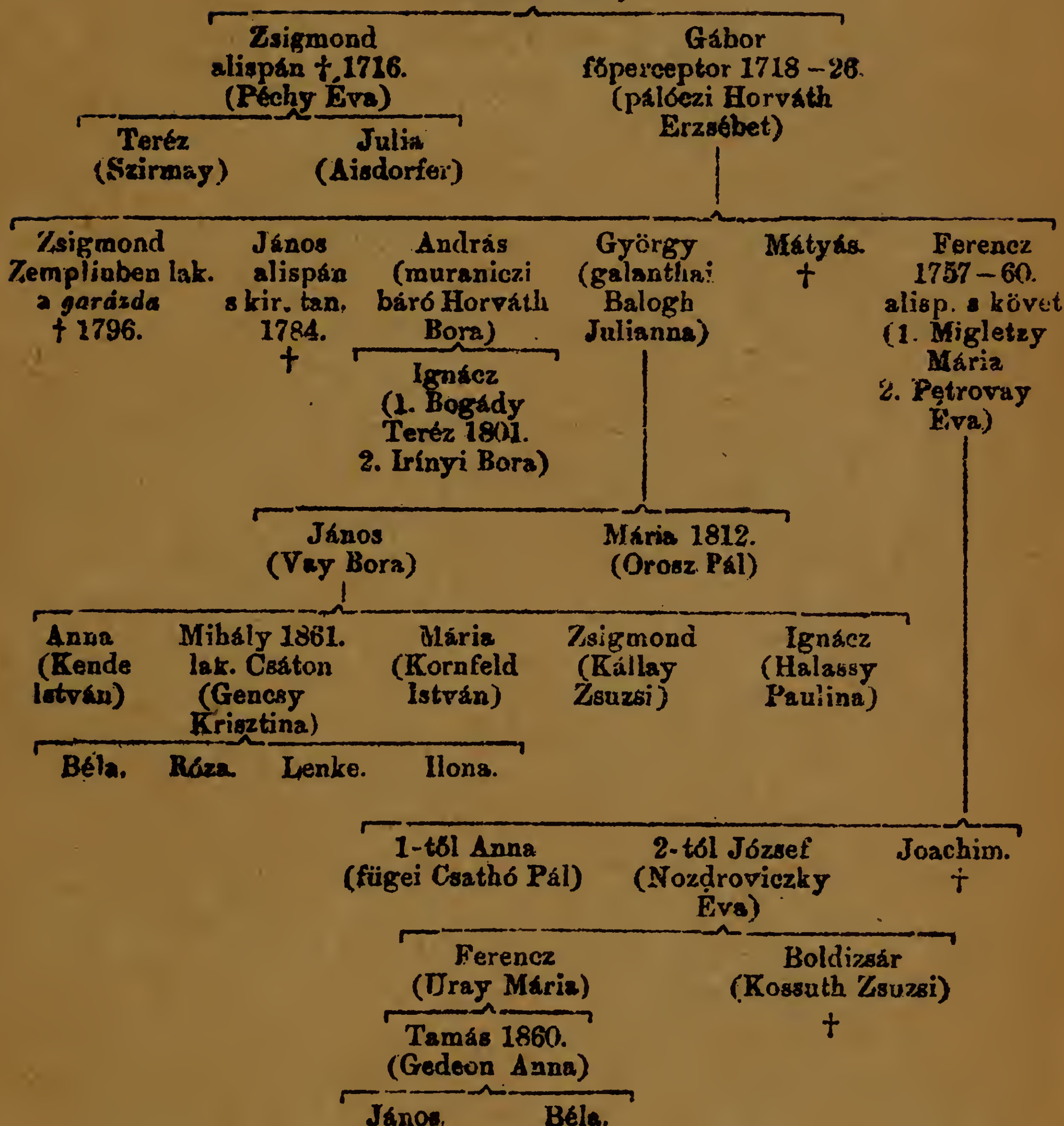
II. tábla.

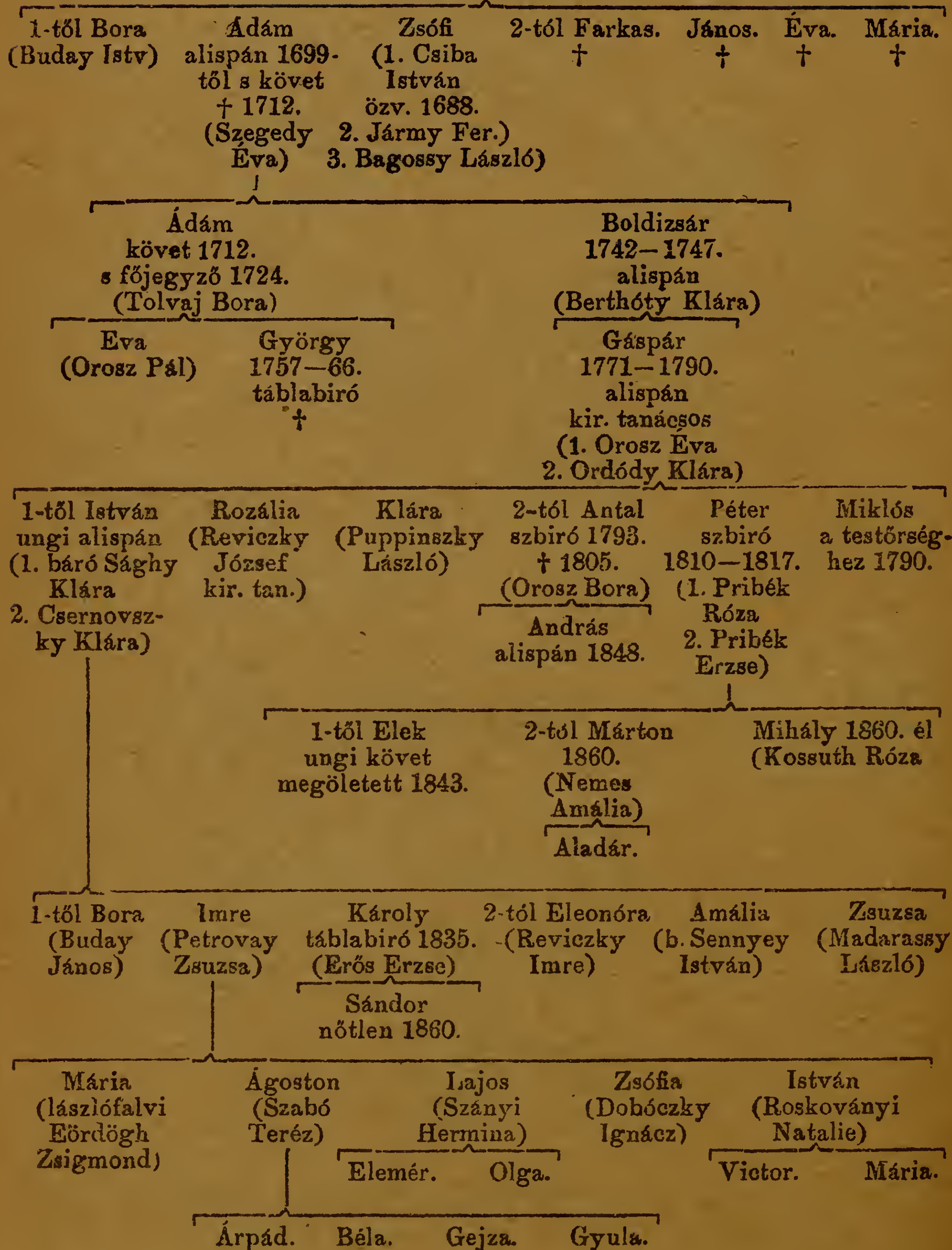
János, *ki az I. táblán.*
1434.
(Thibold Hedvig)
László
Pál †
István.
†
János
1456.
Mihály.
†
Miklós
(sóvári Sóos
Klára)
Bora
(szeretvai
Ramocsa Tamás)
Krisogon
†
Tamás
1498.
(Apollonia)
Mihály
kir. udvarnok
(Derencsényi
Kata)
Dora
(Lónyay János)
János 1520.
(Bölcsei
Kata)
Anna
(Vékey Adorján)
Zsigmond
1528.
(Kapy Klára)
Hedvig
(Ziny István)
Anna
(Hartay
Kelemen)
Zsigmond.
†
Tamás
1556.
(Betlényi
Dora)
Dora
(Jobbos
András)
Mihály
hűségtelen
1555.
Bora
(Kéri Járay
János)
György
László.
János
(1. őri Dacsó
Krisztina
2. Komjáthy Anna)
Pál
tábornok
(Sennyey Anna)
1-től Tamás
1656–1662.
ungi alispán
és követ
(szalai Barkó-
czy Kata)
†
Pál
1662–1666.
ungi alispán
(Istenmezei
Anna)
Mária
(csibai
Ördög
Mihály)
2-től Anna
(gersei
Pethő
Gáspár)
1658.
János
1680–4.
alisp. és követ
(1. Jósa Zsófia
2. Bozóky
Julianna
*Folyt. IV.
táblán.*
László
(Csicsery
Erzse)
Tamás
1698.
(Sz. Pétery
Éva)
Éva
(Kende
László)
György
1695. 1699.
alisp. s követ.
László 1707.
†
Pál
tokaji várkapit.
(Rákóczy Bora)
Pál
(sóvári Soos
Éva)
Zsigmond
1686–87.
alispán
(Sennyey Bora)
Folyt. III. táblán.
István
1747–1771.
alispán
†
László
(Szinhai
Klára)
Pál
(Görgey Róza)
András.
†
Pál
(Bük Anna)
János
Éva
(Orosz
Gáspár)
Julia
(Lővei)
Bora
(Komáromy)
János
(Reisz Róza)
Pál
1860.
(Orosz
Mária)
Julia
(Szányi Fer.)
Károly
Fáni
(Bay
Antal)
N.
(Jankóné)
János.
†
László 1860.
(b. Reviczky
Amália)
Erzse
(Kéry)
Appollonia
(Szentléleky)
Franciska
(Sz. Iványi)
Bora
1860.
Antonia
(Bydeskutyné)

III. tábla.

Zsigmond, *ki a II. táblán.*
1686–87. alisp.
(kis sennyei Sennyey
Borbála 1707.)

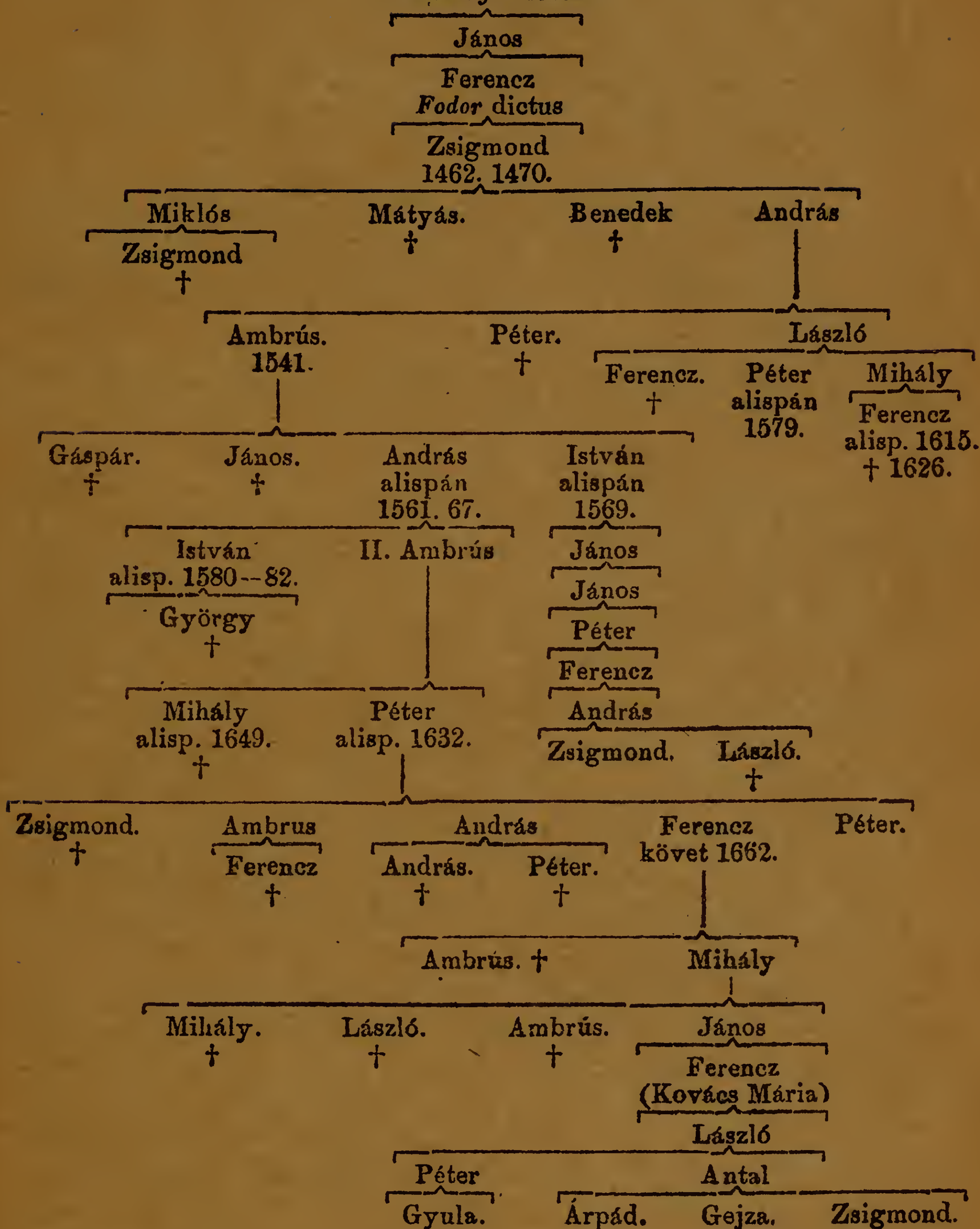

IV. tábla.

János, *ki a II. táblán.*
1680—84.
alisp. s követ.
(1. Jósa Zsófi
2. Bozóky Julianna)
1-től Bora
(Buday Istv)
Ádám
alispán 1699-
től s követ
† 1712.
(Szegedy
Éva)
Zsófi
(1. Csiba
István
özv. 1688.
2. Jármy Fer.)
3. Bagossy László)
2-tól Farkas.
†
János.
†
Éva.
†
Mária.
†
Ádám
követ 1712.
s főjegyző 1724.
(Tolvaj Bora)
Boldizsár
1742—1747.
alispán
(Berthóty Klára)
Eva
(Orosz Pál)
György
1757—66.
táblabiró
†
Gáspár
1771—1790.
alispán
kir. tanácsos
(1. Orosz Éva
2. Ordódy Klára)
1-től István
ungi alispán
(1. báró Sághy
Klára
2. Csernovsz-
ky Klára)
Rozália
(Reviczky
József
kir. tan.)
Klára
(Puppinszky
László)
2-tól Antal
szbiró 1793.
† 1805.
(Orosz Bora)
András
alispán 1848.
Péter
szbiró
1810—1817.
(1. Pribék
Róza
2. Pribék
Erzse)
Miklós
a testőrség-
hez 1790.
1-től Elek
ungi követ
megöletett 1843.
2-tól Márton
1860.
(Nemes
Amália)
Aladár.
Mihály 1860. él
(Kossuth Róza
1-től Bora
(Buday
János)
Imre
(Petrovay
Zsuzsa)
Károly
táblabiró 1835.
(Erős Erzse)
Sándor
nőtlen 1860.
2-tól Eleonóra
(Reviczky
Imre)
Amália
(b. Sennyey
István)
Zsuzsa
(Madarassy
László)
Mária
(lászlófalvi
Eördögh
Zsigmond)
Ágoston
(Szabó
Teréz)
Lajos
(Szányi
Hermina)
Elemér.
Olga.
Zsófia
(Dobóczky
Ignácz)
István
(Roskoványi
Natalie)
Victor.
Mária.
Árpád.
Béla.
Gejza.
Gyula.

V. t á b l a.

A csicseri Orosz család történetére vonatkozó legrégiebb ismeretes okmány szerint IV. Béla király 1239-ben a Fridrich János vérségéből származott berkezi Belye J á n o s fiának S i m o n mesternek, és általa fiának J ó b n a k , valamint vérséges rokonainak J á n o s n a k

és Zubuzlónak Wys helységet, és Chenke nevű földet adományozá a hozzá tartozókkal, valamint a Bodrogh folyón való híddal együtt; és azokba Lőrincz Szabolcs megyei főispán által be is iktattatott. [1]) Ez adomány-levelet később törvényszék előtt is elémutatta Csicseri (di Chychyr) Zsigmond, testvéreinek Andrásnak, Oros (Orosz) Jánosnak, Miklósnak és Benedeknek, nem különben rokonainak László, Mihály, István és Oros Miklósnak neveiben is. [2])

A Fridrich nemzetség mint megneveztük, három külön családra, Csicsery, Orosz és Ormós nevezetüekre szakadván, főleg a két elsőnek tagjai nagy részben Ung vármegyében viseltek megyei hivatalokat.

Az Orosz családnak a XVI. századtól Ung megyében hivatalt viselt tagjai azon vármegye jegyzőkönyveiből kivonva következők voltak:

Táblabirák voltak a következők: csicseri Orosz Tamás 1587; szintén Tamás 1615. János 1636. László 1659. Zsigmond 1679. Pál 1742. János 1750. András 1750. Idősb György 1757. Ifjabb György 1766. István 1754. Pál 1776. Ifjabb János 1805. Boldizsár 1827. Károly 1835. László 1838. évben.

Szolgabirák voltak: csicseri Orosz Farkas fő sz. biró 1712—1715. István fő sz. b. 1742—1747. János al sz. biró 1742. Gáspár fő sz. b. 1750—1760. István al sz. b. 1754. István fő sz. b. 1782. jun. 3.— jul. 30. Antal al sz. b. 1793—1805. Ignácz fő sz. b. 1805—1811. lemondott. Péter al sz. b. 1810—1817. András al 1831—1835. fő sz. biró 1835—1838. (1845-ben fő adószedő). Elek al sz. b. 1838. évben.

Jegyzők voltak: csicseri Orosz Ádám főjegyző 1690—1697. lemondott. Másik Ádám főjegyző 1718—1727. László ifjú korában aljegyző 1723—1726. lemondott. Ferencz főjegyző 1750—1757. Gáspár főj. 1760—1771. István alj. 1776.—1782. jun. 3-ig, midőn főjegyzővé választatott, és az volt 1786-ig. Antal alj. 1790—1793. Péter főj. 1832—1834-ig, midőn meghalt. László tiszt. alj. 1834—1835. lemondott.

---

[1]) Fejér Cod. dipl. tom. IV. vol. I. p. 158.

[2]) Ugyan ott, de kár, hogy ez elémutatás évét nem tudván, az előmutatók korát sem határozhatjuk meg, és e részben a családi táblázat sem igazit el, miután e neveket rajta nem találjuk.

Főpénztárnokok voltak: csicseri Orosz Gábor 1718—1726. és Péter 1827—1832.

Tiszti ügyészek voltak tiszteletből: csicseri Orosz András 1828—31. Elek 1834—38. László 1835—38. lemondott.

Alispánok voltak: csicseri Orosz János 1613-ban. Tamás első alisp. 1656—1662. Pál első 1662—1666; ekkor lemondott. 1672-ben ismét mint jeles és tapasztalt tekintélyes férfiu megválasztatott, 1675-ben a forradalmiak által elfogatván, a felső vidékre hurczoltatott, helyét addig Komjáthy István töltvén be; 1676. január 27-én visszajövén, ismét egyhangúlag első alispánná választatott, lemondott 1677-ben — János első 1680—1684. Zsigmond első 1686—1687. György első 1695—1699. lemondott. Ádám első 1699—1712. ekkor meghalt. Zsigmond első 1715—1716. bele halt. Boldizsár első 1742—1747. István másod 1747—54. első 1766—1771. midőn lemondott. Ferencz másod 1757—1760. Gáspár első 1771—1782. midőn ismét megerősitetett, és az volt még 1786-ig; kir. tanácsos lett 1793-ban, egyszersmind 1790-ben minden küldöttséget igénylő esetre nézve a vármegye és főispán által megbizatott. András Ung vármegyének 1849-ben utolsó alkotmányos alispánja.

Országgyülési követséget viseltek, 1659-ben Tamás alispán, 1664. Pál alispán a szent-miklósi tanácskozmányra. 1681. János alispán, 1687-ben Pál tbiró. 1698-ban Tamás tbiró a katonaság téli elszállásolására biztos. 1699-ben György alispán és Ádám főjegyző Tokajba elszállásolandó katonasággal kötendő egyesség végett. 1701-ben Ádám alispán a 13 vármegye részéről a varannói tanácskozmányra; hol a fölséghez küldendők közé választatott. 1712-ben Ádám az országgyülésre. 1724-ben ismét Ádám Pozsonyba a porták eligazitására nézve; honnan a helytartósághoz utaltatott. 1764-ben a dietára Ferencz táblabiró, és 1843. évben Elek, ki Pozsonyban hajduja által megöletett.

A megyei nemesi fölkelésben részt vettek: Pál hadnagy 1658. András kapitány 1663. Pál 1663. 1664. kapitány. András 1670. hadnagy. Pál 1672. kapitány. András vezérlő kapitány 1684-ben. Pál 1708-ban tábornok. András fölkelési hadn. 1742. István szintén fölk. hadnagy 1744. Antal hadnagy 1797. György 1809. évben. Miklós 1790-ben a nemesi testőrséghez ajánltatott.

A család leszármazására vonatkozó oklevelek nagy részét csicseri Orosz Mihály csáthi birtokos 1860-ban a nemzeti Muzeumban tette le.

A családnak Zsigmond királytól nyert czímere, — mint a fölebbi ábra mutatja —vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban derékig fölnyuló farkas látszik, szájában bárányt tartva; az alsó zöld udvarban kerék, és abban disznó, szájában malaczot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából három strucztoll nyúlik föl. A sisakról a paizs két oldalára szokásos foszladék hullámzik le.

Az itt közlött családfák táblázatai közűl az V. tábla a közös törzsű Csicsery családot tünteti föl, noha az már e munka III. kötet 162—163. lapján csak I. Ambrústól kezdve ugyan, de emennél bővebben közölve volt, kivált a hitves társak és leányok neveit is tekintve, ott is, itt is perbeli genealogia után; mind az által egy pontnál lényeges különbség van a kettő között. t. i. ez utóbbi táblázat szerint I. Ambrusnak András nevű fia nemzé II. Ambrúst, és István nemzé Jánost, holott a Csicsery családnál közlött családfa szerint Andrásnak fia volt János, Istvánnak pedig fia volt II. Ambrús, és igy a két ág I. Ambrús fiainál van átfordítva. E két versio közűl melyik a valódi, azt most eldönteni nem tudjuk. Ez okból jónak véltem itt a nemzetségi törzs származékainak bemutatásánál renden kivül a Csicsery család ezen különböző nemzékrendi sorozatát is adni; mire nézve ösztönzött az is, hogy itt legalább egy ágon (t. i. Ferencznek Kovács Máriától származott utódai által) a családfa mostanáig le van hozva.

Végre pótlékul Ung vármegye jegyzőkönyvei kivonáta után ide tehetjük azok névsorát, kik a nevezett megyénél a Csicseryek közűl alispáni hivatalt viseltek. Ezek a következők:

András 1561—1567 évben.

István 1569—1571. és 1573—1576. években.

Péter 1579—1580.

István 1580—1582.

Ferencz 1615—1626. években, az utóbbi évben mint alispán meghalt.

Péter 1632—1633. és

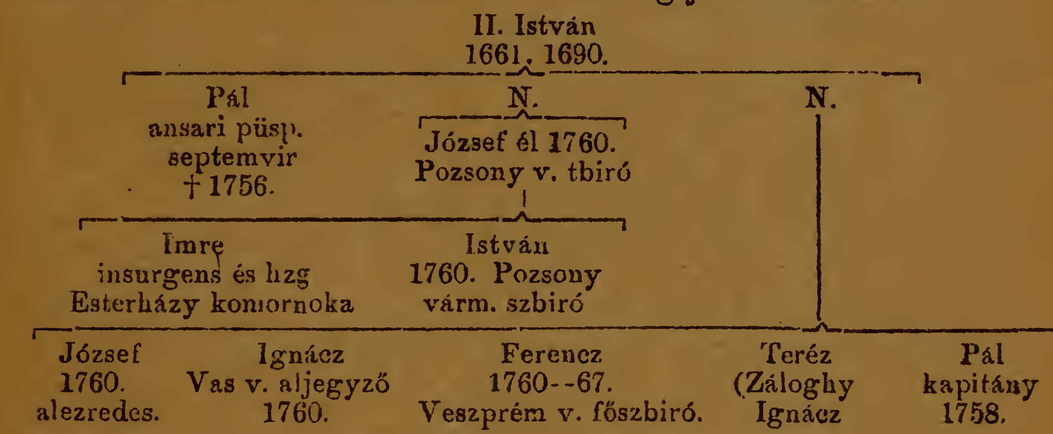
Mihály 1649—1656. években, mindnyájan első alispánok voltak.

Ezeken kivül találjuk csicseri Jobbos Andrást 1592—1593-ban Ung vármegye alispáni székében.

Orosz család. (Balásfalvi.) Pozsony vármegyei régi adományos birtokos nemes család, előnevét a nevezett megyében fekvő B a l á s f a l v a (vagy Balásfa) helységről irja, hol jelenleg is birtokos. [1])

A családnak egyik tagja F e r e n c z, szent Pál rendi szerzetes a bondorfi zárdában, egy kis munkájában, melyet 1747-ben rokonának balásfalvi Orosz P á l czimz. ansari püspöknek és septemvirnek ajánlott, a család eldődeiről némi jegyzeteket nyujtott, melyek közé azonban némi kétséges adatokat is bele kevert, százada szokása szerint a hasonló nevezetű családbelieket is ősei közé számitván, milyenek például Orosy György 1650-ben volt kir. személynök, kit szintén O r o s z-nak állít, noha ez magát O r o s y nak irá, és nyilván más családból szarmazott.

Nevezett pálos szerzetes szerint a balásfalvi Orosz család 1380-ban I. Lajos királytól, majd ismét 1530-ban I. Ferdinand királytól kapott nemes levelet, melyet Orosz P á l tábornok nyert, [2]) végre pedig 1608-ban II. Mátyás királytól ujjító czímeres nemes levelet, melyben állitólag ama 1530-ki megerősítetik. Ez utóbbi adat kétségtelen. Ezt t. i. Orosz I s t v á n, ki a kir. hadi tanácsnál translatori hívatalt viselt, nyerte az alább leirandó családi czímerrel együtt. Ezen Orosz Istvánnak unokája volt Orosz II. I s t v á n, ki 1661-ben Párkánynál a törökök elleni harczban sebeket kapott, és érdemeiért I. Leopold királytól 1690-ben Pozsony vármegyében a Csallóközben fekvő Balás Éthei (közönségesebben Balásfalvai) ősi birtokára új kir. adományt nyert. Ezen II. Istvántól töredékesen következőleg jő le a család:

[1]) Fényes Geogr. szótár I. 77.

[1]) Synopsis Annalium Eremi Coenob. Paulinorum. Sopronii 1747.

[3]) A családot igyekeztek a csicseri Orosz családdal is összekötni, ennek valósága esetében ezen Orosz P á l egy személy volt volna azon csicseri Orosz Pállal, ki a 260. lapon, az I. táblázaton áll, és neje Sennyei Anna volt; ez állítás azonban bizonyítást vár.

E családfán álló Pál 1711-ben sárvári plébános papóczi prior és alesperes, azután szombathelyi káptalani prépost, majd Veszprémi nagy prépost, már 1746-ban ansári czimzetes püspök, és a hétszemélyes tábla közbirája. Meghalt 1756. mart. 27-én, kora 78. évében Veszprémben.

Testvéreinek gyermekei közűl József előbb az Ujvári, utóbb Károly főherczeg gyalog ezredében III. Károly király alatt 19 éves korában már katona, mely ezredbe gr. Csáky György ezredéből tétetett át. 1757-ben Boroszlónál és 1758-ban Hochkirchennél tünteté ki magát, és ezért őrnagyságra emeltetett, 1760-ban már alezredes volt. Testvérei Ignácz Vas vármegyében, Ferencz pedig Veszprém vármegyében viselt megyei hivatalt. Pál szintén Károly főhzg ezredében volt zászlótartó hadnagy, 1757-ben már kapitány, Terézia Záloghy Ignácz ezredesnek neje, férje porosz fogságban is szenvedett.

Pál püspök másik testvérének fia József táblabiró, atyja Imrének, ki Esterházy herczegnek komornoka, és insurgens zászlós volt, elesett a porosz háborúban. Ennek testvére István 1760-ban Pozsony vármegye szolgabirája volt.

Pál püspöknek tan testvére, és József, Ignácz, Ferencz, Teréz és Pálnak tán atyja volt azon Orosz Ferencz, ki 1732-ben Győr vármegyénél jegyzői hivatalt viselt.

Azon József, ki a családfán 1760-ban Pozsony vármegyei táblabiróul iratik, 1745-ben a Pozsony megyei fölkelő nemes seregben gr. Pálffy Rudolf ezredéhez században volt kapitány.

Orosz N. ezredesnek fia József a Pozsonyban szerkesztett Hirnök politikai hirlap szerkesztője 1837—1842. Testvére Károly őrnagy, és Ferencz.

Ugyan e családból Balásfalván született László 1818. jun. 24-én, Pozsony vármegyének 1848. előtt főjegyzője.

Ferencz a fölebb idézett paulinus szerzetes idézett munkáján kivül egyebeket is adott ki. 1760-ban Budán jelent meg tőle „Első Lajos ... királyról — rövid Krónika."

A balásfalvi Orosz család czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban vizirányosan három ezüst csíkolat fölött arany koronából kiemelkedő kettős ezüst kereszt látszik; a baloldali kék udvarban arany koronán ezüst egyszarvú hátulsó lábain ágaskodik, háta fölött, és mellje alatt arany csillag ragyog. Ugyan ilyen egyszarvú ágaskodik; a paizs fölötti sisak koronáján is, két ki-

terjesztett fekete sasszárny között, mellette szintén két csillag fénylik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizst két oldalról, két pánczélos vitéz tartja, egyik kezükben hosszú nyelű s a földre támasztott bárdot fogva.

Hogy e családból származtak-e Orosz Gábor, ki 1552-ben Eger vára védelmében vett részt, és Orosz András, ki 1595-ben Esztergam és Vácz vára megvételében tünt fel, — elhatározni nem tudjuk.

Orosz nevű család, (s tán a balásfalvinak egyik ága) létez Zala vármegyében is.

A Borsod vármegyei Orosz családból származott Orosz Ádám egerszalóki plébános és iró, Orosz György huszár-százados fia, szül. Miskolczon 1804. nov. 4-én; ki mint iró, főleg az ige nélkül irt „Ida vagy a pusztai sír" czimű beszélye által ismeretes. [1])

Orosz család. Erdélyben is él ily nevű család, belőle Péter kamarai hívatalnok Gyergyó-Remetén 1815. körül.

Mihály k.-fejérvári kanonok, meghalt 1834-ben.

Sándor septéri birtokos.

Vajdahunyadi Orosz Mihály 1795-ben erdélyi főkormányszéki titoknok. Azonban ezek vérségi összeköttetését nem ismerjük, s valószinűleg egymáshoz nem is rokonok.

Orosz család. Orosz Miklós 1715-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. [2])

Czímerpaizsa először vizirányban kétfelé oszlik, az alsó kék udvarban két sziklás halom közt arany koronán pánczélos kar könyököl, meztelen kardot szúrásra tartva; a felső ezüst udvarban jobbról balra rézsutosan vörös csíkolat vonúl le, mellyen fölfelé aranyoroszlán lépdegél. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, aranyvörös kornétát (labarum) tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

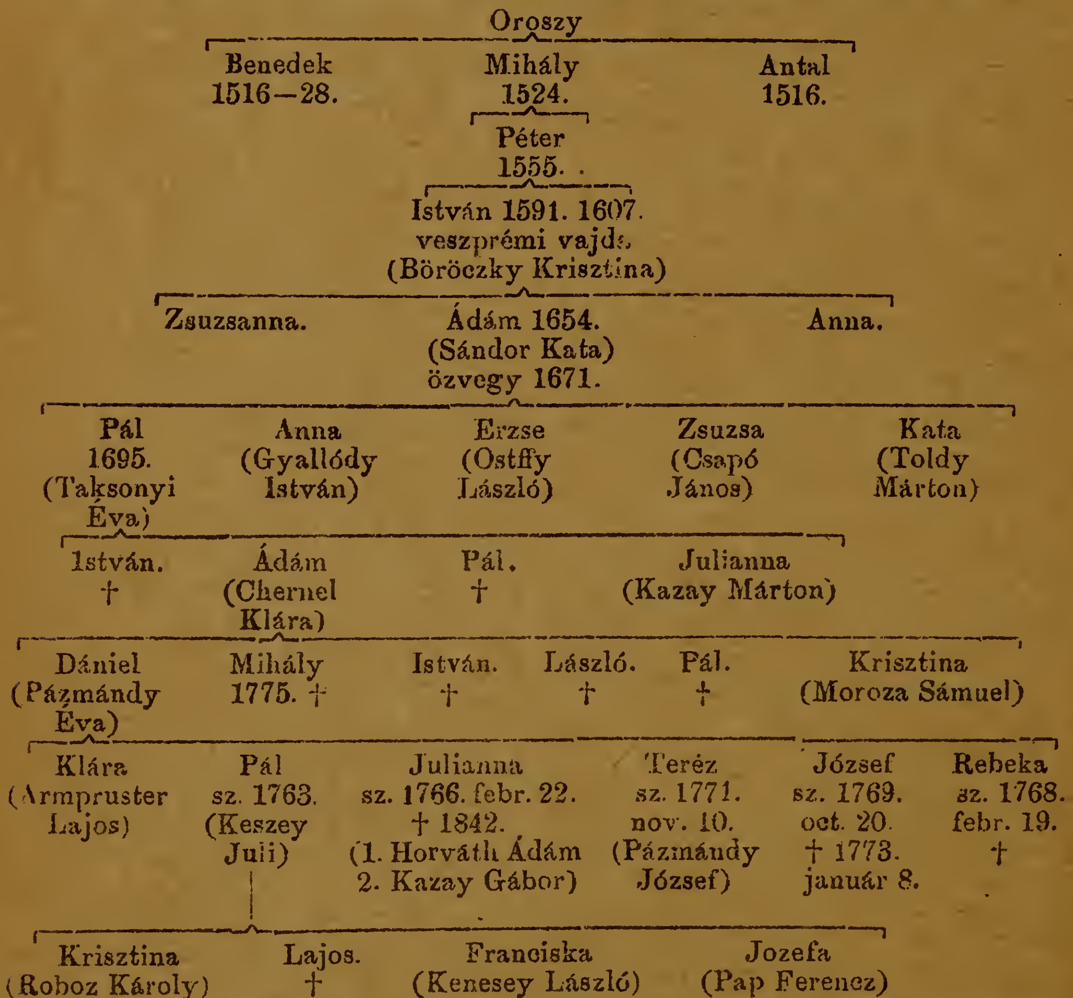
Oroszhegyi máskép **Szabó család**. Udvarhely széki Oroszhegy nevű helységbeli család. Közülök János, szerzetesi nevén Román, a mult évtizedben a minorita szerzet többször megválasztott főnöke, jelenleg nyugalomban él. Testvére Bertalan Bálványos-Váralján birtokos, ennek fia József vagy Jósa, orvos-doctor lett 1857-ben, miután a forradalombani részvételeért várfogsá-

[1]) L. életét Magyar Irók II. 236—238

[2]) Collect. herald. nro 610.

gából kegyelem utján kibocsáttatott. Nevét az irodalmi téren is fölmutatá. Jelenleg Bukarestben él.

Oroszy család. (Siskei és Sóstokállyai.) Veszprém vármegyei régiebb nemes családainak egyike. Törzse Oroszy M i h á l y, ki 1524-ben élt, testvérei A n t a l és B e n e d e k. Nevezett Oroszy Mihálytól a következő családfán álló ivadék vette származását: [1])

A család birtokjogi viszonyairól a következő okleveles kivonatok adnak fölvilágosítást.

1516. Lampert napján Tapolczán a zalai birósag, u. m Hosszútóthy György és ákosházy Sárkány Mihály előtt sóstokálli Oroszy A n t a l és Siskey György, Oroszi B e n e d e k veszprémi Csekő Istvánt, Vámos, Mergh, Ambró, nagy-őrsi Bak Pál, Máté Barnabást, Dörögdi Máté Pált és Antalt nevezik ki minden ügyeikben képviselőkül.

1524. Bátory István nádor előtt szentgáli Veres Péter, syskei

[1]) Véghelyi Dezső által családi közlés szerint.

Oroszy Benedek és Mihály ellen panaszt emel a bariczka hegyen fekvő szőlő elfoglalása miatt, azonban perét elveszti, s az Oroszyak ennek birtokában Lajos király Budán 1524. évben kelt itélete folytán visszahelyeztettek.

1528. (feria sexta prox. post festum beatae Sophiae viduae) Sosthokállyai Oroszy Benedek mint tanú említetik a bakonybéli apátság bizonyos ügyében.

1555. évben (Dominica Ascensionis) Karácson ünnepe táján midőn a törökök Veszprémet elfoglalták, szentkirály szabadjai Tatay Ferencz neje Elena, Syskei Ambró leánya elfogatott s nemesi curiáját s két szőlőjét Siskén Oroszy Péter elfoglalta, miért is a zalai rendek diskai Farkas Lukács szolgabiró által személyesen a Szent-Gróthon tartandó törvényszékre megidéztetett, hol azonban nem jelent meg, s a birtok Ambrónak visszaitéltetett, s azon kivül Oroszy Péter 112 arany forintban marasztaltatott el.

1591. évben peleskei Ördögh Gergely alispán és Bitzó István szolgabiró Soosthó birtokot, mit Kun Péter erővel foglalt el, Oroszy Istvánnak visszaadják.

1607-ben a vasvári káptalan előtt Fyredi Máté Orsolya Jozan Benedek agilis neje szükségtől kényszerítve füredi egész curiájokat Oroszy István veszprémi vajdának (= gyalog-hadnagynak) s nejének Böröczky Krisztinának és leányaik Zsuzsannának és Annának 170 forintért eladták.

1642. május 17-én füredi Patay István magát Oroszi István jobbágyának vallja.

1642. máj. 18-án Herczeg László Füreden egy hold földet egy forintért elad Oroszy Istvánnak.

1654. febr. 17-én Hathalmy György és neje Bornemisza Katalin pápai veteményes kertjöket 60 m. forintért eladják Oroszy Ádámnak és nejének Sándor Katalinnak.

1655. febr. 8-án Rábaközy Mátyás igari szőlőjét (Veszprém) 52 imperialis talléron eladta Oroszy Ádámnak s nejének Sándor Katalinnak.

1659. (feria 4. prox. post Dnicam Exaudi) Oroszy Ádám nemességéről bizonyitványt kap Veszprém vármegyétől.

1671. jun. 23. Pápán ifj. Esterházy Ferencz a Kovács utczában fekvő puszta házát minden tehertől fölmentve Oroszy Ádám özvegyének adja

1695. jan. 28. hetyei Szabó Ferencz a kis-gyimóthi határban lévő 17 hold szántó földjét Oroszy Pálra, és ennek nejére Taksonyi Évára ruházza adósság fejében.

1775. april. 19-én Oroszy Mihály kötelezi magát, hogy a pápai reform. eklezsiának, ha szabad gyakorlatot nyer, 8 pozsonyi mérő földet ad, és ezt meg is adta.

Oroszy család. Oroszy András, ki 1595-ben Esztergam és Vácz megvételében tünteté ki magát, 1601-ben mint Vácz várának kapitánya Rudolf király által katonai érdemeinek tekintetbe vételével czímeres nemességre emeltetett, [1]) és utódai Zemplin vármegyében telepedtek meg; és Csabócz helységről vették előnevüket. Közűlök többen megyei hívatalt is viseltek; igy Oroszy László 1835-ben Zemplin vármegye rendszerinti esküdtje, 1843-ban aladószedője volt.

Egyik Nógrád vármegyébe származott ágazatnak nemzékrende következő:

János
†1855.

György.	János	Klára	József	Ferencz	Erzse	Róza	Amália
†	f. birtokos.	(Langa)	ügyvéd Losonczon. 1861. (Steller N.)	haszonbérlő 1857.	(Jancsár)	Tántossy)	(Dedinszky Gyula)

Czímerök a paizs kék udvarában zöld mezőn ágaskodó fehér ló, két első lábával egy függőlegesen lenyúló nyilat tartva, fölötte jobbról csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy vörös mezű kalpagos vitéz emelkedik ki derékig, kezeivel nyilat feszít. A paizs sisakjáról szokásos foszladék omlik szét.

Oroszy család. (Oroszi.) Ugocsa vármegyének egyik legrégiebb családa, mely a hajdan Ugocsa vármegyéhez, utóbb Bereg vármegyéhez tartozó Tisza-Oroszi helységből vette eredetét, és azt már a legrégiebb időkben birta is. Ezen Oroszy családból Oroszy Imre már 1417-ben Ugocsa vármegyének szolgabirája volt. [2])

1430-ban Oroszy Katalinnak a leány-negyed adatott ki.

1470-ben élt Fülöp, és királyi ember (homo regius) volt, hasonlóan szerepelt

1481-ben Oroszy Tamás.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115. Lásd Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 431.

[2]) Szirmay, C. Ugocsa p. 58.

1503-ban Oroszy László és István Oroszi helységet 2500 forintban elzálogosították hetesi Pethe Márton püspöknek. [1])

1510-ben birtokolt ezen Oroszy család Szőlős-Vég-Ardón is. [2])

1514-ben Oroszy Mátyás és Fülöp ellen tanúvizsgálatot tétetett Werbőczy István, kinek anyját Deák Apolloniát Budáról haza menet közben a nevezettek Verbőcz helység határában kirabolták. [3])

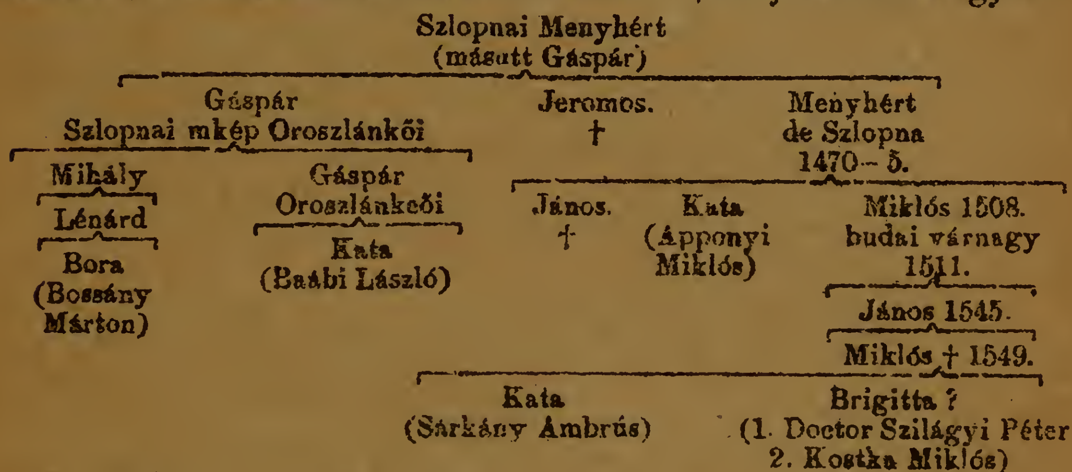
A családnak utóbb nyomát nem leljük, valószinűleg kihalt.

Oroszlányi család. Gömör vármegye nemes családa, átszármazva Nógrád vármegyébe is. Közűlök Oroszlányi István 1652-ben tisztartója volt Balassa Imrének. [4])

A Nógrád megyébe szakadt ág Lászlótól származik, ezen László Gömör vármegye táblabirája volt, fia László ugyan ott esküdt, Nógrád megyébe Kérbe felesége Ebeczky Rozália utáni birtokába tette át lakását, Gömör vármegyétől 1828. nov. 18-án vett ki nemességéről bizonyítványt, melyet 1829. mart. 9-én Nyitra, 1840. január 15-én pedig Nógrád vármegyében hirdettetett ki. Jelenleg fia él.

Vallásuk ágost. evang.

Oroszlánkeöi család. (Másképp Szlopnai †.) Trencsin vármegyei eredetű régi kihalt család. Törzse Zebehard Tamás, ki 1277-ben László királytól nyerte Trencsin vármegyében Zlopna nevű erdős, puszta földet; és őse lön a Szlopnai, utóbb Oroszlánkeöi családnak. A családfát több előttem fekvő genealogiákon egymástól különbözőknek találván, és össze nem egyeztethetvén, legjobbnak hittem egy táblai perben [5]) fölmutatott családfa szerint közleni; mely szerint az igy áll:

---

[1]) Szirmay, C. Ugocsa p. 175.

[2]) Ugyan ott 76.

[3]) Ugyan ott 80.

[4]) Protocol. C. Neograd. anni 1652.

[5]) Bossányi Istvánnak gróf Königsegg Erneszt elleni táblai peréből.

Menyhért 1570—75-ben kapja Mátyás királytól Jeromossal Trencsin megyei Oroszlánkeő várát [1]) kapta adományba, melynek folytán a Szlopnai nevezettel élő család előbb Oroszlánkeői előnevet használt, utóbb pedig vezetéknevét használva praedikatumúl, a szebb hangzású Oroszlánkeői nevet vevé föl. Menyhértnek fia Miklós 1511-ben Buda várnagya volt. Ennek unokájában hasonlóan Miklósban halt ki a család 1549-ben fi-ágon; és a gazdag birtok-örökség számos leány-utódokra szállt; névszerint Bossányi, Simonyi, Hunyadi s más családokra.

Azon regényes történet, mely szerint egy Oroszlánkeőit a török fogságból Budjács lába levágásával szabadíta meg, az utolsó Miklósra vonatkozhatik. *L. Budjács család.*

Oroszvári család. Komárom vármegyében a XV. század végén találjuk. Törzsatyjai Oroszvári Benedek, János és András, ugyan is Bereczk Mihály és általa fia Gáspár s leányai Erzsébet és Anna, és rokonai, a nevezett Oroszváriak 1593. mart. 1. napján Prágában kelt czímeres nemes levélben nemesítettek meg, és a czímeres nemes levél 1594. febr. 12-én Komárom vármegyében kihirdettetett.

1662. évben (feria 3. prox. ante fest. b. Andreae Apostoli) Oroszvári István Komárom vármegyétől nemességéről bizonyító levelet kapott.

Orovány család. Gömör vármegye kihalt nemes családa, közűlök Orohwani Ambrús 1479-ben élt. [2])

Orovnicz család. E néven ismeretes azon Tivadar, ki 1386-ban mint árvai főispán (comes) a medzihradnei patak melletti erdőt, melyet I. Lajos király Árva várától fölmentvén, Haab-fiának Lászlónak és érdektársainak adományozott, határjelek emelése mellett a helyszinén kihasította. [3])

Orros család. Kihalt; nevezetes arról, hogy részére hamis okmányok koholtattak. [4])

Orros Tamás 1655-ben országgyülés által kirendelt választmányi tag a harminczadok megvizsgálására nézve. Neje Katalin

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 263. lapján állítja, hogy Oroszlánkő vára nevét Piero Leone sz. István korában beköltözött olasztól vette volna. A „Geneal. authent. I." kézirat szerint Jeromos Trencsinben Urstatecz várát is kapta.

[2]) Gr. Teleki, Hunyadiak kora XII. 102.

[3]) Szontagh Dán. közlése.

[4]) Werbőczy Tripart. II. 14.

Kún Gáspár ágából származott és 1659-ben a fi-ágon kihalt Kun István után örökösödött. [1])

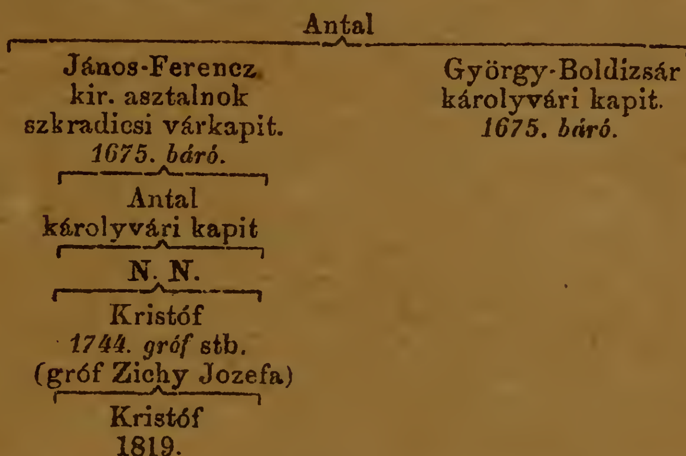
Orros Pál 1681-ben az elkobzott javakra nézve országgyülési biztos. [2])

Orsich család. (Szlavetichi, gróf.) Zágráb yármegyei Szlavetich helységről irja előnevét. Eredetére nézve horvát, és a Lapsan v. Lepsan vagy Jabogo nemzetségből származik, vannak, kik görög származásúnak állitják.

Eldődeiről olvasom, de okadatolni nem tudom, hogy egyik őse a családnak Mihály, a bolgárok félelme, 1100. évben hét testvérével harczolt Kassánál (?) és ott esett el. Ennek fiáról Mártonról iratik, hogy 1105-ben Kálmán királytól adományt nyert volna. [3]) Ennek fiául iratik

Orsich János Cetinje ura, ki szintén harczban hullott el. Ennek fia II. Mihály Stiria kormányzója, ennek László a sziszéki bán, (ki állitólag Trencsinnél szintén harcztéren lelte halálát), kinek fia István 1566-ban Szigetvára védelmében Zrinyi Miklós alatt esett el. [4]) E két utóbbiról már a történelem emlékezik.

Egy másik ágból származott Orsich Antal, kinek sarjadékát mutatja a következő származási tábla:

János-Ferencz III. Ferdinand kir. asztalnoka, a szkradicsi és barlovichi vár kapitánya és testvére György-Boldizsár károlyvári kapitány mindketten 1675-ben I. Leopold király által magyar báróságra emeltettek. Jánosnak fia Antal szintén károlyvári kapi-

[1]) 1655 : 100. 1659 : 117. törv. cz.

[2]) 1681 : 11. törv. cz.

[3]) Adami Ms. Musaei 4. lat. nro 182. és Lehoczky stemmat. II. 263.

[4]) Pethő Gergely M. Krónika 121.

tány volt, és a török elleni hadban esett el; ennek unokája Kristóf, Tinin, Carina, és Nelipath örökös ura, aranysarkantyús vitéz, cs. kir. kamarás és tanácsos, horvátországi báni táblai ülnök, s egy báni határezred ezredese még 1744-ben Mária-Terézia királyasszony által grófságra emeltetett. Ennek fia ismét Kristóf élt 1819-ben.

Ez utóbbinak tán testvére Ádám 1791. 1802. 1807. években a magyar országgyülés által a Stajer és Krajna szélekről a határigazitási országos bizottság tagja volt.

A család grófi czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon a paizs bal oldalából felhőből benyúló és könyöklő vörös mezű kar, meztelen kardot tartva, a kar hajlásában egymás fölött három arany korona áll. A paizst grófi korona födi, s azon három koronás sisak áll; a jobb oldali fölött kétfejű fekete sas szétterjesztett testtel látható, a két fej fölött arany korona áll, s abból vörös szalag függ le; a középső sisak koronája fölött ezüst félholdon fehér öltönyben, kék lepellel hosszú leeresztett hajú b. sz. Mária áll, mellén összekulcsolt kezekkel, feje körűl tiz arany csillag ragyog; a baloldali sisak koronájából balfelé fordúlva vörös mezű kar nyúlik ki, kivont kardot tartva, melyről arany lánez függ le; a kar végén fekete sas áll, mintegy repülni akarva. Foszladék jobbról aranyfekete, középről ezüstkék, balról ezüstvörös. [1])

Országh család. (Gúthi.) Történelmi kihalt család. Szabolcs vármegyében van kis és nagy Guth puszta, hajdán helység, melytől Wagner szerint [2]) nevét vette a Guthy család, I. Károly király egy oklevele szerint az Atthya családnak osztályos vérrokona. Azonban, hogy a Guthy család micsoda nemzetségből származott, miután Zsigmond kora előtt alig tünt föl, meghatározni nem lehet.

I. Károly király korában élt Guthy Salamon, ennek fia volt Péter, a ki négy gyermeknek lön atyja, u. mi. Imre, András, János és Lászlónak. Ugyan ezekkel közel egykoruak voltak Guthy Gáspárnak is fiai, kikre miként ragadt az Országh név, egy történetiró [3]) következőleg beszéli el: „miután Zsigmond király meghallá nejének Mária királyasszonynak és napának Erzsébetnek fogságukat, Jodok nagybátyjával Magyarországba sietett, midőn az ország határait átlépte,

---

[1]) Collect. herald. p. 123. és Adami Scuta gentil. tomo VIII.

[2]) Wagner, Collectanea Genealogico-historica. dec. IV. p. 80.

[3]) Dubravius Histor. Bohemiae libro XXV. Wagner idézete szerint; emlékezik erről Turóczi Krónikája is.

egy katonásdit játszó gyermek-csapattal találkozik, kik előtt egy idősb fiu vivé a zászlót. Zsigmond megszólítá a zászlóst: „ki katonái vagytok?" — „az országé!" lön válasz. „Hát a királyéi nem lennétek, ha én volnék a királytok?" kérdé ismét Zsigmond. „Igen!" lön válasz. A gyermek válasza megtetszék a királynak, és megemlékezvén idővel eme jó jelről, midőn a gyermek felnőlt, Ország h nevet kapott, és az ország bárói közé emeltetvén e család alapitója lön.

Nem vizsgálva, mennyire állja ki ezen fölebbi eléadás a történelmi birálat elemzését, csak mint bizonyosat azt kell megjegyeznem, hogy Guthy Gáspárnak négy fia volt: Mihály, Imre, Sebestyén és János. Ezek közűl a két középső magnélkül halt el, Jánosnak mielőtt Sz.-Fejérvárott keresztes baráttá lett, törvényes házasságból lett Lőrinoz fia és egy leánya, ki a cseh Giskra Jánoshoz ment férjhez. Lőrincznek özvegye Erzsébet élt még 1501-ben.

A negyedik testvér Mihály, kit guthi Országh Mihály néven ismer történelmünk, lőn az Országh család megalapitója, s tőle a család következőleg sarjadzott szét:

Guthy Gáspár

Országh Mihály nádor 1458. † 1482. (Rozgonyi N.) — I. Imre. † — Sebestyén 1460. — János utóbb barát

(János gyermekei:) Lőrincz (Erzse özv. 1501.) — N. (Giskra János)

(Országh Mihály gyermekei:) Ilona 1494. (Podmaniczky László) — Bora (Podmaniczky János) — II. János 1460. (Záchem Anna) — II. Gáspár. — II. Mihály. — I. László 1484. 1493. fő lovász m. (Maróthi Magdolna)

(II. János gyermekei:) I. Zsigmond. — II. Imre.

(I. László gyermekei:) Magdolna (1. Lévai Cheh Ján. 2. Haraszthy Ferencz) — II. Zsigmond. 1498. — III. Mihály. — III. János szerémi s váczi püspök † 1536. — III. Imre fő ajtónálló (Drugeth Ágnes) — Ferencz fő kormornok 1522. — Dora (bucsáni Korlátkóy Péter) — Kata. — Bora. — Anna.

(III. Mihály fia:) László Nógrád s Heves v. főispán † 1544. (Pekry Anna)

(III. Imre leánya:) Magdolna (lindvai Bánffy István)

(Ferencz gyermekei:) Krisztina. — Kata.

(László gyermekei:) Kristóf országbiró Nógrádi főisp. † 1567. oct. 19 (Zrinyi Ilona) † — Ilona † 1569. (Perényi Gáborné) — Bora (1. enyingi Török Fer. 2. gr. Eck Salmis. 3. Geszthy Ferencz.)

I. Mihály Zsigmond királylyal járt Olaszországban, honnan haza térvén, nem csak gazdag adományokkal tetéztetett, de egyszersmind kir. kincstárnokká is lön; és e méltóságban állott I. Ulászló király alatt is. V. László és Mátyás király alatt királyi fő udvarmester, és 1458-ban nádor lett, meghalt 1482-ben agg korában. 1460-ban gyermekei János, Gáspár, László és Mihály neveikben is Gyöngyösön (Heves várm.) egy malomnak fele részét Bessenyői Mihálynak adta. [1]) Neje — úgy látszik — a Rozgonyi családból volt, ettől született az elésorolt négy fiún kivül még a táblán látható két leánya Ilona és Bora; mindkettő Podmaniczkyhoz ment férjhez. Nevezett fiai körűl II. Gáspár és II. Mihály magnélkül haltak el; II. Jánosnak Záchen Annától, kit 1460-ban jegyzett el, két fia I. Zsigmond, és II. Imre születtek, kikről azonban egyebet nem tudunk.

I. László 1484—1493-ban kir. fő lovászmester volt; ennek nejétől Maróthy Magdolnától tiz gyermeke, öt fia, öt leánya volt, u. m.

1. Magdolna előbb Lévai Cheh Jánosnak, 2. Haraszthy Ferencznek hitvese.

2. II. Zsigmond, ki az 1498. évi 22. törvényczikk szerint ezer lovasból álló banderiumot tartozott kiállítani. Meghalt magnélkül.

3. III. Mihál, kiről alább.

4. III. János 1505-ben szerémi, 1520-ban váczi püspök. Meghalt 1536-ban.

5. III. Imre II. Lajos király alatt főkomornok, valamint János királynál is; [2]) utóbb I. Ferdinand kir. alatt főajtónálló mester. Nejétől Homonnai Drugeth Ágnestől egy leánya maradt Magdolna, lindvai Bánffy István hitvese.

6. Ferencz 1522-ben főkomornok mester; csak két leánya maradt: Krisztina és Anna.

7. Dorottya bucsáni Korlátheöy Péterné. 8. Katalin. 9. Bora. 10. Anna hajadonúl meghaltak, legalább férjeiket nem ismerjük.

---

[1]) Kaprinai Dipl. II. 573. és ugyan az Mss. B. tomo L. p. 54.

[2]) Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 241.

III. Mihálynak, ki 1505-ben mint zászlós úr jelen volt a rákosi országgyülésen, [1]) fia volt I. László, 1536-ban Nógrád és Heves vármegye alispánja, meghalt ez 1544-ben. Nejétől pekrovinai Pekry Annától egy fia Kristóf és két leánya: Ilona Perényi Gáborné † 1569. és Borbála előbb enyingi Török Ferencznek, 2. gróf Salm és Neuburgi Ecknek, 3-or Geszthy Ferencznek hitvestársa.

Kristóf királyi tanácsos, országbiró és Nógrád vármegye főispánja volt. 1552-ben tagja a Miksa főherczeg elé Genuába küldött seregnek. 1560-ban megerősitő új királyi adományt vitt Csejte, Tapolcsány, Surány, Jókő, Szomolyán, Hollókő, Szétsén és Sirok várai birtokára. 1563-ban Miksa koronázására díszesen öltözött 75 lovast állitott ki. Meghalt kora virágjában 1567. octob. 9-én, és a gúthi Országh családot fiágon sirba vitte. Eltemettetett a csejtei templomban. Vallására nézve Kalvin híve volt. Felesége Zrínyi Ilona, a Szigetnél elesett hősnek leánya volt, ki utóbb özvegységét Balassa Istvánnali egybekelésével szüntette meg.

Kristófnak egyik nővére az említett Ilona Perényi Gábor felesége, mint özvegy férje után közel két év mulva halt meg 1569. máj. 2-án Terebesen. És igy alaptalan állitás az Forgách Ferencztől, hogy őt férje méreggel ölte volna meg. Eltemettetett férje mellé Sáros-Patakon.

A család czímere, mint azt Országh I. Mihály a nádor 1482. évi pecsétén viselé, [2]) a fölebbi metszvényben látható. Leirását e czimertani alaknak alig tudnók adni; a paizs udvara fűrész alakban van osztva két részre, vagy is a paizs udvarába egyik oldalról három zászlóféle csúcs nyúlik bé; a paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárny gyanánt fölül szintén olyan csúcsokba végződő alakzatot, és azon szívféle ábrát mutat. [3])

Országh család. (Felső-Kubini.) Árva vármegye egyik régiebb családa. [4]) Eredetét f.-kubíni Andrástól, Miklósnak fiától, Gyurkénak unokájától, és igy a Mesko család törzsétől igényli. A család kezénél levő 1433. évi die cinerum kelt szepesi káptalanbeli hiteles átirat, mely az 1233. és 1274. években Hudkónak, utóbb pedig

[1]) Jászay M. nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

[2]) L. Wagner Collect. geneal. dec. IV. a táblán.

[3]) A Tropheum Estorasianum a guthi Országh család czímereül egy koronán álló koronás egyfejű sast kiterjesztett szárnyakkal közől, valószinűleg egyéb adataival hasonló módon koholva.

[4]) Szontagh Dán. közl.

Miloszló fiainak Lászlónak és Domokosnak (Hudkó unokáinak) részekre a revucsei patak melletti 3 ekényi szántóföld és erdőségről szóló adomány-leveleket tartalmazza, valamint azon körülmény, hogy ezen átiratot f.-kubíni András Miklósnak fia, s Gyurkének unokája kiadatta magának, s nem lévén ezen Andrásnak figyermeke, 1417-ben leánya negyedét adván ki, férfi ivadék nélkül kihalt, okmányai és felső-kubíni birtoka pedig az Országh család tagjaira jutottak, azt látszanak mutatni, hogy a magba szakadt f.-kubíni Andrásnak, a Meskó család törzs-ősei egyikének a Gazda család vagy is a mai Országh család tagjai lettek utódai, vagy örökösei, csak az a kérdés, valjon a fölebbi leány-negyed, vagy fiusítás utján-e? vagy más jogczím alapján? A mint hogy e kérdés 1750-ben Árva vármegye előtt is vitatás tárgya lön, a midőn azonban az Országh család több századon át folyt birtoklása mellett a felső-kubíni birtokhozi jogát Zsigmond királynak 1433-ban kelt királyi helybenhagyó okmányával is védelmezve megerősíté.

Árva vármegye levéltári iratai szerint a f.-kubíni Országh családról a következő adatok szólanak:

1558 évben Kubínyi Kristófnak Zmeskal Vencziszló és neje Maróthy Borbála ellen a nyolczados törvényszék előtt lefolyt perben véghez vitt tanuvallományokból kiviláglott, hogy a f.-kubíni Gyurke utódai közé Gazda (Ország) György is tartozott, mint felső-kubíni kétségtelen birtokos.

1583. évben Thurzó Györgynek leányvére részére az árvai uradalomhozi közjogusága végett birói foglalásnál Országh Miklós mint Árva vármegye szolgabirája, Országh Orbán és György pedig mint szomszéd birtokosok szerepeltek.

1595-ben f.-kubíni Valentich máskép Galkovich Jakab a felső-kubíni jószág azon részére, mellyen a fi-ág kihaltával ezen Jakab és Györgynek fiai u. m. Mátyás, András, Benedek, és Flórián székeltek, Rudolf királytól új adomány-levelet nyervén, az 1596-ban történt beiktatásnál f.-kubíni Országh Miklós mint királyi ember működött, és ezen beiktatásnak a több igénytartó mellett Ország Máté, idősb és ifjabb Országh György ellentmondtak. Ugyan csak ezen beiktatáshoz helyettes királyi emberül Országh Ráfael is ki volt jelölve.

1609-ben gróf Illyésházy István nádor adománya mellett Meskó György és Thuránszky Dániel F.-Kubinban egy birtokrészbe Országh Miklós mint nádori ember által beiktattatván, e beiktatásnak a

többi f.-kubíni közbirtokosok között Országh máskép Gazda Lenárd is ellene mondott

1614. évben Ország-Gazda Miklós volt Árva megye esküdtje, utóbb több évig erélyes szolgabirája. Váljon egy-e ezen Miklós az 1583-ban szolgabiróságot viselt Ország Miklóssal? nem bizonyos.

1713. évben III. Károly király által kiadott osztoztató parancs következtében a felső-kubíni közbirtokosok közé oly köz haszonvételi arány hozatott be, mely szerint a Kubínyi, Brtos, Stephanovics és Koroda családok része egy curiának, a Mesko, Ország és Ivanovicz családok része pedig két curiának vétetni és számítatni rendeltettek.

1756. évben Istvánnak fiai András és István Országh-Gazda névre Árva vármegyétől nemességükről bizonyitványt kaptak.

1770-ben Országh Lőrincz a pálos rendiek főnöke volt. S. A. Ujhelyben.

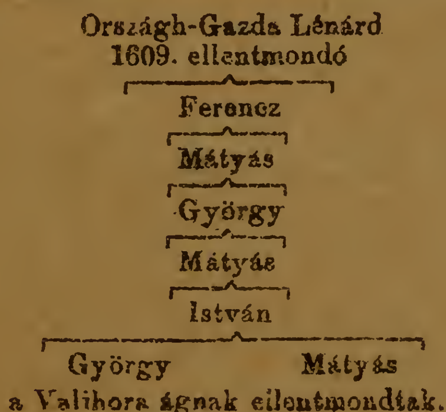
1805-ben Zmiszlivecz vonalából eredő Mátyásnak egyik fia Czegléden oskola mester, másik a s.-pataki uradalom irnoka, harmadik katona volt.

1843-ban Országh Sándor Árva vármegye levéltárnoka, Lőrincz pedig azon megyének utóbb urbéri törvényszéki irnoka.

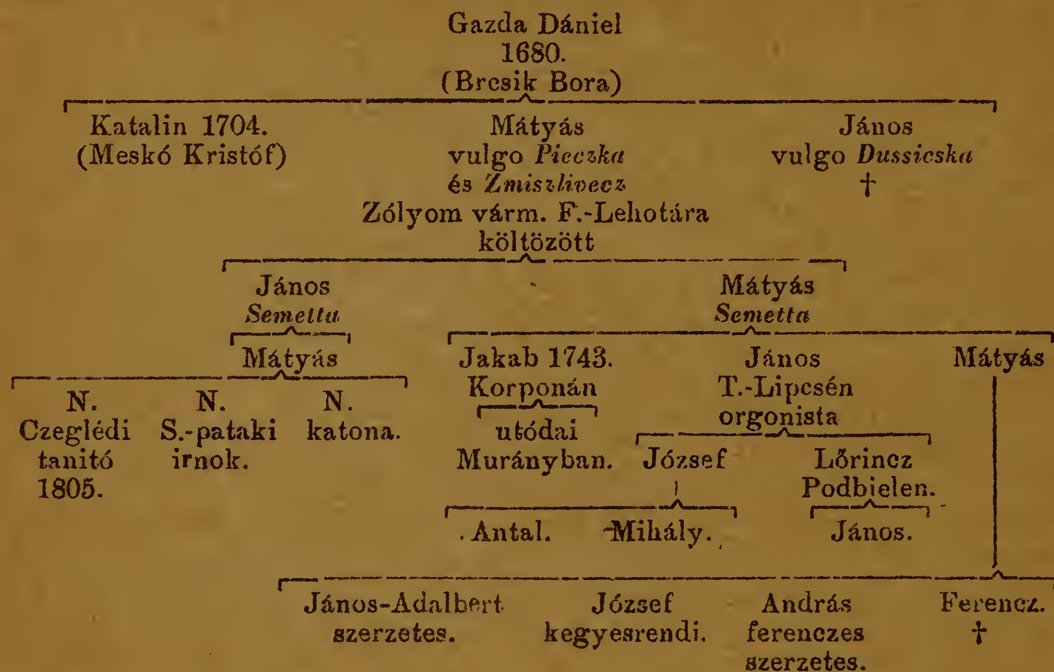
A család több vonalra oszlik, u. m. Lénárd, Ferencz, Visnyan, Zmiszlivecz, és Valíhora nevű vonalakra, a Zmiszlivecz vonalnak ismét Pieczka, Dussioska, és Semetta reá aggatott melléknevei is vannak; azonban ez utóbbi vonal még a mult század elején Árvából kiköltözvén, e század elején tagjai már Czegléden, S.-Patakon, Murányban és Podbielen lakoztak.

Az egész Országh család átalán ugyan azon czímert használja, melyet a Mesko család. (*L. ezt.*)

Nemzékrendjéből a családnak Árva vármegye levéltári adatai szerint a következő töredék-családfák közölhetők:

A Zmiszlivecz vonalból ismeretes e nehány izre terjedő nemzékrend:

Országh család. (Derzsericzi.) Trencsin vármegyei család 1780-ban István a nevezett vármegyétől kapott kétségtelen nemességéről bizonyitványt. [1])

Országh család. 1793-ban Országh János kapott czímeres nemes levelet I. Ferencz királytól.

Czímere következő: a paizs vörös udvarában hármas zöld dombról zöldellő bokor emelkedik föl, közepén galamb ül, fölemelt jobb lábával meztelen pallóst tartva; fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölött koronás két sisak áll, a jobb oldali koronájából arany karó mellett sárguló szőlőgerezdekkel terhelt szőlőtő virúl, a baloldali koronáján a paizsbelihez hasonló galamb áll, fölemelt jobb lábával meztelen pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [2])

Orvos család. (Súri.) Közűlök Mihály 1620 évben sárospataki tanár volt. [3])

Osegovich család. (Barlabasseveczi.) Horvátország egyik ismertebb nevű nemes családa, mely jelenleg 1836. évtől majdnem átalában az új horvát irásmodor szerint Ožegović-nak irja nevét. A

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo VIII.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 219.

család credete a régiebb századok homályába vesz el, nemességét állitólag IV. Béla királynak köszöni; azonban ezen okmánya nincs meg a családnak; hanem nemessége a családnak megerősítő alapot bir III Ferdinand királynak a drobkoveczi nemesi jószágról 1646. octob. 29-én kelt kir. adomány-levelében, melyben egyszersmind, — mint a hozzám intézett közlés tartalmazza, — eléfordul a II. Ulászló és II. Lajos királyaink korában élt barlabasseveczi Osegh András, kinek fia Miklós, ennek István, ennek ismét Miklós, ennek 1646-ban élő következő öt fia volt: Márton, Peter, Mihály, György és Mátyás. Ezek közűl Márton magnélkül halt meg; a többi négy gyermektől származó nemzedék máig is él Horvátországban.

Horvát és Slavon ország kitünőbb férfiairól irt munka szerint [1]) 1496. évben barlabassevicz Osegh András Báthori István nádortól bajnai Both András bán nyomorgatásai ellen szóló ótalom-levelet nyert.

1508-ban Osegh Miklós mint Kemleki vitéz nemes említetik

1578. jan. 13-án Od'segovich Miklós mint Gvozdarszko vár parancsnoka a megnevezett erődnek a török elleni szilárd megvédésében a megmaradt őrség kiéheztetvén, vitézül hal meg.

1580. 1586-ban Osegovich ifjabb Miklós vajda (az az hadnagy) volt.

1646-ban Osegh Márton szintén vajda volt.

1673. Osegovich János kapitány élt, ki a kemléki nemességgel együtt a király hűségében megmaradt.

Végre a XVII. század végéről egy Osegovich Lukács említetik, mint ki 1682. évben a törökök elleni Kandia melletti hadban esett el. [2])

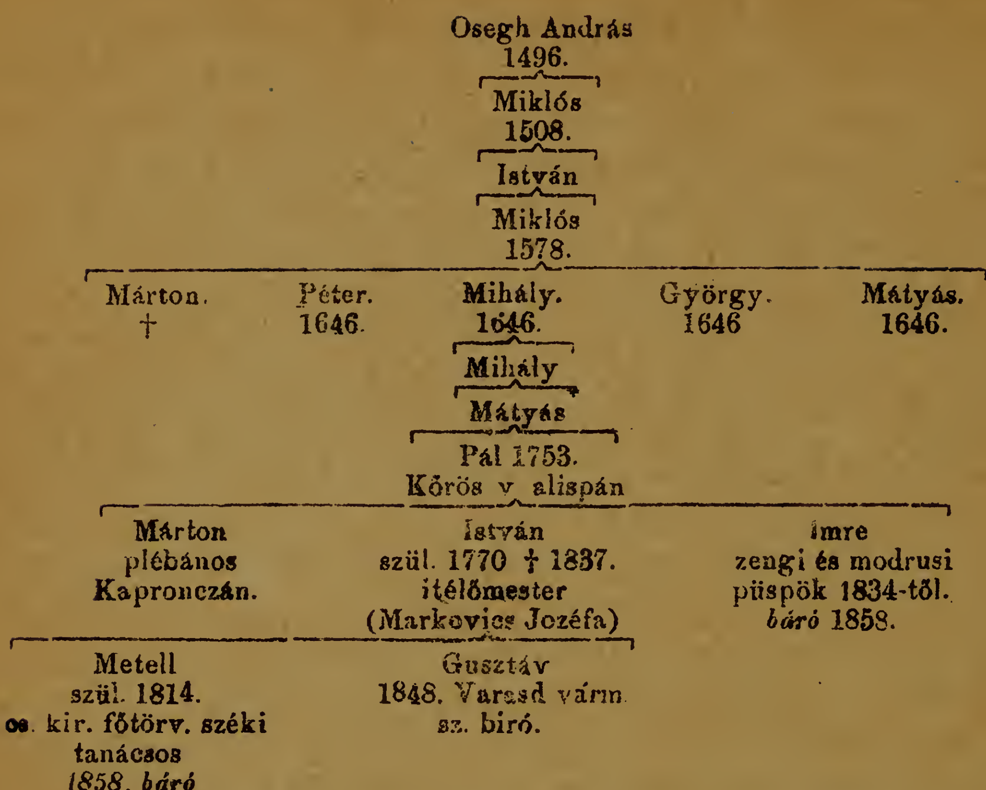
A család egyik gazdagabb és jelenleg virágzóbb ágának máig leszármazása [3]) következő:

---

[1]) Ez báró Maretich (de Rio-alpon) Ernő-Gedeon ezredes és M. Teréz rendi vitéz következő müve: „*Ehrenbuch ausgezeichneter Kroaten u. Slavonier.*", Előttem ismeretlen.

[2]) Kačić András dalmát költő következő czimű két müvében: 1. *Pisma Davoria od Ožegovića Luke i Burića Jakova* és a II. *Pisma silnoga junaka Luke Ožegovića, kako pogibe rala od Kandije.* — Azonban a költői mű gyönge hitelű forrás történelmi tekintetben!

[3]) Családi közlés szerint.

A fölebbi családfán az 1646. évi adományozottak közűl Mihály ágán, ennek kis unokája Pál Kőrös vármegye szolgabirája volt, és 1753-ban a Raven vidéken támadt paraszt lázadás lenyomásában tünteté ki magát. Három fia Márton, István és Imre maradt, ezek közűl Márton a papi pályára lépvén, Paduában tanult, és hittani tudor lett, meghalt ifju korában mint kapronczai plébános. Testvére Imre szintén papi pályára lépett, 1801-ben Zágrábban avattatott fel, és 1833. decemb. havában zengi és modrusi megyés püspökké neveztetett ki, az uralkodó ház irányában főleg az 1848—49. években mutatott hűsége által szerzett érdemeket; 1849-ben cs. k valóságos belső titk. tanácsos, 1852-ben a Leopold rend közép keresztese lett, és ez utóbbinál fogva osztrák birodalmi báróságot nyert 1858. mart. 6-án, [1]) mely István testvérétől nemzett unokájára Metell-re is dijelengedés mellett átruháztatott.

István szül. Kőrös vármegyében Vinareczen 1770. aug. 8-án, előbb Szerém utóbb Varasd vármegye főügyésze, utóbb kerületi, majd báni táblai ülnök, kir. tanácsos lett; 1825. 27. és 30-ban a magyar országgyülésre tartományi követ, 1832-ben pedig a horvát-slavon rendektől itélőmesterré választatott, és e minőségben ült 1832 től

[1]) Életrajzi adatait közli a Luna czimű zágrábi lap 1858. évi 30. szám.

1836-ig a magyar országgyülésen. Meghalt 1837. évben. Nejétől Markovics Jozefától két fia maradt: Metell és Gusztáv, ez utóbb 1848-ban Varasd vármegye szolgabirája volt, de utóbb a hivatalos pályáról véglegesen elvonult. Testvére

Metell szül. 1814. évben Zágrábban. Hivatalos pályáját Varasd vármegyénél kezdte, hol 1831-ben al-, 1836-ban főjegyző lett. 1845. 46-ban a m. kir. udv. kanczellariánál titkár, 1847—48-ban m. kir helytartósági tanácsos, és Zágrábban a báni tanácsnál osztályfőnök, 1848. decembertől császári belügyi miniszteri tanácsos és hivatalos kapcsolatban az igazság-ügyi miniszteriummal. Végre 1851-től a legfőbb semmisitő törvényszék tanácsosa lett. A forradalmi időszakban mint Jellasich határozott híve fáradozott. 1854. april. 22-én (máj. 25. kelt rendi diplomával) Leopold rend lovagjává neveztetett, s végre 1858. mart. 6-án nagybátyja a zengi püspök Osegovich Imre által nyert osztrák báróság reá, s a tőle származott nemzedékekre is kiterjesztetett, [1] és pedig úgy, hogy Varasd mellett jószágáról belai előnévvel is élhessenek.

Az említetteken kivül az Osegovich családnak a XVIII. században élt tagjai közűl megemlitendők: János, ki a báni tábla ülnöke volt.

Ferencz a múlt század utolsó tizedében Kőrös vármegye alispánja, azután Szörény vármegye, végre Zágráb vármegye alispánja lett; és e század elején meghalt.

A papi pályán ismeretes két György, mindkettő Romában tanult, és hittani tudor lett, az idősb varasdi kanonok, az ifjabb plesiviczai plébános volt.

Az 1646-ban élt György ágából utódai közűl a XIX. században István szolgabirón kivül még két Imre nevezetűt emlithetünk meg, mint Kőrös vármegyénél szolgált tisztviselőket, és pedig az idősb Imre fő adószedő volt; ennek fia János nep. 1859-ben cs. k. járásfőnök; az ifjabb Imre bölcsészeti tudor, remek latinsága miatt Kőrös megye hires főjegyzője volt, meghalt virágzó korában 1840-ben. Ugyan ezen ágazatból Márton 1859-ben cs. k. járásbirói segéd volt.

A barlabasseveczi Osegovich család nemesi czímere következő: a paizs kék udvarában hármas zöld halmon kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont török kardot villogtatva, első bal lábá-

[1] Életrajzi adatait lásd *Luna belletristisches Beiblatt der Agramer Zeitung 1858. nro 31.*

val zöld borostyánkoszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a paizsbelihez egészen hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

A barlabasseveczi és belai Osegovich bárók czímere pedig következő: a paizs függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban egy magas fakereszt látszik, melyet három fordulattal olajfa koszorú övedz körűl; a baloldali vörös udvarban kettős farkú arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú kivont szablyát, a bal lábával zöldellő borostyán koszorút tartva. A paizs fölött bárói korona, és azon ismét két egymással szemben álló koronás sisak nyugszik, a jobb oldaliból a leirt koszorús kereszt, a balból a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. A paizs alatt vörös szalagon arany lapidaris betűkkel horvát nyelven e jelszó (devise) olvasható: „Sve za Cara i za Domovinu" (mindent a császárért és hazáért).

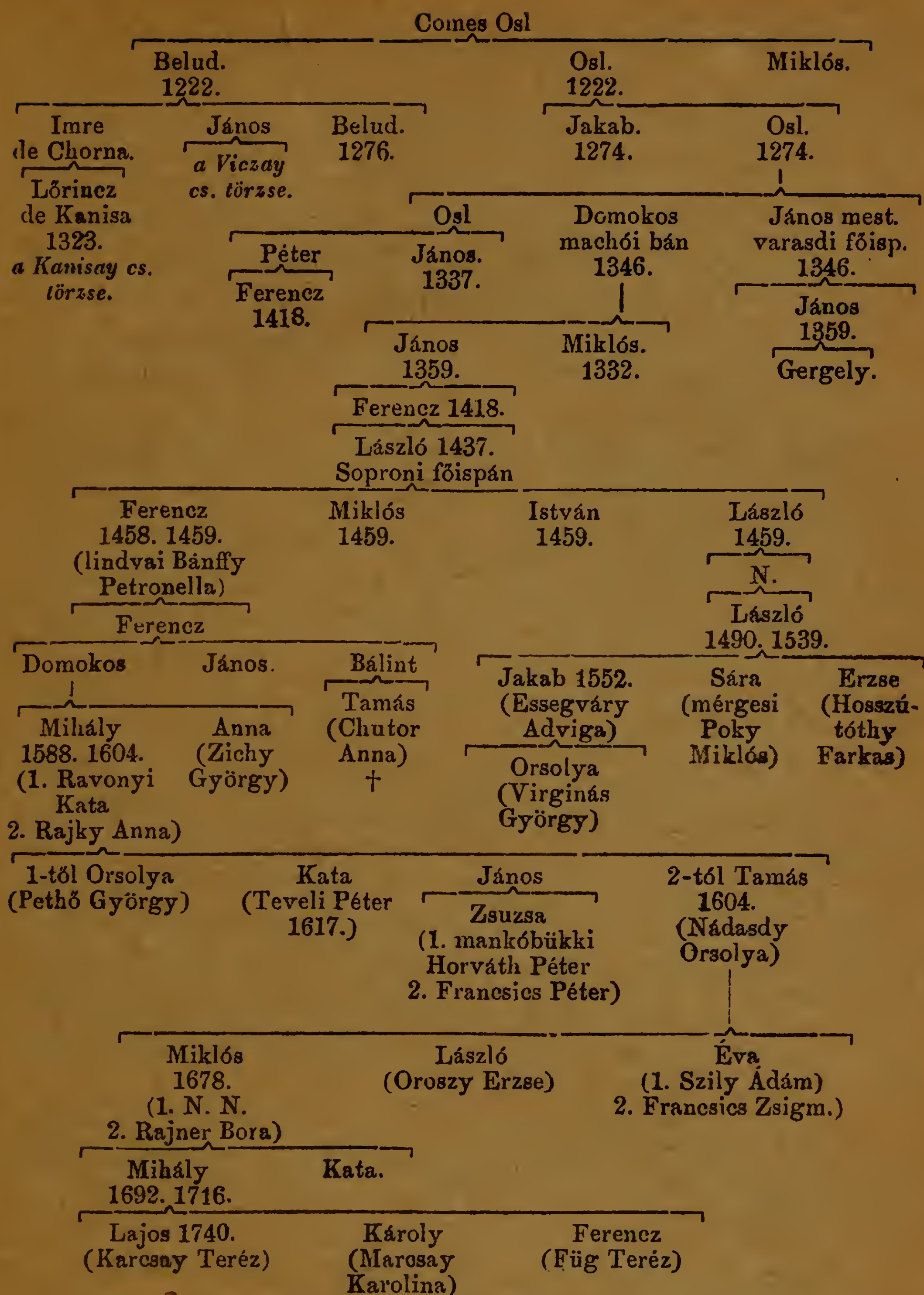
Ostffy család. (Asszonyfalvi.) Vas vármegye egyik legrégiebb ősi törzsökös nemes családa, mely eredetét a történelmileg ismeretes Osl vagy Osth nemzetségből veszi; és a kihalt Kanisai és élő Viczai grófok családjával közös törzsből szakadó vérséget képez. Az Osl nemzetségnek XIII. XIV. századbeli viszonyait tárgyazó számtalan oklevél maradványból, melyből igen sok a nemzeti muzeum okmány-gyüjteményét diszíti, igen kár, hogy kevés, aránylag igen kevés jutott sajtó alá, például csak Fejér Cod. diplomaticus gyüjteményében is; és igy a család törzskori sarjadozásáról még tűzetes nyomozásokra lenne szükségünk; annál is inkább, minthogy az ugyan e törzs-szakadó Kanisay család ismertetésénél láthattuk (VI. köt. 64. l.) hogy e család kiváló ősének Lőrincznek nagy atyjául Imre án áll, holott az előttem fekvő Ostffy család genealogiáján Comes Osl Lőrincznek nagyatyjául, és közös családtörzsűl van irva; melynél fogva ezen kétség eloszlatását az Osl nemzetségre vonatkozó okmányoknak kiadása eszközölhetné legalaposabban és hitelesebben.

Másik sajnos körülmény az, hogy a most is virágzó Ostffy család előttem fekvő és itt alább következő nemzékrendje csak a mult század közepén élő nemzedékig terjed, nem levén szerencsém azt a mostan élő ivadékokig megnyerhetni.

Az érdeklett családfa [1]) következő:

---

[1]) L. Wagner Mss. tom. LXX. p. 132. és Geneal. auth. Mss. tomo I. et II stb.

Az Osl nemzetségi tagokra vonatkozó okmányok szerint a következőket tudhatjuk:

1276-ban Comes Belud, az Osl nemből Beludnak fia IV Béla és V. István királyok alatt több rendbeli hadjáratban szerzett érdemeinek tekintetbe vétele miatt IV. László királytól adományban

nyerte Vas vármegyében fekvő Kechul földet [1]) (tán Kethul = Két-hely), azonban a következett 1277. évben ezen földet, mely Sopron várához tartozott, vissza cserélte Beludtól, adván neki helyette ugyan azon vár tartozékaiból L ó ó s, L o b l ó és T o r d nevű földeket. [2])

C o m e s H e b o r d u s, szintén az Osl nemből származott, kit 1270. táján Lodomér esztergami érsek a kedheli Mária monostor cisterci rendű apátja István panaszára megintett, hogy a Sopron megyéből járó dézsmák huszadát elakarja foglalni. [3])

1291-ben említetik G e r g e l y, alramsi (?) comes), az Osl (Oschli) nemből Péternek fia. [4])

1278. évben D i é n e s, Péternek fia az O s l nemből, Ottokár cseh király elleni hadjáratban vett részt, és a lováról lehanyatlott M á t é nádort ő segité föl. [5])

Azonban leghíresebb tagjai voltak az Osl nemzetségnek a XIII. század végén Osl J á n o s (Iván) és I m r e; kik 1278-tól 1305. évig IV. László, III. András király alatt szüntelen háborogtak; mindkettő horvátországi bánságot is viselt. [6])

P é t e r a fölebb említett János és Imre (v. Henrik) testvére veszprémi püspök 1289-ben.

M i k l ó s szintén azok testvére Sümeg várát foglalta el maga részére, és azt birta 1296- midőn tőle III. András király részére vissza foglaltatott.

1437-ben L á s z l ó soproni főispán F e r e n c z n e k fia, ki asszonyfalvi Osthnak fia volt, és Demeternek fia B e n e d e k Moglocza helységet, melyet Sarod helységért a csornai prépostságtól cseréltek, miután Sárodot nénjük I l k a, asszonyfalvi Leökös Jánosnak leánya itéletileg maga részére megnyerte, — a nevezett prépostságnak vissza adták. [7])

1458-ban asszonyfalvi Ostffy F e r e n c z mint alperes ellen Mérgesi P é t e r perelvén, minden ügyeiben Dénes esztergomi érseket bizta meg biróúl. [8])

---

[1]) Fejér Cod. diplom. tomo VII. vol. 2. p. 50.
[2]) Ugyan ott p. 57.
[3]) Ugyanott p. 79.
[4]) Ugyan ott p. 164.
[5]) Budai Fer. Hist. lex. III. 26.
[6]) Ugyan ott 27–30.
[7]) Fejér, Cod. dipl. tom. X. vol. VII. 908.
[8]) Teleki, Hunyadiak kora X. 587.

1459. évi oklevél szerint Ostffy Lászlónak gyermekei voltak: Ferencz, Miklós, István, László.

1491-ben Ostffy Miklós leleszi prépost volt. [1]) Már 1484-ben ellentmond Bálint váradi püspöknek, ki a premontreik helyébe a cisterczi rendet behozni szándékozott.

1539-ben Ostffy László paghi Károli Pállal I. Ferdinand király követségi biztosa Szapolyai embereihez Esztergomban. [2])

A család mostan élő nemzedékéből Ostffy Sándor 1845-ben Vas vármegye szolgabirája volt.

Ostvay család. Gömör vármegye nemes családai közé számítatik.

Oswalda család. Trencsin vármegye nemesi lajstromában 1655-ben eléfordul Miklós, György, és János.

Osvald család. (Felső-Őri.) Egyike azon Vas megyei adományzott családoknak, melyek Felső-Őr helységre 1582-ben Rudolf királytól új adomány-levelet nyertek. Az 1611. febr. 16. Bécsben kelt új adomány-levélben, melyet II. Mátyás király adott a felső-őri nemességnek, szintén bennfoglaltatik az Osvald vagy Osválth család.

Osváld család. Osváld Farkas 1754-ben Mária Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon arany koronából kiemelkedő arany oroszlán, fölemelt első jobb lábával kivont kardot tartva, a ballábával ölébe egy zászló-nyelet szorítva, mellyen fehér zászló lobog, és azon vörös kereszt van. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a leirthoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Osváth család. Szabolcs, Szatmár, Ugocsa és Zemplin [4]) vármegyében székel.

Szatmár vármegyében 1787-ben a józsefi rendszer alatt Osváth Gergely törvényszéki biró, ugyan akkor főügyész Osváth János, ki utóbb 1790. és 1796-ban is Szathmár vármegye főügyésze volt. [5])

E század elején Szatmár vármegyében Osváth Miklós közbirtokos Dengelegen, Osváth Lászlónak özvegye Zajta, Darnó és Ga-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 44

[2]) Budai Hist. lex. III. 168.

[3]) Collect. herald. nro 264.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 115.

[5]) Szirmay Szatmar várm. I. köt. 131. 138.

csály helységben, Osváth Gergelyné Csengerben és Cs. Ujfaluban, Osváth Pál Kis-szekeresen. [1])

Szatmár vármegye 1767. aug. 31-én adott ki a család részére nemesi bizonyitványt.

Ugocsa vármegyében e század elején Osváth Pál birtokos Csepe és Csedregh helységben. [2])

Ugyan ezen vármegyében Osváth István 1837. évben rendszerinti esküdt, 1844-ben úti biztos.

Osváth család. (Bibarczfalvi.) Erdélyi székely eredetű Bardócz székben, birtokos Bardóczon és Bibarczfalván. [3])

1635-ben Bertalan említetik Bardócz fiókszék kiváltságlevelében, melyet I. Rákóczy György adott. [4]) Ennek fia Mihály 1656-ban ugyan azon székben alkirálybiró. [5])

Egyik ága Kraszna vármegyébe származott, hol Imre törvényszéki ülnök 1815. körűl; özvegye Szemere Paulina, valamint Emánuelnek is özvegye Hidvégen és Kraszna vármegyében több helyen birtokosok.

Osváth család. (Hilibi.) Ezek közűl János az erdélyi kir. közügyi igazgatóság levéltára mellett lajstromozó 1815. körűl.

Osváth család. (Dombai.) Ezek közűl János előbb köztanár, 1696-tól 1704. évig unitarius lelkész Kolosvárott. [6])

Osváth család. (Kobádfalvi.) Zsigmond a sz.-keresztúri unitaria tanodának pénztárnoka 1840. körűl.

Osváth család. (Demeterfalvi.) Zsigmond Kraszna vármegyében erdőgondnok 1815. körűl; más Zsigmond Udvarhely széki erdőgondnok 1848-ban.

Előnév nélkül találjuk Krasznában Ferenczet, 1815-ben Zilah város hívatalnokát, Józsefet a zilahi ev. ref. tanoda aligazgatóját 1843. körűl.

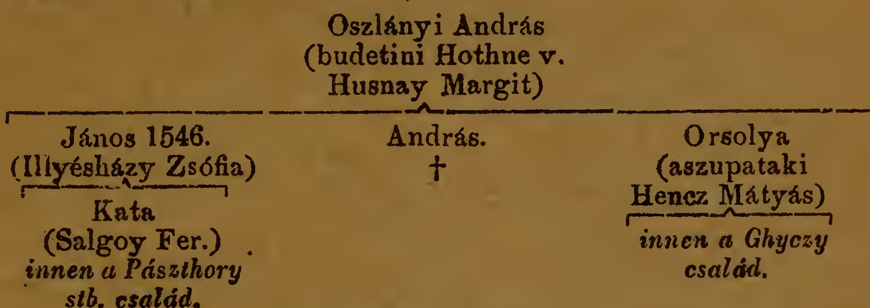
Doboka vármegyében 1702-ben M.-Köblösön birtokos volt az Osváth család, és a só-jövedelemnek is részese. [7])

Osyk család. Osyk Ozvald, kiben a család kihalt, birtokos volt Zólyom vármegyében Zolna és N.-Szalatnyán; az ő s Palojtay

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. köt. 31. 129. 132. 203. 244. 247. 269.
[2]) Szirmay C. Ugocsa 137. 173.
[3]) Benkő Transylv. specialis p. 163.
[4]) Nemes székely nemzet constitutiója 87.
[5]) Kállay Székely nemzet 274.
[6]) Székely Sándor, Unitaria vallás tört.
[7]) Hodor Doboka várm. 188.

Péter magvaszakadtán 1611-ben Gyürky János és Benedek kaptak adománylevelet a nevezett helységekben volt curiákra. [1]) N.-Szalatnyán egy curia sokáig viselte Osyk Ozvald nevét, innen 1741-ben is, midőn azt már Holecz Márton magvaszakadtán Urbányi János kapta adományban, még azon névvel neveztetett. [2])

Oszlányi család. (Oszlányi †.) Bars vármegye kihalt családa, melyből a XV. század végén élt Oszlányi András, kitől következő ivadék vette származását: [3])

Oszláry család. 1383. évben élt Oszlári másképp Kürtös Leukus, kitől a Baloghy család származik. *Lásd ezt.*

Oszterhalt család. Oszterhalt Antal-Ferencz 1708-ban I. József király által adott czímeres nemeslevél által jutott a nemesek közé. [4])

Czímere négy részre osztott paizs, egy közép kissebb koronás vérttel, melynek kék udvarában zöld-vörös zászlót tartó fehér bárány látszik; a nagyobb czímer-paizs 1. és 4. arany udvarában koronás egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2. és 3 osztály vörös udvarában jobbról balra rézsutosan (diagonaliter) fekvő ezüst csikolaton három piros rózsafej tünik föl. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a fehér (husvéti) bárány látszik, első jobb lábával piros zászlót emelve. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüstvörös.

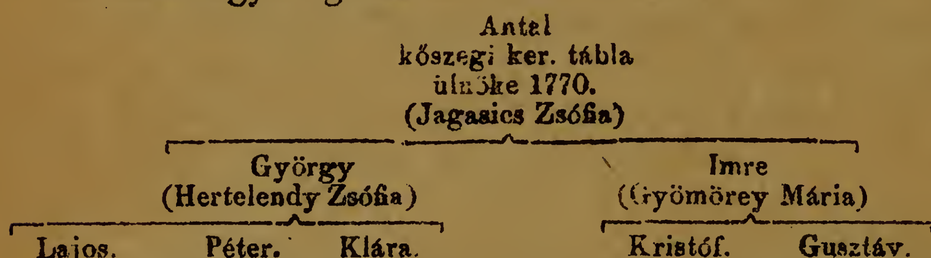
Oszterhuber család. Alapítója Oszterhuber János légrádi pósta mester, ki 1741. évi octob. 23-án Mária Terézia királyasztól adott czímeres nemeslevélben emeltetett nemességre. [5])

Czímerük következő: a paizs kék udvarában zöld téren arany oroszlán ágaskodik, fölemelt első jobb lábával arany póstatrombitát

[1]) Sz.-benedeki Convent capsa G. fasc. 2. nro 10.
[2]) Ugyan ott capsa H. Fasc. 2. nro 5.
[3]) Geneal authent. tom. II.
[4]) Collect. herald. nro 747.
[5]) Ugyan ott nro 197.

tartva, a paizs közepén vizirányosan az oroszlán derekát is elfedve egy vörös csikolat vonúl át, mellyen három vörös pecsétes fehér levél látható. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család egyik ágának nemzékrende ez:

A család nagyobbára Zala vármegyében székel és birtokol, nevét Oszterhueber alakban is találjuk.

A táblázaton nevezett Antal 1760-ban a dunántúli kerületi tábla jegyzője, 1770-ben mint ülnöke fordúl elő.

A család tagjai közűl többen Zala megyénél hivatalt viseltek. Tudomásom szerint:

Ferencz 1810. 1815. évben Zala vmegye másod-alispánja volt.

József, 1830-ban Zala vármegye táblabirája.

Kázmér 1837. 1844-ben ugyan ott esküdt.

László 1848-ban honvéd, 1861-ben alkotmányos szolgabiró Zala vármegyében.

Móricz 1827-ben jogász.

Osztarics család. Közűlök István 1663-ban N.-Szombatban tanult mint convictor a jesuitáknál. [1])

Osztinyi család. Trencsin vármegyei nemes család, czímeres nemes-levelét a nevezett vármegyében Osztinyi Dániel hirdetteté ki 1625. évben [2])

Osztoics család. (Kis- és nagy-szemlaki.) Osztoics nevű két család nemesítetett meg a mult század végén. Osztoics Balás 1791-ben kapta czímeres nemes levelét II. Leopold királytól. Czímere ötfelé osztott paizs, úgy, hogy az 5-ik osztály a két alsó udvar között piramis alakban nyúlik föl, ennek ezüst udvarában zöld halmon magas élőfa zöldel; a paizs 1. osztálya arany udvarában egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal, a 2-dik vörös udvarban ezüst oroszlán ágaskodik; a 3-ik vörös udvarban jobbról egy kék mezű kar nyúlik be, ki

[1]) Sophia in aquila stb.
[2]) Szontagh Dán. közl.

vont kardot tartva; a 4-ik udvarba balról vörös mezű kar nyúlik be, ezüst buzogányt emelve. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között ezüst oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

1792-ben Osztoics Joachim nyert czímeres nemes levelet. Ennek czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik; a 2. és 3-ik kék udvarban kúp alakú ezüst csikolat látszik, két oldalról két, és két ága között egy aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos sisakos vasas vitéz emelkedik ki, sisakján vörös, fehér, zöld, három darú-toll leng, jobb kezével aranymarkolatú kardján levágott emberfejet mutat. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Osztoics Péter 1812-ben száz forinttal járult a Ludovicea alapjához.

A kis- és nagy-szemlaki előnevet viselő Osztoics családból Temes vármegyében többen viseltek hívatalt: igy János 1829-ben főügyész, György 1838-ban al-, 1845-ben főszolgabiró volt, 1861-ben ugyan az.

Osztopáni család. Közűlök ismeretes Osztopáni Dienes Somogy vármegyei nemes, ki 1384-ben Mária királyasszonyhoz küldetett II. András király arany bullájának megerősitésére. Az Osztopáni név utóbb a Perneszy család előnevévé vált. *Lásd Perneszy cs.*

Osztroluczky család. (Osztrolukai.) Zólyom vármegye egyik régiebb nemes családa; tagjai többnyire a nevezett és szomszéd megyékben viseltek hívatalt.

1569. Osztroluczky Gáspár Zólyom vármegye alispánja volt. [2])

Menyhért 1593—1599-ben Nógrád vármegyének, [3]) 1607-ben Zólyom vármegyének is alispánja. [4]) 1635. 1637-ben Zólyom vármegye követe; [5]) 1648-ban Hont vármegyének alispánjául olvassuk; [6]) de ez utóbbi már vagy más Menyhértről szól, vagy hibás adat lesz. Ámbár az bizonyos, hogy Menyhért 1637-ben másodszor nősült, elvévén Lipthay Imre özvegyét Majthényi Máriát. [7]) Még 1629-

---

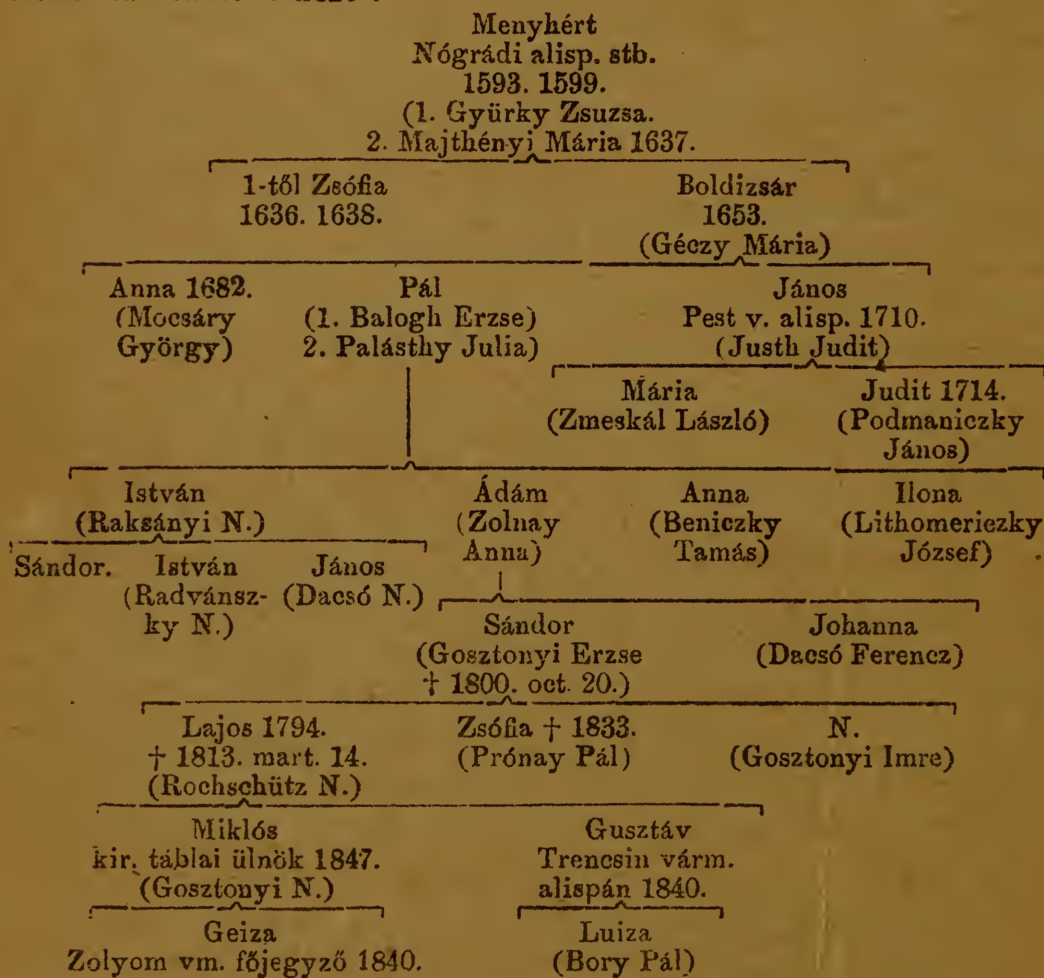
[1]) Adami, Scuta gentil. tomo VIII.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 222.
[3]) Protocoll. C. Neográd 1599. p. 47.
[4]) Lehoczky Stemmat. I. 222.
[5]) Ugyan ott 221.
[6]) Ugyan ott 195
[7]) Sz.-benedeki Conv. Fasc. 30 nro 40.

ben élt Menyhértnek első neje Gyürky Zsuzsánna, midőn 1631-ben férje azon tette ellen tiltakozik, hogy ez sógorával együtt nevezett nejének mostoha anyját Bory Juditot az ingóságok átadásáról megnyugtatta. [1])

1636-ban Menyhértnek leánya Zsófia, anyja testvérének Gyürky Annának férje Battha Pál ellen, sőt atyja ellen is tiltakozik, hogy mostoha nagyanyjának Bory Juditnak nyugtatványt adták a nagyatyja Gyürky Benedek végrendelete szerint maradt ingóságok átvételéről. [2])

1638-ban ugyan csak Menyhértnek leánya Zsófia, és nagynénje Gyürky Anna tiltakoznak Bory Judit ellen, hogy ez javaikat, nevezetesen zólyomi házukat elidegeníté. [3])

Menyhérttől kezdve, kinek Boldizsár fia volt, a család leszármazása következő:

[1]) Sz.-benedeki Convent. Protocol. L. pag. 120.

[2]) Ugyan ott Fasc. 26. nro 40.

[3]) Ugyan ott Prot. M. pag. 64.

Boldizsárnak egyik fia János 1706—1719-ben ősi birtokai Osztrolukán lakott, 1710-ben Pest vármegye alispánja volt. Nejétől neczpáli Justh Judittól csak két leánya maradt.

Anna Mocsáry Györgyné 1682-ben Füleken lakott, a várnak megvételekor férjének családi irományait ruhájába varva menté meg.

Pálnak neje Baloghy Erzsébet volt, (másik nejéül Palásthy Juliannát is találom), az elsőtől két fia, két leánya maradt; István fiának nejétől Raksányi leánytól fia István, kinek özvegye Radvánszky leány, utóbb Hanrich-hoz férjezett; ezek ága kihalt. Ádám Zolnay Annával nemzé többi közt Sándort, kinek özvegye Gosztonyi Erzsébet. Meghalt 1800. octob. 20-án. Ettől két leánya, és egy fia Lajos maradt. Lajosnak, ki 1808-ban a Ludovicea alapitványát három ezer forinttal szaporítá, és ki 1813. mart. 14-én halt meg, Rochschütz családból származott nejétől fiai:

Miklós 1836—40-ig Zólyom v. alispán, utóbb 1848-ig volt kir. táblai ülnök; kinek Gosztonyi családbeli hitvestársától fia Gejza 1840-ben Zólyom vármegye főjegyzője volt. — Gusztáv (v. Ágoston) 1836-ban Trencsin vármegyének hadi főadószedője, 1840-ben alispánja volt. Leányát Emiliát Borfői Bory Pál vette nőűl.

Ostrosith család. (Giletinczi, báró †.) Horváth eredetű Slavoniából Pozsega vármegyéből, holott fekszik Giletincz helység, melyről előnevüket irák. Magyarországba I. Ferdinand korába szakadtak. A bejövők Miklós és János voltak, — úgy látszik — testvér atyafiak, amaz I. Ferdinand király hadainak egyik kapitánja, 1536-ban ő szabadítá fel Makovicza várát Bártfa segélyével. 1542-ben Pest ostromában vett részt, s úgy látszik ott el is esett, mert 1544-ben már nyomott latin versek állitják, hogy a török elleni hadban puska-golyó leteríté. — Nevezett Jánostól következő nemzékrend veszi eredetét: [1])

János
Trencsin v. főisp. 1549.

Miklós	András
Illaván s Liptóban †	1597—1609. 1606. *báró.* (1. Forgách Ilona 2. Perényi Bora)

István	János	Judit
1618. 1659. főasztalnok mest. (Tököly Anna)	szül. 1599. kamarás 1625. † 1636.	(Petróczyné)

Folyt. köv. lapon.

[1]) Lehoczky Stem. II. 265. A nzti muzeumban fol. lat. 446. sz. kézirat stb.

István, *ki az előbbi lapon.*
1618. 1659,
főasztalnok mest.
(Tököly Anna)

Miklós † 1660. korona őr 1647. (1. Kapy Kata. 2. Kollonich Ludmilla M.)	Pál kapitány (Ujfalussy Éva)	Mátyás 1681. † 1703. nótát kap (Révay Kata v. Szidonia)
Borbála (1667. Bethlen Farkas)	Erzse (1. Szontagh Mózses 2. Krichpaum Jakab)	

A családfa élén álló János 1549-ben Thurzó Elek özvegyének Székely Magdolnának, mint Trencsin vármegye főispánnéjának helyettese, Trencsin vármegye kormányát vitte. [1] Fiai közűl Miklós magnélkül hált el. András 1597-ben az országos adópénz kezelője; [2] 1599-ben az országgyülés által határigazitási biztos. [3] 1606-ban — midőn a bécsi békekötést aláirta, báró lett, [4] 1608-ban a leleszi és jászói konventnek vizsgálója, [5] 1609-ben a nyolczados törvényszék birája volt., [6] Két neje volt 1. Forgách Ilona, 2. Perényi Borbála. Ezektől gyermekei Judit Petróczyné, János, kit az 1625. évi országgyülés Szilezia felől a határszemlére bizott meg. [7] A külföldi egyetemeken járt. Mint nőtlen halt meg 1637. kora 38. évében. Eltemettetett Illaván. [8]

István 1618—1638-ban az országgyülési végzemények szerint föllebbezési törvényszéki biró, 1628—1635-ben az Ausztriában vissza szerzett javak biztosa, 1635-ben kir. főasztalnok mester, a midőn a győri vársánczok ásatásához országos biztos volt. 1630-ban a lengyel királyhoz küldetett követségbe Lublyó visszavétele végett. [9] Lehoczky szerint ő szerzé Hradek, Ladan, Illava (Trencsin vármegyei) birtokot, de — úgy látszik — ezt már előbb birta a család. Birt Léván is. 1579-től 1659-ig naplót irt. [10] Neje Tököly Sebes-

[1] Lehoczky Stemmat. I. 156. a főispánok közt említi.
[2] 1597. évi 11. törv. cz.
[3] 1599. évi 44. törv. cz.
[4] Lehoczky Stemmat. I. 169. és II. 265. és az 1606-ki bécsi békekötés.
[5] 1608. évi kor. ut. 12. törv.
[6] 1609. évi 68. törv. cz.
[7] 1625. évi 23. törv. cz.
[8] Lehoczky Stemmat. II. 265.
[9] 1630 26 t. cz.
[10] Lehoczky szerint.

tyénnek leánya Anna volt, ettől három fia született Miklós, Pál és Mátyás.

Miklós 1647-ben a 3. törv. czikk szerint korona-őrré választatott. Harczolt Rákóczy ellen, elveszté Hradek-ot, meg visszakapá. Szintén irt naplót. Meghalt 1660-ban [1]) Első neje Kapy Kata, a második gr. Kollonicz Ludmilla-Margit volt. Amattól leánya Borbála született, kit 1667. febr. 21. vett nőül Bethlen Farkas. [2])

Pál Tököly ellen harczolt, termetére nézve magas férfiú. Nejétől Ujfalussy Évától, ki utóbb Illyésházy Gábor neje lön, egyetlen leánya Erzsébet először Szúnyogh Mózsesné, utóbb Krichpaum Jakab neje. Ebben a család kihalt.

Mátyás a Wesselényi-féle mozgalmakba keveredett Lehoczky szerint, és javait veszté, de 1681. évi 16. és 23. törv. szerint az egész Dunán inneni s túli kerületre nézve országos fő számvevő; és Morvaország felé a határok igazitására biztos. 1660-ban jul. 14-én testvérével Miklóssal együtt Liptó vármegye közgyülésén ellene mond az iglói Szontagh család egyik czímeres levele kihirdetésének, mivel ez által Liptó vármegyei vámjövedelmük csökkennék, aristokratai gőggel állitván, hogy a fölségnek nem lehet joga régibb vámbeli adomány ellenére a vámok alól fölszabadítani [4]) De az ellentmondás elhangzott. — Fejérvárnál esett el 1701-ben. [5]) Nejétől Révay Katalin v. Szidóniától (ki 1703. meghalt), ha voltak is gyermekei, korán elhaltak, és igy benne s két testvérének leányaiban a két századig virágzó Osztrosith család kihalt.

Vallásukra nézve evang. voltak.

Osztroviczi család. (Osztrowi.) Közülök József Erdélyben Torda város hadnagya 1815. körül

Osztroviczky család. Zólyom vármegye nemessége sorában van említve Fényes Elek Geographiájában.

Osztrovy család. Hunyad vármegyei család, nevét találjuk Osztrovyi-nak is irva. Osztro és Osztrovel helység fekszik Hunyad vármegyében. Az előttem fekvő családi származás szerint, melyet 1676-ban Alsó Mátyás irt, kihaltnak mutatja a családot. Osz-

---

[1]) Kazy Hist. R. Hung.

[2]) Thaly K. Történelmi Kalászok 112. Lásd Bethlen Miklós önéletirása ki adta Szalay L. I. köt. 242.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 266.

[4]) Szontagh Dán. közl.

[5]) Lehoczky Stemmat. 266.

trovy János, György és Gáspár testvér volt Osztrovy Borbálával, ki háromszor ment férjhez, először örményesi idősb Fiáth Jakabhoz, ennek haltával karansebesi Vajda Jánoshoz, és végre káki Szemerea Andráshoz.

„Osztrovy Miklós, kit Gelgojénak is hittak — úgy mond az érintett kézirat,—atyafi-gyermek volt Osztrovy Jánossal, Györgygyel, és Gáspárral, ezek mindenik deficialtak, és a hugokra Osztrovy Borbálára maradt aztán a Romány rész zálogos jószág."

Otrokócsy Foris család. Irodalmilag ösmeretes közűlök O. Foris Ferencz, ki 1640-ben Rimaszécsen született. Külföldön tanult, utóbb szülőföldén evang. lelkész, mint ilyen gályarabságot szenvedett. Utóbb a kath. vallásra tért. Meghalt 1718. — Több latinúl és magyarúl irt munkát adott ki. [1])

Ottenfels Gschwind család. Ottenfels Gschwind Ferencz báró 1827-ben vétetett bé országgyülésileg a hazafiusított nemesek közé a 42. törv. czikkben.

Otth család. (Felső-őri). Vas vármegye azon családainak egyike, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre uj adományt nyertek. (*L. Zámbó cs.*)

Otth Károly Pozsony vármegyétől 1804. sept. 22-én nyert nemesi bizonyitványát lakta helyén Krassó vármegyében 1824. nov. 22-én hirdetteté ki.

1858-ban Otth Károly bánya tanácsos Oraviczán.

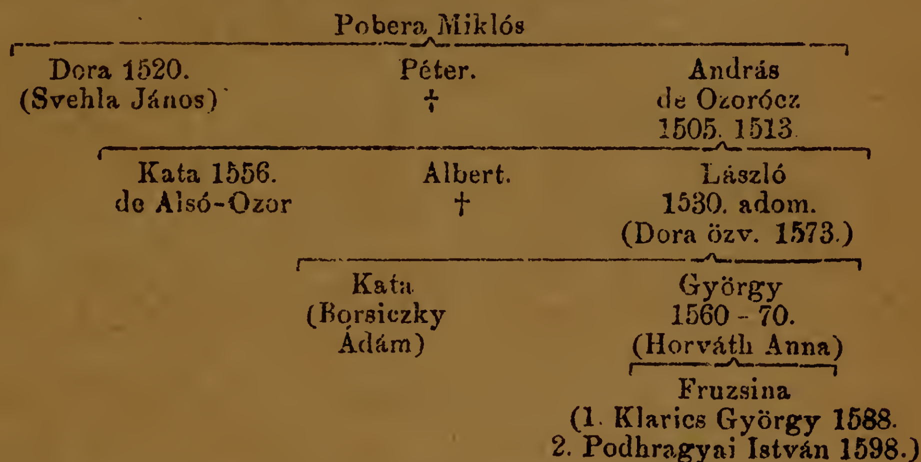
Ottlik család. (F.-Ozoróczi és Kohanóczi.) Trencsin vármegyei eredetű, jelenleg több megyébe is elterjedve. Régiebb nevök Ozoróczy volt, mint alább látni fogjuk. Törzse Pobera Miklós I. Mátyás király alatt telepedett Trencsin megyei Alsó-Ozorra. Három gyermeke maradt: Dorottya mitthói Svehla Jánosné 1520-ban, Péter, ki magtalanúl halt meg, és András (1505—1513), ki már Ozoróczynak iratott. Ez 1513-ban alsó-drietomai részjószágát elzálogosította Zábláthi Lőrincznek. Ennek egy leánya Katalin 1556-ban Tóth Sóki Ferenczné, és két fia Albert és László maradt. Amaz magnélkül múlt ki, László pedig Révay Ferencz alnádor parancsa folytán 1530-ban a nyitrai káptalan által iktattatott bé Alsó-Ozoróczon. Neje Dorottya volt, Mihálynak leánya gyulai Sándor Borbalától, s 1573-ban már özvegy. Ettől két gyermekét ismerjük Katalint, ki Borsiczky Ádámnak neje és B. Györgynek atyja volt, és Ozoróczy Györgyöt, ki

---

[1]) Magyar irók, Életrajz gyüjt. I. 347.

unoka vérével Borsiczky Györgygyel 1566-ban Radéczy István kir. helytartó adománya folytán Alsó-Ozorócz helység fele részébe, és F.-Ozorócz jobbágy-telkeibe, valamint Kohanócz egy részébe a nyitrai kaptalan által mindkét ágra beiktattatott. Nejétől Horváth Annától egyetlen leánya Fruzsina 1588-ban Klarics Györgynek, 1598-ban Podhragyai Istvánnak hitves társa volt.

Az eddig említettek nemzékrende [1]) igy áll:

Az e táblán állókról megjegyezhetjük, hogy Ozoróczy András eléfordul 1496-ban Podmaniczky Istvánnak az ugróczi erdők birtokába adomány-czímen történt beiktatásánál. Miután azonban még e táblázaton állóknál az Ottlik nevet nem találjuk, mint származott e név, s mily vérségen eredtek az Ottlik családbéliek az Ozori vagy Ozoróczyaktól, egyenesen fi-ágon, vagy leányági fiusitás által? — azt biztos adatok hiányában meg nem mondhatom.

1569-ben Ottlik Anna, Ottlik Ferencznek Fáncsy Katától született leánya Huszár Mátyásnak neje volt. [2])

1650-ben már eléfordúl Ottlik János, ki ekkor Velcsiczky magvaszakadtán beiktattatott. 1661-ben Trencsin vármegye alispánja, 1662-ben követe volt. Testvére István volt.

Ezek utóda már f.-ozoróczi és kohanóczi előnévvel élő Ottlik György mezei hadak ezredese I. Leopold király alatt Buda vára ostromában szerzett érdemeiért 1688. aug. 18-án Bécsben kelt czímeres levélben nemessége megerősitését és czímere bővitését nyerte. [3]) Ez oklevél szerint a család czímere a paizs kék udvarában zöld

[1]) Geneal. authent. tomo I.

[2]) Szontagh Dán. jegyzéke szerint ozori Ottlik János már 1474 ben az Egresdy család részére véghez vitt törvényes szemlénél eléfordúl.

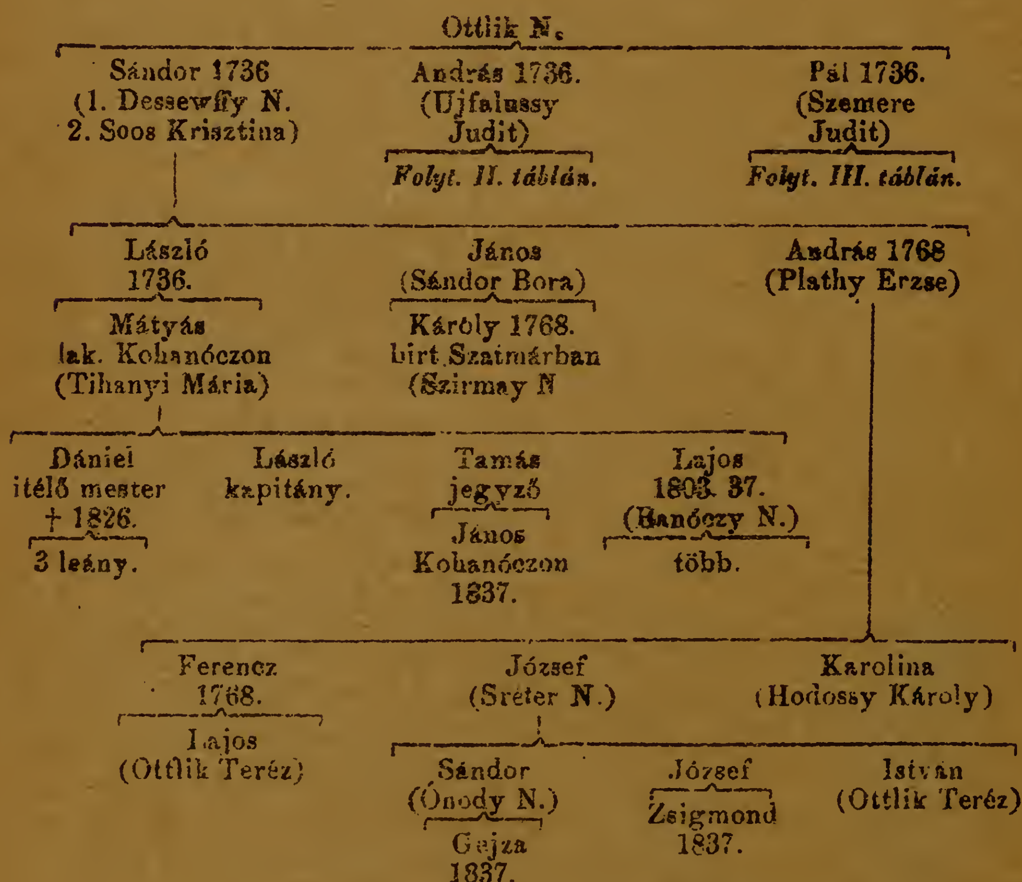
[3]) Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 56. 58.

téren egy lovas magyar és egy lovas török vitéz, egymással szemközt állva, párbajt vivók; fölöttök jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából farkas emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva; mellette jobbfelé egy zászló leng. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Ezen czímeres levelet nyert Ottlik György talán egy azon Ottlik Györgyel, ki Rákóczy II. Ferencz udvarának és egyszersmind a Thurzó-Tököly örökösök javainak kormányzója volt. Szintén e György lehetett az, ki 1722-ben Sujánszky István magvaszakadtán Alsó- és Felső-Ozorban beiktattatott, Csery István ellentmondása mellett. [1])

A család leszármazását izről izre csak a mult század elején Sándor, András és Pál testvérektől lehozva terjeszthetjük elő a következőkben:

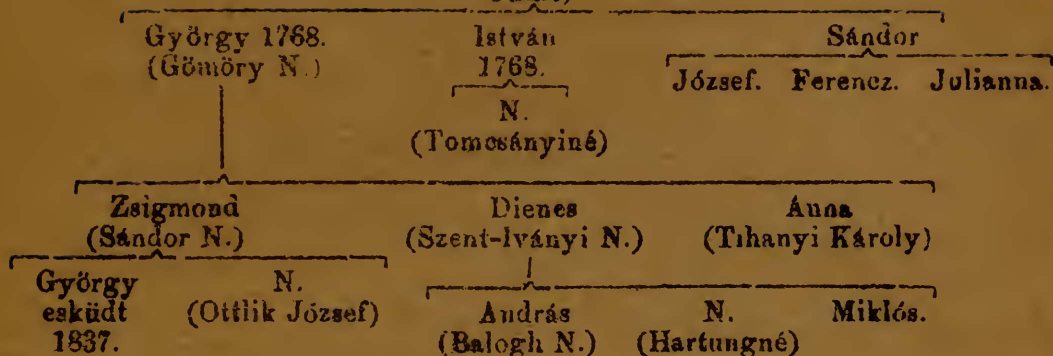
I. tábla.

[1]) Nyitrai káptalan libro 8. protoc. 93. folio 195.

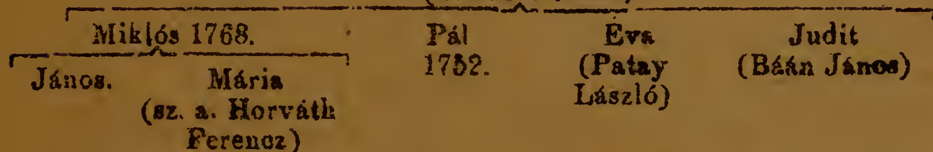
II. tábla.

II. András, *ki az I. táblán.*
1736.
(Ujfalussy
Judit)

III. tábla.

Pál, *ki az I. táblán*
1736. 1752.
(Szemere Judit)

Trencsin vármegyének nemesi összeirásában a család következő tagjai fordulnak elő:

1736-ban Pál Sáros megyei birtokán lakott, Sándor pedig és ennek fia László az ozoróczi és kohanóczi jószágon, András Kohanóczon.

1748-ban az alsó járásban Kohanóczon találjuk Lászlót, a hegyentúli járásban Ozoróczon pedig Sándort, Andrást [1]) és ennek fiait.

1768-ban F.-Ozoróczon székeltek idősb Andrásnak fiai u. m. György, István és Sándor; továbbá Jánosnak örököse Károly, végre András és ennek fia Ferencz.

1803 ban Kohanóczon laktak Mátyásnak örökösei u. m. Dániel, László, Tamás és Lajos, Melcsiczen pedig István.

Ezek közűl Dániel Pest vármegyénél hivatalos pályát kezdett, 1801-ben mint aljegyző szolgált, 1810-ben Pest vármegye másod alispánja volt, utóbb kir. személynöki itélőmester. Meghalt 1826. april. 11-én kora 52 évében.

---

[1]) Úgy látszik — ez azon András, ki 1710-ben Jenában tanult, és Haan, Jena Hungarica 40. lapon hibásan báró-nak van irva?

1837-ben a Trencsin megyei nemesi összeirásban találjuk Felső-Ozoróczon Andrást, és két fiát Ferenczet és Istvánt, ezen Ferencznek is már ekkor két fia Miklós és Ferencz, Istvánnak pedig három u. m. Sándor, József és István szintén összeirattak. Továbbá ugyanott lakott Dénes is, valamint Zsigmond és Károly. — Kohanóczon éltek ekkor Mátyásnak örökösei László és Tamásnak fia János, valamint ott lakott Lajos is. Melcsiczen lakott István. Végre ugyancsak Ozoróczon összeirattak még Ferencz s fiai Ferencz és László, azután Gyula, Gedeon, Tamás és Eduard testvérek; továbbá idősb József fiaival Sándorral, Józseffel, és Istvánnal, ez utóbbi Sándornak fia Gejza, Józsefnek pedig Pál és János. Ugyan ott Dénesnek fiai András és Miklós is, Zsigmondnak pedig fia György, s legvégül Károly.

A kohanóczi jószágot a családtól Szontagh Lajos vette meg, ettől pedig a Szilvay család, ettől pedig legközelebb báró Sekkendorf birtokába jutott.

A család egyik ágából Ottlik Ákos 1842-ben Nógrád megyében alszolgabiró lett. Neje losonczi Gyürki Pál leánya.

Othácz család. Othácz János 1540-ben több érdektársaival zálogczímen Komárom megyei Fűzitó, Duna-Almás helységébe beiktattatott. [1])

Otzaniczai család. Otzaniczai Tamás görög kereskedő 1671. mart. 20-án Apaffy Mihály erdélyi fejedelemtől czímeres nemes levelet nyert. [2])

Oudaille család. Közűlök gróf Oudaille Hubert-Károly az 1715. évi országgyülésen [3]) nyert hazafiusitást. Birtokos volt Bars megyében, többi közt Néveden is. [4]) Neje Csató Anna-Klára volt; kitől azonban, hogy ivadéka maradt volna, nem tudjuk. Még 1741-ben élt, miután ekkor őt az országgyülésen Ordódy Imre képviselte.

Ováry család. Jelenleg Abauj, Borsod, Gömör vármegye nemessége sorában olvassuk.

Szatmár vármegyében Ováry János társával Berey Jánossal 1416-ban Bere helység birtokába visszahelyeztetik. [5])

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 162. 176.

[2]) Kemény, Not. Capit. Albensis. I. 259.

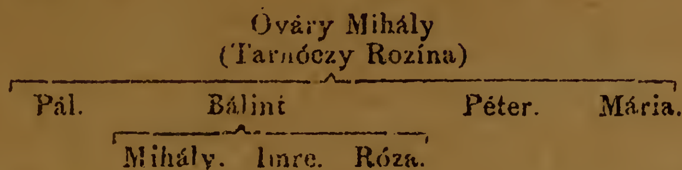
[3]) 1715. évi 135. törv. cz.

[4]) Bel, Notit. nova Hung. IV. 264. 282.

[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 25.

Ugyan e megyében Óváry Ferencz 1784-ben megyei tiszti főügyész volt. [1])

Ugyancsak Óváry családból való a következő ivadék:

Óváry család. Erdélyben e néven szintén több ismeretes egyént találunk. Óváry Benedek 1568-ban a gyula-fejérvári vallási vetélyen mint gyorsíró jött elő, később ugyan ott iskola igazgató volt. [2]) Péter 1597-ben tordai unitarius pap, e minőségben Simándra (Arad várm.) tétetett át. István 1601-ben Báthori Zsigmond követe a török udvarban, 1603-ban Székely Mózses követe testvérével Sámuellel Kolosvár városához, utóbb a beszterczeiekhez. 1603-ban mindketten Apáczánál Székely Mózses táborában estek el. [3])

Ozdy család. (Gálfalvi.) Ismeretes közűlök Tamás 1638. körűl Kolosvárott unitarius tanár és igazgató, orvostudor, később városi tanácsos. [4])

Ferencz szül. 1741. évben. Iskoláit Kolosvárott végzé, és az unitarius vallásról a kath. vallásra tért. Ezért M. Tereziától aranylánczot kapott, és az udvari kanczellariánál hivatalba lépett. Leforditá és Bécsben kiadta Muratorius Jakabnak „a nagy parancsolatról és felebaráti szeretetről" szóló munkáját. Fordított egyebeket is. [5])

Ozmitz család. Ismert törzse Ozmitz Miklós, kit III. Ferdinand király 1630. január 25-én kelt czímeres levélben nemesített meg. Ennek utóda Mátyás a selmeczi bányai kamara ügyésze és Hont megyei táblabiró, az 1732. és 1754. évi nemesi vizsgálatkor Hont vármegye által kétségtelen nemesnek ismertetett. Ennek fia lehetett azon Ozmitz Mátyás, kit 1787-ben szintén a selmeczi bányai kamaránál ügyészi hivatalában találunk, [6]) és kit 1790-ben az országgyülés a bányai ügyekben választmányi tagúl nevezett. [7])

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 138.
[2]) Székely Sándor Unitár vallás tört.
[3]) Bethlen Wolph. Hist. II.
[4]) Székely Sándor, Unitár vallás tört.
[5]) Magyar Irók Életrajz gyujt. II. k.
[6]) Calendarium titulare ad annum 1787. Jaurini. 88.
[7]) 1790. évi 67. törv. cz.

Az előbbi Mátyástól következő ivadék vette származását:

I. Mátyás
bányai kam. ügyész
1732. 1754.

Mátyás
1787. 90
kam. ügyész.

István 1809.
cs. kir. kapit.

István
ügyvéd 1844.

Mátyásnak fia István cs. k. kapitány, Hont vármegyétől 1809 april. 20-án kapott nemesi bizonyitványt, melyet azon évi april. 27-én Nógrád vármegyében is kihirdettetett. Ennek fia István ügyvéd, s volt honvéd nemességét Nógrád megyében, hol tiszteletbeli alügyész volt, 1844. novemb. 19-én kihirdettete. [1]) Lakhelye Hont megyében Kóvár.

Ozoray család. (Ozorai q.) Ozorai Henrik bán volt 1273-ban. Ozorai Ambrúsnak fia Sándor birta Bád, Kanya, Eősi, Kér, Sárszegh, Bodlan, Kemethei, Sz.-Márton, Tanguld helységeket.

Ozorai nevet viselt azon Pipó (vagy Fülöp) temesi gróf és só-kamarák elnöke is, ki Zsigmond korában oly nagy szerepet vitt hazánkban. Ez azonban eredetére nézve olasz volt, és a florenczi Scholaris családból származott, fia lévén Máté testvérével együtt Soholaris de Florentina Istvánnak, és mivel a nevezett Pipo Ozorai Andrásnak leányát vette nőül, és evvel kapta Ozora várát, (valamint Tamásit, Simon-Tornyát, és a káposztafalvi és koppáni birtokát), ennélfogva Ozoráról Ozorainak neveztetett. Fia nem maradván, leányát Borbálát enyingi Török Imre vette nőül, s vele sok szép jószágot kapott. [2])

Ozorai néven ismeretes István 1552-ben Kolosvárott unitarius tanár; és Imre, ki Wittenbergában tanult 1530-ban, utóbb Békesben udvari pap volt, és 1546-ban Krakóban egy magyar hittani munkát nyomatott. [3])

Ozoróczy család. Trencsin vármegyében az 1670. évi nemesi összeirás alkalmával Viszocsányban székeltek [4]) e család tagjai, — de kérdés, nem-e az Ottlik család egyik ágából valók voltak? Je-

---

[1]) Nógrád várm. jegyzőkönyv 1844. évi 2318. sz. a.

[2]) Lehoczky Stemmatogr. II. 266. — Wenczel Gusztáv Pipóról a m. akademia előtt túzetes értekezést tartott, azonban ez értekezés eddig meg nem jelent.

[3]) Magyar Irók II. köt.

[4]) Szontagh Dán. közl.

lenleg ily nevűek a Jász kerületben laknak, azonban nemességükről nincs tudomásom.

Ödönffy család. *L. Eödönffy cs.*

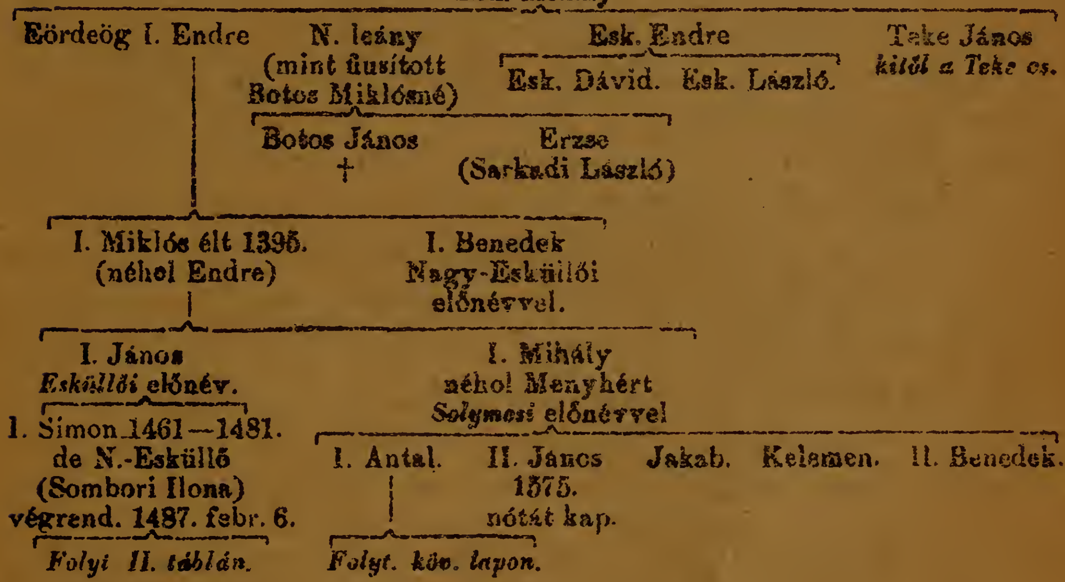
Ölbey család. Vas vármegye nemes családai közé számitatik Fényes E. Geographiájában.

Öltényi család. (Öltényi.) Erdély egyik kihalt családának neve. [1])

Ölyvedi család. Kihalt. Közűlök Mihály 1461-ben Györkey Jánossal Békes vármegye alispánja volt. [2]) *Lásd Eölvedy cs.*

Ördög család. (Esküllői.) Erdély régi kihalt családa. Előbbi nevök Esküllői (Eöskeölei) volt, a Kolosvár környékén fekvő Esküllő helységtől, mely mellett még több birtokuk is volt. Eredetük a történelmi homályban vész el, valamint birtokjoguk gyökere is odáig nyúlik föl, hogy méltán az első foglalású családok közé számithatni a családot. Legelső tudható törzse a családnak Esküllői Lőrincz, a XIV. század elején élhetett, miután unokája I. Endre azon század végén még életben volt. Nevezett Lőrincztől következőleg származtatják a családot. [3])

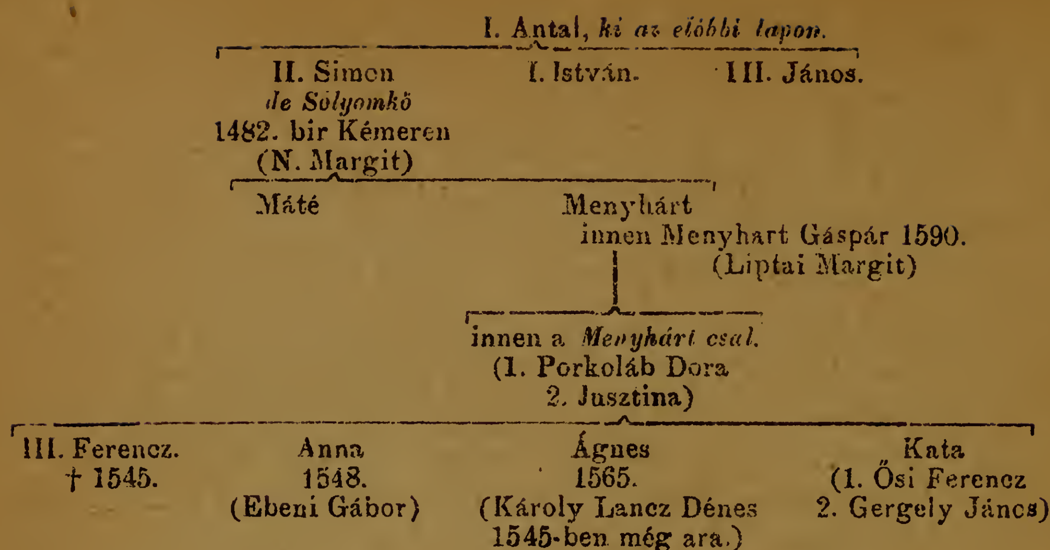
I. tábla.

[1]) Kővári, Erdély nev. családai 271.

[2]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 12.

[3]) Hodor Doboka várm. 189—205. Ugyan ezen tudós szerzőtől egy ujabb kidolgozás szerint közlöm itt a családfát, a mint azt további nyomozások, főleg törvény előtt bemutatott családfákról is összeszerkeszté.

II. t á b l a.

I. Simon, *ki az I. táblán.*
de N.-Esküllő
1461. 1481.
(Sombory Ilona
végrend. 1487. febr. 6.

I. Ferencz. †

II. Endre

III. Benedek
N. Anna
özv. 1552.

Márta
(Valkai Tamásné)

IV. János
† 1554.
Esküllőn kelt
végrend.

Ilona
(Kémeri
Kristóf)

Kata
(Szalai
Gergely)

Kata
(Lengyelné)

Péter
de Keresztur
v. de Esküllő
1508. 1569.

III. Endre
unitár vallásu.
1574. 1633.
(Fruzsina)

II. Ferencz
1579—1585.
1602. dec. 20

II. Mihály
1618.

II. György
1592.

Anna
(Török György)

Kata. †

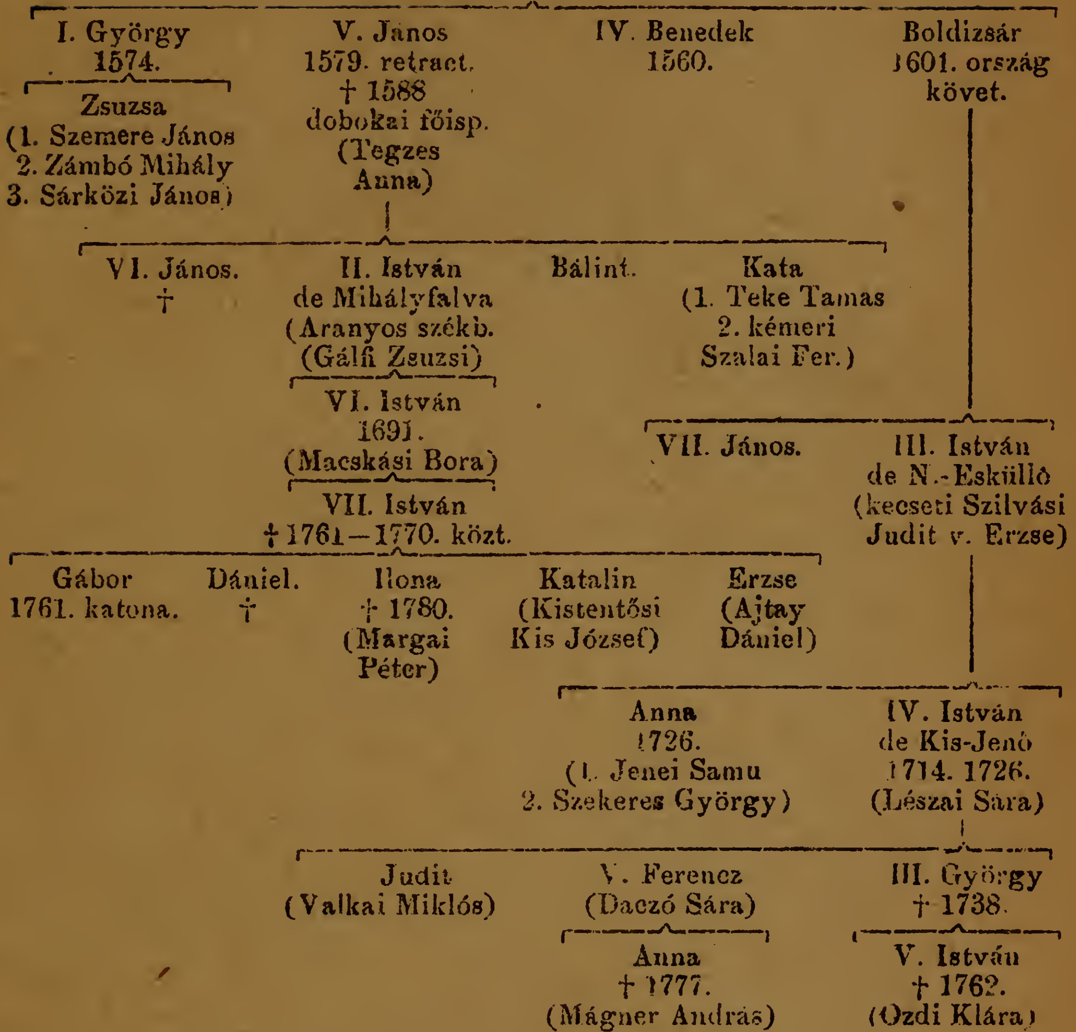
Zsuzsa. †

IV. Ferencz.

Kata
(1. Ebeni Gábor.
2. Szodorai
István)

Ilona
(Nagy
Mihály)

Folyt. köv. lapon

A családfa élén álló Eöskeölei (Esküllői) L ő r i n c z n e k a XIV. század elején kellett élnie azon egybevetésnél fogva, mivel a kolos-monostori conventnek 1770. évben kivett és átirt „sommás kivonata" nemzékrendje szerint unokája I. E n d r e még szintén a XIV. század végén élt. Négy század folyt tehát le, mig az első foglalás utján szerzett Esküllő birtokosairól vagy egyet megnevezhetünk. 1566-ban az erdélyi fejedelmi táblának Kolosvárott kelt itélete szerint Ördög III. Benedeknek leánya K a t a és unokája I. G y ö r g y közötti osztályban az Ördög nemzetségi jószágok leány-ágat is illetőknek kimondattak. A múlt század második felében 1762-ben az Ördög fi-ág s illetőleg az Ördög család kihaltával a kir. fiskus az Ördög leány-utódok ellen pert indított, de mint „eredeti foglalásjogú" örökség felett a nagy számú

alperesek a kir. fiskus keresete alól a kir. tábla által 1775. febr. 13-án kelt itéletben [1]) feloldoztattak.

Hodor szerint hihetővé teszi ezen foglalást a birtok (utóbb falvak) természeti fekvése is, ugyan is, mai nevökön nevezve Szent-Márton Macskás (1369. nov. 8. Botos-Macskás néven birta Bothos János) Kovácsi, Sólyomkő, M.-Ujfalu, M.-Fodorháza, N.-Esküllő, Ördög-Keresztúr, Saraskut (ma rengeteg erdőség), Szent-Katolna (ma praedium), Szótelke, és M.-Köblös szakadatlan vonalban fekszenek, mindezeknek közepette esik pedig és azért birtokfőül szolgált törzsfészek, a történelmi nevezetességű N.-E s k ü l l ő. A fennebbi per védelmére az alperesek által felhozott káptalani és conventi 397 darab átirt okmány legrégiebbike egy 1395. évi aug. 25-én kelt iktató parancs „Dicitur nobis“ záradékkal, mely Ördög M i k l ó s és B e n e d e k testvéreket Ö. Endrének fiait, Iskelő Dávid és László Iskelő Endre fiait, és Teke Gáspár, István, és Menyhértet, köblesi Teke Mihály fiait az Iskellő, Keresztur, Köbles, Szőtelke, Sz.-Katolna, Paraputh, Fodorháza, Ujfalu, Kovácstelke, Macskás és Solymos (1800. sept. 15-én már magyar Sólyomkő) öszvesen e 11 falu birtokába beiktattatni rendeli; a mint is 1396. aug. 1-én kelt kiváltságos levél szerint minden ellentmondás nélkül beiktattattak.

A fennebbi 397 okmány 44-ike mutatja az Ördög család nemzékrendét, 1767-ben átiratva a károly-fejérvári káptalanból, melyből kivonhatni, hogy az Ördög családdal összeköttettek az Öskülló, Teke, Bothos (sőt e három épen csak maga, az Ördög család más nevet

---

[1]) Szombatfalvi László itélőmester aláirása alatt kiadott ezen itéletlevélben következő ide vonatkozó szavak olvashatók: „possessiones easdem retinuisse naturam juris haereditarii primitivi;“ és továbbá „foeminae ejusdem familiae , . . . eadem bona Ördögiana optimo jure successorio tenere, publicationique Fisci Regii recte contradixisse et consequenter ab actione Fisci Regii simpliciter absolutae judicantur.“ — A kir. Fiskus által beperlettek névsora következő: 1. ördögkeresztúri Mágner Antal. 2. m.-madarasi Szekeres Sándor. 3. m.-gy.-monostori ifj. Kabos László, Kabos Pál, Anna, Judit Salánki Gáborné, Harsányi Krisztina kis-görgényi Hegyessy Jánosné, Gyárfás Zsófia, csekelaki Varsányi Györgyné. 4. Sombory Gábor, Almádi Krisztina, Sombori Péter özvegye, mint szávai Almádi Péter utódai. 5. Felsőtööki Viski József. 6. magyar-palatkai Jánosi Mózses. 7. dellő-apatii Somay László, és fia Sándor. 8 Lészai Sára széplaki Gruzda József özvegye. 9. Veszprémi Zsuzsánna özvegy Ladányi Jánosné. 10. Simon János. A per „ratione portionum in possessionibus Ördög-Keresztur, Nagy-Esküllő, Magyar-Ujfalu, Fodorháza, Babucz, Sólyomkeő, Kovácsi, Szőtelke, praedio Sz.-Katolna, et Ugrucz . . . . habitarum“ indittatott a kir. fiskus által.

váltva) Válkai, Komjáthy, Károlyi, Erdélyi, Veres, Pósa, Tötöry, Rácz, Horváth kihalt, és Sombory élő családok. A fölebb elészámlált 14 helységnek 1814-ben öszvesen 147 földesura volt.

Az öt század alatt élt, számos fiában virágzott, s mint állitható — Töhötömmel bejött e magyar ős család aránylag igen kevés tagot mutatott fel, akár a polgári, akár egyházi, vagy hadi pályán kitüntethetőt. A történelem lapjaira jutottak: II. János 1575-ben mint Báthori István ellen Békes Gáspár híve, és harczosa, nótán veszté javait. Élete meghagyatott-e? csak a k.-monostori konvent levéltárában található itélet töredéke deríthetné fel.

V. János 1578—1588. Doboka vármegye főispanja és országtanácsos. Boldizsár 1601-ben Toldi István, Szentpáli János, Petki János, és Cseffei István társával a bujdosni ment Báthori Zsigmondot Moldvából a Batosan curiából az ablakon éjszaka kiszöktette és Besztereczére kisértette. [1])

III. Endre 1633-ban mint „unitarius nemes ifjú" Huszár Péter társával három lengyel főrendű ifjat, kik Frank Ádámot a kolosvári szász unitár eklézsia ujdon papját Krakóból Kolosvárra kisérték, innen Bártfára vissza kisérte.

III. István 1675—1677-ig Doboka várm. alispán, lakott Kis-Jenőben. Innen előneve.

V. Ferencz és III. György testvérek laktak Dobokan és birtak nagyanyjok Szilvásy Judit jogán. 1702-ben Martiusban innen u. m. a Szamostól Zilahig albiztosokúl a katonaságot (talán mint fedezők) kisérni rendeltettek. Ugyan ezen V. Ferencz 1760-ban már nem élt, de mig élt, Magyar-Egregyen volt (első) póstamester. 1767-ben april 27-én zilahi póstamester pápai Palkovich József Ördög Ferencznek mostoha fia.

A mihályfalvi Ördög nemzékrendhez, mely VI. Istvánnál válik ki, megjegyezhetjük, hogy nevezett István 1691. jul. 18-án Kolos várm. (nem Dobokában) Sz-Márton-Macskásán lakott; neje Macskási Borbála volt, kivel együtt a nevezett napon „hatházi Balkó Pál nemes Kolosvár városának és abban lévő nemes ország pracsidiumának vice kapitánja, Vajda János nemes Kolos vármegyének egyik főbirája és Szentsimoni Miklós ugyan azon vármegyének egyik hites szolgabirája regiusságuk alatt kelt kötlevélnél fogva Doboka vármegyei Fodorházán birt 4 jobbágytelket külső s belső állományaival

[1]) Wolph. Bethlen Hist.

együtt ötven évre zálogba adta borosjenői Székely Lászlónak és nejének Bucsesdi Sárának. Úgy látszik ezen csak 160. m. forintnyi szerzeményt ma gr. Esterházy birja, anyja gr. Bánffy Ágnes jogán.

1736. april 14-én Eördőg István Oláh-Szilváson (Alsó-Fejér várm.) lakott és birtokolt; 1753. jun. 14. oláhszilvási Ördög Istvánt mint oláhszilvási lakost és birtokost olvassuk; mig 1757, mart. 18-án kelt oklevél felső szentmártoni macskási Macskási István iratik ugyanott lakos- és birtokosnak. (Ugyan ez 1745. april 8-án a kolosvári jesuitáktól 400 mfrtot kölcsönzött.) 1759. april. 19-én hasonlóan ó-szilvási lakos és birtokosként fordúl elő. 1761. nov. 16-án legidősb Ö. István o.-szilvási birtokos.

1780. jun. 3-án Ördög Ilona már nem élt, de mint Márgai Ferencznek, Máriának és Borisnak néhai édes anyjok említetik; ezeknek ekkor székely-földvári (Aranyos széki) ősi birtokuk már zálogban állott, de O.-Szilváson volt még kevés birtokrészük. És innen a „Mihályfalvi" előnév. A szilvási „kevés portiocskájokat" eladták 20 esztendőre.

1790. dec. 13-án Ördög Kata, Kiss Józsefné utoljára eladja az „Ördög részt" Ó Szilváson gr. Teleki Katának borbereki báró Alvinczy Gábor özvegyének; maga pedig Ádámoson (Küküllő várm.) ősi (?) jószágot vált ki. Ezen Ördög Kata volt utolsó az Ördög család mihályfalvi előnevű ágazatában.

Belső Szolnok vármegyének 1770. évi nemesi összeirásban olvasható a 13. lapon mit F.-Szőcs helységbeli lakos: „Ördög Georgius de Oláh-Szilvás donatarius" kinek azonban a Declaratio conditionis" czimű rovatban nemessége kétesnek (dubius) iratik. E György az utolsó nemzedéken álló Gábor és Dániel fivére, vagy ezek egyikének fia lehetett.

Ámbár ezen Ördög család kihalt, van még Erdélyben jelenleg is Ördög család, melyből István, János és Károly jelenleg A.-Fejér vármegyében Mindszenten és Vajasdon birtokosok.

Ördög család. (Lászlófalvi.) Turócz vármegyei eredetű régi adományos család, mely nevét régiesen Eördöghnek irja, és ennélfogva leszármazási táblázata már e munka IV. kötetének 46—48. lapjain van közölve, ott van említve az is, hogy a család egy tagja János 1790—1815-ben sóhivatali pénztárnok volt.

Most pótlékul ezen erdélyi ághoz adhatjuk, hogy közűlök Mátyás őrnagy volt, ennek oldalrokona János, a fölebb emlitett s

valószinűleg ezek szakadtak Erdélybe. Nevezett János, ki Vizaknán sóbánya-nagy volt, és 1833-ban halt meg, következő családfát alkotott:

János
sóbánya-nagy † 1833.

I. Károly	Mihály	Karolina	Judit.	Anna.
Tordai sóbányanagy (Gyujtó Róza)	kincstári tiszt † 1857.	(Barta Lajos)		

I. Károly fiai:

István (Houchárd Karolina)	Károly (Endrődy Ilka)	Jenő. 1859.

István gyermekei: Robert. Tihamér. Izora. † Ilka. †

Károly fia: Kálmán.

II. Károly a Dunagőzhajózásnál, Jenő pedig a Lloyd társaságnál hajós kapitány.

Őrhalmy család. Bihar vármegyei család, birtokosa a nevezett megyében Cseszora helységnek. [1])

Őrsy család. A XVI. század végén Győr vármegyében élt és Czakóházán lakott közűlök Őrsy Máté, ki felpéczi Lukács Simont bizonyos szántóföld osztásakor bottal főbe ütötte, miért őt a nevezett Simon 1581. jun. 10-én Győr vármegye gyülésén bepanaszlá. [2])

Örvendi család. Ismeretes közűlök azon Örvendi Pál, ki előbb Bocskainak kereki várnagya, utóbb tanácsosa, és 1606-ban végrendeletének egyik végrehajtója volt. [3])

Őry család. (Felső-Őri.) Egyike azon Vas vármegyei családoknak, kik 1582-ben Rudolf királytól F.-Őr helységre uj kir. adományt nyertek. Jelenleg Veszprém vármegyében székel.

Örtl család. Körmöcz sz. kir. bánya városába beszármazott, és ott a múlt század elején elökelő nemes család. [4])

Ősy család. (Ősi.) Bihar vármegye kihalt régi nemes családa, melyből Ősi Bertalan és Kristóf 1552-ben Bihar megyében Ősi falut birták, ugyan akkor Ferencz Ér-Adonyban volt birtokos. [5])

Ősi Gáspár 1566-ban ifjú korában Kerecsényi László kapitánysága alatt Gyula vár védelmében esett el. [6])

---

[1]) Fényes Geograph. szótár I. k.
[2]) Győr várm. I. jegyzőkönyv.
[3]) Rumy Monumenta H.
[4]) Bel, Notit. Hung. IV. 206.
[5]) Bielek, Majores Hung. in app.
[6]) Istvánffy Historia.

Ősi Miklós Békes Gáspár részén harczolt Báthori István ellen, miért 1575-ben Kolosvárott fejével lakolt [1])

Bennök valószinűleg kihalt a család.

Ösze család Zemplén vármegye czímerleveles családai sorában áll, [2]) e század elején birtokos N.- és Kis-Azaron. [3])

Öz család. Ismeretes közűlök Pál a mult század végén Pesten ügyvéd, ki a Martinovicsféle bajba keveredvén, 1795-ben jun. 3-án lefejeztetett. [4])

Pótlék az N betűbeli családokhoz.

Nábrády család. A 4. lapon a családfa végső nemzedéke között álló Rebeka férjének Jánosy Dávidnak, ki 1830-ban halt meg, ide iktathatjuk Hodor K. közléséből sir-iratát, mely a magyarpalatkai szőlő mellett, a mezőn álló sirkövön áll, és következő:

„Boldog emlékezet oszlopa.

M.-Palatkai Tek. Jánosi Dávid úr porai felett, a ki életének 70-dik esztendejében mult ki 1830-ban.

Ide várja az asszonyi nemnek díszét, az iktári gróf Bethlen vérből eredett T. Nábrádi Rebeka urasszonyt, mint 43 esztendeig volt hív társát. Siratják sok jó emberek; de siratja egyetlen leányok méltóságos Reg. Cons. Alsó Zsigmondné Jánosi Rosália."

Molliter ossa cubant."

Nadányi család történetéhez 6-ik lapon adhatjuk még a következőket:

1341-ben Gyaraki Mihály hitvese Ilona leánynegyedét Süvegd helységben eladta Nadányi Lászlónak, a János fiának, ki Bereczknek (Briccius) fia, ki ismét Jánosnak fia, ki végre Apaynak de Nadán fia volt, — 12 márkáért. [5])

1607-ben Rákóczy Zsigmond fejedelem k.-nadányi Nadányi Gergelynek adományozza Bihar vármegyében Forrófalva helységét.

---

[1]) Wolph. Bethlen Hist. II. 381.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 115.

[3]) Ugyan ott 279.

[4]) Svastics Magyarok Hist. III. 338. s köv.

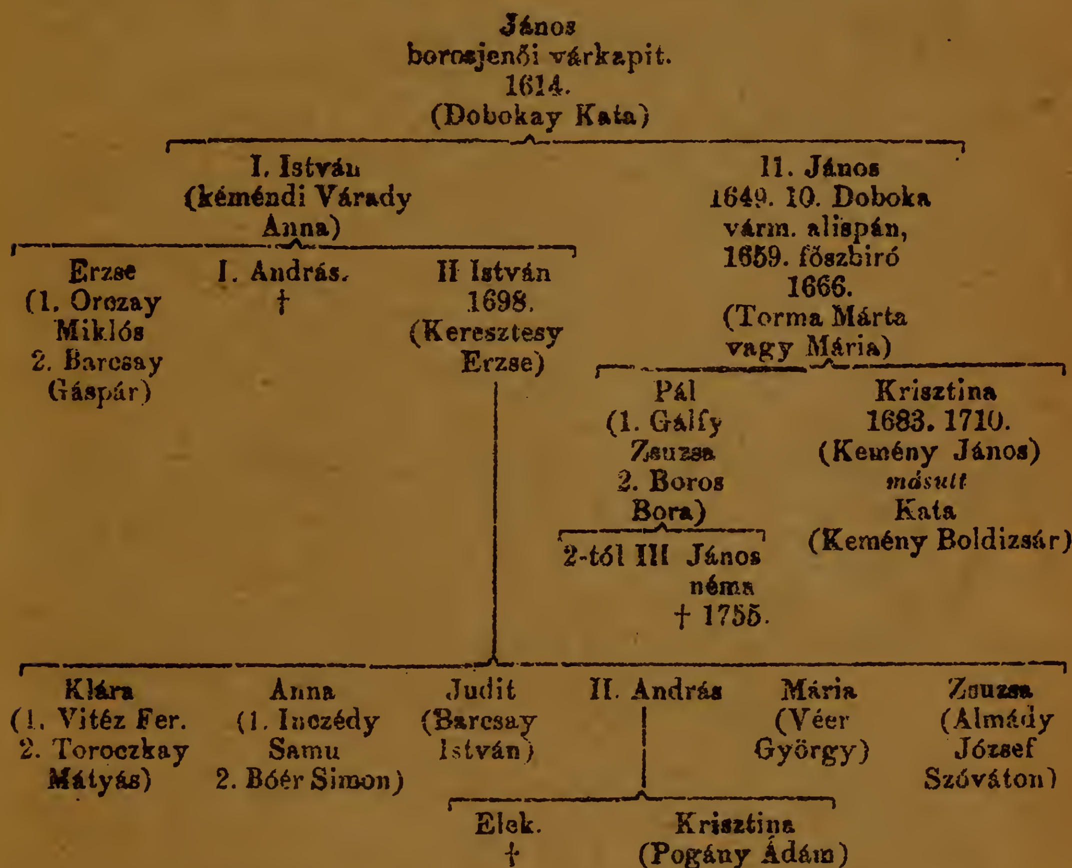
[5]) Oklevél a gyulafejérvári káptalanban Miskolczy Kár. közlese szerint.

1608-ban Báthori Gábor fejed. ugyanannak adományozza Dalom helységét, melynek ma is birtokában van a helység. Ma már puszta.

Ugyancsak 1608-ban ismét Báthori Gábor fejedelem szintén Nadányi Gergelynek mint a Berettyó-ujfalui 100 vitézek hadnagyának s a száz vitéznek adományozza B.-Ujfaluban és Sz.-Kozmán Bihar vármegyében bizonyos birtokrészeket.

1609-ben Báthori Gábor adományban adja Nadányi Zsigmondnak Bihar vármegyében a henczidai kastélyt tartozékaival együtt.

Nádudvary család. (Kis-Jenői.) 29.—30. lapon álló ismertetéshez egy bővebb nemzékrend járul következőben: [1])

Nádudvary János, ki itt a táblázat élén áll, borosjenői várkapitány Bethlen Gábor uj adományából 1614-ben Teleki Mihálylyal Békes városának egész felét [2]) birta. E János Kis-Jenőben Dobokay Kata által lett birtokos, és előnevét is onnan irta. 1722-ben a kis jenei

---

[1]) Hodor K. közléséből.

[2]) Mogyoróssy János, Gyula hajdán és most 172. lap. azonban mint e genealogia mutatja, e Jánosnak nem István fiában, hanem István nevű unokájában Elek fiában szakadt magva.

határ felosztásakor Kis-Jenő helység Dobokay, Nádudvary, és Ajtoni törzsjogú birtokúl elismertetett.

II. János 1647. és 1648-ban alispán, 1659-ben szolgabiró Doboka vármegyében.

II. István 1698-ban a gyula-fejérvári országgyülésen királyi hívatalos. Ennek — úgy látszik — testvére azon Gergely, ki mint szászvárosi reform. lelkész 1689-ben meghalt. Ugyan csak II. István nővére Erzse, kinek első férje Orczay Miklós, ki Keménynél Orlyay-nak neveztetik.

II. Jánosnak neje Torma Márta, néhol Mária, leánya Krisztina, Kemény Jánosné, másutt Kata Kemény Boldizsárné. Ezen Kata 1755-ben már özvegynő, midőn a néma III. Jánosnak magvaszakadtán ellene a kir. ügyész pert indított. Ezen perben áll e genealogia, beadva az alperes bárónő részéről.

Nádudvary család. A fölebbitől különböző, ma is élő Bihar vármegyei család. Legutóbbi nemzedékének táblázata [1]) imez:

István
aranyműves
N.-Váradon
(ns. Szász Julianna
szül. Gyulán, † N.-Váradon 1861.)

Lotti (Szakmáry N. ügyvéd †)	Károly szül. 1806. Váradon † 1861. (Walther Ludovica)	Teréz (Végh Sándor)	Krisztina (Parazsó János)	Julianna hajadon.	Rózsi.	István (ns. Kőrössy Mária)
						Lina.

Károly gyermekei:

Jolán (Beck József)	Kálmán. †	Gyula szül. 1837. kath. lelkész.	Gejza sz. 1839.	Gizella sz. 1846.	Etelka sz. 1849.	Ilka sz. 1850.

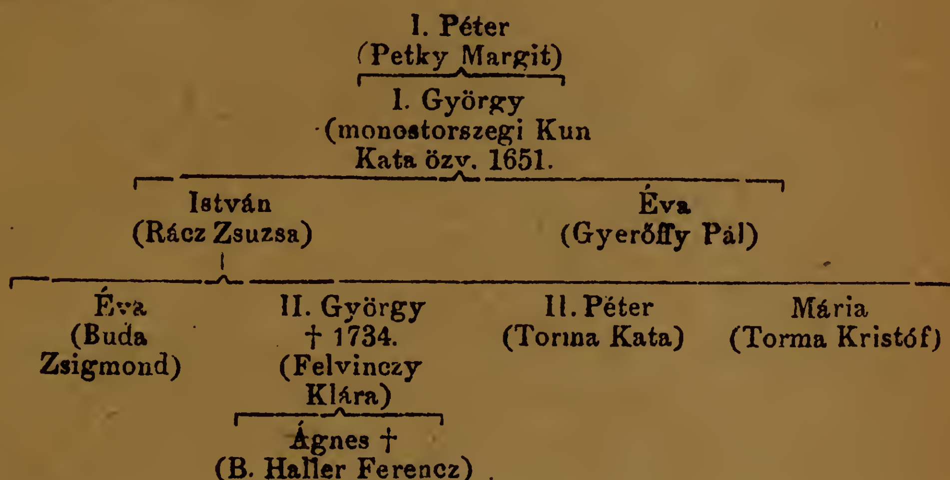
A családfán álló Károly fia Gyula jelenleg (1861.) békescsabai kath. segédlelkész.

Károlynak nővére Krisztina Parazsó Jánosné, csinos alakú magyar szinésznő volt, ki Pesten 1838. febr. 24-én ifjú kora 25 évében halt meg. Temetésekor koporsójáról ily alakú czimer függött: égszín kék paizs, melynek zöld talapjából hármas hegy fölött két kar, jobbról balról a vért közepének kardot tart. A paizson koronás sisak fölött arany csillag ragyogott, melyet balról jobbra kanyarodva zöld ág övedzett.

---

[1]) Mogyoróssy Ján. közl.

Nápolyi család. (Fel-Őri.) E kötet 102. lapján csak röviden van említve, hogy e család kihalt, most ehez adhatjuk, hogy Nápolyi Pétertől, kit a XVII. században Erdélyben találunk, és kinek neje Petky Margit (utóbb 1623-ban őri Echyegh Orbánné) volt, következő ivadék vette eredetét:

II. György 1693. jul. 26-án szamosujvári kapitányul neveztetik. 1698-ban a fejérvári dietán kir. hívatalos. Nápolyi György és rokonai (fratres) Ispánmezőt, és Fel-Őrt birják 1702-ben. Innen vette a család előnevét.

II. Rákóczy Györgynek 1655. nov. 15-én kelt, itélő mester Lázár György által kiadott két megitélő levelet (adjudicatoria) mutatnak fel, hogy mely szerint Fel-Őr már 1588. előtt el volt idegenítve.

II. Györgynek neje Felvinczy Klára 1738. előtt minden arany és gyöngy kincsét a kolosvári b. szüz képére függesztésül a kolosvári jezsuitáknak fogadalomképen ajándékozta. Ennek leányában Ágnesben, b. Haller nejében a család kihalt.

Náray család. (Náraji.) Róla a 103. lapon van említés, mihez hozzá adhatjuk családi tudosítás folytán, [1]) hogy a család Vas megyei Szombathelytől félórányira fekvő Náraj helységből származik.

Egyik ágából Náray Imre volt álladalmi tisztviselő Högyészen Tolna vármegyében 1860-ban halt meg, ennek élő gyermekei következők:

1. Imre köz és váltó ügyvéd Aradon.
2. Antal cs. kir. adótárnok Vasvárott
3. József birtokos Mohácson
4. Mária, barantali Aba Mihály Baranya megyei szolgabiróné.

---

[1]) Vasvárról Náray Ant. közl.

Testvére a meghalt Náray Imrének János szintén volt álladalmi hivatalnok, meghalt 1861-ben Pesten, kinek fia Kálmán grófi titkár lévén, már 1858-ban meghalt, és életben lévő nővére vagyis Jánosnak leánya Karolina, Asztalos jogtudor, és pesti ügyvédnek neje.

Továbbá Náray Károly szül. Szentkirály-Szabadiban Veszprém vármegyében, jelenleg gróf Zichyek jószág igazgatója, ennek testvére János uradalmi tiszt, és nővére Acsády ügyvédnél van férjnél Veszprémben.

Végre Náray Antal „Máré-vára“ szerzője és Aradon ügyvéd; és N. Gyula Baranya megyei esküdt; öregebb Náray János pedig Pécsváradon sebész.

A család czímere — mint a velem közlött rajzon látom — fölülről balra vont csíkolat által rézsutosan kétfelé osztott paizs, melynek alyján oroszlán ágaskodik kivont kardot tartva; előtte ív fekszik, a csíkolaton nyilvessző látszik. A paizs fölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban nyillal kifeszített ívet tartva

Németi család. (Szatmár-Németi.) Ismeretes közülök Mihály, szül. 1638-ban Szatmár-Németiben. Megjárta a belgiumi tanintézeteket. Előbb gönczi, utóbb kolosvári hitszónok, meghalt 1689-ben, több munkát hagyván maga után részint nyomva, részint kéziratban. [1]) Túl élte Mihályt ugyan azon időben hasonlóan nevezetes Németi Sámuel, ki 1658-ban született; több külföldi egyetemen tanult, hazatérvén kolosvári tanár volt, s szintén több tudományos munkát irt és adott ki. Meghalt 1717-ben. [2])

E család egyik most élő tagja N. János Erdélyben főkormányszéki titkár, most országos főtörvényszéki tanácsos Szebenben.

Névery család. (Néveri.) Azokhoz, a mik e családról a 142. lapon állanak, adandók még, hogy legrégiebb ismeretes törzse Névery Tamás, ki 1586. évben február 27-én Rudolf királytól a prágai várban, mint már az előtt is nemes, nyert czímeres levelet, atyja testvérének Névery Miklósnak; nemkülönben Gáspár és István szintén atyja testvéreinek fiaira, ugy Benedek, István, András, János, és Ferencz hasonlóul rokonaira is kiterjesztve, mely czímeres levél 1587. évi october 21-én Bars vármegyének Uj-

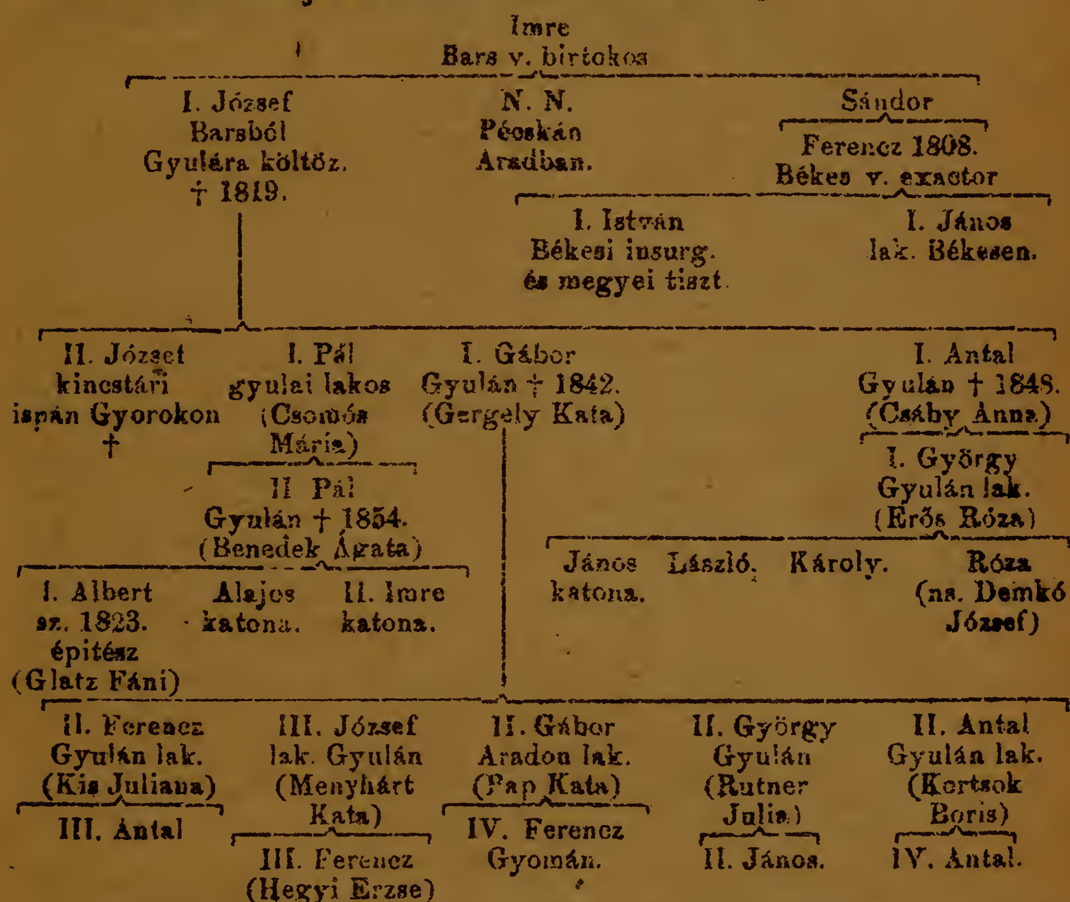
---

[1]) Magyar Irók I. k. 340. II. 412.

[2]) Benkő Transylv. general.

Bányán tartott közgyülésében, 1588. évben pedig Nyitra megyének Nyitrán t. törvénykezési gyülhelyén hirdettetett ki.

Adatok hiányában a család teljes nemzékrendét nem adhatván, meg kell említenünk nevezetesebb tagjai közűl Pált, ki makári püspök, borsi apát, cs. kir. tanácsos, és n.-váradi éneklő kanonok volt; és ki 1724-ben szentháromság vasárnapját követte kedden az eredeti armalist előbb a n.-váradi székes káptalan előtt átirás és jegyzőkönyvbe irás végett bemutatta, utóbb azt Békes vármegyében 1732-ben kihirdettette. [1]) Úgy látszik, ennek testvére volt azon Névery Imre, kinek ivadékát mutatja a következő nemzékrend: [2])

Névery Imre fiai: I. József és Sándor Bars vármegyétől 1756. évi sept. 23-án nyert bizonyitvány mellett Békes megye előtt 1771. évben kihirdetteték nemességüket [3]) József Gyula város főbirája is volt; ennek fiai a táblázaton álló II. József, I. Pál, I. Gábor, és I. Antal Békes megye nemesei sorában 1804. évben beiktattattak. [4])

[1]) Megyei jegyzőkönyv 64. sz.

[2]) Mogyoróssy János közlése szerint.

[3]) Megyei Jegyzőkönyv 200. sz. a.

[4]) Ugyan ott 332. sz. a.

Ezek közűl II. József kincstári ispán nemességét Arad vármegyében 1805-ben publicáltatta, [1] és 1818. év táján Gyorokon meghalt.

I. Pálnak fia II. Pál pedig Békes megyétől 1825. évben vett ki személyére nemesi elismerő oklevelet. [2]

Továbbá Sándornak fia I. Ferencz Békes vármegyében számvevő, fiait I. Istvánt és I. Jánost 1808. évben iktattatta Békes vármegye nemesi catastrumába. [3]

A család czímere következő: a paizs égszinű udvarában hármas zöld halom közepsőjén hegyével fölfelé egy kivont pallós áll, mellette jobbról arany oroszlán, balról természetes szinű párducz ágaskodik, kitátott szájjal, és kinyujtott nyelvvel, hátul felkondoritott farkaikkal, hátulsó szétvetett lábaikkal a két szélső és közép halmokon állva, első lábaikkal pedig az említett kardot markolva; ezenkivül az oroszlán első jobb lábával tőrt, a párducz pedig meztelen kardot villogtatva, tartanak; s mind ezeket egy koronázott kigyó körbe kanyarodva körül övedzi, s mintegy a paizst képezi. A paizs fölötti koronás sisakon fekete sasláb szárnyastól látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Valószinűleg e családból származott azon Névery Elek is, kiről külön czikkben e kötet 143. lapján van emlités, és kinek fia báró Névery Károly udvari referendarius volt, és Arad megyében a gyulavarsándi uradalmat e század második felében (1810—1820. év közben) adomány utján megszerezvén, előnevét Gyula-Varsándról irá.

Ugyancsak a néveri Névery családhoz megjegyzendő még, hogy Névery Máténak 1564-ben neje Orbonás Ferencz özvegye, Palásthy Orsolya volt, kitől 1575-ben megnevezett gyermekei György, Ilona, Sára.

Nogell családról a 159. lapon van emlités, él a család jelenleg is, és birtokos a Csallóközben Felbakán.

Nyikora család. Alapitó törzse Nyikora István, ki neje Vilaky Zsuzsa, és fiok Mihály beiktatásával együtt 1627. dec. 7-én II. Ferdinand királytól nyerte czímeres nemes levelét, mely 1629. évben Szabolcs vármegye Gyulaháza helységében tartott közgyülésén kihirdettetett.

Az eredeti armalist Nyikora Péter, Illés és Demeter testvér atyafiak és gyulai lakosok 1792-ben a nagy-váradi káptalan előtt

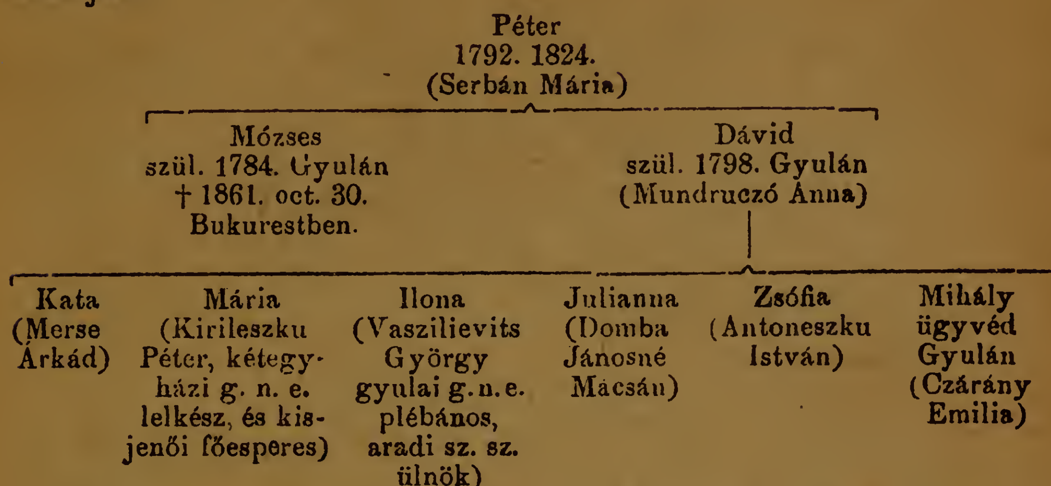
---

[1] Megyei Jegyzőkönyv 719. sz. a.

[2] Ugyan ott 1179. sz. a.

[3] Ugyan ott 1571. sz. a. és 1826. évi 1117. sz. a.

átirás és beiktatás végett bémutatták; ezek közűl Péternek, ki 1809. és 1824. évben Gyula város birája volt, ivadékát a következő családfa mutatja ki:

Péter
1792. 1824.
(Serbán Mária)

Mózses	Dávid
szül. 1784. Gyulán † 1861. oct. 30. Bukurestben.	szül. 1798. Gyulán (Mundruczó Anna)

Dávid gyermekei:

Kata	Mária	Ilona	Julianna	Zsófia	Mihály
(Merse Árkád)	(Kirileszku Péter, kétegyházi g. n. e. lelkész, és kisjenői főesperes)	(Vaszilievits György gyulai g. n. e. plébános, aradi sz. sz. ülnök)	(Domba Jánosné Mácsán)	(Antoneszku István)	ügyvéd Gyulán (Czárány Emilia)

A családfán említett Nyikora Mózses, ki Europa minden művelt nemzete nyelvén szabatosan beszélt és irt, fiatalabb korában Békes vármegyénél viselt kevés ideig hívatalt; később 1809-ben ugyan ezen megye felkelő lovas nemesi seregében is szolgált, és e sereg feloszlásával, mint ranggal kilépett főhadnagy József nádor ajánlatára 1809-ben Bécsbe a császári udvarba mint egyik főherczegnek román nyelvtanára nyert alkalmazást, mely idő alatt első volt megpenditeni a román nép azon óhajtását, hogy azok fiaiból is püspökségre az alkalmas egyének alkalmaztassanak, mely egyházi méltóságtól amazok a túlnyomó szerb elem által mintegy kiszorítva voltak; később ez ohajtás csakugyan teljesült is, azonban Nyikora Mózses e miatt a szerbektől üldöztetve, egy ideig részint Aradon, részint Gyulán elvonulva élt, míg 1825-ben Oláhországba kiutazott, és az ottani kormány által tehetsége s képessége méltányoltatván, előbb Bukurestben a főbb iskolai tanok rendezésével bizatott meg, majd utóbb iskolai felügyelő, végre mint ama fejedelemségnek a magas portához Konstantinápolyba küldött követe alkalmaztatott. Végre szakadatlan munkálkodásai közt szeme világát vesztve, nyugdijazott állapotban halt meg 1861. oct. 30-án kora 72. évében. Egyetlen fitestvére

Dávid 1830—31-ben Gyula város főbirája, jelenleg helybeli és kerületi g. n. e. román iskolák felügyelője, lakik Gyulán. Ennek öt leánygyermekén kivül egyetlen fia Mihály hites ügyvéd, Gyula városának 1861-ben ujból rendezett alkotmányos tanácsának választott aljegyzője.

A család czímere a paizs vörös udvarának alyján hármas zöld

halom közepsőjéből egy magas hadi dárda emelkedik, mely balra lengő közepén fehér, szélein kék lobogóval van ellátva, s fölötte jobbról és balról egy egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából ismét a leirthoz hasonló lobogós dárda nyúlik föl, két bőségszaru között, melyek közűl a jobb oldali ezüstkék, a baloldali arany és vörös szinű. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

Ocskay család. (Ocskói.) A 196—198. lapon álló családfának a most élő nemzedékig való folytatását megnyervén, az I. táblan álló Miklósnak Ormándy Erzsétől született fiától Györgytől, kinek neje Nagy Mária volt, egyik ágon a leszármazást következőleg pótolhatjuk:

Ocskay György, *lásd a 197. lapon*
(Nagy Mária) 1692.

- György
  - Miklós.
  - Sándor.
- Antal
  - József 1750. (Krassovszky Julianna)
    - Albert (Ghyczy Mária)
      - Ignácz lak. Malantán v. kir. táblai ülnök (Zerdahelyi Judit)
        - Mária (gr. Zamoiszky).
- Tamás.
- István
  - József.
  - László.
  - Gábor.

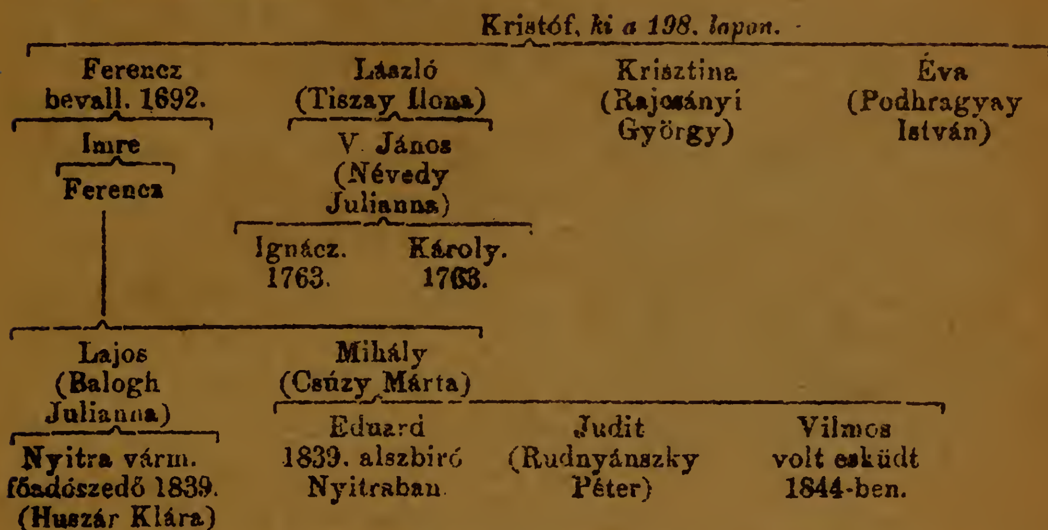
Az utolsó iz előtt álló Ignácz, ki jelenleg Nyitra megyében Malantán lakik, Nyitra megyének fő szolgabirája, utóbb alispánja és végre a kir. táblának birája volt.

A 198. lapon álló II. táblázaton találjuk Ocskay László kurucz ezredes testvérét Sándort, kinek Tiszay Ilonától két gyermeke Mihály és Julianna is meg ott látható, ezen Sándor-nak későbbi ivadékát a következő nemzékrenddel pótolhatjuk:

Ocskay Sándor 1722. *ki a 198. lapon.*
(Tiszay Ilona)

- Mihály 1750.
  - József tábornok Teréz rend vitéz s báró lett
    - Ferencz báró †
  - Rudolf kapitány (neje Benyovszky Zsófia, B. Móricz hires utazó leánya)
    - Gusztáv Nyitra megyében.
    - Rudolf 1848. Nyitra v. 2. alisp. lak. Boriban Nyitra v.
      - Eugen.
      - Rudolf.
      - stb.
  - Zsigmond alezredes.
  - Sámuel hadnagy.
- Julianna (Balogh Pál)

Ugyan csak a 198. lapon a II. táblán áll azon Imre, kinek atyja Ferencz, nagyatyja Kristóf volt; ezen Kristóftól kezdve igy folyt a leszármazás Imre ágán :

Okolicsányi család. (Okolicsnai.) A 204.—212. lapon álló család ismertetéshez adandó még, hogy a család tagjai közűl Borsod vármegyében e század első felében következők viseltek megyei hivatalt:

János 1839-ben főjegyző.

Imre 1839-ben aljegyző.

Manó 1845-ben aljegyző.

Lajos 1845-ben alszolgabiró volt.

Heves vármegyében Gusztáv 1837-ben alszolgabiróvá választatott.

Azon Okolicsányi Victor (Győző), ki a 207. lapon a II. táblán a végnemzedéket képezi, és a 210. lapon is említve van, Szepes vármegyének alispánja és a 16 szepesi város esperesi ker. felügyelője volt, meghalt 1861. dec 18-án [1]) kora 52. évében Hunfalván. Benne a szepesi-ág utolsó férfi sarja múlt ki. Végrendeletében a hunfalvi, kakaslomniczi evang. egyháznak és iskolanak, a XVI. szepesi városi esperességnek, a kézsmárki lyceumnak és a sárospataki collegiumnak tetemes összegeket hagyományozott.

Olchváry család. Később, midőn már e családról itt a 248. lapon nyomva volt a hiányos közlés, a családnak egyik tagja által Szatmár vármegyéből jutottam a következő adatokhoz, melyek által e család történetéhez és származási rendjéhez ime becses pótlék járul.

---

[1]) E kötet nyomatása alatt.

A család törzseül 1270. táján élő Dionysius Töke Petheő de Olchwár állíttatik. [1])

A XV. század közepén a családnak már virágzásáról tesz tanuságot Budán 1457. évben (feria 2-da proxima ante festum purificationis Beatae Mariae Virginis) kelt azon kiváltság-levél, melyben V. László király Olchvári néhai András fiának Jánosnak, és Olchvári néhai Dienes fiának másik Jánosnak, nemkülönben Korláthfalvi néhai János fiainak Miklósnak és Lőrincznek pallósjogot vagy is vérbirósági hatóságot adományoz. [2])

A család tagjai közül azokon kivül, kik már e kötet 218. lapján említve voltak, kiemelendő még azon Olchváry Zsigmond, ki II. Rákóczy korában élt, és azt Törökországba is elkisérte. Ezen Zsigmondtól származik a szatmári vonal, mely következő családfát [3]) mutat:

Zsigmond
1710.
(Mariássy Erzsébet)

I. Pál (1. Csontosfalvi Csontos Zsuzsa) 2. Szemere Anna) | Mária (Boronkay Menyhért) | Klára (Bernáth László) | Judit (Boronkay László) | Zsuzsa (Ónody Pál)

I. Pál gyermekei:
Dániel sz. 1769. (Mariássy Anna) | Dienes (sz. kir. szabadjai Pósa Klára) *Szabolcsi ág feje.* | Ferencz (básti Básthy Mária)

Dániel gyermekei:
Dániel. † | Miklós. † | Zsuzsa (Farkassányi Sámuel) | Johanna (r.-komáromi Vajda Pál) | Anna. † | Pál szül. 1802. lak. Szatmárban. (Darvay Eszter szül. 1810.) | Antal. † | Gábor. †

Pál gyermekei:
Eulália szül. 1828. (Berzenczei Kováts Ágost) | Mór. † | Albertine szül. 1831. (lázári Nagy Elek) | Lajos szül. 1834. Szatmár várm. aljegyző 1861. nőtlen. | István sz. 1836. nőtlen. | Szerena. †

Eulália gyermekei: Jenő sz. 1849. | Sándor sz. 1857.

Albertine gyermekei: Ákos. | Lajos.

Az Olchváry család leány-ágon rokonságban áll a Mariássy, Szemere, csontosfalvi Csontos, Vay, Dancs, Guthy, Lónyay, Bagossy,

---

[1]) Olchváry Dánielnek fölperessége alatt még 1813-ban osztályosai Bernáth, Boronkay és Ónodyak ellen, az eperjesi ker. táblán kezdett, 1818-ban lefolyt, és 1824-ben a kir. Curia által revideált rectif. divis. perben a családi elenchus szerint.

[2]) Az eredeti okmány Olchváry Ferencznél Zemplinben Berczeliben.

[3]) Családi közlés szerint.

Bay, Pogány élő, és Udvarhelyi, Várady, Ujfalussy, Zákány, Ballay, Bósvay, Paksy, Bánffy, Thurzó s egyéb kihalt családokkal.

A családfán álló II. Pálnak, ki Szatmár vármegye egyik tekintélyesebb táblabirája volt, birtokában van 1632. évből I. Rákóczy Györgynek ezüst kardja, és egy régi ezüst óra, mely 1612-ben Londonban készült, s melyben Lorántffy Zsuzsánnának Rákóczy György nejének miniature arczképe látható; mely régiségeket a tulajdonos egyik őse Olchváry Zsigmond, mint a Rákóczy György bodrogközi urauradalmának igazgatója ajándékul kapott a nevezett fejedelmi pártól.

A család czímere, — mint a metszvény ábrázolja — a paizs ezüst udvarában mintegy hosszában kétfelé metszett kétfejű fekete sasnak fele része, mellette egy félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két sasszárny emelkedik ki, és azok között arany csillag ragyog. A paizsot két oldalról foszladék veszi körűl.

Omazta család. A 228. lapon tárgyalt Omazta család Trencsin megyében 1602-ben hirdetteté ki nemességét; tehát ettől egészen különböző család volt, vagy legalább annak egy külön ágát képezte azon Omaztha család, melyből berniczei Omaztha Gáspárt, már előnevénél fogva nemest, (és igy amannál egyszersmind régebben nemest) találjuk II. Lajos királynak keresztes-komlósi Lipthay Lenardnak részére 1517-ben kelt Liptó megyei Kvacsán, és Sáros megyei több faluról szóló királyi adomány-levélben mint királyi embert (homo regius) említve.[1] *Olv. még pótlékul itt a 332. lapon.*

Orczy család. (Orczi.) A 238—242. lapon álló ismertetéshez adhatjuk hiteles oklevél nyomán, hogy 1698-ban sankóházi Sankó Miklós, Sankó Boldizsárnak s minden egyéb utódainak is terhét magára vállalván egy részrűl, Orczy Péter és György más részről, magukra vállalván Orczy Gergely és István és egyéb utódaik terheiket is itélő mester előtt egyességre léptek azon pernek folytán, melyet Sankó Miklós inditott az Orczyak ellen Soprony megyei Nagy

[1]) Szepesi káptalan Scrinio F. Fasc. 2. diversorum CC. sub nro 17.

Czenk és Somogy megyei Orczi helység végett, oly föltételek mellett, hogy Sankó Miklós a Vas megyében Kis-Csömötében, Kis-Pöseben, Nemes-Gencsen, és Söptéren exequalt javakat vissza adta az Orczyaknak, viszont az Orczy család Somogy megyei Orczi falut a jobbágyokkal együtt 360 frtban zálogban hagyta a Sankó családnak.

1719 ben dec. 1. napján Söptén kelt levélben Orczy Zsigmond az emlitett Orczi faluban fekvő zálog-részének kiváltását átengedi Szaby Ádám öcsésének.

1786-ban báró Orczy Lőrincz osztályos egyességre lépett atyjafiaival nemes Orczy Sándor és Antal árváival, különösen az egymás közti adóssági ügyekre nézve számozkodván egymás közt, melyből kitűnik, hogy báró Lőrincz Somogy megyei Orczi helységbeli részét eladta néhai Orczy Antalnak, kinek fegyverneki részét a nevezett báró birta.

Ezen nevezett Sándor és Antal testvérektől származik a most is élő nemesi ág, mely a bárói ággal az apai egyenes ágon fölül meg leány-ágon is osztályos vérrokon a Petrovay család által, minthogy ezeknek is ősanyjok ezen családból származott, és e jogon bir a nemesi ágból most is élő másik Orczy Antal jelenleg is Heves megyei Fegyverneken.

Azonban biztosan a nemesi ág összeköttetését izről izre a velem közlött adatokkal megmutatni nem tudván, csak a mult században élt Sándortól, [1]) kinek neje Petrovay Julianna volt, közölhetem az Orczy nemes ág származási rendjét következőleg:

I. Sándor
(Petrovay Julianna)

II. Sándor 1763. † 1772. előtt (Gosztonyi N.)	Kata (Okolicsányi Antal)	I. Antal 1772. (Marsovszky Anna özvegy 1786.)	Zsuzsa.

I. János (II. Sándor fia)

II. János mh.	II. Antal 1860. bir Fegyverneken.	József él.
Gyula. 1862.		

A családfán állók közül II. Antal birtokos jelenleg is Fegyverneken; János P.-Sülyön.

---

[1]) Sándor, úgy látszik a báróságot nyert Orczy Istvánnak testvére volt, oda látszik mutatni, utódaik közt 1786-ban tett osztályos számozkodás is.

Ormós család. (Csicseri.) A 261. 263 lapon álló család ismertetéséhez járul még a Szatmár vármegyei O r m ó s család-ág, mely azon megye Kölcse helységben lakott, azon II. Péternek († 1852.) csak leányai maradván fiágon ezen ág kimúlt. Vallásukra nézve ez ágbeliek reform.

Ágazatjuk következő:

Ormós Dávid
(Kölcsey Charitas)

Gábor. †

I. Péter (Kölcsey Erzse)
II. Péter sz. 1810. † 1852. (kürthi Csabay Antonia)

Ábrahám (Kölcsey Erzse) kit testvére halálával vett nőül) †

Ida 1862. (Domahidy Kálmán)

Mathild (Domahidy Bálint)

Adél. 1862.

Pótlékul az Arad és Temes megyei ághoz jegyezzük, hogy Ormos J á n o s (szül. 1820.) köröstarcsai urodalmi ügyész 1848-ig; Békes-Csanád megyei cs. kir. törvényszéki tanácsos 1860-ig; nemességét Békes megyében 1843-ben hirdetteté ki. Nejétől Hoffmann Borbálától élő gyermekei: Z s i g m o n d és N e p o m u c z e n a.

Orosz család. Orosz M i k l ó s 1715-ben III. Károly királytól nyerte czímeres nemes levelét. [1])

Czímerpaizsa először vizirányban kétfelé oszlik, az alsó kék udvarban két sziklás halom közt arany koronán pánczélos kar könyököl, meztelen kardot szúrásra tartva; a felső ezüst udvarban jobbról balra rézsutosan vörös csíkolat vonúl le, mellyen fölfelé arany oroszlán lépdegél. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, aranyvörös kornétát (labarum) tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

M é g k i m a r a d t a k :

Nagy család. (Somlyói). Nagy J á n o s-G o t t f r i e d cs. k. altábornagy elhúnyt atyjáról reá maradt, és 1583. febr. 15-én kelt nemességi oklevélben foglalt „S o m l y ó i" melléknév elfogadhatását és viselhetését 1861. nov. 9-én a cs. kir. fölségtől megnyerte. [2])

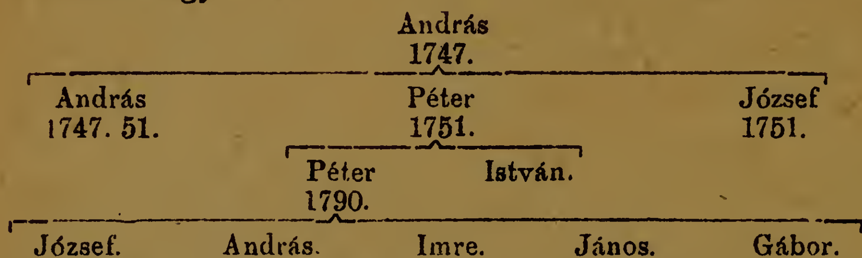
---

[1]) Collect. herald. nro 610.

[2]) Sürgöny, 1861. évi 272. szám.

Oláh család. Békes vármegyében Gyulán lakó egyik tagja Péter ősi nemességét — elődeinek, nevezetesen Oláh Andrásnak 1747-ben Zemplin megyének a sárosi várban; továbbá ugyanannak és András nevű fiának Szabolcs vármegyében szintén 1747-ben Nagy Kállóban, úgy 1751-ben az utóbb nevezett András, Péter, és József testvéreinek, mint a legelőbb említett András fiainak 1790. és 1817. évben Bihar megyének Várad-Olasziban tartott közgyülésből említett Péternek ismét Péter és István nevü fiai; úgy szintén a Gyulán lakozó Péter hasonlóul József, András, Imre, János és Gábor másik Péternek fiai beiktatásával nyert nemesi bizonyitvány erejénél fogva Békes vármegyében 1825-ben kihirdetteté.[1])

A családfa igy áll:

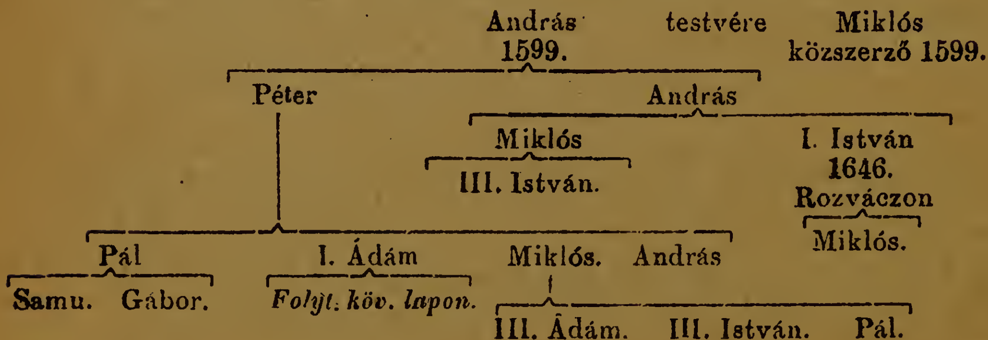

Omazta család. (Rozvácz.) Azon adatokhoz, melyek e kötet 228. lapján állanak, járul most a következő bővebb és alaposabb tudositás:

Az Omazta család, melynek ősi fészke Trencsin megyei Rozvácz helység, és innen mint bölcsöjéről irja előnevét, 1599-ben Rudolf király által Omazta András és Miklós személyében nemesítetett meg azon czímeres nemes levélben, mely 1602-ben Trencsin vármegyében kihirdettetett.

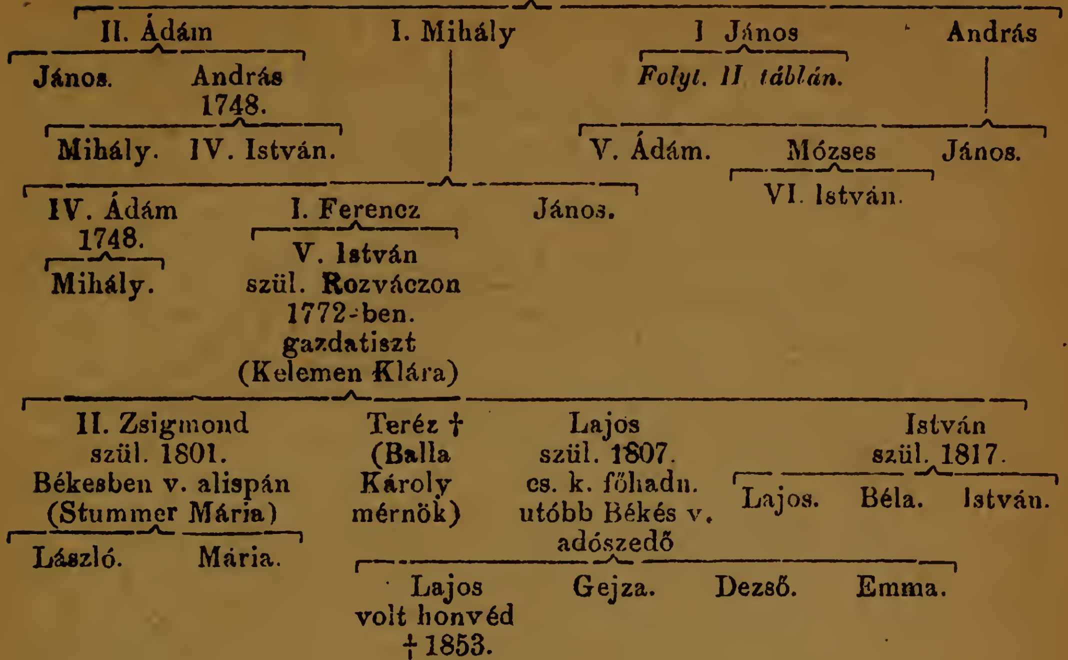
Családfájuk [2]) következő:

I. tábla.

[1]) Mogyoróssy János közl.
[2]) Ugyan az.

I. Ádám, *ki az előbbi lapon.*

II. t á b l a.

I. János, *ki az I. táblán.*

II. Mihály — Imre.

János (II. Mihály fia)

Sámuel. — I. Tóbiás. — Mihály.

Sámuel. — Sándor. — II. Tobiás Békes várm. csendbiztos (Simon Lotti) — János. — I. Zsigmond szül. 1795 hit. ügyvéd póstamester Csabán (Oláh Teréz)

Ferencz sz. 1814. † (Csörföly Teréz) — III. Tóbiás szül. 1822. kereskedő B.-Gyarmaton (Vitalis Zsuzsi) — János.

Béla. (Ferencz fia)

Oszkár. (III. Tóbiás fia)

József szül. 1819. Csabán árva bizotm. pénztárnok (Simándi Kállay Róza) — Nándor szül. 1822. volt honvéd, 1861. utibiztos — Gusztáv sz. 1823. volt honvéd csabai pós-mester. — Szilárd sz. 1825. volt honvéd, 1861. szbiró. — Lóri (Sztraka György) — Terka hajadon.

Gyula. — Elek. (József fiai)

I. Mihály a családfán álló Ádám Ferencz és János fiaival együtt Trencsin vármegyei Rozvácz helységből azon megyei Csejthe mező városba költözött, a mint ez a részükre ősi nemességükről az említett megye által előbb 1755. évben, másodszor 1796-ban kiadott nemesi bizonyitványból kitűnik.

V. István, I. Ferencznek fia, iskolai pályáját bevégezve Békes vármegyébe Csabára telepedett, hol uradalmi tisztséget viselt. Ennek gyermekei: Zsigmond, Terka, és István kik közűl Zsigmond 1848-ig Békes megye rendszerinti táblabirája, 1861-ben az alkotmány visszaállitásakor első alispánja, még 1832-ben Trencsin vármegyétől nyert nemesi bizonyitványnál fogva iktattatott testvéreivel együtt Békes megye nemessége lajstromába. [1]) Nejétől néhai Stummer Máriától nemzett gyermekei: László volt honvéd, és Mária hajadon. Testvére Lajos előbb a báró Máriássy gyalog ezredben főhadnagy, utóbb Békes megyei al-adószedő, végre honvéd volt. Ennek gyermekei: 1. Lajos zsenge ifju korában honvéd, és a branyiszkói véres csata részese; meghalt 1853-ban alig 20 éves korában. 2. Gejza. 3. Dezső. 4. Emma jelenleg hajadon.

A család másik ága II. Mihálytól jő le és szintén Békes megyében telepedett meg, számos tagjai közűl ismeretesek: I. Tóbiás-János egykor békes csabai póstamester, ennek a táblán megnevezett öt fia közűl Sámuel és Zsigmond a hites ügyvéd szintén csabai póstamesterek voltak. II. Tóbiás Békes megyei csendbiztosi hívatalt viselt. Ennek három fia közűl Ferencz Tót-Komlóson mig élt, jegyző volt. Maradt fia Béla. III. Tóbiás Nógrád megyébe B.-Gyarmatra

I. Zsigmondnak Oláh Teréztől született gyermekei közűl a) József h. ügyvéd, Csaba város volt jegyzője, jelenleg árva bizottmányi pénztárnok; b) Nándor (Ferdinand) volt honvéd, cs. k. besorozott katona, 1861-ben Békes megyei választott úti biztos. c) Gusztáv h. ügyvéd, honvéd, jelenleg Csabán póstamester; d) Szilárd h. ügyvéd, volt honvéd, várfogoly, s besorozott cs. k. katona, 1861-ben Békes vármegye választott középponti szolgabirája; e) Lóri Sztraka Györgyné. f) Terka hajadon.

---

[1]) Jegyzőkönyvi 20. sz

A nyolczadik kötet tartalma.

O.

Javítások a VIII. kötetben.

Lapon	*sorban*	*helyett*	*olvasandó*
105	27	Navróczky Tamás (*kimaradt*)	és neje Bobrona Regina.
138	19	nemsovai	Nemsovay.
166	II. tábla vég-ízen	Constantin	Konstanczia.
182	[4]) jegyz. 10. sor	figyelmeztetné	figyelmeztetne.
188	2 ik táblán	volt Pest v. követ, követ	*olv.* alispán.
192	a jegyzetek közt	[5]) Urbani stb.	[1]) Urbani stb.
227	21	Ols*o*vszky János	Ols*a*vszky János.

